

หนังสือเรื่อง

ทำนองหรือเจื่อง

สมเด็จพระมหาธีรราชสังคนายก

พิมพ์เป็นที่ระลึก

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

พระศาสนดิลก (ชิตเสโน เสน) พระครูวิโรจน์ (นนทโร รอก)

และในงานชาปนะกิจศพ

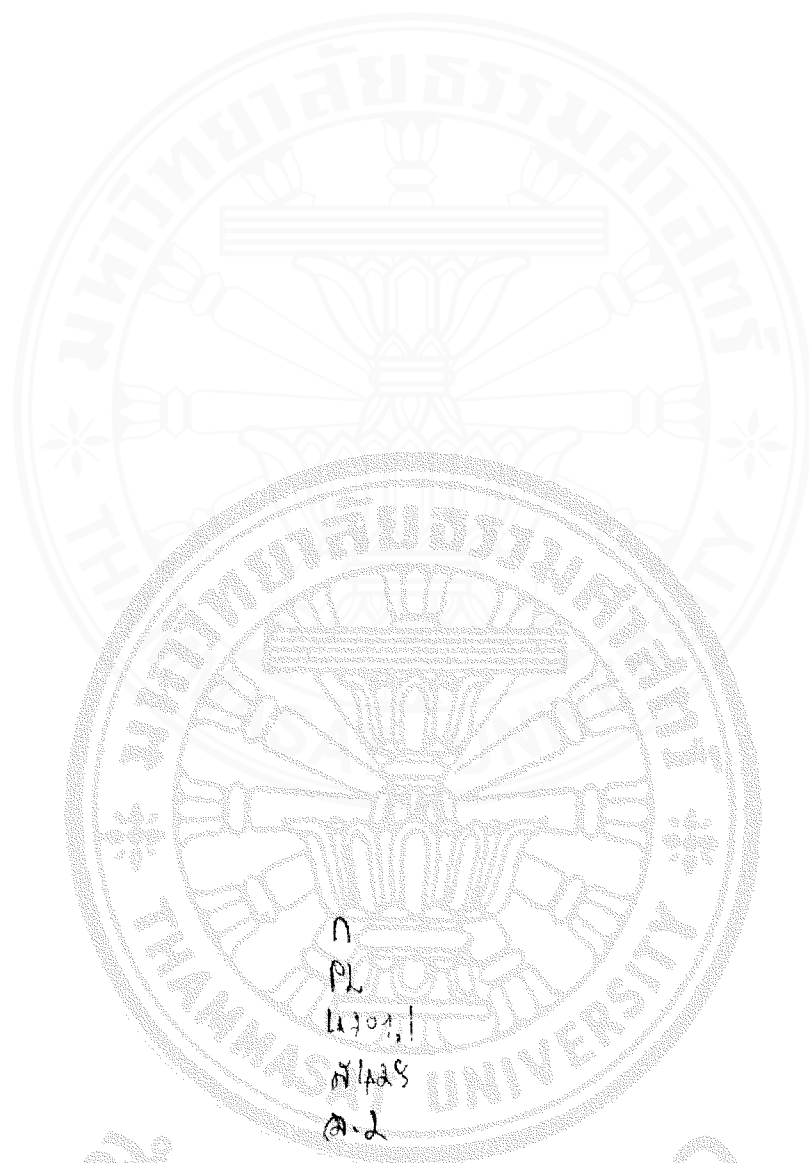
พระมหารัตน์ รัชปาโล กับ พระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล

ที่จังหวัดอุบลราชธานี

10-16 เมษายน 86

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ หมดอายุ 14/06/2564

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มิตรไทย เจริญพานข้างโรงสี ถนนบำรุงเมือง พระนคร

ก
PL
14/06/2564
ศ/พช
ด-2

จำนวนหอสมุด
55510

คำปรารภ

มูลเหตุอันจะให้พิมพ์หนังสือเจ็ดขึ้นเป็นเล่ม
เล่มนั้น มีเหตุต้องประการ คือ ประการแรก
เนื่องด้วยหนังสือนี้เป็นเรื่องวรรณคดีเก่าแก่ เมื่อ
ดังเกิดอยู่แล้ว นำให้เข้าใจว่าเป็นด้านนวนิยาย
ของไทยโบราณด้ายด้นข้าง แต่จะแต่งขึ้นที่นคร
หลวงพระบางหรือที่นครเวียงจันทน์นั้นไม่แน่ ซึ่ง
บัดนี้มีต้นฉบับอยู่ในหอพระสมุด และหาข่าว
ไม่ว่าจะได้มาแต่เมื่อไร ครั้นนายธิดา อรรถ
ปรีชยา ได้พบต้นฉบับเข้า ก็ได้พยายามคัด
ลอกถ่ายตัวอักษร จากอักษรไทยด้ายด้นข้างมา
เป็นอักษรไทยสมัยปัจจุบัน และได้ย่อใจความ
ในเรื่องนั้นแล้วนำมาให้ดู เมื่อฉันตรวจดูตลอด
แล้ว เห็นเป็นเรื่องมีประโยชน์มากควรจะพิมพ์
ขึ้น เพื่อรักษาวรรณคดีของเก่าไว้มิให้สูญเสีย
เพราะหนังสือ นอกจากเป็นวรรณคดีแล้ว ก็ยังมี
มีเนื้อเรื่อง เกี้ยว แก่ ประวัติศาสตร์ไทย โบราณ เล่า
หุ่ยด้วย จัดเป็นเรื่องอันจะให้ประโยชน์ แก่ผู้
สนใจใน วรรณ คดี และ ประวัติศาสตร์ไทยโบราณได้
ส่วนหนึ่ง ประการสอง เพราะมาประจวบกับ
มรณกาลแห่งพระดำณนิตถก พระครูวิโรจน์รัต
โนบล, พระมหาวัน และพระอาจารย์เสาร์ ซึ่ง
ปรารภ จะทำชาปนักษะให้แล้ว ท่านทั้ง ๔
ได้เป็นสงฆ์ทำกิจพระดำณนิตถกมาด้วยกัน อย่างไรก็ดี

จิต คือ พระดำณนิตถก, พระครูวิโรจน์รัตโนบล,
พระมหาวัน, เป็นสงฆ์ช่วยจัดการจัดการและ
การปกครอง พระอาจารย์เสาร์ เป็นสงฆ์ช่วย
อบรม พดเมืองในทาง สมถวิปัสสนา ชักนำให้
บรรพชิตและคฤหัสถ์นิยมปฏิบัติในธรรมปฏิบัติ นับ
ว่าทั้ง ๔ ท่านได้บำเพ็ญคุณความดี เป็นประโยชน์ แก่
ชาติศาสนา จนปรากฏเป็นที่เคารพ นับถือบูชา
ของพดเมืองตลอดถึงสาธุชนทั่วไป สมควรถิ่น
จะมีวัดถุกเป็นขึ้นไว้ให้เป็นเครื่องระลึกถึงและเชิดชู
เกียรติคุณของท่านทั้ง ๔ ไปได้นาน ๆ เพราะมูล
เหตุต้องประการดังกล่าวแล้ว จึงได้ให้พิมพ์หนังสือ
เจ็ดขึ้น เป็นฉบับบรรณาการในงานชาปนักษะ
เมื่อตกลงจะพิมพ์จึงได้ขออนุญาตและคำแนะนำ
จากกรมศิลปากร ก็ได้รับความอนุเคราะห์ ทั้ง
ต้องประการ ดำริรับคำแนะนำของอนุমানราชชน
เสถียรโกเศศอธิบดีกรมศิลปากรได้เขียนให้พร้อม
ทั้งวิจารณ์เรื่องไว้ให้ละเอียดตลอด ดั่งมีแจ้ง
ในคำนำนั้นแล้ว จึงขอขอบใจท่านไว้ในที่สุดด้วย
การพิมพ์นี้ เมื่อแรกปรารภได้ตั้งใจจะให้พิมพ์
เป็นจำนวน หดายพัน เล่ม เพื่อ แจกจ่าย ทั่วไป
แต่เพราะในเวลาจะพิมพ์ เป็นคราวที่กระตาดหา
ยากและราคาสูง ประกอบทั้งหนังสือนี้เป็นเรื่อง
ใหญ่ด้วย จึงให้พิมพ์ขึ้นโดยจำกัดจำนวนเพียง

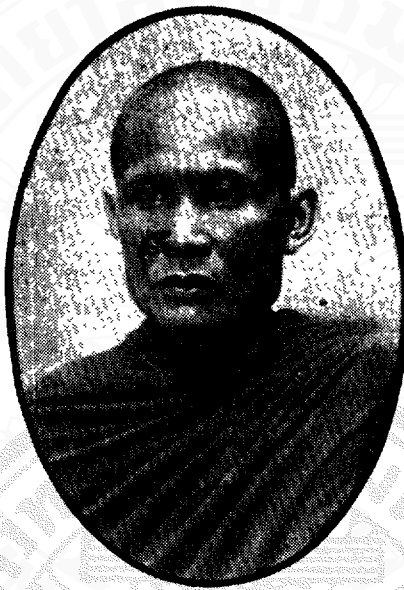
พิมพ์แล้ว ถ้าจะให้พิมพ์ตามความจำนงเดิม ท่าน
ทรัพย์สินยังไม่เพียงพอ และเมื่อได้พิมพ์เป็นจำนวน
น้อยเช่นนั้นแล้ว จึงมีมุ่งแจก แต่เฉพาะ ที่เห็น
สมควรพอจะเอื้อถึง เช่น ตำราหอสมุดแห่งชาติ
ที่ทำการและบางโรงเรียน เป็นต้น

อนึ่ง ได้ให้นายธิดา จีรวงศ์ ปะเรียม เป็นผู้
ชำระต้นฉบับ ให้นายโสรัจ มั่งคั่ง ปะเรียม
เจ้าของโรงพิมพ์มิตรไทย เป็นผู้รับพิมพ์ ให้พระ
มหาเคม ป. 6 วัดบวรนิเวศวิหาร และนายธิดาเป็น
ผู้ตรวจฉบับพิมพ์เรื่องนี้ ได้ตั้งกรรมการเพื่อ
หาทุนในการพิมพ์ คือ พระยานิตถ พระคณา-
จารย์เอก วัดพระธรรมมหาธาตุ เป็นประธานกรรมการ
พระ ปณณพินิจารเถร เจ้าอาวาส วัด ปทุมวัน
พระมหาเขียน ป. 9 พระมหาบุญ ป. 8 พระมหาธำม
พระมหาเขียน ป. 7 พระมหาแสง ป. 6 นายทองอินท์

ภุวิพันธ์ นายเตียงไชยกาด นายฟอง สิทธิธรรม นาย
เหมือน บุรฉัตร นายธิดา จีรวงศ์ เป็น กรรมการ
พระมหาจำรอง ป. 5 พระมหาแสง ป. 3 เป็น
เลขานุการ นายสุร เจือชูโต เป็น ไวยาวัจกร
และให้พระยานิตถ พระ คณาจารย์เอกกับ พระ
มหาธำนั้น เป็นผู้ อำนวยการ ให้ ความสะดวก ในการ
จัดพิมพ์ ได้อาศัยน้ำพักน้ำแรงของเทอเถล่าน
เข้าช่วยเป็นกำลัง การพิมพ์หนังสือจึงดำเนิน
ลุล่วงไปได้ด้วยดี ฉะนั้น จึงขอขอบใจ เทอทั้ง
หลายไว้ในที่นี้ด้วย

ขออำนาจแห่งขัมมบรรณาการนี้ พร้อมทั้ง
กุศลบุญราศีทักษิณานุประทาน ที่บำเพ็ญในงานนี้ทุกสิ่ง
สรรพ จงบันดาลให้ท่าน ทั้ง ๔ ที่วายชนม์แล้ว
ได้ประเดิมวิปากสมบัติโดยควรแก่ภาวะ เทอ

สมเด็จพระมหาธีรราช
วัดพระธรรมมหาธาตุ

พระสถนติก

ชาตะ พ.ศ. 2423

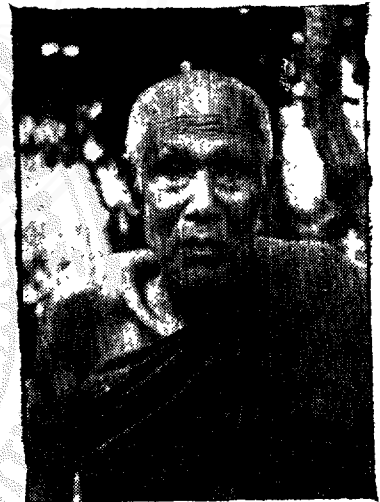
มตะ พ.ศ. 2484

พระครูไวจันตโนบล

ชาตะ พ.ศ. 2398

มตะ พ.ศ. 2485

พระอาจารย์เสาร์

ชาตะ พ.ศ. 2404

มตะ พ.ศ. 2485

พระมหารัตน์

ชาตะ พ.ศ. 2406

มตะ พ.ศ. 2485

ประกาศพระเถระ 4 รูป

1. พระดำณดัดดก รุปรชงค่อนช้างตู่ดัก
 ดะณดมบุรณมั่งง่าผิวดนื้อคำแดง นามเดิมชื่อเด่น
 ฉายาธิดเด่น บิดาชื่อเพี้ยคำมุงคุด (คำพา) มาร
 ดาชื่อไนามดักดุด ดิริบุรณ เกิดวันอังคาร ขึ้น 12 ค่ำ
 เดือนยี่ ปีมะโรง วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2423
 ที่บ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง
 จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของ
 เมือง ห่างประมาณ 16 กิโลเมตร เมื่ออายุ 14-15
 ปีได้ตามพระชนผู้พี่ชายเข้าไปปลัดง่าห้วยที่วัดดู่บัน
 เมืองอุบล และเจ้าคุณพระอุปถัมภ์คุณูปมาจารย์
 (ศิริจันโท จันท์) ครั้นดำรงสมณศักดิ์ที่พระครูวิจิตร
 ธรรมานัน ได้พาเข้าไปกรุงเทพ ฯ เมื่อ พ.ศ. 2437
 ฝากไว้ในสำนักเจ้าคุณพระสาธณโสภณ (อหังโก
 ช่อน) วัดพิชัยญาติการาม และได้บรรพชาอุป
 สมบทอยู่ในสำนักนั้น เจ้าคุณพระสาธณโสภณ
 (อหังโก ช่อน) เปนพระอุปชาเย เจ้าคุณพระ
 อุปถัมภ์คุณูปมาจารย์ (ศิริจันโท จันท์) เปนพระ
 กัมมวาจาจารย์ เจ้าคุณพระราชเมธี (กณฺณโกโร
 ทักม) เปนพระอนุสาสนาจารย์ ต่อมาพระปริยัติ
 ธรรมได้เปนเปรียญ 4 ประโยค.

ต่อมาฉันได้พบพระมหาวิรุณงค์ ถึงคนยาก
 ครั้นถึงรงตนนั่งคึกคักพระธำมรงค์นึกถึง เจ้าคนม่น
 ทอดใจฉัน ได้ขอออกไปเป็นผู้ช่วยเจ้าคนม่นทอด

อิดาน เมื่อท่านได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นไปโดยลำดับ
 แล้ว พระมหาเถระจึงได้รับตำแหน่งเป็นที่พระ
 ธานนิกคเทณ มีชื่อที่หน้าตั้งเกศหุ้ยอย่างหนึ่ง
 ว่า ตามขัณฑ์ดาพระบเรียมถ้ำแต่ ๕ ประโยชน์
 ไป ซึ่งโปรดให้เป็นพระราชกณะที่เดียว ถ้า
 ๓-๔ ประโยคคือเป็นพระครูเดียวกัน จึงเป็น
 พระราชกณะได้ แต่เพราะท่านผู้นั้นเป็นพระสท
 ชาติในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึง
 ซึ่งโปรดให้เป็นพระราชกณะที่เดียว จัดว่าเป็น
 พิเศษส่วนหนึ่ง ครั้นเป็นพระราชกณะแล้วไม่นาน
 ก็ได้ย้ายจากวัดสุทัศน์ไปเป็น เจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ของ
 หนึ่ง ในถานะที่ท่านเป็นพระสทชาติ ซึ่งเมื่อพระ
 สทชาติรูปอื่น ๆ ได้รับราชทานเครื่องระลึกอย่าง
 ไค ท่านก็ได้รับอย่างนั้นทุกคราว.

ดำรงตำแหน่งหน้าที่ ท่านได้เป็นครูสอน
พระปริยัติชั้น เป็นผู้ช่วยเจ้าคณะมณฑลอุดร
เป็นเจ้าคณะมณฑลร้อยเอ็ด เป็นเจ้าคณะมณฑล
อุตร เป็นเจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิพงษ์และเป็นอุปนาย
คของการงานพิเศษ ได้เป็นกรรมการร่างพระอุโบสถ
วัดสุทัศน์ เป็นกรรมการหล่อพระพุทธรูปนิมา คือ
พระศรีเมือง พระรัตนเมือง และพระฉัพพัชฌ
์ซึ่งเป็น พระประธานในพระอุโบสถวัดสุทัศน์ใน
มณฑล การรณรงค์โดยเฉพาะในวัดจักรวรรดิพงษ์ ได้

ปกติจันทรเสนาณะที่ข้าราชการซอมให้กันดี และ
ก่อตั้งศาลาการเปรียญ โรงเรียน และกุฏิขึ้น
หลายหลัง แม้ในที่อื่นก็ได้เป็นหัวหน้าพาราตคร
ก่อตั้งถาวรวัตถุหลายแห่ง เช่นตั้งศาลาการ
เปรียญที่วัดบูรพาพิสัย วัดสระบัวบ้านหนองบ่อ
และวัดบ้านลำลาดแห่งละหนึ่งหลัง กับได้ตั้ง
และพาราตครก่อตั้งวัดบ้านนาเมือง.

โดยปกติท่านมีโรคหืดประจำตัว ต่อมา
เห็นว่าจะไม่สามารบริบราชการไปได้ จึงทูลลา
ออกแต่ก็ยังเป็นอุปราชะ เหาพระตั้งสอนพระ
ภิกษุสามเณรเป็นกำลังแก่พระศาสนาตลอดมา เมื่อ
ถึง พ.ศ. 2484 โรคหืดที่เรื้อรังมาไม่หายขาดนั้น
ได้เป็นหนักขึ้นจึงถึงแก่กรรมภาพลง เมื่อวันที่ 11
กันยายน พ.ศ. 2484 เวลา 6.00 น. จำนวนอายุ
ได้ 61 ปี พรรษา 40

นิสัยสมบัติ ท่านผู้นี้เป็นคนพูดพอประมาณ
มักน้อยสันโดษรอบอุเบกขาหนักในพระวินัย มี
ปกติเห็นภัยในโทษแม้ประมาณน้อย ดังเบญจยม
เมื่ออยู่ในฐานะเป็นผู้น้อย ชอบเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
คือเป็นผู้ออกทนต์โอวาทและอนุสาสน์ ทนได้ทั้ง
ร้อนคือเดช และทนได้ทั้งเย็นคือคุณ เมื่ออยู่ใน
ถานเป็นผู้ใหญ่ก็วางตนให้เหมาะแก่ภาวะ มีพระ
เดชก็ไม่มากถึงกับเฉยพระคุณ แม้มีพระคุณก็ไม่
เกินไปถึงกับเฉยพระเดช มั่นคงในพรหมวิหาร
เขาภาระในผู้เจ็บป่วย หมั่นแนะนำพร่ำสอนถึง

ไม่ให้ก่อเวร และให้ระงับเวรด้วยความไม่มีเวร
ปฏิบัติของท่านจึงเป็นที่ศุติชมไม่จิตจาง ทน
ต่อความเพ่งของผู้รู้ทั้งหลาย.

2. พระครูวิโรจน์รัตโนบล นามเดิมรอด
ฉายานนฺโต บิดาชื่อบุคคี่ มารดาชื่อกา นาม
สกุล ดมจิต เกิดวันพุธ ขึ้น 5 ค่ำ เดือน 5 ปีเถาะ
มกราคม พ.ศ. 2397 ที่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ก่อนอุปสมบท
ได้ตั้งศาลาการช่าง และเรียนอักษรสมัยในสำนัก
ราชบัณฑิต เมื่ออายุ 24 ปีได้อุปสมบทที่วัดนั้น
วัน เมืองอุบล เจ้าอธิการจันดา เป็นพระอุปราชะ
พระคำเป็นกัมมวาจาจารย์ พระคัมเป็นอนุสาวนาจารย์
และพระอุปราชะได้ส่งไปอยู่วัดทุ่งศรีเมือง ต่อมา
ได้เป็นเจ้าอาวาสวัดนั้นกระทั่งบัดนี้ เมื่ออุปสมบท
แล้ว นอกจากเรียนทำวัดสงฆมณฑลและพระปาติ-
โมกข์ ก็ได้เรียนคำภีร์มูลกัจจายน์ตามสมัยนิยม.

พ.ศ. 2434 ได้เป็นเจ้าคณะแขวงอุดร อุบล
คืออำเภอวังสามหมอในบัดนี้ต่อมา พ.ศ. 2446
ได้เป็นเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี และพ.ศ. 2447
ได้รับราชทานสมณศักดิ์เป็น พระครูวิโรจน์รัตโนบล
ท่านผู้นี้เป็นผู้ใส่ใจในการช่างและการนวกัม นอก
จากการงานในตำแหน่งแล้ว ได้เป็นกัมการ
ล้างพระอุโบสถวัดสุปัฏน และเป็นกัมการหล่อ
พระพุทธรูป คือพระมิ่งเมือง พระศรีเมือง พระ
ขวัญเมือง พระด้พพัฒนา และได้เป็นหัวหน้าพา

ราชวงศ์พระพุทธรูป ดำรงโบสถ์วิหารศาลาการ
ปเรียน ทั้งในเมื่องและตามอำเภอต่าง ๆ แม้พระ
ราชคุณมกได้ไปช่วยปติสังฆนทหลายคราว นับ
ว่าได้ทำกิจพระศาสนาในทางก่อดังไว้มาก.

ท่านเป็นเจ้าคณะจังหวัดทำงานมา ด้วยความ
เรียบร้อยจนถึงปุนชราภาพอายุ 75 ปี จึงได้รับ
ยศให้เป็นภิกขิตถ์เมื่อ พ.ศ. 2470 รวมเวลาเป็น
เจ้าคณะมาได้ 37 ปี คือเป็นเจ้าคณะแขวง 13 ปี
เป็นเจ้าคณะจังหวัด 24 ปี เมื่อได้ขอลงเป็นภิกขิตถ์
แล้ว ก็ยังอุตสาหะเป็นอุปัชฌายะอาจารย์สั่ง
สอนพระสงฆ์สามเณร และการก่อดังปติสังฆน
ทอยู่อย่างเดิม ครั้นมาถึง พ.ศ. 2485 จึงได้มร
ณภาพลงเพราะโรคชรา เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม
พ.ศ. 2485 คำนวณอายุได้ 88 ปี พรรษา 64
นิยัตินมบัตินี้ท่านผู้นี้เป็นคนมีอารมณ์ดี มีใจกว้าง
ขวาง สุขภาพอ่อนโยนโอบอ้อมอารี สงบ
เสถียรหนักในพระรัชมังคลาภิเษกในพรหมวิหาร
มัตถ์ไม่ริษยาใคร มีความเคารพนับถือจงรักภักดี
ต่อผู้มีอำนาจเหนือ มักศุภณูต่อผู้มีพระคุณ
คุณดั่งพระเถระท่านเอง ทำให้ท่านเป็นที่น่าเลื่อม
ลือเคารพนับถือของมหาชนทั่วไป.

3. พระมหาวิคิต์ ฉายารูปาโธ ปิตาธิ
กัณฑ์ มารดาชื่อผาย นามสกุลอุไทยกร เกิดน
วันพุธ ขึ้น 5 ค่ำ เดือน 5 ปีฉลู เมสายน พ.ศ.
2403 ที่บ้านปลาดุก ตำบลไทรน้อย อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี อุปสมบทที่วัดสุปัฏนเป็น

วันเดียวกันกับสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ซึ่งอุป
สมบทที่วัดสุปัฏน เจ้าอธิการคังวัดสระแก้ว
อำเภอพิบูลมังสาหารเป็นพระอุปัชฌายะ เจ้าอธิ
การเพ็งวัดสุปัฏนเป็นพระกรรมวาจาจารย์

เมื่ออุปสมบทแล้ว พ.ศ. 2434 ได้เข้าไป
ศึกษาที่กรุงเทพฯ เจ้าคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์
(ลัทธิโกศล จันท) ฝากไว้ในสำนักเจ้าคุณพระสาสน
โสภณ (อภัยโกศล) วัดพิชัยญาติการาม
สอบพระปริยัติธรรมได้เป็นเปรียญ 4 ประโยค ต่อ
มาเจ้าคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ ได้ขอออกไป
เป็นผู้ช่วยเจ้าคณะมณฑลอุดร แต่ทำงานไปไม่
ได้นานก็ลาออก เพราะสุขภาพไม่สมบูรณ์มีโรค
รบกวนเสมอ พายหลังได้เป็นอุปัชฌายะ และ
ย้ายจากวัดสุปัฏนไปเป็นเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ใน
ระหว่าง พ.ศ. 2437

ท่านเป็นผู้ใฝ่การศึกษาค้นคว้าวินัย เป็น
สิกขาการะ วัตรการะ อบรมดีดดีดของท่านมี
หลายคนที่มั่นคง ได้เป็นพระราชาคณะที่มี
พระโพธิญาณมุนีเจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพระ
ครูภูมิ คือพระครูสุวรรณวรารักษ์เจ้าคณะ
อำเภอโง้งเจียม เป็นเปรียญก็มาก เช่นพระ
มหาปันซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติดีชอบในชุดกวัดร เป็นต้น
ทั้งนี้ด้วยได้รับการอบรมมาดี ท่านได้ครองวัด
และเป็นอุปัชฌายะมากระทั่งถึงปุนชราภาพ และได้
มรณภาพลงเพราะโรคชรา เมื่อเดือนสิงหาคม

พ.ศ. 2485 จำนวนอายุได้ 79 ปี พรรษา 55

4. พระอาจารย์เสาร์ นานาคณฺโธ เกิด
ณวันจันทร์ แรม 14 ค่ำ เดือนยี่ ปีระกา วันที่
2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2404 ที่บ้านชำโคม ตำบล
หนองช้าง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
ได้เข้ามาอุปสมบทอยู่ที่วัดใต้อุบล พายหลังได้
เป็นเจ้าอาวาสวัดเดิม ซึ่งอยู่ใกล้กับวัดไค้
เอง ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงเป็นธัมมยุทธวัด
ทอง พระครูทาสิตาโธเป็นพระอุปัชฌายะ เจ้า
อธิการวัดทาสิตาโธ เป็นพระกัมมวาจาจารย์.

ท่านเป็นผู้มีอัธยาศัยอ่อนโยนในสมณวินัยสั่งนา
และพอใจแนะนำสั่งสอนผู้อื่นในทางนั้นด้วย จึง
เป็นผู้ไม่ใจตรงคฤหัสถ์ในธัมมวินัย ชอบวิเวก
และไม่ติดถิ่นที่หยุดต้องเดินรุกขงคไปหาวิเวก จเร
ฉมนธัมมคามชายป่าดงพงเขาในถิ่นต่าง ๆ เช่นใน
ท้องถิ่นเขตอุบลราชธานีบ้าง นครราชสีมาบ้าง
สระบุรีบ้าง ทางอุดรบ้าง สกลนครบ้าง เมื่อ
พ.ศ. 2480 ได้กลับมายังอุบลราชธานี ดำเนินกฤษฎ์

ที่บ้านชำโคมอันเป็นชาติภูมิของท่านบ้าง ที่ดอน
ธาตุพิบูลมังสาหารบ้าง แต่ใน พ.ศ. 2484 จำ
พรรษาอยู่ที่วัดดอนธาตุ และได้เริ่มอาพาธเพราะ
โรคชรามาแต่พายุในพรรษานั้น.

เมื่อออกพรรษาแล้วไปทำบุญอุทิศส่วนกุศล
สนองคุณพระอุปัชฌายะที่มรณภาพแล้ว นะอำเภ
ฉนวนไฉยกร นครจำปาสักก็ ครั้นทำบุญเสร็จ
โรคก็กำเริบมากขึ้น จึงพยายามเดินกลับ พอลมา
ถึงวัดมหาอำมาตยาราม นครจำปาสักก็ได
มรณภาพลงในวันนั้น คือวันอังคาร แรม 3 ค่ำ
เดือน 3 ปีมะเมีย วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2484
จำนวนอายุได้ 82 ปี พรรษา 62 การมรณภาพ
ของท่านนับว่าประกอบพร้อมด้วยความมั่งคั่งอันใหญ่
คณะสงฆ์และอุบาสกอุบาสิกาชาวอุบลได้ไปเงินส่น
ขึ้นมาประดิษฐานเก็บไว้ที่ศาลาการเปรียญวัดบูรพา
อันพระเถระเจ้าทั้ง 4 รูปนี้ แม้ถึงมรณภาพ
ไปแล้วความวิสัยของสงฆ์ชาวกัณฑ์ แต่คุณธรรม
ปรากฏเด่นชัดในใจของผู้ได้เฝ้าพดมาคม.

คำนำ

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ด้วงคณาภิบาล
จะทำการราชูปถัมภ์พระด้านติดกวดัดรื่อง พระ
มหาบัณฑิตกวดัดรื่อง พระครูวิโรจน์รัตนโอบกวดัด
รื่องเมือง และพระอาจารย์เจ้า อดิธอนชาตุ
นะที่จังหวัดอุบลราชธานี ใครจะตีพิมพ์หนังสือ
เจื่อง ซึ่งเป็นหนังสือของสมเด็จพระเจ้าเพื่อแจก
เป็น ที่ระลึกในงานราชูปถัมภ์ กรมถึงปาก
ยี่นคือนุญาตให้พิมพ์ตามประสงค์

หนังสือ เจื่องเป็นตำนาน กล่าวด้วยเรื่อง ชุน
เจื่องหรือเจื่อง หรืออีกนัยหนึ่งเรียกกันว่าท้าวฮุ่ง
ซึ่งเป็นตัวละครดัดมัยโบราณ ตามตำนานกล่าว
ร่วมกันว่า ชุนเจื่องเป็นกษัตริย์มีอำนาจมากและ
เป็นจันมิกราช ปราบดินแดนได้ไว้เป็นนาอาจักร
ออกไปกว้างขวาง จับแต่เขตแดนดินแดนไทย
หลวงพระบาง ดิบดองบ้านนา ดิบดองสุไทย และ
เคยไปทางตะวันออกถึงแดนตังเกี๋ย พายหลัง
ไปเฉียดพระชนม์ดงในสงคราม ตำนานเจื่องเป็น
ที่รู้จักกันแพร่หลายในหมู่ชนชาวภาคพายัพ อีสาน
และหลวงพระบาง เพราะมีหนังสือแต่งเป็นบท
กลอนไว้อ่านฟังกันในเวลายามเย็น เป็นอย่างพ้องเพด
เรื่องราวของภาคเหล่านั้น ได้ทราบ ต่อไปว่า
ชุนเจื่องมีชื่อปรากฏอยู่ในคำประกาศเทศาในเขต
บวงสรวงประจำปี พระด้านเทพารักษ์หลักเมือง

ความไหลดจากพระ TUDC โดย นายสำราญ บานบุรี 14/06/2564
เขียนรายแต่โบราณเป็นลำดับของคท 8 ดึง

1. ชุนคองคำฮ้อย (เจ้าแห่งผืนเมง ผืนทุ่ง
หมายถึงผู้หยู่เหนือคน จึงรวมเทศาด้วย)

2. ชุนด้อยคองคำ (เจ้าแห่งผืนนา)

3. ชุนนิตคำดวาก (เจ้าแห่งผืนเม่น)

4. ชุนหมวกขาวช้อยคำ

5. ชุนแดนคำดักดวาก

6. ชุนพรหมฮาดหัวหนาน (พระเจ้าพรหม)

7. ชุนเมงฮายชานชามกดำ (พระเจ้าเมงราย)

8. ชุนเจื่องฟ้าข่มราช

9. ชุนครามฮาดโอภา

เรื่องเจื่องนั้นเห็นจะเป็นที่รู้จักกันมาช้านาน
คงเล่าต่อปากสืบกันมา เป็นอย่างเล่ากันไปเล่ากัน
มา เรื่องกึ่งอกงามแตกคอกออกก้านยาวออกไป
ในที่สุดเมื่อมาเป็นเรื่องในหนังสือ ซึ่งถ้าว่าในทาง
ประวัติศาสตร์ ก็ถือเอาอะไรไม่ได้แน่นอนนัก
นอกจากเค้าเรื่อง แต่ถ้าว่าในทางให้ความรู้ อัน
เนื่องด้วยจารึกประเพณี ตลอดจนความคิดเห็นที่
นิยมนับถือกันในวันก่อน หนังสือเจื่องก็ให้ความ
รู้ในเรื่องเหล่านี้ได้มาก ถ้าจะฟังกันในทางนิทาน
ก็นับว่าหนังสือเจื่องเป็นเรื่องชวนอ่านไม่น้อยเรื่อง
หนึ่ง

ในพงศาวดารโยนก มีตำนานถึงหนวดีกุมาร

ตำนานเมืองเงินยาง และตำนานอื่นๆ ได้กล่าว

ดำเนินการตั้งกระเบื้อง TUDC โดย นายสำรวย บานขุยภูมิ หมดอายุ 14/06/2564

กลับมาพูดเรื่องของขุนเจืองใหม่ ถ้าถาม

ข้อความในพงศาวดารโยนก ชุนเจืองก็เป็นกษัตริย์ไทย ดั้งเดิมย้ายมาจากกษัตริย์ไทยก่อน ๆ กันขึ้นไป จนถึงบุรีเจ้าลาวจากตัวตักุด ซึ่งเป็นท้าวจุติลงมาถือปติสันนิเป็นเพ็ดมนุสโดยอุปปติกกำหนด คือ เกิดเองไม่มีพ่อแม่ แล้วได้เป็นกษัตริย์ครองเมืองเงินยางเชียงแสน มีชื่อว่าพระยาตวจังกราช เหตุที่ท้าวเจ้าลาวจากจุติลงมา ก็ด้วยคำขอร้องของพระอินทร ซึ่งได้รับคำขอร้องจากพระยาอนุรุธกษัตริย์ภูกามมาอีกคนหนึ่ง เพราะฉะนั้น ถ้าชุนเจืองดั่งเดิมย้ายมาจากพระยาตวจังกราช และพระยาตวจังกราชเป็นกษัตริย์ไทยแล้ว ก็จะต้องเข้าใจว่าชาติไทยมีกำหนดมาแต่เพียง 800 ปี เด็ดเท่านั้น เพราะตกอยู่ในสมัยพระยาอนุรุธ คือ ราว พ.ศ. 1600 ซึ่งย่อมเป็นไปได้ และด้วยเหตุผลอย่างอื่น ๆ อีกหลายประการ ซึ่งจะเล่าไว้ในที่นี้ไม่เหมาะ เพราะจะออกนอกทางของคำนำมากไป ได้มีท่านผู้รู้อย่างท่านเห็นว่า ชุนเจืองอาจเป็น กษัตริย์ ละว้า หรือ ข่า ความเห็นผู้เขียนเห็นพ้องด้วย ดินแดนภาคพายัพ เมื่อก่อนไทยยกลงมาจากถิ่นเดิม คือประเทศจีน ย่อมเป็นที่อยู่ของชนชาติอื่นมาก่อน ถิ่นมากเป็นพวกละว้า ดินแดนหลวงพระบาง ดั้งเดิมของไทย และตลอดไปจนถึงกึ่งเป็นที่อยู่ของพวกข่า อันที่จริงข่ากับละว้า ถ้าพูดอย่างกว้าง ๆ ก็เป็นชนชาติเผ่าพันธุ์เดียวกัน จึงยังเรียก

พวกละว้าหรือข่า ที่มีอยู่ทางพรมแดน ตอนใต้ของประเทศจีนว่าพวกข่าว่าข่าใหญ่ ถ้าเราเชื่อตามตำนานเมืองยอง (ดูเรื่องของชาติไทยหน้า 191) และพงศาวดาร ล้านช้าง ตอนเหนือ เรื่องชุนบรม ขึ้นไป ก็จะต้องเข้าใจว่าพวกข่าพวกละว้าเคยเจริญ มีบ้านเมืองมาบ้างแล้ว หากพยายหลังได้มาคิดต่อเกิดระคนปนกันเข้ากับชนชาติไทย พวกเหล่านั้นก็กลายเป็นไทยไป ส่วนที่ไม่กลายเป็นไทยคือพวกที่ไม่ก้าวหน้า ก็แปรสภาพเป็นชนชาวป่าชาวเขาไม่มีบ้านเมืองมาจนทุกวันนี้ ถึงกระนั้นความสันนิษฐานกันในระหว่างพวกข่ากับพวกไทยทางแคว้นหลวงพระบาง จึงยังมีอยู่ ตามพงศาวดารล้านช้างกล่าวว่ามีผู้คน ออกมาจากน้ำเต้าป่อง คือ น้ำเต้าใหญ่ “รูปร่างจึงเฝ้าเหล็กสีแดง ชี้นานาน คนทั้งหลายจึงบุบเบียดกันออกมาทางรูที่ขึ้น” พวกข่าออกมาจากรูน้ำเต้าก่อน ตัวถูกความร้อนของเหล็กแดงซึ่งใสรูน้ำเต้า ผิดตัวจึงดำ พวกไทยออกมาทีหลัง ผิดตัวจึงขาว ดั่งเด็ดพระมหาอรรถเมธดาเถาให้ฟังว่า พวกไทยที่พลัดไปในหมู่พวกข่าเป็นไม่ต้องกลัวอด มีหาไม่พวกข่าเป็นต้องต้อนรับเลี้ยงดูเป็นอย่างดีเอง เพราะถือว่าไทยเป็นน้อง ถ้าไม่ต้อนรับเลี้ยงดูไทย เป็นผิดพ่อแม่ นิยายเรื่องคนออกมาจากน้ำเต้า ทางไทยไทยก็มี นับว่าเป็นนิยายดีเรื่องหนึ่ง สำหรับไทยที่พลัดเข้าไปในพวกข่า เพราะฉะนั้น ชุนเจืองอาจ

เป็นผีเสื้อจึงยกทัพขึ้นไป เมืองแกน คือ เมืองฟ้า
รบนะพวกแกนเรื่อย แกนอะไรคือแกนอะไร
แพ้นิด ในที่สุดพระยาอินทร ซึ่งเป็น นาย แกน
ยอมแพ้ยักษ์เมืองดงให้ขึ้นครองนครา ครองต่อไป

ในที่นี้ แถน หมายความว่าถึงเทวดา พระยา
แถนได้แก่พระอินทร เมณ ก็มีความหมายว่า
เทวดา ข้าพเจ้าในความเดิมของไทยก็หมายความว่า
ว่าเทวดาเหมือนกัน แต่คงเป็น เทวดา ชั้น แถน
กว่าแถน เป็นจำพวก เทพารักษ์ พระเจ้าเมือง
พระซ่งเมืองเจ้าทุ่ง เจ้าป่า ฉะนั้น ส่วนพวกแมน
นั้น ต่างก็เรียกว่าพวกผีบ้าง เป็นอันว่าแมน
กับผีมีศักดิ์เท่ากัน คือมีทั้งดีทั้งเลว เมืองลวง
ที่พระยาอินทรยกให้ขุนเจืองครอบครอง ก็แปลว่า
เมืองผีหรือเทวดาซึ่งมีอำนาจมาก ยังใช้ใหญ่ใน
ทางไทยใหญ่ และยังมีติดอยู่ในคำของเราเป็น
คำพูดว่า ลวงลวงรรค์ และ แมนลวง คำว่า บวง
ลวง เห็นจะแปลว่า ล้างเวรเทวดาด้วยเครื่อง
เส้นได้กะมัง แถนนั่นว่าตรงกับคำเขียนในภาด้า
จีนแปลว่าฟ้า เมืองไทยเดิมที่ใหญ่ในประเทจีน
ก็ชื่อเมืองแถน หรือว่าแถนในเรื่องขุนเจือง
หมายถึงพวกไทยในประเทจีนครั้งกะโน้น ชื่อ
พวกแถน ดูในเรื่องขุนเจืองจะพบมีคำแถนนำ
หน้าชื่อเดิมชื่อไป เช่น แถนงวง แถนเมง แถนมิง
แถนโกโก แถนถ้าว และแถนอะไรต่ออะไรอีก
มากมาย ส่วนแมนก็เช่นเดียวกัน มีชื่อ เช่น
แมนเฮียว แมนเปียว แมนเฮื่อง แมนผา แมน

ฟอง เบ็นตัน ชื่อสัตว์ของพวกแมนที่มารวมกับ
 ชุนเจื่อง ก็มีชื่อว่า พระยาแมนตาตอกกรอบฟ้า
 ตาหยัด หรือตาหยัน ได้พบหนังสือฝรั่งเรื่องหนึ่ง
 จะเป็นเรื่องอะไรก็จำไม่ได้ อธิบายชื่อ พระยา
 แมนตาตอกกรอบฟ้า ตาหยัดไว้ว่า เป็น เทวดาประจำ
 ฟ้าเมฆ เลยทำให้เกิดใจถึงชื่อมนทญานาน ของ
 จันซึ่งเคยเป็นอานาจักรของไทยนานเจ้า ยูนาน
 แปลว่ามนทเมฆที่ดังได้ จันเรียกชนชาติต่างๆ ที่
 หยุตามบ้างตามเขาในตอนใต้ของจันว่าหม่านและใน
 แคว้นตังเกี๋ย ก็ยังมีพวก ที่ยวน แกว่ เรียก ว่า พวก
 หม่านหยุมาก ซึ่งในพื้นหม่านเห็นจะหมายถึงพวกชา
 เพราะฉะนั้น คำว่าหม่านจะเป็นคำเดียวกับแมนใน
 เรื่องชุนเจื่องได้บ้างกะมัง โดยเหตุที่พวกแมนมี
 ที่หยุบนเขาที่สูง คำว่าแมนถ้าเป็นคำเดียวกับ
 แมนในภาษา ไทย ก็ แปล ว่า เมือง สวรรค์
 ซึ่งตามริมตาด้องนี้กว่าสวรรค์นั้นหยุบนฟ้า คือ
 หยุในที่สูง ผู้แต่งเรื่องชุนเจื่องพูดได้ แห่งหนึ่ง
 เมื่อกล่าวถึงทำวแรงกกา (แองกา) เลือกลาภรรยา
 เรียกนางเมืองจันว่านางเมืองแมน นี่เป็นนิกเก้น
 นิกไปนิกมา เลยนึกเขาว่า พวกแมน จะหมาย
 ความว่าพวกไทยเดิม พวกแมน คือ พวกหม่าน
 ตกลง เรื่อง ชุนเจื่องไปรบ กับ พวกแมน พวกแมน
 ก็รบกันด้วยเมี้ยนหยุบนพื้นดินที่มพูเขามากนั้นเอง
 ไม่ได้ไปรบกันในเมืองฟ้าเมืองแมนที่ไหน ดังนั้น
 ในเรื่อง ชุนเจื่อง ยัง มีชื่อ คน ที่ใช้ คำนำหน้า ว่านาย
 หยุหลาย คน เช่น นายแดง นายพวง นายจัน
 นายจวง เป็นต้น นายจะเป็นคำแรกของภาคใต้และ
 จะเป็นคำของเก่าหรือของใหม่ก็ไม่ทราบ นอก

ยังมีคำนำหน้าชื่อว่าแกว เช่น แกวถ้อง แกว
 เชื้อ เป็นต้น แกวในที่นี้ต้องหมายถึงยวนแคว้น
 ตังเกี๋ย จันเรียกว่ากาอจ คำนี้เองคงมาเป็นคำ
 ว่าแกว ซึ่งในชั้นเดิม จะหมาย ถึง ยวน ตังเกี๋ย
 พายหลังเลยเรียกกรวมถึงยวนทั้งหมด คำ กาว
 ในคำว่าลาวกาอ และ เจียว ก็น่าจะเป็น คำเดียวกัน
 เพราะชนชาติตังเกี๋ย ก็มี เชื้อชาติไทย เป็นส่วนมาก
 นอกนั้นก็ยังมีคำว่า กวาน นำหน้าชื่อ เช่น กวาน แก
 กวานในที่นี้เห็นจะเป็นคำยวน ซึ่งได้มาจากคำจัน
 แปลว่าชุนนางชื่อต่างๆที่มีคำนำหน้าว่า แถน, แมน
 แกว, และกวานเป็นพวกฝ่ายตรงกันข้ามกับ ชุน
 เจื่อง ส่วนพวกชุนเจื่องมีใช้คำนำหน้าว่าอ้ายหยุ
 หลายชื่อ เช่น อ้ายคาวัง, อ้ายหาด, อ้ายไค้, อ้าย
 เกียน เห็นจะเป็นพวกชา นอกนั้นก็ว่าชุนก็มี
 นายก็มีอยู่หลาย รวมความผู้แต่งเรื่องชุนเจื่อง
 ฉะนั้น เห็นจะเป็นไทยชาวหลวงพระบาง จึง
 ดากเขาชื่ออะไร ต่อมีอะไร ที่เคยได้ยินได้ฟัง มาทาง
 แถบเมืองเหล่านี้มาให้ไว้ในเรื่องมากมาย
 ในที่สุดนี้ กรม ดิลปากร ขอ อนุโมทนาใน
 กุศลราศีที่กตัญญูอุปทาน ที่สมเด็จพระมหัศจรรย์
 ได้มีเมตตาบำเพ็ญเป็นบัตติทานมัย และดีพิมพ์
 หนังสือแจกจ่ายเป็นสมบัติวิทยาทาน จงเป็นกุศล
 ตบขันทานให้เจ้าเทวีมหิดลสุแต่ท่านผู้ถึงแก่กรรม
 ภาพทั้งสี่รูปนั้น โดย สมควนแก่ ศคิวิสัยใน
 งามปรายภพ เทอน.

ย.ศ. อนุমানราชชน

กรมดิลปากร

20 ตุลาคม 2485

เรื่องของท่านผู้ หรือขุนเจืองนี้ เป็นเรื่อง
ที่ปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์ไทยหลายเล่ม เช่น
ในพงศาวดารโยนก ของพระยาประจักษ์กรจักร
เป็นต้น ซึ่งผู้แต่งกล่าวอ้างว่าได้เก็บรวบรวม
ข้อความมาจากตำนานเมืองเหนือ เช่นตำนาน
เมืองเชียงแสน และท่านผู้เขียนตำนานเหล่านั้น
ก็รับรองยุติต้องกันว่า ขุนเจืองเป็นกษัตริย์ไทย
สืบพระวงศ์มาจากพระเจ้าลาวจักรวราช ซึ่งมี
ประวัติโดยละเอียดของขุนเจือง ที่ได้คิดมา
ลงพิมพ์ไว้ในลำดับต่อไปแล้ว แต่สำหรับฉัน
ความคิดเห็นว่า ท่านผู้ หรือขุนเจืองนั้นใช่กษัตริย์
ไทย เป็นกษัตริย์ มอญ หรือ ขอม ย่อมเพราะมี
เหตุผลบางอย่าง คือ

1. ในหนังสือ คำกลอน เรื่อง ทำอยู่ หรือ
เจอง ทพมพนมบอกไว้ชัดหลายแห่งว่า นางง่อม
มเหสี ของทำอยู่ เป็นเม้ง หรือ ขอม เช่นคำชม
โดยตอนหนึ่ง ว่า

“คือตั้งหยาดแต่ฟ้าสระเด็ดทอง ชวน
โสมกานควนคาคเคือง เข้มท้าว
นักงนมเนอনারี เข้มชอบ
ก่า่องกำวงมดำ ถูกขอม ๑๓๖”

เป็นคน และว่านางง้อมเป็นลูกของนางเม้งพ่อ
เป็นจามหรือขุนจามห่วยเมืองเชียงเคือ นางเม้ง
แม่ของนางง้อมเป็นพี่สาวแม่ขุนเจือง ด้วยเหตุ

นี้ ขุนเจืองจึงเรียกนางง่อมคู่รักว่าพี่ คำว่ามอ
เม้ง ขอม เขมร และ ข้า เหล่านี้จะเป็นคำเรียก
มณฑลชาติในตระกูลเดียวกัน ดังที่ปราชญ์ บาง
ท่านได้กล่าวไว้ในประวัติศาสตร์ของมณฑลชาติเหล่านี้
แล้ว ฉะนั้นทำนองก็จะเป็นกถาแห่งมณฑล
ชาติเหล่านี้หาใช่ไทยไม่

๒. การตั้งความครึ่งแกระหว่างท้าวฮุ่งกับพวกแถวแมน นั้นนิทานว่าเป็นสงครามระหว่างพวกมอญหรือเขมรกับพวกแถวแมน คือไทยล้านนาหนึ่งซึ่งกำลังขยายลงมา มีอำนาจในดินแดนของชนชาติเหล่านั้น ในแคว้นแคว้นที่เป็นอาณาจักรหลวงพระบาง ครองขุนเจืองชะนะแถวปราบใต้เมืองเชียงทอง (นครหลวงพระบาง) และนครปากัน (เมืองเชียงขวาง) แล้วขุนเจืองมาขึ้นเห็นพระมารดาของตน คือนางจอม หรือนางจอมเทวให้ขึ้นไปครองเมืองเชียงทอง ให้ย้ายคางแม่ทัพคนดำคันครองเมืองปากัน ส่วนขุนเจืองกลับขึ้นปกครองเมืองเงินยาง เรื่องตอนนั้นกมเคาความหย่างเดียวกับเรื่องนางจามเทวีชีวิตของพระเจ้ากรุงตะไคว้ ที่ขึ้นปกครองเมืองหริภุญชัย (นครจำปาศุน) ข้อที่ว่าขุนเจือง ยกทัพจากเมืองเงินยาง (เชียงแต่น) ไปปราบได้นครปากันนั้นอาจเป็นความจริงแท้ เพราะให้หินรูปคล้ายครก ซึ่งมีขนาดสูงถึงเมตร ใหญ่เท่ากลองเพน

๑. **ฉบับฉันทนิพนธ์หรือจารึกประเพณี ทพวค**

นั่น ๆ มีอยู่ในดินแดนที่ตนอยู่ ใช่แต่เท่านั้น

เรื่องรามเกียรติ์ซึ่งใคร ๆ ก็รู้ว่าเป็น เรื่อง ตักคำ-
บรรพ์ ได้มาจากอินเดีย แต่ เรื่อง รามเกียรติ์
ฉบับที่เป็นภาษาไทยนั้นย่อกับบอกว่าเมืองเวียงจันทน์
นั้นแหละ เป็นเมืองของพระราม และชื่อเกาะดอน
ในแม่น้ำโขงทั้งหมด ก็ล้วนแต่พระรามกับนาง
สีดา มาตั้งชื่อให้ทั้งหมด ฉะนั้นชื่อที่ ท้าวฮุ่ง หรือ
ขุนเจืองกัศไตรชาติมอหรังเขมร กัศบักถาย
มาเป็นกัศไตรชาติไทยนั้น จึงไม่เป็นของแปลก
และยากเย็นอะไร เพียง แค่ผู้ เขียน คำานาค
เหล็กจาน ลงไปในใบลาน ต้องด้ามที่ เท่านั้น ก็ เป็น
ได้ แล้ว

เรื่องท้าวฮุ่งหรือขุนเจือง ที่เป็นคำกลอนนั้น มี
ข้อความสำคัญ แปลก กัน กับเรื่อง ที่ ... ในพง
สาวดาร คือในเรื่องนี้มีได้กล่าวถึงอิทธิฤทธิ์ของ
ท้าวฮุ่งว่าเป็นด้วยอำนาจเทวดาอย่างไร เช่นดาบ
ที่กล่าวกันว่าพวกข้าพเจ้านำมาถวาย กล่าวแต่ว่า
ท้าวฮุ่งเป็นผู้ กล่าวหา ขานรับใน การ สงคราม มาก
เท่านั้น แต่ถึงกระนั้นก็สุดท้ายที่สุดท้าวฮุ่งก็สิ้นพระ
ชนม์ลงด้วยอำนาจของแลนดอ หรือขุนดอ ซึ่ง
เมื่อกล่าวชื่อว่า ท้าวฮุ่ง เป็น กัศไตรไทย และเป็นเอกใน
เรื่องแล้วก็ไม่เคยมีเรื่องใดๆ จบลงด้วยอาการอัน
เจ้าสวดหย่างนั้น นอกจากจะกล่าวตามความจริง

อันหนึ่ง หนังสือ คำกลอน เรื่อง ท้าวฮุ่ง หรือ ขุน
เจืองนั้น มีคนรู้จักน้อยทั้งนี้เพราะเหตุว่าอาจารย์

ผู้เคร่งครัดในสาส์นารุ่นต่อมาภายหลังแต่คำกลอน
เรื่องนี้ ได้อุปคั้น ได้พากันห้ามไม่ให้เขียน
หนังสือเรื่องนี้ลงในใบลาน ถ้าจะเขียนก็ให้
เขียนใส่ผิไม้ไผ่ และห้ามไม่ให้อ่านฟังในวัดวา
อาราม ในงานบุญต่างๆ เว้นแต่บุญบังไฟหย่าง
เดียว โดยอ้างว่าหนังสือนี้เป็นเรื่องของคนบาป
หนาคาโหด เป็นเรื่องนอกสาส์นามีใช้เรื่องของ
พระโพธิสัตว์ มีแต่พรรณนาการดื่มเหล้าเมาศูรา
และลัทธิบูชาผี ซึ่งผิดต่อกติขัมในพุทธ-
สาส์นาคณา ฉะนั้นหนังสือเรื่องนี้ จึงไม่ได้แพร่
หลายไปทุกบ้าน ทุกเมือง เหมือน หนังสือ คำกลอน
เรื่องอื่น แต่ว่า เมื่อมาถึงรัชชาติ หรือดำรงของ
วรรณคดีภาคอีสานแล้ว คำกลอนเรื่องขุนเจืองนั้น
ก็มีรัชชาติไม่ค่อยไปกล่าวเรื่อง ดังดังปชัย ที่ได้เป็น
ที่รู้จักกันแพร่หลายมาเดิวนั้นเลย และที่ยังกล่าว
ดังดังปชัยก็คือ ท่านผู้ประพันธ์เรื่องนี้ ได้วาง
ระเบียบกลอนอ่าน วิชชุมาดัตต์ ของไทย ภาค
อีสานไว้หย่างไพเราะ และถูกต้องดี แล้วยังมี
แบบโคลงห้าคำ และโคลงมหาฉินชุมาดี เป็น
ภาคหรือทำนองภาคอีสานอีกด้วย ซึ่งเราจะหา
ไม่พบในหนังสืออื่น ๆ เลย (แบบแต่งกลอนและ
โคลงเหล่านี้ ได้กล่าวไว้โดยถี่ถ้วนแล้ว ในแบบ
แต่งกลอนไทยเวียงจันทน์) นอกจากนั้น ถ้อยคำ
สำนวนในเรื่องล้วนแต่ไปด้วย คำโบราณใช้โวหาร

แปลก ๆ เป็นที่น่ารู้ น่าเรียนมาก แต่มิถึงที่น่า
 เสียหายมากที่สุด คือว่า ท่านผู้แต่งมิได้บอกวัน
 เดือนปีที่แต่ง และนามของท่านไว้โดย

ในการชำระครั้งนี้เนื่องจากต้นฉบับที่เอามา
 ชำระมีแต่ฉบับเดียว ไม่มี หาดาย ฉบับสอบ
 ทานกัน จึงมีที่ขาดตกบกพร่องอยู่มาก แม้ใน
 ที่บางแห่งรู้ ห่วงว่า เนื้อหาความขาดไปก็ไม่ สามารถจะ
 หาเพิ่มเติมให้ติดต่อกันได้ จึงได้ปล่อยไว้ตาม
 เดิม หวังว่าถ้าได้พบต้นฉบับอื่นอีก และเอ
 มาสอบทานกันชำระใหม่ในโอกาสหลังจะทำให้หนังสือ

นี้บริบูรณ์ได้เป็นแน่ อนึ่งในการชำระครั้งนี้ผู้ชำระ
 มิได้แก้ไขเพิ่มเติม หรือคัดทอนของเก่าแต่อย่าง
 ใด แม้แต่การใช้ยักยอกก็พยายามรักษารักษาไว้ตามหลัก
 เดิม เป็นแต่จัดตัวค่อนให้ เข้ารูปตามระเบียบ
 กอตอนเท่านั้น เว้นแต่ที่ไม่ได้ความจริงๆ จึงแก้ไข
 ใหม่ ที่ใดแก้ไขใหม่หรือเป็นโวหารของผู้ชำระ
 ก็ได้วงเล็บครอบไว้ให้ รู้ด้วย.

สีดา วีรวงศ์ ป.

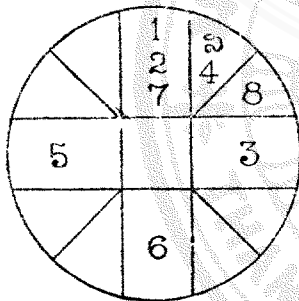
พระนคร. ที่ 8 ธันวาคม 2485

สำนักหอสมุด

ประวัติของท้าวฮุ่ง หรือ ท้าวเจือง

(จากพงสาวดารโยนก ของ พระยาประสาธกิจกรจักร)

ขุนจอมชัยครองเมืองพระยาไต้ 3 ปี มีราชโอรสองค์หนึ่ง ประสูติวันอังคารขึ้นค่ำ 1 เดือน 7 (คือเดือน 5) ปีเถาะเอกศก จุลศักราช 461 (พ.ศ. 1641) เวลาใกล้รุ่ง อาทิจ จันท์ เสด็จ กุมกัณ หนุ่ ราชเมธ ราชหนุ่กุมภ พุช หนุ่มิน อังคาร หนุ่มกร พรหัต หนุ่กรกต สุกร หนุ่คุด ดักขนา หนุ่มิน คัง

โอรสถวายพยากรณ์ว่า กุมารจะเป็นจักรพรรดิราช ปรามชมพูทูป พระราชบิดาให้ชื่อนามว่า "ขุนเจือง" ในตำนานกล่าวว่า เมื่อประสูติ นั้น เทพยดาเอาเครื่องทิพย์ 3 ประการ คือ แฉกทิพย์ ตามทิพย์ คนตีทิพย์ มาวางไว้ข้างพระกายกุมาร (แฉก และตามเจืองยังตกอยู่กับเจ้ารายบ้านก้อง จนทุกวันนี้) เมื่อขุนเจืองมีพระชนม์ได้ 3 ขวบ พระมารดา ประสูติราชบุตรองค์หนึ่ง พระบิดาให้นามว่าขุนซอง (ในเรื่องนี้เรียกชื่อว่าอ้ายเจือง และว่าเป็นพี่ของขุนเจือง) ครั้น

กุมาร ทั้งสองเจริญวัย ก็ได้ ถัดถ่า ถัดปลาดคร เริงช้าง เริงม้า และ เพลง ฮาดูช ต่าง ๆ ชำนิ ชำนาญทุกอย่าง ครั้น ขุนเจือง มีอายุได้ 16 ปี ไปคล้องช้างเมืองน่าน พบน่านตนชื่อว่า พละเทวะ ยกราชธิดา ผู้ชื่อว่า นางจันทเทวี ให้เป็นมเหสีขุนเจือง แล้วขุนเจืองไปคล้องช้างเมืองแพร่ พบแพร่ตนชื่อว่า พรหมวงศา ยกราชธิดา ผู้ชื่อว่านางแก้วกัศตรี ให้แก่ขุนเจือง ครั้นขุนเจืองเป็นราชบุตรเขยแห่งพระยาน่าน และ พระยาแพร่ ทั้งสองนคร ขุนเจืองมีช้างพังพลายไหย่น้อยเป็นอันมาก ในตำนานกล่าวว่า ได้ช้างเผือกพางคำ เหมือนกันกับเรื่องเจ้าพรหมกุมาร ในตำนานถึงหนวดีเชียงแสน

ขุนจอมชัย ครอง ราชสมบัติ ในนคร พระยา โดยผาสุกประกอบชอบชัยมาได้ 24 ปี พระชนมายุได้ 40 ปี ก็ได้เสด็จทิวงคต ลำดับนั้นขุนเจืองก็ได้ราชภิเษกเสวยสมบัติในนครพระยาสืบไป ครั้นล่วงมาได้ 6 ปี มีตั้ง แกว มาคิดเมืองหิรัญนครเงินยาง ขุนชินผู้ครองเมืองเงินยางมีราชธิดาให้หมั้นเจตร หรือหมั้นพิจิตร เข็มมาถึงขุนเจืองว่า บัดนี้ท้าวควา และแองกา ยกรพดมามากนัก ขอเชิญขุนเจือง หลานเรา ้วยยกกำลัง มาช่วยบ้องกัน

เมืองโดยเร็ว ขุนเจืองได้ทราบแล้ว จึงให้เกณฑ์ ราชใน เมือง แกว เมื่อ ปีชาต วัน อังคาร เดือน 4
 พดเมืองพะเยา และหัวเมืองขึ้นทางปวง คือ เมือง (เดือนยี่) ขึ้น 9 ค่ำ เวลาทองงาย จุลศักราช 93
 พริ้ว เมืองดอง เมืองเทิง เมืองเชียงแตง เมือง ครน ขุนเจืองครอง เมืองแกวได้ 3 ปี กับ 9
 กรอบ เมืองลาว เมืองงาว เมืองฮอย เมืองพรวน เดือน แล้ว จึง ขอให้ พระยาหัวร่มฟ้าแก้ว พินาม
 เมืองแจ้เจียง เชียงแจ้ เชียงตอง เชียงช้าง แจ้ฮอด แปลงลายจุ่มลายเจียให้ ลูกคนชื่อว่า ดาวเงิน รื่อง
 หนองขวาง แจ้หลวง แจ้เหียน แจ้ตุง แจ้หม เป็นพระยาครองเมืองเงินยาง เชียงราว ต่อมา
 เมืองวัง รวมได้คน 133000 ช้าง 700 เชือก ม้า เจืองครองเมืองแกวได้ 14 ปี มีราชบุตรก าว
 3000 ตัว ออกตั้งทัพไชยประชุมพล พระคำบนดอน อยู่แก้วจิตาพระยาแกว 3 องค์ ผู้พี่ชื่อท้าวฮั้ว ภา
 ชัยเบของตะวันตกหนองหาง แล้วยกทัพไปทางเมือง เรือง ผู้กลางชื่อยี่คำหวา ผู้น้องชื่อ สำนขุน เอง
 คิว เมืองเชียงคัง เชียงช้าง ไปตั้งเมืองเงินยาง เมื่อไอรดทั้งสามจเรินแล้ว จึงให้ไอรดองค์ใหญ่
 แล้วเข้าประจันกองทัพแกวแตกฉานไป ขุนชิน ครองเมืองแกวประกัน ผู้กลางครองเมืองตาน
 ผู้ลุงมีความโสมนัสยิ่งนัก จึง ยกราช จิตาชื่อ ช้าง ผู้น้อยไปครองเมืองนันทบุรี (คือเมืองนาน)
 “นางฮิดคำคอนให้เป็นภรรยาขุนเจือง” ขุนเจือง แล้วขุนเจืองก็ยกพลไปปราบ เมือง ต่าง ๆ จนถึง
 เวลราชสมบัติให้ลูกคนผู้ชื่อว่าดาวเงินรื่อง ครอง เมืองเม่นตาหอก ขอกฟ้าตายัน พระยาแกวแมน
 เมืองพะเยาให้ขุนชินครองเมืองเงินยาง หย่างเดิม มีคนมาก ทำศพพันห้าหมื่นน้ำจอกมารบพระ
 ต่อมาขุนเจืองยกพลไปประจันเมืองตานช้าง ครน ยาเจือง พระยาเจืองไม่เคยหนีศึก แม้เห็นพล
 ได้อาณาจักรตานช้างแล้วก็ยกไปตั้งเมืองแกวปราบ แกวมามากเท่าใดก็มิได้ถอยหนี จนที่ลุดขุนเจือง
 ได้ประเทศแกวทั้งหมดแล้ว เกียรติยศก็ปรากฏ ต้องอาวุธของข้าศึก ตั้งทัพอยู่กับคอช้าง คนของ
 ระเบิดไปทั่วทุกทิศ ท้าวพระยา สำนตราสทั้ง ขุนเจืองก็กันเอาศพหนึ่งเมื่อเมืองเงินยาง เมื่อขุน
 หลายมีพระยาหัวร่มฟ้าแก้วพินาม เปนประธาน ก็มา เจืองได้ ครอง ราชสมบัติ นั้น พระชนม์ ได้ 26 ปี
 ชุมหมุกกันยังคำบนพุดใน เมืองแกวประกัน ก็ทำ ครองตานนาไทยได้ 21 ปี ครอง เมือง แกว ได้
 การพิชิตก็ปราบคาบิเล็ก ขุนเจืองให้เปะจักรพิค 17 ปี รวมชนมายุได้ 67 ปี

เรื่องย่อของ ท้าวฮุ่งหรือเจือง

ท้าวฮุ่งหรือเจือง^๕ เป็นโอรสคนที่สองของ ขุนจอมข่มผู้ครองนครสงคราม หรือนาคของ ประสูติเมื่อวันอังคารยามแตรโกดัง^๕ เดือนห้าเพ็ญ ปีชาน ได้เรีกส์วิดาชะ พระญาติวงศ์พร้อมกัน ถวายพระนามว่าท้าวฮุ่ง (คือรุ่ง) แต่คนโดยมาก เรียกว่าท้าวเจือง เมื่อประสูติใหม่ๆ พอกข้าพเจ้า ดำได้นำตามกล่าบกของเงินคูหนึ่งมาถวาย คือ มาท้าวฮุ่งก็ได้ช้างเผือกตัวหนึ่ง ชื่อว่าพานคำ นัย ว่ามาจากป่าหิมพาน

เมื่อเจริญวัยขึ้น พระบิดาตั้งพระชนม์จาก ท้าวฮุ่งก็ได้พยายามตั้งธำมรงค์ทัพไว้มากเพื่อป้องกันเมือง ทุกๆวันต้องออกทำการฝึกเพลงช้าง เฒ่าม ในขณะที่ยังทำการฝึกเพลงช้างเอง ได้ไปชอพบอกกับนางง้อม หรือ ง้อมม่น^๕ ธิดา เจ้าเมืองเชียงเคื่องตั้งให้เองคอนเป็นเจ้าแก่ไป ดูขอ แม่ของนางง้อมนี้เป็นบ้า คือเป็นพี่ แม่ของ ท้าวฮุ่ง ฉะนั้นท้าวฮุ่งจึงเรียกนางง้อมว่าพี่ และ ว่า แม่ของนางง้อมนี้เป็นเมงม้าง ขอมม้าง แต่ มารดาของนางง้อมเรียกเอาดินดอดมากเกินไป คือ โดแะงัวควาย หย่างตะหมิ่น ด่างไส้ดำพันคน และทองคำอีกมากมาย ท้าวฮุ่งไม่มีทรัพย์ที่จะ จัดการตามกำหนดได้ เพราะในเวลานั้นได้ใช้ ทรัพย์ต้องสู้มกำลังเสียโดยมาก จึงตอบถัก เป็นลูกกับนางง้อมในเวลาออกทำการฝึกช้างทุกวันๆ ไป.

ในคราวนั้น ท้าวแองกา (แอง) ผู้ครองเมือง คำว้าง (เป็นหลานของท้าวคว่า ผู้ครองเมือง ประกัน) เมื่อพระบิดาตั้งพระชนม์แล้วก็ได้ครอง ราชแทน จึงใคร่ได้มเหสีผู้คู่ควน ขณะนั้นอำมาตย์ทั้งหลายซึ่งมีนายแองเป็นประธานได้ทูลให้เลือกหา หญิงกัศัตร์ซึ่งมีนามต่อไปนี้ คือ

- 1) นางนครเขื่องอิน (ว่าเป็นพี่น้องใกล้ชิดกับแองกา)
- 2) นางผู้เป็นลูกของท้าวจอมจั่ง (ว่าห่วย โกลนิก แองกาไม่ชอบ)
- 3) นางแพงมาต ห่วยเมืองเขื่องเซย (แอง กาเกรงว่า บิดาของนางจะไม่ยินยอม)
- 4) นางเออียแอ่น (เมืองใดไม่ซำบ แอง กาไม่ชอบ)
- 5) นางเมืองจัน หรือ นางเม่น ห่วยเขื่องกา (ที่นั้นแองกาได้ซำบว่า ท้าวเจือนคำมาดอ บรักเฒ่า)
- 6) นางโนนคร เขื่ององ (แองกาไม่ชอบ เพราะกลัวทางไกลมาก)
- 7) นางฮั่ว นครเงินยาง (นางฮั่วเป็นธิดา ของขุนข่มเจ้านครเงินยาง ขุนข่มนี้เป็นพี่ชาย ของขุนจอมข่มซึ่งเป็นพ่อของท้าวฮุ่ง ฉะนั้นขุน ข่มจึงเป็นลุงของท้าวฮุ่ง) นางนี้แองกาชอบใจ จึงแต่งให้นายแองไปบอกน้า คือท้าวคว่าซึ่งห่วย เมืองประกัน ท้าวคว่าก็ให้นายแองเป็นทูตนำพระ

ราชดาร์มาถึงนครเงินยาง ชุนซิมก็รีบตั้งให้ถาม กุหลาบ ดังก่งท้าวเดอวยราช เงินยาง
 วิชาดว่าจะยินยอมหรือไม่นางฮวดตอบว่า เกรงว่า ใฝ่ไม้ จากคำหลอนดังงู ฝูงม้อย
 จะเลื่อมเลี้ยเกียรตินยศ ดังคำ ว่า โอมนางฮวดจามวน ตำนเคิบ ดัน^๕
 รือจัก ถอนพานให้อัมประราไชย ยดออกโค่นัน บ่อไร่ เชื้อตูกฮ้อยจึงแท้ ก่อวควน ๗ ๓ ๓
 บ่อกว่าเจ้าใจแจ้ง ผ่อคาม หันถัน ๗ ดัน^๕แล้วจับได้นายแสงให้กดับไป นายแสง
 เขาพา ถ้างเคื่องไว้อานหอก แหนตา น้าความทูนท้าวเองกาและท้าวควาตามดังพระเจ้า
 กันว่า ถ่มคามเงินช้อยกัน กวนชา เงินยางตรัสทุกประการท้าวควาและเองกา จึง
 ยังถ้าวถ้างแดนไท เบื่องม่าวโอมแล้ว ยกพลโยธาออกมาเพื่อปราบปรามนครเงินยาง มา
 ในโลก ไต่ถุ่มฟ้าให้ดูเบื่อง มาปบุญว่าเนา ๗ พักแรมที่เชียงบานหนึ่งราตรี แม่ทัพคนดำคันของ
 แล้วชุนซิมจึงตอบราชดาร์ไปว่า นางฮวดจะได้ ท้าวควาในคราวนั้นคือ หุนบัง 1 กวนแก 1
 ยกให้ทางฮ้อยผู้หลาน ในขณะเดียวกันนางฮวด อ้ายกัว 1 แมนพอง ห้อยเชียงฮม 1 แกวทองห้อย
 ได้เขียนหนังสือฝากไปถึงเองกา ใจความว่ามิ เชียงฮัง 1 แมนถ่ม 1 งอดบ้อง 1 เชียงผา 1 ท้าว
 ความประสงค์จึงใจห้อยเหมือนกัน มิใช่ว่าจะไม่รัก แดดห้อยผาแทน 1 แกวก้อง 1 อ้ายหิง 1
 ก็หาไม่ แต่หากไม่เอาจะขัดขึ้นอาญาพระราช คราวนั้น ท้าวควาได้ให้นายมาดไปถามหน
 บิดาได้ นายแสงได้รับราชดาร์แล้วก็รีบกลับคืน ทวงกับพวกราช และบอกให้พวกราชเตรียมกอง
 10 วันถึงเมืองคำดง เจ้าเผ่าท้าวเองกาถวาย ทพไปช่วยด้วย นายมาดได้ไปหาอ้ายหาด (หัว
 ราชดาร์นั้น แเองกาจึงให้ ไป บอกแก่ ท้าวควา ผู้หน้า หน้าชาผาหอด) และด้ามมะเหง (หัวหน้าชาพู
 ท้าวควาได้ซึ่งฟังก็โกรธว่าเราเป็นคนไปขอ แต่ หุม) ฝ่ายอ้ายหาดและด้ามมะเหงก็ยกพลดอง
 เขาไม่ยินดีกลับไปยกให้คนอื่น จึงตั้งให้นายแสง หน้ามา ถึงกลางทางจึงปรึกษากันว่าพวกเราเป็น
 กลับคืนไปเจรจาอีก และตั้งเป็นคำเด็ดขาดไว้ พวกเดียวกันกับชุนซิม และได้ฟังพาอาศัยกันห้อย
 ว่าถ้าไม่ยอมยกให้โดยดี ก็เร่งคิดป้องกันเมือง ควนจะรีบไปบอกให้ชุนซิมเตรียม ตัวป้องกันเมือง
 ไว้ นายแสงได้รับพระราชอาญาแล้วก็กลับไป ปรึกษากันแล้วชุนซิมทั้งสองก็รีบยกพลเข้าถ่มเมือง
 นครเงินยาง เจ้าเผ่าท้าวซิมแล้วทูนตามดังท้าว เงินยาง ให้นายพวงด้ามพาเข้าเผ่าทูนเหตุการณ์
 ก่อวถ่มนาททุกประการ ท้าวซิมได้ซึ่งลัดบั๊กก็โกรธ แต่ชุนซิมชาวทุกประการ ชุนซิมจึงแต่งทัพออก
 คราวดีว่า รับกองทัพแควมแม่ทัพคนดำคันคือ จั่ววาค 1

คายนว 1 ดำมะเขี้ยว 1 นายจันเจ้าหนองตัง 1 คักกองทัพแถวที่แตกพ่ายไป ครัวอันนี้จัดข้างได้
 อ้ายหาด 1 ดำมะเหง 1 13000 ตัว มี 3 แฉนตัว รวมแม่ทัพทั้ง 3 นคร

กองทัพเมืองเงินยางออกต่อต้านกองทัพแถว เข้าด้วยกัน คือ เมือง ล้วนตาด เมือง เชียงเคอ
 ไม่หยุ จึงถอยเข้าตั้งหยุในเมือง แล้วขุนซิม เมืองเงินยาง มีแม่ทัพหยุ 27 คน คือ

จึงแต่งให้นายพวงอ้อราชสารไปเสนาท้าวฮ่งมาช่วย
 ป้องกันเมือง ท้าวฮ่งได้รับราชสารแล้วจึงจัด
 แม่ทัพนายกองเมืองลวณตานได้ อ้ายคว่าง 1
 แองคอน 1 เหวงพัน 1 หานพาย 1 ขุนคาน 1 คอน
 ชาย 1 จำซ้อ 1 ฝ่ายนางจ้อม (คู่รัก) จึงจัดข้างไป
 ช่วย 20 ตัว กับแม่ทัพนายกองคือ ขุนเกื่อน 1
 ขุนเพง 1 ขุนยี่ 1 เขียวคำ 1 ไชยดี 1 แองผาย 1
 อ้ายว่อง 1 ขุนคอน 1 ท้าวซ้อย 1 ท้าวฮ่งยกทัพ
 ออกไปสมทบกับพวกข้าพวงดำอีกแล้วเลยยกไปถึง
 นครเงินยาง เข้าคักกองทัพแถวที่ตั้งล้อมเมือง
 หยุให้แตกไปแล้วยกทัพเข้าตั้งหยุในเมือง พอ
 รุ่งเช้าก็ยกพลออกต่อสู้กับกองทัพแถวเป็นด้ามดา
 กองทัพแถวสู้ไม่ได้ก็เลยแตก ท้าวฮ่งว่าตายใน
 ที่รบ ขุนเขี้ยวจับแองกาได้แม่ทัพแถวตายคือ
 แอวก่า 1 แมนเขี้ยว 1 แอวก่อก 1 แมนเขี้ยว 1
 แมนเขื่อง 1 แมนผา 1 เลือกเหลื่อง 1 ที่แตกหนี
 จับไม่ได้มีนั้นคือ กวานแก 1 แมนพอง 1 ท้าวบั้ง
 1 หุนบั้ง 1 แกวทอง 1 แมนตาย 1 เขียวฮัง 1
 ฝ่ายท้าวฮ่งเลยไพร่พลไปด้ามพันคน จับแถว
 เป็นพระเจดีย์ได้ 3 ห่มินคน
 ครั้นแล้วท้าวฮ่ง ก็จัดแจงไพร่พลยกไปตาม

1) คอนชาย	ชี้ข้าง	ขุนเมือง
2) ขุนพอง	„	ดีดา
3) อ้ายคว่าง	„	วังดี
4) อ้ายหาด	„	ขนันเมือง
5) ขุนเพ็ง	„	ขัวดะพาน
6) หานพาย	„	เสมอใจ
7) ดำมะเหง	„	แผ้วแผ้วฟ้า
8) แองคอน	„	ดีเมืองพัน
9) ค่ายวง	„	ไฟดอบพัน
10) นายจัน	„	ถมหยัน
11) นายจันหนองตัง	„	ฉัททันต์
12) งัววาด	„	ทินกร
13) นายพวง	„	ฟ้าหลัง
14) พดด้วง	„	แกนขุน
15) ขุนคาน	„	แพงกว่าฮู้
16) ขุนแพง	„	พิมาน
17) อ้ายไค้	„	ไค้แผ้วฟ้า
18) อ้ายเกื่อน	„	ไฟไหม้บ้าน
19) จำซ้อ	„	ไฟดอบ
20) ขุนย่น	„	ทงตุ้มฟ้า
21) ดำมะเขี้ยว	„	แผนเขื่อนขัน

22) ชุนเยี้ย	ชีช้าง พรหมคา	ของ ดี ทน, เชม และ ห้อ กองทัพ เชียงบาน
23) ช้ายง่า	„ บัวยเค้า
(ข้าวพูนอน)	แตกในตอนเช้าวันเอง ทำวอยู่จับได้ แถวเมือง
ทำวแตก แมนเอือน ล้วนแถวเอือกกระโดดช้าง
24) ช้ายผ่อง	„ จ้าวถนิมแก้ว	หนีได้ ก็รีบไปบอกมเหสี ของทำว กว๋่า ที่เมือง
25) พิมมะবাদ	„ ดวงดีงฟ้า	ปะกัน นางกว๋่าจึงจัดพลออกต่อสู้ รุ่งเช้ากอง
26) ชุนชัย	„ ไฟไหม้บ้าน	ทัพทำวอยู่ตามไปถึงเมืองปะกัน ใน ขณะนั้น ข้า
27) ไสยถื่อ	„ ทองกือ	พางคำได้ทุนขับอกบวิเวนเมืองปะกันดังนี้ คือ

แล้วจึงให้ อ้ายคว่าง และ แอ่งคอน เป็นหัว
กอง ไสยถื่อเป็นปีกขวา นายพวง กับพนด่วย
เป็นปีกซ้าย เคื่อนพลออกจากเมือง เงินยาง
เมื่อเดือนห้า นางอวชีช้างพงเห็นคือมาด นาง
อามคายชีช้างอินกองตามไปถึงถึงแดนดินเมืองเงิน
ยางอินชื่อว่า เชียงชวน ที่นั้น ทำวขี่ม้าไป ปดุกที่
พักระดูเดือนห้าไว้ ยกจากเชียงชวนไปถึง ทำยของ
ผาหอดด เก็บได้ช้าง ม้า ของหนูบั้งเป็นอันมาก
เพราะ หนี ไม่ทัน จากนั้นไปพักพุ่ม ซึ่งเป
นที่หยุดของพวกข้าพางคำ ระยะทางจากพุ่มถึง
เมืองปะกันวันเดียว ดังคำพวกข้าพาทนทำวอยู่ว่า

เขากี้ นับด้วยกระบวณทาง ทุนราช
ผิกัก ตั้งแต่งใช้คาวมอ ฮอดปะกัน ฯ

ยามพุกได้เทยาด เชียงบาน น้แล้ว

เขากี้ มวนพลจันต่อคี่ ตาคัน วดว

รุ่งเช้าทำวอยู่ก็ยกเข้าตีเมืองเชียงบาน ใน

เมืองเชียงบานนั้นมีความช้งหยู่ 1000 ตัว คนทวน

แสนคน เขตแดนเมืองเชียงบานติดต่อกับแดน ไป คือ

1) แอ่งกา (หลานทำวกว๋่า) หยุดปราสาท
มโนรมย์ เบืองสวน

2) แถวก่อง หยุดเชียงกง ด้านทุ่ง

3) หนูบั้ง หยุดเชียงถ่ม

4) ฟ้าเถื่อน หยุดผาวัง ด้านเหนือ

5) นายจวง หยุดเชียงคาน ด้านข้างคอย

6) แถวทอง หยุดเชียงยัง

7) ชิวาด หยุดเมืองพาน

8) นายจัน หยุดเชียงเทส่ดองทอง ปก
ครองถึงเขตแดนทายทุ

9) กวานเกา หยุดเชียงทอง

10) แถวเอื่อ หยุดเชียงกาง

11) กางกว๋่า (มเหสีทำวกว๋่า) หยุดใน
นคร ปะกัน

นางกว๋่าเกณฑ์พลออกต่อรบเป็นล่ำมามาก พอ

ตาวันบ้ายทำวอยู่ก็ปราบได้ นางกว๋่าตายในที่รบ

แล้ว ทำวอยู่ ก็เข้าจัดการปกครอง เมือง ปะกันต่อ

- 1) ให้ขุนเขี้ย กินนา ขวาง กำกับพวก เมืองต่าง ๆ เหล่านี้ คือ
ด้วยช้าง 1) เมืองผาทย วอเต (หอเต)
- 2) ให้แองคอน กินนาค์ เชียงบาน ทินน
เก็บด้วยได้มาก เพราะเป็นที่รวมการ 2) เมืองซ้ายถึงเชียงไทยผมเผือ
ค้าขายมีตลาดติดต่อกันมาก 3) เมืองเหนือ ถึงห้วยหัวแดง
- 3) ให้คอนชาย กินนาไปกองทูน ทินเก็บ 4) ทิดไต้ ถึงเมืองต่างประเทศ คือ จันทาม
เข้าได้มาก 5) เมืองกลาง ถึงย้ายยของ และพวกเงี้ยว
ตลอดถึง พวก เขม ขอม และ ม่าน ตั้ง
คำว่า
- 4) นามัจฉิน ซึ่งมี เขตแดน ติดต่อกับผา 5) เมืองฝ่ายใต้เชียงเทต จันทาม ที่ถึง
ทอด ยกไว้ให้นางเม้ง (นางง้อม) พายทางถึงย้ายยของ ผู่เงี้ยว
- 5) นาคำ แดนดินของแถวกำมอให้ไชยดิ้อ นามกรกำเขมขอม เมืองม่าน ที่ถึง
- 6) นาเพียงผาตาม ให้ แองผาย 6) พายต่างใต้เมืองมิ่ง แองเขี้ยวก็ถึง
- 7) นาของแมนเดือนยกไว้เป็นน่าน้อย 7) พวกแมนหัวเขี้ยว แมนเอิกป๋อง ก็ถึง
- 8) นาของแมนไฟให้ขึ้นกับเงินยาง 8) พวกทูนมิ่งแมนไฟ ก็มาไหว พวกชัว
9) นาค์เชียงขวัน ส่วนหมาก ส่วนพร้าว คางถายก็มาไหว
- มอบให้นางอ้อ
- 10) นางง้อมมอบให้ นางอามคาย ท้าวฮ่ง ตั้งให้ อ้ายคว่าง เป็นผู้ปกครอง หัว
11) นาคำวง มอบให้อ้ายเกื่อน เมืองแถวทั้งหมด แล้ว ท้าวฮ่ง ก็ยกทัพกลับ
- 12) นาแถวเอือก เบือง คาวัน ออก ซึ่งมี เงินยางผ่านมาทางเชียงบานผาทอด 10 วัน ถึงเงิน
เขตแดนติดกับแดนจีนยกให้พลด้วย ยาง เมื่อถึงเงินยางแล้วจึงตั้งให้ทานพายเป็นเมือง
- 13) นาริมท่าบางบิน ยกให้อาวพวง แด่น แองคอนเป็นเมืองขวา อ้ายผ่องเป็นเมือง
- 14) นาเพียงพายนอก ยกให้ จำซื่อน ซ้าย อ้ายง่าเป็นแด่นนา ลำเหรีดแล้วท้าวฮ่ง
คราวนั้น ท้าวฮ่งได้ลูกสาวพยาแถว 8 คน จึงแต่งให้เจ้าแก่ไปสู่ขอนางง้อม และพร้อมกัน
คือ นางขวัน 1 นางเกิด 1 นางเวียน 1 นางเดา หรือ ท้าวฮ่งได้เงินนางจอมผู้มารดาไป ครองเมืองเชียง
ถาว 1 นางพรหม 1 นางอู่แก้ว 1 นาง ลัม 1 นาง ทองในเขตแดนเมืองประกัน ส่วนท้าวฮ่ง ใหญ่
มุน 1 ในคราวนั้นอำนาจของท้าวฮ่ง แผ่ไปถึงหัว ครองเมืองเงินยางนานได้ 17 ปี ได้โอรสจากนาง

งอมองค์หนึ่งชื่อว่า ท้าวคำฮุ้ง

ครั้งหนึ่ง ท้าวฮุ้ง ออกไป ประพาส ป่า ใน
คราวนั้นแม่แขกเมืองต่างประเทศมาถวายบันนาการ
เป็นอันมาก แอ้งคอนเป็นถ้ำมน้ำเข้าเฝ้า คือ

1) ห้อยไห้ หนองแด

2) พระยาฟ้าฮ้วนเมืองชุมวาง

3) เมืองจัน

4) เมืองพะโค เมืองม่าน เมืองชวา

5) เมืองผายี้ แดะหมู่เซม แดะลือ

ฝ่ายพระมเหสีอยู่เมืองหลังไม่ถูกกัน นาง
ฮัวเบียดเบียนนางงอม จนนางงอมต้องกลับไป
เมืองเชียงเคือกับคำฮุ้งผู้โอรส เมื่อท้าวฮุ้งได้
ข่าวก็รีบยกพลไปตามนางงอม อีกทางหนึ่งให้
ไปเชิญพระมารดาจากเมืองเชียงทอง พร้อมด้วย
พวกแม่ทัพทั้งหลาย เว้นได้แต่ฮ้ายค่างให้หุ้ย
รักษามือง หนะนั้นหนุบกับฮ้ายทิงซึ่งแตกหนี
ไปอาศัยอยู่กับพญาฟ้าฮ้วนเมืองชุมวางนั้น ได้ตอบ
ยกพลเข้ามาตีหัวเมืองเขตแดนเมืองปะกัน ฮ้าย
ค่างจึง ส่งข่าว มา ถึง ท้าวฮุ้ง ๆ จึง ยก กอง ทัพ ไป
ปราบหนุบมั่งและฮ้ายทิงอีก เวลาไปผ่านไปทาง
เมืองเชียงเซย เจ้าเชียงเซยไม่สู้ แดะยอมยก
นางแพงมาดให้ด้วย ท้าวฮุ้งจึงยกไปถึงชุมวาง
ส่งขุนคอนเข้าไปเจรจา ขอให้เจ้าฟ้าฮ้วน ส่งตัวหนุ
บมั่งกับฮ้ายทิงออกมาให้หายสำราญ ฟ้าฮ้วนไม่ยอมส่ง แดะ
กล่าวทำทายเป็น ถ้าท้าวฮุ้งขึ้นรบ ก็จะไปรอกอง

ทัพแมนค้ายัน แมนเอิกบ้อง แมนหลวงมาช่วย
บ้องกัน (ตามเรื่องท้าวฮุ้งเรียกพวกแมนเหล่านี้
ว่าพวกผีบ้าง แมนคาทอกเจ็ดโหลบ้าง ชาวหนอง
แต่ม้าง ดังคำว่า

บ่าวฮี้ได้แมนมิก

ตัดคอ

ชาวหนองแต่มิกหนี

วางค้าง)

ท้าวฮุ้งได้ซึ่งฟังก์โกรธ จึงขับทัพเข้าต่อยุทธ์
พวกแมนเมืองชุมวางออกต่อสู้เป็นล่ำมามาก แต่สู้
ไม่ได้ผู้คนล้มตายเป็นอันมาก จนหมื่นโฮง ท้าว
เจ้าฟ้าฮ้วนจึงได้ ถอยทัพเข้าในเมือง แล้ว แต่ง
ให้ แมน ล้ม ออก มา ขอ ช้อน น้อม ฟ้า ฮ้วนขอ
มอบเมือง แดะนางคำหยาด ผู้น้องสาวให้ ท้าว
ฮุ้งจึงปรึกษากับแม่ทัพทั้งปวงดูว่าจะควร ประการ
ใด หนะนั้นฮ้ายค่างทูลว่า ไม่ควรละให้เพราะ
เขาอดอ้างคั่นก หนะนั้นท้าวฮุ้งจึงรับสั่งกับแมน
ลุ่มว่า ให้ ฟ้าฮ้วนจับตัวหนุบมั่งและฮ้ายทิงส่งมา
ให้แล้วจะเลิกทัพกลับเมือง แมนลุ่มก้มเข้าไป
ทูลฟ้าฮ้วน ๆ ไม่รู้ จะทำอย่างไร จึงแต่งทหาร
ม้าใช้สองคนขึ้นไปเชิญแกนดอกลงมาช่วย แดะว่า
แกนดอนั้นอยู่เมือง “กาหลง” ดังคำว่า

พระบาทเจ้าด้านโลก

แกนดอ

ขรรค์ยา ถินกาหลงหุยกะเลิม

บุด้าง

ทุกไทพ้อมขุนแดน

เตยกด้าว

วอนพระน้าวใจแจ้ง

ช้อยพด ๆ

ต้องนายใช้ไปถึงเจ็ดแคว

ที่นี้เม้นไพรพาด

ขึ้นไปเมืองแทน ต้องนายใช้ขึ้นไปแล้วก็เข้าไปเล่า
เหตุให้แทนฟัง แทนลงจึงยกทัพลงมาตามลำ
ดับทาง ตัวท่านแทนเองซึ่ง เกวียน มาถึงย่าน
กาเขี้ยวแมนพองออกไปแล้ว จากนั้นลงมาถึงนคร
หลวง ที่นั่นว่าเป็นที่หยุดของแมนผ้าลาย หรือยาง
ขาว จากนั้นจึงมาถึงคูมว้าง แล้วแทนลงจัด
ทัพออกสู้ ท้าวฮุ่งตั้ง ณ แดนเดิมเป็นปึกชวา แดน
จี เป็นปึกซ้าย เจ้ พ้าฮ้วนเป็นหัวกลาง ตัวท่าน
แทนลงซึ่งเกวียน รบกันครั้งนั้นตายมากทั้งสอง
ฝ่าย แต่ฝ่ายท้าวฮุ่งแม่ทัพตายเกือบหมด ท้าว
ฮุ่งสู้ไม่ได้จึงถอยกลับคืน มาตั้งอยู่ในเมือง ประกัน
แล้วใช้ให้ พิมมะบาด ถือราชสารลงมา บอก ชุนซิม
พ่อตา และอ้ายเจื่อง (พี่ชาย) ใหญ่ เมืองถวน
ตาน และเมืองเชียงเคื้อให้ยกทัพไปช่วย ในขณะที่
นั้นนายพวงจึงทูลว่า เกรงจะสู้พวงพันธุ์ ขอ
ให้เขาถูกลูกคนไปไว้เมืองเงินยางก่อน ท้าวฮุ่ง
เห็นชอบด้วยจึงให้นายพวงนำเอา ท้าวคำเคื่อง และ
ท้าวคำฮุ่ง กับนางจอม (มารดา) และนางมุน นาง
แพงมาด กลับคืนนครเงินยางโดยเร็ว ฝ่ายท้าว
ฮุ่งออกสู้รบกับพวงแมน ก็เลยสิ้นพระชนม์ในที่รบ
นั่นเอง พ้าฮ้วนจึงใช้ให้นายเวียน ขึ้นม้าไปตาม
เอานางจอมและคำฮุ่ง คำเคื่อง กลับคืนมา ว่าจะ
อธิษฐานให้ครองเมืองประกันต่อไป นายเวียนตาม
ไปทันหยุดกลางน้ำ แต่นางจอมไม่ยอมกลับ ก็

พาเอาหลานสองคนขึ้นไปถึงนครเงินยาง

ขึ้นไป กล่าวท้าวฮุ่งเมื่อตายแล้วก็เกิด

เป็นผีมีกองทัพเหมือนเมื่อยังเป็นใหญ่ จึงยกทัพ
ขึ้นไปเมืองแทนผ่านไปเมืองกาเขี้ยว แสงคอน
เข้าไปถามหนทางไปเมืองฟ้ากับพวกไทเอง คือ
แต่นั้นก็ไปถึงกะโดติง จากกะโดติง ก็ไปถึงแม่น้ำ
ดินคำไถ่เมืองเถียนพาน ท้าวฮุ่งจึงให้ ชุนคอน
เข้าไปบอกแทนซึ่งเจ้าเมืองเถียนพาน ออกมาต้อนรับ
น้อม แต่แทนซึ่งไม่ยอมท้าวฮุ่งก็ยกพลเข้าตีได้
เมืองเถียนพาน แล้วให้ชุนคอนขึ้นไปบอกพระ
อินทร์ ๆ กัดัว จึง มอบ เมือง ถวายให้ ท้าวฮุ่ง ครอง
ครอง และ มอบ แดนทั้งหมดให้ ใหญ่ ได้อำนาจ
ท้าวฮุ่งก็เดินทัพขึ้นไปถึงเมืองกองทุน แดนถม เจ้า
กองทุนออกมาไหว้ จากกองทุนไปถึงเมืองกำมา
พักแรมที่นั่น แดนวงเจ้าเมืองกำมาออกมาต้อนรับ
จากนั้นก็ขึ้นด้วยเมืองถวง แล้วพวงแทน
ซึ่งทลายก็ออกมาต้อนรับ คือ แดนวง แดนเม้ง
แดนมิ่ง แดนโกโก แดนถั่ว แดนเพื่อง แดนหมอก
แดนตากามีน แดนดิง แดนถม แดนถ้อง

ฝ่ายอ้ายเจื่อง (พี่ชายท้าวฮุ่ง) และท้าวคำ
เคื่อง คำฮุ่ง (โอรส) และชุนซิม (พ่อตา) มีความ
โกรธมากจึงเกณฑ์สุรโยธาขึ้นไปต่อสู้รบกับ พยาพ้า
ฮ้วนอีก และได้เกณฑ์เอาพวกเมืองทวาย และ
หอเตไปด้วย ผ่านไปเมืองเชียงตาน แล้วไป
เชียงเซย ถึงคูมว้างได้ต่อสู้รบกันเป็นด้ามดาบ สู้
ท้ายเจ้าพ้าฮ้วนตายในที่รบ และกองทัพเมืองเงิน
ยางก็เข้าเมืองได้ ๆ

สีลา วีรวงส

พระนคร วันที่ 1 สิงหาคม 2485

๕ ขุนเจืองออกกลูก

ขุนเจือง คือใคร ? เป็นคนชาติใด ? ท่านผู้
รู้รวมทั้งท่าน ผู้ชำระหนังสือนี้ ได้วิจารณ์ไว้แล้ว
ข้าพเจ้าเป็นคนนอกตั้งเจียน แห่งการ วิจารณ์ในข้อ
นี้ ในหนังสือพิจารณาข้อที่ท่านผู้อื่นไม่เถียงกัน คือ
ความเก่งเยี่ยงขุนเจือง

แม่ขุนเจืองเก่งดังเท้าไร ถ้าไม่มีผู้ แต่ง
หนังสือไว้ แล้ว ขุนเจือง ก็กลาย เป็นคนไม่มีตัวตน
แท้ แต่่นอกจากขุนเจือง จะได้ เก่งดังท้องไร่
แล้ว หนังสือเจืองเป็นวรรณคดีชั้นเอกอีกด้วย จึง
สมควรอย่างยิ่ง ที่จะนับว่าผู้ แต่ง หนังสือ ขุนเจือง
เป็นคนล้ำคณยิ่งกว่าขุนเจืองเสียอีก และคนที่
นักค้นคว้าจะตามตัวให้พบคงได้

หนังสือ ท่านอง หนังสือ ขุนเจือง กัด หนังสือ
ประเภทอื่น ที่เป็นแบบแผน ภาดาโบราณ แถบบ้าน
ขุนเจืองก็ด้อยมีอีกมาก แต่จะได้ไปเฉยไหนมา
ติดตามให้ได้จะได้พบดังอื่นนอกจากคนเก่ง และ
หนังสือไฟเราะเช่นหนังสือเจืองน้ออีก เช่น ขุนเจือง
ที่ว่า เก่งกาจนักนั้น ก็ตาย ด้วย ฝีมือ คนเก่ง ด้วยกัน
หนังสือ สัตปชัย ที่นิยมกัน นานานว่า เป็นหนังสือไฟ
เราะนักหนาที่ก้ามหนังสือเจืองเป็นคู่ปรับอีกนะบัด
นี้ “ เก่งกว่าเก่งย่อมมีหยูเสมอ และในทุกสมัย ”

นะ ถ้าช่วยกันเดาหาให้จะได้ พบ “ เก่งยิ่งกว่า
ความไหลดจากระบบ TJDC โดย นายสุรเวทย์ นานชัยภูมิ หมดอายุ 14/06/2564
เก่ง ” ของแถบถิ่นบ้านขุนเจืองอีกเป็นเนืองนิตย์

ความเก่งใช้จะมีแต่ในทางการ รบ หย่าง ขุนเจืองก็
หาไม่ ความเก่งในทางอื่นยังมีเช่นผู้ แต่งหนังสือ
เจืองเก่งทางประพันธ์เป็นต้น การค้นทางหนังสือ
จึงพบดังอื่นไปด้วยและพาให้เป็นไข่อ่ามาถึงดังที่
เป็นอยู่ ในปัจจุบัน เคยมีคำถามเดิมว่าทำไม
คนภาคอีสานจึงรักดังบ ? มีอาชวกันน้อยกว่า
ภาคอื่นในจำนวน พดเมือง เท่ากัน ? ทำไม การ
อุตสาหกรรมในครอบครัว (Home industry) จึงมีมา
ไม่ขาดสายในราษฏรภาคอีสาน ทำไมคนภาค
อีสานจึงรู้จักมักคุ้นกัน แม้หยูห่างไกล คนบ้าน
ไกล เว้นเคียงรู้จักกันง่าย ดินทกันเร็ว ประ
เภทต่าง ๆ เช่น บุญบั้งไฟ สงกรานต์ เว้นนัด การ
ค้าแลกเปลี่ยนงานทำบุญ ฯลฯ มีมาแต่ครั้งไหน
หย่างไร ? มีส่วนดีหรือมีแต่ทางเสีย ดังที่ดั้น ๆ
คนแถวทวนหลังว่าใครเป็นคนดัง ใครเป็นคน
เก่ง ทางรักดังบให้ คนรักดังบ เป็นนิสัยยมรดกมา
ใครเป็น คน เก่งทาง เดกกิจ หรือไม่มี ใคร เป็น
คนเก่งทางดังคมให้คนรักความ เขื่อเพื่อ เจอจน กัน
คนให้จะได้พบเรื่อยไป โดยนัยนี้ทั่วเจือง คน
เดียวพาให้คนหาคนเก่งในหลาย ๆ ทาง จึงขอตั้ง
ชื่อว่าทำวเจืองออกลูก

วิธีการค้นคน สมัยใหม่ บางคน ดังดักซิดทำ
ตาย กล่าวคือขอให้พบของเก่าเจ้าเท่านั้น เป็น

ต้องตั้งหน้าทำตาย เพราะ มองไม่รอบ เป็นวงกลม
เห็นเป็นพื้นผิวยิบไหมด หนังสือตั้งสอนชาตุว่า
เหลวไหล บุญบั้งไฟเป็นงานของคนป่าระบอบ
คงบูคาเป็นเรื่องถ้อยคำ ฯลฯ ถ้ามีคนจำพวกมาก
เข้าก็เป็นอันเชื่อได้แน่นอนว่า คนจำพวกขุนเจือง
หนังสือจำพวกหนังสือดัดจริต, สมที่คิด, ดุคที่อาว
จะต้องสูญชื่อไปจากโลกหมด น่ายินดีที่คนอย่าง
คุณติลา จักรวงศ์ ยังมีตัว และ ไม่หยุในจำพวกที่
กล่าวแล้ว

ความ เป็น เอกราช ของชาติเป็นแม่ของแก่ง
ทงมวน ขุนเจืองแก่งและเหตุผลให้เกิดหนังสือ
เจืองออกถูกไปหลายอย่างดังกล่าวนี้ก็ แต่ขุน
เจืองไม่เก่งในการรักษาคำความเป็น เอกราชของชาติ
ไว้ได้ฉะนั้นโดยหลักที่กล่าวเมื่อก่อน พาให้ ความเก่ง
อื่นๆทั้งหมด คนเก่งทั้งหลายต่อมาหรือพงศ์จะมี
ต่อมาจากขุนเจืองจึงต่างก็หายไปสิ้น โดยนัยขุน

เจืองจึงควนได้ชื่อว่าเป็นหมัน ถ้าขุนเจืองเก่งใน
การรู้ โลกในทางนี้ชื่อก็คงไม่หมันแน่

บรรพบุรุษของไทยจน ถึงเราคนไทยปัจจุบัน
รักษาดำเกราช ของชาติมาได้ โดย สดุดี ขุน
เจืองเป็นไทยหรือเทศก็ตาม เอกราชของไทยยืน
ยงคงรอดมาได้จนบัดนี้ มิใช่เพราะขุนเจืองโดย
ตรง จึงกล่าวได้ว่า ท่านผู้นำเอกราชมาได้นั้น เก่ง
กว่าขุนเจือง

“รู้โลกดีกว่ารู้วิชา รู้รักษาดำเกราชรอดเป็น
ยอดคน”

ขอยุติลงด้วยความปรารถนา ว่ากุศลผลบุญ
ได้ที่เกิดจากการบำเพ็ญนระคราวนี้ จงบันดาลให้
กุศลบุตริศา ทั้ง ปัจจุบัน แล อนาคตจง เป็นคน เก่ง
กว่าขุนเจือง และกล่าวพวกเก่งในทุกทาง เทอญ ฯ

ฟอง สิทธิธรรม

สารบาณเรื่องท้าวฮุ่ง

1. กำเนิดท้าวฮุ่ง	หน้า 1	18. ท้าวฮุ่งฝัน	หน้า 77
2. พระบิดาสิ้นพระชนม์	„ 4	19. ท้าวฮุ่งเคียดแค้นทัพแฉะไปตั้งฮุ่ง	„ 88
3. เจ้าแก้วแหนด้าวให้ท้าวฮุ่ง	„ 6	20. ท้าวฮุ่งเดินทัพแฉะฮาดยั้งฮุ่ง	„ 100
4. ท้าวฮุ่งตั้งด่านตั้งนางง้อม	„ 7	21. ท้าวฮุ่งทอดพระเนตเมืองเงินยาง	„ 113
5. แต่งให้ขุนคอนไปชวนนางง้อม	„ 9	22. ท้าวฮุ่งตั้งฮ้ายค่างกับฮาดพอง -	
6. แม่ฮางง้อมคาคำคองแพง	„ 12	รับเข้าปั้งฮาดในเมือง	„ 117
7. ท้าวฮุ่งลักเข้าหาฮางง้อม	„ 14	23. ท้าวฮุ่งยกทัพเข้าคักของทัพแฉะแตก	
8. ฮางง้อมเซินแฉะจนเจ้าฮาง	„ 17	แล้วเข้าเมืองได้	„ 124
9. ท้าวฮุ่งมาร่วมในงานเจ้าฮาง	„ 21	24. ท้าวฮุ่งประทานฮางฮวดแฉะนาง -	
10. แฉะฮุดแฉะแฉะฮางฮวดฮวด	„ 30	ฮามคายแก่ท้าวฮุ่ง	„ 134
11. พิชัยฮายกตของฮวดฮวด	„ 34	25. ท้าวฮุ่งออกคักของทัพแฉะแตกหนีไป	„ 140
12. ท้าวฮุ่งชวนฮางง้อมไปชมฮาดเข้า	„ 44	26. ประทานรางวัลแก่แม่ทัพฮายกต	„ 161
13. ท้าวฮุ่งกาเมืองคางฮางแต่งให้ นาย		27. ท้าวฮุ่งยกทัพตามคักของทัพแฉะ -	
แฉะเพนทูคมาฮางฮวดเมืองเงินยาง	„ 54	คักฮางเมืองเซียงฮานได้	„ 181
14. แฉะฮายกทัพมาคักฮางเมืองเงินยาง	„ 68	28. เข้าคักเมืองปะกัน	„ 189
15. ท้าวฮุ่งให้ฮามมะฮายฮวดคักฮุด	„ 72	29. มเหตของท้าวฮวดฮายในท๊อบ	„ 194
16. ท้าวฮุ่งให้ฮอยทัพเข้าคักฮุดในเมือง	„ 74	30. ท้าวฮุ่งจัดแฉะปกครองเมืองปะกัน	„ 197
17. ท้าวฮุ่งให้ฮวดพองเพนทูคไปเซิน		31. ท้าวฮุ่งฮาดกดับเมืองเงินยาง	„ 201
ท้าวฮุ่งมาช่วยปั้งกันเมืองเงินยาง	„ 76	32. นางฮวดเตรียมการคักฮวดฮวด	„ 230

(๗)

33. ท้าวฮุ่งผู้ร่อนนางงัอมครั้งที่ ๒	หน้า 246	42. ท้าวฮุ่งเมื่อตายแล้วขึ้นไปรบ —	
34. นางงัอมและนางจอมมาดาท้าวฮุ่ง		แถบเมืองเดียนพาน	หน้า 347
อำนางเม้งแม่ของนางงัอม	„ 255	43. พระอินทร์ให้ท้าวฮุ่งเสวยเมือง —	
35. นางจอมไปครองเมืองปะกัน	„ 280	เดียนพาน	„ 355
36. ท้าวฮุ่งพาหมู่เหล่าไปชมดอกไม้	„ 282	14. ท้าวฮุ่งขึ้นเสวยราชเมืองดวง —	
37. นางฮ่อฮักนางงัอมแล้วทำอุบาย		พดกแถบออกมาให้	„ 358
ให้ท้าวฮุ่งห่างเหินจากนางงัอม	„ 297	45. ท้าวฮุ่งขึ้นมัสการพระธาตุเกตุแก้ว	
38. นางงัอมลักกดับเมืองเชียงเคือ	„ 303	จุลมานและคัตเวรตักกัม	„ 363
39. ท้าวฮุ่งยกไปตีเมืองคุมวาง	„ 313	45. ท้าวฮุ่งเมืองเงินยางและชัยเจือง	
40. ท้าวฮุ่งเดี่ยวที่จ้งถอยมาตั้งอยู่เมือง —		กับหลานยกกองทัพมาปราบเมือง —	
ปะกัน	„ 335	คุมวาง	„ 368
41. ท้าวฮุ่งขึ้นพระชนม์ในทรีบ	„ 341		

สำนักหอสมุด

๖๐
แก้คำผิด

คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก
ไคแนว	ไค่แนว	2	10	ทงโลก	ทงโสก	21	11
ฮู้	ฮู้	2	4-2	ย้ายยาง	ย้ายย่าง	21	19-2
ปน	ปุ่น	3	22	พายพยาน	พายพยาบน	22	7-2
คิดไค	คิดไค่	6	8	หว่าไค	หว่าไค่	24	14
เจื่อง	เจื่อง	6	18	กลาว	กล่าว	24	16
นงถาว	นงถ่าว	6	7-2	หมอนเนื้อ	หม่อนเนื้อ	27	17
สาวถาว	สาวถ่าว	8	8	มื่อลอบ	มื่อลอบ	27	1-2
ฮั่งเอื่อง	ฮั่งเอื่อง	8	16	พุนเขอ	พุ่นเขอ	27	5-2
ไฟสอง	ไฟส่่อง	9	3	แลกสลา	แลกสลา	27	20-2
ชุกน	ชุกน	9	4	เลาแก	เล่าแก	28	2-2
เถิงแทน	เถิงแท่น	11	9	ค	ดู	31	23
บักป็น	บักป็น	11	13	ก้อม	ก้อม	32	12
จ้อมนั	จ้อมนั	11	14	ชาวฟ้า	ชาวฟ้า	32	16-2
ซอ	เซอ	11	5-2	บ่าวชน	บ่าวชน	32	17-2
ปุ่นเปี้ยว	ปุ่นเปี้ยว	11	6	คิต	กิต	36	1-2
เขากวาง	เขากว้าง	11	16-2	แวนว่า	แวนว่า	36	13-2
ฮ่วมสวน	ฮ่วมสวน	12	10-2	ลูกเพียง	ลูกเพียง	38	21
ชน	ชน	14	17	เมืองพอม	เมืองพ้อม	41	1-2
เฮียง	เฮื่อง	11	20-2	แหม่มผ่า	แหม่มเผ่า	44	5
ฟาง	ฟ่าง	17	3	ท้าว	ท้าว	48	1
คั่นคั	คั่นค้ำ	17	9-2	ร้อ	ร้อ	49	4
หมอฮั่ง	หมอฮั่ง	20	8	ชักปี	ชักปี	56	1
ซาง	ซ้าง	20	1-2	จามวน	จาม่วน	57	1-2

คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก
อ	อัว	58	5	เขยว	เขี้ยว	91	8-2
ฮว	เฮว	58	14	ปน	ปูน	94	14
เฮฮู้	เฮฮู้	59	14-2	หม่อม	หม่อน	99	9
ฮาย	ฮ้าย	60	6	ทุกคอบ	ทุกตาบ	109	1
สะแควา	สะแควก	61	13-2	ฮู้	ฮั่ง	110	12
เลิง	เลิง	62	23-3	คัก	คัก	111	20-2
สนควน	ผลควน	66	23-2	เกี้ยว	เกี้ยว	113	4-2
ชะเบเนือสวย	ชะเบเนือสวย	69	18-2	แพงหาง	แพนหาง	116	14
เฮพุ่น	เฮพุ่น	74	10	ทางคิ่น	ตางคิ่น	120	9
ทุกแล้ว	พุกแล้ว	75	8-2	ไผหู่	ไผผู้	121	19-2
เตน	เต็น	76	12	เฮือง	เฮือง	124	22-2
กั	กู่	77	5	กอม	กอย	126	27-2
คอม	ดอม	77	19-2	ยังก่อน	ยังค้อย	131	18
กางระก้ง	กางระนัง	78	2	เชน	เชิน	132	16-2
พ้อเออ	พ้อเอย	78	13-2	เฮือน	เฮือน	133	22
อ้อระ	อระ	79	1	สเยยะ	สเยยะ	134	24
กิด	กิด	81	13	ปะคั๊	ปะคั๊	135	12
มื่อ	มื่อ	82	8-2	คง	คำ	136	3
กิดค้ง	กิดค้ง	83	10-2	ขนิง	คนิง	136	24
ดีคาย	ดีตาย	85	19	ชอ	ซ้อ	139	21-2
ฮาย	ฮ้าย	85	19-2	คัก	คัก	139	24-2
เหนว้ย	เหนยว	86	22	แมม	แมน	144	3-4
เซ้ง	เซียง	87	20-2	เสยง	เสยง	145	19-2

คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก
ขุน	ขุน	148	15-2	ลือนาม	สือนาม	222	22
มันมาก	มันยาก	151	3	คานสวาท	คานสวาท	227	3
จากเถิน	จาเถิน	151	10	ทัดดอกไม้แซม	ทัดดอกไม้แซม	227	13-2
ดู	ดู	157	2	เมอ	เมอ	228	8
ยาง	ขวง	157	19	แสว	แสว	233	13-2
ปากหลัง	ปางหลัง	176	11-2	ไป	ไปบอ	235	22-2
น้นปี่	น้นปี่	179	6-2	ฮ้ำ	ฮ้ำ	236	22
เวือง	เวียง	182	13	เหลือน	เลือน	238	8-2
ค้าง	ด้าง	182	14	ดั่งแต่	ดั่งแตง	246	16
ชนข้าง	ชนข้าง	183	18	เม้น	เมอ	245	22
ฮม	ฮุม	190	14	แบ่น	แบ่ง	249	19
จ้ง	จัก	191	8/10	ชวน	ชวน	249	3-2
ชู้	ชู้	193	4	แม่จัก	แม่จัก	258	16-2
หว	หิว	194	1	ขันไถ	ขันไต่	270	5-2
ข้าย	ย้าว	196	21	ไซ่ปะมาม	ไซ่ปะมาน	275	16-2
นาดี้ขวาง	นาขวาง	201	19-2	คอนคอน	คอนคอน	278	2
ฮุมตอง	ฮุมตอง	202	18	ไปไม้	ป่าไม้	278	20
ผมเผื่อ	ผมเผื่อ	204	1	แองควน	แองคอน	280	14
ดำน	ด้น	204	13	เตา	เต้า	281	8
ด้าก้า	ค้ำก้า	204	8-2	ทาว	ท้าว	281	11-2
เฮียง	เฮือง	218	9	หยุ	หยุ	281	12-2
ถ่า	ถ่า	218	16	ทง	ท่ง	281	15-2
พ้าพ้อม	พ้าพ้อม	218	24-2	ฮุง	ฮุง	282	2

คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก	คำผิด	คำถูก	หน้า	บันทึก
อัม	อัม	282	10	ฮอน	ฮ้อน	337	7
ค้อยลา	ค้อยลา	283	8-2	มวน	ม่วน	337	8
รกโข	รกโข	284	11	ชอง	ช่อง	337	6-2
ซาง	ซ่าง	284	18	ฟาง	ฟ่าง	337	12-2
หุ้ม	หุ้ม	285	11	ตอง	ต๋อง	339	3
ฮั่ง	ฮั่ง	289	17	ลวง	ล้วง	339	10
หมาด	มหาด	291	1	ถาว	ถ้าว	339	—
เจ้า-ส้อย	เจ้า-ส้อย	291	8-2	แท่น	แท่น	339	—
ม ฮาม	มาฮาม	301	11	แอน	แอ่น	339	—
ส่งสี่	ส่งสี่	301	4-2	ฮอน	ฮ้อน	342	—
พี่เอย	พี่เอย	303	13	ยังท้อ	ยังท้อ	342	—
ชมเชย	ชมเชย	307	7-2	เตงฮอ	เตงฮ้อ	342	—
ลูก	ลูก	307	24-2	สมมวน	สุมมวน	344	—
สำ	สำ	308	1	เถง	เถ่ง	344	—
ฟ้า	ฟ้า	313	11	แม่	แม่	344	—
ทูลฝัง	ทูลฝัง	314	5	แห่ง	แห่ง	245	—
หนบ้ง	หนบ้ง	314	10	แจม	แจ่ม	345	—
หย้ง	หย้ง	315	9	หนามเนอ	นามเนอ	353	3-2
พะโพ	พะโค	317	22	แกน	แกน	354	18
ค้อยถาง	ค้อยถาง	316	4	ลก	ลูก	355	4
แอ้ว	แล้ว	323	7	พักนก	พังกัก	355	1-2
พิชหลอ	พิชหลอ	331	5	คนร	นคร	355	7
จิมค๋	จิมค้อ	332	24	ให้	ไท้	356	41
เฮียว	เฮียว	333	20-2				

เรื่องท้าวฮุ่ง หรือท้าวเจือง

(คำกลอนวิชมวลี)

๑ บัณฑิต (๑) (จักกัถาวรพันท้าวใหญ่ เจืองหนาน)	๑ ยศโยคท้าวไท่	นามเตี้ย
ดมการเพ็งไฟพล	เทียมขรรค์ฆ่าหยาผู้เผก	เผ่ง ผ่า
ปางนั้นจอมก็ ทำเป็นดั่งดงคนคาน เป็นใหญ่	(เมื่อนั้น บัดเสียดเจ้าจอมเมือง	ยินยาก)
แข่งช้าย้องเมืองท้าว	เพราะเพื่อ ไช้ดุกเต้าแทนเชอ	ดืบลาย ๑
๑ พังยิ่น สิ้นสิ้นฟ้าใหม่	๑ เมื่อกี้ แหนพากย์ถ้อยถนอมกล่าว มาไท	
ชอระทิมบดข่มเมือง	บิปลายเลี้ยงดังความ	คนไร่
ทุกเขียงยั้งนางจอม	(มึงจ่ง ไปทนต์ท้าวจอมไคร	คนฮาด
เฮื่องเฮือร้างงาฮ้อง	บอกกว่า เฮียมไคได้บุญเกือ	เกิดเทียม ว่าเนอ ๑)
๑ กุจอคด้อมเป็นเชื่อน	๑ มั่นก็ ลาบาทแล้วเลยเด้า	ไปถวาย
โง่ง ๗ เติ่งผ่านพิณ	จอมก็ ยินดีโดยดั่งเฮียม	แถงกัฮย
บุญเฮื่องนั้นนางจอม	เลยดวก ฝายความดั้นเทวี่	ทุกเขียง
เจ้าแผนข้างเทียมท้าว	คิดไค ได้ดุกน้อยแทนเชอ	ดืบลาย ๑
๑ โยงฮาชก้องด่ากล่าว	๑ ประดับเคื่องพั้มแถวกี้	ถันงาม
ฮาการด่าวบ่าวทูน	พวยพวยได้ด้องคำ	เงาแก้ว
บุรื้เท้าเมืองเม็ง	จอมก็ คามคองเบองบุฮาน	เจ้าเก่า
หอฮ่อฟ้าเฮื่องดัว	แต่งเคื่องแล้วหลายฮ้อย	เฮือคำ ๑

(๑) ตั้งแต่บัดนั้นไปถึงบทหมายเลข ๑ เข้าใจว่าสำนวนเดิมขาดไป จึงมีผู้มาแต่งใหม่เชื่อมเข้าไว้ รู้ได้เพราะสำนวนผิดกัน คือ ในตอนนั้นบทกลอนเป็นอะท่อนกะแท่นไม่ถูกต้องตามกลไกเกณฑ์ ไม่มีสัมผัส ทั้งบางแห่งก็มีความหมายไม่ และตอนเชื่อมกันหลวมกันมาก คือ กล่าวถึงการถวายพระเพลิงขุนจอมธรรม พระราชาบิดาของขุนเจืองซำกัน จึงคิดตอนที่ซำกันและหมายไม้นอนออกเสีย และบทกลอนในตอนนั้นได้แก้ไขเพิ่มเติมกับ ทวงสืบไว้เป็นสำนวนเพิ่มเติมของผู้ชำระ ๑

๑	กุกี คี-เผ่าเร่ร่อนชาติ ธรรมเนียมเจ้าเมือง คาความให้ถามผี หอระฆังเขื่อนขันธ์	หงดา เคยตัน คำใหญ่ ฮ่มขวาง ฯ	๑	ขออารเจ้าจอมโลก กาเคื่องมีท่อเดียว ขอพระ ทรงรับข้ากนา ผายโผให้เฮื่องอยู่	หถึงคฺญ แต่เมอ คฺญใช้ น้าวตั้ง แฮกตาง แต่ถ้อน ฯ
๑	เคยได้ถ้อยคำกตาว บ้วนางคบคังโฮง จอมกั จินคางยังชาย แหนกถ่าน้องนางท้าว	ไปมา โฮมหักง เขื่อนขันธ์ แม่เมือง ฯ	๑	พอเมื่อ ทะดังฟ้าดมด่อง จอมกั อางมาดาก่องแถว เมื่อนั้น จอมอนเจ้าทุดา เต้าเคื่องฮ้อยกินเข้า	เวหา พันเขอ ถันเข้า ตางค่าง ซาบแทน ฯ
๑	แล้วพาดถ้อยด้านตอบ นางกั เคื่องหระรียกิดโคแนว จึงจัก ทอนความเท่าถึงแทน รอดูกแก้วบุณเกิด	คำคอง นามเขื่อน คาคอง เกิดมา ฯ	๑	ถัดด่องผ่ายด้านหลัง กายแดนคนด่อนเถิง เมื่อนั้น ชะบุนหน้าแทนหลวง เห็นแทนแก้วนงหน้า	หถึงคฺญ ถ่านฟ้า หถึงโลก ฮ่าคาน ฯ
๑	หมอม่วนฮ้อยด้านตอบ ทูนเก้งฉากถ้าวกอน นารีหน้าเหยงนม เนานั่งถ้อมเทียมช้าง	เทพี กอนฮ้อม ผายเกด บอกรแยง ฯ	๑	ยตโยคเจ้าฟ้าคัน ฮ่มเพิงชานเห็นยวเจื่อง เขินดี เก้วบุณสูง ลงจากฟ้าดเถียรถ้าง	คิงคฺญ ใจก้า ดะเค็ดคอง ถ่ารวม ฯ
๑	ฮ้ายเบื่องเท่าหมอนเทด คาอเบื่อยแผ่งป่าน่า (เมื่อนั้น บ้วนางเจ้าจอมเมือง น้าวถ้าวฮ้อยเถิงค้ำ)	เท่งหัว เทียมท้าว นมนอบ คู้คอง ฯ	๑	พอเมื่อ ฮ้วน ๆ ฟ้าฮ้อยเฮ่ง เจื่องหามจุติจากคา เขาปดิสันฮ้อยเข้าถ้อพา ท้าวใหญ่หน้าในท้อง	ระคฺญ พันเขอ อะคิงค้ำ คัพพะวัก) แม่คณ ฯ
๑	ประกอบได้เทียมทูน เคยถวด ขวงคำเถิงหมู่แทน บักคน พรวพวนาคอง เพาะบ่ มีถุกน้อชแทนถ้าง	มาดา แกถกถ้อย เขื่อนขันธ์ ถับเมือง ฯ	๑	พอเมื่อ (พิคพิกฟ้าระคฺญคอง ถ่าผดเนาหย่นาน นับวันได้ถิมเคื่อง (ฟ้าฮ้อยฮ้อยเคื่องหน้า	คิมหันคฺญ มาแต่ ในท้อง) พอชอม ฮ้วนมา) ฯ

- ๑ (ประจวบได้ไวยวิธัส มหาคิถิ
อัคราเร่งรชบยาม แวงแจ้ง)
นาที่ดำเิงแถ ใ้สูง
นางก็ ประสูติแก่นแก้วงามแม้ง ลูกแมน ฯ
- ๑ เมื่อนั้น พุงพุงพ้อมเชื่องถ้าว ขาดัว
แจน ๆ จัดได้ดั่ง ดีด้าง
นางคน บายเอาผ้าไยบัว เิงแถบ
มาห่มเจ้าแพงช้าง ลูกจอม ฯ
- ๑ บางพ่อง เข้าแถบไ้หัดกระบาด บังคม
เขาก็ หอมเทพีด้วยดั่ง เดยแล้ว
เดยเด้า ปุนความให้หาตัว เ้าแก่
ขอได้ดั่งกระเบียนแก้ว ผอกผี่ ฯ
- ๑ (เจียมแต่เจ้าประถมเก่า ดาวดาง
บุษามมีหมู่แถน แถงไ้ว)
ตัวก็ วางความด้านเิงผี่ ดวางไย
เชือกคู่ไ้คองฟ้า ฟากถาวรค์ ฯ
- ๑ ไ้ไ้ไ้คกคตาต ดินทอง มาเอา
ระกันผี่หมั้นแถน นอนเ้า
อาฮักเจ้านาจอง ทำวไ้ย มาเอา
เจ้าแถคผู้ไ้ก้า กว่าดวาง มาเอา ฯ
- ๑ ตัวก็ ปนคำด้านคองชาน แหม่นวน
ทุกที่เียนโฮมเจ้า เชียกขวัญ ฯ
- ๑ มาเขอ หนักหน่นเือนน้อยอ่อน รวันทิว มาเขอ
ทั้งแชนกถมไ้ถวอา แชนเจ้า
แถวของอ้วนเางาม ขวันพระเนค ก็มา
ขึ้นห่มหมั้นไ้นยาอ หมั้นมี แม่ถิ่น ฯ
- ๑ ดว่า ๆ ช้องคิบกั้ง โฮมขวัญ
เขาก็ โจมจอมดีได้เพา เพียบป้อน
หังยิน เคง ๆ ฟ้าเทิงหวั ช้างอ้า พุนเขอ
แชนอ้ายผัณฐ์ ชู่จวน ฯ
- ๑ ชื่น ๆ ก้องไทพาด ตักอง
ทวน ๆ เิงยทัวเมือง ตัก ก้อง
เขาจึง ปุนความไ้หวัพยาจอม คนพ้อ
ประมนชนนัวแถงถ้อย กถ้าวกอน ฯ
- ๑ วันนั้น (เจ้าหน่อแก้วจอมมิ่ง มะเหล่
ผายอุทรประสูติกุม- มารแก้ว
รังมีเพียงพรหมเชียน โส่มฮาบ
งามเกิดแล้วดีดิด้า โลกคน ฯ
ไ้ภาพพร้อมโดยดั่ง อินท์แบ่ง
ยามยนคื่อแ่งทอง โลมไ้
เมื่อนั้น ของกระดัดรไ้แ่งเมือง ชมชื่น
คี่แก่ ดูรยี่ดองพ้นเชียวไม้ ชู่มา) ฯ
- ๑ เมื่อนั้น ทุกที่ไ้โฮมฮอด หมอโหร
เขาก็ ยอกระดานหินอาคตุ กงแก้ว
ซาตาไ้อักระราดี เชียงฮ้วน
ราหุผาดผัณฐ์ไ้ ก้อมจันท์ ฯ
- ๑ นักรัตตะรึกไ้คาวไ้ย วิสาชะ
ดักรณัจอมจันท์หมื่น เชียงหมั้น
อาทิจจันท์เ้าพ้อมพระเนา ไ้นเมด
คาวเ่ครดัดเ้ากัถกวมไ้ว ช่วงเพียง ฯ

๑ (วิเสสดัษยพระสักร์เน่ง ในคุด
 คาวพระหัตถ์ เนาในกรรคช้อมเชียง กงแก้ว
 ชังการเจ้าสุนมกร เนาเนง
 ราหูแผ่นแผ้วผืนซัง ช้อมกุ่มกั) ๑

๑ อันนี้เยี่ยวว่า ทูชแต่น้อยแพ้วอ เคี้ยวอุน
 ปุนบีเคือนไหย่สูง ดอนหน้า
 หอมพดไหย่นาคอง แค้นคัง
 แก้วกำฟ้าพายหน้า หากจักชวาง

๑ ยังจัก มีโชคซ้ำได้ผ่าน ด้ามเมื่อง
 อันว่า นาคของหลั่งม้อจา จงล้าง
 เขาก็ ยอกรน้อมวันทา ทนบาท
 ค้านแม่นแม้งเกนทไ้ว ค้ารา ๑

๑ เมื่อนั้น ราชาค้านถามเขา ถิ่นถัก
 นามแจ่มเจ้าบั้น คุกดัง ๑

๑ เขาก็ นบมอบท้าวแก้วเต่า แถดงดาร์
 นามมะกรบาชือชาน ชนินไต้
 ชังการแม้งแวนคี่ แร่งข่ม
 ดิบห้าคำไต้เคือนห้า ช้อมเพ็ง ๑

๑ แค้นนี้เขาคัง หานามเจ้าบาคาน คนประเดิด
 ชื่อว่า ท้าวฮุ่งผู้แพงด้าน ลูกจอม ๑

๑ ยดยั้งถ้ำถึงขอบ ชุมพู
 หลายชุนเขาย่าถั่ว เมื้อเผ้า
 เมื่อนั้น หดกขางนามา มราช
 คั่นเถื่อนถ้องไฟกว้าง ทาบถวาย ๑

๑ ชัมชาคิเชอร้างเผือก
 คุนบาดี้ดุกดุน
 เขาก็ ปนปองเลี้ยงถนอมแพง
 งาก่องดักยเสมอไต้

๑ ชนชื่อไต้ข้างเผือก
 กงชุมพูไต้พัน
 ฝูงหมู่ พางคำซ้ำพุดัง
 เขาก็ นำตามกัทั่วทั้งค้อง

๑ มาแต่ห้องพราง
 คั่นว่า แกว่งเงือดชมารย้าน

๑ มุกมาดแก้วสองไต้
 ชื่อว่า ดาวฮ่างเซ่งซ้ำใน
 ของแพงเมียนคาคี่
 ท้าวก็ สอนไหย่น้านอนแดง

๑ เดยห่างไต้คองโลก
 ไผ่ไต้ ปี่ปายสอนแดงฉาย
 พดหลวงฮั่นฮ่มแค

หิวทอดให้กะฉั่นถ้ำ

๑ มัวใจคังนางจอม
 น้าวซ้ำถ้อยถึงดุก

๑ เดียงพังก้องแกมพาด
 พระกายกุ่มกอดเจือง
 เกราคังป่านี
 ไค้เบิกช้อไชพาก

แกนปง
 แกนค้อ
 ฮักยั้ง
 หล่อโถม ๑

พานคำ
 เทียมไต้
 คั่นฮอด
 คู้เงิน ๑

เหล็กหล่อ
 หย่อนชาม ๑

ประดับคี่
 แตนซ้ำ
 ไค้แจบ
 พ้อคาย ๑

กระบี่ข่ม
 เชื้อนย้าว
 ดานดวาค
 (1)
 ท้าวทอง) ๑

ให้ฮุ่ง
 ดองช่าย ๑

เกวี่
 หิวให้
 ประดงสุตร
 ถักข่ม ๑

๑	ถายกุดค้องดักได้ นำไปปองเมื่อยาม เลี้ยงตุนก้องชาดา ช้างใหญ่เค้าหตายฮ้อย	คั่งดูด ยังเข้า แดนที่ป เฮืองา ๗	๑	ค่าวค่าวเค้าถือเผือก วอนความจักขุ่พาย คนก็ เนืองน้นพ้อมทำการ เฮืองเฮือฮ้อมฮักฮูป	ถายยन्छ ยอพ้อม นั้บหมื่น ดักาน ๗
๑	เฮวฮีบแด้แล่นหอก เราจึง ยอพวยาจอมจากโฮง บุญสูงเจ้าจอมเมือง ก้อนโคดค้องพดตอ	แพนยง ดงห้อง ฮ้ายเจือง แต่งคาม ๗	๑	ฮั้นฮั้นพ้อมท่าเวียง ปการกุเวดเวียง บุญโยงด้างบรรบอน ฮ้ายเคื่องม่วนเมื่อห้อง	หอโฮง วังต้าย ทูลิ่ง แห่งตน ๗
๑	หนักหน้องพ้อมถาวปาก นางงามชนหอดแสง ฮวานฮวานแจ้จวันไ้ ยอท่านเจ้ากองไม้	มามวน ทิวให้ ดุนโลก จุคเพิง ๗	๑	นางก็ กิดฮ้องท้าวถ้าง ชดทาแถมทงตา ก็จึง แจงดุดฮ้อยดั่งวาด ไว้แห่งผู้ธรรมฮ้าง	ทิวแสง เต็งให้ คำแจก ปุกปุน ๗
๑	ดูโชคเมี้ยนเมื่อสู่ เริงชะกอนยายมือหอด ยังท้อ บุคโคดฮ้อยดงสาร ท้าวหุ่หม้อมเทียมแม่	ห่มาน หุ่นเกน เผาพ้อม ดองหน่อ มัวใจ ๗	๑	พอยแฮกให้สร้างฮือ ผาพวงฮูปปุน แต่งฮ้านฮ้างแข็ง ไว้แก่ เจ้าฮ้องผู้ธรรมฮ้าง	พานคำ เปนเจ้า ช้างเผือก ลูกคน ๗
๑	ก็เพื่อ ละพื่อไว้ในเถื่อน ทำการไคโป้เปื่อง เทวเมี้ยนเมื่อเฮือน ผู้แก่นแก้วเทนเซอ	เปนผี เปนแก้ว ฮักดุก ดืบเมื่อง ๗	๑	เด็กดดำฮ้างผุ่ม นางก็ ยินกั้จวดเพื่อชอม ผวคายเมี้ยนเมื่อพรม ฮ้ายเจืองไค้แทนเซอ	ยั้งฮาย วางไว้ ดคฮือ ดืบฮ้าง ๗
๑	แต่นั้ ปุนปุกให้ดงโสด โยชาเฮวฮีบเมื่อง เราที่ ปุนกันถักถักจิง เขยพ้าพ้อมเลี้ยงให้	วันตุน แรงไม้ สูงคาว หุ่ฮอน ๗	๑	ดือท้าวเท้าทุกแห่ง หตายเมื่องมาด้วยพาย บุรีเท้าผายตม เท้าวา เปนกำพ้านอนแต้ง	ชุมพู ทั้งม้า พ้า (ควี่) หุ่คัยว ๗

๑ เจ้าใช้ทุกตั้ง
ยินชมเชยบ่อจวง
การใดไฉนางจอม
น้อยกำพัวเทียมแม่	สนใจ
เมื่อหน้า
เคินแต่ง
มาดา ฯ	๑ มาแต่งเฮ้ยยังหยัน
ยามเมื่อ ถัดคือคู้หงส์
นางแสนด้อยบุบโฮม
ใจสลดอยู่ทั้งค้าย	ยุถนิม
ยั้วระยัย
เฮียงพ่อ
ย้อมย่า ฯ
๑ ยิงท้อ คัดแข่งฮู้เจ้าแม่
ปุนความหาคว่างพาย
กูก็ ทวีระเทียวดังตองเฮือน
ดูเขียร คัดโคย้านเมื่อหน้า	นอนเดียว
มาค่าน
ยินยา
แต่งดี ฯ	๑ สู้ฟุ้งพันแมนหล่อ
ดำด้ามือดุมมาย
โสมเสดาด้อยเฮ็ดนาง
เห็นำแก่นเชื่อนางไท้	หลายพัน
มวยเก้า
นงกำอ
ที่แข่ง ฯ
๑ เขาก็ ฮับพากย์ ถ้อยกอนกถาว
เทพี เปนมุงคุดแต่งหอม
บ่อกว่า เก่งญาไท้จอมหัว
ฝูงไฟฟ้าพังเจ้า	ปาทา
ตุฐา
ดีดวาค
รู้คน ฯ	๑ คำวคำวหน้าขึ้นไทย
โสมงามปานเก่งนาง
ชาวใสด้อยยงเย้ย
ห่อข้อฟ้างามถ้วน	พอชาว
นครฟ้า
เฮ้ยม่ง
เก่งคำ ฯ
๑ พระพาดพิ้มคอนคว่าง
เหิงพันพดแต่จอม
สวดเนื้อด่างหลาย
ท้าวหญ่ฮ้อนยินไฮ้	หาพาย
ปุนไฉ
ดงท่า
บ่อตะบาย ฯ	๑ ดงเกดยั้งแหะหญ่
ดำดำเพิงสอดแรม
นุเนื้อเนื่อนางไท้
แซวเคื่องไฉ่ฮาวซ้อง	เพิงคำ
ประดับแก้ว
เฮ้ยฮ้อน
ขุ่มมัน
๑ เขากถาวถ้อยเฮิงว่า
บุรีเดียนนอบเจ้า
บัวบานด้อยสุระพี
เจ้าหากไฉนางท้าว	หลายประการ
จอมไท้
เพิงหญ่
ที่ย่า ฯ	๑ หมักหม่นอนหน้างานต้อง
กะตั้นงาบักมื่นคำ
โสมคานเนื่อนักวระพอง
เก้าก่องดิวคุดด้อย	ดังวาค
กวมเก้า
ฮัวเพียม
สอดแหม่น ฯ
๑ โยเซตพิ้มฝูงหมู่
นำความจิตเคื่องเมือง
เราจึง แหนดาวรันทางพอง
โสมหนุ่มน้อยฝูงบ้ำ	ดงฮาว
เมื่อหน้า
เทียมแม่
แต่ปะถม ฯ	๑ คาเคียมคู้คู้คู้
เดาแซมกมเก่งเทียน
สัพพอน้อยนางจัน
เขาไค้ไค้แทนเชอ	ด้าวสวรค์
ดังไฉ
อบเกด
ดืบด้าย ฯ

๑ ทงเพณ้องแย่งแฉ่น
บีปายเลียงม้วนพรหม
เกด้าเหลอหมบัวทคง
กระจอนต้องหน้าขาวแจ้ง
ด้อยวอย
พวยฟ้า
เทิงแท่น
แจ่มจันท์ ฯ

๑ มีด้าเชื้อไร่แฉ่น
ประดับดาวดีแก่งวี่
พอยแห่นอ้ออามคาย
ซาพีน้องต้องเจ้า
เลยตาม
ในท้อง
คอก้อง
ถูกลง

๑ ย่องย่องเนือค้อคู้
ผู้เงา ไทเงินยางเชื้อเชื้อง
ดิ้อเกียรติเท่าาชาดา
เขาปู้ไหว้ทูนท้าว
แมนเหลา
คำได้
แคนทับ
เหนียวทาดาน ฯ

๑ เสอฮีบใช้ถามข่าว
บาเจื่องซานบ่อฮั้น
วางความเมี้ยนพังเดียง
ย่นึงเท่าเทิงแท่น
ยานานเทียวเกิน
คำเล่า
ฮักหญ่
ทองเหลื่อง

๑ ต้องบู้พ้อมฮ้ายคว่าง
เมื่อนั้น มาดาแทนเหนียวเจื่อง
เราก็ดื้อว่า นางคานแก่วดีไว
คัวคาคก้อมแชนด้วย
ทุกประการ
จงฮ้อม
ฮ้อมม้วน
หญ่เดียงม ฯ

๑ ล่าวลูกบัวเดอยราช
นามกรเจียมแต่เทิง
เดือนนี้ ปุนกันแท้ทั้งต้อง
เจื่องฮุ่ง เจ้าคัวร้างเคยแย้ม
เซียงเคือ
องด้าง
เดอมทอจิงเด้อ
จิงหัว ฯ

๑ นับฮ้อถ้วนใจจอก
ยินมาดาแม่คึง
นุเนื้อเนือนางไท
โฮงแรมเจ้าหาดยฮั้น
เซียงเคือ
มาค่าน
เทียมลูก
เฮือคำ ฯ

๑ ต้องถูกถ้อยถนอมกล่าว
ถ่าถ่ามื่อชอดฮั้น
หาความให้เมื่อใน
ย่นึงด้อมแชนค้อม
กอยใจ
ปลั่งง้อม
เลิงแท่น
คาคจันท์ ฯ

๑ ประกอบค่านคำแม่น
แย่งโถมฮั้นคังอินท์
แม่งนึ่ง นาทักอัยเลิงยาม
คี้เก้ ถมเบิกพาดไบฮ้าย
พาท
จักฮ้าย
ยังปอด
ฮ้อมเซียง ฯ

๑ ท้าวทอถ้อยคำฮ้าง
ฮอระทวยหอมกั้นเกียง
มันัก ประนมกรไหว้บังคม
ถาจากผู้ธรรมเหง้า
แฉงคอน
เจือคู้
นบบาท
ถูจอม ฯ

๑ ผ่อเห็น ะฮู่ยี่ผ้าคังโง่น
คี้เก้ ภูมราชมคอกกระคอม
แฉงคอนฮ้ามเจ็ดท
หอมคอกไม้บานด้อย
ผ่ายทักฮั้นพุนเข
โค่นฮ้อย
ป่งเลือน
ทัวไฟ

๑ ผ่อเห็น เลือน ๆ น้าคังคาค
โล่คนบ่าวเจื่อง
เซอถวาม้ายพุดทอง
คี้คฮุ่งผู้แพ่งถ่าน
คั้นพุนพุนเข
เจียมฮู้
ลิดลี้
ฮัวโถด ฯ

๑๑. ทะถ่วนถ่าทันที้ เชียงเคือ
 ไล่ถื่อเฮื่องเฮือคำ ไคมย้อย
 พาย ๆ เถื่อม่วนเจือ จูมเมค
 เนื่องนาคเกยวทูต้อย ไถ่ยนค้
๑๒. อุพิกเฒ่าไค้ตั้งแตง บุชา
 แองคอนนชอชคยาม ยั้งเข้า
 ซ่าถจาเนี่ยนเมือเฮียง รมม่วน
 ล่าถถาถเค้าโยถ้อย บ่าวเจือ ง ๑
๑๓. คอนค่อนเข้าทอรา ขานขวาง
 เฮื่องเฮื่องมาถู่ นาง ขรรม่เหง้า
 อามกานบ้องถี้ดา น้ำเนบ
 เข้าถู่จ้อมจนโกถ แทนคำ ๑
๑๔. ขะแถบหนวค่อนเหง ประนกร
 ถ่าถ่าม็อกถ่าถวาม แควนคู้
 นางเมือเง้าเทิงหมอน อิงฮาดัน
 เนือฮาบถู่ถั่งแถ้ว ยั้งเฮื่อง ๑
๑๕. คีอตั้ง หยาดแถ้วฟ้าถี้เก็ดทอ ขรนี
 ไถ่มคานควนคาคเจือ เทียมท้าว
 นักถนมเนือนารี เฮียงฮอบ
 ถาก่อถักถางามถ่า ถูกรวม ๑
๑๖. คอนถ่าถ้อยถวามอบ ไคงถาร
 ไชยไชยหอมกั้นจันทน์ เจือคู้
 นงกั พิจารณ์ถั่วถอย เขาถ่าน
 เฮียมหากยู่ไจถ้อง ถั่งถาร ๑

๑๗. ผู้ผ่านพินนุดถักโลก ชุมพู
 พายไน มัจจกรเก็ดทาน เทียมเหง้า
 หนูเนือถวประถั่งถาร ถนองคอบ
 จัอมม่วน เจ้าถั่วถ้อยจถ้อง ไซ่ทาม ๑
๑๘. ประกอบเนี่ยนไค้หมอบ แองคอน
 มั่นกั จ่าคำถอยถีกถา ถงถ้อง
 ไควเรนจันมะโนพอน เจือระจาก
 นางหญู่ หม้อมคกิงนถ้อง ห่วงมเหงา ๑
๑๙. เมี่ยนปากค่านคอบมถู่ หาแถง
 ถาเวาเทินถั่งเฮียง ถุ่ยถ้อย
 ถวาแถวถ่ายไนทาง เคินค่อน
 เฮือฮอด เจ้ายันถ้อยยามค้อย คำเย็น ๑
๒๐. ถั่นเจือถักยู่ชาวชู่จ้อมม่วน ยินฮน
 จวนใจเปนถั่งทนาถ จักไร
 ออระทวยฟ้าบคบน ถมถ่วง
 คอบค้อยไค้ถั่นถอมถั่ง นอบถาร ๑
๒๑. เจ้าถ่านถั่วยู่ยั้ง คำแพง
 ฮอยท บุฮานเฮาหากเคย เปนชู่
 เมือน บ่าเจือถ่านแองคอน ถามถัก
 ผู้ถั่นถั่วทอ ถั่วริช ๑
๒๒. คอนคู้ถ้อยแวกถ่าถว ถอยขาน
 นางเมือ ถื่อใจจถอกเฮา พายพิ
 ถูท ถ่มถารพ้อมถ่ากั้น ถงเก็ด
 ถักถ่ามอ ไค้เจาถั่น บอยมม่วนถั่วถั่ว ๑

- ๑ ชื่อว่า พ้าเถื่อนต้นพีคเพ็ด เมืองนัว ก็ดี
 เขาคัก ฮ่อมแฉ่นพวยค่อขประดง ทางง้อม
 หนัชนัวเค้าโฮงทอง ไฟดอง
 เขาคว้างพ้อมทูนเจ้า รุ่คน ๑
- ๑ กาก่องท้าวอินแม่ มาดา
 ผ่อคู กระกานถมเบ็กมบน ดาวซ้าย
 เจื่องกั ดัฒาเมยบนเมื่อนอน คัดคัง
 เขาคว้างย้ายดาเจ้า จากโฮง ๑
- ๑ ผ่อคู สระพังฟ้าพิคพิก วาโย หุ่นเยอ
 แพนค้ำฮิงฮอดโฮง ทลายฮ้าน
 คัแก่ วาโยคองโทไซ ฮวนมึง
 นัวเทดฮ้องแกมก้าน กัหมอม ๑
- ๑ พระหังเนอหงแฉ่น วาคี
 แหวแหวเดียงไกรรัน คาพัน
 นาทักฮอยถึงยาม ไคฮ้อง
 สุรยฮ้องรันทวงฟ้า ฮ้องฮวาย ๑
- ๑ พุงพุงพ้อมเดียงถ้ำ บักรี
 มาเจื่องผายฮอดโฮง มาค้ำน
 คันคักโคคำ นัวนปาก
 ยันงัเท้าเห่นฮ้าน แท่นถาย ๑
- ๑ เขาคัก แพนพาลยักฮวยโคขแ่ง การคอง
 เคนกัณจักหมากหลาย ด่านฮ้าน
 ด้องแฉ่นต้นหัวเผอ ค้ากาค
 พุแกกฮ้องหลายถ้าน เฮ็ดร้น ๑
- ๑ สระพาดพ้าวคังไรว่ เกมตาน
 พันปวยนัับเคื่องมวน มาพ้อม
 เจื่องกั เด็งคูกัวนทุกประการ แฉ่นดั่ง
 เจ้าย้ายคังค้อม ดั่งฮาว ๑
- ๑ สุฮับ ไปดู้ด้อยสมดั่ง เรียงเคื่อ หุ่นเยอ
 ความไคคักถ้าวหมาย ถึงบ้า
 เมื่อแทนไห่ทางเม็ง ฮู้ฮ้าง จิงเลน
 ค้ายแค้ ไคดมฟ้าเฮาฮู้ ท้องเที้ยว ๑
- ๑ ชื่อว่า แนนพ่างไห่ไกลเกิด สมการ
 ทนดะเดเคียวไคมา เห็นหน้า
 หานพวยพ้อมขอมือ หุ่น
 เจ้างัดแก้วคูรา ค่อยจำ ๑
- ๑ เขาคว้างพ้อมทุกที่ ฮาวถง
 นำพวยเคียวระจากเมื่อง ยามเข้า
 คินผงกัวคัณพวย เทิงท่ง หุ่นเยอ
 คอนนังเท้าเทิงร้าง มุ่งเมิน ๑
- ๑ ผ่อเห็น พระพุ่หุนคองค่าน จวงจันกัณ
 แหวเกียงเหินดั่งถาง โดมร้
 จอมเขารันจาวจวน ด้อยหยัน
 นกเถื่อนท้วงยุงฮู้ ดั่งเดียง ๑
- ๑ นัวเมกพ้าวคังถั้น พุฮ้า ที่พัน
 เฮื่อง ๆ แฉ่นด้องงาม เมาแก้ว
 ทำมะรงถันมะหานิด น้ำคัง ถัม
 พันลวาคัดแก้วโกมไค ด้องแฉ่ง ๑

- พุงพุงเหลื่อมไหลต์หลัง หลายดี
มือเห็น ขวานๆ วิชาแว่น ดงค้อย
เขื่อนทองเบื่องมัวระพา คุชาก
นาคคาคเกยวทุ้งด้อย ใต้หาง ฯ
- อุบประกาศไว้คังแคง เปนต้อง
ทางรานมนก่ายดิน ตกค้อย
ทันที สองๆ เหลื่อมทุ้งดาบ คำคาค
แห่งนั้น จ้อมหุ้ยยังประดังเอี๋ เมื่อแดง ฯ
- ทันที สองๆ เหลื่อมเขื่อนคำเคี่ยมหุ้ยเราแดง
ทั้งดักันคุกว้าง หมิ่นวา ฯ
- เสวพายเข้าถึงเชียง คุชาก
ฝูงบ่าอน้อยเมื่อกวาน หมิ่นเดา ฯ
- ระพาคพ้อมคังแคง ปงรอง
ทั้งหลายเราคว่างพาย มวนพ้อม
เมืองๆ เหลื่อมกองคำ อักที่
นางนังเท้าแรมค้อม กาคจันท์ ฯ
- บ่าวยันยังดังเกด เกดี
ชันพายเฮวฮับเมื่อ เถิงเจ้า
ยอมมือไหว้เทพี กอยกถ่าว
แก้แแก้เมียนคำถ่าน แคงถวาย ฯ
- คำคว่างเนือเปนแม่ นางเมือง
บานใจโดยคว่างคอน มาค้ำ
เขื่องๆ เหลื่อมกองคำ บักบัน
คังชามเกยงมิดด้วย ใต้เหวน ฯ

- หนักหนึ่นเนือธาวแกว่ง ไกอวี่
แจนๆ ธาวธนมั่งนำ เทียมไก่
คนดีเก้าทานพาย อ้ายคว่าง
ให้แคงเมียนเมื่อพ้อม ชูคน ฯ
- ะหล่างพันรองฝาก พันพาม
ขนยนนำออกโฮง เขียงถ้ำ
เฮากี้ ยินรามคังไทโกอ ไร่ดี
ปุดาคแล้วเดยรัน นังเนา ฯ
- ระพุงรันหมาก ในธากน
ทั้งหลายเราคว่างคอน ทักเจ้า
นางเมืองผู้รานคำ ดนของคอบ
เจ้ายัน้อยยังหมิ่น หุ้ยดี แควีอ ฯ
- เราจิง ประมมณบนิวนบพาค นางเมือง
มีความมาฮับถวาย เถิงเจ้า
อันว่า รุนเคื่องอ้างธาราย ท้าวผู้
เผือจาก ผู้เท่งมาหัท หุ้ยดี กิดาย ฯ
- พุงพุงพ้อมอ้ายคว่าง ไรกอน
แกดงคำคักถ่าวนาง แหนกค้อย
พอพันกวานหลายรอน รองฝาก
บ่าวยัน้อยเดยคัง แคงดี ฯ
- เขียมพ้อมประคัมคาค คำเคียน
พายไน มีรองหลายมากคาม เหลือถัน
ดะเดียนคังทุนถวาย นางนาค
ได้แก้เจ้าจอนด้อย ชูอัน ฯ

๑ นางเมืองผู้บุบผาง เดวขราร
 ยักลูกเต้าคือคู่ เจาคน ๑
 ๑ เมืองจิง ประดาถ้อยถนอมกล่าว ถวายถวิล
 บนความควนดังต้อง ดาวไร่
 เรือเยาะ ไปทันเจ้าเรียงเคื่อ น้อยแม่ นนเอน
 จักแต่งให้ชานท้าว คงริช ๑
 ๑ แคว้น ราชันยังแคว้น เทยดสาร
 เสาจัก ถือกความไรหมากหมาย มาจำ
 อามกานเข้าเมื่อใน เถิงแทน
 หอมดอกไม้ดังน้ำ ก็นหอม ๑
 ๑ ผู้แคว้นไฉนนางนาค เดยประนม
 มั่นก้ มีนาคถวายขอบทูน เเทิงเก้า
 แรณกมด้วยคือถึง บักบิน
 จัอมันเท้าเทิงแทน ลุมคำ ๑
 ๑ พอยปั่นคันเคิมตั้ง อามกาน
 ตามบุบผกัมแต่งแพน ไผ่
 บาเจืองให้ห่านพาย มากด้าว
 แม่รอบให้เมื่อหน้า เป้าเถียง ว่าเนอ ๑
 ๑ ราชิง เมียนตัวหน้าคั่นคอบ นางเมือง
 บุคตา เขียงคางามเป่าจีน ใจเจ้า
 บุญเฮียงผู้ยักดา ต้องอ่อน
 เคนแต่งเข้ามาคัง แจกพลี ๑

๑ หมากอ่อนด้อมประดังได้ พุทวง
 เทพหุบได้โค เคยจำ
 รุนหลวงเจ้าเมืองเม็ง เป็นไทย มากิน
 ดูก้อยคำขุนตุก ยิ่งเดี้ยว แต่เนอ ๑
 ๑ โยโย่ รือไรหมาก มาวาง
 เราก้ ปุนบ่บ่ความขึ้นนำ ถวายจ้อม
 หานางผู้เพ่งดี เณอห่อ
 มานั่งด้อมเทียมแม่ เเพิงใจ ๑
 ๑ นางก้ คัดฮ้อยท้าวทงฮุบ ดุนจุม
 นางโยย้หยู่คอง คำคั้น
 เราก้ ฮอมกั้พ้อมฝู่งนาง นบ้หมื่น
 ดุทธากยั้งหลายช้าน หยู่เดี้ยว ๑
 ๑ ขึ้นขึ้นถ้วนแต่งคัง เผื่อนควาย
 เถียนรามจันแจกแกง แกมด้า
 กิงวายแล้วเทมัน ทุกหมู่
 เราควางรำเจืองท้าว รื่นบาน ๑
 ๑ สระพ้อมคังแต่ง โสรา
 ให้จำคานคาคจัน ลุมแก้ว
 รรมรณตันรทธา เเพ่งเพ่ง
 น้ำเทียนแล้วบนบอก นางเมือง ๑
 ๑ สระแควกนวด้าวแกว่ง ปานคำ
 ปุนเบื่องกอยกล่าวถอง เถิงคำ
 รุนย่ำรำเจืองหวน อ้ายคว่าง
 เดยดวดจำพลีเร้า เม็ดรวาง ๑

๑ แหนช่วงให้ท้าวท่น
ขุนราชขึงย่น
มะหนิดเค้าโงะวาว
แกนหยู่ฟ้าขุนปุก	รูนจอม มากิน
เมือหน้า
พอนหมื่น
เปนพยา แคเนอ ๑	๑ ผ่อเห็น เพื่อง ๆ ผ้าโหดเหล็กวาโย หุ่นเยอ
ชาวนาของแคงคัว
กุดโคย้องเฉียงน้น
ผู้เท่ง้าอ้ายคว่าง	กินเข้า
เนืองย่อง
แองคอน ๑
๑ ชื่น ๆ พ้อมบักแพ่ง
โงะราเฮียงฮอดโงะ
ละบองหน้านางเมือง
โหปากกาเคื่องท้าว	ปานทอง
โชน้ำ
ปุ่นแคง
ฮ่อมด้าม ๑	๑ พุ่งพุ่งรันโงะวาว
ออรระอน เตียงฮาวพายกล่าวแหม แดงถ้อย
หลานกั เก่งใจแคงทอนคัก
กามท่าน เจ้าทิดอ้อยจิงแฉ้ว	นางเงิง
ถ้อยถ้อย
จ้อจำ ๑
๑ รองแพ่งพ้อมคังไฉ่
ฮามกานกุ่มแพ่งพาย
นางเมืองไค้ด้ามพัน
ให้ท่านร่ำเรยน้อย	เคยพัน
แถมหน้า
ยังย่อน
นึ่งดุน ๑	๑ เมื่อนั้น นางเม็งผู้โงะงาน
ก็อว่า บุนเกื่อนหน้าเทียมไค้
๑ เราว่าอเบองปางก่อน	กอยกถ่าว
ฮ่อมดวน ๑
บุฮาน
๑ ประกอบค้ำถ้อยถัก
แองคอน ทั้งรูนคานคว่างพาย
ฮามกานกุ่มย่นดงวน
คาเถิดคด้าคอยท้าว	มรบนอน
พอยคัง
สุคดวาค
เด้าทิว ๑	๑ แควนคักควนช่วงเฮา
นั้บทั้ง บริหารพ้อมไถเผื่อ
คำแจกเก้าก็อฮ้อย	ฝูงเก้า
พอนหมื่น
กล่าวหลาย ๑
๑ พินพาคพ้อมแถมบี่
หนั้วหนั้วชมแพ่งแค
หลังเห็น คาวโหดเหล็กด้อมเคื่องไฉ่
ไค้ผู้แก้วร้นพ้อม	ดงนไฉ่
กินแถม
ดุนเมค
ดั่งเดียง	๑ ชื่นชื่นพ้อมฝูงหมู่
ด้ามพันพายเมี้ยวแดง
จัวควายแท้ทอระพี
ปุ่นแคงให้พันพ้อม	ทาดี้
ดาวไร่
พอนหมื่น
คู้เผื่อ ๑
๑ ออรระเนกเนอเจ้ายี่
ฮงฮงไฟเฮือเฮือ
คินผองกุดคณพาย
ราชร่นเมือกวัน	ถาดง
ทุกค้ำ
หนกเทมของ
ฮ่อมด้าม ๑	๑ บ่อตั้นถ้ำดาวเก้า
เคื่อ ๆ เตียงดว่างพายกล่าวเม็ง
๑ บัดนี้ หลานกัย่นแคงไค้เงินคำ
ให้ออก เจ้าหมื่นม้าวใจแคง	บุฮาน
นางท้าว
แฉ้งดั่ง
ร่อยกุน ๑

๑ ท่อว่า คีตก่อเจ้าจอมมิ่ง นางเมือง ก็ตาย
 หาดนที อาครุเขยยิบดิน คุเจ้า
 หนึ่ง ยืนเคียงแท่นบิดา คายจาก
 กางเพิงเจ้าใจแข็ง ออกคน หตาย ฯ

๑ จำบากแท่นทุกสิ่ง แด่นทอ
 คำกัณธสอดคลอง เกิงท้าว
 เมื่อนั้น ดวงดีแก้วนางเมือง กอชกล่าว
 ผู้ว่า เจ้าหมื่นน้าวสมชัย ไร่ประมาณ ฯ

๑ หนึ่งเป็นแต่ เขาว่าดเบื้องปางก่อน เร่งมา
 กองบุษานจ้อความ ทนท้าว
 บ่อกว่า เกิงญาเจ้าจอมเมือง นื่องนาค หันแดง
 ทุกทวยศ้าวเฮฮู้ แค่มุฮาน ฯ

๑ สุก้อย คั่นคอบไท้หลานราร นัคตา ก้อนเงิน
 เขาก็ ประนมมือเดยเดิดตา จัถยานถ้าง
 คอนคอนร่ำนาทดวง แด่นงอน
 ข้างแดงม้าไปพ้อม พ้องสรวน ฯ

๑ แม้งนง เกิงท่อนท้าวทันทิ นาคอง
 ทังมวนเมื่อสอดโงง ทนท้าว
 คุก็ กองความค้ำนทุกดวง แทนช่าง
 บ้าทำนน้าวคำเกียง กล่าวงาม ฯ

๑ ม่างม่างหน้าพระบาท บาไท
 บุญความกักขุ่นนาง ยินหม้อม
 เม็งก ไรคำแรงโดยคด เค็มคา
 คำแจกพ้อมพอดคือ แต่งหลาย ฯ

๑ คัดว่า ไร่ชัยคุ
 ตามพาไปหมื่นแดง
 หนึ่งเป็นนางจอม
 กระดังโลดมา มินไม้
 ๑ คุก็ คุปุกบั้งให้ชวน
 บุญเคยยิบดม
 เมื่อนั้น โสมพ อดือ อดือด้อย
 หนึ่งก็พ้อมเห็น
 ๑ ถือชาครัน คียนแค
 เมื่อนั้น บุญยวง อดือด้อย
 หนึ่ง แนวนามเจ้ากระดิดรา
 บ่อไร่ ชาวชาคราตั้งนั้น
 ๑ เกิงเมื่อ บานผ่อแท่งเทิงทัว
 ทุกคนหันหลังเงว
 ๑ เยียวว่า หาดนทีทำให้ทำน
 คนจ้งไธถือความ
 ยาวว่า เม็งคาแรงรายกัน
 กอนทิดไธโดยเก้า
 ๑ เพิงหย่าไรดมด
 เขาค้อย เพียนเทนานหากจกเห็น
 คุก็ เทพาคุ่มคนแผน
 ชาค้อย ไทพมุ่นงหน้า
 ๑ พังยิน คั่นคั่นฟ้าดมด
 ดองค้อย เทียงไปมาดักกัน
 พดเมื่อ สร้อยด้ายเจ้าฉายา
 เจืองก็ คักขุ่นผู้ธรรมคั่น
 ไธเมื่อ
 เดยพ้อม
 เทียมลูก
 บ่อสระเบย ฯ
 ๑ เกิงเคยยิบ
 มินม้าง
 ภวนาก
 ไร่ดาง ฯ
 ประถมมา
 ไทย้อง
 คนพ้อ จิงแดง
 บ่อมี ฯ
 ยิงราย
 ไร่ได้ ฯ
 ๑ กุนา ก็คาย
 มิกได้
 กินคำ
 ดินประมาณ ฯ
 เดยกระด
 เมื่อหน้า
 ชูตั้ง
 หากจกขวาง ฯ
 ดั่งคาย พุ่มเขย
 การร
 ยามคำ
 ลูกเม็ง ฯ

๑ ประคัมดำขำถอดตาม คาวคาม
 บาทที่ เก่งใจไปสู่นาง เคนคั้น
 แม้งหนึ่ง เจริญสถานกว้างคองงาม แสงจอต
 ทวนที่ เขาเงาซึ้งทางน้อย ถ่วงคอง ๑

๕
 ๑ ฐนช็อคห้องหอราษ ปางทอง
 ถัดมาผลแจ่มนาง นงหน้า
 ทอนที่ ประนมมือนัยมโดยคอง ท้าวตั้ง
 จัอมม้วนผู้้งหน้า หมั้นกระสัน ๑

๖ ๖ ๕ ๕ ๖
 ๑ ดนคินคินคินคิน ดนทะนา
 คัดแก้ว วนเวียนดับเคียงเสมร ดุนเจ้า
 แสงคองแฉ้วเฉยดา ดงคอบ
 ผู้แห่งเหง้าบาท้าว ที่แข็ง ๑

๑ แฉ้วดอบเข้าปอมหม่ ทาธา
 เก่งมะโนหุมยู่เยียม เคนคั้น
 หดิ่งเห็น นักการห้องหอสูง เทิงแทน
 เจริญที่ฐานเวียงน้อย ชับคิน ๑

๕
 ๑ ฐนแห่งห้องทางง่า เมือราน
 ถัดมาผลดังความ ดังไธ
 อามกานย้ายคังคอง นำชัย
 ฐนสู่ไท่ทองถ่าน นังเยียง ๑

๑ ท้าวถ่มถ้อยทักที่ เพ็งเคียง
 ยานเรียงเคื่อแต่เรา คองเต้า
 พายอนพันคนเยียง ไ้จแป
 จิตหุยังแสมเจ้า จัมเยียม ๑

๑ กัทธ มัจเจ่างวันพิงแฉบ แฉบที่
 ชอยว่า เจียมของหลังแค่ชา แสงดัง
 เทพพิชมนำคุณ ฐนชอย
 แค่นั้น จัอมม้วนผู้้งธรรมธัง กถาวเสียม ๑

๑ เราถ้าวเฮืองปางก่อน ด้อมา
 คองบุษานฝ่ายเยียม จำไว้
 มาดาแก้วเทียมคน เจริญไหย
 ยู่ค้ำไหวเทียมไท่ ช้าเยียน ๑

๑ รอยไผ่ไผ่ชวนอ่อน ปานี้ ก่อนเสียม
 จักค้อม ปุนคาถมแคว่เทียม ทุนนัง
 เมื่อนั้น เจืองจาชูรอรอน วานที่
 เจียมจากห้องคังฮ้อน เสงไฟ ๑

๑ ให้วา โยพยาริชฮ้อนหายที่ โรคา
 ทนทวงกระสันโศกคาย แคคิน ๑

๑ น้อยที่ หดับคินคินคินคิน หะวีย
 รวันชวนอ่อนฮ้อนเยียน เยียงร่า
 มีอทวยด้อยดีไว รมพ่าง
 จัอมม้วน คัดฐนคินคินคิน จิงจา ๑

๑ ฐนถ้าวเบองบ้นที่ พายคน
 เยียวท้อ เปนธำธารนทานดื้อ เจริญเยียง
 เปนคัง ฐนถ้าวข้างโคคน คักช้อน ไ้ว
 นางถ้าวถ้อยแฉดงเบือง เบ็งกอน ๑

๑ ไม่ทอน บ้านแม่น้ำให้ขาด
อินทึง ทินกรเชื่องเชื่องแสง
ไผ่ปอง ไต้คุณ
จ้อมก่่าวเกียงกอนช้อย รชบรัม ๑

๑ แต้นั้น ท้าวฮุ่งฮู่ฮักพากย์ พอยจา
ปุนคำควนก่่าวนาง ในห้อง
ยามเมื่อ พระจันทร์แจ่มดารา เชื่องชอด
ดวงคอกไม้บานช้อง กิณกระจวน ๑

๑ ทุมเรงแล้วแดงคั่ง ร่มสัด
ดาวดมชอนบ่าวนา รือห้าม
แค้นนั้น นงนาคท้าวทั้งนาง รันแทน
จ้อมจวดค้ำกระเด็นช้อย เจ้าชาย ๑

๑ เจ้ากอดฮุ้มเฮาที่ เรยรม
พาย ๆ เชื่องดองไฟ โคมแก้ว
จอมผลแก้วไธภา เชื่องฟ่าง
ฮักเฮ้งร้อนมะโนน้อง บ่อฉาง ๑

๑ ม่างม่างนัวเจ้าฮุ่ง เรยรม
มือทวยฮักโฮบนาง เมื่อนั้น
ดองดงควนกวมกัณ กิณกัณ
หน้าค่อหน้ารุมดะบัน ก่อมบรรพท์ ๑

๑ หนักหนักกัณชนนแบบ นางมชน
พอยยามการวักดี ดาวซ้าย
คามมะรูกียังคชนคชน ข้อนฮุ่ง
เจ้าขย้างคังค้อม ตั้งนาง ๑

๑ ท้าวพากรู้เดินคั่ง เมื่อเมื่อง
ทางยาวยานฮีบเฮว ฮันม้า
แม้งนึ่ง วันเชื่องพันพพาน เพ็งโลก
เจ้ากัณธู หอช้อฟ้าฮ่มฮ้อน เฮ้งกระหาย ๑

๑ ยินโดกเพียงค็อกคู กิณแดง
คิงเชียงเก็ชฮุ่งนาง ยินหม้อม
คักเมื่อ ดองแพงฮุ้มโนเภา ดับแถบ
มือชอดฮุ้มเฮาผั้น บ่อฉาง ๑

๑ ดุดที่ดุด ๆ แล้ว ๆ รุม ในคัก
คักแก ฮวน ๆ วันเชื่อพะโยม ยิงฟ้า
แม้งนึ่ง วันคดาคด้อยคาวเย็น คูช่อน
ประดับหมู่ รากือเคื่อง ยายยัง ๑

๑ หมักหม่นหน้าท้าวฮุ่ง ดัดแดง
พวนคำผายย่างปุน ไปบ้อง
เขาก็ ปองแปงบ้องหัวกาล ตั้งก่อน
คอนบ่าวให้คาพ้อม ค่องพล ๑

๑ ประคัมหมู่เมียนเมื่องชอน คันดู่
พวยชวาเราไธกน ทางช้อม
หางยุงเหลดอมแพนคำ คูชอด
ร้างเฮ้งม้ามวนพ้อม แก่งปะ คื่อ

๑ ชาติ ๆ ร้างฮ้ายค่าง ขัดแพง
เลียงฮือพวยพ่ายหนี หลดบั้ง
แปงไปคังไปมา พัดพอย
เจ้าขย้างเขาร้าง ผอคอง ๑

๑ ขะแสบเหินเกียงก้อม กั้นหัด
ค้แก่ ฮองๆ เค็มนะฮื่อฮื่อ
หถึงเห็น ยับๆ เหลอมนคาวา
หมอกอ้อนกัวในฟ้า
๑ ท้าวอว่ายหน้าดุกอาบ
จอมไททวงดั่งนาง
บุญกันด้อยโสภา
เมื่อหย่า ค้องพยาธีย้ายสนฮ้อน
๑ คัดถ้องหนแห่ง
ดวงดีดั่งยมดั่งนาง
บุญเพื่อด้อยด้ายใจ
น้องพากแถ้วของค้เจ้า
๑ แตนน ขนข้างคดากดาก
บาค้เทียวทอ้งตง
ไปเฮดค้อยเมื่อเมือง
เจ้าเย้ายยนฮ้อน
๑ คัดฮู้ ฮู้ถิมเพด
มัวอนตายเค็ดดเค
ยินเคื่องแค้ฮ่มมะโน
ทุกพระเนตดั้นในหน้า
๑ ยั้งยั้งเหลอมนได้ด้อง
คอนคอนเปดดังหนาว
คัดที่ เฮโกแก้วกูโกล
โยเรดไ้ธรรมคัน

กั้นหัด
ในฟ้า
แผ่งฟาง
ฮ้องจวน ๑
ดีพัน
ในห้อง
เจ้าพี่ กุฮอย
หยู่ดี แต่เนอ ๑
เซียงเคื่อ บ้างแค
ตาแถ้ว
พระพี่ ฮวนเฮย
หยู่ดี แต่เนอ ๑
เซียงเคื่อ
เค็ดนฝ้าย
ก้อมฮ้อง
จากพวย ๑
ทองโถม
ทวงทัง
ค้อยกัง
หยู่ฮวน ๑
พะกาโย
จักไ้
กั้นฮวดด เฮน
คังฮถาน ๑

๑ อามะราช้างว้อดวาง
นงคานทับทอคน
ก็เพือ ฮ่มมะนาค้อยคินงเฮียม
เมื่อนน งอมนฮื่อฮองหนา
๑ แถ่นโถกฮ้อนพันที่
ทงฮาดยฮ้อยหมอง
ฮันว่า ฮ่มฮักเจ้าเจ้าฮอง
มะโนนาคได้แนมน้อง
๑ กันค้ ฮู้ถิมโกชะ
ถอนว้อ เปนคนจิตจากโถม
ปานน กุมารนัยนงคาน
หนอหนวงทอชว้อฮู้
๑ พอเมื่อ ฮู้ถิมควนฮ้อนเฮื่องโถก โถกา พุนเขอ
ด้ายนท้เทงเมคมีว
เค็ดนด้ามเลียงคารา
ระคุดอกไม้บานพ้อม
๑ กาก้องเนอฮ้อมม้วน
คินงบาไ้ฮ้องถอง
ฮะด้นพ้อมฮามทาน
หมอมหม่อหม่อมฮมฮู้
๑ พุงๆ พ้อมฮาดถ้าว
โทเรคักคังโดย
เลยถวด ปุนคความคานเร้งโโย
เร็นเห็นฮวนฮ้องดงถัง

โถกา คังน
เร้งเนอ
ฮักพี่
หมิ่นกะด้น ๑
คำเคื่อง
เหมือนไ้
ด้นด้า
บ่ฮวาง
นาหาร
ด้นไ้
เจ้าพี่ กุพุน
แบ่งเบา ๑
โถกา พุนเขอ
เม้างไ้
เฮื่องด้อง
แคไฟ ๑
ยินกะด้น
เก็งฮู้
เฮอฮม่ง
ฮ่วมมะโน ๑
แถมวอน
คอมเจ้า
ขอเห็นยว
ร่วงค้ ๑

๑. **กากของเนอค่าาเทอ** **นางเมง**

๑ พระทองพดด้วงเขือ ย่างต. ๒ กทม.

๑	ระพุ่มพ้อมคันคำ เข่งขันเขี้ยวเข่งนิต คำควนควดควนหอม ยามเมื่อ ถมแกว่งเบ้องไควค้อม	คันจำ กัม นางย้อม ฉันท กัม กั้นหอม ๑	๑	ดว่า ๆ ก้องทุกที่ สม ๆ ราวเขียงเคือกถั่วหัว นางโยด้อยเฉียงหวาน เขาก็ พมบัพพ้อมหลายก้อง	มะฮามรวาง หุ้มย้อง ขัมข้อง ก้อมเฉียง ๑
๑	วันคาคค้อมค้อมคว กาพะยอมเฮียงเฮือก นางมายเบ้องกรไก ดูเพี้ยมผู้แพ่งช้อย	ควนบาง กัม แกมด้อย ไควแกว่ง มิงมรณ ๑	๑	เมื่อนั้น คำว ๆ หน้าถมถ่วง เฮียงคำควนถั่วถั่ว ดูเคือง เก่งพาพ้อมทั้งมวน น้องแผ่นเจ้าคำช้อย	เฉยจา แหนด้อย ม้ามก แต่งคาม ๑
๑	เป็นดอกไม้บ้านแบ่ง ถมออนพดกั้งนิน จำมีพ้อมจำปา ควนยั้งย้อยย้าแย	ดำ ดุนด้อย หอมช่อน กัม ดะดองดิง ๑	๑	เอื้อยมุงฮู้ฮับพากย์ ปุนค่างามถั่วถั่วถึง ดูก็ ปุนดาพ้อมทั้งมวน ประดับเคืองฮ้อยเฮียงผ้า	พอยจา แกมด้อย มัม ฮอมฮาว ๑
๑	ทั้งดอกด้ายแดงอ่อน กาตะกั้งทั้งคอกกม อันนี้ รุมพุ่มเผื่อเผื่อนาง เกากันกวดดุนเฮือ	เหลื่อหลาย กัม แกมพัว โนรา ฮ้องโฮย ๑	๑	ระพุ่มคั้งเค็มข้อง นางพาวดั่งเมือง ท้อจก ขอทางไคโดยใจ ประดับคอกไม้เดียนคิน	ทันขวาง เป็นคั้น ดูตา เฮียงเฮียง ๑
๑	พวงพ้อมควนคาค ถมโบายพดกั้งมึง พาย ๆ เหลื่อมกของคำ ประดับขู่ด้านดาเดื่อ	เหลื่อหลาย แปนกัน บักมั้น กถั่วนาง ๑	๑	ขอเห็นยวเจ้าด้านกาบ เฮียง ๆ วันด้องงาม เทิงพยาเจ้าถวนตาน เขินท่านท้าวถงถดิน	คำหา เงาซ้าย ผงบ่า ข้องเพียง ๑
๑	หอมกิ้นคู้ฮุดฮ้อง ถาวก็ แหมความเขินให้ถม ฉีกฝั้นดุนเจ้าถือนาง เนื้อค ๆ เบ้องคั้งค้อม	ดัมจันทน์ ถงพ้อม กัม ด้นด้าย ๑	๑	เมื่อนั้น ถมถั่วม้าเฮวฮับ เฮียงครัดกอนกถั่วนาง กับทั้ง ถ่มถั่วเจ้าถวนตาน เป็นตุกเหง้าแกมพัว	เมือบน นงหน้า ถ้ามมา ผ่านเมือง ๑

๑ ยังมี ผู้ก่อทำแฉดยวราช เชียงเคือ
เนื่องคำควนดั่งบา แถมถ้อย
รอกแก็ เหนือหี พ้อมทังสอง ลงม่วน
ปะคับเคื่องถ้วนแฉดช้อย ชอบชม ฯ

๑ ทระถั่วพ้อมทลายหมี่ มาดา
ออรณันนบเคื่องดี โดะฮ้อย
ดีไวหน้าดาวดนม โธมถอด
ทุมฮ่งเจ้าแพงช้อย หุ่งฮอง ฯ

๑ เขาวะยอดเจ้าด้านกาบ คำหา
คชนคอนใจจอดจิง จงฮ้าง
เดยเด้าไห้แถมทลง แถ้วดั่ง
ปะคับหมี่ฮ้างด้านคัน เคื่องคำ ฯ

๑ ชั่งยังมาเฒอมแถม อานคำ
ดำ ๆ ปะคับแถ่งกัน กวนฮ้อย
สอง ๆ เนือชาวบน กัวคาค
หถึงดำฮ้อยแฉดฮ้อย ดั่งเหลา ฯ

๑ พินพาดพ้อมเดียงบี นันเนือ
ดองคานเจียรระจากถง ธาพ้า
เมือง ๆ ฮ้างพังพาย ย้อยฮ้าง
ดว่า ๆ ฐาทลายด้าน ลูกผี ฯ

๑ พ่าง ๆ พ้อมถึงที่ นครขวาง
คี่วเฮียงป้าจันทน์ จวงคู้
แต่นัน นำทางเท้าเชียงเคือ ก้อมชอด
ฮั้น ๆ พ้อมชาวพ้า หุ่มมวน ฯ

๑ เมียนจอกฮ้างปงเคื่อง แพนหาง
ควน ๆ นันทัวใน มะฮามกวาง
ชาวบนกาคองการ ๕
ผู้ที่ฮ้างดองท้าว เมียนหมี่
ดุกแถน ฯ

๑ ปะคับหญ้อยฮ้อยแถวดี ถังจาง
แถน ๆ เสิ่งถ้ามเมือง แถนถ้อย
ม้นัก กอยควมค้ำถ้ามดี เสิ่งม่วน
๕ เทอน เจ้าคุดฮ้อยดาพ้า ชอดเฮา ฯ

๑ ทระถั่วพ้อมฝุ่งหมี่ ชาวแถน
คี่แก ถมเกาพักกิงจวง คังท้าว
หถึงเห็นห้อยมาดา เสิ่งกิง
คันท่าน เจ้าหมื่นม้าวพยาถี ดอนคาน ฯ

๑ ถามชาว ยอดมิ่งคั้นเดือยวราช เชียงเคือ แต่มอ
ดมการช้อยมา เห็นหน้า
จามควยเนือพายเพียง เจ้าแผ่น
๕ เสิ่งชอดถ้ามองพ้า ชูโถน ฯ

๑ คองแถนแถ้วก้าเกิด ไนมนุด
พาย ๆ ใสดองจาม ทังค้าย
๕ ชื่อว่า พระเชตุตแจ้วพุดง เสิ่มแฉง
ดूरยด้องผ้ายผายม้า ถ้องมา ฯ

๑ มัดเม่งเจ้าเขาชอบ ดับแดง
โถกพายแพ่งแดง ไส้แจ้ว
โกชะนาแตงกุ่มมวง จ้อยมั่ง
๕ ด้องหญ้อยฮ้างฮามแดง ต่างแดง ฯ

- ๑ ขอยว่า มะโนนาตซ้อนๆ ช่ม ช่มแดง แดงนอ
คำแดงเหลาเผ่าไม้ จักเพียง
บุญแรงเจ้าก็อเมื่อง กุหลาบ ตรีอ
ย่องๆ เหนือผิวเกยง ก่อมกม ๗
- ๑ เมื่อนั้น ชะพุกหน้าอันม้วน ชับชาน
เฮาก็ ชมพยานนไค่หุ่ม เห็นหน้า
เทือน ดมภารชัยชอถวาย เถิงราช
ผู้แห่งเหง้าคังค้อม ค้อยมา แดร์อ ๗
- ๑ หรือว่า โขยพารชัยฮายหนวดหน่อง แดงถนัด
โรคาเคื่องต่างแดง ถ่มเข้า
อันนี้ โทมนัดกันชมทอง ทงโลก
คันทว่า ชู้ชาวเจ้าจอมฟ้า ถวดหาย ๗
- ๑ ดูโชคด้อยเย็นหยู เชื่องชม
คึกคุ่มมี้ ผายกระเสดสาชวาดตง มาด้าง
คี่เก้ ลมพานฟ้าวไบมาง ด้อยคุด
ถคินัน เจ้าแผ่นกว้างด้านกาบ คำหวา ๗
- ๑ ถามข่าว ผู้ที่ค้นเสวยราช เขียงเคื่อ บ้างเคื่อ
เฮาก็ มาเบื่องเฮวไค่หุ่ม เห็นหน้า
นุเนื้อเนองนางพาว เพียงไม้
เฮาก็ เล่นลูกเหง้าแดงฟ้า พักกัน ๗
- ๑ น้อยไค่ไค่มาเกิด เมืองเพียง พัดาย
พงส์พันชเฮากังเตียว ตายได้
แค่นั้น บุญโลมเจ้าเขียงเคื่อ คินิงมาก
น้อกว่า ผู้แก่นไท่ผายผายน ผ่อเห็น หันแดง
- ๑ ขอนก เชื่อนยากด้ายามเมื่อ ยินกระเด็น
โทเดเปดกั้งเขียม เฮาฮู้
ทอว่า คองคำไช้ดองพยา ยินประเด็ค
เขาวะราช ผู้ผ่านพันยังค้อย มาติ แดร์อ ๗
- ๑ กำเนิดนอเกิดแต่ เมืองเพียง พัดาย
ทอจัก ดอนเทพให้ผ่อคอย ผุ่งชัย
เดียงด่อนผอยงเดียงหัว หุ่นปาก
ดองแจ่มเจ้านางชัย ช้างจา ๗
- ๑ ทุกปากกาแซกล่าว คำควน
แม่งนัง จันเขื่องแดงฮุ่งพระเว ไรแจ่ง
แค่นั้น พายฮอนกานาคอง ชู้ชาว
ท้าวหญ่แดงโกษฐ์ ชุตรม ๗
- ๑ คำวๆ หน้าพระบาท ยินกระเด็น
ชมๆ เขาควางพาย พดพ้อม
ผดควนเจ้าเจื่องตุน ฉ้านมาด
ดั่งแม่ผู้ คังค้อม ขอยว่า ๗
- ๑ ชะพาดพ้อมผุ่งหมู่ มุนต์
โยธาประทับหอกควา เต็มแฉ่
ขาดพ้อมเสนา ย้ายยาง
คี่เก้ นกเฮียงฮ้องเดียงแบ่ แยกตาง ๗
- ๑ ข้ามหว่างไม้เถิงที่ เขียงเคื่อ
แม่งนัง สุระพาพางอว้ายตง ดุ่นเจ้า
เมื่อนั้น นุเนื้อท้าวธรรมยา แดงผ่อ
เฮอฮ้อมเข้าดุ่นพ้อม ฟ้า ๗

๑ แฉ้วเจ้าถ้อยแฉดงกล้า กอชเลี้ยง
พวยไคมามากคาม ไคนั้น
ช่างก็ แฉงคักถ้อยถามโย โยม่วน
ฮู้ว่า เด็กต่างบ้านโจรเจ้า ดอชเลี้ยงม ฮู้เด ๑

๑ เมื่อนั้น แฉนควนไร้ถ่มถ่วง ไปค
ฉ้นดวาคันคอบเฮียม แชนถ้อย
จักว่า ถักคฤเท้โจรมาร ก็ไร้
เหมือนดัง ไร้ฉ่น้องพวยฟ้า แห้งเฮา บ่อฮู้ ๑

(โคลงวิษุมาถ์คณ หรือโคลง ๕)

๑ เมื่อนั้น ไค่ค่อนเพือ ดมชอน
ดมชอนพัก กิ่งถ้อย
คอนคอนใจ ค่ำถ้อย
ค่าน้อยไผ บ่อเห็น เจ้าเฮย

๑ น้ายัยยาคค คิ่นผ่า
เชนเชนโหด ผ่าไค้
กบเขี้ยคชา ชิงฮ้อง
ค่านไค่คว่า พังเฮียง ๑

๑ น้อยเมืองลุ่ม ฮักโย
ดองเฮียงหาก เฟ็งฮู้
กกโกวโบ ธิค้อม
น้อยพ้อมพ วอนกระฉั่น เจ้าเฮย

(กลอนอ่านวิษุมาถ์)

๑ เมื่อนั้น ม่าง ๆ หน้างฉม่ม่วน พอยหัว
ดีได้ฉนยชคนาง หนงหน้า
ประนมมือพ้อมชามกาน ไซ้ชอยม่ง
ฮับพากเจ้าแฉนฟ้า กล่าวกอน ๑

๑ เต็มว่า ไร้คั่งคั้นชชชค คำเด็นท์ บ้างแด
ภุช พวยพยานบ่อฉวน ได้ถ้อย
เทชน เปนคนฮ้างเฮโก การท่าง
พระบาท เจ้าคักถ้อยยังค้อย กุณา แค่เนช ๑

๑ พ่าง ๆ เหลดอมเคื่อนดอง ราชี
เร็งฉา พวยฉวนคานเจ้าเคิม แฉนถ้อย
มาฉาฉนมาถ์ ฉ่าต่าง
น้อยแผ่นเจ้าฉนถ้อย ฝ่อไคถก่กอนเก้น ๑

(โคลง ๕)

๑ มีค้อยยอม มีคอง
มีจของวอง กับแฉ้ง
มีชของยอม มีเจ้า
ค้ายิ่งเท้ กะหาชวอน หนีคาย ๑

๑ แค่นั้น ดว่า ๆ ฮ้องคัมชวง มะชามชวอง
พายนาคของฝ่อจอม ใจแจ้ง
เดยเด่า ปกหัวเข้าแฉมเขา ฝู่ม่าว
ภูวนาท้าวเนาแด้ง ค่างแฉง ๑

๑	นงถ่วงอ้อมงามเงื่อน คณิงบาไทห้อยตะเทิน ของๆ เหลื่อมวังดี พลพอกพ้องหุ้มเจ้า	อินทกของ ทวงข้อง ไต่ต่อง รับชม ฯ	๑	เมียนกถ่วงถ้อยคำเก่า เมื่อนั้น บาไทแดงดังคอน จงคำค้ำนงคน อวณหู่ ดังแคว้นบ้านทนแห่ง	ดัดเค็ดการ แถมถ้อย พระราษ ราชายพูนคาย ฯ	
๑	กาก้องท้าวทองสุป ชมๆ ดาวบัวเกา คุณ ชาวเมืองไค้นาคอง ร่ำอ้อน เจ้าคิ้วถ้อยชาเจ้า	เยี่ยงต่อง กอนถ้อย แควนมาก ที่เดียว ฯ	๑	ฮู้ว่าเจ้าพ้ามาค เคยดวก มันดวผายด่วงคน คอนก็ เยี่ยงคตถ้อยถวายกอน คนท่าน ผู้แห่งเหง้าตาฟ้า	เมืองเพียง คอยเค้า กอยพากย์ ชอคตี้ แด่วี ฯ	
๑	ทอดอนว่า บุมแคว้นหม่นหมายช่อม เคิ่ง ยามเมื่อ เป็นคนเที่ยวหย่าทอน อนึ่ง ชมนมณังกันเชียงเคือ คิอคู่ หว้ายย่านพ้ามารวม	ทางฮ้าย เพียงไผ่ นัระพาน นัแด่ว ฯ	๑	ชะพ่ายยอหมาก กองมาดีไผ่แถม แก่นั้น ธรรมยาเจ้าดวนคาน ขอบอ้อน เจ้าคิ้วถ้อยฮักพี่	ขันคำ แถมถ้อย ฮัมพากย์ คณิงเถิง ฯ	
๑	เมื่อนั้น ภูไรท้าวค้ำนที ต่องคานชมขึ้นตวง ปางเมื่อ ไทเถียงฮามเยียม ชดเนคยอชยมให้	ภุมมะงา แดงถ้อย วอขึ้น ไค้นั้น ทอดทิด ฯ	๑	เยียมหู่ ถ้าฟากฟ้าทนแห่ง ชมเพิง พายภูรทอนเมือง แก่นั้น บุมกั้นเจ้าคำหา ถามชาวผู้คั้งค้อม	คองต่องวรรค์ มาพ้อม ด้านกาน ถูจรม แค่นอ ฯ	
๑	น้องก็ หด้มคั่นกนกอยเกอน หวิดๆ ใจปดคปาน เททองคั่นแคคคม รอกแก่ อินทห้อยถ้ำเมืองฟ้า	เททอง เบมบ้า คั่นคั่น ช่วยธุ ฯ	(โคตงมหาสินธุมาดี)			
๑	แต่ว่า ฮกฟเพียงฟ้าคั่น คณิงภูรทอนจอม มีวันวันแดงงาย ต่องค่างแดงฮามเร้า	ตมกะหาย ใจเจ้า ของเป่า ชาคแดง ฯ				
				๑	มาดากองกั้งก้าน คองนึ่งแดงถึงค หอมยงต์ทอชมพ ขอบพระคุณเจ้าช้อย	งามค ขึ้นช้อย ถนคยั้ง เยียมเฮย ถันถ้ำ เณโท ฯ

๑ คัทธานกัฒโถเก้า เกสา
หถมอังกณิกา ดุคเหตงหัตถ์
จักมีแห่งไคดา คุยาก พระเฮย
หกแห่งสอรรคันครพ้า บ่อเบียบได้เถิงสองา

๑ ภูรณนาคณชัย นวคอง
ฮัปปากย์จำล้ายสันของ นาคเนอ
มาตังจิสอนคอง ฮายฮาบ คัคยา
พอแต่เอาท่นเผื่อ ฐาน้อยยังโณนา

๑ พระคณพระพุให้ เหลือหลาย
จักได้เอื้อเอื้อทวาย ทวน้ำ
จักเอาออกไปขาย เหลือแผ่น ไคแฮ
คณพระแวนเจ็ดด้า คุถัน ดังกล ๗

(โคลง 5)

๑ ขอบน้ำขอบ ทั้งป่า
คังงานป่า ทว่าไค
ขอบราชา น้องแผ่น น้แล้ว
ชักใช้ถักดาว คำวอน ๗
๑ ค้านแม่นถ้อย พอหุ
ขอระซอนใจ คำค้อย
คำน้อยไผ บ่อเห็น ๗

(กลอนอ่านวิชมมาลี)

๑ เมื่อนั้น ภูรทัตเจื่องทาน ค้านคอบ
เจ้าควด้อยชมชื่น ยินบาน ๗

๑ ตีแก่ วันเฮอช่นเราขอบ เขื่องแดง
สองคานเทียมแท่นทอง เขื่องพ้อม
เคยแดงคำค่านฮามกาน กอยพากย์
ผู้จิงหน้าคิงค้อม คุ้เหลา ๗
๑ เมียนปากแฉ้วเลยดั่ง เลี้ยวเนือง
พ้งยิน กาเวาช่นเที่ยงยาม คักไค
คตัง คำเคื่องฮ้อนสมมะโน นานด่ว่าง
ยังจัก ได้ฮ้อมห้องเทียมเท้ เทบของค์ บ่อนั้น ๗

๑ เยี่ยวว่า ฎิบากฮ้ายช่นต่าง เอโก บ่อฮู้
เวราหงหลังถักกัน ไกหน้า
โทเลฮ้างฮามด่ม เจียรระจาก
ขอแก่เจ้าจอมพ้า ช้อยชู แต่เนอ ๗

๑ แตนัน ฮัปปากย์ท้าวทอนกถ้าว คะคัตน
ทั้นความแทนเหนียวแดง ถวายถ้อย
ด่าผดน้อยโล่มเล็ดยว สองฮ้อน
ยังจัก ได้ห่มผ้าแดงช้อย เพื่อนเพา บ่อนั้น ๗

๑ นั้บหุ่ ดังท่อนท้าวแทนพ้อ พายหลัง
ฮ่มกำเตาใบขวาง ยังหม่อม
ฮั่นนัง พระเวพระวังไซในคัง หนักหน่วง
แต่นัน เทวราชผู้คิงค้อม กล้าวกอน ๗

๑ เขากั เต้าค่วงพ้อมนของแผ่น สองดี
ขอระซอนเลียงด่วงบน คักไค
เทือน สองด่มผืนไม้คั เค็งชอค
เขาวะยอดไท้ทันท่วง ที่เดียว ๗

๑ จักปากโอ้ๆ ช่าง แถมถนัด
คำใดเคยังไค คอมนึง
เมื่อนั้น กระดังกรเจ้าเจืองตุน ฮั้วพากย์
ศกั^๕ เมียนเคื่องคงใจแจ้ง จอดจาง ฯ

๓	คุดัง งาเจอนถ้อยไฉนมาก คำดังด่าหย่ามัง ขอพรให้ถวายของ ทุกสิ่ง ^๕ แผ่นคงเง้า	มิถอง พระเชย ผายแผ่น ^๕ คำขอ ^๔ คงขอ ^๖
---	--	--

๑ จักคือไว้ ๆ แทบ เทียมอ้มร
 เปนคำต้อเด้าต้อ เรืองฮ้าง
 จักนอนไฉนนอนคดม คมก้น
 จักไควไว้เทียมฮ้าง กัคมกม ๗

๑ จักเป็นพันกึ่งเป็น แปลโดย
 จักหมดองชู ยาม ถนอมไว้
 โยง ๆ โอโโยโย เขียนยาก
 พระแก่นไถ่คณิงรำ ชัด แต่เพี้ยน ๆ

๑. เมียนปากแดงโดยหุ้ม
ตะลุงคางคกขึ้น
คั้น นกนางแอ่นคางคก
ปูนกต่างก้อยแดงด้วย

๑	ตอบข้อหนึ่งนางสาว	ภูมา
	ในทองคิดว่าพอ	เพิงบ้าน
64	คำคาแต่ตั้งดาร์	ต้องภาค
๕	อันนี้เราว่า หินก้อนดำ	ทับมือ

จักปากหรือ	ว่าได้	๑ ถ้าเรตังอ้อมงามเงื่อน	อินท์กอง
เยี้ยวท้อไท้	ลือชา ฯ	เยี้ยวท้อ ชามราชาหยุไทด	กอยกัน
จักหนั้นจันเมือบน	แวนรอบ	พอประมาณด้ามดองบี	ปุนคอบ กันแล้ว
แค้นัน จ้อมคิ้วด้อยย่ำไหว	ข้าความ ฯ	เมียนท่อนันเมือฟ้า	จึงเล็ดย ฯ
๑ ได้ว่า ชำมย่านพ้ามาม่วน	เมืองเพียง	๑ เมื่อนั้น จ้อมรอบร้อชานเที้ยว	ทุกความ
รอกเก้ บุนเชื่องคักคุด	ฝูงช้อย	เวโรเบียนบาบโด	คนช้อย
คักเก้ ถมพานไม้ดวนเกียง	หนาวหน่วง	เป็นคนฮ้างฮ่มกัน	กันโศก
ด้าวถ้าวได้โดยช้อย	หยุเหงา ฯ	คูกัง เนนเพื่อนพ้องพ่ายพัน	หากเหลื่อ ฯ
๑ ดึงคเน้งแท้เทิงช้อง	ฮ่มกระด้น	๑ ลุโรคถัน ๆ ตาม	ดิมหลัง บ่อฮู้
โอย ๆ อดดวดดะเงา	ใจม้าง	พ่ายเซียงเคือด่ดวนเหย	หมองหม้อม
มื่อผันผ้าผันแดง	คางช้อย	ช้อยที่ กันมึงแล้วกันมา	เวียนคอบ
เขาวะราร เจ้าคิ้วร้างเลยเจ้า	ลักหัว ฯ	น้องท่านผู้ คังค้อม	หากขวาง ฯ
๑ ทำหุ้ยเนื้อท้าวฮุ่ง	เฮียงเฮียง	๑ เหมือนจัก ชำมรอบฟ้าเคินคั่ง	โดยคอบ พระเฮย
ผะนัวเหมือนหมอกฮวย	ตงเค้า	เป็นคนผางเผ็ดฮัน	ฮายหน้า
เฮากั ยังเจียมถ้อยกัวเกง	ค้ำนปาก	วือจัก ถอนเนาให้ไท้ชอม	ช้องน ไค้น
เมื่อนั้น ผู้แห่งเหง้าดองท้าว	กล้าวกอน ฯ	เปนคัง ไซไถ่น้ำหลังหล้า	บ่อหมาน ฯ
๑ รอกเก้ บุญมากเจ้าบนบอ	พระแะไร	๑ ยามเมือ ได้ท่อนท้าวฮันท้อ	พ่ายหลัง
คักเก้ ฮอง ๆ เคือนดองงาน	เงาช้าย	เป็นคนดะเทินหยุไทด	การรู้
เฮากั คูกเนนฮ้องทั้งดอง	เฮมอภาค กันแล้ว	เวรังแล้วเวรา	ถ้วนบาบ
ท้อว่า เนนเพื่อนพ้องทั้งค้าย	ค่างดวน ฯ	พ่ายพิพ่ายพัน	หากเหลื่อ เนนค้าย ฯ
๑ กกหยุพันปายหาก	เรยชอน	๑ เจ้ามาดฟ้าฮันกาบ	คำหา
ฮอระควนโบฮ้อมกัน	เผือผัน	ยีนคานเคืองเด้าแถม	เลิงถ้อย
ยังเจ้า เห็นเนนเบื่องฮุด	นคเรด	รอกพรห้ามเก็งญา	ขอมไท้ ปาง
เหมือนจัก ได้ฝ้ายก้าพายนัน	คิมมา ฯ	น้องท่าน เจ้าคิ้วด้อยเหมือนโบ	ละเฮา ว่าฮัน ฯ

๑ ชื่อว่า แดนโลกแก้วนางนาค นักสนม กัด
 พอแต่ หายบันเทาทใจ จงอ้าง
 คุนเนน้องยังงม ลอรรคมี
 เนนเพื่อนบัวหงายแท้ โดดม ๑

๑ คุกกังไม้พุ่มคำ เขาสูง
 ผงทุ่เถยห่อนกาย เป่น้ำ
 คัดแก๋ ยุงตุงฮ้องเถยวอน ในเถย
 เอยมั่งข้าแถมถ้อย ก่อวอกอน ๑

๑ ขอข้าเบองเนนเพื่อน ยอเขา พระเฮย
 ออระซอน เถยงเทพาเจ้าแทน คำค่าน
 คุจัก เขาเนนน้องทั้งดอง ฮักยัง
 เนนเพื่อนไฉฉวนถัน คำคอย ๑

๑ บองมิ่งน้องให้หู้ ลอนสูง
 ดองจำพอยยังไกล ไทฮ้าง
 พายลุนพุนหลายเถยฮัก หัดมื่อ
 เมื่อนั้น จ้อมม่วนผู้ ธรรมฮ้าง ลอวักกระดิน ๑

๑ หมักหมอนเนื้อทำฮ้าง เฮียงนาง
 โปยภัยฉันดังใด คุเผยน
 ขอแก่ บุษขาวางไท้ทั้งเมือง หัดม่วน
 ทุกที่เทยนิยพ้อม ชื่นบาน ๑

๑ ทะ ลอนพ้อมฝู่งถ้าว ลอวักสนม
 วิญพานจงจอกทอน ทางฮู้
 ฮาฮมตุนคองแด คุคเคย
 พายฮู้ใจแจ่ง บ่าวบา ๑

๑ ไปเบี่ยงหัดมื่อลอย ดักบาย คัด
 หนว้ๆ จาม่วนหู คัดคอย
 โอยๆ ไซ้โอยฮาย ออกฉัน
 ดนุกหู้พ้อมเขาฮ้อย เฝิงบุณ ๑

๑ ผ่อเห็น ทักทันฟ้าฮ้องฮ้อ เขียวนิล พุนเยอ
 ปุนคำควนค้อยจา จงค่าน
 ฉินๆ แถ้ววอนๆ ชาวแรก
 ชาวแรกพ้อมชาวบ้าน ชื่นบาน ๑

๑ แเฮฮ้อมฮู้ฮักเฮย มัมาย
 คำดังลารเจ้าถาน ฉานม้าง
 นักๆ ไซ้โอยฮาย กั้นฉวาท
 บางพ้อง หน้าค่อหน้าโดมถ้าง ลูบบาย ๑

๑ บางพ้อง ยังหยาคน้ำฉะเทยง วาจา
 คำดังลารหม่นหมาย หมายหม่น
 เถอน ไทเรฮ้างโทรา ฮามวอบ กัด
 ฉันทันใจน้อย หย่ามาย ๑

๑ ขอจวบเจ้าๆ จวบ จงฮัก
 เถนหาหาฮอกกะหาย หุยเห้ม
 นักๆ กั้นกอยกม กวนกอด
 แก้มก่ายแก้มโดมถ้าง แดกฉฉาก ๑

๑ หอดๆ หนว้ๆ ค่อ คาตาม
 เมื่อนั้น เก่งฉายินฉันโดย คอชมฉ้า
 ฮมๆ แก้วในมะฮาม ดันฮ้อง
 ชาวลุ่มพ้อมชาวฟ้า ทำลอรรค ๑

๑ เดียงปักขังตมด่วง เวลา
 คอน ๗ นันนอกโน คังก้อง
 แค้น นงเมืองเจ้าคำหวา ค้านคอม
 รมนั้นหน้าขาวแจ้ง จังแดง

(โคลงมหาสินธุมาถ์)

๑ คอกนึ่งบานก่อนไม้ ทั้งหลาย
 ปนคอกเขามาทวาย ช่มกั
 ดวงนึ่งเมื่อตมฉาย ผายหมอก
 บินดู่แคนฟ้าคัง คอหุน พายสาย ๑
 ๑ คอกนึ่งเค้นค่านคาว คั้นผา
 ถ้องนึ่งปั้นเขามา เดียบให้
 ดวงนึ่งเป็นทางนา เชื้อฮ้อน
 ดวงคาคดวงละได้ ก็ไซ้ไม้ผาด ๑
 ๑ คอกนึ่งเหาะหอบเค้น ถัดตาย
 เขาแทบเทียมทวาย ทดเนือ
 ดวงนึ่งมีวรรณพายๆ เชื้อฮ้อน
 จักว่าผ้าฮู้ว่าเดือ ดึงนคินดู ๑
 ๑ คอกนึ่งถาวบ่าวค่าน ดงดัย
 คั้นบ่อสูงพอโค แคหน้า
 ดวงนึ่งเมื่อตมโกด ฮุดฮวด
 ลูกทวดคินแคนฟ้า ท่วยไท่ถื่อ ๑
 ๑ เมื่อนัน ภาวรงนนาถนัย นาคอง
 ฮัมพากย์คำด้ายถนอง ฮันฮ้อย
 พวงภักคตมผดของ พวงพ
 ยินคังดวงหังห้อย คังนันทวายเป็น ๑

๑ คอกนึ่งฮ้อนฮ้อนฮ้อน เซฮน
 บ่อแม่รพยายน เล้าแก
 นานาต่างพายน หายาก พระเฮย
 จักถาวคำจิงแท้ ฝากนึ่ง พาที่ ๑

๑ คอกนึ่งเดียงปักขัง เวहन
 คังทัวพรหมดากด แห่ถ่งหล้า
 ดวงนึ่งฮุดฮุดคนร ฮวดเฮ้า
 นางอมรเจ้าฟ้า หยุ่เผ้าเผ้าโพย ๑

๑ คอกนึ่งมั่งมั่งแล้ว หาดอง
 เมียมั่งทำใจหมอง เกียดค้อย
 ดวงนึ่งจักปุนปอง เอาเกียก
 ละแผ่นพื้นแคงฮ้อย ห่างไว้วอนกระตัน ๑

๑ คอกนึ่งดงน้ำแกว่ง ไกวงวง
 ปาพังเพือนทงปวง ถอบถ
 คุรตำรบ้าโมยวง ไกวงแกว่ง
 คอกฮันโคฮัน นาคโทษทวนทวาย ๑

๑ คอกนึ่งค่านไว้วา แฉแพง
 เขาได้คอมโฮยแกง ฮ้อยเข้า
 คอกนึ่งไปแฉวง หาคู
 งามบ่อมีฮู้เข้า คานบ่อเท้าพันวัดด้า ๑

(วิชชุมาถ์)

๑ เมื่อนัน ะพุนเอนฮอยนาค นงถ์
 ปุนคำควนค้อยจา จงค่าน
 ถอนจัก พาที่แททงกัว ฮ้อยนยาก
 ผิดถักค้องแพงถ่าน หมันเคิน แต่เกน ๑

(มหาสินธุมาลี)

- ๑ ดอกนึ่งฟ้าต้นก้อง เวลา
ดอกนึ่งสถานกึ่งฉา ยอดไ้
ดอกนึ่งชอมแซมหยา ทดามกาย
ทวงคาคทวงตะไต้ คุมได้ดิมวาง ๑
- ๑ ดอกนึ่งฮวงดุ่มเพียง เพ็งฮัก
คองนึ่งเพียงถ่านรัก แบนน้ำว
คองนึ่งเหลื่อไผ่ฝัก แฝงคู่
นางบ่ฮ่มเฮือนฮั่ว มิ่งเมียนมรณัง ๑
- ๑ เมื่อนัน ภูวนาท้าวผู้ผ่าน ล้วนคาน
พาทักฮอยกล่าวหมาย แหนข้าง ๑
- ๑ ดั่งนึ่งนั้นพันดอก ล้ามคอง
แข็งฮอดพรมแคนดวาง ดั่งหน้า
ดอกนึ่งเปนนางวง หายาก
จักว่าฮั่นโคเจ้าข้า ก็ไ้เซือเมธา ๑
- ๑ ดอกนึ่งหว้ายน้ำบ่อ หาเฮือ
ทังพอกพลทลายเหลื่อ แท้พ้อม
ดอกนึ่งคันข้าเคือ แคมเกือน
- ๑ ดอกนึ่งไค้ระงำจิง บนบาน
บ่อหมายแหนดงดาร์ ทำนข้าง
คองนึ่งเมือตมพาน พัดกึ่ง
- ๑ เปนฮุยบอยดงด้าง เผ่าท้าวรามเกียรติ์ ๑

- ๑ ดอกนึ่งผิวฮ่อนเพียง จัมา
ปองมิ่งเนนราชา ใหม่น้ำ
ดอกนึ่งจักหา หา ยิงยาก
มีแทในเมืองฟ้า บ่อฮาคไค้คูโกด ๑
- ๑ โดมด้นดั่งหนุ่มน้อย เซียงเคือ
ฮับพากย์คำแฝงเผื่อ ฝ่ายนึ่ง
ฮักเซือหย่าตอนเมือ มาเทียวพระเอย
จักกล่าวกอนถายถ้าง แท่งนึ่งคณิงดู ๑
- ๑ ก็ๆ มหาโพธิ์แจ้ง จริยา
ดั่งนึ่งไค้ๆ หา แท่งหัด
ทุมภรหู่เทิงมา พันชอม
ด้ามดอกบานแวนข้า บ่อไค้โดยคณิง ๑
- ๑ ดอกนึ่งงาฮับไ้ มิ่งวง
ปุ่นนาคดอยดั่งทวง ดั่งน้ำ
ข้ามีท้อมคอง คายดอก
ดอกนึ่งแก ๆ คำ ดวางเมือนเมานอน ๑
- ๑ ดอกนึ่งเกยงกอมเกยง ดมโกว
คองนึ่งคู่คำไ้ จากไ้
ดอกนึ่งยอเยไ้โดน ปองมิ่ง
จักถักคำจอมไ้ ข้าน้อยทูลถวาย ๑
- ๑ ดอกนึ่งฮ่วน ๆ ฟ้า ดั่งหนัก
เปนท้าวพายด้ายจัก จื่อถ้อย
ดอกนึ่งฮูมฮัก บานคำ
เดียดั่งดินแดงฮ้อย ทานไค้ค้อมมัน ๑

๑ ดอกหนึ่งเป็นด้าขาว คารา
 ดวงบ่อเห็นหอมมา ช่องเข้า
 ดอกหนึ่งเป็นจอมผา ทั่นอ่อน
 ดอกถึงไค้นเจ้า ช่อนฝ้ายเวหา ฯ

๑ ดอกหนึ่งหอมอ่อนเพียง ในทอง
 แด่เค็ดแด่เค็ดดวง เค็ดตั้ง
 ดอกหนึ่งยอมเป็นทอง ณะมาค
 ไค้อาดลงดวยยัง จึงได้เซียม ฯ

๑ ดอกหนึ่งเป็นชาติเรือ ในหนอง
 ทัดบ่อเป็นลอนทอง เกียวกัน
 ดอกหนึ่งคือวันทอง ทั้งแก่ง
 ทาดดวงมีในบ้าน นึ่งนึ่งถ้อย ฯ

๑ ช้าน้อยจึง ถอนเขียน
 ผิดถักไคย้าเตียน บ้างเค็ด
 ดวงไค้ไค้แวนเง็กย่น ชี้อ้าเขียนเซย
 ถวายแห่งจอมเจ้าร้าง จงค่อยขอพึ่ง ฯ

๑ นงดีดำโรจเจ้า ถอนตาน
 ชีพากย์นางนงคาน ชื่นชัย
 จำมีหุ่เหิงนาน พันชวบ
 แสงถักแวนตันน้อย กว่ำไม้ทั้งหลาย ฯ

๑ คุ้เด็กดาวดาดฟ้า ตะแค้นแพง
 แพงพ้อมพายๆหน แล่งหล้า
 บ่อดดาวด้นกันเฮ ชี้อ้าให้
 ไทเวดไค้ช่อนผ้า ก้อมกึงกามะนี ฯ

๑ เหนียๆน่าๆน้าว คอชมก้ม
 ชับๆซึ่งๆจับ คอจุบ ก้ม
 ช่อนๆพระพ้องค้ออ่อน ในมะโน
 นักชัตตะรักชู้ถองแจ่ง จึงมะโน ฯ

(กลอนอ่านวิชชุมาดี)

๑ เมื่อนั้น ภูวนาท้าวผู้ผ่าน ดวงสุวรรณค์
 ปุ่คำควนค้อยเหิน ด้องน้อง
 เสาก์ ม่วงน้ถนดงดำว ดู่บ่าว
 ค่ายเพื่อนพ้องพันพ้อม พาหตาย ฯ

๑ จักกล้าให้ชอมชัง แนนดม ชอมแด้ว
 หมอไทรทวยบชกมา มวนพ้อม
 ชมชมน้อยถ้อยถน ดู่บ่าว
 เขาวราชผู้คังค้อม คุ้เขียน ฯ

๑ คำว่าๆหน้าเขอยม่ง อามกาน
 ปุ่เทียนทองไค้ใน รัชเริ่ม
 ชองๆเหลดอมพานดดา ไค้มาค
 ประคัมดอกไม้ถื่นถื่น ถือกมา ฯ

๑ โดมดาดท้าวทั้งดี ทงถาน
 เสาก์ คายชอคำไค้ดม ผางแก้ว
 ยอชองไค้ถนคาน ชื่น
 ดินบ่อแก้วชงซ้าย ท่อโย ฯ

๑ ยิงๆหน้าหมอเลี้ยง ไทรทวย
 ดมภารไค้ไค้พอ เฟิงเพียง
 ทั่วหลายพ้อมสาธุการ ด้นชวบ
 ย้องๆเนื้อผิดเกียง ด้องดี ฯ

● แพนเพื่อนพ้องยังดั่ง ทั้งเทพีลูกสูง ดั่งพวงหน้าพายทอวง นางอยู่แก้วคังคัง	มาสุวรรณ อามอ ท้าวคว่า คังเขียน ๑	● หมักหมอนหมอนงุ่น ฮอยที่ เจียมนางพายต่างไท เมื่อนั้น อ้ายคว่างคัมยีนวอน กระเด็นเคียดฮั่นฮั่นเข้า	ด่อนด่อน เป็นเหงัว แวนมาก บ่ฮอน ๑
● เจ้าว่าให้ต้องขัง เราก็ เอียงขอยยอได้ผาง ปุ่นประมาณด้วยหนักเบา ฮอยที่ นื่องจักได้ผ่านพ้นทั้งกาย	คูปณ ยอน ปุ่นด้อง นึ่งปอง ๑	● ดอนว่า เอียนยากค้ำคั้นคันทัน ทั้งดอม คั้น ทานพายเตยเด้าคาม ฮอมแนชฌางทอง เป็นหน่วยพ้องพายซ้าย	คิมนึ่ง แฉ้วขัง ย้อมพัน
● เมื่อนั้น ย่อง ๆ หน้าฮ้อมม่อน เราจึง ขอมางทองก่ายขอย ดั่งพวงพ้อมทานพาย เพ็งเกือคังคองฮ้อย	ยินดงวน มาคัง อ้ายคว่าง ผ่องเพ็ง ๑	● หยิ่ง ๆ หน้าเฮอยมุ่น ดงฮาวดั่งแท่งฮาย คู้คัง ผิดผอมเจ้าผางพี่ คอนเจ้าค้ำไยถ้อย	ยินดอม ดองคั้น พองเ่ง ดงว่าทัว ๑
● แพนช่างถ้อยแฉ้วกั พายเก็งฉายฮอนนาง ดะดอนพ้อมฮามกาน โถมหมุ่นหน้าฮาวไร่	แกมวอน นงหน้า เฮอยมุ่น ฮู้คน ๑	● เจ้าจำฮั่นเฮอเฮ้ง แนบมิดทองท่างฮาย ฮม ๆ พ้อมด้าวฮาม ฮ้อฮอน เจ้าคิ้วด้อยผางถ้วน	ไปคาน ฮวนน้อช ไร่ฮ้อว้าง ท้อสูง แท้ริ้ว ๑
● พุ่ง ๆ ไหววฮอนฮอย ฮาวบนหมอมหู่คอง เราก็ คาแนพ้อมทั้งทลาย อ้ายคว่างผู้ ธรรม์ฮ้าง	ฮักดา เคยฮู้ แฉ้วขัง ก่ฮอนพด ๑	● ดงว่า ๆ ฮ้องคัมข่อง เราก็ ทวนคำดงกด้าวสุวรรณ ฮื่อว่า เขาทุกจำเกือกิน แนบหย่าไค้เป็นเหงัว	ค้อก ไค้เก้า การยาก ก็คั เพื่อนหยัน ๑
● ยัง ๆ เหล็ดอมดาวเฮือ ย่น ๆ ขอได้ผาง ยั้งฮวนเบือฮามกาน เหมือนจัก ไค้ก่งพันทวงท้าว	เฮือฮอน พุ่นเขอ ผายฮน คเหี้ยยง ที่โกด ๑	● คอนกั ฮัมพากย์ถ้อยกอยกด้าว ไค้ไย คินงฮันไค้เก้หากเปน บาไทแย้มยินดงวน ผู้แก่นฮั่นดองเจ้า	ไค้ไย ฮันน ดงกมาก ที่ย่า ๑

๑ เมียนปากแดงเดยหู้
น้ำเจนนอไธ้อย
หมกทวยพ้อมทอนเห็น
เหมือนจัก ได้ก่งพันตางท้าว

๑ เห็นหนุ่มเนืองถ้าว
กีย้อม ชมฮาดยดุกเมีย
เดยเด้า ยอแนมผู้ ชรัมย์ยา
ยังจัก ได้อยู่บ้านปูนเฝ้า

๑ ไค้ท่อนท้าวพันเจ้า
ดินทองท่งเคืองคี่
แหวะคอนชินผางทอง
ดินด้นค้อนเบาน้อย

๑ คุ้งเบองถ้าวหาก
งดงด้างตั้งแต่ปูน
เฮาบ่อ วางเขื่อนฮ้างฮามหลัง
ถองหากฮู้ไปแล้ว

๑ เขียงเตด้นด้ายปาก
งดงด้างแห่งชาย
แหงจัก เฮโกเมียนคายเดย
เมื่อนั้น คอนถ้าวถอยฮ้างเดิน

๑ แหนฮ้างให้ฮู้ที่
คิงโสมด้นคั้งจักเท
วือจัก ถอนดักคั้งใจไป
เบ้องฝ้ายพ้องพวยพัน

สระเค็ดการ
ยอชน
แฉวกถ้าว
ที่ไคด ๑

ชาวปะกัน
พวยบ้าน
ฮ้ายผ้อง
ฝ้ายหลัง ๑

คินมา ชอบคาย
คุพ้อม
แฉวก
หน่วยพัน ๑

แฉวเบา
เป็นฮู้
เดียง่าย
ห่อนมาย เมื่อไค ๑

โมโห
เพ็งเว็น
ถางถ้าว
เด้ามา ๑

ชมฮัก นั้นเนอ
ทวงฮ้อง
เป็นทำน นั้นเค
หย่าจา ๑

๑ ท้าวฮู้ง ผู้ที่เหง้าไค้ผ่าน
แก้งฉายก่งที่เฮา
เมือง ๆ เถดอมพระกายทอง
ชายผู้ ชรัมย์เหง้า

๑ แหนฮ้างแดงฮ้าง
พวยชวาหนักแฉวกพอ
เหมือนจัก ฮามฮักฮ้างฮามเมีย
เจ้าทำน เจ้าคิ้วฮ้อยฮ้างถ้วน

๑ แฉวกฮ้างฮ้างฮ้าง
ปายมันคนคั่งปูน
เดยฮอนฮ้องฮ้างเพ็ง
ฮ้าง ๆ พ้อมชาวฟ้า

๑ ฝู่งนี้ เปยหีบพ้อมฮ้างฮ้าง
ฮ้อยจัก มีเงินแฉงดั่งดิน
เมื่อนั้น ภูธรเจ้าจอมหัว
เคินแฉงเจ้าชาวฟ้า

๑ แหนบ่าวฮ้างผางฮ้าง
เมือง ๆ จันทนด้องงาม
แนมถ้าวเมียนคาคี
พลพอกพ้อมท่งค้าย

๑ ฮ้าง ๆ หน้าหมอดถ้าว
ถ่มถากหนักพ้องเมา
ฮ้างฮ้างแททงมี
ถางพ้องฮ้างถางหม้าย

ถามเมือง กิด
เปนเจ้า
แจ้งถ้าว
ฮ้องฮ้าง ๑

แนมคาม
พันฮ้อย
มัวเพือน
ฮู้คน ๑

คนเซ้ง
ไปหน้า
ฮ้างดืบ
ฮ้างแนม ๑

ฮ้องคอน
พวยหน้า
ให้ถ้าว
ฮ้างเบอง ๑

พวยชวา
เงาฮ้าง
แฉวก
ฮ้างฮ้าง ๑

โทรทวย
บางบ้าง
ในโลก
ฮ้างฮ้าง ๑

- ๑ จักตั้งคน ๆ คู่
เป็นคนดังบาปหนา
จักปกเกล้าไถโก
ขอแก่ เทอราชเจ้าจอมฟ้า
๑ เบื้องฝ่ายขมเขี้ยวเกอน
เถิงที่ ผาฉอมชุนช่อมชัน
บิณางพ้อมทั้งหลาย
อ้ายพองขันคำช้อย
๑ นุ่ม ๆ รมคอมชอด
พอแต่ เขียวอมเอนาคว่างพาย
เหนียว ๆ พ้อมรุมกัน
ยดยดผู้แวนก้า
๑ ไยไยชนเถิงที่
ฮุ่นแสงเขาพากาย
เหลียวเห็นไถ้ทั้งดอง
ฮุ่น ๆ พ้อมชาวฟ้า
๑ เจ้าจ่าช่อนค่อมชอด
หัวเขรขวานขว้างไป
นางด่างห้ามอวระนา
ลุดหากซ้ายซงฮ้าย
๑ เปนคู้หน้าน้องท่าน
ดมมาเรือท่านเพิง
จักปองร่นเขี้ยวกระหาย
ยาตำค้อยใจถ้า

- เยี่ยวตก
 แหนงหน้า
 แหนงหน้า
 ช่วยคน แต่เนอ ๖
 เฟ่งผาย
 ชง^๕หน
 ถ่านถุ่ม
 ไช^๕รือ ๖
 เชียงเยี้ย
 แควนหน้า
 กดาไค^๕ด
 เกอนชาย ๖
 หนเดียว
 เมือหน้า
 หนียอด
 กถำ^๕รสังวน ๖
 อิมฉา
 คุ^๕ฮ้าย
 ให้^๕หยัง
 ขวาคชรา ๖
 บัดทอง
 ฟังถ้อย
 หิวหอด
 ถ่อม^๕ค ๖

๑ เมื่อนั้น เจ้ายอชฟ้านผู้ผ่าน
พระบั้งควนตูกแทน
เคยลวด ชื่นความค้ำเนินพล
ดาวบ่าวถ้วนเขาริน

๑ ทระวอนพ้อมผู้หม่น
ย่น ๆ ของขึ้นไฟ
ไผ่ผู้ โชนโชนพันยังพอย
อันนั้น เก้าจ้าวชื่อนเวณชา

๑ ผู้หม่น ดาวหม่นห้ามเฮาจึง จักเขา ก็ตาย
อันจัก ความบุญพัตต์ถ้วนยัง
สม ๆ พ้อมเฮาหัว
ไควว่า ข้ามย่านฟ้าคุณ้อง

๑ ละครวากหน้าผู้หม่น
ตองคาน เนาจอมผาผ่อเมือ
หลังเห็น บุรพเงินยาง
ทุกทักท้วงเมินผ้า

๑ หมอว่าเจ้าจัก ได้ผ่านพันเมืองไทย ทั้งปวง
เห็นที่ ด้ายดินฮอมฮอดเฮา
ยังเด้า เห็นตองเจ้าขุนทอง
พลพอกพ้องค้อมไค

๑ จักเบิกบ้านไคตั้ง โดยถุน พันชาม
ฮอยจัก เวณครหลวงพำมวน นางท้าว
วางมวนให้เฮาปูน เป็นช้าง
คั้งนั้น เจ้าหมื่นม้าวฮามเหง้า พานาน ๆ

๑ ยู่ท่างเฮาพี่ เมื่อก่งท้าวเดยวราช เชื่องฮม
แต่นั้น ตองคานเดยเจ้าตาม เต็มพ้อม
สม ๆ เทียนดาวดี ดูบ่าว
เขาวะราชผู้คังค้อม ทิยา ๆ

๑ พระพู่เนองถ้าว
หลังเห็น กองคำแปเป็นเวียน
ภูรท้าวเปงเชิง
หันหุ้คอ้าง ๆ เชือกหลุด

๑ ท้าวฮ่งเบือคังค้องกว้าง
เมือง ๆ คำเชื้อเหวน
เคยคำหน้ากองตองคาน
เลี้ยงถันด้าวเมืองกว้าง

๑ พรหมเทพท้วงทุกที่
ฮอยว่า บุญตองหลังคั้งเพง
พระบุนนางงาม
ผู้ฮ้างผิวเขียน

๑ เจ้าถ้วนฮูฮับถ้าว
เทพาเท่งฮอดตอง
ถ้าวว่า ถัมภารชาลังคาม
ขอให้ ถักเค็งหน้าทันแม้ง

๑ เจ้าเลี้ยงแล้วถัมแกว่ง
กะทาทองดงแม่นทาง
ตองตอมพ้อมดาวดี
ฮักคำผู้งหน้า

๑ ยกขึ้นเบื้องคั่นแกว่ง ไก่กาย
แยงสูงดูยักกกอง ทันด้าง
จักหมายหมั่นฮ้อยไคด คตาคตาค
ชดหยั่งฮ้างฮามหน้า บ่อบาน ฯ

๑ นางถ่วงเนิ่นฮอยนาค อามคาย ฯ
ดองคานเป้นตั้งเคียว คุ้ง
โฮยฮายโฮปอมหนี่ แกมบัว
นางฮู่แกวเดยฮ้อง ออกมา ฯ

๑ คำว ๆ เหย็ดอมมูกมาก หัวแหวน
ยชคทาไกวแกว่งผาย ผั้นเบ้อง
ฮมฮมพ้อมฮาวแมน เมินผ้อ
เดยถักเบ้องฮายเด้น เรือกใหม่ ฯ

๑ หมอมหม่อหม่อมหม่อมคัง เดียกุง
ฮาโดดักดอมหนี่ ปอมข้า
เฮาจัก ไปซุงถั่นไค คัหยู ซามว้อ
ฮอยที่ พดไฟฟ้าฟ้างฮ้าย ฮ้อเฮา ฯ

๑ โฮงผ่านพ้ายเพื่อน ปุนปอง หันตาย
ฮุนแสงเฮาฮ้วนจักไป เปนน้อย
เมื่อนั้น หานพายเมียนคาคี ภูมิก่อน
คั่นถักหน้ากของค้อย ฟ้างเกม ฯ

๑ เหมือนจัก ดังท่อนท้าวคางฮาช ยังปอง
เป้นซุนแนมแทบคั่น คามไท้
ฮอยคางฮอยคางฮอยคางฮอย คักคัก
ร่ำแก้นคั่นตามไท้ ที่แข็ง

๑ ยกย่างเบ้องคั่นแกว่ง ไก่คาม
คาเด้งเดเหล็ดคัค คากัม
เดยค่าน้ำกของไร เพื่อนฟาด
ฮั่นฮั่นก้องเรึงก้า กถ่างหน ฯ

๑ เหมือนจัก ไคก่งพันเดยวราช ถือเกียรคั
ดมการคามเพื่อบุญ บาทั่ว
เมื่อนั้น เขยคำผู้ถือเกียรคั กอยกถ่าง
เบ้องแกว่งคั่นไกวหน้า ด่งแสง ฯ

๑ ย้อง ๆ คั่นดงฮับ เฮียงดะแดง
เหมือนจัก เป้นซุนแขวเขื่อนเมื่อง พายจ้าง
ฮาวบ่นพ้อมแกมถาว ดมบัว
ถ้าวฮ้อนของค้อฮ้าง ออกมา ฯ

๑ เบ้องแกว่งคั่นคังคาว ไกยไกว
คทาโฮยระวาดงแม่นกอง ทันด้าง
เทอน คินงโคโคโคโยใจ จงไม้
ฮ้ายผ้องผู้ธรรมฮ้าง ออกมา ฯ

๑ ถักแม่นด้างธรรมโฮย กองคำ
เมื่อนั้น อามกานเดยถ้าวคั คากัม
พอยค่างด้างฮะค่อนคั่น คากวาค
เหมือนจัก ไคห้วยพันเป้นถ้าว แด่งสา ฯ

๑ เขอยมั่งถักคั่นฟาด ดายใหม่
คทา โฮยเคงเพื่องดง บิวเบ้อง
ทุกไทพ้อมผ้องเขา รุนหนุ่ม
ยกย่างเขยฮอยคั่น แกว่งกร ฯ

๑	ชาวคุ้มกัมกัณพ้า	เหลื่อหลาย	๑	คดอ้อฮั่นฮ่มฮ่อ	ฮักเฮี่ยม แต่เนอ
	ฮ่มฮ่ม เขาเองคอนฮู้คน	หุ่มพ้อม		ยาเคยดิมเปิดเหลื่อ	ดิมหน้า
	ตางคนได้ทันทาง	หน้าเน่ง		เด็งยมด้อยดำโร	ฮี่ฮ่า
	ตางพ่องหม้อมเหมือนม้วย	ม้อบาน ๑		แต่นัน ท้าวฮ่งฮู้งหน้า	กถ้าวกอน ๑
๑	ตางเฮ่งกัมผิฮั่ว	ชาววา	๑	เทียน ทุกคำค้อยตักคำ	ราดี แถนอ
	เป็นคนฮะเทินหางการ	โกดฮู้		คคน ๆ เปนตังหนาว	จักใช้
	ตางคนกัมแควนตาย	คฺยาค		วือจัก มีไผ่มาเดิน	ค่านปาก คอมนเด
	เทียนโกผู้ฮั่นฮั่น	ฮู้ต้ว ๑		พระแก่นไท่เฮาฮ้อย	ค้อยเมือ แต่เถิน ๑
๑	เฮากี่ มาม่วนทดทนทอนพาก	บรบวร	๑	จักฮู้กัณเขอนยาก	โคต
	ผะนัวเหมือนหมอกนาย	นงฮ้อน		เหลื่อคองคางไค่หุ่ม	เห็นหน้า
	คฺจวนแจ่งราดี	โกฮุ่ง		คฺจั่ง มาวางไผ่จินหนึ	แถนโลก
	แดงแตกฮ้อนชาวพ้า	ไค่ถา ๑		พรมเทพเจ้าจอมพ้า	ต้องยาน แต่ถ้อน ๑
๑	จักคั่งคินคินคั่ง	ปอมตม	๑	ดูโซกเว็นแถ่นว่า	วอนกระด้น แถนอ
	ฮ่นหาฮักพ้าจักถา	ตาเดื่อ		ฮากการการเกิดดัง	ด้น
	มาด้มด้อยฮ่มดอง	ด้มดู่		คั่งคินฮื้อไค่เด	คฺยาค
	มาจวนแถ้วแพ่งฮ้าง	ฮ้างจา ๑		ฮอดฮู้พ่ายพุน	ม้อหัน ๑
๑	มาหยู่หิ้น ๆ ม่วน	ฮ่มด้นุก	๑	วิบากเบื่องปางก่อน	กัมมัง แถร์อ
	กายเพลาพ้าจักถา	ถาน้อง		ฮอระนินนบเทือมา	เบี่ยนบ้าง
	ดุกดุกแถ้วฮอน ๆ	ทนโลก		เวราแถ้วเวรัง	เฮอว่า ด้น
	ฮ้องฮักฮ้อยแถมถ้อง	ที่แถลง ๑		พระพู้ฮูมม้อฮ้าง	ค้อยคินง แต่ถ้อน ๑
๑	มีโซกแถ้ว ๆ เถ่า	มีเคราะห์	๑	ขอเห็นยอเจ้าพ้าหย่า	ถาได
	โรคาแรงเกิดแถม	เกากัว		คำจิงจางจอตวือ	ฮามเว็น
	เหนาะ ๆ หน้อโคมอ	มาน้อง		เมื่อนัน ฮื้อเจ้าคำหวา	ค่านม่วน
	จักจากเจ้าคั่งคัว	ค้อนเมือ ก่อนแถ้ว ๑		ปุนกถ้าวก้อยฮ้างดั้น	ดิมกอน ๑

๑ อันว่า ชักชวนน้องชายส่วน แล่นที่
พระเนตรเพนดั่งยัง ยืนไว้
อันจัก ตามคำด้อยดองดี ดำโรจ
ถมถ่วงม้าเทียวไร ถ่วงมา นั้นคาย ฯ
๑ แถนไหย่เจ้าด้านโลก กิธของ
นาคของยังหยั่งของ งอยถ้ำ
แตกดวงไว้ดอมแด คมกั้น
ตอนว่า เมื่อชดด้าเมืองฟ้า หมั้นกระเด็น ชามคาย
๑ เมื่อนั้น ท้าวฮุ่งฮ้อน ๆ ฮ้ำ ชมชัก
อาบันเบี่ยนบาบงนของ สุนเฒ่า
ตีแก่ ทามะรุกฮ้องแกมโก กังก
พระพี่น้องดองเจ้า ฮ้ำกระหาย ฯ

โคลง 5

๑ เปนดัง ห้างแฮ้วถัก คั้นด้าน แถนอ
พายด้านชัก เชือกแฮ้ว
เบ่านานชาด เปนบัน
แก้ว ๆ ถล่าว คำเมื่อ ฯ
๑ ฟ้าชนท่อน เปนดินเตียร
นกงยบบิน เปนดิน
ไม้ก่ ไม้ถ้ำหมา ด้งไม้
๑ จักให้ ขอดสูง ฯ
ยุงคำดา คอมนง
บินไป จับของสูง บ่อเชอ
ค้อมก่ ค้อมดองกึ่ง จักค้อม
ไบบาง ฯ

๑ ชักน้องชอด คำเด่นท
มาวางกัน ท่างไฉ่
เป็นคนเซ ช้างเป่า
จอมไถ่กาม คำหวา ฯ
๑ ค้านม้วนถ้อย แถมวอน
หายามค้ำ พักเค้า
อระรรคา เถียงม้วน
ด้านรวมเข้า พับอมถัม ฯ
๑ ช้วน ๆ ฟ้า คังหนัก
ออรทิมเหมื่อย หมอกจัน
หนักนักใจ หองห่า ชู้ค
ชักช้อนเยี่ยว บ่อเชอ ชู้ค ฯ
๑ อาบน้าท่า หลายจิง
กินจิงเหนือ ชิมทอง
ชักหน้าเฒ่า ถ่มถดัง ชู้ค
ประจัน้องเยี่ยว บ่อคง ฯ
๑ ค้อย ๆ ถล่าว คำเผื่อน
ไม้คัจจิง จงค้ำ
มีตกเดือน ค้อยคำ
แพงด้านเฒ่า ถ่มเชี่ยม ชู้ค ฯ
๑ ท้าวฮุ่ง ฮู่ฮ้างถ้อย ด้านคอบ คำควน
เยี่ยวยมจัก หด่าถ้อย
โนดวนมี คั้นม้วน
มีฮ้อยกาม หอมหวาน ฯ

คำเด่นท
ท่างไฉ่
ช้างเป่า
คำหวา ฯ
แถมวอน
พักเค้า
เถียงม้วน
พับอมถัม ฯ
คังหนัก
หมอกจัน
หองห่า ชู้ค
บ่อเชอ ชู้ค ฯ
หลายจิง
ชิมทอง
ถ่มถดัง ชู้ค
บ่อคง ฯ
คำเผื่อน
จงค้ำ
ค้อยคำ
ถ่มเชี่ยม ชู้ค ฯ
ด้านคอบ คำควน
หด่าถ้อย
คั้นม้วน
หอมหวาน ฯ

๑ ส่วนๆฟ้า
ถมพานโบ
จักหน่นอย
ใจฮ่อมฮ่อม

๑ หน้าด้านท้อ
เสนนางปะ
คำฮายัง
จอมไ้หย่า

๑ รอน้องเป่า
ฮาวะเป
คัก ๆ ถวาย
ฮ่อม

๑ หยู่เยอ ยอดมิ่งค้อม
ทั้งบาไท
จักเมื่อพี่
เจ้าช่างหยู่

๑ ฮ้อยรวบรวมหย่า
นอหง้องเฮียง
มัยยงราย
หน้าต๋องกั

๑ ลูก พียงพื่อ
หย่าจางใจ
มีกำเห็ดฮ้อง
เปนเจ้าผ่าน

หัวบี
กิ้งค้อม
ใจฮ้อย
ระว้งแทน ๑

พายหลัง
ไ้ไ้
คั่งเก่า
ฮ่อม ๑

เลี้ยดัก
ทหมน
ใจจอก
เมื่อโกถ ๑

คำคาค เรียงเคอ
ที่เหง้า
ถาเจ้า
นอหง้อง ๑

ฮอนคาย
ฮ่อมท้อ
ฮ้อนหน่อ
หย่าฮง ๑

แขงเมือง
จากหน้า
ด้านฮ้อง
นครขวาง ๑

๑ ยังยังฟ้า
ฝนฮาดวง
จักหน่น
เจ้าฟ้าฮ้อง

๑ คั่นไม้ไ้
บักดีเฮ
บิณไป จับจอมผา

๑ จักควนฮ่อมฟ้าเจ้า
จักหยู่ค้อมเผื่อผัก
จักคืบฮ่อม

๑ ฮาบน้ำแค
พอชคฮาน
หยู่ฮานเยียว
เยียวกระด้างเมื่อย

๑ หยู่เยอ น้องเจ้าช้อง
เกิงมีค
หยู่เยอ ฮองฮองบัว
ฟ้าบ่อเก้า

หัวบี
คอกหย้า
บ่อไ้
เวใจ ๑

๑ จอมผา
ฮ่อมเค้า
ฮ่อมผอน
ฮ่อมระแ

๑ ยังฮัก
เพือนน้อง
ฮ่อมท่าง พระเคย

๑ พากน้องหลายทาง ๑
พอกานก่อนเกน
ดุมถ้าง
หนาวหน่อง

๑ พอยถื่อ ฮู่เต ๑
ทั้งฮ้อง
จักเค้า
ก้านก้อง

๑ ฟ้าเจ้าจักคั่นมา ๑

(กลอนอ่านวิชาบาลี)

๑ หยู่เยอ ผิดผ่องเหนือหย่นาค นงดีหยู่เยอ
เปนพยายดั่งทาง ไ้ฮ้อง

๑ หยู่เยอ ดำดีเหนือเจียมปาง พระพี่ เขียมเคย
เหมือนจัก ฮามฮุ่มไ้วัน ๑ พากแพง ก้อนแก้ว ๑

๑ จักว่า หนักคู่ด้าน ๆ เถ่า ยังเมา
คือคู่ กินแสงพิงไปปาน ปูนแพ้
จักว่า บุญเฮาหลอยังไกล กินโลก
จักว่า บาปก็ใส่แท้งทางฮ้อน เจ้ามี่ ๑

๑ จักว่าไซยะโรคหลอฮู้ว่า กำลัด
จักว่า ราศีฮู้ก็เฒ่ายัง ดงวนฮ้อง
เมื่อนั้น บาบูนเจ้าเจื่องดุน ค้านตอบ
พลพอกพ้องทั้งค้าย หยุ่พัง ๑

๑ บุญประกอบเจ้าจอมมิ่ง เมื่อดี้ แตะถิ่น
โพยภัยดังหย่าคอม คนเจ้า
เมื่อเขยอผีแพงดี เฒ่มหลอ กูเฮย
หม่นหม่นเข้ายาฮ้อน หอดยม ๑

๑ น้องก็ ฮักฮุบเจ้าด้านท้อ ทนออก
ว่าจัก หายอาฮมดงนกระหาย ทิวฮ้อน
เทือน วันคกมื่อเมือเดือน ไค้ฮวบ
ขามนึ่งฮ้อนกระหายแล้ว เจ้าหนาว ๑

๑ หัวจวบเจ้าเจ้าจวบ มีเคราะห์
เปนคัง เขียวดวงดาวหยุ่ดั่ง แฉ่นถ้าน
หัวงดมด้อยชมดอง ดมดู่
เปนคัง ขายนึ่งบ้านวังน้า แม่ฮอง ๑

๑ ถ้านั้น หนักคู่ ด้านทับดั้น ดงเต็ง
พายนึ่ง เขาตินฮองดีปาย ดองเท้า
ว่าจัก เมื่อเท่งหลอแฉ่นทอ คิวคอง ๑
ว่าจัก ดงดุ่มหลอหนาเท้า โยชนียาว ๑

๑ ว่าจัก เคนคั่งขำยังฝัง จักวาด
คือคู่ คัวคางคาวคังตาย ตกไม้
หนุจัก ดั่งดการเมี้ยนมาทอน เห็นมิก
นกเถ่าไค้คหน้า กี่ไซ้เฮา ๑

๑ ตกหลัดเบื่องหนฝ่าย สะเทินเขิน
ฮากการเปนคังเฮา ปางน
หวังจัก เกี้ยวกรมฝั้นมาเกิน ไกลห่าง
ฮักของฮักวายไฉ่ เว้นใจ ๑

๑ เมื่อเขย ม่างๆ หน้าพระพี ทั้งดอง ฮ้อนเฮย
หย่าไค้ พังความไมเถ่าเตียน คนฮ้อง นินแต่
พอเมื่อ บุญดงของไค้คินมา เวียนคอม
เมื่อนั้น เฮาฮ้อมทอฮ้องถ่านแก้ว หยุ่ดเถียร ๑

๑ เมื่อนั้น บุญประกอบเจ้าด้านมาด ดงนคาน
เนียนเนียนใจออกเจื่อง จงน้อง
หยุ่เขย หนกานเนอดี้ดั่งด้อย พระพี เขียมเฮย
ดุดเท่งทอฮ้องยาฮ้อน ฮ้อนยม แตะเนอ ๑

๑ กระเด็นโลกฮ้อนพันที คำเคื่อง
ไมคี่ดมหย่าเยียว มายม้าง
ฮั้นที เมืองเฮาตัวดงนคาน กงเท่ง
ถวยถ่องไฉ่ธรรมน้อง ฮ้อนฮวน ๑

๑ กัดเข่งเนี่ยนฮ้อนนาค นพคุณ
ทังภูมิหน่อจอม ใจแจ้ง
ขอพรให้บุญเฮื่อง ฐุ่ฮอย
ดุดหยุ่แม้งมวนพ้อม เพื่อง ๑

๑ พิภพ มาท่อนท้าวพ้อมพำ ชมด้นูก
โทยโทยอันอ่าวโทย เขาอ้าง
ตุกขตุกแต่้วางมวน เมื่อเป่า
นิราดอ้างฮามอ้าง ชูบสำว ฯ

๑. คุงัก ข้ามเต่าไม้เมือธู่ เมืองบน ก่อนแต่
 การไถตแค้นร้วมอม ผายกว้าง
 รุนพลพ้อมทานพาย ช้ายกว้าง
 จักจากม้างเมือฟ้า ดั่งธู่ ๑
๑. ค่าง ๆ เหนือเออยม่ง อามกาน หยุเยอ
 ระบุกิจงามแรงเรียน รากแจ้ง
 รุนเขี้ยผู้คนหนาน ช้ายม่ง
 ด้องต่างแล้งฮามหน้า ด้านกระเด็น ๑
๑. กาก้องก้านแกมกิง บั๊วทอง พ็เคย
 ทุกวันคุไก่อ้ม เห็นหน้า
 แองคอนพ้อมด้องรา เพ็งเกือ
 หิวว่า เมือฮอดดำเมือฟ้า ไม้ดิม ๑
๑. ก้ายเพือนพ้อมพ้อมหม่ ดาวดนม
 ออระทิมเหมือยหมอกนาย นงซอน
 เเท็น มาดนมแล้วจักมาย เมือก่อน
 ฮักฮ้อมฮ้อมโถมแล้ว เด๋าตา ๑
๑. ฮ้อน ๆ ฮ้อนฮมโงก โดโก
 ยินคาเคื่องคังแค คาร้อง
 เมือเขอ ฮาโรเจ้าคาวางกาน ด้านมาด
 จักจากน้องเมือหน้า ดั่งธู่ ๑
๑. พ้อมพากเมียนเมือธู่ คาวางบน
 คุก็ มีคำฮันฮ่าวเกิง แดมนฮ้อน
 ฮาผลเจ้าทั้งหลาย ลาเด็ก
 รอนโงกไ้วางน้อง หยุพอย แดนา ๑
๑. ฟ้าเบิกเจ้าฮ้วนรัง กือทอง
 ทัตมฮอนฮ้อนเมือ เมืองพ้อม
 พยาได้ ดิมคองเก้นวางหลัง ปะไ้
 หมอมหม่อหม้อมฮมฮ้อน เฮ้งเคื่อง ๑
๑. เเท็น บาบได้ค้อนเคาะที่หีบ เเทงมยุ
 เมือเมือบนพยาดิม คุรฮอย
 เมือนั้น ดมฮอนเจ้ารูนแกน ม้าปัก
 ปูนเผ็กฮอยแถลงคาน คอบดาว ๑
๑. ถ้าว่า ในหล่กักฮอยดัจจระจาก วาจา
 เวรทำฮะทาวหล่าฮุน เดียม้าง
 นอนในพินสาณินรุ แล่นคำ
 เปนแม่ฮ้างเกิงเก้า ท่านหยัน ว่าเนอ ๑
๑. เฮจัก ค้านฮ่าไ้วให้ถ่ แกมวชน
 เปนคองฮันจ้อจิง จำหมั้น
 ออระฮอนพ้อมดาวดี ค้านคอบ
 คุก็ คักฮุนฮมฮ้อน หยุกระเด็น ๑
๑. เกียคที่ เชาวฮมฮันเปนเรือน รนงทวาร
 ทุกวันดาวไก่อ้ม เห็นหน้า
 ดั่งว่า มาวางไ้วการเดี่ย ให้อ่าง ดั้น
 รอเท่ เทวราชเจ้าจอมฟ้า ฮี้คุ แต่เนอ ๑
๑. เเท็น คกหว่างฮ้างฮ้างฮุน โทเร
 กันว่า วาญเคี่ยพยาเหงา ยินเจ้า
 แหนงว่า เฮโกเมียนมรนา เมียรนา
 คุก็เทงเจ้าแกนฟ้า ค้อฮเมือ ก่อนเด้น ๑

๑ หย่าได้ ต้มทาด้วยขี้ผึ้งหม้อน ทาดี แค่นี้
 ด้หาก เหล็ดอกของกักรู้วัน แวนหม่อม
 แค่นั้น ภูมิเจ้าดวงตาน แด้วเด็ก
 ประคัมหมู้ง้างจาก้อม เคื่องคำ ฯ

๑ ค้านเบิกขัธเรดัง ชาวนาง
 ดำดำนีอตุบทอง โทมฮ้อง
 เขาก็ วางคังต้มเดียนทอง ให้หอด
 พระพี่น้องตาพ้อม ทำเมื่อ ฯ

๑ เขาก็ คักจอกเจ้าด้านกาบ คำหว่า
 เชื่อง ๆ สุรย้งอชอย ตูแฉ้ง
 เทือน มาสามฮ้างโดยคาย ตูเมา
 ก็เพื่อ ภูวระนาถ้าวเนาแดง ค่างดกาน ฯ

๑ ตะร่วงกวางแปนเมา หลายหล่ม
 ไดมคาน เมือเมืองบนจากตุ ผุ้งข้อย
 ออระทิมฟ้าบบน ดมด่วง
 มีอนัน เจ้าควด้อยแทนฟ้า เด็กมวน ฯ

๑ ชาวาค ๆ รั้งยังข้าง แกมดวา
 ชาวบนทอนดังด่าว เดียงฮ้อง
 เททวาช้อนสมกะทาย หิวฮวด
 เจ้าจากนังฮอนนั้ง จากเฮียม ฯ

๑ กักฮ้อยเจ้าจางอด คำเด่นห์
 เมือง ๆ พายบนเราด่วงเมือ เมืองฟ้า
 ดิวดิวดร้ามกุหา หลายหล่ม
 นัวมิดฟ้าเขียวฮัว รัธเหล็ดอง ฯ

๑ ถักกันไม้ธ้องข้อ
 ภายที นาเนองเกิงท่าเพียง
 เมื่อนั้น ภูมินท์เจ้าเจองตุ
 คักฟุ้งงหน้า

๑ วิวจัก นิราดฮ้างฮามฮูบ
 ลำดำนันตุนนาง
 มาไทท้าวทงกระดัน
 หน้าค่อหน้าดังจนฐ

๑ ยัง ๆ น้าย้อยเนค
 ยินฮามคังปาน
 คุคัง ฮามเฮียมแกวกุโถด
 พระพี่ คักเพื่อหน้าคิงไว้

๑ เมื่อใด ดูโสคได้โดยคัง
 บุษยวงยฮ้างทาง
 เจียมแค่ ดองดมด้อยดารา
 ทุกที่เฮื่องนครกวาง

๑ ยังจัก มีคู่ฮ้อนสมเพือน
 เหมือนที่ คำเด่นไหแห่งฮา
 ระเบือเรึงโง
 เจ้ายี่ฮ้าแกมถ้อย

๑ ไนโลกตันทุกท่วย
 เวราจรแจกเจียร
 จักหมายหมั้นไม้คี่
 มัดแม่งฮ้างฮามหม้าย

เขื่อนนิล พุนเข
 เมือหน้า
 ด้านมาด
 หมั้นกระดัน ฯ

เฮียงคน ใต้เด
 นงหน้า
 คักคัง
 รั้งชม ฯ

นองโหล
 เปนบ้า
 กินโสก เกรน
 แวนทวง แค่นอ ฯ

ปากนา
 ไทฮ้าง
 ไรด์
 แผ่ผาย ฯ

พายกุ บ่อเด
 ฮอยด้า
 ยินโสก
 กถ้าววอน ฯ

ยิงราย
 จำมัง
 ดัจจเทียง ไครว
 หยุกระดัน ฯ

- เปนแหว่นไว้คำเดียว ขนงใจ
มีของอันจ้อมา จำแจ้ง
แต่นั้น ดีใจอ้อมเกี่ยวความ คำนคอบ
พิก อดหยุดแจ้งตั้งเข้า ราชแดง ๑
- ก็เพื่อ คัดคอบน้องทุกคำ ราช
เปนทั้ง กินยาแดงดงปวงนุณ ในเนื้อ
รอกแก้ ภูมิไทย์มเพิง คณิงมาก ปางน
พระค้อย คุนอ้อนแก้วกุเกอ เพื่อนองค์แค่นะ ๑
- พิก อดหยุดถ้าเชอนยาก เททวง
เชียวว่า ขวันเยี่ยมชอนเพื่อประจาง เกิงน้อง
คองมะโนห้อยทอนชอน อันประเด็ค
ถอนว่า มาหยุดพ้อมเชียงห้อง คังผั้น ๑
- กำเน็คชื้อว่า แวนถนัค
เมื่อนั้น มาไทย์นช้อยเยี่ยม รมช้อน
หยุดเชต กระดักรด้อยดีใจ แวนยัง กุเชย
น้องจากเจ้าชมช้อน ชำคณิง พักชอน ๑
- เมื่อเชต พระหดังเนอเจ้าพิ แพงขวัน
ขวันหย่าชอนชอดเชือน เชียงห้อง
ไถ่ด้นไท่ทงเมือชอง เท้ายัง
เทือน น้องจากเจ้าทวงช้อน ชำคาน ๑
- จักคั่งคั่นคั่นคั่ง เมื่อเมือชอง ก้อนแล้ว
อาการเปนคั่งเฮา แสงค่าน
เมือชอง ๑ เทลอมแดงดูริย ธุริย
ง้อมม้วนเจ้าดินด้น ลวดคอง ๑

- น้องจัก เคนเทสแท้เมือดู นาคอง ก้อนแล้ว
เชียวท้อ นานมาขวันชอนชอน ชอนไว้
ชะบองเนอผั้นเยี่ยม แฉ้วเด็ก
ชลงเนคช้อยมให้ ทั้งแถว ๑
- คัดแก้ ถมเมิกไม้ด้อยด้น ดำ
แถวๆ เขาแองคองดั่งดำว เดียงช้อง
ไผทาก ถอนด้นม้างไม้ค หองหล่า
ด้นผั้นองดวงด้น โถกมี
- หล้าง จักเปนเผคช้ายเสมบ้ำ หิมะพานพุ้นแล้ว
พินวัดด้นมาชอบมี ก้อยทั้น ๑
- แต่นั้น ดว่าๆ คำนอะเทียปาก หุมหัว
ไถ่ด้นทอนที่เฮา แสงอ้าง
ทำไคให้เป็นมัว ค้อยคำ
นอนแนบท้างในหม้อ หมั้นปี่ ๑
- เมื่อนั้น ดำวช้ำก้อยค่านคอบ แองคอง
ไผทาก วางคู้ทั้นสร้างแกน คูก้อน
เมือเมือชองแล้วทลายคอง การยาก
เมือหยุดบ้านคาค้อน ชุ่มแรง ๑
- คองกั ชัมพากยักช้อยแถวกั แถมคัค
นงแพงกุหย่าโถน ทางน้น
มาดีเจ้าเจืองตุน แฉ้วเด็ก
ชุ่มน้ำเคินคั้น คั่งทาง ๑

● คีแก่ ฅมเม็กไม้ค้อว่า
เนียน ๆ จงจคณาง	แคนนา
โนห้อง
เท่งเต่า
ด่งเตียง ๑	● พุงพุงพ้อมเตียงโก
คี่แก่ ดูระพางเฮื่องเฮื่อแดง
คณันก้องมาคด
คึน ๆ ก้องถูคดาก	กอยร้น
ไ้ร้น
คังมี
ด่าดี ๑
คี่แก่ จุมจอมไม้ค้อพู
แหวฮ่าฮ้องเฮียวเฮีย	ไฟพอน
เซามา
โฮงราว
แฉ่นทวง ๑	● ท้าวฮุ่งเมี้ยนคดาก
มุนคี่เรากว้างคอง
คี่แก่ ทายเทินหน้าคองบาง
ผู้เท่งวักนิงรู้	เมื่อเติน
คนเจ้า
บานแบ่ง
ฮั่วโกด ๑
● ภูวนาถนัยฮักที่
คองคองคักครุคอง
ป่านัน ภูเนอเนองนากาน
มะโนนาถนัยงแถมฮ้อง	เฮียงเคือ
เดยฮ้อง
พระพิ กุพูน
เฮ่งทะหาย ๑	● ทุกแห่งฮั่วไรค้อ
มาไทคักฮ้องไค
ภูมี้เจ้าเจืองทาน
คักฮ้องผู้คักค้อม	จาวจี้
จางฮ้อม
ทิวควาค
ถูคเม็ง ๑
● แม้งนึ่ง วนคดากค้อยคดาก คันร
ทังหลายเดยเดิกดา
บาไทเมี้ยนเมื่อนอน
เฮือนร่าผ้าทังฮ้อง	ดงห้อง
เท่งเท่น
พรม ๑	● เคือนดี่เตียงไคคดาก
มาก เค็งคักคองดั่งคอง
มึงเยยะ ไปเก็งเจ้าหอดาย
มัตัน น้อยหญ่แดงดิมเร้า	ปงหงาย
แควนแจ้ง
จ้อมน้วน นันเนอ
ห่างเกาว่าเนอ ๑
● ผุ่งแก่วนไ้ดคม่าน
ยินฮามหางแดง
ป่านัน ะดอเนองปาง
คี่แก่ เคือนเฮื่อแจ้งเจียรพ้า	ดงขอ
นอนแดง
พระพิ กุพูน
ด้องไค ๑	● พังยินฮ่วน ๆ พ้าคังด้นัน
ชวนเฮียมไปเพือนเฮา
แทนเก้ มุขเฮื่องด้อยดี่ไค
น้องคี่ คักจอกเจ้าแพงฮ้าง	เตียงเนืองพูนเฮอ
ผาเฮ้า
โถมฮาบ
คังทวง ๑
● ท้าวฮุ่งฮ้องทุกที่
โอยโอยคักคังใน
คองคองคัรวาค
เจ้าป่นน้อยใจแจ้ง	ทนระฮอน
นายน้อย
โกดฮ้อง
จคณาง ๑	● โดภาพันคองหญ่
ผาชาเจียมแต่ฮ่า
เปนคัง ไปเดยไ้ผอมเทด้อง
มึงคัง ไหวฮ้องเจ้าใจแจ้ง	ทังคอง นันคาย
ตางเจ้า
ไห้ดว้าง คักคาย
จ็อกคอง ๑

๑ ผ่อกุ ท่างๆ พ้าเพ็ดพิค ดุริยไต้หุ่นเช
 กอนกั เช้งชู้เต้เคยเล็ดดา ดงหัง
 ไทโหม้มาชะโนพาว พับแค้น
 คักอ ดมดวาคไม้คังก้อง แกว่งมีง ๑

๑ ทุกกรอกห้วยมีแท่น ควนนอน
 ดิวดิวดวาคับแวง เชวน่าย
 แม้งนึ่งเก้งที นครหลวงชั้นเรียงเคือ พอยจอด
 มัวมิดค้ายเตียนเหล้ม เตียนเพียง ๑

๑ กอนกั ฐนชอดแล้วเนานึ่ง ในหอ
 เคยดวด เขียงคักเคิมคังบว เอาไหว
 พังพอแล้วนางงาม ฐานรอบ
 ชันจ่าชวนที ห้วยหวางไม้ไปเข้า ล่างกระสัน

๑ ความชอบไต้ผู้ผ่าน คนรวาง ก่อวแล้ว
 คุคัง ยังเคื่องอันฝ่ายเฮา สมเข้า
 ชอยว่า ไททานถ้อยโง่นดี ค้านปมาท
 บ่อกว่า เจ้าคิวด้อยมาท้าวต้องยานพันถ้อย

๑ แค่นั้น คอนพาคถ้อยฮับพาก พอยดงของ
 ลานๆ เตียงกล่าวนาง ในห้อง
 อัน เปนกองแท้มุฮาน ดาวเก่า
 เจียมว่า น้องท่านเจ้าจำรำ ชับแวง

๑ คึดเง่างวันเนามาก มัวใจ
 อันว่า ดองแพงบุขชอดกัน กำเค้า
 ไม่ท่อนไฟความคั้นดินบา บุขมาก
 คอนค้อยช้องประนมเจ้า ว่องวอน ๑

๑ เมื่อนั้น จัอมปากค้ำฮับพาก พอยหัว
 ขอรระชนของกล่าวถาม เก้งเถ่า
 เมื่อนั้น ผู่ดัวพ้อมฮามถาม นบนาค
 น้องท่านเจ้าชวนแท็ รอบไป ๑

๑ นางกั ผัดผาดถ้อยแปดั่ง บัวทอง
 มึงเขชะ ไรคำเมืองกล่าวถอน เก้งเถ่า
 บักนี้ มุญกองเจ้าราชาย ไร่กัถาว
 รวนตุก ห้วยบ่าไม้ไปเข้า ช่มผา ๑

๑ มันจึง เขาค้วนขันไร่ข้าว เทพี
 นาคาคักผ่อเต้ง เคยค้ำ
 เห่งทั้ง นงดีเจ้าจอมนาง น้อยแม่ไปแล้ว
 ยังรอบผู้แพ่งถ้าน จึงชวนนั้นค้าย

๑ เจียมแต่เถ่าประณเภา ดาวตาง
 มวนกันไปถึงเคียว โดยค้ำ
 แค่นั้น บัวทองค้ำนางงาม จัอมม่วน
 คักอ ดมเบิกกัคังรำ ช้องเรียง ๑

๑ ผ่อกุ ยังฮ้วนพ้อมเพ็งคอก บงบาน หุ่นเช
 นางกั เขียงคักเคิมดังคอง แควนแจ้ง
 อันว่า นงคานไร่ชวนเขียม ฮู้รอบ จึงแล้ว
 น้องหญ่แล้งฮามเข้า ทำงเภาวว่าวีธ

๑ อันนั้น ประกอบแก้วกระสันอื่น เขาพางฮ่อนเฮย
 เฮาบ่อ ชันมาคาค่อยไป คอมน้อง
 แม้งนึ่ง แวงคองไทวันางถาน แล้วยอด
 ฐนฐันมาฮานค้อง ถ่วงควา ๑

- ๑ หดิ่งดู ทุกรอกห้วยเชื่องเชื่อง ทองหลาง หุ่นเขย
 ชมสม เดี๋ยวชะย่ายปาว ปีนไม้
 เคนทางเท่านั้นคง คาวเค่ง
 ขันตุ้ไ้กรรมคัน ตุ๊กจอม ๑
- ๑ แด้วเบ้งถ้อยอ้อมดัง เอาถวาย
 เร่งโงะถนอมชอบเชียม ทั้งบ้า
 มีปายเจ้าเจื่องดู คำนค่าง
 น้ำวเพื่อน ใจฟุกหน้าไปเช้า รุ่คน ๑
- ๑ ผ่อเห็น ตูร์ยี่ด่างค้อยดงดุ่ม พุชวาง หุ่นเขย
 บาคานคักกั๊วถน แวนหม้อม
 ภูธรขึ้นเมื่อปาย นอนเน่ง
 เขาค่างพ้อมตาจาก โงะรวาง ๑
- ๑ คักอ ถมเบ้งพั้วพัตยอด ควงทอง
 เชื่อง ๆ คาวเคื่องนาง นอนรู
 เหมื่อยนงผืนหลายท้อม ทุกหมู่
 คื่อฮูบร้างไรรุ่ แผ่นโรง ๑
- ๑ ะพุ่คักถ้อยก ถันงาม
 วาโยโยงเบิกเพื่อน เลยม้าง
 เมื่อนั้น บุนคามไ้เจื่องดู แด้วคัน
 เจ้าคัวร้างผายน้ำ โด่คดง ๑
- ๑ ชื่น ๆ แก้วร้างอาบ วังเพียง
 นงคานดุกพากมา เกยแก้ว
 คักอ ถมโกวพั้วเชื่องกัน ถ้อยคัก
 เมียนดว้างหน้าแคงแด้ว เด้าจา ๑
- ๑ ทุกถึเค้างัวแห่ เรนบัว
 ผาตาเขาค่างพาย พดพ้อม
 พระนัวไม่เหมื่อยฮวย ช้ายอด
 ผู้ที่เหง้าคักค้อม ค้อยวอน ๑
- ๑ เจ้าทอดถ้อยถนินดัง มาดา
 แสงคองทั้งพอกพด พายแด่
 วาธาขันพานคำ ช้าย่าง
 เห็นคอกไม้บานเค้ หด่งเหลื่อง ๑
- ๑ ชูห้วงห้วยค้อยรา แคนพู
 ชั่งเชื่องบานจ้อค จาวด้อย
 จอมพูไม้ดางดำ เตียนหมู่
 หอมอ้อมด้อยเขาเชือก มะเนวัน ๑
- ๑ เป็นคู้พ้อมบานเบ้ง ช่างราย
 วาโยยันเบิกเพื่อน เพื่อยก
 พังพายค้อยเถิงแดน เมืองพิ
 นกฮอกฮ้อยธมรุ่ ลู่คอน ๑
- ๑ ทุกถึเทียนจาวจ้อ บุนผา
 ภูธรเถิงท่งนา เซาร้าง
 กัจจ ดั่งความให้ทาคน มาถ่าง
 มึงเยะ ไปสู่อ้อมกรรมข้าง ม่วงเมื่อง ๑
- ๑ เมื่อนั้น ช้ายค่างย้ายร้างหญ่ ยังแคง
 บุนเชื่องจักดั่งความ ประหม่นอ้อม
 แม้งนึ่ง ถวาแขงเข้าเมื่อโน แด้วจอด
 ขันดั่งอ้อมกรรมคัน ค้อยบน ๑

๑ เจ้าทอด้งขยถวิลบอกร
ทาด่า
ฉันทน เหวผู้ขามหมู่ดำว
ดังวนยัง
ดางคนร้อยคำกา
เราไก่อ
ยั้งหยันเดื่อตายแบ
แปกนาง

๑. ดางพ่อง แหวะราชนันเธอไฟ๋ อิมของ
 รุมนึง กิ่งนวนปางหนุ่นไธ ไธมน้ำ
 รุมนึง ของของเดื่อจันจาว เขาแรม
 กิ่งคาคผ้างามถ้วน รุ่คน

๑ พระแถบเนอรนไฮย์ คำแดง
 คาคมคอบคู้คน ควนย์ชิง
 หนึ่ง คำแดงได้ชนวนชอน นิดชอน
 คำคาคน้ำแดงพ้อม ทำหยาบ ๗

๑ หมักหม่นหน้าแล้วดำ เต่งค^ข
 จอมมะ โนกทะทว่าเต ตาคณ
 เต่งแด่เขมเพิงค^ข คอวาก
รอปเน ฟินองโกัดคมคง แด่เฮ่ม ข

๑) ตระพาดเหนือต่างถ้าว ถนนพหลโยธิน
โถมเต็มขบวนงานเงินพรหม เพี้ยนเต็ม
เด่นาพัฒน์เพื่องมอญ ข้างเขื่อน
ประทับหม่พิชฌฆาตเจ้า คู่คน

๑ ความเกี่ยวข้องรักแท้ เทียมเกย
ต้นต้นเรือกอกเวียง ยามเช้า
พดยวงเท้านาเพียง บานชัยภูมิต่าง
ผวยแผ่นด้านเตยดำ ดั่งงูไป

๑	ทรงดำดึกเตียระดาบ	แพนทอง
	เดื่อนำม้วนเมื่อ	ถึงท้าว
	พระองค์ย้ายทุ่งยู	มังข่ม
	ช้างแพนหน้าดเชียงเจ้า	จากดง ๗

๑. เมื่อนั้น ได้มีฉันด้อยดีได้ แว่นเห็นยว
เรินท่าเฒ่า เจ้าแผ่นดินกว้างปนคัง ม่านฉวี ก่อเกิด ๗

๑ ค้อมกัถ้าวแล้วจับตบ เขยชม
ดองดีคานข่วมเขียง ทงแก้ว
นักดนมด้นเดนา เนืองนัง
ประคัมเดื่อแล้วเดยกัง ม่านมุง ๑

๑ เจ้าจง ให้จำชื่อนรชนสืบ กวีถวาย
พลที่กำนันหมูกำ เปนคำ
ปุนปลายพิณทุกวัน รวันคู่
พระพิณของดองเจ้า นิ่งเย็น ฯ

๑. หาดใหญ่เมียนตงแดง กินตอม
เจียงจิง ทวยดำด้อมกบม มานคำ
ฐานจอมเมียนเมือพรหม ดตริ้ว มากิน
คุณกำด้าตองกำ ก่อกอม ๑

๑	ปลูกถั่วหน่อขึ้นค้อย	คงแต่ถัวย
๒	บุทา้ง รมด้วยไฟแจ่มนาง	นอนช้อน
๓	ดัดดีแท้เทียรระคา	เย็นหยู
๔	บุยช้อนรมชู้	ชัวมรณ

๑ ขรพู่หน้าท้าวข้า ไชยความ
 เอยดวด เย็นด้ายดมร่วนเมือง กินแดจ
 ในถิ่นถ้องฮามฮอย ฮ้อยด้า
 ทุกที่แผ้วผิวพ้อม พ้องถอย ๑

๑ รัชชช้านายชยีน พานคำ
 ดชยวอยดุดด้ายมื่อ เข็ดผ้า
 ธรรมย้างฮมงามเดด็ยว ด้าโรจ
 เฮียงฮ่อม เจ้าดุ่มฟ้าเทียมไท้ เทบมา ๑

๑ มะโนคเณอเจ้าพี่ พอยแถลง
 (สนองคำบาบ่าวเจือง ราชู
 เฮากี มวนมาทอนผาแดง รูดวาง
 ทุกที่ฮ้ายฮมฮู้ ย่างกอน) ๑

๑ มัดันควนที่ ไปดู่ดำผาต่าง โดยเฮว ขอบแถว
 แองคอนถือตามดาว เทียมเจ้า
 ดาวด้นมไ้ทลายแด่น ถือเคื่อง
 จัอม่วน ผู้แห่งเหง้ากดาพ้อม พากไป ๑

๑ ดะพาตพ้อมท้าวไทย เจืองทาน
 ภูรทวนพี่เฮียม เกิงถ้า
 ตี้เก้ ดาวนั้หน้าผาจวง พ้อมบ่าว
 จัอม่วนเจ้าเทียมน้อง บ่อคดา ๑

๑ แค้นนี้ ดาวถ้าวเมียนปะดับหมุ่ เหมื่อนกัน
 แองคอนแวงหมุ่ดาว ไรรู้
 มื่อรอนเอด็ยมนม น้าควบ
 เดีียงฮ่อมโฮโฮยเจ้า กถ้าวมา ๑

๑ มื่อดุดได้เฮอยม่ง พันแชน
 มื่อดวานฮัตโฮบเฮา เฮียงหน้า
 ฮาน แชนนำเกียวกุมกัน ตงเกิก แถราม
 เฮอยม่งผู้่งหน้า จิงจา ๑

๑ กุกี่เปบดั่ง เก้าเกฮู้ทสันทดาก เดี้งงาน นเค
 พดทตามหลายคังเห็ดช ในถ้า
 ภูมาตผู้เปบฮาว ฮ้ายกว้าง
 มั่นกั แชนฝ้ายก้าเขาฮ่อม ฮามกาน ๑

๑ แค้นนี้ ม่างม่างหิวเฮียงแชน เพ็งจา
 ดูกัง เดียงคานเดยบ่อกวน กุมนัง
 มื่อทของผู้เกิงฉา ยังก่อง
 เก้าคำฮ้อนใจพ้อม เพดกอน ๑

๑ ฮ้ายผ่องพ้อมผุ่่งหมุ่ นงฮาม
 เฮากี กวนบายแชนกอดคช เรยคั้น
 ดาวคนฮ้องพวงทานม เก้าควี่ กมี
 ดาวพ้องด้นเฮินเหอ นังเปือย ๑

๑ เดียงมีฮ้องเฮฮ้อน ในคง
 คอนเคยบายแชนนม กวนคั้น
 มีคนดั้มพอฮาย ฮัมปาก
 เดียงด้นก้องในทั้น มินัน ๑

๑ หม่มฮ้องว่ฮวน ว่าฮาง กอนเก้น
 รุนเขียเดยฮัมมื่อ มัรธา
 ภูรท้าวเจืองทาน หัวปาก
 จัอม่วน ผู้จิงหน้าเดยฮ้อง เฮ้งเดียง ๑

๑ ตั้งว่า นาม่อนให้ดำมาด หัวใจ^๕นี้เค
เมื่อนั้น แสงคอนเขียงฮัมเฮว ฐานเจ้า
ไผ่ผู้ พาโดแท้ไปกวน กุ่มเพื่อน นันเค
ดุ่มบ่อฆ่าท่าน เจ้าคิดด้อยมาคัง แรงงาน เพื่อนรือ ๑

๑ แม้งหนึ่ง เถิงยอตก้าไฟเถื่อน เขียงองค์
ขอเทียนของเฮือฮาว เฮียงไค้
ภูธรท้าวประนมมือ นมบาท
ขอให้ได้ธรรมอ้าง หย่านาน พระเฮย ๑

๑ ขอให้ ประกอบเกือกทุกชาติ ยากดา
ใจเผื่อเคยค่องกัน กอชด้อย
อันที่ เฝิงใจคังปาดนา พระโศก จิงเกิน
ให้บามนัชชบุณกวาง ร่มขวาง ๑

๑ อันว่า นารกไว้ช้อยโยชน์ ยาเห็น
แค่นั้น จอมนางนมนอบมือ คอมน้อง
ใจเผื่อร้อยอันเคื่อง คุคอง กันแล้ว
ใจหากพ้องเพิงฮ้าย หย่ามี ๑

๑ ปากบ้องด้วยเดมอคัง ชูเข็ม
ไฟแดงจอนทอคัง คุ่มไหม
เมื่อนว่า คนเค็มพันธุหมุ ทำบาบ กัด
ถ้าว่า ยังโดกได้เคียวช้อย หากทง ๑

๑ เมื่อว่า ใจหากแจ้งถือคือ คือความ
อนตายดังหย่ามี มาพ้อง
ขอความไ้ภูธร เทียมพ่วง
ทุกชาติใช้นาน้อง หย่ากลา ๑

๑ เขาพากพ้อมเฮวฮับ เถยคั้น
ทั้งมาคานพคณ นางง้อม
ภูธรผู้ ทรุทัย ท้าวฮ้อง
มันปากถ้ำเถิงค้าย ช่วงเพื่อง ๑

๑ กันฮ่มกัถมคัง คางดี
แค้งเดียงมีเพ็ง พานด้าง
หาบพายผู้ ไชววาง ให้อ่อน
คณที่ ผู้แห่งเหงาบุณกวาง แทวงคอง ๑

๑ หมักหม่นอนหน้าง้อมม่วน พอยชาน
เยี่ยคำทงคว่างพาย ฮาวช้อน
เขาก็ ขวองหาดานช้อยฮินกของ คังห้อย
ง้อมม่วน เจ้าคิดด้อยตาพ้อม พากไป ๑

๑ ดังถ้าวเมียนประคัมหมุ เหยียงกัน
ได้ว เขาเองคอนห้อยเพื่อง พอยคั้น
ยมพระนาผ้าปานผง ผันช้อน
แพแรวเจ้าหาดยฮ้าง เฮือเฮื่อง ๑

๑ เพื่องๆ เดื่อเตงช้อน เท็ดฮอดย หุ่นเยอ
เฮื่องๆ วนด้องดี ได้แจ้ง
ชะดอนแก้มเฮียงพา คังฮอด
ผู้แจ่มเจ้าฆ่าท่าน บัวทอง ๑

๑ แด้วทอชด้อยจำผอก ผายผาง
หาดนก็ วางนาคองถ่วงมา เห็นหน้า
หึงนางดำเฮียงเคื่อ ง้อมม่วน มากิน
ให้เทียว ได้ช้อมผ้าเจืองท้าว ที่ประดัง ๑

●	ใจประกอบราชันย์	รูนัย
	ดาวนงเด็งย่มแกว่งคอน	มาพ้อม
	ขน ๆ บ้างเหลื่องแดง	ด้วแ่ม
	รายผู้ใจแจ้ง	รู้คน ๑
●	ระแถมพวเกยวอกอก	หากอน
	คอนระโถมพอยถักนม	สนย้อง
	บางย้เทยนแ่นแวน	พันเพอน
	แสวงคั่นคั่นคั่นข้อง	ท้าวหงาย ๑
●	เดยเจ้าตัมเฮวเฮ้ง	นานลูก
	เดยคำเรียงย้อมเหมื่อน	คุเจ้า
	รุกรุกรขาวเจ้าของทาน	ห้วมาก
	คั่นถักเก๋าดาวบาง	เก๋าคัว ๑
●	เยี่ยงวากหน้าเด็งดำ	ลักห้ว
	แสวงคอนเฮวฮับมีอ	มีไ้
	ขนขนกมขนกัว	กอยพิก
	เดยคอกไม้ดาวบ้าง	เฮยฮวาย ๑
●	มีหมผู้หัวจัก	ชอยคอน
	ตองคาน ทวนทั้งหลายลวดดดา	มาห้อง
●	ช่อนช่อนท้าวอิงฮุ่น	พิงเพา
	โฮย ๆ คับคั่งคน	โฮมเฮ้า
	ดาวหลายทงันเกากัน	เกมบ่าว
	ทุกที่เค้าเถิงคุ่ม	ยาคคอน ๑
●	ก่าว ๆ หน้าท้าวฮุ่ง	ฮ่มนาง
	คอนงามคับคั่งกัน	เกาหัดน
	พอเมื่อ ฉายาเหลื่องได้แดง	ด้วเียด
	ตุ้กที่เค้นเคยแถ้ว	นังน้ำ ๑

๑ เจ้าจึง ให้แต่งคั้งสุเรศ กำคำบั๊กพำมอน เจื่องก็ ไกวปานเบื่องถวินถวาย ค้ำควนถัมถ้ำท้าว	เรียงไท เพ่งน้ำ เถิงพ่อ ทั้นกร ๑	๑ แด้วเด็กเหล้าไทมาก มาไทเจื่องจากเจียม เมื่อนั้น ภูธรท้าวแผ่งเผื่อ หน้าค้อหน้าปานได้	มวนเมื่อ จอมไท้ เพาที่ ถันอินท์ ๑
๑ กุ่มกำฟ้าต้องหน่อ ยูท่าง เทียมสายธมรมิงเมือง โนไฟพ้อมอะเร้งญา กุ่มรู้ ค้านยาให้	ชมเด่นที่ ชมรู้ ยังป้า มากิน หอดแสง ๑	๑ ดาวถ้าวถันถมม่าน นางก็ ยินฮาวอนถวถะถัน แอกมอ้มเฮาคอ เบื่องไปถันถวถัน	บังเดี่ย แตกัน จิตนัง ค้อกัน ๑
๑ เมียนปากแด้วเจื่องยี่ ชาวเรียงเคื่อคู่คน ถ่าน ๆ เบื่องบวยคำ แจนแจกพ้อมกินแล้ว	วางปาน กินพ้อม เพ่งแพ่ง เด็กดา ๑	๑ นงนาคน้อยยินยาก หวัง ๆ จิตถวาคแด (มือถันน้ำถนถวระถัน ขอพระ ฝ่ายแผ่นถันห่มให้ แต่ประมาณ ถอนถัน ๑	ทนถะถัน ค้อมเจ้า ถันถวถัน)
๑ บั้นแม่งเจ้าเขาแรก ยาดอนถลถทุกถคน เมื่อนั้น บุษถึงจ้อมถองถ ค้แก่ (เรื่องเกวถันถนพพาเจ้า	ชราชาย กินพ้อม ใจแจ่ม ชวบทวาย) ๑	๑ เมื่อนั้น ภูธรนากท้าวผู้ถ่าน ชานคำกินค้อยจา อันว่า ถายใจแจ่มถองถาว โคคำฮู้ถวถแก่	ผดถวถ จอมรู้ กำเกิด มานัน ที่ปะถง ๑
๑ เหล้าพำพ้อมไท้ไทย คุดะการเอื่องเอื่อไท ชมชมหน้าเหลื่อไท มวนมากถัวกินพ้อม	ถลายถัน คำค้อม ทุกชอก คู่ชุน ๑	๑ กำเนถนถนของพำ ขอว่า คงไมค้ค้อคาย ถันเมื่อ เอโกถ้าวถะถัน ชอนหากย้างชามเจ้า	ปากนา คนม้าง ถันถัน ชวคถาง ๑
๑ หลิด ๆ ได้ทุกปาน เขาคว่างพ้อมชมช้ำ	เปนชวค แพ่งพวถ ๑	๑ ถันเมื่อ นอนแนบถ้องหายโสถ โสโก เพนี้ ชมถะถันถวถถถถถ ถันนั้น โถมถั่งยิมถ้าวเอียงถอง ท้าวหากฮู้ชมรู้	ถ่มม้าง ถ่มชวค ไปวถ ๑

๑ นงฮักไธวอนกระดั้น คอมนพี
 เมื่อนั้น เมื่อนั้นเมื่อนั้น ๑
 ๑ ดาวก็ ถคม่านกั๊งกาที่ เอียงพระนัง
 เว้งพาอิงฮุ่นเฮียน เอียงข้าง
 ยงยงเทียนซุนนาย เนืองแท้
 ความเกี้ยวร้างเอียงฮ้าน แทบเกย ๑
 ๑ พดแผ่ผ้ายผายจาก หิมะวัน
 เมื่อนั้น ดองนางงามเจียนฮินท์ คาแต่
 เก้งพาซนถมบีด ข้างถ้าว
 ซุนฮ่มกั๊งดองข้าง ฮ่มเซียง ๑
 ๑ คำวๆ หน้าเจ้าฮุ่น ฮ่มมะนา
 พังฮิน เกนซุง เอียงพาตพิน เพงพ้อม
 กระดิงกั๊งเอียงฮั้น เนืองหัง
 เมื่องนี้เก้งที่ ไม้งาค้อมทางบีกี เอียงเคือ ๑
 ๑ ทูทที่เทียนประนมหญ่ ยังแพน
 มาแผ่งเผื่อฮุ่นเฮียน ฮ่มฮ้อน
 แวนรอนรูโสมกาง โจมจูบ
 ดนแตกดินปุนบ้อน เบียนถลา ๑
 ๑ ดุดูบแด้วกั๊งเกือน คนตาย
 ฮ่มกระดั้นดองโศกเปน ปางนั้น
 เด่นาท้าวทั้งหลาย นิทราเน้ง
 บางพ่อง กั๊งกั๊งให้แด่นั้น แดบดมของ ๑
 ๑ ม่อฮอดคั๊งฮอดหญ่ เบนคัว
 กองกั๊งดคมอดโคย คอมนเจ้า
 โยงๆร้างทั้งความ ทวนท้าว
 น้ำแทบเท้าเอียงเนอ เน้งนอน ๑

๑ กุซเวธร้างด้านถ้าว หักถี่
 สะเทือนทอนเน้งนอน นำเหน้า
 หัวพดลั้มฮักโธ แด่น้ำ
 เนนาเน้งเท้าเท้งฮ้าน แทบคั้น ๑
 ๑ ยังกั๊งแค้นดัมถ่า แดคน
 ยินฮาฮ่มฮ้อมแด คอมน้ำว
 เด่นาท้าวทั้งหลาย เดียวระดา
 ต่างๆ พ้าวพุ่มน้ำ เนคอง ๑
 ๑ กั๊งเพอ ภูวนาถนอยคั้นคั้น คอมนาง
 ดองเด้นหาฮ้อนกัน กอยกัน
 เปนป้างฮ้ายดลบคาย ทกแห่ง
 แค้นนั้น ฮ่มฮอดไท้เถนถั่ว คั๊งเคือง ๑
 ๑ ฮอยที่พระหากบ่อโผคนฮอยปุดคาแบ่งแวนนาม
 ดองเคืองแค้นฮ้อนกัน ปางนั้น
 ความที่ ภูนาเอนงงาม ดองดวาค จิงแด้ว
 แคนม่อฮู้คนน้อย เน้งดมร ๑
 ๑ แคนกั๊ง ฮูปประภาคแก้วดีเรด โสยแสง
 ทั้งมวนมั่วฮ่มชรม บานบั้ง
 เมื่อนั้น ดองเด้งย่มด้อยด้ายใจ จอมแจ่ม
 ยังเจ้าเพียงกั๊งกั๊ง เก้งหนาม ๑
 ๑ ม่อแก่มกั๊งเดี่ยโศก โศกา
 เราจิง รุนางงามค้อยเฟื่อง พมุน้ำ
 แค้นนั้น ดองเด้งย่มด้อยกระเดลา เอียงฮวาค
 หน้าค้อหน้าฮ่มชัว ดั่งดงวน ๑

๑ โฉมยวดแย้มนางแจ่ม จอมมะโน
ทวนพวยพิบจอกเขา คำรู้
เร้งโหมขันกุ่มร ช้างถ้าว
บาม่อฮู้ด้นแท้ เมื่อเมื่อ ฯ

๑ คำวคำวคั่น ๆ คั่น หิดกระหาย
เราก้อย เพื่อแรงขันฮอดเขื่อน ทังฟ้า
มาคายนักกวดาย คับหน่อ
รักกวดน้าวตองเจ้า จิ้งคั่น ฯ

๑ เมื่อนั้น พระบาทน้อยยังม้วน ยินกระเด็น
บ่อฮาด คั่นเมื่อเมืองเพื่อประดัง คอมน่อง
เราจั่ง โหมเรนไท้ทักดา โจมเจีย
ยังค้อย ข้ามป่าไม้มาบ้าน ฮอดเขียง ฯ

๑ คั่นคั่นคั่นดำเดบ ดิมชม
เราฮีบ เขียงทังงามค้อยรุ เมื่อหอดง
เม้งมัวฮ้อนฮ่มแด คอมดุก
เริ่มแรกฮ้องทังฟ้า เป่าหู ฯ

๑ หัวตุนพวนอยเฮ้ง โสมษา
นุเพื่อหิดทอดแ่ง โสมไท้
ยังค้อย คิงในเนื้อจาวระจาย คอมแม่
ฮอยที ฝ่าป่าไม้ไฟเพด กระบองนาง ฮู้ริบ ฯ

๑ เถ้าแก่ฮู้การฮือ ชมพั่ง
ผัดงาดังดังไต ทันแท้

ผดกแก้ ผ่าป่าไม้เท่งถ่า หยุตี้ ฯ

๑ บางพ่อง เราฮ้องให้บางพ่อง ดักหัว
เปนเพื่อ ดีด้วยใจอดพาง คำถ้ำ
เมื่อนั้น ยังมัวฮ้อนฮ่มดมร เหมื่อนต๋อว่าง
ทุกคำเข้าเทียวไร ดังดาน ฯ

๑ คั่นเมื่อ เถิงท่านท้าวทันทแจ่ม จอมเมือง ฯ
ทวนพวยทังคว่างคอน คนก้า
เรา ก็ยังเคื่องให้คอมบว บุคตรา
หลาดก่าฟ้าไปคั่น ดังดิน ฯ

๑ บ้าราดฮ้อฮู้ฮ้าง คำคิง
(กองดินดังดินทลาย เหล็ดค้ำม
มิไค่ หลิงหาเบองบุฮาน เอื่องคอบ
ไฟท่อนห้ามแนมน้าว เม่งถนอม) ฯ

๑ คักท้อ คักฮ้อคั่นคำฮอบ เถิงตุง ท่านพุน
เราจัก ปุนคาตอมที่ปอง เปนเหน้า
ดุก บุดงพันผดกวน ท้าวฮู้
แค่นั่น เจ้าย้านคำเมียน ผ่อคาม ฯ

๑ คักฮู้เบองพายพี เรียงเคื่อ
มีฮั้นเท่งหนองความ เขาไย
เหล็ดคกิงโฮฮาดัย จ้ามาก เสง
เจ็บแถมใหม่ฮ้อนฮ้อน เกี้ยวเกา ฯ

๑ ออระแนกเนื้อเจ้ายี้ กระเด็นนาง
ริบจัก เนอฮั้นพอยมีกนาง นางหน้า

เปนแต่ กัมเวรเจ้าพายทดัง มากอบ กันแต้ว
เมื่อนั้น นอังก่าฟ้าเดินแม่ มายิน ฯ

๑ เขาเล่า เห็นข่าวขึ้นเรียงแถว ทางขึ้น
โสมพาวพายถูกแมน เมืองกว้าง
มวนดินด้อยเงินคำ กองภาค
พ้อมัน คำนอย่างไว้พันช้าง อ่มนาง ๗

๑ ทุกที่เทียนแข็งรำ บุญของ
ดื้อเกียรติคักต่างเขียง รมอ้าง
เราก้ เชนเิงท้าวเองกา กอยกถ่าว
เจ้าคัวร้างคิงไว้ จิงราน ๑

๑ ที่นั ดื้อว่าท้าวผู้ชื้อ เดือนคำ
เทียวด้านดมด่งนาง ในห้อง
ธรรมยาอ้างเขียงกา กนมาก
เรือพัน้องนามไก่อ กิงเคียว ๑

๑ เราเจ้า แหนปากขึ้นเขียงที่ เอ็ดคอง
มาเฮา แงบด้านดมด่งราย ไปถ้อย คุเบ่า
คักอ เขิงทางขึ้นคอยคอง การท่าง
เจ้าคัวด้อยคิงไว้ ไบ่คอง ๑

๑ เราเจ้า แหนข้างท้าวขึ้นชื้อ เงินยาง
ไททวนความชอคเฮา หลายพ้อง
เขิงว่า นครหลวงกว้างเงินยาง ด้านย่าน
ดื้อทัวเท้าคินพ้า ร้าวราม ๑

๑ ชั่วคำไว้ให้ผ่าน เรียงสา
โถมงามคักคู้ฮันท์ คองแค้น
ทุกไทย้องเก็งญา ยด้อย
ฮู้บ่อพ้องขุนท้าว ฐนชม ๑

๑ ดินดิงเทียนชายท่า ในรอง
ไผ่ใบ เทียวด้านดมกถ่าวหมาย เหมือนหมัน
ระบองหน้าเองกา หุมมาก
ฝูงเผ่าฐนชมพ้อม ฐนงัน ๑

๑ เมียนปากแฉั่วเตยดั่ง นายแสง
มึงเยาะ เมื่อเมื่องประกันถ่าวคำ ยินน้ำ กูก่อน
หลานก้ แถดงใจแจ้งจงเิง ชั่วคำ
ให้ทาน คักค้อมหน้าเคินค้ำน แถ้งคัก ว่าเนอ ๑

๑ มันจิง ฐนฐมาเข้าป่า ไปเบื่อง
กายคักชื้อคอย คงด้าน
เมื่องนังเิงท้ บูรฐนเมื่องประกัน ทำกว้า
พักจอกคมาชื้อฮัน ยับเมือ ๑

๑ สะพาคชื้อนังนอบ มัดการ
เคือ ๑ เี้ยงนายแสงด้องคัก คุเขียน
เมื่อนัน ภवादท้าวทงเมื่อง ชานขอบ
ทุกที่เทียนดื้อเดิม ชอคเฮา ๑

๑ เิงขอบใช้ถามช่าว ยานาน เทียวเก็น
ปุ่นคน ฝูงยาเมาเด่วไป เนอเจ้า
แปงด้านด้อยดารา คองมาค ไบ่เก็น
คองท้ เข้าดู้ท้าวถามแจ้ง จอคนาง ๑

๑ มันก้ นบนาถแฉั่วเตยเด็ก ดงไป
เทียวทางจักยับคั้น เคินม้า
คาวไกลฉ้ายหลายขาม ยินแปบ
เดยชอค เจ้าดุ่มพ้าทั้นที้ คำวัง ๑

๑ มันจิง ฐนเทมท้าวทูกถ่าว คักคอง
พั้งพอปะคัมไถ่ด้าน ดมก้อย
บักค อจนนอเน้งดุนบา เบองคัก จิงเด้อ
ให้พิ เจ้าคัวด้อยรมอ้าง แถ่วเิง แถ่เนอ ๑

๑ หย่าเรือนรักรับ
 ยมเพิงพอดุ
 ขอบว่า ด้านไทท้าวแดนใด
 ให้ค้อยก็จกคองกำฟ้าพันพ้อมย้อมเชือนแต่เนอ

๑ แค้นนี้ เมียนกถ้าวข้อเรอขอบ ปะคับงาม
 ดงตายเดือนเดียมด้ม
 ชัน บารามเจ้าคำวัง
 ให้พี่ เจ้าค้อยด้อยเขาอ้าง

๑ กิดท่นแท้เขาท่น
 โส่มเล้งย่มชินเยียรค่า
 แค้นนี้ บันนากการพ้อมมวนค้
 เมียนดั่งเด้อเดยไว

๑ แวงแวงข้ามไฟไหย
 ทางยาวยานอ้อมเรียว
 เม็งนึ่ง เถิงที่บรูรช่นนครหลวง
 เชือนไหย่ ออระทอเชื่องเท้า

๑ กุมก้มเทียนโง่งราช
 พังยิน ระงม้งนออกใน
 เคยดวด ข่าดวาเท้าเถิงเวียง
 กามชาวเออยบ้ำชา

๑ หลานท่น ด้างยอคน้ำไธ่ธาดาค คำวัง
 มัดนี้ เร็งโงจงจกตลง
 ชันนึ่ง ยมมะนังก้อยคิงด้าว
 ให้ย้อมเต้าเถิงท้าว

ปายใจ

คาหน้า

เขียนชาว กี้ค้

เขียนชาว กี้ค้

แกมด้อย

น้องอู่ จิงเล้ง

อ่านเทียม แคเนอ ๑

ทวงชวน

จงเยียน

คาแต่ง

พากหลาน ๑

สิงขร

ทุกมอ

ท้าวชม

ทวนคม ๑

มุงคำ

เล่มอฟ้า

วังจอก

นางเร็ง ๑

เปนเจ้า

แสนส่วน

ที่เมื่อง ๑

๑ เมื่อนั้น ไร่บ่าว ชนเด้าข้อแหม่วน สมทัว

เฮอฮับ เฌอคำควนคอบนาง

นงหน้า

หนัสนักแฉ้วเคินเขา

ปู้ดาค

ย่ำแซก เบซงฝ่ายฟ้าน้องท่น

แองกา ๑

๑ กิดขอบไร่จั่ววาค

ดงชวน

ยวงมาเฮอชอคโง

เถิงห้อง

ปุนรองเมียนมวนแถว

ถันถี้

ชันแจกช้องคำเหล้ม

ดวดตาย ๑

๑ ปะคัมถักด้อยเดียนอบ

บันนากการ

เฮอฮับ ยอมนักควายมอมมวน

เมือไหว

เมื่อนั้น เก้งญาฮู ฆานรูน

เรอขอบ

ฮาวเยอน หว้ายบ้ำไม้มาฟ

ชอคคี้ แควรี ๑

๑ น้องท่น ด้างยอคน้ำนพราช เชือนหิน

ฮาฮม เถิงเทพฮับเคิน

คู้เค้า

คิงเถิง ถักควนพายเยียน

ชามมาก

เมื่อนั้น ผู้ที่เหง้าฮักค่า

ถักหัว ๑

๑ เมียนปากแฉ้วเดยอาน

ด้านดี

นางกั ยิมมัวถักถันใจ

จงบ้อง

นายเด้า พาทักด้อยแถมชวน

แถมมาก

พ่อท่น พันแห่งห้องเมือฟ้า

ถักดวรงค์ ๑

๑ ละอ้อนท้าวไวยาก

ยังพอย

เชือนหลวงไผ่ไม้ปุน

เปนเจ้า

ท่อกว่า กงมะโนนังกอยใจ

จงบ่มอม พลาย

ผู้ที่เหง้าฮักค่า

ถักถะถัน ๑

๑ คิดยั้งเจ้าอินคอบ กำนาน
 เชี่ยวพูนหลังหิน เทวห้อย
 ท่อว่า ขอดวนให้ลิคาน ฮักไค่ ขอนเงิน
 น้อยท่านถ้อยใจแจ้ง จอดจิง ๗

๑ เมืองใหญ่เท่าทามเทศ กิ่งอ
 ชาวเขียงฮ้างย่ายของ ผูกไถ
 ยินเป่า เฟิงพอด้านเฮานาง มาแต่ง เอ็นนิน
 เสอฮับไร่คู้ฮัย ขอดแสง ๗

๑ อันที่ ฮักน้องแท้นแห่ง ตามบุญ ท่านแก้ว
 ขอรระชนแดงฮ่อนจา จงให้
 เมื่อนั้น เก่งญาฮู้ ขานชน แชนนาค
 รือห่อนไฮ่นางท้าว กิ่งโต นันเต ๗

๑ คำหยาดน้อยฟ้าฮ้วน หลานเอ็งกัย
 ไถมไถด้นดองคัก ดูแจ้ง
 อันนี้ พายเมืองฮั้นเขียงเฮย แพงนาค กัย
 ดองฟ้าพ้อมนออนแดง คิงคูน แก้ว ๗

๑ ถอนว่า พางฟ้าให้ฮักให้ฮัก เขาจารย์
 เขียวว่า เบืองแสงดูบ่าวชน มาค่าน
 ไถมคานพุ่มพวยแมน มีมาก
 ฮันน เปนคิง ผ่ายแผ่นถ่านดงเต่า คัมวอน ฟ้าแก้ว ๗

๑ แท่นนี้ เมียนปากแก้วเคยถวด จักแดง
 เขากี่ คาไฟพอนฮีบพาน เฟ็งน้ำ
 ถ้าวแก่ นายแดงใช้หมกคัก โดยค้วน
 เขียวว่า หลานหญ่ ถ้ามืองกว้าง ค้อยคอง ๗

๑ จาม่วนเมียนรอรอด ประคัมงาม
 ณะบอมมือแกว่งปาน ปุ่นถ้อย
 คูกี้ ทอนความให้ว้ชอดอน พระราช
 ให้ท่าน เจ้าคุด้อยชมเบอง ถูกฮาว แคเนอ ๗

๑ หลานหญ่ ถ้างขอนน่านพราว เอ็นพอย
 เงินคำค้อคู้ดาว คู้เหลดชม
 ท่อว่า กอยใจแจ้งจงเขียม ฮักมาก
 ไม้ไผ่เอมฮอนท้าว เทบทอง ๗

๑ เมื่อนั้น ฮวงจากหน้าเหลียวถ่า ถักหัว
 เทพา ทั้งพรมดวงค้อยคูน แชนท้าว กูแค
 บัดนี้ กวดเบองมิตา พระราช
 เขียวว่า นาวกล้าวฮ้อแซงไว้ บ่อดวง ๗

๑ ดงนิน ฮักพัพพชนนาค บาไซ
 กัดท้อ ไทเงินยางคู้ดู เปนบ้า
 เมื่อนั้น คนนินพ้อมไนโฮง หัวฮั้น
 ผูกเผ่าเชอบ้าซ่า นางเซ็ง ๗

๑ เขากี่ ชมฮั้นฮ้องยอฮ้องน นายแดง
 แท่นนี้ วางปานปุ่นเมียนแดง กินเหล้า
 มั่นกั เซินดั่งแก้วแพงเมือง มามวน
 คนท่านฮ้อยเชื้อเจ้า แห่งเดียว ๗

๑ เมื่อด่วนน้องท้าวท่าน ยังถาม
 ขอดว่า เปนกมกัยคุดังใจ จงพ้อม
 เมื่อนั้น ผดกวนฮักคักคาม คิงชอบ
 บ้าซ่าเทนยวกักคัม ค้อยถวาย ๗

๑ เขาก็ ปะนมแนบหน้าบนอบ เทที่
เรือนายฮักเฮ้งเฮา โดงคัน
มันก็ ขำดีแก้วผลกอง กินก่อน
วางเตียงต้นฮันน้อย นิ่งแถม ๑

๑ หมักหมักคนหน้าฮัก ค่า เดินนาย
เคี่ยมแต่ มา:เฮมเอือนพากแพง ฮามหน้า
เต็มจัก กอโยไซ หมายเคียว คุยก
ช้อยเหนียวเจ้าทองด้าน ค่อยเฮา กอนเถน ๑

๑ เมื่อนั้น เมื่อนหย่าเต้าค้อยจาก เดยแดง
กัวเมาเมื่อฮักพยา ขรรค์คัน
พาค้แดงนายแดง ประดับตั้ง
ลงดุ่มพันดวงคุ้ม ค่อยดา ๑

๑ ผ่อกุ ยังยังเหล็ดอมดูรยต้อง อุกัย พันเขย
ฮักเดา ฮวยฮอดเวียง วงกว้าง
ปุ่นไปให้หานาย จักวาค
จักไค้ให้ว่กัน เจ้าตัวข้างถววยฮือ ข่าวดาน ๑

๑ มันจึง ฐันต์ท้าวทนต์บาท บังคม
ขานานจ๊ะฮักเมื่อ แวนเช้า
ฮมฮมแต่นายยัง ของฝาก
เถิงท่าน เจ้าดุ่มฟ้าประดับฮัก เฮียงแถม ๑

๑ นบนาคแล้วเดยมอบ เร่งฉา
แถวๆ เดียงนายแดงด้องคัก เดิมแจ้ง
วันมาท้าวคำว้าง งามข่าว
หลานกำฟ้าเนาแดง พ่อยาย ๑

๑ นางสาวไฮ้ของโลก คัดจิม
ไผ่ไผ่ มีบิยายแดงด่อน เอือนย้าว
ทาด่าพ้อม.เงินคำ เบองด่วน ยังแดง
ทื่อว่า ไฮ้แก่นเฮือนนางท้าว แต่งเคิน ๑

๑ เฮวฮักใช้ช้อยค่อน โดยเถิง
เทียวทางเดินดั่งเฮง ฮันม้า
แทนแก่ ภูธรไค้ฮมเพิง หลานวรา
เจ้าบ่อ คักกำพัช้อยฮู ฮูปแถม ๑

๑ แม่ก็ เขอนยากเถิงฮามะหาด บิงชาย
โยชาทั้งพอกแพน พดพ้อม
ฝู่นั้น มอนถววยให้ดุงปุ่น เปนช่าง
ทื่อจัก ขอฮอดฮักคักค้อม เพื่อนเพา ๑

๑ แต้นั้น ม่างๆ หน้าท้าวฮัก ชมหัว
เหมือนดัง หลานยินเหงาจิงจา ฮารเถิน ฮามคาย
ตอนว่า มัวแควนฝ้ายคงคอง คั้นฮอด ฮัน
ไม่ท่อนเว่นพงส์เฮอ กิงนาม ๑

๑ เขาก็ถื่อว่าเจ้าฮักแกวเขาจะฮอดกระกูดคณันเค
เฮ่งงามยด้อยทาง ไทฮ้าง
ฮันนึ่ง ผลคองด้อยดีได้ คำหยาด ก็ยัง
ดังบ่อ หัวเขเถื่อนกว้างชมไร่ ดังคัก ๑

๑ ถ้าฝ้ายเมื่องเพงมาท เขียงเรย นันเต
เขาก็ถื่อว่า ดองดีเสด้อยชอบใจ แวนแจ้ง
ฮันนึ่งตอนว่า จำดุ่มฝ้ายคงเคย เค้าข่าว
ฮันที่เม้งใจท้าว หากยัง ๑

๑ ชื่นมดถั่วแต้วนายสืบ ยับราน
 แหนดาว เท็งทะถังคินคังคุด ตากวัน
 ันว่า บริหารแท้ไทเฮา นันหย่า จาเกิน
 ท่อว่า คักจอดเจ้าวงศ์อัน มอบเมือง พดาย ๑

๑ ความชอดเท้าท้าวถั่ว พยาหลวง
 ปองเมืองกิดอ่าวใจ จงพ้อม
 เดยวด ยวงความเท้าทอนเถิง ภูระนาถ
 ทอดานท่านผู้คังค้อม ไค่คาง ๑

๑ เมื่อนั้น พระบาทค้ำจันจวาค คำยวง
 เชื้อสืบ เมื่อเรียงธำมรงค์ ในห้อง
 เพื่อจัก จงใจเจ้าค้ำจัน แวนว่า มหาดิน
 ถามอ้อนให้คังค้อม จักคัก ๑

๑ มั่นกั ชื่นมดถั่วแต้วอวดคำ ยับราน
 พาทักกัถังเถิง ขรรค์เหง้า
 ริดจัก ดอนพานให้อัระราไชย ยงออก ไค่นัน
 บ่อกว่าเจ้าใจแจ่ม ผ่อคาม หันถัน ๑

๑ เฮาพ่า ดั่งเคื่องไฉ้อานหอก แหนดาว
 ันว่า ดมคามเชินช้อยกัน กอนข่า
 ยังธำดั่งแสงไท เบองบ่าว โอมแต้ว
 ในโลก ไค่ดุ่มฟ้าคุดแห่ง มุญกัมว่าเนา ๑

๑ เมื่อนั้น ชื่นมดถั่วแต้วปะคัมเล็ก ลงไป
 ษากั ทอนคำคินคอบทูน ขรรค์เหง้า
 แต่นั้น บวไทท้าวเว้งโอบ ยินชอบ
 น้ำหล่อเหต่าเค็มแต้ว ถั่วนาย ๑

๑ เรายั ประมณนอมหนักนบนาถ ภูระ
 ปุนกัน พายไทแคเมียนกัน กินเมียน
 คักเก้ ทินกรหุ้มเขาเชียว ดมถ่วง
 เมื่อนั้น ท้าวชื่นช้ำความเมียน ดั่งแสง ๑

๑ เรือเยียร คินคอบท้าวพรวร เชื้อนทิงกอนเถิน
 คำหาดานดงพ่าแพง จิงแจ่ม
 ท่อจัก ฝนคำคังคองธำว นันหย่า จาเกิน
 ันว่า ชักเรือแตกพิ หากเมืองว่าเนา ๑

๑ บัดนี้ คักไค่เรือท้าวถั่ว ดุนจอม
 บาเคื่องยังหุ่ยพอย นอมแต้ว
 ท่อว่า ทอมพดไฉ้เงินคำ ชำจ่ายถ้วนแต้ว
 ัน นามนาถเนอใจแจ่ม ลูกชาวออกแต้ว ๑

๑ เคื่องจักให้พ่เมื่อฝ่ายน้อยนาแคบ คุณขุนพชาม
 เรือเยียร ถวายคำคอบคอบทอน เย ชู่
 เมื่อนั้น นายแสงไหวจอมบุญ ดาเล็ก
 ัน หันถ้องเถิงอว มิ่งเมือง ๑

๑ ค้านเบิกช้อแรดั่ง เทพี
 นางก็ ยินวอนคักคังเคื่อง คาช้อง
 แต่นั้น มือทวยแต้นดาร์ดี เต้ยวาคค
 ถามข่าวน้องขรรค์คัน แต่ไกล กอนเถิน ๑

๑ พักชู่ว่า ภูระนาถท้าวอนคัก คังพอย
 บัดนี้ บวไทแรงข่มความ แควนหมัน
 ท่อจัก กอยหุ้มให้เนอนาม เรือออก เฮาพ
 ฝูงค่างชันตุงเบอง เม้าประด่ง ว่าเนา ๑

๑ พี่ท่าน ให้ออกแก้กรรมเอก อวณดี
หย่าได้ วางพวงพันกิ่งแนว นามไถ่
พอที่ บุญมีได้โดยใจ จงไฉ่
ยังชอบ ไข่ข้าวเบ้องเอี่ยมอยู่ อย่างอวน เต็นเอนา

๑ เมียนได้แล้วตาตาด ประชิดดี
เลยลดด ลงคำควนดังแดง เดียงแจ่ง
ชั้นดั่ง เร่งไถท้าวพาที นายหากเห็นแล้ว
พิ้ง คัดกำฟ้าแนวแดง ไค้ประดัง ฯ

๑ ชอยว่า ขานพากเบ้องบั้ง ปากนา แดขาม
ดองไกลจจอกกัน กวนข้อง
เพาะเพื่อ เวนาฮ้ายฮามเวียน จำแจก
นายค้อย เยอนกถ่าน้องโดยค้ำ ดังแดงนเอนา

๑ เมื่อนั้น ออระแนกเอนอิดคำ คัดคาม
ปุนแคงควนอิกดิน ดมผัว
นางก็ เหยียงควมต้านคนแข่ง จวดาด
เพ็งที่ ฮกช้อยฮ้าเทยวไร รั้งไถด ฯ

๑ ของฝากถ้วนขันฮาด ตูระกาน
ยอมวนไปกถ่านาย ในห้อง
มันก็ ชมขุนเจ้าโอยทาน ทุนหม่อม
ฮู้ว่า มีเคื่องยั้งเมื่อฟ้า ดู่ดาด แดขาม ฯ

๑ ว่าจัก คัดย้อมยังดูเล่า ยินเหิง
ทางยาวแดงด้าคอย ดงชั้น
สมเพิงไหว้เทพ ทุนเกด
เมียนพากขันเวียงน้อย ออกทวาร ฯ

๑ แแต่นั้น ขันจ้มน้ำเลยด่วง เดินผด
ฝูงดาว เมืองขานขวงผ่อกอย คนไร่
ชะบุนเอนายแดง หุ่ฮุ้ง
ในโลเก ได้ดุ่มพ้างามแจ่ง จ้งเห็น ฯ

๑ พุงพุงพ้อมเกิงที่ เชียงขวัน
เซ็นๆ เดียงชะนียายฮาว ฮิมถ้า
เขากั ตามไปข้ามแดงคอย เดินป่า
แม้งนึ่ง เกิงกับก้าคอยหว้า เว้นอน ฯ

๑ เมื่อนั้นฮวดคำ คัดจจอน้องแล้วเล่า ไรดาร์
ยินคำวอนชอบใจ จงทำว
เห็นว่า ดมคานหน้าปุ่นเดียง ตูเก็ง กันแล้ว
พระพ่อ เจ้าหมนม้าวแดงขัน ขาดคัก ฯ

๑ เขาก็ คัดเพ็งพ้องเอาท่าน เปนยวง
ให้ว่า พาที่จาพ่อแพง ทางเก้า
กุกั ทนทวงฮู้ฮ่มฮาย หน้าแรก
เมื่อนั้น บ้าฮ้าคักนึ่งเจ้า ฮู้ดู ฯ

๑ ออระแนกเอนองถ้าว กระด้นวอน
ชะบุนทอนทอดตน เต็งผ้า
ทุกไทเทยพนอนนอ นิทระเน่ง
ดักเก้ ดาวดาดฟ้าแซฮ้อน ขอบเขา ฯ

๑ ดมเผ่งฟ้าวพัตยอด ยังแขง
พั้งยิน กาเวาดุ่นดังเดียง กวนก้อง
แต่นั้น นายแดงไข่ปุ่นไป ปะด้นหาบ
กายเกอนถ้องหลายมอ ฮอดหลาน ฯ

<p>๑ มั่นคง ขึ้นราบทั่วกองยกถั่ว คำนาง มือทวยดาร์อ่านดู ดูก็ ถัดตาเงินยาง เจียมจากชั้นเรียงด้าน</p>	<p>ใจละชั้น ก็คำ แด้วอาว ย่อมเชียว ๗</p>	<p>๑ แด้วเล่าถ้อยฮักคำ เมื่อนั้น เร่งฉวยอินเยะหัด เดิม ฮาไ้ร่มดาร์ ยังเล่าฮ้างเถิงท้าว</p>	<p>ทุกประการ หุนท้าว โอมอ่อน ถูกจอม ๗</p>
<p>๑ อินจิก นับฮ้ายแท้ท้อ ยังพอ เทียวไปมาหม่นเขื่อน ดูก็ ทวงกระด้นฮ้อนฮมแด มือข้าผ้าโทมท้อง</p>	<p>ดิบวัน ยามหน้า คานแปบ ท้าวอนน ๗</p>	<p>๑ ใ้เก้า คัดท่อนฟ้าเป็นเชื่อน ฮอมความ เชนนายแสงอ่อนดม เชื่อเยะ น้ากอนเกียงเจียรเถิง ให้แคงข้างมำดิง</p>	<p>๑ ระวังเพ็งงั้นซาม เมื่อหน้า ท้าวซิม พุนเยช ดินทอง ๗</p>
<p>๑ ฅิบ่อ ได้แนบเนียนางนาค แหงว่า มรนาไ้-ลงมคามคอบชาย ฮาวฮับ ขำดวาม้ายเถิงประกัน แหงแก่ ผู้แว่นผ้ายนพอให้</p>	<p>นัทธา ดิงนน เชิงฐ นาคอก เฮวเถิน ผ้อคาม ว่านเอ๗</p>	<p>๑ คำนคมช้อแซชอบ ยังเล่า ซึงคองเชื่อล้งคต ดิงนนเฮาจัก โฮมพวยแท้เถิงตุง ท้าวถล่าวแด้วถาห้อง</p>	<p>๑ ชมโอม นันกัชน คงต้ง เต้าแจก พากไป ๗</p>
<p>๑ ยังชอบไ้เชินพอก ดูก็ นางงามเปนฝ่ายเฮา ท้อว่า เร่งโอบกั้วทวนขึ้น ให้ท่าน คัดซุ้ชั้นคงถ้วน</p>	<p>กอยดิน ฮู้อ ฮอยถ้วน ขัดหลัก ฮักคิง ๗</p>	<p>๑ ผ้อเห็น สะแควพ้าวถววยยอต กายไฟงนฮีบแยง หถึงเห็น สะไหวไม้เฮียงกัน ทองเทตเทยนจานหว้า</p>	<p>๑ ตมเผลียงพุนเยช ฮันม้า ถววยยอต แจกจุม</p>
<p>๑ บัตน แม่หยูฮ้อนฮมคัก คองคำฮาวหากเห็น ค้แก่ ตมเกาค้อเคมถ้วน ถูกพากห้องโฮงฮ้าน</p>	<p>คิงเหงา ทุกถ้อง ด้อยถัน เผ่นดว ๗</p>	<p>๑ ค้แก่ นกฮอกฮ้องเต็นฮ้าย พ้งยิน ยุงทองขึ้นแข่งผัว แต่นั้น ขำดวาท้าคำวัก ซันดู่ห้องประนมพนว</p>	<p>๑ ชมคนา ผายฮ้อง คาวคำ นอบหลาน ๗</p>
<p>๑ ข้ามเถื่อนไม้ให้ลายหลั่น คับคาเถิงแทมเวียง เฮวฮับ ฮอมคำชนแถดงเถิง แหงพากเจ้าเมื่องกว้าง</p>	<p>ไฟพะนตม วังกว้าง ท้าวกว้า ถล่าวมา ๗</p>	<p>๑ ประดับด้าถ้อยนาออก คุณภูบาสไ้ใจ แต่นั้น หาแถงพ้อมตอมชุน กินพำเมียนมวนแด้ว</p>	<p>๑ เขาแถดง จำผอยน ถ้วนคู้ ถวตมตม</p>

๑ เถลิงแห่งห้วยเหวดคาด ดองเคย
 ขอรณันต์ยงดังระนึ โดนเด่น
 ๔ แค้น เดชควาค้อยเริงสถาน ถ้าแค้น
 เค่นเกื่อนไม่ยอดที เขียงขวัญ ฯ

๑ แม้งหนึ่ง เถิงแห่งห้อยนครไทย เงินยวง
 เถิงเห็น หอดายวันด้องได้ โสงฮ้าน
 เถิงที่ วังไถ่น้ำบางบิน เขาอาบ
 แด้วเด้าขึ้นเมื่อกวัน จอคคัว ฯ

๑ ฝูงบ่าวพ้อมปงทาบ ปะคัมมวน
 เสวฮีบ ดาคความเถิงด้ามเรียง นางฮือ
 มั่นกั คึงหอดานท้าวดินควน ไร่คอบ
 ชันกถ้าวฮือใจแจ้ว บ่อนาน ฯ

๑ กิดชอบให้จัววาด ตงฮวน
 ปุ่นกันถือเคื่องคน กตจากวัน
 ด้องนายพ้อมทวนเมื่อ เถ่งดาด
 ให้อู่ท่านเจ้าดินดำน เด็กประนม ฯ

๑ แตนัน จัววาดเมียนหมอมอบ ของคน
 นางชมฉายผ่อคุ ทุกถ้อง
 มั่นนากการท้าวคำว้ง แวนดอด
 คบเคื่องพ้อมทั้งผ้า หลากหลาย ฯ

๑ น้ำท่าน ดังก่งท้าวเสวยราช นครปะกัน
 ปุ่นนายด้มແက່ງมา เคนค้ำน
 มี่แพ้อุดากวัน แวนหอดาก
 คอบท่านเจ้าโสงฮ้าน แท่นทอง ฯ

๑ เขาจั่ง ไร่พากย์ถ้อยถามข่าว เทพี
 ระเบของชานชอบฮาว เขอไว้
 พาท้แถ้วถวดยด่าง เขาฮ้วน
 เขียนบ่อไถยีนค้อย กังทวง ฯ

๑ มัดัน ผู้ผ่านพันชอยฮูป ชื่นแขง พี่แถ้ว
 มาเฮา วangkี้หอดวงหย่าจา จงค้ำน
 เมื่อนั้น นายแถ่งพ้อมชุนด้ม นบนาค
 เเพ็งที่ให้อู่พ่อ เจ้าแผ่นดินโชนฮ้อน แวนวอน

๑ อันจัก คัดเคื่องชุนชอชาก ชอบแถ้ว ฯ
 แขงชุน คังนั้น
 คื่อว่า ภูชรชังผ่ายหอดาน ด้องเจ้า
 มีฮ้าง ถิ่นเสี้ยมเยนคำพะไผ ม้วยมอด กักรือ
 เมื่อนฮือคำ ให้แถ่งพ้อมทั้งเหล้า ฮีบทอน ฯ

๑ ปะคัมทอคถ้อยฮ้อนดั่ง ตาดง
 ปุ่นคำวอนถึแถม ถ่มเชอ
 กิงนายแถ้วเคยเคแ คุมบอก
 หอดานก็ ยินยังไร่ในเนื้อ แถ้ววน กัตาย ฯ

๑ เมื่อตุ้ท้าวแถ้วพอก คั้นพลัน เที้ยวเถิน
 คองโคคุดั่งโน สารด้อย
 พอกที่ กัมเวรเว่นปางประถม หลงหลัด คิงแถ้ว
 ให้อู่ท่าน เจ้าคิ้วด้อยคองถ้ำ ชาติถุนว่าเนอ ฯ

๑ ว่าบ่อ คัดบ่ก้องเบองบาว จำจิง น้แถ้ว
 เปนแค้ บุดดองโถมเกิงโพย พายแพ้
 เชือค้อย ดั่งความเท้าทวนเถิง พระราชเฮาเถิน
 อันจัก ดั่งายแท้ไทเบอง บ่อมี ว่าเนอ ฯ

๑ ราชิง นบนาคแถ้วเคยดั่ง เดีงวอน
 เทพี ปุ่นเงินค้ำถ้าวนาย ด้องไร่
 ประนมกรให้อู่วันทา ทุนเกด
 คุนฮ้อนไถ่เผือช้อย ชอบใจ ฯ

๑๑. เชี่ยวว่าแท้เป็นโหด พานเมือง ท่านนน
 กองบุนานท่วยไท เฮาฮู้
 ๑๒. เชี่ยวว่า บาร้องดังโจง หมายมาด กัด
 แค้น ชื่นเคียดพิกาทั้ง ฟัดหมอน ฯ

๑ กุหลาบ ด้วงก่งท้าวเดยวราช เงินยาง
ไผ่ใบ จาคำหลอนตั่งดู ฝูงม้าย
โอมนางยูจาผวน ค้านเคิบ ดัน
บ่อไร่ เชื้อลูกช้อยจึงแท้ ก่อวาคอน ฯ

๑ ไผ่คำ แสงมากอุ้มฟ้าเก็บ จักกระวาดได้ขาม
ขันว่า ดมคามจักค้อยทอน ทงบ้าน
ลือว่า เมืองกุเท้ากพาน พอมาก
ไผ่จัก มาต่อค้ำเงิงแท้ ทอนรวม ฯ

๑ ชื่อว่า บัดปากท้าวไผ่บ่อ ระวัง เจียงกัศ
คุจัก ขอส้มคามผอกดู คางเข้า
ขันจัก ขูเซียงม้างเขานาง สอยยาก จึงแล้ว
เยื่อว่า ข้ายกกว่าเค้าเงิงหน ม้วยคิน ฮู่เค ฯ

๑ แค้นซาก์ ลูกพากท้าวเดยเล็ก ทั้งอาย
ผืนดวามันออกเจียง จักจ้าง
กายหนท้องหอดู้ง ฮื่อคำ
เหลียวผ้อเจ้าแพงร้าง แคไก่อ ฯ

๑ ด้ระเพือกพ้อมบ้ำข้าว นางเซ็ง
เขาก์ ฮาใจดักตันใจ จงน้อง
เห็ง ๆ ม้ายันแสง ข้ามบ้ำ
มัวมิดไม้เปนถ้อง เทบทาง ฯ

๑ ตีแก่ นกฮ่ายไม้ฮิมไฮ่ กินไซ
พุเขาขวางฮ่มฮัง คอยฮัง
ดูรย์ไก่อค้อยเขาคำ ไก่อค้ำ
ประคัมไผ่ย้งนอนแดง ถวดแดง ฯ

๑ ตีแก่ ฟ้าก่าเกยวพู่ฟาง พุงพาง พันเยอ
คาราเอื่องดองแดง ได้แจ้ง
เขาก์ คณิงนางแกว่ดัดถัน โสมฮาบ
เคียคท์ ทัวระคักท้าวอนแดง ต่างสถาน ฯ

๑ เฮาผอก ค้านหยาบหยั่งแขงแก่ กอนพุน
ชิมนอ
บ่อมี คำภาบาลกว่าเมือง แวนเข้า
ฮันนึ่งตุงก ฮูนความฮื่อแขแขง พันขนาด
เหมือนคัง ปาหยุน้ำขังไว้ โทดมัว มากแล้ว ฯ

๑ เมื่อนั้น ถมถวดคไม้ก้องกิง เหมือนฮวยฮวย
ฝูงกัวคาหอบคอน แควนเข้า
ดองนายฮุนดวาทอน เดยดอง
ทางท้องเท้าเงิงห้วย คาคา ฯ

๑ ข้ามชองกวางเงิงที ค้าง
ถงดวาเฮวฮิมเมือ ไสยฮ้าน
เมื่อนั้น ภูรท้าวชมพัง ฟ้าพาก
แห่นฮ้างเจ้าเมืองถัน ก่อวาชาง ฯ

๑ แล่อมอบเดื่อผืนดาก กัมถาร
มื่อทวยแยงเยียรเท ทวงฮ้อง
ฮอยที บาคานฮันเงินยาง ยุกระราช แถนอ
ผิมบ่อ ได้ฮ้อมท้องนางท้าว ถวดคาย กัด ฯ

๑ ให้ฮีบตั้งทะไถมาด มอนรวม
คางายคอมดั่งเมือง ฝูงเห้ง
คามเทียอใช้ดองหน พัดพอก
แม่นบ่อ ให้ฟ้าเจ้าแพงถัน ก่อวาคิด ถิ่น ฯ

๕๒ เมื่อนั้น ดันควนชนงัดดาบเพียง ๑ ด้าม
เปลี่ยนหน้าผกหน้า ๑ แขนบนอน ๗

๑ ให้ผาบได้ชั่วคำ ชามคาย
 ตะวงจำแนยอ่วมสวน เสดิมกวาง
 ทานพวยแพ่พดก๊อ กอข่ง่าย
 คังน จักแต่งคังปางข้าง ผอกพลี ๑

๑ เมื่อนั้น เมียนบ้ายเบื่องปานแกว่ง สระเค็ดการ
 เตินเขา ผุงมุนต์แต่งกัน กินเหล้า
 ภูบาลเห็นยวกำคำ ค้อมก่อง
 นางนาตหน้าเทียมท้าว หยุ่เส้งยม ๑

๑ ย่องๆ เนออุ่แกว่แฝงพิ เพ็งคอม
 ชดทาดงชว่นไหล เหลือย้อย
 ตุ๊ก จอวอนไท่ทวนยอน คำเคียด ปางน
 เซ่งซิม เจ้าลุ่มพักกอยถ้อย กล่าวแวง ๑

๑ กั้วว่า บังเกิดฮั่นเคาะที่เบียด ปาทา
 ฮั่นว่า คำแหงโดยคังเฮา แสงฮู้
 พอกี เร้งญาเขอนมีดุน แวนปอด
 พังพากย์ฮ้อเคยฮู้ อ่านเจียง ก่อ่นเกิน ๑

๑ เยี่ยวว่า พดโคดค้ำนคินยาก ยังทาง นันชาม
 เขาถื่อว่า หินเทวเฮียงหม่นผอม ผาชน
 เมื่อนั้น ภูรทให้ชานนาง อันชอม
 พอกี กัมเกิดช่นเนาห้อง ห่อนคง เมื่อใด๑

๑ ฮั่นว่า คุณฮ่อนห้ามยินชอม เชื้อฮวน
 จักค้อย ลงพดไปค่อตุง ดาวเมียน
 ฮื่อว่า ฮั่นหวัดฮ้อนพอง ห้อมพ่าย กัด
 ไผจัก ขอดถึงเดียนคำฮ้อน ฮอดทู่ ไค่เต ๑

๑ แค้นนี้ ทุกฝ่ายเค้าข้างเฮือ เอื่องงา
 เฮาจัก ชูเงินยางบ่อกว เกงย้าน
 เถ้งเห็น แพนทางถันเหล็ดอนา นองเคื่อง
 โยเซตค้ำนเดียงกำ กล่าวทาน ๑

๑ เมื่อนั้น เพื่องๆ กังคั่นฮ่ม คุณเมือง
 โดมคานนางตูกแมน มัวให้
 เยี่ยวท้อ ทำเบื่องบันโดมคาม เพ่เพื่อน
 ประนมแนบนหัวผันไท่ เทมผัว ๑

๑ ค้ายเผ่าหน้ากอยเกื่อน ทุกคน
 วอนเหนือหัวฮ้องคุ ผุงฮ้อย
 ชมชมหน้าชดท หองหยาด
 ท้าวกว่า เจ้าคุดฮ้อยชมค้ำน ตั้งนาง ๑

๑ แค้นนี้ ชื่นข้างคดาคดาด เมืองประกัน
 เถงดู แพนทางปุ่นบ่าวไป หัวหน้า
 โยชาเทียนเหงพัน เถ้ง้าไห่
 ฮั่นๆ ม้าฮวนแด้ ฮอกเจียง ๑

๑ โยโย่ข้างย้ายย่าง ชำเชิง
 แม่งนึ่งเถ่งที่ เขียงบานบดป้าตาน เดิมคัว
 ค่เก้ ฮังเฮื่องงอหลายพัน ทองเทค
 นกฮ้ายไม้มขมพัว เพื่อนคนา ๑

๑ ผ่อกุ สุริเซตเด้ามัวเมค บดฮอน ฟุ่นเฮอ
 เมื่อนั้น โยชาปุ่นแต่งเติน ยังค้าง
 นรินทร์ย้ายกฤษร เขาชอด
 ลงจากข้างเมือฮ้าน ย่มชวาง ๑

๑ ทุกที่พ้อมปงจอต เชียงบาน
 เตนตุ เพนหางเหล็ดท่งนา นองเต้า
 ชุนยังพ้อมกวางนเก อ้ายก่า
 พดยั้งเท้าฮัมน้า คังเพน ๗

๑ ค้ายดำเบองฮอดป่อง เชียงผา
 แจนแจนฮัดชู้เมือง มวนม้า
 แองกาเจ้าคำว้ง หลานราษ
 มัณนั เปนกั้งเท้ง้าแนวน้า ที่เซง ๗

๑ สะพาตพ้อมทังท่าน พยาหลวง
 เร้งโผยนชู้ชุน ฟุ่งตัน
 มัตน ฮมทวงค้อยคิดใน นงเคียด
 ท้าวซิมซ้าคำตัน ดันประมาณ ๗

๑ ค้านเบียดเบองเฮาถ้อย คุแควน
 รือว่าเมืองมัน จ้างพานแผ่ไป ปุนกวาง
 ไผจัก ยอเพนเจ้าว้งเวียง ยดยาด มาเก็น
 ค้านเคิมม้างทะลายฟ้า ฮอดเฮา ๗

๑ คัดบองเมียนขอชาติ ไมคี่
 รือจ้ง ทำใจเทงาหยู่ทง คำฮ้าย
 เร้งโผเมียนพาที สะเค็ดพาก
 แกวก้องพ้อมฮายเกอน ชุนเพ็ง ๗

๑ เขากั คัดเคียดพู้เชิงขนาด ฮัมฮัม
 มีฮ้างเมืองมัน มีผาวังแต่เพง ดงด้อม รือท่าน
 บ้อควน จาคำซิมชมแรง ค้านคอบ เฮวน
 ผิดว่า ซ้าเฮกค้อมทังฮอ ชุนฮาม

๑ เต็นน้าท้าวกว่า คัดชอบไ้ไชยมาด ปุนไป
 มั่งเยยะถาม ทางเมื่อพุดังกล่าวถอง เถ้งช่า
 มัตนเฮาจัก ไกวดาวเจ้าเงินยาง เทยาค
 ให้แต่งหน้าป็นเต็ม ล่องทางไ้โนฮว

๑ มั่นกั นบนาดแต้วเตยถ้อง เติณผล
 กายตงยางฮ่มงาม เจาซ้าย
 แม้งนัง ทอนเก็งท้าวพุดัง ผาหลอด
 ชุนกกล่าวฮ้ายถ้องช่า ขอดคำ ๗

๑ นายมาดเมียนเมือคอบ เรงฉา กอนเก็น
 เฮาจัก นำทางทอนกอนพล ไปหน้า
 มั่นกั กอยแ่งชุนถวาพอน เที้ยวทอง
 ถวายพากยชชุนช่า ขอบใจ ๗

๑ ผ่อตุ ธุรยถ้องค้อยคุมมิด มัวแ่ง พุนเยอ
 เตียงนัง ในเกยหลวงดั่งตา ดงห้อง
 แม้งนังนากั จงเถิงเก้วแพงเมือง เมี่ยมัง
 คำหึ่งนังนางท้าว คุคน ๗

๑ พอท ทำโตตแพ้นตั้ง ดัดคุ เมื่อใด
 ดึงนัคค้อว่า ถวางบุญคุณคอบเฮือน เฮียงหน้า
 ระเบเนอถวยทอน ทังฮ้อย
 เจ้าห่มผ้านอนแ่ง ถอดกระสัน ๗

๑ ขอระท่วยฟ้าดาวเฮือ รัสมี
 ขอนๆ เตียงไ้กัช้น ขานก้อง
 นายเนืองย้อยวัดดี ดงหยาด
 พดพอกพ้องปุนตัง แต่งคัว ๗

๑ เมื่อนั้น ข้าพหาคัพพมพุทฺธัมม ฉามมะเหง
 หนัพนัพนัปปาฬ ไปหน้า
 เถิงที่ พองายแล้วเสงกัน กอยกถาว
 อันที่ท้าวซั่ม เจ้าดุ่มพ้าเฮาเพ็ง ทุกประการ ๑

๑ เเพิงที่ เฮาซั่มใช้เชียวข้าว ยังควน หันซาม
 ด้านๆ เถียงฉามมะเหงตั้งชา ประดับถ้อย
 บัคนแถวก็ มวนพดขำมกายแดน พุทฺธัม เฮาแล้ว
 ให้ทาน เจ้าควดถ้อยปุนคัง แต่งดี ว่าเนอ ๑

๑ ถือว่า เด็กทุ้มพนเพงยา เงินยาง แดเยอ
 เผือก มีใจจงจอกควน เถิงท้าว
 แคนซำก ถัดยายทิวระทาง ข้ามเกอน
 แม้งนึ่ง เถิงบ้ำพ้าวซ้องยอก เรียงจวง ๑

๑ จักเพื่อนเฮาปักกุใหญ่ เมื่อเมือง
 ยันควม หาอาวพองฮัมน่า เถิงเจ้า
 ซำก ประนมเนื่องหนอเดยถวาย เถิงข้าว
 อ้ายที่เหง้าผาหลอด แดนแถว ๑

๑ เขาก ก็ค้อวฮ้างท้าวท เงินยาง
 เฮาน เปนแนวนามแต่เพง พุด้าน
 ฮาก จำเผื่อฝ่ายทวงเที้ยว เถิงราช
 เห็นที่ ท้าวกว่าถว้านพดตอ แต่งตาม ๑

๑ เขากก็ ผัดยาถอเฮาฮ่อน ต้องดี ว่าอัน
 ยอดคัมคามไค ชนช้าง
 เหมือนคัง ดิงยี่ฮ่อนโดยแถว กวนราช เฮาแล้ว
 ทังว่า คินเถอนกวางเผื่อฮ้อย รอกแสง ๑

แต่นั้น ท้าวซั่มพุทฺธกัฬาค เท็งหมอน
 ดูเยยะ คาแดงประดับแต่งกัน แถวเข้า
 เดยถวด ปุนคาเหล้าไทพอน เพงเพ็ง
 คัณบ้ายหน้ากองเค้า ฮัมนัน ๑

๑ ทุกแห่งพ้อมเฮวฮอด ภูบาล
 เฮากก็ สมนชาวประกันเกือย ซึ่งม้าง
 เขากก็ มวนมาม้านหลายแดน ดินด้อย เฮาแล้ว
 ผักถาวม้างเรียงด้าน หย่าหวัง ว่าเนอ ๑

๑ ผอคุ ออระทวยพ้าเจ้าเมค มัดแสง พุนเยอ
 หังหังปุนบ้าวพาง คอมเข้า
 ประมาณเมียนพาแดง แล้วหย่า
 หนัดอเหล้าเพงแล้ว กล่าวนาย ๑

๑ สะพาคินวนบนอบ แรงไธ
 มือทวยปานแกว่งปุน เปนถ้อง
 สมฮ่มเปื่องชดทา ทงเทียน
 ค้ายบาวน้อยกินพ้อม พ้าเมา ๑

๑ ผูกหมุ้ข้าเขาเปียน บันโดง
 แต่มัน ทังหลายเขาแรกพาง ประนมไหว้
 ผดควนเหง้าพยาหลวง ท้าวซั่ม
 คัคชู้ฮันระวงไว้ ผ่อคาม ๑

๑ หดกัคัมฮู้แดนตั้ง ดัมพณ
 ปุนแคงควนคู้คน เขาข้า
 ฮอมเงินฮ้อยปงบั่น ผูกบ้าว
 เขากก็เซ่งซั่ม เจ้าดุ่มพ้าใจแจ ทียา ๑

๑ งามข้าวท้าวพุ่ม ทั้งสอง แด่นอ
เขายัง มีธำมรงค์ตาย ลงคอง
อันจัก ผองคุณถันเหลือคณิ คุประเด็ค จิงแด้ว
เมื่อฝาก ขาพี่น้องโดยได้ แต่เบา ก่อเนกน ๖

๑ แด่นั้น ข้าเค็ดคามเดยคิน ตกใจ
มือทวยเขาได้หัว หุมอ้าง
เจียมแต่ เขาเป็นขำมาใน พุ่ม
ของฝาก เจ้าคิดข้างชมเมียน แดงค ๖

๑ แม้งนี้ ดูรยธองซ้ายลงถุ่ม บคณิ
ขอมือ ทูนบาดัดดอเดย ลงห้อย
ดิวดิวดำมเขี้ยวทาง ทวัระเยด
เบ้าฐ กัดถอนก้องผาด้าน เกอนกของ ๖

๑ เมื่อนั้น ผู้แห่งเหง้าทางเทด บุษาน
เด่งกัน คาแพนทองฮับปุน ไปค่อน
มุนคิต้านความหวน หุมมาก
โยเซดฮ้อนผุ้งแก้ว กถ้าวเฮียง ๖

๑ ให้แต่งเหล้ามวนมาก มาไซ
ปุนเปื่องประดับฮับพาน เพงน้ำ
เลากองไค้ระบัดไซ ชมมวน
กำแจกซ้องฟายแด้ว พ้องบัน ๖

๑ ทระว่นเทียนโยเซด เค็มเค็ม
เกว็นันแด่งถุ่น เดียงหัว
เฮดเฮ่ง เชนความให้นายเฮือน ประดับฮับ
เจ้าหมื่นม้าวคิงแจ้ง อดคการ ๖

๑ เยียวว่า แกดกับข้างซึ่งฮ้อม ทางฮ้อมคั้งนั้น
ยูซาผานแม่พด มาฮ้อม
บ่อฮ้าง ขอมมือให้ไผกวน กุมราช เขาได้
แหงจัก เมียนฮัวพ้อมเมื่อฟ้า ลูนาง ๖

๑ เมื่อนั้น อามาตย์ด้านท้าวชม ชมทาน
มาไซ ปุนแพนทางออกไป คาค่อน ดูเบา
อันว่า ด้ามมะเขี้ยวผู้คนทาน หัวหนุ่ม
ใจเบ่งพ้องคั้งจ้าว เจ็ดคาง ๖

๑ กัดท้อ ฟ้าทูนน้ำเทท้าว มานอง ฟันคาย
เขามือ วางเมื่องหลวงหย่าจา จงบัน
ฮมฮมฮักของถุ่น เพงพาด
โยเซดท้าวผุ้งคั่น ฟ้าเมา ๖

๑ พระบาทให้เมียนมัว หดุดอน
เคินผุ้งเขาพอกกัว ปุนเข้า
ทะดอนเทียนทะไค้จัน กอยเล็ก
คั้งแต่เท้าโฮงฮ้าน แท่นทอง ๖

๑ พระเพ็กพ้อมฮุนไหย่ คอมมวน
ในพถานเดียนถ้องแถว ถักกว้าง
ผดกวนไท้ทงเมื่อง ให้วา
ประดับแต่งพ้อมนายข้าง ชูด้าน ๖

๑ เมื่อนั้น ทุกที่เทียนเคินหย่า หดบดอย
ฮมฮม ยอทะไค้จันแจกทาน ทั้งเข้า
แม้งนี้ วันเฮียงคั่นหัดบดอย เคือนด่าง
ค้ายถึงเหง้าดาไท้ พากถง ๖

๑ พระบาทท้าวซ้ายย่าง	เมื่อถลัน	๑ พระพุฒมจาเผือก	เขียงแดง
ฮ่มฮ่มตม่านคำ	ตายคำ	ชื่อว่า เกวตถาณแผ่นดิน	เดินเต้า กัด
เทวดาค้อยคิดหวน	หุ้มนาก	จักค้อย คุณหาให้แรงเชิง	ซึ่งที่
ใจวู้ฮ้อนกำคำ	คาบเทียม ๑	หย่าดองเจ้าดวงแคบ	โคบพล เพื่อนเนอ ๑
๑ เมื่อนั้น นางซิมค่านท้าวปาก ผันตัว		๑ แค้นเจ้ากั นบนาถเดื่อชนช้ พายงาม	
อินว่าเกวมา ขอโถมเดื่องยืมเหนียวใจ จงถอ		ขนนยอหอกดาว	เค็มได้
ดังเต้า มาชวนให้เปนมัว	ยุคราช เชน	ไหลหลามเท้าบางบิน	อ้อมท่ง
เด็กบ่อมัวเมืองถัน	ท่มนง ๑	ผัดว่าแพ่พดคอ	เก็บแถว ๑
๑ ภูวนาคค่านตามแพ่ง	ซิมคา	๑ ผ่อเห็น ทะล่งพุนถ้ำแอ่น	ผาจวง
พอกที่ เหวทองถึงถักเฮา	ฮือห้าม	หลิงดู แถวทางฮ่อมฮ้อมคอ	คามบ้าน
แค้น ได้ยาคำหลายยาม	เดื่อคั้น	แย่งยังฮั้นเขียงหลวง	พระราษ
เคื่อนค้วนข้ามคองฟ้า	ฮู่มา ๑	ไฟแตกเจ้าเขียงถัน	ฮู่พาย
๑ ฮั้น ๗ ข้างควานอาบ	ประคัมคิ	๑ คบหนึ่ง เกิงที่ท้วยศาตถ์ตั้งเผือก ผาทอง	
ดินควนลูกพากมา	ในห้อม	หัวแหลมแถวผ่อพาย	เห็นฮ้าย
มุนต์ฮั้นเกิงโฮง	เดื่อตั้ง	ดาวพ้องคั้นเคินคง	ลักถอบ
ค้อนเฮ้งค้องพลเข้า	ห่มุเคียว ๑	แค้น ปุนแจกคังขวาซ้าย	แต่งฮะกัน ๑
๑ ยังยังเบองจัววาค	ค้ายวง	๑ ประกอบหน้าท้าวหนุ่ม	ฮ้ามมะเฮียว
ทั้งฮ้ามมะเฮียวฮ้อนดอง	ฮุนชา	คุณมันเปนเขือนแรง	ชนงคั้น
แหนเวียงได้อาพวง	พลด่วย ควนเดื่อ	เลงดู งาเขียวข้างแมนฮ้า	ปงฮอด
นับแต่ ถ้วนถุกท้าวฝุงก้า	ขอคไป ๑	พลมากถันฮิมห้วย	ให้หวน ๑
๑ เจ้าอว่ายหน้าเคินแดง	ฮ่มคาม	๑ ฮ้ายหาท้าวฟ้าหลอด	คิดทั้น
ขาดอน ไถไผเดียมบ่อเคิน	ชนข้าง	เขานัน วิชฌานยังฝ้ายขาว	เขียงถัน
นับทอ พายงามได้อ้ามพัน	คิ้วเดือก	นายจันเจ้าหนองคัง	ฮั้นซิม
ปะโคนคาตเมี้ยนมวนห้าง	เคื่องคำ ๑	คิดเบ้า ย้านไคแท็กข้าง	ชวาคหา ๑

๑ หดักคืบขี้แค้น
 แขนมาหลายเดือนมา
 กุเบา ยืนขามแท้งจนด้าน
 แกรงใจอดค้อนค้ำข้าง
 คมคาม
 ขุนช้อน
 โถมผ่า
 ร้อยแสง ๗

๑ แค้น ด่า ๆ เบื้องท้าวหนุ่ม ด้ามมะเขี้ยว
 ไล่พาย แขนแมนฮ่าฮับทาน
 เองดู งาเขี้ยวเจ้าหาแถว
 ขำขี้ม เจ้าดุ่มพาดข้าง
 ทันทัน
 กอนค้อ
 ถอดชน ๗

๑ ชัดช้อยไถ่จ้าวเจียด
 แขนฮ่าฮับฮับหัน
 แกรง ๆ ท้าวด้ามมะเขี้ยว
 ขำขี้ม เจ้าคิ้วข้างขี้ขี้
 งอนแล้ว
 วางข้าง
 เขื่องฮาด
 จักมิด ม้วน ๗

๑ เจียดหยาดขี้ขยแขนขาด
 เจริญฮื่อแมนแฮกมวน
 แขนเขาเบื่องนายจัน
 ขี้ขี้ม
 ขี้ขี้ม ข้างงาค้อม
 พดเม
 มาฮ้อม
 ขำขี้ม
 เคื่องคำ ๗

๑ ขี้ขี้ม แกรงคืบคืบเหล็ดแผ่น
 ฮมฮม ขางหนองคั้งแยกกัน
 ดุจก หวังผานไต่โดยใจ
 ขอฟาดข้างตัวก้า
 บาดาน กัด
 กางถ้ำ
 จงง่าย กิริ
 ถ้าวาน ๗

๑ จัวย่ายเข้าเงินช้อย
 งาถ่านด้อยเดี่ยวมวง
 วางคำค้องค้อง
 จัวย่ายแพ็คข้าง
 จำจน
 พายแย้
 ขำค้แตก
 ขวาคแสง ๗

๑ แค้น เจริญแซกเบื่องแกวเคียด
 ขุนยัง นองแผ่นดินคาคแดง
 ด้ามมะเขี้ยวค้องค้อง
 ค้ายปากขื่นเขื่องด้าน
 ขุนมา
 ขุนย้าย
 ขัดช้อย
 พ่ายมวน ๗

๑ ขะพุ่มข้างท้าวไทย
 เองดู แกรงกวนแรงข่มเขา
 ค้ายวงย้ายดังเดิม
 ขนโสมข้อนางหาดัง
 หุนมัง
 ขุนช้อน
 ค้านาค
 เหล็ดคอด ๗

๑ ขำขี้มเบื่องขอฟาด
 แกรง กัดคาวแซแซกทาน
 แขนงว่า ถัดค้อแล้ววางเวน
 ดั่งจัก วายคอบขี้ ท้าวท้าว
 พุดค้
 หุนค้
 ขิดคำ
 แองกา ๗

๑ ค้อมว่าแล้วจ้าวเจียด
 นายจัน ไก่อย่างพาแกว่งแยง
 มั่นก้ ขว้างหนีพาดเพ็ดขุน
 ค้อง ข้างนิคดัมค้ายข้าง
 ค้ายวง
 แผ่นยั้งข้าง
 เจริญบ่าว
 พ้องเชย ๗

๑ เมื่อนั้น ทะม่าวหน้าท้าวท้าว
 ค้ายวง
 ค้ายวง
 ด้ามมะเขี้ยวขี้ขี้
 เล็กท่ม ใต้ดุ่มพาดหลายท้าว
 กอนพุน
 มาหน้า
 เจียนถ้าว
 ฮาเบเฮ ๗

๑ เพิ่งชอบไร่เขี้ยวขวาว
 ตางคั้ง เขาหัวเขาหมื่นเชย
 แกรง มวนพดค้อค้องมา
 ทุกก่อนไม้เคียดระคั้ง
 เจริญ บ่อนั้น
 คินไหว
 พ้อมก้อง
 คาคพด ๗

๑ เขาก็ ชนสามแพ้วตายท่า กระจัดจวน
ยังเล่า นองพดมาตังเหมื่อย ไหลร่อน
แห่นเก้ ผดควนให้ยมเพิง คึงมาก ปางน^๕
แต่นั้น โดยเฮ้งฮ้อนเฮวม้า ชับแสง ๑

๑ ค้อมฮอดขันไรพากย์ ทุกประการ
เคิมคำแดงร่อน เขาไหว
พังพอแล้วภูบาด กอยกถ่าว
ค้อนโคกไค้กองค้อง โห้หว ๑

๑ จักบัวให้หมอกไ้ มาพถัน
เฮจัก ปองตัวคักควนถอง เถิงคำ
บัค^๕ ขุนแถวเจ้าเมืองประกัน คนมาก เขาพ^๕
ผัดถ่าวข้าเฮียงถ่าน เป่ายอม ๑

๑ บัดปากพันท้าวบัว คงกวาน
เฮจัก ฮอมแพนทางแต่งปุน ไปค้อน
คุด^๕ ผูกานข้าเขาตาย จมมอด
ยังเล่าร่อนคันท้า ยังฝาย ๑

๑ เจ้าถ่าวแล้วหมอกทอด ประดิษฐ์
เคยทวยคักคากยา ยังหมัน
ควนเฮียงชื้อ มังฟูเบองเฮาสั่ง ดุ่มฮาก
คัก^๕ เหวะชื้อเจ้าเฮียงถ่าน หยุ^๕แรง ขอบแล้ว ๑

๑ จักเล่าข้าหลายพาจ วัชควน แดชาม
หมอก^๕ แดงโดยเคิมบู่กุ จาเจ้า
ทวน^๕ เกดควนฮ้อนฮอมเฮา นวนหน้อย
ฮันจัก เข้าวังร่อนเฮียงถ่าน เม้าถอง ๑

๑ เหมื่อนคัง ยังขอบควนกึ่งเชื้อเฮ็นฮ้อย ฮักถ่า
มัน^๕ ผองควนควนค้าย่า ยังไหว
เร้งญาฮ้อนเพิง ท้าวฮ้อย
เมื่อน^๕ หมอกคาคแล้วทวนไหว^๕ จำเร็น ๑

๑ เจ้าป็นหน้าแดงฮ้อย ทุกถอง
เคินเคียงไค้ดั่งถอง นายไร
เชื้อเฮียะ ทนพลเจ้าเวียงถอง ระวังราช เฮวถิ่น
ให้เคื้อกร้างคักคัน แต่งมุน ว่าเนอ ๑

๑ ประคัมหมุ่ท้าวคันทาด ถอยงาม
เยื่อว่า ดุนพดแมนฝ้ายหลัง เดี่ยวข้า
เฮจัก ขานควนแล้วประนมถา เคยถ่อง
ขัน^๕มาเฮวฮ้อน ฮับทาง ๑

๑ พันเถอนกว้างเถิงชวง ถ่มคาม
เฮจักดุ่มพาย มวนทันทางหุ่คอง คนไร
มัน^๕กั ฟังกอนฮ้อแขางม แด้วผ่อ
แกวเถอนไค้ถัพฮิม ฮัวป็น ๑

๑ ว่าเป้า ค้องค้อฮ้างชนฮาบ ยูแสง คังน^๕
ถอนจัก ถอยคันทังเพือน เคิมค้อฮ้าย
เฮจัก แปงพดพ้อมหวัคม กอยพอก
ท้าวกว่าฮ้ายพดเจ้า ช่มมา ๑

๑ เบองชอกฮ้ายแกวก้า แมนพอง
กวานเก ทังแของกาเกี้ยวถ่าน ไค้เจ้า
ถามมะเฮียวถิมพายทอง ทอนผ้า
ค้ายตั้งเหง้ายชพ้อม พามชน ๑

๑ ดว่าดว่าข้าท้าวซิม	ชมทาน	๑ ค่างค่างแก้งอาบ	บางบิน
นายจัน ต่แมนฟองฟาดขอ	กะชั้นซ้าง	เขาฮับ เนื่องกันเมื่อด้โฮง	พันห้อง
แปดพันฟู่เพ็ดเฮว	ฮามเพี้ยก	ถวิลไหว้ราชา	กอยกถ่าว
ข้าท้าวเจ้าเซียงถ่าน	ไต่คาม ๑	บอกที่ต๋องแกวเย้ย	ย้อยกะจวน ๑
๑ ค้ายเผือกเมือของท้าวหนุ่ม	ด้ามมะเขี้ยว	๑ เมื่อนั้น ค่างๆ หน้าท้าวซิม	ชมถาม
ยอแยง คำกวานแกแกว่งดาว	เมือยเมือย	เคื่องจัก เคื่องมวนมาฮอดเฮา	จัน รือไม้
งาเขียวค่านคงไฟ	เท่งเท่ง	เฮากี่ ฮามเฮาต่งเวียงต่ง	แด่งอน
เมือซิมพ้อมเฮาได้	โห่หาย ๑	เหมื่อนคังพ้อมเกิงหน	เมืองาย ทุกแล้ว ๑
๑ เทื่อนั้น ดะเม็งได้ท้าวใหญ่	กวนแก	๑ หมักหม่อนหน้าท้าวหนุ่ม	ทุกขุน
มันก็ โทมพายหนักว่าเมือง	คู้ฮ้าย	ทั้งหลายพักไค่ต่ง	ดาเจ้า
ปะแหงนอเดยดา	ถดเคื่อง	ภवादห้ามปุ่นความ	แควนเพี้ยว
ค้ายบ่าวเขยอินฮ	จิดระดา ๑	ให้แต่งเหล่าพานก้อง	ด้องพัน ๑
๑ เมื่อนั้น เพื่องๆ ซ้างจ้วยาย	ค้ายวง	๑ จิตฮับพ้อมกันเที้ยว	ทุกนาย
ยอทวน แวงแอ่งกาดถ่าวถาม	เกิงถ้อย	ยอคำแดงแจกบัน	ฝูงเหง้า
หลาดนั้น เปนเขยท้าวนครหลวง	ซิมซิม แดริช	คักทัก ทานพายค้องพดแกว	กวนยาก เซวพัน
ฮักคำ เจ้าคุดถ้อยเซินเจ้า	ด่เมือง ว่าฮัน ๑	เมื่อนั้น นบนากแล้วดาเจ้า	เลิกลง ๑
๑ ให้ท้าว คัดคิมต่งตางพ้อ	ชนพาย	๑ ต่แก่วันพากเมียนมัวมิด	ดัมเมือง
เฮากี่ ชมเบื่องภักตร์เพ็งฮวน	เฮาฮ้าง	ฮงฮงเคื่องด้องงาม	เงาฮ้าย
แค่นั้น แอ่งกาเว็นวางฮาย	ฮับปาก	เฮื่องๆ ได้เทียนยวง	เท่งแท่น
แปะป็นหน้าคุดซ้าง	ชวดทหน ๑	พระบาทคุ่มยินฮ้าย	บ่อสระเบย ๑
๑ ดั่งบ่อ เขยอนยากให้เผื่อฮุ่น	มายมื่อ ก็เต	๑ เขียงแกว่นไ้ยฮอย	ทะไค่คำ
เมื่อนั้น ด้ามมะเขี้ยวเคินแด่งพด	คินพ้อม	ภุชรเดยด่วยมื่อ	เซ็ดผ้า
เดียงก้อก้องกระดิงทอง	ทวนย่าง	ธรรมยาฮันถ่ถานเพียง	นอชเดื่อ
นักเนื่อง แด่ระค้อมคินดู่	นครหลวง ๑	เมื่อนั้น เคื่องค้องขำคองพัว	ไก่อ้น ๑

- ๑ คีแก่ ดูรยเฮื่อแจ่งไต้ด้อง เท่งพุ พันเยอ
ในเมื่อนันคัมคู แคมค้าย
ชะมูเนือมาไท เถิงนอก
เด่งเน่งพ้อมทังค้าย หยู่วอน ๑
- ๑ ผ่อเห็น แพนหอกเหล็ดอมเหล็ดอทัง เงินยาง
พันเยอ
ประค้อคำออนอ่วยมา มัยง
ไหลดลตามเท้าบางบิน กากาด
มุงเห็น พ้ามัดคังอมถ้าน ดั่งฝน ๑
๑ ทุกทเทียนทุงดาค คับนา
ยอนยอน ชาวคำว้งบิยะเงิน ชาติไถด
เมื่อนั้น แองกายอ้งหัวพาย ทงเพด
เฮอฮับ ไร่ไถ่น้ำเตนเด็ด ดั่งเดียง ๑
- ๑ น้อยท้าน ผู้ก่งท้าวประชิดเทด ทอนเกิงหนเด็ด
กัวท้อ ด้องแพงเฮอฮับเดียง ไฉนอ้ง
เมื่อนั้น ผุ่งสาววอนชานหลดอง เมินมุง
บ้ำข้าคัมคึงฮ้อน ฮอดแดง ๑
- ๑ พุงๆ แด้ชะค้อมช้นช้อ เขียงดา
ปุ่นเป่งเกยกอ่ดุง ดุ่มค้าย
พยาแกจเจ้าเมืองประกัน ท้าวกว่า
ย้ายหมู่ช้างเรช้อ หนชงคัง ๑
- ๑ ดั่งว่าดั่งว่าพุนท้าวแตก แคนผ่
กงานเก เขาชุนม้งเบิกมา เขียงถ้าน
อินจัก ที่คุดอวยพดแกว ยู้มาก กิงเด็ด
คังนั แด้นค้อถ้านควนไค เป้าชาม ๑
- ๑ เฮาค้อย พังกากแก้วหมอไก่ คุมเวียงก่อน
เกน
คองบุชานฮัดตาม เถิงเก้า
ควนที่ เขียงคักคั้นเคินเกิง ท้าวฮ่ง เฮาพุน
ค้ายดั่งเหง้ายินพ้อม พ้าเชิน ๑
- ๑ แด้นั้น โยเรดเทียนกักค้อย เถิงเคื่อง
ฮมฮม เค็มเคินชวากคังคน ทุกค้าน
ปุ่นเมื่องให้อางพวง พดอ่วย
เฮอฮับ ผ่ายแผ่นถ้านเกิงท้าว ลูกจอม ๑
- ๑ เขื่อเยื่อะ ชักถ้าวช้อประกันเกิด กวนเฮา
แกวกี ฮอมพายนามากฐู ช้างบ้าน
โคจัก มั่นเทาแททวนดุง ดะดอว่าง
ให้ท้าน คัดอ้อนฮอวแพงถ้าน เมื่อเคนแต่เนอ ๑
- ๑ ผิบ่อ มาทอนท้าวเปนช้าง เดี้ยงดินคอบเด็ด
วือจัก ยอแมนฮัมฮาบฐู เขียงถ้าน
ทงว่า ช้นแรงเบองเองกา เพาะฮ่ง หลานคาย
อินจัก ค้านคอบช้อเชินเจ้า บ่อกว่าเขื่อ ๑
- ๑ แด้นั้น พุงๆ เมียนประคัมหาม เขียงถ้าน
ยอมือ ทนเห็นอหัวค้อยคอง คองช้อย
เดยดาผู้ผดกวน ภูวนาก
คักท้าน เจ้าคุดอ้อยทงฮ้อน ช้าคาน ๑
- ๑ แด้นั้น ช้นช้มาผายผาด ไปเบอง
ฮวาน ๗ ดูรยด้องพะโยม ยังเข้า
คึงเมื่องช้นเขียงถ้าง เหล็ดยว ผ่อ
เม้งนัง เข้าบ้ำไมเมื่องฮอน พูเมิน ๑

๑	คี่แก่ ด้านบึงด้วยธรรมา เดินดงคันไผ่พาง	แถมพูนขุนเข ฮิมห้วย	๑	เติ่งฝ่ายฟ้าเจ้าชุม วายนโยงเบิกตาน	ราหู คันบ้าน
	เดงเห็น ะรตอณพ้อมยังฮวน อันวงด้วยธนูไม้	เอื้องคอก เมือแดง ๗		ระบุนเอบาเคื่อง พอเมือ ดูยัดวงด้านดงดำ	จงพิ เถียมเขา ๗
๑	คี่แก่ นกฮอกฮ้องชมค กอยแสงนัมอันคาว	พังกนา หัดยมิช	๑	เจ้ายักมวนอนมาก ยินเหงาทอนทอคตน	มัวกระดัน
	เขี้ยวทางเท้าผาหลวง แม่งนึ่ง เถิงทักจวนอระทอ	ห้วยคาค ฮ่มเพียง ๗		เบ้าว่า บุกกันแกวักมิจ วิมาก คึงแต่ฟ้าเวรไซ	เตงผ้า จักคคาค ดันัน
๑	ชวาค ๆ น้ำไหลแฉ่ง ดองนายเอียงจอกเกย	คุบคอน ดงม้า	๑	ท้าวฮ้องฮ้อนรักคณาดัน ระบองบาแจ่มเคื่อง	ดั่งต้นอง ๗
	กอน ๆ คุ้มใจจง ค้ายไฟฟ้าชมพ้อม	ภูวนาถ เหวพัน พวักัน กัดแก้ว ๗		เมินเห่น ฮอน ๆ เถลอมวักาง คำฮ้องผู้ แพงถ้าน	นงวอน จงฐ คุบคุ พิคณ ๗
๑	เมื่อนน พระบาทเบื่องท้าวฮ้อง ประดังไล่ด้นตุกเม็ง	เจื่องทาน มัวค้ำ	๑	ปานัน ะรพุนเอนงถ่าว ไผจัก ผายบันเทาทแห่งทวง	กุหลัดบ ไม่เต
คี่แก่	พระพายพานผ้าแสงพ ปะคับเถียมถ้านเถียมพ้อม	ทะถ่วน พุนเข พ้องไหล ๗		คุดัง ดันเทเข้าฮมบา มะโนนาครฮ้องจงฐ	เขี่ยมฮ้องน ได้ซาม
๑	พอเมือ ฮ่วน ๆ ฟ้าฮ้องฮ่า ทุกไทชมขึ้นระดู	ฮวายนเอียง เคื่อนตัง	๑	เขอนแนบนวนเอนาเน่ง คี่แก่ ดมเซยพัคยอคตาน	เบื่องแปบ
คี่แก่	ถมเถดียงไม้ใบปิว พะโยมเมคกั้งควาวันไว	เบื่องฮ้อง เมือหนาว ๗		ถอนว่า ได้ยาเทียนทนแค มื่อถบฮ้องชมได้	ไร่ประมาณ ๗
๑	ผ่อเห็น ไฟถ่วงแผ้วผาป่า ถาว ๆ เถียงคี่รึงเฮ่งแสง	ฮวายน พุนเข ฮันก้อง	๑	แต่นัน แวนถ้อยฮ้องพันที่ บาคานนอนเถื่อเพียง	นิทชา
	อระทอชชอน ข้ายเคื่อนคน คาเวาฮ่าฮ้องไทท้วง	คับถ้าย เฮียกชวน ๗		ผั้นว่า ไทวกงเยของยอชิง บันน่ายป่าเคิมถ้าน	กวนก้อง
					คอมพิ ภูพุน
					พ่างหมอน ๗
					ฮัดจรวรย์
					พอยคำ
					ผาแอน
					ถ่วงพัง ๗

๑ ผันว่า ชนแทนแก้วหอราชน มุนเทียน
 ทวงระกัมม่านดาบ เตียนผ้า
 ผันว่า มื้อถุยได้เวียนเวียง เจ็ดฮอบ
 เห็นตั้ง ดาวหยาดฟ้าคันเช้า เชื้อทวง ๗

๑ ผันว่า เบื้องขอบขันจตุโลก เป็นเมือง
 เทพา ทั้งพรหมธวัสดังพร อันแก้ว
 ผันว่า ดาวเอียงแจ้งจักกระวาด แฉ่นประเด็ค
 ชุกคั่นแล้วทวงค้ำม เชื้อกัก ๗

๑ ผู้ก่งท้าวทงเด็ก นาคของ
 ผายแคงบัวดอกมา เกยแก้ว
 ระเบียบเนื่อนัวรรดี เด็ดยวาคค
 เมียนส่งว่ายหน้าดังเด็ด ลวดคา ๗

๑ คินนคาได้ยาดัน ยามฝัน
 ฮอยว่า เทพาเพงเพือนบุญ ค้ายาย
 อัดจรรยัเทเหินทน การทลาง
 ท้าวบดกแจ้งราฮ้าย คว้างพาย ๗

๑ เขาก็ นพนาถแก้ววานพากย์ ภูธร
 จาค้างามค้อยถวาย ถนองเจ้า
 อันนเปนตั้ง บิดรไต้ธุชน จิราข วันนั้น
 ให้ตุก เข้าค่อข้างชนฮาบ ดังคาม ๗

๑ พ่อท่าน ผันปากได้ถุยออก เวียนเวียง
 โจรยังเฮวฮ้อมขาม รชช้อง
 บุนนมาเกือทลายเรียง ชมฮ่อนจิงเด็ด
 อันว่า บันบ้ายค้องเคิมถัน ถ่วงพัง ตั้งนั้น ๗

๑ เจ้าจัก ไต้ท่อนท้าวมหาธาตุ ชูเมือง
 พายหลังผางบ่อจา จงด้าง
 อันว่า ดาวเอียงเจ้าอุทัย ทวงเชื้อ
 เจ้าจัก ไต้ค่อข้างถันคั่น เพือนพล ๗

๑ ยดียงเท่าฟ้าเพื่อ ชุมพู
 ฮอยที่ เทพาคนแผ่ผด ผายกวาง
 เมื่อนั้น ระเบียบเนืองโรย ชมชน
 แม่แต่งหางพลัดแล้ว ชูประการ ๗

๑ ฮื่นๆ เทียนผ่องพอก มุนนาย
 คาไคเคฮับพาน เพงน้ำ
 ถ้าๆ ท้าวทวายนปาน เมืองแฉ่ง
 พ้อพากเมียนเมือค้ำ ร้อยระดังลูกเนอ ๗

๑ บัดนี้ ลูกหญูไ้ฮั้นแห่ง นาคของ พ่อเออ
 เงินค้ายยังฮ้อมไป เปนเข้า
 ดอนว่า พองความคั่นโล่มงาม จัอมม้วน
 บ้าราดเก้าดินด้อย ชวาดแฉ่ง ๗

๑ พ่อบ่อ คัดร้อยฮ้อยฮอยด่อน แควนคายแลษาม
 รือจัก เอาเพงดัดฮ้อยฮอย เอียงหน้า
 เจียมแต่ จอมวายนไ้คู้พอย พ้อมเพื่อน
 นับว่า เลียงกำฟ้าทั้งไ้ ไม่ขวาง ๗

๑ เดือนๆ น้ำเพงแพ่ง ไหงาม
 วางปานปนบ่ออาว กินพ้อม ๗
 ผูกคว้ายายขามดาบ เดียนแจก
 ษะพาดพ้อมผ่องเหง้า แต่งค่อม ๗

๑ อัครเนกเหม่มื่อแม่ หยุบวาง
 สอมความเถิงเผ่าผี ผู่ดำ
 บัณ บุษบงเบองเฮือนคอง คางยาก
 ดุหุ่ฟ้าคุณคำ ช้อยระดัง แต่เนอ ๑

๑ เจ้าฮั่งท้าวผั้นหลาก หลายประการ
 ใดยายังเชือกกั้ว กอชยัน
 ถามเถิงพ้อมพดทาน ช้ายคว่าง
 เขาว่าเคื่องจัก ม้างท่างได้คำถ่าน มอมเมือง ว่าอัน ๑

๑ เหมื่อนดัง ผู่ต่างท้าวทอนเฮียก ดำธุการ
 คุ๊ก ปุนเปื่องเป่งเคื่องงาม พัดเจ้า
 วานทั้ง เทพาพุนแดนสวาม เดือบ่ามากิน
 คุ่มยี่เจ้าเฮือนไฮ้ ลูกจอม แต่เนอ ๑

๑ เมียนหย่าแฉ้วน้าหล่อ วางดงดา
 ดุขาวค่อมคู่คน แควนหน้า
 โยชาเทียนทุกแถว ถอยพาก
 ค่ายดำชำเทแฉ้ว เด็กดงดาน ๑

๑ เมื่อนั้น ช้ายคว่างค้ำท้าวปาก ปุนเลี้ยง
 ขอว่า ดมภารเพ็งดั่งใจ คุช้ำ
 รดงเทน ดะเบยเบองหัวเรียง ชันทั้ง พุนเยอ
 คุดง ชุนหม้าพดพ้อม พ่าหลาย ๑

๑ ผู่ก่งท้าวไร้ดอบ ดักถาม
 มั่นกั ผายเชิงเดยดั่งไป ปุนค้ำน
 เขาว่า ดมความเกยวเงินยาง บุกะรวร เฮอพัน
 เบองท่างเจ้าเมืองถ่าน ถ่วงทั้น ๑

๑ แค้น ชนค้อมท้าวบนนาถ เริงณา
 ในโฮงหนักถ้าวทาน หุมด้
 คี้อว่า ปากนาได้โดยใจ จงไผ่ แท้แฉ้ว
 บัณ เจ้าหุ่บ้านชมฐู ย่อมแควน ๑

๑ แม้งนึ่ง โยโย่ม้าพ้อมจอด จำเวียง
 วางของปงทาบมวน เมื่อกวั้น
 เขากั เฮียงคนไร้ทานาย น้าฮับ
 ดุขท่างเจ้าเมืองถ่าน เฮงคัก ๑

๑ เมียนถัมถอยเถิงฮอน แฉงคอน
 มั่นกัเฮวความ ทุนบ่าดูลูกจอม ใจห้าว
 บัณ บรพารพุนพายดุง เมนยาด
 เจ้าหมั้นม้าวไร้ดวน โดยชะกัน ๑

๑ ระพ้อมพ้อมฮามาคย์ มามวน
 เห่งพันทั้งคว่างพาย พดพ้อง
 มึงเยยะ ไปทอนให้มาโฮง เฮวด่วน จิงเถิน
 มั่นกั ลูกพากห้องเถิงกวั้น ถั่วถอกอน ๑

๑ ทระถวนถ้าวองด่วย ดาของ
 แฉงคอนฮอนแรกน้า นายท้าว
 แเปงคองเมียนมวนปุน ปู่ดาด
 ประคัมทอกง้าวงามท้าง แท้แทน ๑

๑ ระพาดพ้อมเถิงที เดินขวาง
 ดากัน ปงเงินคำค่าแฉ่น ดมแก้ว
 นายพองเทวทันทาง เมียนนึ่ง
 นบนาทไร้ทั้นแฉ้ว คุ่คน ๑

๑ ยั้ง ๆ คึงถวายเป็น
 ยน ๆ ขอแพ้นแจกกอง
 นับทอ พัทธแก้หวัดตาย
 ท้าวซิม เจ้าตุ้มฟ้าปุนเค้า

บันนาการ
 ทังผ้า
 ย้อยถู
 แคเบา ฯ

๑ แหวนผูกแล้วถ้วนคำ
 ถวงเถาวัลคาคำ
 เชื่อง ๆ เหลื่อมคือแสง
 ประดับขุ่นเย็นแล้ว

ควนเมือง
 เคียนหมื่น
 สุริเยศ
 ก่อถากอน ฯ

๑ มั่นจึ่ง ทุนเกลไหว้พระบาท
 ภูธรทงขอบหัว
 สองนายพ้อมประนมมือ
 ถูข้ม เจ้าแผ่นดินถ่านขาว

มังคม
 หุมด้าน
 ทนทาน
 นัคตา

๑ ผู้ผ่านท้าวทวนฮีบ
 วนมาถูงออกเฮา
 ยังเป่า มีคำไรการใด
 เท้าว่า เด็กทุมข้อนเชียงด้าน

ฮีบซาน
 ฮีบฮอน ฮู่ว
 โยพยาริ เก็นน
 ถ่วงมัว ฯ

๑ ซาก ไซพากย์ไ้ทูนบาท
 ท่อว่า ถ้ววยเดี่ยไ้เมือง
 ดึงยี้เกียวจินยาง
 ถูงท่าน เจ้าคิ้วถ้อยเซินซ้า

บาดี้
 มวนช้อย
 ยุคราช
 พักของ

๑ นับทอ ค้าตามค่านคูงเยียม
 ยังเด้า ของมุนมาตั้งชาย
 แองกพ้อมกวนแก
 ฝูงนั้น พดพอกพ้อมพันร้าง

พอแพ
 ไหลร่อน
 อ้ายก้า
 รุ้เมือง ฯ

๑ ซือจัก นับทอให้ถ้วนหมื่น เหมือนหนานักแล้ว
 บัคนี้ การแคนเคื่องคังถูง เด่มอก้าง
 เท้าว่า จงใจถ่ามาไท ทวนฮาบ เขาตาย
 เชื้อเยยะ มวนมอบข้านครกวาง ข้างหลาน ฯ

๑ ถูงพ่า หอมถากถันยั้งยั้ง
 แกวก็ ชมผานคิดไ้ชู
 โดมพาดเพียงพรหมะดา
 เทิงว่า เด็กม่อมัวเมืองถ่าน

ทุกพยา
 ชึ่งฮัว
 ไคโลก
 เพื่องาม ฯ

๑ ถูงว่า ไ้แห่งท้าวมนุสโลก
 พอกท ทวนถ่มคามไ้ใจ
 บัคนี้ ฮาสมฮ้อนฮุนแสง
 ไ้ท้าว ไ้ตุ้มฟ้าทังโลก

ยุปุน
 จงให้
 หิวโหดนักแล้ว
 รือหลาน ฯ

๑ กันว่า ปดโหดแล้วดะด่าง
 เฮาจัก เวนบรพารพอกพด
 บัคนี้ โยซาซ้าเซินพด
 ถูงท่าน ไ้คัมฮัวฮึงด้าย

เด่งยสมเมื่อไค
 ทังฮัว
 พักเพ็ง พักตาย
 เซือนแรง ฯ

๑ ท่อว่าคักฮ้อง ผู้แห่งเหง้าคูลิ่ง
 เขากี่ มวนแพนแดงตาเคื่อง
 ไ้ไ้ถันนาถวง
 โดมฮาบฮัวคังค้อม

ถูงตาออกแล้ว
 วจังถ้อม
 เหลือท่ง
 ฮ้อนฮาม ฯ

๑ คักก่งท้าวผู้เผ่า
 มีฮ้างว่าจัก ขอส่มคามฮาบเฮา
 เหมือนบ่อ ปุนใจพ้องพายถูง
 ฮัวค้า เจ้าคิ้วถ้อยชมถ่าน

พงดักะกุด
 เปนช้อย รือท่าน
 ละพี เดี่ยวรือ
 ค้าวัน ฯ

๑ เมื่อนั้น ผู้ที่ค้นคิดชัย
โยธา ทั้งแห่งพันพวงพล
เคื่องจักร แขงนครขว้างดมคาม
ก็รู้ว่าพลท่าน เจ้าหมื่นม้าวเทม้าง
เมื่อณ ชู่เต ๑

๑ ฝูงไฟถ้องแฉวนอก
เยี่ยวท้อ ทวนใจเจียนแจกธุน
ก็วท้อ พลบางเบองพายเฮา
เจ้ากต่างชาดามแจ้ง
เงินยาง นั้นเค
ดองดำ
ฮามทอด ชู่เค
คักอง ๑

๑ ชาก คัดชอดชู่ฮัมพากย์
เขาเม่า พองใจจักโถกถิม
ยังค้อย แขงนครถ้าบาไท
ค้ายแต่ด้าวเชียงถ้าน
ภุชร
คุนท้าว
ทุกหมู่
ไฟพล ๑

๑ บานัน ป้าหยู่ห้องคักคัง คนิงหลาน มากแล้ว
แมนัก ชมชนพายฮาบช
กงแต่ ภูมิดกานถ้องเงินยาง
เงินขอบใช้จันเจ้า
ซึ่งเข้า
ยุคราช
ช้อยแรง ๑

๑ เขาก ฝัดยาคชอเฮาฮอน
ดุกก็ ชมเพงดุกเก็งเมือง
แกวก แเปแบ่งคังเคิมคัต
ถอนว่า เวณพี่น้องนางท้าว
ดองดี
พันพ้อง
เฮาด้วย
เก็งคน ๑

๑ เจ้าหย่า ลู้ม้วยด้างพะมึง
ดุกก็ เขาพล เมื่อเมืองหงัดม้อจา
ดงนั้นดงเดา พาท้เทถ้องโถม
เยี่ยวว่า เด็กท่มถันเฮาพิ
ไม้ค
จงบัน
ชู่ขอบ
บ่อตัน ๑

๑ เมื่อนั้น ท้าวชอบช้อชานออก มีปาย
โงงหลวงนันคังคน
ของายเมียนมวนแฉว
จันแจกช้องพานเข้า
ทุกห้อง
ถอยเล็ก
เยียบแฉง ๑

๑ ชะเพิกพ้อมฝูงไฟ
แฉงคอนกออกถ้าวพวง
ฮ่มๆ เมียนปนทาง
ช้าท่านท้าวธรรมคัน
เงินยาง
ชาพัน
ไทแซก
แต่งคอง ๑

๑ ทุกที่เทียนยอแจก
ฮ่อมความเชินชู่คาง
ฝูงฉื่อแดนคิน
ดงท่านคำพลถ้า
ด่าดี
คาวฟ้า
ชันบู้ มากิน
หญู่คอง ๑

๑ เด็กท่มถันเพงราช
คума เวณนครหลวงขว้างหลาน
ทุกพายเมียนยอวาง
กินฮับฮ้อเทเข้า
เงินยาง
เปนเจ้า
ไวก์หย่า
เด็กพาน ๑

๑ ชะพาคคังช้นหมาก
บาคานเคินแต่งเค
ดุกก็ ยัวแยงใช้ดองนาย
เฮาจัก ป้าชะค้อมไปค้อง
ทะไถคำ
เพงน้ำ
เชินช้อย
ค้อท่าน ๑

๑ ออระม้อยหน้าท้าวฮ่ง
ประดังความทานฮ้อดง
เมื่อนั้น วันเชื่องฮ้อนได้แฉง
คอนมอกเบองแซก เจ้าลุ่มฟ้าพายแฉงฮ้างเพียง ๑
ฮวอยจัน
ทั้งบ้ำ
มนุ่ธราช

- ๑ ชาวา๑ น้ำฉั้นเด็ก
ปุ่นเลี้ยงถึงเผ่าผี
คุณทานม้างต้มคาม
เด็กท่มเชื้อเชียงด้าน
- ๑ พูไ้ท้าวไ้ชัย
ตุ๊ก เชียวพุดงหลังหิน
บดิน เงินยางฮ้อนคือควน
ตุ้ยยะ ชำร่อยชำแมนม้วย
- ๑ พอเมื่อ เจ้าจาก๑คุณมิ่ง
โพยอนตายหย่าเลย
คั่นว่า ยอตา๑ชแมนเตียน
ทุก๑ที่๑เทียนยอฮ้อง
- ๑ เกิงท่อนท้าวเมืองไทย
คุณฝูง ก็แพนตายด้อยขอ
ไ้ฉฉั้นก้อยดงนาง
ดุงท่าน เจ้าลุ่มฟ้าเวนไว้
- ๑ คำว๑ เบื่องปานแกว่ง
ปุ่นพอเจียรบ่าวราว
เม็งนึ่ง ดุระพางฮ้อนวาทา
ชำท่านเจ้าทองด้าน
- ๑ นบนาถแก้วเลยแพ่ง
ยน๑ ยอพิทายเทียนอัน
เขาพองพ้อมพองเนา
แก้วแก่นไ้ชวนแรก
- โหงวาม
ฝูงเชื้อ
ควาไ้ใหญ่ ปางน
ด่วงดุง ท่านหุ่น ๑
- ทวนทั้น
เหวห้วย
ฮมดวาก
คุ่มตายแต่เนอ ๑
- มารดา
ถอนค้อง
เลยฮ้อน
ทิวแดน ๑
- เงินยาง เมื่อใด
ยาชำ
นงถ้าว
ว่า๑ละ๑เจียร ๑
- ไ้กววาง
เขินเข้า
เฮืองวรา
ถวดแทน ๑
- ดักดวง
เขาไ้ได้?
เมี้ยนดั่ง
แขงาม ๑
- ๑ ชะพั้งพ้อมยกย่าง
ชวาม๑ ดุริย๑ด้องคอย
เมื่อนั้นเจียงก็ จงเจิงแกว่ง๑เสด๑ด้อยว
รือจักกะพิ เจ้า๑ตัว๑ด้อย๑ใจ๑แจ้ง
- ๑ ขอบเมื่อ ชวาม๑ฟ้าฮ้องฮ่ำ
ทุก๑ไท๑ชม๑เชียว๑วัน
กิด๑ที่๑ ฮาม๑เชียม๑ฮ้อน๑หทัย
มือ๑ดุด๑ร้อง๑ชม๑ไว้
- ๑ เมื่อนั้น๑ฮ้าย๑ควาง๑ ฮุ๑พาก๑ย๑ถอย๑ค๑ด๑โลก๑ โด๑ม๑หลาน
ฮือ๑บ๑อ๑ เฮือน๑คอง๑ถอน๑ด๑ง๑ไป
บดิน๑เฮ๑ก๑ หอม๑ทาน๑ไว้๑เงิน๑คำ
เพ็ง๑ที่๑ เข้า๑เถื่อน๑ไม้๑ท๑าน๑ร้าง
- ๑ พอเมื่อ ฮบ๑ฮ๑าม๑แพ๑ท๑า๑ด๑ว่า๑ ก๑ว๑าน๑แก๑เมื่อ๑ใด
กิด๑ว่า๑ ด๑ว๑าง๑จ๑ุง๑บุ๑ณ๑ค๑อบ๑นาง
ถอน๑ว่า๑ ม๑ด๑ใจ๑ค๑ง๑เฮือน๑ถ๑ง
เคีย๑ค๑ที่๑ บ๑้า๑ค๑อก๑ค๑้าน๑แ๑ง๑เข๑ม
- ๑ คัด๑คำ๑ฮ๑้อย๑เก๑้า๑ปาก
เงิน๑คำ๑หน๑ก๑เก๑ิง๑ค๑น
เค๑ม๑ว่า๑ เบ๑ื่อ๑ง๑แ๑ง๑ไ้๑ว๑อน๑เม๑ง
แพ๑น๑ง๑ว่า๑ เข้า๑ด๑อ๑ร้าง๑ด๑าง๑ด๑ั่ว
- ๑ ชะ๑ฮ๑อน๑หน้า๑ท๑า๑ย๑่ง
เงิน๑ท๑อง๑ท๑ัก๑ท๑อ๑เขา
ม๑ด๑ง๑ ฮ๑น๑ฮ๑าว๑ค๑้าน๑เด๑ิน๑ถ๑าน
ท๑อ๑ว่า๑ กิด๑เค๑ีย๑ค๑ด๑ง๑กระ๑ด๑ัน๑รู้
- เดย๑ดา
ตุ๑ค๑อย
ฮ๑ม๑ม๑่วน
จาก๑ไป๑ ไ้๑เด๑ ๑
- เด๑อน๑ด๑าม๑พ๑น๑เข๑อ
มา๑ห๑้อง
ยิ๑น๑ไ้๑ด๑ก
พ๑าง๑หม๑อน ๑
- ปุ่น๑ห้าม
ชำ๑จ๑าย๑ ถ๑้วน๑ด๑ั่ว
ฮ๑อย๑ด๑ุง๑ ร๑อบ๑ค๑าย ๑
- นง๑หน้า
ไ้๑ม๑าก
บ๑่อ๑ย๑้า ๑
- ปุ่น๑แ๑ง
เขา๑ฮ๑้าง
ม๑ั๑ห๑ย๑อน๑ ค๑ง๑น๑
เพ๑ื่อ๑ค๑อง ๑
- ยิ๑น๑กระ๑ด๑ัน
แ๑ง๑ฮ๑ู
ไ้๑ด๑ว๑าง๑จ๑ิง๑ด๑ั่ว
ไ้๑ค๑าย ๑

๑ อัมปะโรคน้องตู่เน่ง โนพด เพี้ยนพูน
เงินคำคอนคำนาง นงกั
ร้อจัก ทำคนให้โทหัด ขะ
เคียดเพื่อ นิราธัชนาแดง ชงอน ไค้น
ต่างสถาน ฯ

๑ มนั้ คัถร๑บขำไรขำว แหวอน
 มาตายนคังเค๑ง คนิงท้าว
มีย่างวำ นครด๑งพ๑นแหวเกา ทวนชาติ เทว็อ
 เม๑น๑น เฝ๑งค๑นท้าวพ๑งอ้าย ยำควน ๑

๑ ชอบที่ ภูวนาท้าวให้กล่าว คำแค้นหน้แล้ว
ว่าจัก ลงทานดาวแคไถด คางค้อน
กั๊กท้อ เทลุดแล้วเลยแดน เกิงที่ เฮฟ
ยั่วว่า เจ้าจอมฮั่นหลายชั้น ใช้ประมาณ ฯ

๑ อันให้ ฟัดงัน้องทันทอด มะสามเพียง ดั่งนั้น
ฮอยที่ ทวยไททานเพือนัน ฮายหน้า
ควนที่ เรินหลานให้มาเวียง แวนชอบ
หลานจัก ห้วยย่านฟ้าคุเถ่า ไค้รม ฯ

๑ เมื่อนั้น คอนนอบนอเคยฮับ ฮับชาน
กมเดียงได้ดั่งนาง เม็งเมียน
แม้งนึ่งเกิงที่ สถานสูงแก้งเก้งฉาว จัอม่วน
ประดับฮู้ฮ้อแซฝอยน ก่อวอกอน ฯ

๑ เมื่อนั้น เจ้าค้อนฮู้ฮ้อได้ สารา
กอยความควนว่าเวร คนค้อง
พระอดนแก้วเก้งฉาว กุหลู คีร
ถามข่าว น้องกำฟ้าค้อง คั้ไถดแต่เนอว

๑ ถาน หนักู้ถ่านดงถัน ทับตน ฟัดแล้ว
กางว่า หายบันเทาโทดแถม เกิงฮ้อน
การที่ กังวนฮ้อนเงินคำ นันฮัว คีคาย
เคียดที่ เด็กทุมฮ้อนเชียงถัน ถ่วงตุง ทำนพุน ฯ

๑ เช้งว่า ลุงบ๊วดเค้าปงเฮ้ง ระวงเวียง
จักค้อย เขียวพุดงดั่งเฮง ฮันค้อง
กั๊กท้อ เขียมเฮียงเดียวดัดบุดน เขียวหย่อนกั๊ก
ฟัก แพงพากน้องประถมเถ่า ฮั่วถาง ฯ

๑ อันนึ่ง เช้งว่าฮันเดิมก่อน บาคาน ท่านเฮบ
ไมคี่ คิงนางคำคู้ใจ จงฮ้าง
แม้งนึ่ง เวรทอนมฮ้อนฮ่มเบียน จำจาก
เคยลวด ผายแผ่นกวางเหวห้วย วังตาย ฯ

๑ อันนึ่ง โดยพากฮันตู่เพี้ยน พักฮุน
นางพายฮักชวาคัน ชาฮ้าง
ฮาคูฮ้อนฮ่มโพย พิดลวด
เคยลวด ฮันง่าไม้จวงค้อม คาคค

๑ ส่องฟ้าพ้อมมรนาค เมื่อแมน
เช้งชಾಯฮั่วถู เปนฮ้าย
มิกของเท็ดอเกียวกีต เขาฮั่ว เดิงแล้ว
บ่ฮั่ว พานโทดฮ้ายเฮาเกอ เกิงใจ ฟัดแล้ว ฯ

๑ เมื่อนั้น เจ้าพาคฮ้อนเดิมก่อน ฮูปมา
ฮันจัก ถอนดาพานทยาเยียง เขียมฮ้าย
คิงฮ้อนเพียงภาวนา ทุกคำ คินแล้ว
ให้ท่านผู้ผยากวาง จักคี่ ฯ

๑ อันว่า ฮักพ้อมเทียฮับ ฮักจง
ไผหาก วอนวาจาฮ้างผิ ดุหน้า
ฝูงคนฮายเฮงฮ้าง ฮักคอบควนแล้ว
ดั่งนั้น จักโลกฟ้าดงคัม ฮั่วฮู ฯ

๑ การที่ ผิดชอบฮู้ทุกท่วย ยิงฮาย
ปองยัง มีเทพาแห่งเฮา เฮงไห้ว
ถอนว่า โคนโพยพันกั๊กกาย เปนโทด
บ่ฮั่ว แก้วแก่นไค้ธรรมเหง้า เขียวอน ฯ

๑	ตำราอุสฺสเสวชค กัฏฐรพาทเดชา อาสน์อันดอนเขียน พระพี่เจ้าใจแจ้ง	ระดับคี่ สูงน้อย ทั้งฝั่ง ร้อยคอง แต่เนอ ๖	๑	เมื่อนั้น ฝูงฟางอุสฺสัพพากย์ เยียวบ่อ ดงพดแพนเพือนหยัน เขานค้อคังขั้วสะพานตั้งเบนทาง กางว่า ได้จวบฐันางฟ้า	ภูบาล หยามไย เทียวได้เฮาแล้ว เพื่อแถว ๖
๑	เขียนชรดแล้วเคยดัง มันถึ กนอมคองโดยจ้อจิง เมื่อนั้น แสงคอนไหว์ดาดง ขึ้นขมาผันผ้าย	เสียงวอน จำน้อย ถึงนอก ดั่งคาจ ๖	๑	ออรระไม่เหินท้าวสูง แถว ๆ เสียงดงอาวดังดา คี่แก่ คาราวแจ้งปงเขื่อง เขื่อนขัวผ้าทั้งซ้อง	ชมเบื่อง ดงห้อง โนแผ่น พรม ๖
๑	ก้ายชอกห้วยเห็ดของเห็ด คี่แก่ ดิมพระดีเฮียงเฮียบจาว ทอนทางฝ้ายหลายคาจ ข้ามทุ่งแดงนาฮ้าง	ผงกระจวน กุมแจ้ง แถวฮีบ ชอดเมือง ๖	๑	ฝูงแถวนี้ไร้ดคม่าน ยินอาสน์ท่างเพา กระด้นวอนเท้าเททอง คี่แก่ เคือนด้องแจ้งเจียรไม้	ถายดง นอนแดง ดุกนัง เฮือเขา ๖
๑	ผ่อเหิน ฟ้ากั้มหุ้มมอมีด บาเจื่องจจจคคอง คอนจิง ฮันดวาม้ายทางไกล ขึ้นแทบไก่อต้ประนมหม้อม	ดัดโถน ฟันเขอ คนไร่ ถึงท่าน มอขดาร์ ๖	๑	ท่อนเจ้าคังค้ำพอเทียง เหมือนคัง โดมงามมาฮาบเฮียง บารัก โส่กั้แทฮัมทอง กระด้นโสกเค้นแถมฮ้อน	ราคี่ ฮิมหน้า ซุกคิน ฮุ้งคาย ๖
๑	เจ้าอ่านแล้วชดเนต โถมพาวทอนทอคคณ รือจัก ประดังไค้ให้หายโพย น้ำตุมหน้าแกงไค้	นองตก เต็งผ้า พิคดวาค ไค้เนน กถ่าวคอง ๖	๑	ฮัน ๆ เทียนพดพวก ฝูงคัวควายแจกปุน โงง ๆ ค้องเกรี เบื่องแขก ดุงซิมเจ้าดุ่มฟ้าสมพ้อม	ระดับคี่ ไปซ้ำ ฮันป่าว เฮือเฮื่อง ๖
๑	บอกเพื่อนพ้อมยาคลาด เมืองดุงมัวเห็นววอน เห่งพันพ้อมทวนพาย เฮาจัก เบื่องคาบขั้วพดถ่าน	ยามงาย นันเนอ ไปบ้าน ฮ้วยคว้าง ดั่งแมน ๖	๑	คำว ๆ เหล็ดอมแดงด้อง ทำเบื่องจักแจกกาย ยอพานยัยทะไค้จัน เหล็ดแต่ค้ายโฮงฮ้าน	ฮุกยัย มาคัง เฮียงฮอบ ดุ่มเท้ง ๖

๑ กัดรอบไร่หาที่ ระบุงกิ่งออกมา แย่งที่ ดองทางเมียนคองปุ่น ข้าทำน เจ้าตัวข้างเนืองนอ	ดาวพวง เกยกว้าง ปู้ดาค นอบนอว ๑	๑ ชุนตุกแพ้งเพี้ยน คินมาผัดกถ่าวเปดง บักน ยินแคนไฮเงินคำ ดะพ้งอ้มก้อย่าง	แถวแมน ปางช้าง คองนาค ง้ายคาย ๑
๑ เบองปากขันธามาตย์ ทั้งต้อง ขาหวานพวยแตงเคิม พางายคังแถวกัน คองนอบอก เบองแซกเจ้าดุ่มฟ้าต้องบู้ ปูนกิน ๑	เหงพัน คองมเข้า ถอยพาก ๑	๑ ผู่เผ่าเชอขันธาค ดู้ค้อย คุณพวยแสงฮาบแถว อินนึ่ง ยวงเนนคุ่มมาดา คิดเคียดไฮดินด้อย	เร้งฉา มากิน กุ่มได้ เจ้าแม่ กุน ดวดไป หนแล้ว ๑
๑ สระด่างดัวนโยเรด ขานดาวถวิลนอกลใน ทุกนายพ้อมชุนกวน เมียนหมู่เจ้าเทแถว	ผู่ทาน ตางเจ้า แถวหย่า พ้องดง ๑	๑ ผู่ดั่งเชอเจียนแค ฮู้ว่า เมืองโกตขันค้อยโดย พดัดแถวดวงพ นำห่ออเหต่าเพงแถว	ชุนพาง มากิน คองมเข้า พ้อมหมาก ดวดยาย ๑
๑ ขะพาดย้ายยอหมาก ระบองบาดูกจอม เมื่อนั้น เมื่อนควอยเบองเฮือนกำ เมื่อกวอนอ้อน แถวกำฟ้าไปให้	ขันคำ ใจกำ กอยแตง ดวดดะดี ๑	๑ ประดับชู้ขันเดยพาก ทงคิงผายย่างทอน เดงคฺ โยชาท้าวเคิมเคิน เหต่าไหยตังกำซ้อง	มาดา เถิงห้อย ทุกแห่ง ชู้ให้ ๑
๑ เขินท่าน เมื่อแห่งห้อยโฮงราช มาดา พู้นก่อน ดองดักฮับแค เมื่อนั้น บาคานย้ายยอวคัง เถิงแห่งห้อยเฮือนคำ	เพงน้ำ ยกว่าง กถ่าวพดัด ๑	๑ บอกลให้ ขาปู้พันพวงแถว โกวปานปุ่นกถ่าวคอง เฮียงควมถ้วนทุกดอง จัดบ่าวเจ้าเซ้งถ่าน	ฮ้างเพียง เถิงเก้า แถวหย่า ดวดเขา ๑
๑ ลูกจัก ไปต่างท้าวทานบื้อ ปางหลวง พ้อเฮย ดิงยักถวนเกิบร บักน ในเวียงเพียงพ้องไฟ ดุงเหนียวให้ไปบ้าน	เซียงถ่าน ฮ้อมชดาก ๑	๑ ดว่ากักฮ้องโฮงราช ปุ่นกัน คุชาวเฮาคูคน เมื่อนั้น เกงฉาย้ายคังแพง ทุกทเคียนแพนถ้วน	เรงโย แควนเสียน พ้อมตุก ดวดดา ๑

๑ แม่ก่ด่าวข้อแซ็ก
อินพรม ทั้งเทพาช่วยชู
คันว่า ถอนดาวข้แมนเดียน
ผัดผาบแพ้แมนม้วย
๑ ขะร่อนหน้าเจ้ายี่
ประนมวันทาได้หัว
เมื่อนั้น ภูธรไท้จอมเมือง
แม่หู่ห้อยโงงกวาง
๑ หย่าโลงฮ้อนสมกิง
อินคาของมิ่งแนน
คองไท้แท้เถนชู
เทอนตุ๊กจัก พากแม่ผู้ คิงค้อม ค่อยไป ก่อนแล้ว
๑ ออระม้อยหน้าท้าวฮุ่ง
กัวกายยามโซคไสย
เมื่อนั้น ดองนายฮู้เยียนความ
ผ้อจัก ผายแผ่นด้านเมือหน้า กอนพล พ้นแล้ว
๑ ผู้แห่งเหง้าขานแซก
ยมนน ชาวเงินยางเจ็กดา
เลงดู ฮวานๆ เหลื่อมแดงได้
ค้อนเฮ้งค้องเดินแด
๑ ให้ฮับย้ายฝูงหมู
สมสม ไทนาคองบ่ากัน
เมื่อนั้น นางจอมเจ้าใจจ
ดงจากห้องถึงร้าง
โอยพร
แนนท้าว
เลยฮ้อน
มุ่นกะจวน ๗
ฮับพร
หุมฮ้าง
คักคัง
ค้อยกดำ แคเนอ ๗
การโต
นำเกยว
ซักช่วย
ค่อยไป ก่อนแล้ว
ฮักแดง
ชนร้าง
ภูวนาถ
กอนพล พ้นแล้ว
แรงงาน
ดงห้อง
ดุ่นทิม
แดงไป ๗
แพนหาง
ทางด้าง
ฮักถูก
ดั่งเจื่อง ๗

๑ หมักหม่อนหน้าฮักถูก
ตุ๊ก ทำเบื่องมาคอมเอือน
มาคาแก้วไธ่ดั้น
ตุ๊กจัก หว้ายย่านฟ้าใจเจ้ง
๑ แม่ท่มฮ้อยชดเนต
เซากี่ ไชมมือนางค้อยเพือ
ยมนนย้ายแพนแดง
ฝูงพวกพ้องชมพ้อม
๑ ผ้อเหน กาตากก้ามกายท่ง
หัวพลเถิงบ่าควน
พังยิน ยุงทองฮ้องเฮ่เสียง
เจ้ากั คักยั้งห้องเถิงไท้
๑ เดือนๆ ข้ามเขาขอบ
คี่แก่ มาดาผายกินเกียง
เลงดู มาดาคอเดิมแ
คักพีเจ้าคังค้อม
๑ พังยิน นกฮอกฮ้องหลายดั่ง
เซินๆ ฝูงตาเวาดั่งเสียง
คี่แก่ ดั่งคาแก้วชมดาว
ดัดดั่งช้างมัฐ
๑ เมื่อนั้น พันเถือนไม้เมินมุง
แองคอน เขาตวงงามหญ่คอง
มิ่งเยยะ เมือเห่นถ้อยเถิงดี
น้องจากบ้านแวนเช้า
โอมชวน
เห่นหน้า
จอมเกด กุเคย
จากจิง ก่อนแล้ว ๗
นองแดง
เมือห้อง
เตี้ยระดาต
ฟ้าดงวน ๗
นาคอง พ้นเยอ
ดงกวาง
ดุ่นเถือน
แม่เมือง ๗
คอยแดง
เกาค้อ
ไรคอก
ไค้เห่น ๗
นานา
ดุ่นก้อง
โถมเพือน
รู้คนา ๗
เซียงเคือ
คอยเจ้า
ดาโรจ ภูเนอ
รอนยาม ดีแล้ว

๑๑ เมื่อนั้นก็ เหวยบถาพณต์ถ่วง เสดดา

สมสมฝูงบัวควม เติมพ้อม

คัมคาเท้า.ซึ่งหลวง เชาจอก

ขลุเจ้าคังค้อม ค้อยแทน ฯ

๑๒ น้อยท่าน เถิงแก่งด้านท่งฮอน เหมเมือง ก็แต่

เต็มว่า เถิงแดไคหากเหน ไกอเจ้า

คังนรอกจก เถิงพดคังค้อมคัม เหวยชอก ไคณ

เหมือนที่ กะถันโด่งฮอนสมเข้า พ้องคัง ก็แต่

๑๓ เมื่อนั้น จ้อมหอดให้พิวฮ้อง ฮอนฮอน

รือจก ฝืนคังเมื่อชอกคอง เถิงบ้ำ ไค้ซาม

ขุนเพงพ้อมแองคอง เหวยบถ เมื่อกะ

หลานท่าน เถิงท่งกว้างเขาช้าง หุยกอง ว่าเนา

๑๔ เชื้อข้าง ขันเจ้าช้อแซ่ขาว โดยพณ

ระบของนางเม้งมึงเมือง มัวหม้อม

เชื้อเยยะ เชนหลานให้มาเมื่อง เหวยเอ่ง จิงเก็น

เขาก็ ปะดับค่างพ้อมงายถ้ำ หุยกอง ฯ

๑๕ เมื่อนั้น ขาเฮ้งม้าเหวยชอก พดหลวง

ถวายคดีโดยคังคอง คำถ้ำ

เมื่อนั้น คัดพอให้หาพวง พดถ่วง

เขาจก เขาดังบ้ำท่งฮอน พิศน ฯ

๑๖ ขากถ่วงถ้อยแทนถัก คำควน

เผื่อจก ดาพดไปก่อนหลาน แควนหน้า

เพ่งที่ เมื่อไร้โถมงาม จ้อมถั่ง ควนแต่

พากพิ ห้วยย่านฟ้าฮอยฮ้อย สุบนาน ซามคาย ฯ

๑๗ ที่นี้ ยังๆ แด้ชะค้อมเกิงท่า เขียงเคือ

คองๆ พายแกว่งกะดิง ดังก้อง

พดเผื่อเท้าทวารเวียง ระวัจเคื่อง

เพนช้อฮ้องหลายถ้วน ถวดเขา ฯ

๑๘ เพื่องๆ ข้างช้อชอก เยียงเกย

ธรรมยา ปุนอามกานออกคอง ฮับเจ้า

มาไทท้าวผายเชิง ยกย่าง

ค้ายเผื่อเชื้อฝูงเหง้า ย่าถั่ว ฯ

๑๙ เกิงที่ หอด่างกว้างโง่งฮาส มะโนสม

เทพมวนหุยกอง แควนหม้อม

ชมๆ ซ้ำชอกถัก แควทัง

ขอยนนวนผ่นฮ้อง ถั่งถาน ฯ

๒๐ บ้ากถ่วงถ้อยทักท่าน ทังเหงา

ปุนเตียงซานชอกเมื่อง ทังหม้อม

บักคัง แควคองก้าเงินยาง ตุงชอก เหวยพุน

คูกัก แด้ชะค้อมไปบ้าน ร้อยแรง ฯ

๒๑ น้อยท่านฮอนหลายถ่าย ทักหนา

โดยเดิม ฮันแองคองถั่งถอง เถิงบ้ำ

เมื่อนั้น ปุนคากถั่งเผื่อนควาย แควนฮับ

คูกัก ผ้ายแผ่นฟ้าไปค้อง ค้อพด ฯ

๒๒ จ่งว่า ให้ถับข้างสนฮาบ แสงผาน

ยาโพยไคเค็ดคเคด แซมฮอน

ขุนเพงไค้วบาคาน นมบาท

ผู้เหงเหง้าซานช้อ รอมจิง ฯ

๑ พระบาทให้อ้ายคว่าง คางคน
มันก็ คั่งคำเขินรู้ควง คางพ้า
คูจัก มวนพดขำมตงขวาง ดันโยชน์
เจ้าตั้งบ้านปูนตั้ง แต่งการ ๑

๑ กั๋มบ่อ มีโชคซ้ำแพ่เพื่อน แถวแมน
กอยใจจวงจอตหลาน เหล็ดบ้อง
คู่เขี่ยะ ขวงแนบให้ส้มตอง เกยวัก
ปูนปูนบ้องกอกแก้ว ก่ายดำ ๑

๑ พรหมเทศ.ผ้าแผ่งมึง คางคิงด้วร้อยเกิน
ทำตวงตวงแทงทอง คางค้าย
นุกมดตวงเวียงมะนี้ ยัดฮอย
ด้อมขู่ขันยาซ้าย โคนคอน ๑

๑ ถิ่นฮู้ว่า การรอนขำรักฮีบ ซามชมก่อนแล้ว
ตองโกถกกันค่างเนา นอนแดง
เปนทางแท้อาฮม มื้มาก
จอมหญ่ฟ้าหึงแจ้ง คิมคูน ลูกเนอ ๑

๑ เมื่อนั้น เมียนหล่อน้ำดวงหมาก จบปาน
คาปูน ไทนาของบ่าวตุง เมืองถ่าน
โยธาเทียนขุนทวน ร้ามะหาด
ปะคัมแบ่งทองโง่งฮ้าน ย่นขวาง ๑

๑ จักเพื่อนพ้อมฮามาคัย เติมคอน
ฝูงจัก ถือเพนหางแห่ตาม คิ่นร้าง
ขาดอนให้ไผชอม คูเป้า
คุนพ้าควนฮ้าง ไร่ประมาณ ๑

๑ เมื่อนั้น คอนเจ้าเต็มเต่งถี่ ทุกแถว
เดินรอนทวนไฟไท ทังซ้ำ
ตระแนวนเอนมาเจื่อง เฟิงพี
เจ้าเห็นขบม้าเขินรู้ รอนบาย ๑

๑ ทุกที่พ้อมท้าวฮ้อย เอียงงาย
ดอนว่า ทวยดำดีดวดเท ทวงฮ้อง
เมื่อนั้น โด่ฆางแก้วนางเมง จั่มม้วน
เห็นทั้นฮ้องสมฮ้อง บ่อดำบาย ๑

๑ ทะถ่วนเทียนโยเซด ทุกขุน
พอดี้เคยเติกตา ด่านกวาง
ผดควนไท่ทงเมื่อง เมียนหย่า
น้ำตุนข่มมอด้าง ลวดถอย ๑

๑ ะพาดพ้อมผ่องพอก เทถง
นางเมงมัวเก็ถอนกอย ทวงละบัน
กิดกั ไกลเขื่อนเบื่องจวงจวน เจ้าแม่ พายพุน
หนักหน่วงแท่ถายฮั้น ไร่ทาม ๑

๑ ฮันนัง ฮู้แค่น้อยเจ็ยมแค่ รวันเกย
ตองโกถกพอฮัวฮาม ยังฮ้อง
หลานจัก เคยพายขำเขาแคน เมื่อทาม
ฮู้ว่า รอนโถกฮ้ายสมฮ้อง ฮูบเคื่อง

๑ ผู้ผ่านท้าวกิดรอน ชมกั
โดยเติมฮันฮอกเมื่อง จิงแจ้ง
ฮอยที ฮาวีแพ่พายบุญ เบื่องมาม จิงแดง
จำแจกเจ้านอนแดง เพือนพด เมื่อโต ๑

๑ เมื่อใด ขนซาบแพ้ท้าวถว่า กวณแก คังนั
 คื่อว่า ดววงจุบญจวนบั้น เขาช้าง
 คาแคะเมยนาเฮียง คังพ่าง
 น้ำหล่อแล้วเดยตัน ชู่ไห ๑

๑ เจ้าจัก ไปต่างท้าวทอนเม็ก บาดั
 เทพไก่อแคว่งปาน ปุนถ้อย
 คุณตุแพ้งยี้ พายเพื่อน
 เฮาจัก อ้วนคิ้วข้างมเต้า แ่งคั้น ๑

๑ ทูเกิดฮั่นฮ่มทัก พระกาโย
 จักค้อย ผืนคังนอแ่งคัง คอมน้ำ
 เงินยางพันฮุนตะโฮ หยั่งไหย่
 เด็กท่ม ใต้ดุ่มฟ้าเรียงด้าน ด่วงดุง ๑

๑ แกวกั ผักเก็บท้าวซ้ำได้ แฉ่นา
 หวังเทกุงยาตรู ชึงไค้
 ฮั่นนัง พงดาแททวนใจ จงฮ้อ
 เทอนพิคัพ เจ้าคิ้วด้อยวางไว้ ชัวโกด ๑

๑ จักไค้ วานพ่อเชือซ้ำชัว แมนมัว
 ยุเฮารมโรกโรย เทม้าง
 เหารามฮ้านเฮอถัก กอชซ้ำ
 คุณพี่บ่าวธรรมฮ้าง มึงเมือง แคเนอ ๑

๑ เจ้าแห่องแล้วเมียนหย่า ปุนนาย
 หิงคู้ วันเฮืองดัมดัมดง แฝ่งผ้า
 ฮาวพายฮู้บันโง คังเพ่ง
 ค้ายดังร่ากนพ้อม พ้องเมา ๑

๑ ชู่แห่งห้องหอราษ เชียงแค
 เมื่อนั้นนางเมง ผายบันเทาทุนทอง บาท้าว
 ฮู้ว่า ฮาบันฮั่นฮ่มแค คานโล่ก จิงแล้ว
 เจ้าจัก ไปผาบค้ำวเคนแซ โยชน่ผอม ๑

๑ ชันโลกด้าสูงซึ่ม เริงโกด
 เริงหลาน ผายคังคอมด้าวงกระด้น เขาเหล้า
 เริงจัก ฮาดัยตันโฮยแสง เหลืองหง่า
 เยอวท่าน เจ้าคิ้วข้างทานแซ บ่ฮ่อแสง ฮู้เค ๑

๑ บ้าว่าแล้วท้าวฮ้อง ฮ้อวาน
 เริงที่ ชุมแพงฮั่นฮอกเมื่อง เค็นค้าน
 เมื่อนั้น หานพายร้ายเซยหา ฮ้อฮอยมุง
 ฮ้ายคว่าง ชันฮ้อมฮ้านแฝงฝ้าย ฮามกาน ๑

๑ พุงๆ พ้อมด้าถ่าว หุมหัว
 ปุนชังชาวนาคองแคว่งงาน เกิงเก้า
 ดั่งว่า เมากะแล้วเดยมัว มาพ่าง ฮั่นนัง
 บ้าท่านเข้าโยฮั่นนัง เขียะฮ่งวน ๑

๑ เมื่อนั้น ฮ้ายคว่างไค้ใจเฮ่ง แสงมือ
 ผันเรน เขาฮามกานเกิบกวน กินเหล้า
 ทูจัก กือพดฮ้ามคองหลวง แร่ดั่ง ฮู้คาย
 หย่าเพียงเว้งจัวเก้า คินชวาน แคเนอ ๑

๑ ยั้งๆ หน้างฮ้อมม้วน พอยหัว
 ไผ่จัก ทอนความผวนคอบฮาว แควนฮ้าย
 ฮู้ว่า เฮามัวฮั่นฮ่มกระด้น ให้งด่าง จิงแล้ว
 คักที่ ฝ้ายฮ้านฟ้าคื่อคู้ เคือนค้ำ ๑

๑ บ่อต้องผูกคัตอย่าง
พอที่ เหวเวียนถึงกอกัม
ถอนว่า ตุหลาด้างเขียงหลัง
คือคู้หม้ายต้องช้าง
๑ เจ้ากล่าวแล้วอาวฮีบ
มั่ง ด้ได้ดังผ่อด
วือจัก ถางทางเดินส่งสาร
หยับเคียนค้ายดเบอง
๑ ชนบ่อ ปะกอมเทมิดูก
เวราจรแจกเจียร
ชนจัก หมายเหมื่อนหม่นเปนสาร
คือคู้ น้ำหมอกค่างยังยัย
๑ มัดแม่งเมียนม้วยชาค
เคิมคองไทท่านเฮา
เปงกะมวนเบองบูฮาน
น่องท่าน ผ่ายแผ่นด้านดาเจ้า
๑ เมียนกล่าวแล้วไรขอบ
จักค้อย คงคำเด่ถียรหุ่ยเฮา
เมื่อนั้น คาวได้ช้ายจันทรวัง
พดพวกพ้องทั้งค้าย
๑ ให้ฮีบเหล่าทุกหมู่
เคินราวเฮาแต่งคี่
ควอนพวยห้างปะโคนคำ
เจ้าก็ ฆอกถ่าวให้พ้องมทั้งบ้า
ส่งสาร ได้แล้ว
การฮ้าย
ถามข่าว
เก็งกัน ๗
ฮับชาน
คี่ฮ้าย
ในโลก ไค่น
บ่อเด่ถียร ๗
ยิงชาย กัด
จำฮ้าง
ในราช วือได้
ยอคคอง ๗
ผงกะจวน
แส้งฮ้าง
เฮาข่าว มาน
จ่งจำ ๗
ชานฮาว
เยียวฮ้าย
เฮียงฮ้าง
มีเมา ๗
ชุนนาย
คาถา
เคียนภาค
ฮ้างใจ ๗

๑ ฮ้ายกว้าง ฮู้พาดถ้อยถามออก คำเนื่อง
คำใดคู้ไค่หม่น เห็นผะยน
หลาดนก็ คดาเมืองแท้ทวนพด เฮวฮอด
วั้นเคองจัก เมียนดังให้เคยแล้ว ลอดไป ก๊ว ๗
๑ เมื่อนั้น บ้าถ่าวฮ้อเชชอบ ฮับชาน
คั้งนฮ้อยว่า ทวยไทท่านทวเขียง ๗
ฮ้อว่าหลาดนจักเคินคนด้าวฮามเมืองเมื่อเพือนจั้งแล้ว
เพ็งที่ ห้ามฮ่อนเจ้านอนหน ก่หากเฮือน ชามแล้ว ๗
๑ เมื่อนั้น ฮ้ายกว้างฮู้เงอนแจ่งจักบ้าบอ โยรา
ปุนกัน จังแพนเนืองนอกใน เคียนด้อม
สองนายคั้งปานโงง เหล้าไหย
ชอมที่ วอนพูกังค้อม ค้อยเฮา ๗
๑ บ้าท่านเจ้าถ่านมาค นางเมง
ปุนเพา เมื่อทอดฮ้องแต่งคี่ คาไว้
ภูธรท้าวเวงโงย ขอแพ่ง
สองฟ้าพ้อมเฮาได้ ล่องวาง ๗
๑ ทุกแห่งเทียนผู่เด็ก ตาง
ธรรมย่านางมึงเมือง เปนเห็น
คินใจแจ่งจางหาน ฮักมาก
มอนพากเหล่าเงินน้อง ดั่งถ่าน ๗
๑ ชนหนึ่ง ตำนากคั้งโกดพิ มาคา ทานพุน
คำแคนพานพาคคน ค้อยเคียน
ถอนว่า เงินหลาดนฮ้างดูรา ทั้งพั้ง กี่ค้าย
เมื่อนั้น เจ้าตั้งม้าคำผะยน คู้คอง ๗

๑ ตอนว่า พุงหอกคั่งล้านคั่ง เค็มเส่งบ่อฮู้
คั้งนั คนหตานค้อห่มทรเด ทางแก้ง
เพ็งที วางดั่งแก้วเพงเม็ง เมือเพอน จิงแด้ว
ฮู้ว่าเจ้าจัก ไปหยู่แด้งคู้เบอง บ่อควน ฯ

๑ พอทีหตานเจ้า ได้มาบ้าวโดยตั้ง ปากนา
ขันค้อย มวนไม้ค้อยคอง คงถ้ำ
เมื่อนั้น เร่งฉายใจเจียน จาฮ่อน
เยอนย่นพวนบ้ำ ค้อยวาง ฯ

๑ ต้องชอกใช้เชื่องแก้ง เทียนทอง
เมื่อนั้น นางเมงมัวฮำคาน คิงช้อง
ชมชมซ้ำรดที นองเนค
เจ้าจากห้องผ่นฮ้อม บ่อวาง ฯ

๑ พุงๆเชื่องของขึ้น เทียนขาม
เก็งเคินขวางแท่นคำ คุณแก้ว
สมสมซ้ำปุนเพา ประคัมพาค
ต้องพ่าพ้อมกินแด้ว เด็กพา ฯ

๑ โธมดฮากชนเมื่อเดื่อ ตถานเพียง
บากานผ่นเนบนาง ในผ้า
ดำๆเบื่องแชนกม เกากอด
หน้าค้อหน้าเผือผ่น ผากเด็นท์ ฯ

๑ นวดฮอดเดื่อฮวายฮวาด ฮัตพะจวน
ผดควนถนอมช่างเรย รอนเมือ
เม็งนัง พอยามคำเฮียงต้อง นิทระเน้ง
คี้แก๊ เคือนควนขันดาวซ้าย ไก่อ้น

๑ ตมเป่งฟ้าวเหมือยหยาค ขอยเย็น
แกวๆเดียงไก่อ้น ขานก้อง
เมื่อนั้น เร่งโยแก้วดองดี พ้อมคั้น
คักคังฮ้องฮมฮ้อง ทอทอง ฯ

๑ ฮันๆร้างควนอาบ จังเพียง
นากี ยวงคำควนถ่าวนาง นงหน้า
คูกัก เฮียงพายเข้าฮามเมือง นอนเอือน
โกดพิเพยงคินฟ้า ค่างหัดม

๑ ว่าบ่อเห็นเงือนไฉ่แฉก แฉมคัก
กวกฮอยคิมเด้าเดย เตินค่าน
ฮันนั นยายฮันฮามนาง ม้วยมอด
ผ่ายแผ่นถ่านดองเจ้า จอมมาร ฯ

๑ ใจฮอดเพียงพวยพาก โจโร
เดี้ยคังเพงเพือโจร จงรำ
นิกเขียนฮู้ผู้คูกู ไรราวด์ เด็งแด้ว
หย่าว่า นอังก้าพ่าหมายฮ้าย ฮ้อฮ่า พิเฮย ฯ

๑ ฮือว่า ตูตภาไถ้นงถ่าว ต้องดี คั้งนั
เทพา ทังฮันทพรมฮ้อยฮู แมนม้าง
พอก บูนมฮามร่นพาน ทำกวว่า กัก
ฮันจักเฮาพี เจ้าหมิ่นม้าวเมือด้าง เพือนฮวน ฯ

๑ เมื่อนั้น จัสมม้วนค่านเรชอบ ชมชวน
พอกทอญพานยังเกยคักกัว กอยฮัน
ฝูงโหยพ้อมโจรมาร เพ็งละหมาค จิงแด้ว
ตอนว่า นิมเดือกคักโดยถ่าน ทอละคน นิมดาบ ฯ

๑๐ พระพุทธรูปหล่อช่วง เชียงทาง
ผดกอนผายผ่อคุ คั๊ยัย
คั๊นึ่งเฮี้ยกั๊ว ๑๐ พระปางหว่านชาติ ไคโลก
๐๔ แ่งไรร้อยเฮ้อแแต่ นัทกั๊นคั๊ ๑

๑ ดุงทำน ดุงโศกแพ้วมารเฮื้อ ชุบเฮา
 เทนางบันรุ่ม รุ่งแก้ว
 ค้วนึง งางอนเพียงคนเหลา ด้วยก่อง
 เขียวชื้อ แฉ้วแผ่นชันมารม้วย พ่ายพัง ฯ

๑ เมื่อพ่อ ไปท่อนท้าวเทที เชียงฮอน
 ชุนลัมคามดั่งดี ขรรหมันน้ำ
 ค้วนึงเขียวชื้อ มาดาพังยงกระจวน เจือโลก
 ใค้ดุ่มฟ้าไทยยัง เพื่อกาน ฯ

๑ กัวบ่อ มีโชคข้าแพ้วเพือน แกวแมน
 ค้วนึงเขียวชื้อ ชักหลานคือลูกคิง คุณให้
 ค้วนึงเขียวชื้อ ชนนแดนคำวชุมพู มนุสรา
 เจือกหญ่ ใค้แม่นำคำชั่ว คุ่มคาย ฯ

๑ ถือนาบทเท่าถึงที่ กงจัน
 ปายงาไธล้องมวย มั่นย้อย
 ค้วนึง ชุนคั่นไฉ่แวนพอย ข้างกว้าง
 ดุงทำน ไฉ่ยงแก่น้อยดอนพื่อน พ่ายแพน ฯ

๑ รั้วไฉ่มาดัมดำว เดยกัน
 คึงแควนไกวแคว่งหาง ผงแก้ว
 ค้วนึงเขียวชื้อ จันทรวิ้งแจ่งเขื่องพาว เพงวรา
 ข้างแต่เจ้าชมเดียง เดียบระดัง ฯ

๑ ดอนเจือกพ้อมถ้วนขนาด เขียงแดง
 งากมคือแท่งทอง งามเต็ม
 ค้วนึงเขียวชื้อ บันแสงวงเบื่องเกาหิน ยิงฮาบ
 ใจเบ่งเขิมคือคู่ ไชยะรา ฯ

๑ ดุงทำน ดุงลาภไค้หลายถ้าย ดมคาม
 ถักหนาหลังดำคู้ คัดถวน
 ค้วนึงเขียวชื้อ ดุนทะวังข้าโจรชาม เข็ดหัดถัก
 ชะพุ่มพ้อมถ้วนถวน เคื่องคำ ฯ

๑ ค้วนึง แวนคักฮ้ายเขียวชื้อ ไชยะรา
 คึงคำเขียวเข่งนิล นางย้อม
 อันว่า หมุนเมืองนคึกคาก ตนพี จิงแต้ว
 ดุงทำน ไฉ่ยงแก่น้อยเขียมไฉ่ ช้วนวัน ฯ

๑ ค้วนึง เขาควี่ฮ้ายชัตหัดถัก ไกลคน
 เขียวชื้อ แกวไฟกัลป์กายขอ แร่งกำ
 ยนย่นย้ายยอแหลม แหนแห่
 บ้าว่าไห้เวนเจ้า แจ่มเมือง ฯ

๑ ค้วนึง เขียงแผ่ถ้วนแดงคิง ชุมพู
 เขียวชื้อ รือบุมเขื่องยงทัวไท ยอย้อง
 แถนคูนเจ้ามูญของ ชมชื่น
 แม่ช้อยบ้องปุนให้ เก่งเมือง ฯ

๑ ค้วนึง ชื่นชื่นท้วงมัวมี มันไหล
 เมืองๆ ยกย่นหัว เทินย้อง
 เขียวชื้อ มหาไชยข้าจกรุง ทังทิม
 ความเคาะค้องไปหน้า ก้อนพล ฯ

๑ ทุกกับกำบระเทส มากัน ?
 เตะโรมันกว่าแขว ชนงแพ้ว
 ค้วนึงเขียวชื้อ ดุงวรรณไวไฉ่ในเขีย ด้านโกค
 เมื่อพระ ไปฉาบคำวเคนแน่ ย้อมมระอา ฯ

๑ แสงโถดต้นค้อคู่ หะนุมาน
 ขอคำดาาคาคเคียน คนแก้ว
 ควณึ่งเฮียกซ้อ ผานใจแจ้จรงนาง นงถ้าว
 ความแต่งแฉ้วเดยย้าย ย่างมา ฯ

๑ ควณึ่ง ดว่า ๆ ฮ้องสระเทือนแฉ้ว ไกวงฯ
 (คาแดงค้อคู่ไฟ พอย้าน
 เดโซเพียงโฮะระรา พันแพ่ง)
 ขนฮาบบ้านปุนแพ้ว พั่วแดง ฯ

๑ ควอน หยุแห่งห้องข้างมั่ง มุงคุด
 เพ็งผาย เขายเฮียเกอนคอน โยฮ้อยง
 แวนถุนนคัร ฮามคัก
 แม้อ้อยบ้องปุนให้ เก็งใจ ฯ

๑ นัมแต่ข้างถวนคี่ ชาวฮาน
 ความจัด ปุนมันไผเก็งแสง คนก้า
 ผุ่ณ บรเวนไผพานคำ คุมหมุ่ เขาแฉ้ว
 ปะดับไฟพั่วถวายน้อง มอมนวน ฯ

๑ ระพู้ถันเหลื่อฮ่วง เขียงกาง
 ผลคองผายผ่อตู่ ตากถวน
 พังเพียงห้างไปตาย ถ้าเปี่ยน
 จ้อมม้วนเจ้าแพงถ้าน ถวดตา ฯ

๑ เนียน ๆ นวทวยดาบ ฮางเข็ง
 ปุนเอามาเลื่อคุด คมก้า
 เกอนนึ่งเฮียกซ้อ ดาวเค็งม้างแฉ่นปวง ดงถุ่ม
 เมื่อฟ้อ ไปผานข้าพันถัม ถ้าวถาน ฯ

๑ เด็กทุ่มท้าวเทยาค เงินยาง
 เฮากี้ เขียงดาวงามแฉ่งไป เคิมเจ้า
 เกอนนึ่งเฮียกซ้อ ถางทางขนพมาม เมื่อแท่น
 คำเข้ากัถกวมบ้อง ก้อมแฉ้ว ฯ

๑ พ่าง ๆ เหลื่อมเดมอแฉ่น คมได้
 แสงคอนทวายถ้าวถ้อ ถามเจ้า
 ควณ เฮาในถาผาจวง เหล็กหล่อ
 ท้าวที่เหง้ายอให้ บ่อขุ่น ฯ

๑ เกอนนึ่งเฮียกซ้อ พั่วคัวท่างไรท้อ โยฮิกา
 ถัดจันจุมคาคคำ เคียนดำ
 ควณเก้ โยฮาผู้ขนพด ฮ้ายคว่าง
 ผัดกล้าวข้าแม่ม้าง เพื่อมือ ฯ

๑ พ่าง ๆ เหลื่อมแฉเผือก คมเหลื่อ
 ฮันว่า ฮางฮ้อดาวแต่เม็ง ของคั่น
 ดุงท่าน ทำเบื่องได้หลายเขียง ขมฮ่อน
 ไปยาคับันผุ่ณแย้ ย่อมขาม ฯ

๑ ทุกท่อนท้าวเข็งข้า ยี่คอน
 ควคามคานเจือคไกว กอยบ้าน
 เกอนนึ่งเฮียกซ้อ ผาเจียนถ้อมวงจันคร ขนงค้อ
 แพงค่าถ้านคำด้อย ไบ่ปาน ฯ

๑ คันเจือคองฮ้อ แม่มมัว
 เคือ ๆ เดียงหามพายถ้าวเจือจาง จอมไ้
 เมื่อนัน นรินท์เจ้าเหนือหัว ให้ง่าย
 เก้าข้าดำก้าไว้ ว่างาม ฯ

๑ เกื่อนนึ่งเยือกชื่อ ขั้วกายชนทางเท่ง เถิงธวาท
 คอนรายชอกถั่วถาม หุมด้
 ฝัดว่า ซึ่งดวองแพ็ดแกว กอยพาก
 แพงยั้งขู้ดังวนไว้ เก็งคน ๑

๑ เกื่อนนึ่งชื่อว่า ขวาทชอบขันไคโดก พดทะจวน
 ขุนคานชอกถั่วถัก ถามเจ้า
 คือกวนแจ้วเฮาเฮาเดย ให้มอบ
 ก้ายดังเท้งบ้านแด้ว รุ๋น่าย ๑

๑ เมื่อนั้น เจ้าชอบม้าชานพ แพงขุน
 เยี้ยคำ ทั้งเพ็งผายเกื่อนคาน คนคั้น
 ฝูงด้เข้าปุ่นไป เปนขนาด
 ถ้าว้า แวนเม้าบ้านพายพิ พิทาน ๑

๑ เจ้าพาคชื่อแะชอบ ชมคัก
 นางคานยินเยยะหัว หุมคาน
 เพราะเพื่อ เทพี่ฮู้หาคุณ คักมาก
 ถางว่า กังเชื่อนบ้านพดคอก คิมแสง ๑

๑ เมียมปากคังทะไคแจก จันดาช
 เดียนพานประกัมดาคแปง เปนถ้อย
 เมื่อนั้น โยธาทั่วทุกน่าย เนืองนัง
 เจ้าคุด้อยเฮินรู้ ชอบเดวย ๑

๑ สระพังพ้อมฮามาตย์ เห่งพัน
 พอด์เลยเด็กแกว กอยเจ้า
 ภูวาท้าวทงกระด้น คักคัก
 มื้อดุมเจ้าคังค้อม ค้อยถนอม

๑ ยั้งยั้งนำหน้าเพอค ฟุ่มแกง
 ขุนตะโทเวรซึบชอม ชมช้อน
 นางจิง แงคุด้อยดังวาท มุกมาด
 แหวอนชอดถ้วนคำเข้ม ขอบดาบ ๑

๑ พ่างๆเหล็ดอมมระนาราช วิชา
 พายๆควนคำเมือง พันพ้อง
 เชือกชื่อ นาคาเหล็ดอมแดงดูรย์ สระเค็ดหยาด
 พ้อยอมยั้งยอไว้ ไล่หัว

๑ ปางเมื่อพระพ่อ เจ้ายาดท้าวเซียงเท่น ทามผี
 ผ่านนั้น
 คันยอยกย่นมัว แมนไม้
 นางก็ พาคท้าวทวนกอน กอยบอ
 พ้อยอไว้เอนให้ ร้อยแสง ๑

๑ ชันนัง แก้วนอกฟ้าพินามนัง เทพา
 คุดายเหล็ดองด้องแดง ไล่ด้ว
 วรรณม้ามารว พังพาย
 นางนาค ดมไถ่นวปายน้า ชอดผม ๑

๑ พดพอกร้างมารอจ่าย กะจักจวน
 ของชุดมคังใจ จงถ้วน
 เขียมก็ แพงชอนไธ้อาดัย ดันธวาท
 คือกู้เพียงกินจวน แดงแดง ๑

๑ ประดังดังด้อยถนิมมาด เงินคำ
 สระใบแกงคุบเคื่องคาน ดมเลื้อ
 เมื่อนั้น จำๆเมียมมวนถวาย ถ้วนถัก
 เสวซึบฮัมเฮาเกอ เก็งคน ๑

- ๑ จัอมเกื่อนกัณอชระนุก เททวง
 ฝูงเขา ไทเชียงเกือคอบวอน แวนหมั้ม
 ปานัน อวนกุขัมนาคหลวง เถ็ดยวพิเมินพูน
 จัอมมวอนชนเมือห้อง หอดแสง ๑
- ๑ เจ้ายิงข้างผ่อ เชียงเคือ
 เดยดวด ทวยแคงคานหมั่นตน คางซู้
 คับคาขั้มเขาเมิน เมือวอน
 หว้ายบั่วคู้โกดงอ้ม มึงเมือง ๑
- ๑ หมักหม่อมหนั้วด้วโถก เดียดี
 คึงผอมเห็ดองหล่าผิว ผางไ้
 พังยิน ชะนั้หลั่นเดียงวอน จัอนวอน
 ย้องอ้าไม้ขมเจ้า ลูกดาง ๑
- ๑ หมักหม่อมหน้าเจ้ายี ยินกระดัน
 เจียมแค มาโกดนางเยยะเถิง แถมฮั่น
 เถิงเหน จันได้ข้ายทินกร กังฮ่ม
 คีแก่ ฟ้าเพี้ยคชอนถมด้าน ล่องไฟ ๑
- ๑ ผ่อเหน ชะพ่มไม้ซ้องฮ้อ ขางเห็ดองพูนเยอ
 คีแก่ วาโยโกวแกว่งบือ เปนถ้าน
 เจียมแค ยามเมืองชนเชียงเคือ คาวเก่ง
 พักพิเจ้าดินด้าน ย่อมวอน ๑
- ๑ รือจัก ผายโถกฮั่นให้ด้ว้าง อัศกรรย์ได้ขาม
 ฮอยที ทนระฮอนนอกเกี้ยวเกา กอยกระด้าง
 เหมื่อนบ่อ ทันทานข้างแองกา ท้าวคว่ำ แดขาม
 คังนั้รือจัก ชันถับข้างชนแพ่ เพือนพัง ไค่นั้ ๑
- ๑ ผ่อเหน ด้ว่าๆ น้ำค้องตาค คิ่นผา พูนเยอ
 มีทัง จังหลวงโหดหล่มฟอง พักด้าน
 ผาชาข้างแองแพน เดยด่วง
 ทินัน ข้างแ่งกว้างแบ่งได้ ชั่วดาง ๑
- ๑ ดินฮาบถ้วนถันชว่ง ทินเพียง
 ยนยน ยายแพนหางหอกปุ่น เปนค้อง
 พานคำย่ายเฮียงเกย แก่เคือง
 ท้าวพากข้างเมือห้อง ยุ่งนาง ๑
- ๑ ผ่อเหน เฟื่องๆ ไม้ดวายฮอด บัพคา พูนเยอ
 ไพธวาทลายหลั่นคอย บังหน้า
 คีแก่ ล่าชาซ้องแ่งนกอ กางถึง
 คีคัพพูนทวงม้าง เมือยกระหาย ๑
- ๑ พังยิน นกชอกฮ้องเดียงถึง ดอนวอน พูนเยอ
 ดวงคัวผายผาดเรย ชมซู้
 ซอแซ่ใช้ชิตซอน บ้องปัก
 มีทังฮามผู้ เผ่าผัว ๑
- ๑ กี้หาก ทวีระคักดั้ยถ่มมึง มาโกด กี้เค
 คัวพอยค้อค้อฮ่า ยามหน้า
 บัดัน ในทวงฮั่นค้อไฟ ดนดจาก
 เยอนฆ่าผ้าทังซ้อง ร้อยแสง ๑
- ๑ บ่อปากค่านเคิมเง่า พิดวง
 หานพาย ทังแองคอนค้อยจา จอมเจ้า
 เฮนเป็นคัง หลงเฮือนผ้ายเคือนคำ กางม้าจิงแฉ้ว
 คู้เทเวธ เจ้าแผ่นพ้ายวงได้ ด้องยาน ๑

๑ พอเมื่อ สบสายแพ้วกว่า ทอานเก เมื่อใด
คังนัณ ดมการเพ่งเพือนยอ ยดกวาง

อุณระโห้กัวเกาเค แคนดวาค

สามชูปแก้วแพ่งช้าง คอบแคน ฯ

๑ เจ้าค้อยเขื่อนผายราช บันเทา ก้อนเกน
คฤห์ บุญของแนนค้อยคง เมื่อหน้า
บดินตุ๊ก เวณวางไ้วเงินยาง ยูแคง
พลพวกช้างม้ามิ่ง ทาธา ฯ

๑ ให้ท่าน เมื่อแต่งท้าวทงราช โสงค์คำ ที่พัน
เก็งยายดเก็งโธม ดันงัอม
ว่าเล่า ทำเบื่องบั้นดมคาม คดท คังนัณ
จุลาภพ้อมใจบ้า ห่อนชื่น เมื่อใด ฯ

๑ ยู่ท่างเขาพิ เมื่อแต่งย้าวประชิดย้อม เหยิงหมอน
บดิน เงินคำเงินชาดสิน แดงด้อย
เมื่อนั้น แองคอนฮู้วิชา โธมเล่า
ชื่อว่า แมนมากเก๊าถือฮ้อย ห่อนราม ฯ

๑ มาเฮา ม้างเผ่าท้าวเทบัว บันนา เมื่อใด
เงินค่านับอ่านหาม เอาเค้า
ถคันน มวนเมื่อพ้อมมาคา เคิมราช
ไควว่า ค้องเคิบเข้าเชียงดวัน ห่อนแคน เมื่อใด ฯ

๑ เมื่อนั้น ภูวนาท้าวธรรมชั้น ยินทาน
แจน ๆ จักพวกกัว เหยิงเข้า
โยธาพ้อมรูนกวน ค่อมพ่าง
ค้ายดังเหง้ากินแล้ว เล็กถอย ฯ

๑ ผ่อดุ พ้าดว่างแจ้งเฮื่องยู่่ง ปะกายกองพันเขอ
ชอง ๆ ไล่ด้องงาม เจาซ้าย

พั้งยิณ บุงทองฮ้องเฮ่เตียง ดูนเกื่อน

ภูวนาทหม้อมยิณฮ้าย ชู่่งนาง ฯ

๑ ฝูงเพือนพ้อมนอนเน่ง นิทรา
คี่เก้ เหมื่อยฮวายฮ้ายอดขวาง ยมย้อย
ถอนว่า ไล่ยาเขื่อนเททวง ทังแปบ
แม้งนึ่งเหมื่อนพิ เจ้าคิ้วด้อยชอมโกด ก่อมอน ฯ

๑ มั่นว่า ชะแถบเนื่อเพ็งพิ ประชิดรม
เหมื่อนคัง โธมคังควนฮาบเหยิง ยินหน้า
เททวงเบื่องแรนคม เขื่อนไหด
มื่นว่าฮ้อมกอด แก้วก้าพ้าจิงแจ้ง คังเลิง ฯ

๑ ออระใหม่เนื่อสง่ายดุม เกดงา
ฮมเพ็งชุกคั่นจวน ไจฮ้อง
เมื่อนั้น วิณฉายฮ้องก้าเค แคนดวาค
เขื่อนเข้าช้องรมเลื่อ ดว่างกระสัน ฯ

๑ คี่เก้ คาวคาคช้อนแผ่งฝ้าย ทักขึ้น
วาโยยันเบิกบน คาวซ้าย
ดวาก ๆ ก้องโกกิง แกมไก
พระบาทหม้อมยิณฮ้าย ชู่่งจวน ฯ

๑ เจ้าไถ่ผ้าดุกอาบ ดงดี
รูนควนจักคาคปะโคน เคียนช้าง
ฝูงกัวย้ายดาด เลียนแจก
นำลูนหม้อมด้าง ถวดเดวย ฯ

● ออระเนกเนื้อให้สูง ประสงค์นาง
 เข้มแค มาชมดองบ่อห่อนเคย คำฮ่อน
 ทนทวงกันกอยวาง ไร่หย่า
 เสวเฮ้งค้อนฮั่นค้อง บ่าวไป ๑

● ด่าว่า ๆ ย้ายแพนทอด คาวแรงพุ่นเขย
 มาไท ผายพานคำค้อยทง คึงค้อม
 ทวยแวงฮู้เฮาถวาม เทียมทุ่น
 ฮักฮู้บงฮ้อมชมเดื่อ ด่างวอน ๑

● วิบากไฮ้ไกลฮุ่น ออกกระเด็น
 ฮอน ๆ จงจคนาง ไนห้อง
 เทือน ไกดกันกับเคือน ฮู้ฮ่าว
 มีฮ้าง คอนโงกไควเคียนฮ้อง ทากทง ซามวือ ๑

● เมื่อนั้น คำว ๆ แด้ระค้อมเดยด่วง คงฮอน
 แด้นคอยคองระคาคมึง เขาฮั้น
 เกียคที่ มาไคฮู้ฮ้อมเฮียม แซมบ้า
 เมินฮ้องฮั้นมัวไม มีคณอม ๑

● ผ่อเห็น พระหัตถ์ด้อยยดยยด ยิงฉา พุ่นเขย
 วาโยเมตยงคอกฮ้าง โฮยเฮ้า
 พังยินคาเวาฮ้องเฮเดียง ฮุ่นคู้
 คักพีเจ้าดินถ้าน ลวควอน ๑

● ถ้านี้ บุนบ่อพ้อมเคยกู้ เฮียงดองแดง
 กอยก้งนอนแค้นคอง คอมร้า
 คักเก้ ทมทมน้ำพานมา ลมแกว่ง
 ฟองเบ้งบ้ำเพือนพัง ฟาดหิน ๑

● แพ่ง ๆ เหล็ดอมฮู้ย้งฮ้อง ฮูทัย
 หติงเทน คั่นคอยคกคอกจาง จุมแจ้ง
 พังยิน ฮั้นฮ้องแคะคอง วอนวอน
 เหมื่อนคั้ง น้องจากเจ้าเฮียมฮ้อง เฮียกรวั้น ๑

● ผ่อเห็น ค้าย่งฮอนไมเฮียงเฮือ ฮิมฉา พุ่นเขย
 มาดาเดียนแคะคอง แกมก้าน
 เด็งคู้ มาดาพ้อมฮิมพระดี จังว่า
 คักพีฮุ่นหน้า หนองหัดัง ๑

● พระพาดพ้อมทงเทด จวงจาง
 ยังฮอนคกคอกคอง โฮยเฮ้า
 คักเลิง คักคานคุ่มใจฮอน แวนมาก
 น้องไมไคฮ้องเก้า พัดน ๑

● เกียคที่ มาจากแก้วกุกฮู้ เชียงเคื่อ กักเค
 ยินก้งวอนจ่มคิง ปานบ้ำ
 เมื่อนั้น แพนเผื่อเท้าพระถานไท เพ็งฮาม
 แปบีนหน้าเหล็ดยวู้ ฮั่วไคด ๑

● ทุกคาบห้วยไม้ฮ้อ ชมบาน พุ่นเขย
 ฮี้โฮยฮักฮ้าง เฮฮ้อง
 ภูธรท้าวคานกะทาย หิวทอด
 มะโนโคดแก้นททวง เปี้ยวโน ๑

● รือจัก ไปฮอดถ้ำลูงฮิม ชนพาย ไคฮาม
 เห่งที่ คั่นไซถาวถ้างกระเด็น เดียวไค
 เมื่อนั้น นายควานพ้อมมาเคื่อง จอมราช
 คอนที่ ข้ามบ้ำไมฮ้อมเดื่อ จังคั่น ขอบคาย ๑

๑ หลานกว่า ดังยอดฉานพร้า เอ็นหินทูน
เงินค่านับอาจก็อ กองดิน
เขาก็ มวนดินเต้าเถิงตุง คำนอ่อน โอมแอ๊ด
ยังท้อ กิดทวนพเพนคั้น มื่อวาง กิดาย ฯ

๑๑. เบี้ยวว่า เดี่ยวท่อนท้าวหยิ่งใหญ่ ถึงยี่ คอบแต้ว

เวรปาบั้งบาบذنอง น้ำดว้าย
เมื่อนั้น มาดักขยคุงใจ คักแตก
พระบาทท้าวพังฮ้าย ฮ่าคาน ๑

๑๒. ออระเนกนัวผันคาม ฮางแข็ง

จาเราะจากอยกต่างหาน เดียงกำ
อันนึ่งกั๋วท้อ ผู่โหยค้องเค็งเรา ไรโทธ
บนบอกร้าควายฮ้าง ร้อยแสง ๑

๑๓. พอที ปดโทธแต้วเทียนเต่า ดิมผี

เค็มว่า ปุนเป่งการไก่อ้ม หมายถ้อย
โดยเค็มค้ำมประณม ทุกกี เติงแต้ว
ตุงซิม เจ้าคิ้วด้อยเฮินไซ เมาโกธ ๑

๑๔. เบี้ยวว่า ชายฟู้พ้อมเพื่อน พายแกวฮู้เค

พอยว่า กอยใจไปบ้วยอัน ชายหน้า
เมื่อนั้น ทะเนอวนอวาวพวง วอนว่า
ตุงท้าน เจ้าดุ่มฟ้าใจแจ้ง แก่นจิง ๑

๑๕. พอที ไคว้แต้วเตยชด ดำรจ่า

ทวงจัก พิงเทพาเพ็งเด็กยร คุนหมื่น
แสงย้อม ประสงค์ท่าเท่เทียมคาม คคี่โลก
บ่อโลกเดี่ยวดวงชั้น แ่งอน ๑

๑๖. ใผโถกไต้ตุงซิม กุนา

ดอนจัก พางหตานแหงด่อนวอย เมืองบ้าน
อันว่า โดพาเพียงอินทเขียน เข้มแรง
ควนคำถ้านคำด้อย ไซ่ประมาณ ๑

๑๗. ใจบ่อ คัดแห่งห้องหนเพื่อนกอยมัวมากแต้ว

อันจัก ดอนตาพานหย้าโถน ธาเจ้า
ทื่อว่า ยังกั๋วก้าพายเฮา กอนกั้ง กั๋ดาย
เมื่อนั้น ผู้ที่เหง้าผายฮ้าง เกี้ยวเงย ๑

๑๘. อันจัก เทียมแทบแท้งตองตึง เฒ่นหา ยากนอ

ภูธร เตยพานคำคำวปุน ไปหน้า
คัมคาวเท้าเก็งเหว ห้วยตาด
คี่เก้ ข้าหยู่คั่วคอยแจ้ง ผ่อคู้ ๑

๑๙. ถิ่นนาทเท้าทูกกี

ผู่เรา ชาวพุมอนหยู่คอง เราราม
เขากี่ ปุนพอพ้อมหลายหาม คาคัน
แดนดินจันทังไก่อ ของฝาก
ไก่อ่ง ๑

๒๐. ฮิน ๆ ก้องเตียงดาก

เขากี่ ลงพุดังไก่อ้ม ด่าดี
ผู่พางพ้อมชมคคี่ เหนเจ้า
ดอนเตือกเหล้าฮ้างฮ้าง คอมนี่
รูให้ ๑

๒๑. เมื่อนั้น พดพอกพ้อมเก็งที มะฮามขวาง

ไถวเฮื่องหอกดาว เค็มคั้ง
พางเป่งไก่อ้หลายหลัง ถ้วนไหย
บ่อฮู้ ก็หมื่นคังดาไก่อ เคื่องแพน ๑

๒๒. ใผไต้ร้างฮักแทบ

ขรรมน้ำผายย่างมวน เทียมเกย
ภรรท้าวทอนเลย เมื่อห้อง
นาแม่ค้องผาด้าน ดงอาบ
ดองผาย ๑

๑ โฉมงามขึ้นเมื่อเด็ก หด้มแดง
 สมสมประดับหอกยาย ยิ่งค้าง
 แม่งหนึ่ง หุมแพ่งฝ้ายคอยแคน คั้นฮอด
 ทำอยู่รัฐทวงม้าง เกี้ยวเกา ๑

๑ ขึ้นดู่ก้านทันจอก จำเกย
 มาเจื่อง สมกำเตาเค็ดเคด หิวให้
 ดีได้แก้วคองเคย ดมรมึง กูเฮย
 น้อยพาก เข้าบ้ำไม้มาพิ เพื่อนพด ๑

๑ ยังก้อย ริดคังขันจกจอก ดันฮอน บ่อเค
 รดทาไหลดลั้งลง ฟืมผ้า
 หุมแพ่งเข้าคำควน จ้อมดั่ง
 ถามข่าว น้อยกำฟ้าคงคอง แคไถดว่าเนอ ๑

๑ พัก กัดคังแก้นพันท์ เดมฮคาย
 ไนทวง กือฟองไฟหุยม ยำฮ้อง
 รือจัก ทอนโคให้หายโพย พิคดวากได้นั้น
 ให้บอกน้องใจแจ้ง เขียยนิ ๑

๑ ประคับดั่งแก้วถนิมมาด ทั้งแดง
 มระนิตควนคำคำ พันกอน
 เพ็งแพ่งเพียงดองดา คนพิ จิงแก้ว
 ดุงท่าน ถอนเด็กอข้างรู้ไว้ จำเ็น ๑

๑ กัดยู่ท้าวพันท์ กำแคน
 กัวท้อ ดะเทินทนมพมู่แกว กุงฮ้าย
 อันหนึ่งเฮียกรือ แดงจวงหุ้มคาเนน มัวมิด
 ปางมู่ เจ้ายากค้ายเมืองม้าง พ่างจาม ๑

๑ กันว่า ขอยนรีเรงัด ละครดาว
 ยูเฮา ไวยดมคามชวดชู รึงได้
 อันหนึ่ง แดงคาวเหลดอมไหลดลัด อากาด
 ดุงท่านเทียนดงวนไว้ เก่งเมือง ๑

๑ ปางมู่ เจ้ายากร้างแมนมาด กอคำ
 ทานพายเบื่องบ้องเงิน เหมหัด
 ยูเทไคเงินคำ ด้อยรัง
 สมฮาบแพ่งงอ จักกัว ๑

๑ ยัง ๗ นเฮียกรือ แดงพาย
 บินเทิงทักก้อมดา แมนไม้
 นัมท้อ ทั้งหลายพ้อมพอชาว ชำบอก
 เมื่อนั้น เรืองแคว่นไร่ถึงท้าว ค้อยแกลง ๑

๑ พี่ท่าน กอชดอไม้อันรือ โยจิกา
 หุมแพ่งถวายนอบมวน, ทั้งฮ้อง
 เร็งฉาเขือนชานเฮอ ทั้งแปบ
 ประดงแห่งห้องเหนเฮอ ทุ่นวอน ๑

๑ ทวยคอกไม้ทองแทบ ทักณม
 แองคอนมวนเคื่องคี่ คาเนน
 ดำดำท้าวเซยชม ประจิตพ่าง
 แด้วบอกแจ้งฉายเทียน บ่อม้าง ๑

๑ เกิงท้าวห่วยเหวดาค พักคั้น กัดดั่ง
 เขากี่ เด็งคำควนเคียดใจ จงกั้น
 ทอยจิง ฝืนมาข้ามวังทอง เกิงท่ง
 เมินมู่ไม้ทลายชั้น รั่วไถด ๑

๑ รถมที่ ให้ดังด้อยดมดิ่ง
การชนมีโชคไชย
แต่นั้น พางคำเท้าคอยสูง
เหลืงช่วงกวางแถวคุ้ม
เด็นชำ
ชนร้าง
ถึงยี่
กั้งคน ๑

๑ ประดับแต่งตั้งแถวถึ
ชนสมปงทามทาม
เขาก็ ยายยังถันมะฮามทดอง
โยเรดท้าวฝูงเห้ง
พางช
ไทเหต่า
กาการด
ม่อต ๑

๑ มีเคื่องพ้อมถ้วนขนาด
ฝูงเขา ชาวพุดังคอง
บุญกันแก่วทอนเดียง
ข้าขามเก้าทูนไหว
พอพัน
ถวายเจ้า
ชามม้วน
ที่เซง ๑

๑ พางขับช้อแซ่ถ้วน
มารื้อ เร่งโชนยดงโย
ภุขรชู้ขับชาน
บัติน แม่นมากก้ากือช้อย
ทักทถาน
ถึงชำ คีรือ
เขาบุ
ชามดง ๑

๑ เฮาหุ่ยขึ้นเขียงเกว
ดุกเจ้าเรา เขียงพุดังเหนียววอน
เวนทัง บรพานพ้อมพดทลาย
เฮาจัก เจ้าค้อข้างซึ่งได้
ชาชาย พันดา
ไปม้าง
มวณมชบ
คังใจ ๑

๑ ข้านอบนัฉนวนบาท
คุก็ ฝนคมไถ่ดองปาย
เยียวว่า ภุขรท้าวประดงาม
เพือนฮู้ว่า ข้ามเกอนไม้เดิงเท
มวทาน
เบ่งไว
มีมาก ที่ดา
ไค่ถวน ๑

๑ ประดับหมากช้องขันชาม
ยอมวนไปดู่พาง
ปุนบันพ้อมดุงฮา
แต่วเด็กเหล้าฮ้างร้าง
คำชา
ฝูงเห้ง
ถ้วนคู่
ขับเฮียง ๑

๑ ะพู่ช้องกำแจก
ชนสมเกมแพ่งเพียง
เดินไปให้หาพวง
ปุดาดด้าเกยกจ้าง
เฮียงไ
เพงน้ำ
พดถั่ว
นังเนอง ๑

๑ ข้ายก้อยถ้อยถึงถ้อน
ปุนคำควนถั่วเจื่อง
ภุขรให้หานพาย
มันก็ เซนชอกค้ำคูนคุ้ม
แองคอง
จอมไท
เมื่องแกว่ง
คู่ผู้ ๑

๑ ทุกแห่งพ้อมโดยรา
ดุกถ้อย คุณแปดคังใจ
โถมด้อยโดภา
ท้าวก็ ะพิไยฮ้างฮ้าง
รักดา มาทิน
จงฮ้าง
ง้อมม้วน
ทญู่ถวนพุนแฉว ๑

๑ พางถั่วถั่วแฉวโดยถ้วน
แองคองเดินบ่าวชาย
โยชาเตยนชุนถวน
ยังทอถ้ายฝูงเห้ง
วางปาน
ชัตเข้า
กินคู่
พิยา

๑ ปุนบุ้พันพวงฮ้อม
ฉันทากอยแต่งคี่
แองคองพ้อมดองชา
เพ็งถือนด้าเยยช้อย
เร้าช
คูน้า
ช้ายคจ้าง
ไรต้อ ๑

- เอกสารประกอบ: ฐานจากสำรวจ บ้านชัยมงคล 4/06/256

● จั๋มยั้งท้าวตานโหด หิวทอน
 ชอนๆใจจำเนียร นางให้
 กัมโตไอ้เอาทอน ทางปัก ดัน^๕
 รือจัก ทนโงกโตโดยฮ้อน บ่อฮะเบย ๑

● เจียมแต่ ฮามฮูน้องนอนคัก คังคอม
 กาโยเตยหม่นหมอง เหมือนหม่อม
 โทเลฮ้อนผิวดม เหลืองหล้า
 เมื่อนั้น คอนเจ้าด้านตามจ๋อม ค้อยแฉง ๑

● น้องท่านฮ้อนหลายถ่าย ทนัทหนา
 การใด โดยหุมแพงหากเหน ทุกถ้อย
 รือบ่อ โยราห้ามเค็มแสง ฮอยฮอด เฮาแดง
 อันหนึ่ง กัวโพนฮ้อยเค็มท้าว บ่อฮ่า ๑

● ดอนท้อ เย็นฮอดสร้างทั้งเคียด คินไป
 ทงคัง ผันพานคำเกียวกอน เกาให้
 เทือนฮู้ว่า ฮองเคนด้าฮาดัย ดำบาก จิงแดง
 ผิจัก เขิงแรงฮ้อนฮอยได้ คังกัน ๑

● เมียนปากแดงยอเหล้า ฮีบเฮียง
 เกียวกความเคนค่วนคอม ไฉนฮ้อง
 เจียมแต่ โกลเมื่องฮั้นเรียงเค็ด นอนบ้ำ
 พี่ยอมค้องดาค้า เจียรวัน ๑

● ค้อมหย่าเหล้าแดงดวด เดยแดง
 ชอนๆวันต้นดง ดับฟ้า
 นางจิง แงกุด้อยดังวาด มุกมก
 ทั้งแผ่นผ้าผืนคำ คำเมฆง ๑

● กุดฮากด้าหลังแดง ไหมคำ
 แงกานคูปเคื่องเหล็ดอง ดมเด็ด
 จ้าจ้องมงามเด็ดยว ปุนแต่ง
 ฝู^๕ ดอนเด็ดกรันแผงเนือ ฟ้าไป ว่าเนอ ๑
 ถวายแท่งท้าวเอาทูน ทวงเหมือน ฮูปเงิน
 ทางไกลกอยฮ้องใจ เกิงเจ้า
 เทือน^๕ นันวันเมียนเมื่อเคือน ได้ขวบ จิงแดง
 การที่ฮ้อนฮมเฮ้า ห่อนหาย ๑

● บ่อฮ่าง ได้ขวบน้องโดยคัง ปาณา ง่ายแดง
 เต็มว่า เด็งคุดายจ่มจิง ปานบ้ำ
 เมื่อนั้น แงกอนไหว้โดยดา แด้วดัง
 ปาน^๕ น้องท่านถักฟั้งข้าว เทพี หยุ่แดง ๑

● ก็หาก เห็นเพดฮ้อนฮมคัง โปยคาย ก็แดง
 ยินบ่อ มีคำควนดังทอง เกิงเจ้า
 มีวันหม่อมฮามางาย งองเบ้า
 กินโงกเค้นทางเข้า หอดแสง ๑

● ประดับที่ฮ้อนเฮียนเด้า ทุกอัน หั้นเงิน
 เมื่อนั้น แงกอนผินเล็ดดา ดงหัดง
 เสงเหน วันเฮียงค้อยดัมเฮา เดมรราช
 คักเก้ ฟ้าแผยค้ายดมค้อง ฟ่างฟู ๑

● เคียรระดาดไม้กึ่งเกือน เดิมคอย
 ฆ่าดวาเดยด่วงผดู่ ไปหน้า
 วอยๆข้ามเขาแคน คั้นท่ง
 คักเก้ เดือนเฮือฟ้าได้แจ้ง ด้องทาง ๑

๑ เมื่อนั้น ถึงท่าน ผู้ก่งพันนุโลก แเนจอม
 แสงคอน ทวนค่านางค้อยถวาย ประนมไหว้
 เคยถวด สอนฝันผ้าม้วนพัน คุบเคื่อง
 ท้าวหอบอุ้มเอาให้ ยุ่งด้าว ๑

๑ ชูเชื่องถ้อยตามข่าว บาไท
 คุ้ง ดัฟพอดเคื่องส้ม เขวี่ยน
 เจริญเวณวางวาย ร่องเบ้า
 เห็นเพดฮ้อนฮอยไค เก่งกัน ๑

๑ เมียนเด้าแก้วเคยเน่ง นิทรา
 ในทองค้อมคู้ควัน สมฮ้อน
 คีแก่ คาราทอดมแผ่งพู ไก่ด้อย
 พ้าเพียคชัชนดาวช้าง งวากเงย ๑

๑ พู่ๆพ้อมฟานคั้น เต็มคง
 พังยิน ขุนทองเคยดั่งเดียง สุนค้อง
 ภูธรท้าวทงโถม ลูกนัง
 ค้อนเฮ้งค้องเต็นคัง แต่งคัว ๑

๑ ยั้งๆเหลื่อมไฟเฮือ เชื่องคี่
 ฝรณั้วเหมือยหมอกนาย นงฮ้อน
 พางเคินค้องคู้กุน ไปม้าว
 วันเฮือฮ้อนเฮืองจน รอบเรา

๑ คำๆข้าทลายหมื่น ปุนไป
 พายโชนเฮวเฮ้งเฮิง ข้าย้อง
 ไฉนข้ามพุดง แดงฮ้อน
 พลพอกพิ้งดัด้าย หลั่งความ ๑

หมักหม่นหน้าท้าวผู้ ยัดแดง
 โถมจามเคยเด็กปุน ไปหน้า
 ฆาญๆเหลื่อมแพนแดง เตี้ยระคาด
 ค้ายดำรำหุมเจ้า ชื่นชม ๑

๑ ชาติชาติร้างยังย่าง ขำเพียง
 สมสมฝูงพอกเคิม ตามได้
 คีแก่ พระพายเผดียงไม้ใบปิว เมืองฮ้อง
 นกเฮ้งฮ้องเดียงแบ้ แปกถาง ๑

๑ สุริยสว่างฟ้าปงเที่ยง โดกา
 โถมจามคุดยุงนาง ในห้อง
 เขียมแก่ ทอนโกดคัวอะเร้งพา ยาวโยชน์
 เมินมุงไม้ใบช้อง กิ่งเกียง ๑

๑ แดนโกดคั้งมั้งฮอน สุดดวาย
 คนิงเฮียงเคือเก็งคิน แตนหื้อ
 มีอผันผ้าบายคม คุกึน
 หนักหน่วงท้าวทวงท้อ ไร่ทาม ๑

๑ แปนหน้าทึงดำ สุดคิน
 ขดทาทอดหลังตาม เหลือกัน
 ท่อจิก ถวายใจแจ้งฉิมพาน ยังฮุน เขียมแดง
 เปนคั้ง มาพ่างฮั้นเฮียงฮ้อง แม้งหาย ๑

๑ เท้าบ่อ ใต้บุนเนื้อเกียงเก็ง พระกาโย
 เจริญ เหมือนสายใจใหญ่จิง จำหน้า
 ฮันฮู้ว่า เวโรฮ้อนสมเมียน เบื่องบาบ ฮวนแดง
 เทียวท้อถอง ม้ายดุ่มฟ้าทลายมื่อ เขียวฮอน ๑

● ผ่องดู ทุกคอบห้วยเหลื่องเหล่า ไฟตาม
คี่แก่ ฮอน ๆ วันฉัฉแ่ง ชู่เง้า
เลื่องเห็น คอยหลามดั้มเราเชื่อง ชั่วก่า
เรานั้น เดี่ยวด้วยเจ้าดั้มพ้ามักชอง คู่เงิน ๑

● ชู่คำถ้อยใจผ่อง เร่งฉา
เขียนแพนเถิงท่าทอง ฮิมน้ำ
ผาฮากวั้นเลื่องสูง กว้างฮาม
ประคัมชู่ดำเป่งฮื่อ แฉะระวัก

● ผ่องเห็น ทุกคาบถ้องแถวคุม ของงวนพันเยอ
ชาวคอยฮังฮิมคี่ คาค้อน
พลเนืองเมี้ยนนามวน พ้อมฮอด
ค้อนโคดค้องเลื่องหัวเวียง ย่างม ๑

● เจ้าจอดฮ้างลงฮาม เช่าแ่ง
ทงโล่งงามออกมมา เกิงห้อง
แฉงคองเข้าเมื่อใน ตม่าน
ฝูงพวกพ้องปุ่นคั้ง แท่งเพา ๑

● ผ่องเห็น ผ่าน ๆ น้ำฉัฉตาค ผาฮว้าง พันเยอ
คี่แก่ ฟ้องเกาตคกแค่หิน เห่งก้อง
เคี่ยมแค่ ไกลนางแท่ทวนเห็น หลายหลาก
มีที่ ไม่เฟื่องพ้อมดมเกยว กิ่งเกียง ๑

● เลื่องฟากฟ้าก็อนาก ฉายวัด
ตางคัวแป่ม่ายเมียง เมินซ้าย
ระพันพ้อมกุระถึงหี ฉัฉฉ่าง
บางเคียนค้ายคุดคั้ง กิรนอน ๑

● ค้างค่างทั้งถ้อยถี้ โฉมเดื่อ
เหลื่องวอนทางม่อโกด กอยม้าง
พอยเผื่อผืนค้อหงส์ ฉ้วนมิก
มีที่ เฮียงฮูบฮ้างแ่งเผ้า ฝ่ายเหนือ

● แม่งนึ่ง ดมดवादฟ้าพัดฟัก เพือนหาย
คี่แก่ ทินกรฮองฮอบเดื่อ ดิงห์ฮ้าง
เลื่องพายกาฮ้องฉาน ชู่กระรา
ฟ้าเผื่อคกเดิมฉาน หมิ่นหลั้ม ๑

● ฉะพาดพ้อมค้อวาด วัดจั้น
ฮอระทิมบดเมือเขียน ยายถ้อง
เลื่องแค่ คั่นคอยฮ้างเราสูง ชู่ค้ำ
พลพวกพ้องคนเท้า คังมะฮาม

● เมื่อนั้น ช้าก่าเจ้าคองฮ้องน เกิงหลาน
ปงหลายหามแ่งปุ่น เปนถ้อย
นับมวนพ้อมกวางฟาน แฉงฉั้น
ประคัมเคื่องฮ้อยฮอมเหล่า ฮิมเฮียง ๑

● ท้าวปิ่นหน้าเมินผ่อง ทุกฉัฉ
พางเคินเลื่องฉ้องคอง เคยไหว
นรินทร์แก้วมุกกัน ขานฮอม
เมี้ยนชู่ฮั้นเทได้ มากมวน ๑

● ข้านอบนัวเคยเด็ก ประนมเหนือ
ผดคุณมาฮอดคุด ผู่ช้อย
เมื่อนั้น มาเคื่องเจ้าจอมคุณ คินงฮอด
แห่นฮอมช้อยฮมค้ำน แท่งาม ๑

- ๑ บัณฑิต ดุจขมิ้นขี้คักจอก จงหลาน
 ดมคามกวนดู่เขียง ชมช้อน
 โยธาเบองพุดทาน ท้าวคว่ำ
 เด็กทุ่มช้อนเขียงด้าน ถ่วงผัน ๑
- ๑ อ้ายกำตังเท็งท่า เขียงดำ
 พายมันมีหมันด้าน คัดตัน
 แองกาเจ้าคำจิง นพราช
 ผักถั่วป็นเฮาฮัก อ่อนน้อม ๑
- ๑ ทูหยาคเหตอมเหตอทั้ง เงินยาง
 แมงกั ยอสมคามเกียดรู รังม้าง
 ดุจบ่อ วางโลมแก้วสองดี เดียงาย
 ยู่คำฮ้างเถิงท้าว ที่เซ่ง ๑
- ๑ ขำก่ายช้อแซขอบ ชมชวน
 เรงโญยขึ้นหัว หุมค้ำ
 ยอช้นเริ่มพานคำ ชองหมาก
 เขียงเยียบฮ้านหลายถ้าน ดู่พาง ๑
- ๑ เจ้าปิ่นหน้าแปปาก ปุ่นถาม
 ดู่แสงเทียวเมือ เมืองเงินยางคังวือ โกลโกด นันปู้
 มันก็ คัดควนฮู้ฮับความ แวนชอบ
 ผักถั่ว คังแต่งไ้คาวมก ฮอดดู่ทำนแด้ว ๑
- ๑ เท้าว่า เขาชอบช้นเนินมุง เขียงดำ
 ประมาณดู่ชวัก คอยน้อย
 ดงนาพันนรณแถว ท้าวคว่ำ
 เท้าไม้ อ้อมแงฮ้ายเบองฝ่าย พูเมิน พคาย ๑
- ๑ ยู่คำเค้ามักว่า ละวังเวียง
 เติ่น ๆ พายแวงงกระดิง ดังก้อง
 ดุจก็ แสงเขียงช้นเงินยาง ยุคราช
 ฝูงพวกพ้องคิงเจ้า หยุ่คอง ๑
- ๑ อันหนึ่ง เซ่งว่าพระราชาผู้แพ่งพิ ค้อคน
 เยี่ยวบ่อ วาจนาคองแห่งหลัง เหล็ดถ้ำ
 บัณฑิต จอมใจท้าวลงพด เพียงไม้ แท้แฉ้ว
 คุมบ่าว เบองดุ่มฟ้าพั้งหม้อม ห่งว่มเหงา ๑
- ๑ เทือน ค้อคู้หน้าใจได้ กระเสดดา
 ทางว่า หายบันเทาโสดดู่ เดยด้าง
 แค่นั้น ปุ่นคาคังไห้แค พงแพ่ง
 แด้วกถ้าวเจ้าธรรมฮ้าง ดูกจอม ๑
- ๑ ย่อง ๆ นิดด้วยแวงง ไกอพาน
 ผายเดียงชอมชอดผี ด่างเดื่อ
 คุจกั ทานคาวค้องดมคาม กอนเก้
 ค้าพ่อเชอคุนคุ่ม หย่าไถ ดูกเนหา
- ๑ ผิดว่า ฮบฮาบแพ้แมนแบ่ ษะเมือเมืองเมือไค
 ฝูงแถวเซ่งข้าโกล กอยฮ้าน
 ยู่ท่าง เทเมืองไคฮินคาน ด้อยมาด
 บัณฑิต พัดฟ้าเจ้าแพ่งถ้าน ชู้ดชม ๑
- ๑ เมื่อนั้น พระราชาเมียนคำว้า แวนวอน
 เทพา ทั้งอินทพรหมที่ฮา แสงไห้ว
 คุจกั หลอนหลุยเข้าเงินยาง ทานไหย่
 ดูกถ้าวไ้ไ้เขียงด้าน มอกมบน ๑

- ๑ รุ่งแห่งพ้อมกวนเก็บ ก็นเมา
 ออระซอนเฉียงหมู่พาง พันเหล้า
 ปะนมมือแล้วเลยเอา ได้ควน
 ขำขามเก๊าทูนท้าว เด็กถอย ๑
- ๑ ทะว่นเมียนนบั้ง ไนมะฮาม
 คี่เก้ ดมยอยพิคกิงจวง คังท้าว
 เมื่อนน เร่งโวยฮักคักกาม คิงมาก
 คุบเคื่องพ้อมกของม้าว หน่วยแดง ๑
- ๑ ผ่าหลากเหล็ดมหลตายตั้ง ดัพเพ
 เฮาจัก คุนพางเป็นเชื่อนแรง หัดหน้า
 ทานพายเมียนเทลง เดยกถ้าว
 ขำขามท้าวทูนไห้ว ตั้งพร ๑
- ๑ ะพ่มพ้อมฝู่มว้าว หุมงัน
 ออระซอนชาวดอยตั้งหลาน เมื่อบ้าน
 คุจัก ปุนกันถ้วนคนตี เดินก่อน
 บางพ่อง ยังห้อยเฝ้าเชียงด้าน ม้อคดา พันคาย ๑
- ๑ เมื่อนน หมักหม่นหน้าท้าวขอบ ขานพาง
 เขากั วันทาเลยเด็กมวน เมื่อพ้อม
 มาก คิงใจแจ้งจวงนาง เออฮ่าว
 คักพุ่ม กังกอม คังทวง ๑
- ๑ ดมท้าวถัมแถวบ้ำ ปงวอน
 เต็งเห็น มาดาเดียนคอกคอง โสยเฮ้า
 พังยิน วอนๆ ค้าวคอยฮั่ง เม็คบ้อง
 ฝู่งพอกนัอยเฮียงเจ้า พ่างเพา ๑

๑	กาก่อนหัวทวยได้ ทนต์แดเหงาค่อยกิน ขรรณยาเยอนทงคยอม นำดูบนหัวมอด้าง	ทะไคคำ ปานก้าง คิงดวาค ดวคนอน ๑	๑	เขอนย่นนวมแผ่น ชมก้าเคาเค็ดคเค ผั่นแคงชู้เขยชม คี้เก้ เค็ดอนต้องไม้ฟานโป้ง	คิ่นแคง ทิวให้ ตุกนัง ฮ้างคอง ๑
๑	แม้งนึ่ง เหมื่อยทยาคยอัยฮ้าแผ่น อุทัย ฮ้าพอนตุนดั่งเดียง วาโยเม้องไถอนัน พ้าฮ้าฮ้องโดยน้อง	คิงก้อง โนบ้ำ ค้อยคด้า ๑	๑	ยั้ง ๗ พ้อมพดพวก พางค้ำบงบ้ำวกัน เด้งเห็น ดูรยเฮ้องช้นบวัระพา ค้วานเก็ยวฮ้างพุ่มน้ำ	ปุ่นคัว กอนห้าง แจ้งด้อง ออกมา ๑
๑	ผ่นชว้าถัมแควเถื่อน ผอยท้ เทพาแถมงุ่มคา ดมพานเพยงทิวโพย ผ่อคู้ พ้าหลังเหล็ดมค้อโค	บาคาด เต็มให้ พิคดวาค เทพยวง ๑	๑	ย้อง ๗ นัวเจ้ายี่ พ้งพายเคียนคาคคาก เร้งไผเยอนเล่ดวยทอน คักพเจ้าดินดำน	ยีนวอน เฮียงฮ้าน ทังฮ้อย ไร่ประมาณ ๑
๑	ดะเค็ดชวาคเมียนไค้ด้อง ชระดอนดาวเฮ็ดคอง เมื่อนัน บาคานฮ้างฮามนาง คักฮ้อยชุ่นอนแต้ง	วาคา เค็ดอนแจ้ง นงแบบ ดวคผั่น ๑	๑	ออะระมุ้ยเนื่อแห่งฮ้อย บาคานชกย่างทอน ไค้ดะได้แพนเนื่อ ยั้ง ๗ ค้างเมือหน้า	ผอมเหล็ดอง เก็งฮ้าง ฮ้ายชอก ด้องทาง ๑
๑	เหมื่อนคิง ชะแถมเนื่อเพ้งที้ ดั่งไค้ด้นคั้งเด็ง ทงคั้งเม้องแขนกม เหมื่อนฮูปแก้วแพงถ้ำน	ประริคชม แส้งค้ำน เกากอก เก็งคณ ๑	๑	ชว้า ๗ ข้ามเขาชอบ ภูจรงจอกคณาง ชมชมฮ้องนเวทนา ไค้ดะค้องพดถ้ำน	บัพพะดา โนห้อง น่านด้อง เขยวอน ๑
๑	มื่อดอดอัมเฮาเทบ ปะมานพอดำบน ไค้ยาเยอนชมเพ้ง ทงวุ่นกระหายฮ้อง	เทียมชม กอยพั่น ชุกคณ เกยวเกา ๑	๑	ผ่อเทน พ่าง ๗ เหล็ดมดูรยด้อง อุทัยพั่นเขอ ชอน ๗ พายแคว่งกระคิง เคี่ยมเค่ มาไค้ดะชู้ชมผั่น น้องหากฮ้างฮามแต้ง	คิงก้อง ผ้าวชนาค ค่างคพ ๑

๑ เมื่อนั้น ภูวนารถเฝ้าเทวเสว วนกระสัน
 ฐตาไหลหลังลง เหลือผ้า
 อนุตะโห้แก้ค้อนวัน ชมดวาท
 โกลฟเพียงคินฟ้า ค่างหัดม ๑

๑ คุ้งน้ำงด้ามาก โสยแสง
 พอจัก ถมวิญฉานเยียรเรย ชัดไถ่ด
 เหมื่อนคัง โดมแพงแททักคน เบื่องเมา
 ทุกทวย ได้ลุ่มพ้ามี่แท้ แคก แด่นอ ๑

๑ พากนึ่งฮ้อนโดยเด้า ดาวฝัน
 ดองประการคุดมี่ จิงแจ้ง
 เยี่ยวบ่อ ทนเทียมเนอนงเฮา เจียรระจาก
 ดังหากแจ้งแถมฮ้อน เกิดกวน ๑

๑ แค้นนั้น พันปากกว้างเขามาต คอยคำ
 พังยีน บักดีดวามดังเดียง ดังก้อง
 ดำด้ามฮ้อนผัวเมีย มีคู่
 บางเฮ้งฮ้องเฮี้ยวไม้ ม่วนคง ๑

๑ บางพ่อง ยังหยูฮ้อนเบื่องมิก เซยชมกัมี
 ดาวคัว ยังพอยหลงเผ่าเตียว เติ่นผ้าย
 ฮั่นคอดัง ฮอนจอมเจ้าเจียรระฮม นิราด จิงแด้ว
 เห็นฮ้างฮ้ายคือน้อง ปีกนาง ๑

๑ เคยดวดข้ามห้วยตาด เติ่นผด
 ค่แก่ บงซางเฮียงฮ่มมั่ง ไบซ้อง
 แค้นนั้น พังพายฮ้อนพูนเมิน เมื่องฮอน
 พดพอกพ่องทุมเจ้า รื่นรม ๑

๑ ผัวเห็น ลำท่อนท้าวเชียงไทย เงินยาง พันเชอ
 ชมชมปงเคื่องเคา ทันท้าง
 ๑ พางแบ่งไว้หทัยหลัง กว้านจอต
 ความเกื่องร้างเทียมเท่า แทบเกย ๑

๑ เยอนย่างฮ้อนทั้งฮ้อย ทาแสง
 มาก ผายคังเคยฮามดั่ง ดั่งน้ำ
 ๑ ภูธรไท้แพงเมือง คัดพิ
 ๑ ประคัมม่านกั้งทางห้อง แห้งเพียง ๑

๑ ทุกทีเทชนโยเรด มามวน
 ๑ เมื่อนั้นแกวๆ เดียงฮาวพวงค้อยแทน ผายผื่น
 ๑ ทันที่ ฮวามๆ เหล็ดอมทงทอง ท้าวคว่าเราแด้ว
 ๑ บ่อฮ้อย ก็หลั่นคังเฮื่องเฮือ พอแด่น ๑

๑ ทันที่ ฮัวฮาดฮ้อมคั่นท่า หุนบั้ง เราแด้ว
 ๑ รรมคนคังแพน พันถ้อง
 ๑ ทันที่ แคมฮะพังพุนกวานเก ผู่เผือก เราแด้ว
 ๑ แพนฮ้อฮ้องหลายด้น ฮาบเฮียง ๑

๑ เมื่องผ้ายฮ้ายผู่เผือก แมนพ่อง เราแด้ว
 ๑ ไถวเค็มท่งเพียง พันถ้อย
 ๑ ทันที่ แคมฮุฮ้างหนองคัง คั่นท่ง
 ๑ ม้ามากเค้าหลายฮ้อย คั่นมา ๑

๑ ทันที่หลานกว่า ดังยอคนบ้านพราร เชื่อนหิน
 ๑ มั่นจัก แยกเชียงฮากด้าวจง เขาฮ้อ
 ๑ ลูกก็ รื่นแรงให้เผื่อไป บบบอก ที่แด้ว
 ๑ ทังว่า เด็กบ่อฮ้อมเมืองฮาน ทุ่มของ ๑

๖๔

๖	ต้นนาถ้อยไร่ดำคร	แปะขิม
	ดื้อเกียรต์ดกต่างเขียง	เข็งท้าว
	ผ่านๆ ^๕ เหลดอมมะนัณ	เขียงเทด
	ระพุ่มพ้าวเขียดข้อง	^๕ รบนาน

๑ แห้งหั้น พิเสดด้้างดว๋นไห่ อุตยาน
ค้เก้ ยิงชายด้าวบ่าวเซย ชมเข้า
อัมพาพ้าวเกมตาน คังทาบ
เมืองบ้องเท้านาน้อย ท่งทอง ๑

๑ ทินที่ ยาบ ๆ เหลดอมท่งแกว่ง ไก่บือ
เยี้ยกธีอ เขียงฟองวังหมู่ด่าง เยี้ยผ้า
ทิวทิวกว้างดุดมอม ผายฮาบ
พอชวบเข้าระดุกฟ้า แจกทาน ๑

๑ ลุงทำน ผู้ชอบค้วยไธภาพ รัมดา
ค้อว่า เพงตมภารม่อไกล กอยด้าง
ไผบ่อ นิทาเท้ทาดิน ดังละหมาด
ท้าวซ่ม เจ้าค้อข้างชมแพ่ง กองคค้ ๑

๑ เคียดที่ แกงเบียดเบ้องแมนมาก มาประจน
โผยถึงยี่เก็บกวน เกาฮั่น
ทินที่ ยนยพุ่นเขียงมาน ท้าวหนุ่ม
ดว๋นค้วด้อยเจียนไฉ่ กาคกอง

๑ เหลดอแห่งห้องไฉ่ดุ่ม เดียนถัน
ทลายหลังมุงแผ่นทอง ทางผ้า
พอเมื่อ วันเฮืองซันไชแสง สุริยเดช
เข็งซ่ม เจ้าดุ่มฟ้าดือเดิม ข้าวชาม ๑

๑ ซือบ่อ นักเผดฮ้ายทอนโทด วิธยา
เขาก้ ทอนดมคามคัมชน ชึงม้าง
เทือนฮู้ว่า เร่งโถมเนอมทาคุน ค้อเนค จิงแล้ว
เผื่อจัก ข้างด้าวซันนครกว้าง ขว่งคอง ก่อนแล้ว

๑ ยังฝ้ายค้ายซันนอก เรียงดา
จ๋าเฮา ทำเบ้องยูน้งปอง เปนเจ้า
ซือจัก คาจิงแจ้ยังมวน มีมาก นกแจ้ว
ซือยกด้าวเจ้าทองดำน แต่ประมาณ ๑

๑ เมื่อนั้นท้าวฮู้ง ฮู้เจอนกฮ้อยไรพากย์ มีปาย
ดำน ๆ เดียงดิงเมือง ทุกพ้อง
ฮาวพวงพ้อมทานพาย ฮ้ายกว้าง
ฝุ่งเผ่าน้องเยี้ยฮ้อย รุ้รูน ๑

๑ คำนฮ้างซือแซชอบ ชมยิน
เพ็งที่ ปุนคำเฮวฮอดดุง ทังบ้ำ ค้ไม่
เขาก้ ถอนใจแจ้จงพอ ฮั่นก่ด้าว
ป่านนดุงซ่ม เจ้าดุ่มฟ้าคองท้าว หย่งฮอง ซามแล้ว

๑ ควนชอบไร่ถามข้าว เรงญา ก่อนเถิน
เมื่อนั้น ฮอระรอนดूरย์ด้องดง ดับผ้า
ค้เก้ เตือนไธแจ้จาดารา เขืองดว๋าง
พระบาทดำนเดียงก้า ก่ด้าวเฮือง ๑

๑ สุ่มพันพวงคว่าง แควนเมื่อ ก่อนเถิน
ทังเขา ชาวพดุงแกว่นเทียว เถิงท้าว
บัตนทาดนาก้ เผื่อใจแจ้จิงเพียง พอไผ่
เจ้าถอดม้าวคุมดว๋น ดูกมะนี้ ๑

๑ คัดฮ้อยฮ้อนเฮวฮับ จัดพล
กายค้วท่มั่นคอย คงดำน
เฮาก้ มาเถิงค้วพเมิน มื่อเต้า
ผัดผ้าเข้าเขียงดำน ฮ่วมงาย จ่าเนอ ๑

๑ คำวุ่นๆ หน้าหน้าขี้ม
ตำผดควนค้อยมา
มีคนตุงก็ อุ่มออกกันเดยมี
พูดเพื่อน ถ่มขว้างขึ้นเขียงถ้าน

เซงตก
เงืงหน ตั่วอ
มีถ่วง
ตูดเหงา ๆ

● ขอบอ่อนท้าวธรรมเอก ภูธร ชิงแก้ว
 เทือนทางว่า หายบันเทาโตสูง ทั้งบ้า
 สูงนเปดั่ง ปาหิวแห่งชลที่ เชนชาด
 คอด้ง เจ้าดุ่มพ้านองน้ำ โดดด้ง ๖

● เจียมแต่ อุบาทเบ้องเบี่ยนถัก เถิงตุง
 เนียน ๆ จงจอดหาดน เหลือช้าง
 เทือน มหาคุนฮู้ฮักตุง เคยฮอด
 เปนด้ง อินทหู้พาดังด้าง โตดเมือง ๖

● หาดนทำน ยังกอดน้ำวอกของแจก บะดัมตาย
 เฮียงมร่นเฮื่องเฮียบจอน คุมเข้า
 ชัน พอดวายให้เร่งโย ฮู้ฮ้าง
 ท้าวซ่มเจ้าเฮียงถ่าน ขอบชาน ๖

● พ่าง ๆ เหลือมถนิมมาด มุกแดง
 ภูบาลดบได้แชน ประนมฟ้า
 เฟิงแพงเฟิงตองคา คนออกจิงแล้ว
 คุนฮ่อน แก้วกำฟ้าตุงเบอง บัฮวาง ๖

● ชะพ่มพ้อมขอมมาก ชันคำ
 เถงคฺู เถินขวางคัวจั้งคน ทุกห้อย
 ฮ่ม ๆ คึงโหลงม เฟิงแพง
 น้ำหล่อแล้วกำฮ้อง บอคนาย ๖

● ข้ายคว่างเบ้องปานแกว่ง เชนจอม
 ทุกเคนกอยกถ้าวหมาย ดอวงเลื้อ
 ฮักถ้าวพ้อมโดยค่อม ภูธรนาก
 คับปฺู เชื้อเชินพ้อม พากิน ๖

● คุ๊ก ผัดยาดข้างชนกว่า แองกา พุกแล้ว
 ดมคามเหลื่อคังดิน พันถ้อย
 คุนหาดนเจ้านาคอง ชนช่าวเฮื่อเถิน
 เพ่หม่นฮ้อยฮุ่มซ้า คุ้มแมน ๖

● เคียดเพือ แกวเบียดเบ้องเฮียงใหญ่ เงินขาง
 เขาก ถงพดแพนถ่วงชู ชั่งเข้า
 บดิน มหานามเนือตางคัง ลุงออก จิงแล้ว
 เปนกิงเหง้านามช้น ไร่ไถด

● หาดนจัก เฟื่องหอกก้าวจันกำ กอนแมนพุกแล้ว
 เทพะโตฮู้ฮ้อยชู ชนช้าง
 ฮู้เยะ ยวงเนนให้โดยใจ จงไม้
 ตุงถ้าวช้นครกกว้าง ช้างหาดน ๖

● คุจัก ผัดผาบแพ้เทที่ เมืองประกัน
 วางปานปุนบ่าวชวย ชัดเข้า
 เลียงนั้เบ้องพวงคำ ชักกำ
 นบนอบเจ้าเขาได้ คุ้มคน ๖

● เมินดังถวนทงคว่าง ชาพวง
 ยน ๆ ยอบวยคำเทียนดง เถยเมียน
 เถงคฺู เฮือนหลวงแจ้เทียนยาม ยวงด้อง
 ทุกที่เทียนกินแล้ว เลิกถา ๖

● แม้งนึ่ง บ้าฮอกฮ้องทอนทอ้ง เถิงถาดน
 เก้งฉานางมึงเมือง เทียมให้
 มีฮ้างว่า มาคานท้าวจอมเมือง ไกลฮ้อยด แลวือ
 ข้ายคว่างไหว้ประมนั้ว นอบกวาย ๖

๑ เอยถวด ไรทอถกัถยถามชั่วว เทพี
 หลานก็ เชอพายฮันพากเมือง มาฟ้าว
 หนีแต่ ทอนเขี้ยวขามคี่ ยาวโยชน์
 คัดทำนทำวทั้งป้า เก่งคน ฯ

๑ เชอฮับฮันโดยค้วน เคนคง
 เถิงพุนีนป้าพด เขาช้าง
 ประสังใจแจ้ฮาสม ฮันมาก
 คัดพผู้จรมฮ้าง ฮันเมือง ฯ

๑ เมียนปากแฉ้วโดยเด็ก ไทเค
 ยวงเทียนฮ้องฮับเพา หลายถัย
 ปุนแปดงแถวงาม กากาด
 จักบาวนฮ้อยทั้งชั่ว ไฟพาง ฯ

๑ ชะพาคพ้อมขุนหมื่น คอมนวน
 เถงตุ ธิออนหลวงกับคังคน ทุกด้าน
 ผลควนฮักคักคาม คินิงมาก
 หลานจัก ผัดผ้าเข้าเชียงด้าน เมืองาย พุกแฉ้ว ฯ

๑ ชูปากฮันพ้อมเต่ง แปงคว
 ปุนควายงามเต่งเฮอ ฮอมถ้า
 หนีแต่ เงินยงคัมเปนมัว ยุคราช ปาง
 จงจอตแก้วหลานหล้า ลูกจอม ฯ

๑ ทุกปากเทียนถอยพาก พาแดง
 ยนๆ ยอฮันดงาฮัน ทังชั่ว
 คัดแก้ เหมื่อยฮอยไม้งอนเกียง เกาถ้อง
 เถงฝ่ายฟ้าเพ็ดพิก ปะกายกอง ฯ

๑ แม้งนึ่ง ถมถ่วงกัมแถวป้า ปงวอน
 ปานนี้ เริงโมคักไค้คอง คุช้อย แดชาม
 ภูธรค่านชานพวง พดถ้วย
 เเพิงที่ คินคอบเจ้าฮันถ้อย แต่มาย ชอบรือ ฯ

๑ ทำวถ้วยหน้าแดงถิง โยธา
 เฮาจัก ปุนไปหลายถ่วงกน แกวฮู้
 ชาทองพันเตยชาน แรชอม
 เเพิงทำนผู้ใจแจ้ กถ่างาม

๑ คุก็ ถักถอบเข้าชาน เต่มนา กักาย
 ไกวดาวเผดียงผาดาม หยุตยาน
 ฮัน พอแทนให้จอมทอ ฮ้อย่าง จิงเกน
 เมื่อนพระบาท เจ้าแผ่นถ่านเตยถิง เตียงวอน ฯ

๑ ฮู้จ้ง คินคอบไท้วอนว่า ทุกฮัน แต่มอ
 ถุกถัก วานนครขวางพอกพด ทังช้าง
 คินว่า ดิงยี่เมียนคดาเจียง มวนมอบ หลานแฉ้ว
 ให้ฮอน แฉ้วหมูช้างแฉ้วเข้า ฮ้อมงาย ว่ามอ ฯ

๑ เคยคอบห้องหอราช โสงคำ
 ถุกถัก แปงควายงามเต่งถัก คาก้า
 ถ้าๆ นอทวยแฉ้ว มะนัไซติ
 ทังแผ่นผ้าผืนคำ คำเมือง ฯ

๑ คัดทำนทำวเปนปะโยชน์ ฌานขวาง
 ฮู้เยยะ เชอเมื่องเขี้ยวช่าวถิง หลานแก้ว กูเนอ
 แฉ้วทางฮันเขียงเท็นอ หัวทัง นันเนอ
 แฉ้วฮู้ฮันปะนมเจ้า เด็กตา ฯ

๑ ผู้ก่อกำแพงประดับ
ซาก เชียงมือทนต์เล็กดา
ฉายทางคันเคินผด
พียงิน เค้าน้องเชียวไม้

๑ แม้งหนึ่ง เกิงแห่งข้าเราไทย คอยเมิน
บากานยังไบนอน
เรากั ยันคั่นชนเมือเท่ง
ไขขาวเจ้าเมืองด่าน

๑ ผู้ผ่านท้าวขานดัง
แผแผเฉียงมอมแหวน
อินน์ พอแหนให้ภูธร
เจ้าปิ่นหน้าชมแก้ว

๑ พ่วงๆ เหลื่อมไธ่ดอง
ย่นๆ ประดับตุกษาม
วัดถึงผ้าผืนงาม
พวยเพ็ชร์พ้อมตุ้ดัม

๑ ลูกฝากให้ยี่ฮ้าง
ค้นว่า ทำเบื่องย่นงปอง
แต่นั่น เขาพวงพันคอยแหน
ผู้แห่งเหง้าพั้งข้อ

๑ ทุกที่เทียบเนาเน่ง
ประมาณพอขั่วคั
ถมไกวเบื่องพริกดำ
เจ้ากต่างค้ายฝูงกัน

สำนนาย
ตงห้อง
แวง ๆ
เยียรวอน ๑

นงค่าน
เกิงท่าน
ลวดแทน ๑

สำนนาย
ทังผ้า
ยี่ฮ้าง
เกิงค่น ๑

วิทธา
เยียงด้อม
แวนทดาก
ค่านเมือง ๑

แซเบา ก่อนนั
เป้นเจ้า
อินกั
ชอบชาน ๑

นิทธา
เตือนซ่าย
เหมือยหยาด
แต่งนอน ๑

๑ ภูระพาลท้าวฮักที่
ค่อนๆ หลับชัวยาม
วอยวอยซำชะนัง
คัเก่า พระพวยเบ็กผ้าผืนซ้อน

๑ ฝูงเพื่อนพ้อมเคยค่น
ทถึงเห็น ไฟเอียงไธ่ดองเตม
นากั ประจงเกิงขูไธ่ผงาม
พิศพเจ้าดินด่าน

๑ เทือน ไก่ดักควนค้องการไทย
ยิ่นกะด้นวอนทักทอง
กอยแสงท้าวเฮียน
คัเก่า เหมือยหยาดไธ่ผนซ้อน

๑ ตะพั้งพ้อมฝูงหมู่
ตุงอาวเขาควางพวย
(ผาดาค้างดาวตาม
เนานังด้อมเดียนเจ้า

๑ เมื่อนั้น พระบาทค่านเล้งตั้ง
ไผจัก ขางดาวคาก่อนเคื่อง
แต่นั่น ชุนทดองดังนาคอง
กุน บ่อใช้เชือฝูงไธ่

๑ อันว่า การที่เขมกุดวาง
เล้งด้อมคาก่อนเคื่อง
มิว่า ถอยค่นให้พันหัว
บ่อท่อนยู้ค้าย่าน

พวยหลัง
ยังผ้า
ก้องเถื่อน
ชอบเขา ๑

เค็มตง
เคาเจ้า
จ้อมม้วน กุพัน
ชุดชม ๑

ด้อมคาน แตนอ
คือไร่
ลูกนัง
เยียรหวาน ๑

โยธา
มาพ้อม
เดียรระดาด
เอื่อเอื่อง) ๑

เด้นา
จอมไค
คางน
ชัวตาม ๑

อาธ่า
ใจก้า
ไปบ่าว
หย่อนกัว ๑

๑ แค้นนอระแคงเนื้อท้าวหนุ่ม แองคอน

เสด็จตามพ่อคน คางเจ้า

กุน คนในชั้นตามต้น พระราช แท้แล้ว

ไม่บอ เทียมแทบโกธธรรมเหง้า ดังกู ฯ

๑ เฮาจัก ผัดยาขางชนกว่า กอขยฝั้น

มันก็ ทอนขรรค์ไชยด่องกุม กำดา

มีว่า ยังคืนให้พันชา แชนปาด

ควงคัง คังภาคไว้ให้ล่อด้ว ทัวแดน ฯ

๑ (นับชาติชั้นรายอาค ทางคั่นท่านแล้ว)

มันก็ เชนเฉียงแรงดั่งสระหาว กำกา

ชื่อว่า แกวเหล็ดต้นคือเหมย โหลหลัง กัด

ยิบบ้องออดวงย่าน หย่อนกัว ฯ

๑ แค้นนี้ คอนชายผู้ใจแรง ชมขนาด

มีว่า ยังหย่อนย่านขอเจ้า จังพัน เลี้ยถัน ฯ

๑ แค้นว่า ยังเพียกขางหนัชัว ถ้ามว กัด

ขอพระ เอาคนตายปาดเคื้อ ดาวแล้ว ฯ

๑ สะพาดหน้าท้าวช่อ ชุนเขย

จาวระจาวเอื้องก่ดวรัน รอดคอง

กุน คนเข่งขันเขียงเคื้อ จัอมม้วน จิงแล้ว

ยิบบ้องย่านกัวคอง ค่อดาว ฯ

๑ มีว่า ยังจากท้าวถ้ามย่าง กอขยคั่น ดังนั

ขอพระ เอาดองเหมหยอดยา ยำหน้อง

แต่ว่า ยังเป็นให้เจื่องฝั้น สำรวย บานชัย ปุณปุณ 14/06/2564

ฝุงดำขำขันคอง รื่นรม ฯ

๑ แค้นนี้ พายพาดกั๊ยแถดงถึ เลี้ยงแรง

ไผจัก ทานงากู้ดวณฮอย ขวันฮ้าย

เจื่องแรงไว้ทันใด ถ้ำค่อ

มาจาก ขนดั่งให้เรงอ จักมื่อ ฯ

๑ แค้นนี้ เก้าจำซ้อนถ้อมบ่าว ไทคัว

จาคำทานถ่าวดง เลี้ยงกำ

เอาคนแท็กเทียมปาน ฝุงหนุ่ม

แหลมท้อ เจื่องยี่เจ้าแยงบัน ช้องโค ฯ

๑ จักเม้งให้คองย้อย ยชมคาย

ยังเด้า กอขยหลังคั่นก็หย่าเฮา มาเดียง

แค้นนี้ รุนกวานด้านเดินเขา ผายบอก

เฮนนี้ ขำท่าพเจ้าใจกำ บ่อกัว ฯ

๑ อ้ายเกื่อน พอยพากั๊ยเกิงราช เร่งไผ

เฮาจัก แยกเมืองถั่ววรรคก่อนเจื่อง ใจกำ

เท็งว่า ฮาไปหน้าเบ้นพล พายเพื่อน กัด

เฮาจัก สะดาบขำเรงอ จักมื่อ ฯ

๑ อันว่า ไผผู้คองเฮาด่วน ยังชา ชามคาย

ทั้งดองชาไร้ดื้อ คำช้อย

เฮาจัก ฝั้นผายเข้าทางพล แถวกว

ก็ค่อมย่านรามม้อย ท่อโย ฯ

๑ มีว่า หนัจากท้าวให้แก่ ดงพาย

เอาพันเดี้ยเดี้ยบหลาว ยาไว้

เป็นคนจ้างดักชวย ทานจ่อน

ขอให้ พระบาทเจ้าพันม้าง เมื่อเหน ฯ

๑ ต้องฉันท้าวชัยผ่อง แสงฉาย
 ด้าน ๆ เดียงกล่าวคาย สางเจ้า
 มาเฮา ขายแพนขว้างล้มคาม คังค้อ
 แหมท้อ พระบาทเจ้าแรงเริ่ม ช่มพด ฯ

๑ ผัดข้อข้างท้าวถั่ว แสงกา
 ผิดว่า หลุ่งแกวเรือพาย ดางแด้ว
 ชมชมข้าพุดู แด่งอ่อน
 ค้านอดอ้างแรงเริ่ม ก่อวาทน ฯ

๑ หมักหม่อนหน้าผ่องหมู่ ทามแสง
 ดงพายไซนย่างเรึง ข้าย้อง
 กูจัก ไก่ดงเบื่องแยงยึง พ้อมพาบ
 ให้ท่านเจ้าทองถ้าน แด่งเมิน ชามคาย ฯ

๑ แค้นัน ชาติ ๆ พ้อมผ่องหมู่ ชาวพาง
 เชนกัน มาพอดเด่นค้อเคิน ความเจ้า
 ไผจัก ขวางแพนคังกางกน กอนค้อ มาณ
 กูจัก ยิงล่อคค้องคองหง้ง ด้องแพน ฯ

๑ แค้นัน พระบาทท้าวชมชื่น ยินดังวน
 กูพางเปนเชอนแรง ชนงคัน
 มาจัก แปงพดถ้วนเคาคี คาแด่ง
 เหนที่ แกวมากถันลุงเจ้า รุ่พาย ฯ

๑ ชันว่า ผู้แห่งเหง้าอายค่วง คนทวน
 ถ้อชา ไนนาคองว่ามัน แวนก้า
 ให้ฮาว พานพันเท้าหนบั้ง ท้าวหัง
 หอมหมุ่ข้าพางพ้อม พามยึง ฯ

๑ บอกแก่ เรือดำเถารันเรือ ทานพาย
 ให้ฮาว แวงกอนแกแด่งคี่ คามัน
 ก่อวแก่ ขุนเย้ยผู้ เรียงเคือ จ้อมมวด
 ให้แคง คังช้อค้านผ่องเผ่า แกวทอง ฯ

๑ บอกแก่ นื่องนาคเนือน้ำหนุ่ม แสงคอน
 ให้มัน มวนพายเกาช่องกวาง กอนพ้อม
 กอนชายให้ชนพาย ชบช้อ
 บ้านฝ้ายหน้าภูท้าว แท่งคี่ ฯ

๑ ไผผู้ ถอยถกย่านชุนแกว ม้อยย้า
 กูจัก พันม้ามแย่งยู่ให้ ท่านเทน ฯ

๑ เมื่อนั้น ภูรท้าวทองเมือง กอยกล่าว
 เคินเพือนพ้อมค้อมท้าว แด่งงาม ฯ

๑ ท่อว่า ยะหว่างไฉร้างไทย คุณเมือง นั้นเชอ
 กูจัก มวนแพนกอนหมู่ทวด ไหลเจ้า
 บอกแก่ ขุนพดพ้อมขุนนาย เนืองนัง
 ชุนไผ่พ้อมโดยเจ้า หยุ่พัง ฯ

๑ ผ่องหมู่ แยะแด่งข้างเก้าค้อ เหลือคิน กัด
 ดูจ้ง ถือคาถเบือยคาคัง คาค้อน
 ไผหยุ่ ดอนโตให้เขาคุม ริงยาด ไค้น
 บ่อร่อยบ้านยู่ให้ ท่านกุม คังนั้น ฯ

๑ กูจัก พันมอดเมียน (ขายทอด เทกัว) กนาแย้ง
 ยุกาหุม่ออนค้อม คงนาค
 ดอนโตไวกางกน รุ่เมือง ฯ

- ๑ แค้นัน ระพาคพ้อมผู้หม่ โยชา
 ฤงอาวักคาคโคน เคียนช้าง
 ยนย่นย้ายแพนหาง คังเคอง
 เฟื่อง ๆ ค้างตายถ้วน ช้อยุง ๖
- ๑ เรียนเพี้ยนพ้อมโนนออก ประคัค
 ฅาว ๆ ชาพุดงเต่งปุ่น ไปหน้ำ
 มุนคั้งเซียงเคือ จ้อมม้วน
 รมชน้ำาเมเนย บ่อรวม ๖
- ๑ ทระถ้วนย้ายช้างถ้วน ดงพ
 ฅางาม ถือฮ้างเซ็งเง็ดกาง กำคำ
 กัวท้อ แกดฐันเซียงหลวง หลยแตก ถักาย
 รอมท้ ฤงค้อยคำพดถำ ไร่วาย ๖
- ๑ ออระเนกเพือท้าวฮ่ง ฮัดแกง
 มื่อทวยแหวนเก็งคน คางเจ้า
 ปุ่นไฟเมียนสมแดง ฝูงชนาค
 เดียงถั่น ถ้องบ่าไม้พดถำน เขือกกัว ๖
- ๑ แค้นัน ประคัคคาคผ้าผ่นหลาก แดงย่า
 โด้มคานเอื่องฮาบคัง กวนคัว
 ฅายผ่นช้องชมตาง คนพิ
 ไกลฮัดคัวไกลงอ้ม เขียววอน ๖
- ๑ เขือนย่างชุนช้างไห้ย พานคำ
 ระดอน เดียนแพนหางหอกปุ่น เปนถ้อง
 พานคำเท็กเงิงนา ห้วยช้ำ
 แกวดนท้วงคักคัง คุ่วียง ๖

- ๑ ท้าวถ่า ชุนช้างเถยถวด ถิมดาว
 แอังกาฅายแผ่นพาย ถิมเก้
 ฝูงพางพ้อมชาวดอน ช้างง่า
 รมชน้ำาเพ็โยงค้อง แด่งพด ๖
- ๑ ระพุนท้าวถ่า แมนพอง
 ฅน ๆ ยอประกือถ้องแด่งพด พอยคั้ง
 ทวน ๆ ท้วงเกากอง คับท่ง
 เมื่องบ่าวจ้อมใจกำ เกือนเพง ๖
- ๑ ผู้ก่งท้าวเตินเต่ง เด่นา
 เมื่อนั้น เรงโวยรมชน้ำาน หุมตุ้
 พางคำเบื่องฅาดา ชัดฮือ
 ปายหอกช้องชูเจ้า รมแกง ๖
- ๑ เมื่องบ่าวจ้อมไคค้อ แมนพอง
 ชุนเขีย แงงแอังกาเกี้ยวทวน ทั้นหน้ำ
 หลิงคัว ดินผงชุนเมือบน บคัมค
 คั้น ๆ คึงเดียงฟ้า ถ้องถม ๖
- ๑ ออระทักพุ่นพดคัว คายัน
 ฅม ๆ ยายหอกทวน แทงค้าง
 ระพุนพ้อมฝูงแมน มวนผ่า
 ช้างค้อช้างชุนฮือ ไชบงวง ๖
- ๑ ถว่าถว่าเมื่องแกวพ่าย พังหนี่
 ชุนเขีย โยงเดียงถ้องไคเคิม คามช้ำ
 เมื่อนั้น คนค้เจ้าคอยถ้อง ช้างง่า
 ไคห่มน้ำาทังเคือง ฅานทอง ๖

๑ เขากี่ ชู้ข้าร้อยแะเคียด เงินยาง มัดลามีบ้วยเขื่อน ไทไทพันพลแมน เขื่อนแต่ร้างจากค้อม	कुङ्ग ฮามด้าง ท้าวหัง เฮือเขียง ๑	๑ ถิ่นร้างได้ค่อ มุนต์โถมก่อนเจ็อง เคยคำค้องคัชน ดื่บอยู่ว่า ข้ายเจ้าดินดำน	พานคำ ใจก้า ชนะฮาบ คว่างพาย กิรวา
๑ ทุกที่พ้อมฝูงหมู่ เฮียงแพนระดับไฟแมน ดือเซ่งท้าวคำวัง เมียนเคื่องเท้าทันแจ้ง	หุนมัง มวนเข้า พระราษ ผ่ององ ๑	๑ ขอฟาดได้คัหมวก แปพายพัคแจกพล แพนมัดด้นนาเพียง เมือคังบ้านคองแม่	แองกา พอยพ้าว พันเคื่อง บางบิน ๑
๑ ซาตๆ ข้างอ้ายคว่าง ไถ่กฤษรรชวดฐ ผาอาข้างเพงผาย เปื่องหอกช้องชู้	ห่านพาย ชนค้อง ผู้เผือก ชือขุน ๑	๑ หนักเหนองเบื่องอ้ายคว่าง ขุนอินฮาวได้แทง พางคำได้ดวพอน ค้ายแต่ข้าเจ้ายัง	รับนำ เคยมัว อ้อยคู้ เฮื่องทาน ๑
๑ ะเพือกข้างได้ค่อ เฮากัก เต็งแสงฮบหมู่แกว ห่านพายไค้คำชน ผงเผ้าชนเมือฟ้า	ชนงพล กอนข้า ชนะฮาบ มัคมัว ๑	๑ เมื่อนั้น ชู้ข้าข้างท้าวถ่า มันก็ แงพานคำดุกจอม ทอนๆ ท้องเกร์ ประดับแต่งแจ้วเคยค้อง	โหลตมา ใจก้า ฮันป้าว กาดฮาง ๑
๑ ยิงๆ เหวดอมคมควบ เกาพัน ฝูงแมนมัดด่าดง มาเจ็องอ้ายพานคำ ม้ามากกุ่มคั้นร้าง	คาเฮื่อง เคยดัม คูนหมู่ ชู้พาย ๑	๑ อ้ายคว่าง ให้กล้าวพ้องเพงเกื่อน กอยแสง ห่านพายแยงช้องชวา เยี้ยคำพ้อมแองผาย เบื่องม่าวงอ้มเขาช้อย	ชนนเจ้า อ้ายผ่อง ไร่ดือ ๑
๑ ท้าวถ่าเจ้าเวียงหญ่ เมื่อนั้นแองกา ทังกอนเกเกี้ยวโถม เสงค้อง สนนบนเบื่องกฤษรร ค้อนโคคค้องเคินคัง	หยุคพล ชัคย้อ แต่งดี ๑	๑ กาก้องเนอเจ้ายัง คังมอยฮย่นแหวน แต่นั้น เคยผ่นข้างพานคำ บ่ออยู่ ก็หมิ่นฮ้อยฮุ่มพ้อม	เฮื่องทาน ผายช คูกถ่า พาบชน

- บริษัท แกออลไทยเริงโง

- ๑ แพ่งๆ เหลืองมโสดง ภูมิงาม
สองๆ แหวนด่องมือ เอื่องม้าว
มรวามจามด้นแคงพาน คุมเคื่อง
เก้าหงอกก้าวกายหัดัน ชวดประมาณ ๑
- ๑ ฟุ่งๆ พ้อมเพงเกื่อน กอยหัด
ทาด้าเคิมนอกใน คนเฝ้า
มือทวยแยมแยมบัก คนบ่าว
เมื่อนัน ชวดคำไรป้อมจัว ลอบเลง ๑
- ๑ เผื่อน เชื่องถ้าวช้อยเอื่อนดุ่ม เชื่องชอน
คูก็ ชมเรงญาไก่อ้ม เหนหน้า
เมื่อนัน แองคอนค้านดองด้าว ปรุ่นปาก
คนท้านผู้ถ้อมม้าว พังตุง นันแฉ้ว ๑
- ๑ แต่ว่า พากเท่นแก้วเฮมเกื่อน คึงเหลื่อง
โดยคำตุงฮับคั้น เคนช้าง
ฮามโถมด้อยบุญเอื่อง จัอมม้วน
ผ้ายแผ่นกวางคูท้าว ทานผอม ๑
- ๑ เขื่อนด่อนด้วยแกวดยาต เงินยาง
นรินทร์เปนกิงจอม ใจแจ้ง
เชื่องทางเท้าพดแมน มวนผ่า
เจียมจากบ้านนอนแดง ลวดเหงา ๑
- ๑ ก็เพือ คึดพ้องมชนชาติ นามกร
ฮมก้าเตาเมือมา หมองหม้อม
ทวงวอนกนเภาแฉ้ว บานชัย ๑
- ๑ บัดัน ค็อพ้อวโถมดองด้าว กับคน
เยี่ยงบ่อ ทำเบื่องเฮวชอดตุง ทั้งบ้า
บัตันหลานกั มวนพดเข้ามาเชื่อง เขาคอด
เชื่องพ้อมเห็นหน้า ค่อยเล้งหนัดัน
- ๑ แค้นัน เชื่องถ้าวฮักคิงชอด ฮับชาน
เขากั เชื่องภรรหน่อจอม ใจแจ้ง
ดือว่า โถมงามเพียงดินดา คองผาก
มิฮ้าง เจ้าด้อยใจแจ้ง ลูกจอมเทวื่อ
- ๑ คอนเฝ้าค้านฮับพากย์ ดองด้าว
บัตันหลานกั แวณผอมเหลื่องหล้าผัด โถมเก้า
ดุดัง หัวขาวฮ้ายตาเบื่อน เบื่องเก่น นนนา
พิทพิ เข้าป่าไม้ไถลฐู ชวดชรา ๑
- ๑ ลอนว่า หน้าผากด้านชักแง ผมบาง นันตาย
พังเมือ พากค็อคูถ้วน เดี้งแจ้ง
ประดังนางด้าเมื่องหัดัง เหลื่อฮ้าว
ราชจ้อมนอนแดง เพือแมน ๑
- ๑ เมื่อนัน เชื่องถ้าวเล้งเฮวฮับ เมือถ่าน
ชากั ฮันเฮวเบื่องชอดโฮง ทั้งพ้าว
ดักานเจ้าแพงเมื่อง ฮวดคำ
คึดฮ้องท้าวคองฮู ฮ้างฮวน ๑
- ๑ ข้าเผียคกัชกอยกถ้าว คำวอน
ทวนคักโดยคังชา เห็นท้าว
ฮันที ภรรเจ้าพานคำ นันเก้อเฮวเล้ง
หนังเหียวก้าวด้าวโถมฮ้าย ชวดชรา ๑

● หน้าเคื่องค้อยเมื่อผู้ ผู้ตาย
 พังเมื่อ พาท้เคยเจ้าคาง ทั้งขอ ๑

● แค้น ขวาคุ่มนของเหือ เต็มคัง
 ผิดผางซบช่านเหลื่อง ทิวให้

● ดอนว่า คังคัวแท้ คอตาย คนล่อง
 กันหุ่ยซึกใช้ประมาณได้ ขัวยาม ๑

● บางพ่องพ้อมผูงหมู่ ดาวดนม
 เขาก็ บันดานคนเคียดเคิม ตามเจ้า
 ฮัมฮัมเชื่องนางเซง บ้าซ่า

● เหนงค้อย เจ้าป่าไม้เป็นข้อย ม่อนแถว ก็โอ ๑

● ผิดว่าเมียนตางด่าง โสกาชอมตาย
 เหน่น เกงฉาอินเคียดเคิม ชมค้อย

● คังนควนค้อย แปะคังถ้ำเเองกา โดยบบ คนเก็น
 เซ้งว่า เจ้าย่นอยงามเดิม ดันอินท ๑

● ขั้วว่า แถวฮาบให้เชื่อบุ ไปทัน
 ดองด่าวเห็นถ่าวดิน โส้มเถ้า

● คุดัง อนุระโหเห้มผวมอน เหลื่องหล่า ถ้วนแดง
 เหน่นพวงที่เหง้าเคยค้อย เคียดถาม ๑

● ใผว่าแท้เอาชอก มาถาม เทียวเก็น
 ฝือจักทวนคำ เถึงภูบาดถถ่าวกอน กอยไหว

● คังว่า งามเสด็จอยู่กายเป็น คนชั่ว ก็เค
 คังฮาบถ้วนค้อยได้ แท่งทอง ๑

● เด็กทัวท้าวทันท่าน มาประจน
 รือจัก พังคำเราหมู่พอง พางค้อย
 เปนเคิมแก่มงคด ดือนาถ

● อนันท้าวซ่ม เจ้าคุด้อยช้อยอยู่ ชูบวาย แดขาม ๑

● แค้น ขวจากห้องเถิงแม่ มาดา
 เคิมคำผายคังเขา เหนท้าว
 มีฮ้าง ภูม้เจ้านาจอง นินแก่ เฮวริอ
 พอก หมายแม่โตกินน้ำ จอบบึง ๑

● (คำเผ่เท่าปางก่อน มีมา)
 ความโกตดาท่านลือ ดอนอ้าง
 กุก ไทจิงแจ่งหลานคัง ชันนอก ก็ตาย
 เจ็บท เมืองม่นม้างเขาท่าน มาพาง นเค ๑

● รือว่า เขาบอกให้ฮ้าง คำดวง คังน
 แหนงจัก ว่างคนตายเพื่อแถว กุมข้า
 เหน่น มาดาฮ้อนฮมทอง กัดคัง

● มีฮ้าง ฝือพัวตังให้ หล่าโสม ทานรือ ๑

● อย่าแควน ค้านเบียดท้าวใจแจ่ม จอมบุญนั้นเนอ
 มีคำควนค้อยพิ จารนแจ่ง

● ประดังเถิงไทม์หาคุณ คือเนคจิงแดง
 ค้อมผ่าเข้าเซียงถ่าน ถอดทาม ก็ตาย ๑

● อนันทรือบ้อ ท้าวแต่งคังท้าวเพด ดูกน หนชาม
 ยังเพิง ผายฉวนฉวนดองไป ปุนฮู้

● ดอนมัวค้านเคียนช้วน นองนาถ ดัน
 เขาใช้ผู้ผางข้า ขั้วทามแท่น ๑

● แค้น ขวฮาวฮ้อนพิงดงวาค ดนทะนา
 มารกุนจิตบ่อดอง คุพัง
 กอมโฮงดามาคา เติมม้ง
 เมียนแต่งห้างปุนคัง คอบกน ๑

● ประดับดั่งด้อยถนิมมาศ
มะณีวันเชื่องดั่งหงส์
คำแดงน้ำวอกของโค
แผ้วแท่นกว้างปฐพี	มุกกของ
แหวนแก้ว
คุหลาก
เคืองคาม ฯ	● เมียนดั่งขอแรกดำว
มันก์ มินานเคยเด็กมวน
ดำวด้นมเบื่องจำมร
เห็นเพดย์ยังดูฮ้าย	แองคชน
เมื่อห้อย
โกลดแก้ว
ฮูปเสลา ฯ
● พระพุทธรูปอันหมาก
เอาอามโสมแสงการ
ปฐนงามแก้วเจียนคุ
น้ำวอกดำวให้บ้ำข้า	ทะเลเดียน
เคิมข้า
ทุกปาก
คางคน ฯ	● แ่ง ๆ เหล็ดถอมถนิมมาศ
อระทวยเกากินจันทน์
เมื่อนั้นเขาก้ ทวนคดัก้อยถึงฝูง
คนท้านผู้ คังค้อม	มุกมะณี
ดมกั
เชื่องดำว
หยู่ใน กิริย ฯ
● เคืองนุ่งพ้อมผืนหลาก
เดินชาวเขาชู้คน
อามหงษ์ เคยแยง
ประดับแต่งพ้อมปฐพี	คุบแคง
อ้าเจ้า
พระกายเกด
เดียบแหวน ฯ	● เขากดำวฮ้ำข้า
ทั้งดำ แองกาไซร้
เรงญาฮู้ฮุนความ
ควนคำด้านคำคช	นางเซง
ปฐน
แควนมาก
ตุกตุก ทานเด ฯ
● บ้ำฮ้ายยังทำเพด
แจน ๆ แดียงแด่งเฮิน
เก้งฉาวชนเมื่องถาน
ถดม่านด้อมดะวังเจ้า	คางหลาก
อ้าพ้อม
เก้งแท่น
หยู่ใน ฯ	● แค่ว่า พดเพือนด้อมด้อมมาก
นายพวง เชี่ยวพุดงเห็นยวหลาก
มันก์ แดงวายฮ้างคนเหงา
กักจอกเจ้าจอมไท	กระเชียน
มาเต้า
เหล็ดองหล่า
ที่เซ่ง ฯ
● ดั้แก่ วันด้องแจ้งเฮื่องแผ่น
สมสม ชาวเงินยางแต่งคัว
เมื่อนั้น บาดแก้วโสมไว
คักพ้อมธรรมฮ้าง	ฮุทัย
ควายฮ้าง
ท้าวฮ้าง
ฮ้างประดัง ฯ	● เชื่องเจ้าแก้วคชนฮ้าง
เหมือนคัง กางกนประดับคอก
แพงแด่นเนอนรินท์
ฮ้างเก้นแก้วเซียงด้าน	ฮ้างชาน
ดองเจียว
คุหลาก กัด
หอนทาม เมื่อใด ฯ
● ใจฮ้างห้อยแด่นผ้อ
กอยวากจิงจา
พอที เขาเซวให้เมื่อเกิง
ค้ายดั่งเท่งวามพ้อม	ผายความ
ฝูงเก้า
กามชาว คิริย
พาดังวน ฯ	● เซ่งฮ้างเท่าใดโลก
ดมคามแข่งฮ้างคิน
กอยกัวค้องโพยเดียน
มันก์ เขาฮอดฮ้างเซียงด้าน	ด้อยเกียรต์ กัดาย
เดินฮ้าง
เดียบพี
โคเห็น ฯ

๑
เขื่อนบาง

จงมาง รือทำน

ย้งมาก

นอบนวม

ចំណាត់ថ្នាក់

ดงหอง

๒. ในนอก

๑
เรื่องคน ๆ

ทะเลคำ

ເດິງເຈ້ງ

ໂຄກເຈົ້າ

หงอกแดง ๗

ยังแถม

๒
สมถะ

อะเที้ยไทย

๕
คอบกน หนทาน ๗

ชชเฮียน ฮ่อมเกน

๒๒
ถกตำรา

กษัตริย์ นพนาถ

เต๋ำฟุ่น ชามคาย ฯ

ฮวงหย่งจันทน์

ក្មេង

โดยปกติ

ព្រះបាទ ១

๑ พระเพือก พ้อมบู้พันพวงด่วย ถ้ามะเขี้ยว
เขาก็ ฮอมคำควนต๋อนเถิง กวายไหว้
ภูธรเจ้าใจเบียด ขานขอบตุงแด้ว
โยเรดไ้ท้กรรมคัน แท่งคอม ฯ

๑ คึดขอบยายขอแจก ปุนัน
ชาวพเพียงไฟพาง ผุงข้าว
ฮันว่า ดองซุนยายตอยคา คอมท้าน
แต่นัน ท้าวธำผำผนวด ก่อวพถ์ ฯ

๑ บัดนตุ๊ก ข้ามย่านพามาฮอดต เงินยางหนแด้ว
ตุงก็ ปังควายงามแต่งเบื่อง แปงก้า
เฮินคำเท้าต๋องด้าง คำไหย่ มากิน
พ้อหยู่ฟ้าคุณคุ้ม หย่าไ้ตูกเนฮา

๑ ผัดผาบม้างฮ้ายไผ่ แองกา
คันว่า ไกวดคาอเผดียงตอชาม เขาย่าน
อึงเฮาไ้พยาหลวง ท้าวถั่ว
ชนะฮาบแพ่พัตถ้าน พากเมืองเทยวเกนฯ

๑ ตงนน ทุกทเทยนเซ่งข้า ทุกเคน
ชนพวยเบื่องบ่เบื่องประกัน กอนข้าว
พถ์กัมถันพอประมาณ เมียนหย่า
เบื่องหต่อนาเดยแด้ว ชู้ตวง ฯ

๑ พระพาดพ้อมเขาควาง หานพาย
เฮินถ้ามะเขี้ยวบู้พวง มาหน้า
ยารามฮ้อเขอาย คุแอก นนเนอ
ค้ายไฟฟ้าตุงเตยง พามวน ฯ

๑ เท้าว่า ปุนแจกไ้เพ่งพิทระ พานคำ
ดินควนจัดแต่งเคิม คอมเข้า
โยธาท้าวกรรมยา ถ้วนคู
ค้ายตึงเหง้ากินแด้ว เด็กทะไ้ ฯ

๑ พระพู่เนอดด้วยดื่อง เอื่องแหวน
มาไท่ถอยด่วยมือ เช็ดผ้า
แจน ๆ เมียนเทเดย ดงด้าง
เขาก็ คั่นคอมเจ้าตุมพ้าตุงท้าว ที่ถถาน ฯ

๑ ค่าง ๆ ห้างช้างผาบ พี่ไ้
ฮู่เยาะ ขวนทถานเคียวต๋อนมา เถิงเก้า
ไ้ดอพ้อมฮาวพวง พถด่วย
ฮันกถั่วเจ้าดินถ้าน ขอบขาน ฯ

๑ โยเรดเทยนประคัมพู่ เปนถัน
ภูธร ทวนโถ่มงามอาบถ์ ดงน้ำ
ทงตัมเดื่อผืนแดง จั่มฝาก
ถอนเดื่อเกวตัมบ่หว คู้ควน

๑ ค้อหยาดพ้าตึงแห่ง จักกระวาด
เมื่อนัน ภูธรทวนออกมา เกยถ้าง
ประมาณเมียนยามคี่ แด็กถั่ว
ฮันร้างฮ้ายยาย ย่างงาม ฯ

๑ เมื่อนัน ฮอคำเบื่องแปบเบื่อง ถักเต็ง
เห็นฮอนงามยังอินท เขาคัง
กระถันวอนพ้อมเพงทอง บ่อปาก
คึดฮุ่น้องใจพั้ง เพื่อประดง ฯ

● ทุก^๕ที่เขย่นพลมาก มัดการ
ขอมือ มวนบังคมแต่ไกล กอຍໄວ້
เขารวมคังใจหวน หุมเพ็ง
เมื่อนั้น แก้วแก่นไต้เสวยสอด เชียงหลวง ฯ

● ผอ^๕ดู เชื่องเชื่องห้องโฮงราช มะโนสม พุนเขย
โยชวยวงก่อนพล ขอนเจ้า
คนกมกำมพระดานเพียง ดันชวง
ประชิดแทมชั้นเกยกว้าง จอดจำ ฯ

● ผายจากข้างแฉ้วด่อง เถิงตถาน
เถียนด่ายายดำดปุ ปุนกำ
ถึควนท้าวเถิงตจ นบนาถ
ฆ่าท่าน เจ้าตุ้มฟ้าเดิมชั้น ชัวบุม ฯ

● พระบาทข้มเขาแทบ ทวงถนอม
สมสม ชดทาช่วนไทด หดามย้อย
เมือมา ผดควนเจ้านางจอม ยังหฺย ด้ว
เม็งมาด เจ้าควด้อยทั้งข้ม หฺย ด้ว บอนน ฯ

● ข้ายเจื่องพ้อมผ่องหมุ นัตตา
พงด้พนชทั้งกิงแนว นามไท
บ่อม ไรคาค้องโพยไค คานพยาริ กรว
ตุงข้ม เจ้าตุ้มฟ้าถามฆ่า ทุกคน ฯ

● เมื่อนั้น หตานนาถเอนพงแก่น กระดัครา
ย้าผดควนค้อยแถถง เถียงแจ้ง
กัณมาแททั้งหตาย ถามฆ่า
เราก็คิดท่าน เจ้าแผ่นถ้านคณิงเชอ ชัวไค ฯ

● เมื่อนั้น พวงกล่าวข้อของฝาก ผุ่งคะกาน
เว้งโฌไวชอบใจ จำเมียน
ภูธรต้านผายควม แควนมาก
ประคัมเต้าผะยนกระบวนเบอง บามมี ฯ

● เดิมพากท้าวผู้ผ่าน คำวัง
มันก็ เชียงคักเคิมเท้นยวอน ขอด้าน
บรพานพ้อมทั้งเมือง มวนมอม
ท้อจัก ขอนพผู้แพ่งถ้าน แถ้งเฮือน ฯ

● ถ้านั้น คงชอบซ้ำโดยดั่ง ประกมมา นักแฉ้ว
ตุงก็ผายคำ เถิงภูมดหน่อจอม ใจแจ้ง
หตานก วังพดด้วงนาถอง ถือนาท เหวพุน
ค้อมจิงหน้าเนาแถ้ง พ้อตาย ฯ

● ตุงก็ คัดชาดเมียนแฉ้ง ที่เดียว
มันก็ ผายคำคัมคอบเขา ดองถ้าน
เคยตวด เกยวควมเท้าพยหตอง ท้าวถ้ว
มันก็ คัดเกยคเต้าพดถ้าน ถ้องเมือง ฯ

● ข้ายหาคไชคินป้า จรคัต
ตุงก็ ปองเบื่องประคัมแถ่งปุน ไปค้อน
วางคำค้องหตายที่ ชนะชาม
พดไฟถัมเถียนร้าง ไว่วแพน

● นัมท้อ คำคาบค่านคุงเจียบร ตุงเหน
เขาไปแทนท้อไค คุหลูย
พันพอนเมียนหัวถะเต็น เถียรพ
ยังเต้าชอนค้อน้า ยังผาย

๑ ลุงฮีบ ไร่เด่นน้ำเงินหมื่น ดำมะเขี้ยว
 เขาก็ ตากันส้มดั่งแสง ชุ่มบัน
 งาเขียวข้างกวนแก หักแก
 แม่นมากด้นหลายฮ้อย ไล่พัน ๑

๑ แค้น จิตเพื่อนพ้อมมาเพิง เวียงหลวง
 ลุงก็ นอนกินคิดเคียดกวน กำคำ
 กิ่ง ทวนควมไข้อาวพวง พดด้ว้าย
 บนบอกร้าเรียงด้าน ลวดควน ๑

๑ ขอบที่ท้าวมางาย โดยใจ ออกแล้ว
 แค้น ภูรกรอยกต่างเจือง จาก้อย
 เมื่อนั้น มาด้าท้าวทวนเจือง ด้นองพากย์
 หลานหยู่ ดังแคว้นน้อยหอมร้า ไฟพด พุนคาย ๑

๑ น้อยท่าน ดัมพาท้าวเมืองดู่ ไล่คา
 ปี่เตือนคนควนจวน จำฮ้าย
 ดุนจอมได้นาคอง เที่ยงแม่
 พระบาทผู้เป็นฮ้าย เจืองปุ่น ๑

๑ ทูรเคียดฮ้อยพันแต่ คุหลาน
 ยังก่อน หอมเราขุนเขื่อนแรง วนันร้า
 ท่อว่า ชมขวางดั่งพานคำ ข้างถ้าว
 น้อยท่าน เที่ยงกาพาทน ยากแคน ๑

๑ ระพุ่ม พ้อมบ่าวแก้วทั้งคว่าง หานพาย
 เขากันด่อนด้อแพน ดงวนไฉ
 แม่นึง โปยคายฮ้อยฮอมดุง เหยฮอด เฮพุน
 กิ่ง หวายป่าไม้มาพ เพื่อเม็ง ๑

๑ น้อยท่าน ขอดหมุ่ข้างมวนมอบ รวดถ่าน
 ฝูงคนเซ็งเกือนคน เขี้ยวฮ้อย
 ดอนเขาให้ทวนควว กวนก่อน หลานแดง
 ประคัมไฟพ้อมหลายฮ้อย คุ้คน

๑ เมื่อนั้น หมักหมอนหน้าตุงขิม ชมคุน
 คือคัง มีพดแสงดั่งเคิม ตามเจ้า
 พอประมาณแล้วปุ่นแค มานอก
 น้ำหล่อเหลาให้ฮ้อย ลวดเพง ๑

๑ เมื่อนั้น บ้าออกห้องโสมกอด หลานคน
 เร่งโยยังค้อยมา เถิงบ้า คีรือ
 เมื่อนั้น ภูรแก้วผดกวน ขานม่วน
 มีธรรมาผัดให้ ยู่จอม ๑

๑ เคียดที่ ผิดวณเค้ามวัง เมือแมน
 ก็เซ็ง ทนทวงกอยเกือนคอม เค็งฮ้อย
 พอกที่ ยังดุนได้คำเคน มีมาก
 คีเพื่อ บังเกิดฮ้อยฮ้อย ฮ้อยพัน ออกแล้ว ๑

๑ แค้น ทุปากดั่งเหล้าฮอด โสงขวาง
 เกากองนั้นด้นดม กวนฟ้า
 ฮ้างเพียงฮ้อยกำคำ เหลดอมมาด
 คังฮ้อยหน้าเหลดฮ้อย หลากหลาย ๑

๑ ระพุ่มพ้อมไหอาด ฮายัง ?
 ปุ่นบัน รวดเขียงเคียดเกือนเพง เขี้ยวฮ้อย
 เขานัน ทวนพดขวางโจยัง เฮดก่อน หลานแดง
 แม่นมากเกาคือฮ้อย ห่อนราม ๑

๑ เบื้องฝ่ายซ้ายของอัน	พู่ทาง	๑ เจ้าอาวแททวนซึ่ง	แวงาม
ฮมฮมหมามแจกปุ่น	บันถ้วน	เมื่อนั้น กองผดผายตั้งความ	แควนผื่น
เค็มแต่ เค้นขวางเท้าถึงพระถาน	ดาเด็ก	มันก็ จำคตชนแทนความ	แควนถัก
ทุกที่ถ้วนฟายแล้ว	ถวคบัน ๑	เมื่อนั้น ฮอศาเทียนกนใช้	ชอบชาน ๑
๑ พระเพิกพ้อมผู่ใหญ่	คางคน	๑ หย่าว่า พี่บ่อฮักน้องแท้ดุดัดอ่อน	ใจจางท่านเนอ
ละวงจัตจ้อกัน	กินเหล้า	ผู่ด้าว ยอพานตดาตู่คอน	เขาแล้ว
เมื่อนั้น เร่งโหมผู่ผดผวน	ท้าวฮุ่ง	มันก็ ประนมมือเมียนตงโค	คั่นคอบ
ปักถั่วเจ้าใจแจ้ว	แคว่งฟาย ๑	เจ้ายี้แจ้วกนเคยว	เจ้าหัว ๑
๑ ให้ท่าน พุ่งทอกแพดานตอ	แมนฟอง	๑ คอวที่ ยังชอบใช้ถึงอ่อน	เกงฉา ฮู้อ
จอมตายเดิมคิมแยง	ฮุมซัว	แต่นั้น นางก็ปุ่นผู่ดัดถวคเรน	โน้ห้อย
ฮองจูนวเฮื่องแควน	ด้อยด้อง	ฮู้อว่า พงสาเชอแควนาม	กำเกิด จึงแล้ว
ปานปายน้ำเนื่องตัน	ฮู้อให้	คิดไปคูนเคยน้อง	ฮ้อมชาม ๑
๑ บัดนี้ถูกก็ เค้าทอนท้าวทวนฮอยเร้งฉา	หนแต่	๑ ประเดิดฮ้อยพรมก่อน	ถ่มถาร
แคนไกลถักวียดไชย	ชนร้าง	โถมงานถึงแท่นทอง	เฮียงบ้ำ
ดุก้อย คุณพายพ้อมโยธา	ทุกหมู่	ดุกี้ วิทยานพ้อมทั้งด้อง	ประชิดเน้ง
ดุกจัก ผัดผาบแย้เทม้าง	บ่อฮอม ๑	แปป็นหน้าผันนัว	ฮ้อมวาง ๑
๑ ผู่เผ่าเชอฮันบู	ฮุมพาง มากิน	๑ เมื่อนั้น เจ้าเบ้งฮ้อเชอออก	คำควน
แควนนามเคียวกิงจอม	เจียมถ้ำ	เตงเหน ฮู้อพางเฮียงฮอว่ายลง	เดยค้อย
ประมาณเมียนวางปาน	ไ้วฟ้าง	คูนคองถ่มคาม	ฉันฟ่ง นันตาย
ดุกซิม ผู่แท่งเหง้าเชินท้าว	ซำก่า ๑	ยังไควฮอนพี เจ้าคุดฮ้อยกินเกอ	เกิบแยง ๑
๑ ม่างจูนวด้วยไถ่	ถินมกรัน	๑ ท้าวซิมซำฮมฮุ่ง	คองคัก
เร้งโหมย้าออกเมือง	ทังบ้ำ	เพ็งเพงเฮียงฮ้อมฮอน	เขาเหล้า
กักพอให้แองคอง	กอยกถั่ว	คองดีฮ้อยฮินฮาย	กัณหู่
ทดานไคไคเห็นหน้า	พิคณ ๑	เปื่องแผ่นผ้าผันเจ้า	ซำก่า

๑ โยเรดท้าวเมินผ่อ	ดองดี	๑ ประคัมดำแฉ้วมวณมอ	ขุนนาย
ก้อดั่ง กิณะรินรอนฮูบประเทียน	เห็นแจ้ง	ดองคานค่อมดั่งเมือง	ทั้งบ้า
เมื่อนั้น ภูมิค้อยคิงนาง	บ่อปาก	ดำ ๆ ท้าวทวยเสว	พ้อมพี
คึดพ้องมเนาแดง	ฉันทวง ๑	เบื่องแผ่ผ่นผ่านา	ด้อยมื่อ ๑
๑ เยื่อนงจากหน้าเคินฮุ่น	ออกกระฉั้น	๑ ทุกทเทียนเทเคื่อง	คัวทดวง
ฮอยที่เทพา ยวงวิณยานฮ้อมยัง	ยินฮ้อง	คนฮ้อเค็มลุ่มเท่ง	ทั้งข้า
ดีได้แก่วบุญกัน	ฮัวค่า	ประมาณให้อาวพวง	เพ็งดั่ง
วอนเห็นยวน้องเฮาพ้อม	พิศคน ๑	ดาทำนเจ้าทองล้าน	ที่ถ่าน ก้อนแก้ว ๑
๑ เมียนหย่าแฉ้วเฮวฮีบ	เถิงนาง	๑ ยัง ๑ นวนบนาก	เฮื่องแหวน
หายกังวณเกิบกวน	ลินเหล้า	ฮอระซอนเดียงฮอบชาน	แซ่ผเยน
ดองดีแก่วเจียมปาง	โคแพ่ง	เมือเฮอ แพนพนเกยวมหานาม	เมือฮอก เมือเด็น
คอนคอบเจ้าดินด้าน	ถวคเฮา ๑	บ้าดั่งเมียนทงฮิด	ฮ้อนฮาม ๑
๑ บ้าซิม ผู้แต่งเหง้าเฮียงฮ้อม	ผัววัน	๑ แค้น ท้าวปากห้องมานอก	เถิงพาย
ดุงฮาวเมาคู่กัน	ควนไหว	เด้นาทวนก่อนเคื่อง	เมือหน้า
เด็งเหน ด้ายนค้อยคดาเดมร	เหลื่อมค	ผายผันเท้าเฮียงจวง	เขาจอส
ท้าวไทยไค้ดองเจ้า	เจ้าคาม ๑	ไฟด้องแจ้งเฮื่องถ่า	เฮื่อเทียน ๑
๑ พินพาคพ้อมพ่าแพ่ง	ถนอมฮวน	๑ ค้อมฮอดวนเมือเดื่อ	ทลบแกง
โดมงามดักถอบมื่อ	ซอนผ้า	เนี่ยน ๆ จงจำเ็น	ฮักฮู้
มื่อผ่นน้ำวนดลดี	บ่อปาก	ปานนี้ แพงดีด้อยโดมงาม	จ้อมม่วน กุพัน
น้องกำพาคินงไว	ได้ใจ ๑	ยังฮ้องฮ้อมฮู้	ฮ้อมใจ บ่อนนี้ ๑
๑ แค้น เมียนหมู่เหล้าเทจาก	โฮงขวาง	๑ มัดนี้ ไก่ดักควนค้องการไทย	ดมคาม
ไห ๆ ฝูงพวกเฮือน	เฮียงเข้า	คำแคนไผไม้ทวน	ทางฮ้อน
๑ แกล่นก้องเตียงคอง	ฮ้านคำ	๑ ดอนว่า มาเห็นผู้ผดควน	ค็อพี จิงแก้ว
ค้ายดั่งเหง้าฝูงท้าว	แต่งพาน ๑	คองที่ กระฉั้นโดกฮ้อนฮมเข้า	ท้าวทวง ๑

๑ เมื่อหน้ อ้ายกว้างคานท้าวก่อ คำเนื่อง

ทั้งหลาย เขาบุ้พวงไ้ปดง ตาเจ้า
เพ็งที เมื่อทูนไ้หวจ้อมเมือง ภุระนาก คีรช
วันพุทเจ้าจอนตัง แด่งพด ๑

๑ ผัดผาดข้างชนเก็บ กอยทาน
ไ้ผจัก เอียงดาตายเจียรวัน ไ้ในท้อง
เฮากั จำเดิมไ้ฐภานาด ไ้ไปถ่ถ่วงไ้แล้ว
รชฟั ถงเพื่อน้องตางไ้ ทุนทวง รชบหน ๑

๑ พระบาทท้าวพ้อมเกล้า ดันเตียว
สุพวงพัดไ้ถ่กััน เมื่อไ้หว
ปะนหมื่อเมียนเดยเชียว คัันคอบ
เกล้าวฐุ้ชคักไ้ ดั่งงาม ๑

๑ กอยเกล้าวฐุ้ชเรชบ รชมวอน
นรินทคักคักคาม เกียงเถา
อนันตัง ภูชรถิมคักคัก ปอนปากเฮาไ้แล้ว
ชวัก ยังหุ้ยไ้เผ่งบ้ำ ไ้ไมคดา ๑

๑ ท่อว่า คักยากคักกานกั วันทงนไ้แล้ว
ตุงจัก รชเร้งฉายอ้อมเฮา วันหน้า
กักจัก เปนโพยคักคักคักใจ มีมาก
อันว่า คำชอกแท้งบ้ำ เห็นยววอน ว่าเนอ ๑

๑ เขาพากท้าวคดาชอด เรียงจาง
เถิงภูชรทียำ ยังไ้หว
บัก ชมทวงคักคักคักไ้ รชบรชบ
ดะเยะ คักเกล้าวไ้ทชรรมคััน ช่มเพ็งกัอนเถิน ๑

๑ ชู้ว่าแกวกั มวณมอช้นเรียงไ้หว ยูปูน
คัณเงิงหาดนบ่อดาง เมื่อด้าง
คักคัก คุณตุงตักคัก เทื่อโลก
เฮวชัย หว้ายเถอนกว้างไ้เกสร เมื่อมา กักคาย ๑

๑ ชู้ว่า ทูชไ้เกสรช้นแ่ณด่งวอน รชตาง
เด้งฮาดไ้ไ้ จงแจ้ง
นั้บแต่ คาวทวงเกียนเขาเชียว ชำมบ้ำ
อันนเป้นคัก ยังหุ้ยไ้แ่ณคอยกว้าง ไ้เป้ง ชู้รื่อ ๑

๑ ผัดผ้าม้างพดคัก คายัน พุกไ้แล้ว
ชมเพ็งยังคักยวอน ไ้เจ้า
แ่ณน้ชากั จำความท้าวคักคัก นบนาถ
ผู้ทเหง้าชานชอ รชบคูน ๑

๑ ชู้ว่า พระบาทท้าวชักชอก เรียงทันเท่คัย
ทักจัก วอนเร้งไ้ไ้เยียชอม วันหน้า
แ่ณไ้คักคักวันทง ไ้เก่านคัย
เพ็งทักยังวันหน้า เมื่อคักคักคัก ๑

๑ แ่ณน้ ไ้ช้อคท้าวไ้แล้วไ้ ฮาการ
พาทักทักชู้ดง เดยไ้หว
นรินทชู้ชบชาน แชชบ
พอกั เทนเพดไ้ช้อยเมอช บ่อประด่ง ๑

๑ อันนึ่ง เยียวชอกท้าวฉายคอบ ผู่พองหันชาม
ตุงกั ประด่งเฮาวิ้อคักคัก กักช้อง
อันว่า เรงไ้ไ้ชว้างด่งประการ ชู้ยากจิงไ้แล้ว
ไ้ท้าน บ้องผ่ายเมอชท้าวคัก แ่ณน้ชากักคักคัก ๑

๑ เมียนกต่างแล้วข้ายกว้าง พอยแทน
บ่อว่า เอือนคองเคยด่องมา กินจ้าง
เรากี่ แปค่าฮ้อนฮมพวง พดลว่า
ลุงท่าน เจ้าคิดข้างเขินไซ่ ดังคดี ฯ

๑ วิชาว่า ไปด่ายถ้อยแทนชวด เชนทดาน กีน่า
ไทว่า ดิงยี่เฮงฮับคั้น เคนข้าง
เมื่อนั้น พายชุนค่านคำเค็ม แควนกล่าว
ภาน ถอนด่องเต้าเถิงหนึ่ เพือนฮายแดเฮอ ฯ

๑ ควนที่ หอมบ่าวฝ่ายคั้นดู่ ฉาพวนก่อนเกน
ดังว่า ลุงมัวฉิดเผื่อค้อน ฮายหน้า
พางคำเจ้าคองควน เมียนหาบ
ประทับหมู่ข้าคาพ้อม เคืองคั้น

๑ ทางว่า ผัดผาบแพตไหย่ ยชวาง
วิชาว่า ผืนความแพ่งฝ่ายทดาน หลายดำ
เฮาน ชาวพางกาดงไซ่ ฮามไซ่
พระบาทท้าวทังข้า ขอดมา ฯ

๑ ปานนี้ ประไปไ่ว่เป็นฮุ่น ชกหนามถ้วนแล้ว
เฮาจัก ควนเร้งโยเยยะคั้น เมื่อล่าง
การที่ ถ่มคามแททอนวาง ไ่ว่หย่าจิงเกน
ไ่ว่ท่าน เจ้าคิดข้างยังแจ่ง จือคำ กิดาย ฯ

๑ แค้นนี้ ฮู้พากฮ้อนฮมฮ้อน ล้ามมะเฮี้ยว
เร้งโยทำเพดโล่ม ดันไร
มุนคัท้าวทอนเกี้ยว แวงกล่าว
พวงดว้ายไ่ว่ประมนหัว ภาบกอน ฯ

๑ แค้นนี้ เขาชาวเฮืองเท้าทัว ทงเมือง
ภรรคินค้อยตาม คั้นข้าง
ทุกไทเทยชมเจือง จงเพ็ง กิดาย
เทอน ค้ายแผ่นกวางฮูพ้อง เพือนเหงแดชาม ฯ

๑ แค้นนี้ ความคั้นทวงเถิงราช เงินยาง
เคยเซ็ง เถิงโฮงทดวงก่อนฝุง คนไซ่
เมื่อนั้น คำเคืองฮ้อนนางเมือง ทุกเขือง
ฮั่นว่า ให้ฮ้อนท้าวอนแดง บ่คอง แท้แล้ว ฯ

๑ แค้นนี้ ประคับเคืองเมียนถักแต่ง โดยคั
เรากี่ เฮียงคำคั้นคอบทูน เถิงเจ้า
บดิน มุนคัพุนพายทดาน ฮามเคียด
เท้าวว่า ผู้แห่งเหง้าเรฮ้อ ขอบงาม ฯ

๑ ฝุงบ่าวเมียนคาหาบ จักคั้น
เรากี่ แควนริ้นความฮ้อเผื่อ ดองข้า
คำพินเท้าทุกเซียง ข้าตั้งถ้วนแล้ว
บ่คองว่า เจ้าถุ่มฟ้าใจแจ่ง ค้อยคินเงี้ยวเกน ฯ

๑ แค้นนี้ พระบาทท้าวทอนคัง คับทวง
ภรร ผายวิณยานค้อยฮิน ฝุงเหง้า
แค้นนี้ ล้ามมะเฮี้ยวพ้อมฮาวพวง พดลว่า
ไ่ว่ท่านเจ้าทงถ้าน ลวคเมน ฯ

๑ กิดท้อ ท้าวดว้ายข้างเขินเพือน พัดคั้น คังนั
กิดอามบุเขา ฝุงทดานเกกเกิดคาม กุงฟ้า
ฮั่นจัก ผืนเขาให้คดาเวียง ฮอยฮาก
บดิน ค้ายไฟฟ้าฮั่นไ่ว่ คังเซียง ฯ

๑ เจ้าจากแททวนออก คอมพลว่าอัน
เพ็งถึ เชียงคำโลมเด่าปุน ไปด้าน
คุดง คองเคื่องเบองเฮาฮน พันรนาค
ควนค้อย วางฮอนเจ้าแพงด้าน บ่อฮันขอบคาย ๑

๑ พระบาทฮู้ฮักแกมคัก
เดยลวด ดั้นค่างามดังเงา แชนั้น
ฮื่อว่า มีใจพ้องพายแกว จักว่า ดั้นโค
ดุกถึ คัดฮื่อฮันคนท้าว ไทล่มีว्हนแล้ว ๑

๑ ควนขอบฮั่วทุกภาค ยามัง
กอยกถึการบ่อเล็เกียร เมื่อหน้า
ภูธรท้าวมิพัง จักว่า รือไค
พลเพื่อน เค้าดุ่มฟ้าเรินเจ้า จิงมานันคาย ๑

๑ ะพ่ม พ้อมบ่พันพวงส่วย ล้ามมะเยียร
ฮมฮมเดยเล็กดา ลงหัง
เรากั ทอนเที้ยวเท่าเงิงเงิง คินคอบ
กอยกถั่วฮื่อแซค่าน แด่งาม ๑

๑ พระบาทฮู้ฮักขอบ เพ็งคัก
ปุนคำควนค้อยถาม แถลงค่าน
ฮอยถึ ไททานถ้อยคุดง เฮากัฮอยจิงแล้ว
เมืองบั่วเมียนเมือบ้าน มอบบวน ๑

๑ ฮันนหมท้อ ฮู้ฮ้อมเบองเฮาฮื่อ รนพาย
ฮมเพิงยังไมควน จาเจ้า
คิงคู้เทฮันฮาย มีมาก
รวบท่าน ฝูแห่งเหงาฮันนิงเพียน ฝ่อคาม ๑

๑ แค้น นบนาถแล้วเดยพาก ภูบด
เฮียงค่างามกถั่วดง ทั้งบ้า
โถมคานฮื่อฮามคาย คอมโลก
หน้าดุมหน้าแคงได้ หยู่ฮอน ๑

๑ เกียคถึ วิบากโฮเฮาไทด์ มาذنอง ๕
เมื่อนั้น ภูธรณันดุกโลม นนอ
ฮอยถึ บัญดั่งด้างเจียมประมม เดยด้าน
ทงเทฮันเฮียงด้าน เถิงคอบกันแล้ว
แห่งฮวน ๑

๑ เจ้าค้อย คัดขอบฮื่อแซย ยลฮวาง
คิงคำควนค้อยพิ— จารนถวน
พอนเปนคัง ดูระพางหว้ายวาคา ฮื่อ
นฮอยนังม้วนเดยเจ้า ดินคานแล้ว
มีดแดง ๑

๑ เจ้าฮั่วพันดุก เรยชม
ปุนเคเฮียงฮับพาย เกิงไท้
เมื่อนั้น มาคากนกอยฮม ฮักดุก
แม่ถอกแถวเทวนถวน คำเมื่อง ๑

๑ ะฮ่อนนวดด้วยด้อง ดมงาม
เรากั ปุนเบื่องปะคัมแตงคัก คาไค
แพนทตามเท่าเฮียงจวง คึงทอก
เทียนเฮื่อเท้ายวงไค ด้องนาม ๑

๑ ให้บอท้างฮ้างไค ปะคื่อคำ
แองเดื่อณจักพอกคาว เคินถั่ว
ธรรมยาเมียนประหมมื่อ นบนาถ
พ้อมดั่ง เจ้าดุ่มฟ้าด้องแกว ๑

๑ เจ้าค่อย ลงเพื่อน้องเฮียงฮาดัน พัสมก่อนเถิน
วันตุณเคยเด้ามา สดถานกว้าง
คนกมก้ามดองพาย ขอนออก
ขึ้นช้งช้งช้งช้ง ย่างไป ฯ

๑ เด้งคู ทูกรอกแจ้งเทียนเฮื้อ ส้มทาง
ดไวแพนทอกเหลื่อ หดายถ้อง
เม้งนึ่งเถิงที่ พระดานขวางช้งเฮียงจวง คนค้ง
ช้งค้ำ เจ้าคุดด้อยสมฮู้ ย่างฮาย ฯ

๑ ชะพั้งพ้อมฝูงหมู่ โยธา
ท้งทลายพ้มจอตเขา ท้งกว้าง
เมื่อนั้น เร้งโยท้าวคักคากม คึงมาก
ให้ฮัมฮ้ายแควนหน้า จอตเกย ฯ

๑ แปเปปากเมียนทางท้อง ประคัมคั
ภูธรเคยด่งไป ปุนถ้ำ
เทพฮู้เฮียงเกย น้องช้ง
เฮาฮู้ฮู้ฮู้หน้า ฮู้ถ้งถาน ฯ

๑ ย้งย้งเชื่องดาวพ้า พักถั่ว
สมสมปงเคื่องคาน คดาเมียน
โธภาด้อยโธมถึ แมนทอ
โธมฮานเนือผิวผื่น เก้งกัน

๑ ค้อคู้ อินทแ่งต้งเหลาห่อ ถ่มดองแท้ถั่ว
ถ้ำถ้ำผ้นแพนนาง ไนผ้า
ของๆไค้เทียนนาม ยวงด้อง
เมื่อนั้น บ้าช้งให้ปุ่นเหล้า ฮัมเฮียง ฯ

๑ ย่อง ๆ นิดท้าวแกว่ง ไกอพาน
ผายเฮียงเถิงเผ้าผี ฝูงค้ำ
ผาน ๆ เหลื่อมมวดยค้ำ ค้อมก่อง
พุง ๆ น้ำแถมถัน เตือนไท ฯ

๑ เวินพ้องเชือชหมู่ แผนวม มากิน
คู้จัก เตะแ่งฮบฮาบแกว ถอนบ้าน
บคิน ดุงวางให้โธมจาม ดงท่ง ทวงถั่ว
พงถ้เผ้าเชือเฮียงถัน ร้อยระดังแต่เนอ ฯ

๑ ดองออกพ้อมเผื่อฮู้ ฮวนถ้
โทยปาม้งหย่าเมียน บุนช้ง
เทพ้องเม้งจอม เจ้าแม่ กูพู้
ขวางรู้ค้ายคูนคูน ร้อยแ่ง แต่เนอ ฯ

๑ เขาก้ ทนโธกฮ้อนฮมแต่ คุม่า กัดาย
บคิน กอยแ่งคกต่างแดน เขาช้ง
ฝูงเคยคัมฮักถ้า คุงขนาด
เวินรู้ช้งคองพ้า ร้อยแ่ง แต่เนอ ฯ

๑ แถ้วบั้นเมือฮานพาค ฮิมไท
เด้งเทน คันทระวังเฮืองด้องแ่ง ฮุนพ้า
คี้เก้ ถมเชยพ้าวไกวไบ บานค้อ
เมื่อนั้น ฮู้ฮู้ฮู้หน้าเร็นน้อง ช้งก้า ฯ

๑ เจ้ายันหนอผ้นพิ เขาโคง
ถ้ำ ๆ มื่อแนบเฮียม เฮียงพ้อม
ฝูงถ้าวเมือฮานโยง ยวงด้อง
พระบาทฮ้ายคั้งค้อม ช้งมดอง ฯ

- ๑ แด้วเบ้งเบ้องเนื่องก่อง พัทวาย ?
 ดำดำ ขอยของคำเทียนลง เคยได้
 ประมานเมียนทั้งหลาย ให้ด้ง
 พ้อมพากไ้ธรรมเหง้า เด็กดง ๗
- ๑ ะพะงะของดคม่าน ดายคำ
 เมื่อนัน ภูธรณันแนบนาง โนผ้า
 ดำๆ นอเชยชม ประชิตเน่ง
 หน้าค่อหน้าเฮาอ้อม อุ่นทอง ๗
- ๑ คี่เก้ ถมเบ้งเบ้องเหมือยหยาด ขอยเย็น
 เขียงหลวงพักบ่อนัน นอนพ้อม
 เข่นๆ ซ้าคาเวา ย้งฮ่า
 ดาวดาดซ้อนเคื่อนซ้าย ไ้กัซัน ๗
- ๑ ซ้าทาเนอเกยงกอม กัณหัดับ
 ดีได้ด้นค่นยาม ย้งผ้า
 เหมือยฮวยไม้นมบน เบยเมค
 ดุ้ยด้งซ้นเขื่องฟ้า เฮือแดง ๗
- ๑ เรื่องเด็กก่งเมียนม่าน เมือขอ
 ฝูงเคยแบ่งเคื่องอัน ฮ้วน้า
 ออระซอนเนือดองด้ ด่งฮาบ
 คัณเรด้น้าฮวยเฮ้า ฮัดกะจวน ๗
- ๑ โด้มฮาบเมียนมาแท่น ทันชวาง
 ภูธรผายผ่อเมิน เมืองกวาง
 ไ้เท่งซ้นเงินยาง ด้อนาก
 คั้งๆ ซ้างดาดัน คั้งเขียง ๗
- ๑ ผ่อตุ กากากก้ามเขื่อนไห่ ดุดมอม พุนเขอ
 กงนกรคุแวดเวียง วังอ้อม
 ผ่านๆ เหลดอมเจียมปวง แก้วกู่
 น้าผ่านอ้อมไหลกวาง ฮาบงาม ๗
- ๑ ะพุ่ฟ้าวซ้องกบ แด่นดวน
 พุ่คำซามฮ่มไบ แกมก้าน
 ทังว่า แกวมวนซ้างซู้ชึ่ง ยียาค
 นกเรด้นเขียงด้น ไร่ประมาณ ๗
- ๑ หอช้อฟ้ามูกมด มุงคำ
 ตะการเขื่องฮาบดุง ดุ่มค้าย
 ธรรมย่ายงเงินยาง ยด้มาก
 เทียมแทบเท้าคองฟ้า เก็งอินท์ ๗
- ๑ พุงๆ เหลดอมหลายหลาก มุกดา
 นรินทร์ เขาเยยคำเกื่อนคอง คนก้า
 วิธจัก วางเวียงไ้แมนมา ซึงยาค
 แท่งว่า ซ้าซัวเมียนเมือฟ้า บ่อักว ๗
- ๑ เมื่อนัน ภูวานากเจ้าท้าวซิม พยาหลวง
 บันควมจัดพอกคว ควาช้าง
 ทำเบ้องพ้อมทุกดอง เดยกล่าว
 โยเซด้นโงยฮ้าน คั้งคน ๗
- ๑ เฮือฮับย่ายปงบ่าว ปุนหาม
 ยนยน ขอพานคำค่นาย บันถ้วน
 ฮองๆ เหลดอมซามจัน รุมมด
 ทะไลเด็กถ้วนแพนช้อย ชู้คอง ๗

[illegible]

เขนบัว
คังคอง
ฝูงชนาค
เกือนคาน ๗

เขียนแดง
ขายธง
กระจัดพ่าย
ช้วน ๑

กอนงาม
๒
ตาพอม
๓
คนคอบ
๔
ต่อทากอนนน ๑

ควางกล้าอแด้ว
หลายชน
มาเพอหงง
พ่ององ ว่าเพอ

แก่นคน
ธรรมเทวา
คัคคิย
อุกขอม ๗

กอนทาน
ถางแต้ว
คุณชอกจิงเก้น
หย่าไฉ่

๑. เขาพอกถ้อยถึงกล่าว	กอยเลี้ยง
ภูรไถ่ผ่อคาม	คณิงหน้า
ข้าจัก ดวงเวียงไฉ่ปุ่นไผ	แขงเขื่อน
หัทธาน เจ้าถ่มฟ้าพังห้าม	หย่าดง

เท่าว่าปะคับเพี้ยนพ้อมฝูงแกว่น กระทำเจิงนั้นขอ
 จัก ฝนตั้งความต่อแคว กอนบ้าน
 ชาก พังพอดแล้วโดยดา ภะระนาถ
 คั้นคอบท้าวธรรมตัน ทัดถาน ๗

๑ พระบาทย์อัปหาก	พอยจา
อจก ชันคำถานท่อนเปน	ปางน
ขวา ๆ ด้านคำดั่ง	เต็งค้อ
ขว่ม เจ็ดมฟ้าบ้านร้าง	ขุนาย

๑) ทนบกเห็นของ แฉะระค้อมแควนก้อน จ้ามมะเขี้ยว
ทนนน รนพายเป็ยต้อแถว กวนต้อง
ทนเชียวร้างหนองหุดวง ผ่านผ่าน
ทนนน เชอเผ่าน้องนางเหง้า เฮ่งทาน ฯ

๑ ทนท หอทดำนบองเบองหมุ่ นายจัน
ภควนเกรธาแต่เรา ไปด้น
ย่น ๆ ช้างค่างอง จิวาค
ระเพือกพ้อมเราอ่อน แสงเงิน

๑	กาการคแต่ข้างชวด	ชัฒหา
	เงิน ๆ พายแคว่งกะดิง	ดิงก้อง
	แพนหางคดกวงนา	เนื่องหอ
๕	ม่อนน แควค่นทวงดาข้าง	ขู่เวียง

๑ บ่าวเพื่อนพ้องทุกซอก	ประดับ	๑ ชูแห่งให้พรพากย์	ดั่งดี
เกาของเตียงขมเค็ง	เค็นถ้ำ	เมื่อนั้นข้อทอ ไทเรียงเคื้อเกื้อนเพง	พล่งอ้อม
เมื่อนั้น บาดูผู้ แถนคน	ดงเกิด	โงง ๆ ค้องเกร	อันบ่าว
ย้ายไถ่ผ้าผืนดำ	คำเมือง ๖	พ้อมพาม ชันช้างผายยัง	หยันแดง ๖
๑ ประเด็คพ้อมคุดเคื่อง	แดงยำ	๑ ใจเบ่งเข้มเขาม่อง	เยี้ยคำ
ไฟชววยเฮื่องฮ้อม	แหวนแก้ว	ฮ้อม ๆ กือทุงแดงตาดคิน	ตาเค้า
ดำ ๆ นวนวลดี	ดบดอด	ชาวคอยกำพูเมิน	ฮอนก่อน
ดาเคื่องแฉ้วเค็นตัง	แดงพล ๖	เขาก นักราชเจ้าใจเข้ม	ฮอกเวียง ๖
๑ เมื่อนั้น เจ้ากอดฮัวโถมพี	เพ็งเพา	๑ เมื่อนั้นรัก เฮียงทอกก้ามเกดวง	ดงนา
การกัฏวทอโย	มีข้อง	ฝูงพางคึดมอแก้ว	กอยฮ้าน
เทพ์แก้วกระเด็นเหงา	มีมาก	ย่น ๆ ย้ายแฉ่นกัน	หน้าดอด
๑ พี่ยู๋ห้อยหัวให้	เก็งตาย แดชาม ๖	ผัดกถาวม้างแมนค่าน	พากเมือง ๖
๑ ท้าวฮ้อยฮู้ แดดงพากย์	เพ็งวอน	๑ พ้องถอดังจ้าวดาวแดง	ผาน ๆ
ซดทั้นของแม่ผาย	ผืนผ้า	เมือง ๆ พายฮุนอินท์เนบเกย	เขาห้าง
เก็งฉาเยื่อนโยยพร	ทั้งโถก	ดะไบแดงผ้าผืนคาน	ฮ้องหยัน
พรมเท่งเจ้าจอมฟ้า	จ้อจำ แดถิ่น ๖	พลพอกข้างทั้งค้าย	พากไป ๖
๑ เมื่อใด ดูโชคแพ้วท้าวกว่า	แดงกา	๑ ฮั่น ๆ ดั้นหลายทั้น	เขียงจวง
๑ บมเทียนคำเก็งคน	ตามไหว	ไทม่าพวนกถาวรู	ซังม้าง
เราหาก เวรฮ้ายวินวอน	ทวนโถด	เฮาจัก กอยแฉ่งแพ้วแมนคอง	พันขนาด
เขินฮ้อยแพ้วโดยไค	คังผั้น แดเนอ ๖	๑ แค่นั้น ผายแผ่นขันช้างไห่	ทลวงทอง ๖
๑ พอกที่ ขนฮามแพ้วแกวโคค	คั้นขวาง เกื่อนั้น	๑ ทำอาคฮ้อนม้าวแจก	แดงคาน
ประดงดั้นคื้อคู้เฮา	แฉ่งฮ้าง	ผัดกถาว รูเขียฟองเกิบแกว	กุ่มฮ้า
๑ ทุกไทเทียนเงินยาง	ฮูแดง	๑ ผาน ๆ เหล็ดอมเขนคำ	กุนฮุ่ม
เจ้าค้อย เขาค้อข้างฮอนฮ้อ	ฮามเค็ง แดเนอ ๖	๑ เคียดที่ มาบักบ้านฮามฮู้	ชวดชม ๖

๑ ดงว่า ๕ เบื้องท้าวหนุ่ม แสงคอน
มวนแพนตายดั่งไป ปุณถ้า
ขอน ๕ ก้องกระดังทง แฉ่ง ๕
เมื่อน ๕ ข้ายคว่างผู้ ใจกำ พากเวียง ๖

๑ ทุกแห่งแล้งข้างออก คลาวัง
หวนพาย เขียงพานคำดั่งตาม เติมพ้อม
ฮ่ม ๕ พ้อมแดั่ง เดี้งเดียง
แล้งระค้อมแถมคุ่ม คังผดู ๖

๑ ชนเทพท้าวนครข่ม ชมขวาง
ทั้งเมืองมวนผ่อกุ คาดัน
เมื่อน ๕ ผดควนน้อยคิงนาง มนุ่ธราช
ดั่งพผู้ ๕ ธรรมคน ชุ่นเฮือน ๖

๑ ยิงยงนาหน้าฮาด ชั่วแคง
ยามเคียวคอกเค้เคื่อน ไกลแคว
ตุ้จัก ๕ กือแสงไค้ทวนแมน กิดควบ
ผัดว่า ๕ แผ่นออกฟ้าถึงที่ วิคขวาง ๖

๑ ไฉมฮามชนข้างไทย พานคำ
แป้หลังเหลี่ยวดั่งนาง ทังหม้อม
เงิน ๕ ข้ายชำเซิง ยกย่าง
คัก ๕ พ้อมกุเบอง บ่อตม ๖

๑ บัดัน ๕ เืองต่างท้าวทวนค้อ ดมคาม ๕ น้แฉ้ว
ห่มคำควนคาคดา คังหมัน
เด็งเห็น ๕ แพนทลายเหลียมทลายแด่น ๕ ดุ่มเคือง
พ้อมพากชนเขียงถ่าน ถ่วงมา ๖

๑ เฟื่อง ๕ ข้ายขอมหมู่ ขดตาม
ผาชา ๕ เขาชนเขียงแถมมวน เมื่อนหน้า
๕ คนเข็งชนนางาม ๕ จ้อมมวน ๕ แท้แฉ้ว
๕ ชื่อว่า ๕ แมนมากด้นดุ่มพ้ามยัน หยอนกั ๖

๑ ซาด ๕ ข้างดู่เคือง ปะคัมคั
คังคาวตามหมอดหัว ชนันค้อง
๕ ชื่อว่า ๕ แกวค้ำคั้นบาดาน ๕ ดินออก ๕ มาเกน
๕ คัดบ่อฟ้าดวงธ้อง ท่อโย ๖

๑ ปะคัมทอกเมยชมมวนหมู่ เขียงเคือ
ย่นย่น ๕ ขอแพนแดงคาคคิน ๕ คาก้าม
๕ เด็งเห็น ๕ หัวเห็นอกำเงินยาง ๕ ชัดย้อ
๕ เฟ็ดหมู่ ๕ ข้ามท่งแด้งหลตามเท้า ๕ แผ่นเพียง ๖

๑ บ่อหยอนย้านกัค้อ คิ่นเหลื่อง
หวนพายแสงเฮ้งเดียง เกาค้อง
๕ ทังว่า ๕ ไกลเมืองเมยชมมาพด้น ๕ เพาะเคี้ยค
๕ พัดฟ้าเจ้าดินถ่าน ๕ ชุดชม ๖

๑ ชื่อบ่อ ๕ แกวเบียดเบองท้าวชม ๕ รอมมา ๕ คังน
เฮาจัก ๕ โฮมพายชนดั่งแสง ๕ ฮ่มชำ
๕ ผัดว่า ๕ ไกวคาวค้องดมคาม ๕ ซำชัว
๕ ข้ายคว่างค้ำนค้ำกำ ๕ กถ่างหวน ๖

๑ ชื่อว่า ๕ ลูกบ้วนด้นเหลื่อราช ๕ เงินยาง ๕ กัด
๕ เฮาจัก ๕ โฮมพายถ่านดั่งแกว ๕ กอนม้าง
๕ บ่ออย่าง ๕ ยูเขาให้มาช ๕ ชึงยาต ๕ เขาได้
๕ แด้นชำท่าน ๕ เจ้าคัวด้อยเขินไถ่ ๕ ชัวกง ๖

ดาวน์โหลดแบบฟอร์ม TDR-1 โดย นายสำรวย บานชัยภูมิ วันที่ 14/06/2564

๑ รัชชัฏท้าวผู้ผ่าน เที่ยงเฮือง
 ดำมะเขี้ยวแขงช่องกาง เกาพ้อม
 เมือง ๆ ง้าวคมแข วนเผือก
 เบบงบ่าวง้อมใจกำ เกอนเพง ๗

๑ เดือน ๆ ดันคัมกัง นาเพียง
 คุมคุมกองข่มเต็ง คัดเข้า
 แกวก เที่ยงเพนเข้านาหลวง หลุยผ่า
 ราชัมเจ้าทองดำน เกยวทาน ๗

๑ ชาติ ๆ ข้างชนแกว่ง ไกวเต็ง
 ชุนยัย ยอตาแขแขกทาน หุมค้อง
 เชน ดอเซ่งชนเซียงเคอ ง้อมม้วนแท้แล้ว
 เบบงฝ่ายพ้องเมืองดำน ถวดเคน ๗

๑ ทร่ดวน เจ้าหอกกัษมย์ รัชหา
 แสงเดือน คัมแมนพองฟาดขอ กระชั้นข้าง
 เมื่อน พยาเมืองผู้ผดควน ท้าวคว่า
 เห็นไฟม้างทลายฮ้อย พ้องจม ๗

๑ ดว่า ๆ เบบงบ่าวง้อมเขาเกอน กอชแแสง
 สัมสม ถอนคาอเป้องเบ้งแแสง ฮุมเข้า
 ผู่ชนชนฮานทอง แทงหอ
 พ่งพ่งม้าเทียมเท้า แทบพาย ๗

๑ บ่าวเพื่อนพ้อมทูกขอ ประดับคั
 แมนมาทลายเดือนชู ชึงบัน
 ดำมะเขี้ยวเป้องขอคั คำหมวก
 แกวเคือคทันทันฟ้า พ่ายพัง ๗

๑ เบบงฝ่ายชนพดพอก เที่ยงเคือ
 ไกวตาฉนไค้ตาม เดิมพ้อม
 แมนเผือดัมมุนดิน เคียวตา
 ผู่บ่าวง้อมชมช้า แข่งทาน ๗

๑ แค้นท้าวคว่า ให้ฟ้าคค้องคับ่าว เดิมพด
 กอานแก ทังเองกาเกียวโลม ไค้เข้า
 ผ่าน ๆ เทดอมปะคคอกำ คุมห่ม
 น้ามักเท้าทันท้าง แกว่งกง ๗

๑ ดว่า ๆ เบบงบ่าวคันท้างข่มชมเฮือง
 เต็งคุด ดินผงผายแผ่นเพียง ทุตชน
 ผาน ๆ ย้ายแพนเหลดง เหลดอมมาก
 คั้งคั้งก้องนากว้าง ทุมนอง ๗

๑ แค้น พระราชไท้ทวนดู ดมคาม
 เกาของคัแตงตา คัแล้ว
 บาก คึงถึงด้อยสัไว ง้อมม้วน ภูพัน
 เชนเคืองแกว่แหวนดวน เก็งตน ๗

๑ ประดับไค้ด้อยแแสงถึง วิชา
 อดนจัก ถอชนพายดั่งแแสง ฮุมเย
 เมื่อน ภูวไร้เร้งโย ชมชน
 ฮ้ายคว่าง แด้ระค้อมคุมเข้า แข่งทาน ๗

๑ ทร่ดวนพ้อมท้าวหนุ่ม แสงคอน
 โทมพายไค้ดั่งทาน ทันท้า
 แมนมวนข้างางอน ผันผ่า
 เเสียงด้นนเท้าคินฟ้า ฟากพม

๑ ดงว่า ๆ ก้องเสียงแดง ดมคาม
แกวก็ สมสมฉายแบกเกิม ทางเข้า
บินบนบั้งคำตัน คั่นออก
ซ้ำท่านเจ้าเมืองด้าน ล่องแสง ๗

๑ เด็ดคหยาดย้อยคอกออก ปานผาง
แดงดู โนนาแดงเด็ดคน คั่น
หวนพวยเบื่องทันทาง เกาไทย
พ้อมพวยซ้ำซ้ำข้าง ร่ม ๗

๑ ช้ายคว่างได้แกวไผ่ คัดคอก
สมสมฝูงแมนเดือนเด็กหนี คุงคั่น
ยอห้วยอันดองทาง เกาไทย
เมื่อคั้งบ้านคุงแม่ บางบิน ๗

๑ ไผ่ไผ่ม้อยเคินแดง ดมคาม
แมนก็ ถินกันทางเจ้ามวน มวน
เมื่อนั้น บารามเจ้าก้อเมือง ท้าวคว่า
คิดเคียดท้าวทองด้วง เจ้าฟั่น ๗

๑ เสวฮับ ไร่แถมม้าเคินพอก พดแดง
แทนที่คนมุน โนนาเพียงไรว่ตาย เองค่าง
แกววงพ้อมแมนทง ท้าวทัง
ย้ายหมู่ข้างซูเข้า ร่มพด ๗

๑ ทุกที่เทียนเกาคิด เคิมมวน
แดงดู คงบนบดคั้งควน คุงฟ้า
เมื่อนั้น ผดกวนเจ้าจอมเม้ง มนุสโลก
ผัดว่า แผ้วแผ่นพันแดนแย้ ยาคเท ๗

๑ ยินม่อ คัดโดงซ้อนสมกั้ง การกัว
เคียดที่ โกลเด่นหาท่างพอย พายบ้าน
แดงดู วันมัวถ้องแควบน บดมิด
แย้คำด้านเคยซ้ำง ดูเมือง ๗

๑ ออระทิดเกาเทิงท่ง เชียงจวง
เมื่อนั้นมาเจือง โด่พานคำเกี้ยวแยง ขรรค์คัน
ยอนนพ้อมทุกดอง กวานแก่
เด็กหมู่คั่นคั่นนา ยิงฝ่าย ๗

๑ ม้านากแดงดองพ่าง ยิงก
ขุนราย ทั้งแขงคองเกี้ยวโถม ได้คั้ง
แมนเวียงเจ้าเรีงคง ท้าวนอก
คั่นเฮ้งค้องคั้งข้าง ชวดชน ๗

๑ บ่าวยี่ เบื่องหอกก้ากอยค่อ เองแดง
ยอนน ยอตาอแขแขงดวาม เดียงห้า
เมื่อนั้น สมสมฮ้องแสงเดียง ฮุ่มมาก
ซ้ำท่านเจ้าทองด้วง ช่อนคาน ๗

๑ คัดแง่ช้ายซึ่งปาก แมนพอง
กอยพดแดงค่อโทม ทานเข้า
เดียงนั้นเพียงดมนอง ฟ้าหว่า
แย้คุ่มเกาก้อฮ้อย ยานนา ๗

๑ ผ่อเหิน เฟื่อง ๆ ข้างท้าวคว่า คุนเมืองพุนเขอ
โถมมวนมาคั้งคิน คาก้าม
โถมพวยค้องมาเจือง จอมราช
เพ็ดหมู่ ข้ามท่งแดงด้งฝ่าย หนองคัง ๗

- ๑ เมื่อนั้น ภูวนาทให้ท้าวผู้ หุมชน
คึงขอคำเกี่ยววา เจยเข้า
เลี้ยงกองค้องบนดิน คางนั้น
เพงเกือพ้อมผู้เหง้า บ่าวนาง ฯ
- ๑ แยกเขี้ยวร้างไล่ชั้น ไดมทาน
ขนย่น ขอแพนหางหอกปุน เปนถ้อง
คัสนข้างกวางนเก กอนใหญ่
ค้างรือรือมนชอบ คันพาย ฯ
- ๑ เมื่อนั้น ภูไรท้าวทองเทด คำวัง
ขุนผู้ แม่นหนาตายเดือนกน ? กางบัน
เขาก ฆมห่วงโค้นครดง ฮ้างย กรือ
เมื่อนน เบองบาวค่นแวงอ้อม ม่วนเมือง ฯ
- ๑ คำเคิบเพียงพอก่าย เค็มแ่ง
ขุนเย็บ คัสแมนเชื่องดวดเลย กระจัดพาด
เซ่งแรงเบองเซียงเคือ ขำทาน
เง็ดคาบง้าวพันเบอง บ้องแผว ฯ
- ๑ เค่นน แม่นชานชาเงินอ่อน แองกา
ผู้เขา แกดคำวังดวดหนี เดียเจ้า
เขาก ละครามือเบองเซียงเคือ จัอม่วน
ฮ้างค่างเท้าดะวังได้ ชัดประมาณ ฯ
- ๑ เค่นนเย็บค่อน ฆนช้อมร้างเลยเกิบ กุมดาว
แองกาควานว่าโยม ยาร้า
กุน ตอนมิดคังดุงอาว ทอนโทด จิงแถ้ว
อนนง น้าออกผู้ ธรรมค่น เคียดทวน ก็คาย ฯ
- ๑ เสอฮับ เข้าโทดฮ้างโฮมแต่ ปาบัง
เวราผกผ่อกวน กุมค้อง
อนนเปนคัง มหาหงส์ผ้ายเดินโถม ธรรมาพณันน
พานพาค้องเขาได้ คังเตยว นนอว ฯ
- ๑ ชวาด ๆ น้าหน้าบ่า มือพาย
คังงามเล็ดยอฮาบเพิง คำม้าว
เมื่อนน ฮาวพวงย้ายเขาเมื่อ ข้างใหญ่
ประดับหอกคังเซียงรือ ขาวหลาน ฯ
- ๑ หนักเหนือคังระวงแห่ พัดคิน
เงิงบาคนดกจอม ใจกา
เลยดอด ผั้นเขาท้าวเมื่อเดียง วัจราช เสอเถน
กล่าวท่าน เจ้าลุ่มฟ้าแวนผะยน ผ่อคาม แต่เนอ ฯ
- ๑ กัทาก ฆนชาตเซอหงส์แก่น กระดัดรา
โทยตามไถดั่งแ่ง ฮุมได้
เมื่อนน เคื่องใจเจ้าพยาหลวง ทำวกว่า
คักเคียดให้หาท้าว คังแคน ฯ
- ๑ เอนค่าน้องผู้งม หุนบัง
เทอนเขาก มวนแพนตายดองฐู เซียงด้าน
กล่าวแก่ ผาวังเจ้าเมืองโทน ธรรมไทย
ให้แ่ง คังรือหน้าเขาฮ่อน แองเถอน ฯ
- ๑ ภูไรท้าวทามเท่า เกินทอง
พายนันมีหมันฮาน คัดคิน
กล่าวแก่ แม่นพองด้างเซียงฮม ด้านแคว่น
ให้แ่ง บันปากฮ้างชนรือ หวนพาย ฯ

๑	อนันน การชว ^๕ เทกุดาก	ยากัด
ผู้	ทาง ยิง ^๕ มันเดินดอชดอง	เถิงร้าง
	ร ^๕ นเพงเปองชอด้	คำผ่า
	หมวกแตกพังแป้นหน้า	ฮับฮน ๗
๑	ข้า ^๕ แกว่งจ้าวทองเดือ	ดว ^๕ ก้ง
มัน	ก ^๕ แปพายคันเป่ายา	ย้าหน้อง
คิง	หน ^๕ วือจก เทเมืองไค ^๕ เรงโย	พระราชเสาค
ดู่	บ่อฮู้ว่า ข้า ^๕ บ่าวเบองพายฮ้อม	ฮ้อยฮอนท่านวือ๗
๑	แต ^๕ น ท้าวคว่ำให้ฟ้าค้องแรงข่ม	พลก้อ
เตง	ค ^๕ เมนมวนคับแผ่นนา	นงเจ้า
	ฮมฮมเปองประคึดคำ	ขุนหมู
	ไถ่ ^๕ เจ้าดินฉาน	ตุกฯอม ๗
๑	เพ ^๕ ง ๗ ร้างฮ้ายเกอน	กอยฮู
เขา	ก้อฮมพด ชาว ^๕ เขียงเคื่อ ^๕ กอนเคื่อง	ยังถ้า
	ระ ^๕ บหน้าเร้งโย	ฮินฮิน
	ผู้ ^๕ พวกพ้องร ^๕ วาช้าย	ฮาบแพน ๗
๑	ฮั้น ๗ ร้าง ^๕ ฉานไหย	กระดิงัน
	โฮ ^๕ โฮเมเนเดื่อ ^๕ นพด	กองฮ้อม
	ผา ^๕ ด่งกมยันชน	ฮ้ายคว่าง
	ชาก้า ^๕ พ้อมเคิมเจ้า	บ่อไถ ๗
๑	พ่าง ๗ เเท ^๕ ดอมคมดาบ	พางคำ
ดะ	พัน ไท ^๕ เงินยางบ่าวดง	เดยร้าง
	แกว ^๕ คำค้องแองคอน	คองขนาด
	เด็ก ^๕ มากถัน ^๕ นากว้าง	ทั้นของ

๑ พระบาทให้หระฉีก เกาของเดียงดังคี่ ขุนเขยถมบุยว้ง ช้างบัวเท้าทันหน้า	พานคำ เคงเจ้า กวนก่อน เกยวทาน ๑	๑ ดองชอกข้าข้ายังว่า ด้านด้านแกวดองมา พันพันเพิงไฟตาม ท้าวบัวตงทันหน้า	ยิงปืน มัยง ต้นท่ง เกอนเพง ๑
๑ เบืองเง่ซ้ายแมนมาก หดาวทอง พานพวยเพียกคีน ยมนนเก็กชยแสง พลย่นอยคุด้าย	ฮุ่มชน ดะเทือนฮ้อง ฮุ่มผ่า เฮ้งแคน ๑	๑ ดะพาดร้างได้ดั่ง พวยงามเคงค้องงา แมนเฮียวพั้มกวนแก เพนเฮืองฮ้ายคุดัน	โถมทาน ชนบัน แกวก่า เด็กหนี ๑
๑ ไฟบ้าม้างคีนโคด ท่งแมนเฮียวฮีบกอย เมื่อนน บางามเจ้าพานคำ เมียนเคื่องฮันฮุ่มเข้า	ฮ่มคาม เกาข้า คุมเคียด บ่อหน ๑	๑ ข้าก่าเบืองหอกถมดอยถัก มังก คัพายเฮวฮีบคีน เมื่อนน ผาวงฮาดชน ฮ้ายคว่างผู้ธรรมฮ้าง	ทูนบ้ง ดงด้าง ดองเจ้า เกยวทาน ๑
๑ แกวดเบียด เบืองปากซ้ายซ่งฮอน ดัดหลัง ทานพวย คี่หดาวทองพอกพล ดะพันพั้มแพนยง บ่อฮู้ กี่หัดนคังแกวเย่	พอยคัง ยังหู้ แยกมา ๑	๑ กุน ข้าเกาทำวจอมแต่ กุนอินด้านเดียบแทง ชุนกอนเบืองโกวชอ ทมวกเพองฟ้งแปนหน้า	บุฮานแท้แฉ้ว จวงหลัง ชนงผ่า ความเผดียง ๑
๑ ชะพุ่น้ำเจ้าฮ้าง ผาธา ชาวเขียงเคื่อไรดิอ เมื่อนน เรงโงยฮ้ายพานคำ พระบาท เจ้าคิดด้อยได้ช้าง	เฮืองทาน เดยเจ้า คุนเพือน ดั่งแสง ๑	๑ เด็ดคหยาคยฮ้อยช้างเฮ้ง เฮียงนันแมนฮีบหน ขอห้วยฮันอินเดียง ข้าทำนเจ้าจอมเดียง	ฮำคิน เดยเจ้า ดงวนมาก ห่อนทานเมื่อใด ๑
๑ ค่างๆร้างฮ้ายเกอน ยายพลแพนแต่งงาม ฟุ้งชุนชอนทอน ค่อนเฮ้งค้องเดินเด่	กอยแสง ทุกพิ้อง แกงหอก แต่งพล	๑ รุ่ปากค้ำนคูกกว่า ทวนทวน คี่ยามทองบัวพล เดียงแกวฮ้องตรงมนัน มีฮ้างเจ้าจกคักฮ้อยฟุ้งให้	ชนชม ประดับคั้ง ชว่าชว่า เพือนเทง ชามรือ ๑

๑ ข้ายแตกพ้อมข้ายกำ	แถวพอง	๑ เขาตอบทั้นด้นแ่น	ทางหา
เราที้ เ่งกันมวนหมุ่นา	พุนเข้า	กั้นกันแถวเดือนแสง	ฮุ่มบั้น
คุดง ผองพลเพียงเพ่น	นงเคื่อง	ดุงฮาวเบองเงินยาง	แคนมาก
บ่อยู่ กัดัวเต้าเคิมท้าว	ช้อยพาย ๑	ข้ายผ่องทั้นคี่ช้าง	พำมุน ๑
๑ เฟื่อง ๆ พ้องทงยาบ	มวนมา	๑ ท้าวกว่า ให้เฮ้งข้าชนฝ่าย	เงินยาง
ประมาณคือคู่ชาย	ไทลแดง	เคมเฮ้งเขาม้าวดง	เคยค้ำ
เมื่อนั้น เรงโผท้าวเงินยาง	ยิบยาก	ทักกางเบองเชียงเคื่อ	เพงเกื่อน
เจ้าผ่อแจ่งเหนไทล	กต่างดุง ๑	แย้ค้ำด้านฮุ่มไค	โคตแสง ๑
๑ มีฮ่างว้า แม่นมากไคฟ้าด้น	ดงเหง ซามวือ	๑ คังคังถันพลเพือน	เคิมหลาย
ฮันว่า ทวนโทเรทอโย	ยาค้าน	แม่นฮังแขงซ่มกวน	พันชั้น
แหงจัก เองในห้องทนาม	จ้อมม่วนกุน	แถวเผื่อพ้อมหนาดาย	เคยผ่า
กิดพเจ้าแพงถ้าน	เกยวเกากคาย ๑	ท้าวฮ่งดะบั้นยีนค้อย	เคียดใน ๑
๑ แค้นนี้ ทระถ่นแฉ่ร้างชวค	ชัตหา	๑ ใพบ้า เบองปากข้ายข้าเพื่อ	เพ็ดคอย
ไฮไฮ คี่ฮ้างถื่อเดือนโถม	ไฉเข้า	ไฮไฮเม่นด่วงชู	ซึงบั้น
แม่นฮังพ้อมหนาดาย ?	ฮอกเบอง	ฮาวคอยฮ้องเค่มนา	ดว่าดว่า
แยงฮือเจ้าดินถ้าน	ดุกคอม ๑	ทุกปากทั้นพลค้าน	โคบคั้น ๑
๑ ข้ายผ่องผู้ใจเฮ้ง	หดยชน	๑ เมื่อนั้น ฮวดำชนชานดำ	แดงผัว
แถวที้ ฮอมกั้นกวนเกิบแสง	ฮุ่มกัว	เขี้ยวว่า บ้าเจ้าองจามฮับพล	ฮุ่งคำ
แดงคุด ผงรูดฮั้นเมือบน	ปานหมอก ๑	ประนมมือไหว้เห็นฮัก	ทุนเกด
ช้างนิคฮัวฮาวด้ม	มุ่นดิน	นบเทพค้ายวอนฮ้า	ช้อยคอง ๑
๑ ดองชอกข้างเหลื่อมคาบ	คมขาว	๑ เดือน ๆ ถันนงเนค	เนืองหลาย
แม่นบั้นบนเดือนมา	ก้อยฮัง	แค้นนี้ดุงที้ ดงพลหลวงชอกเคิม	ตามท้าว
ชาวพางเบองคอยยของ	ยิบฮวน	แถวชามคังคุดหลาย	หยุดหยุด
พิศท่งค้องคนฮะคั้ง	ปวดบั้น ๑	พระบาท เจ้าหมื่นม้าวปุนคั้ง	แต่ไกล

๑ พระพุทธรูปปาง
ทรงประทับนั่งสมาธิ
พิงนิมิต เก้าก่องทองพัน
ดั่งท้าว เจ้าคิ้วด้อยคิ้วค่อน

๑ วันนั้นใกล้ฟ้าเมฆ
เมื่อนั้น เจ้าหลานกอยกต่างความ
ดูเยาะ คาวพดพ้อมพวยเฮ
นับถือเมียนคมแดง

๑ หมักหม่นหน้าเจ้า
แฉงคองทั้งไร้อื่อ
คาวจิ้งแจ้งดำพัน
เดียพวงนัยชุนขึ้น

๑ ขอระไม้นอกคิ้วคืบ
ยีนฟูนอดชวักยาม
เมื่อนั้น ขาวพวงพันทั้งหลาย
ทุกขาบไหวค้ำค้ำ

๑ เฝิงที พระบาทท้าวเมืออยู่ แะ เมืองชอบริ
ตุงตึง แม่นมวนเฮวฮอดตุง
เฮวจัก ชั่งเวียงชุนเงินยาง
ห้ามท้าว เจ้าคิ้วด้อยคิ้วค่อน

๑ เหมือนดัง กากโอ้เฮียฮามตุง ? ตะเมือ
เซงแมนหลายไปปุน
ภูมท้าวเจืองตุง
ทั้งว่า ท้าวขานพามาพ

ทันเพียง
พอยตึง
เดียงต้น
คิมหลาน

วาคา
แควนผืน
ฮบก่อน
คังวอ

ยีนกระเด็น
ชานก้อย
ทั้งไฟ
ซิมเซียง

เพงทอง
วอไค
นบนาก
ค้อยทูน

ฝูงช้า
ยังยาก
เพือเคน

ปาน
เคยกล่าว
เพือแกว

๑ อันจัก น้ำว่ายเท่ฮ้อยเผือก ผางฮาย
แหงจัก เกาที่เตี่ยวดั่งเดี่ย ดาวแดง
หลานก้อม ฮวยมนต์แกวแดงย้า จัอมฝาก
กานคางคัง เฮาถว้างชุนทอน แอ้วเฮงก้องเกณ

๑ อันด่อนเบองตูป
เทอนหลานจัก ทำคนแรงข่มเคิม เค็งช้า
เมื่อนั้น นายแมนเบองพญาทวง ท้าวควา

ไร้ดองม้ามากถ้าว คำดะหวา

๑ ประมณอบนอเดียวว่า
ตุงฮาวพักชุน
วอแควน พังพองพ้อมตุงตุง
วาท่าน เจ้าคิ้วด้อยใจแจ้ง

ตุงจอม

๑ เดยดอง ไร้กายช้อแฮอ้อน โอมนาง
เฮากี ฮอมคำคองค้อยปอง
ปุนไคว

โดยเคิมค้ำประมณตุง ดาวม่าว
เฮวฮบไคคองฮ้าย
ไร้คัก

๑ มั่งเยาะ ชักฮอยกถ้าว นัคดา

ตุงท้าว ทำดิงยี้แกเมือ
มันเจ้า

ท้อว่า วอนหลานชุนเฮงกา
ก้าพ่า กูเนอ

คังนัน ทางท้อท้าวเซียงดั้น สามงาม

๑	แมนมากก้ามกอดข้อ	เต่งหวน
ยพชน	ชาวเงินยางแต่งดี	ดาถ้ำ
๕	ชื่อว่า แกวแรงถันเหต้อดิน	คั่นออก
	คิดบ่อฟ้าดวงย่าน	หย่อนกัว ๆ

๑	ประดับหอกด้างยายหญ่	ยังทง	๑	อ้ายถอดง้าวเผด็จฆ่า	แมนฟอง
หนว่ ๆ	ชาวพุงแบกเกิม	กางเข้า		กั้งชาวควนชาคณ	แผวเนอ
	สมสมม้ายิงก	ไกวถัน		กุน ฐนพด้างนาของ	ดะวังราชแท่เต๊ว
	เบองบ่าวเจ้าเรียงถัน	ถ่วงพัน ๆ		บ่อไร่เชือฝูงโบ	ชั่วทาม
๑	เมื่อนั้น แมนชนช้างสมสม	ค้ายวง	๑	ฐักันทุ่งพ่าย	พัคพอ
	ถ้ามมะเฮียวสนผ่าควน	กะจัดคั่น		สมสม แองคอนเคยได้คาม	เคิมบัน
	ชาวพวงพ้อมแองเถิน	เคยได้		พ้องยัง หุมชนช้างทานพาย	พอเมื่อย
	หนัพพ้าวคูกัก	ก้องใจ ๆ		ข้าทานผู้ ธรรมคัน	ค้อยฉิน ๆ
๑	ถูกโฮเฮียเฮียกชื้อ	ถ้ามมะเฮียว ว่ากุนแถว	๑	เบองบ่าวชมถอยชาค	เฮาแสง
	เซ็งทาน ในเงินยางว่าก	แวนก้า		กั้นกั้นแมนเถินแสง	มาคั่น
	หวังเฮาได้แมนเฮียว	ทังเคื่อง		ตูดง ด้องแรงถันคั่นมือ	ทุกชอก
	ลุ่มบ่อฮู้ว่า ข้าทานเจ้าเมืองถัน	บ่าวตุง ทานวือ ๆ		ช้างพ้องม้าตะเทือนฮ้อง	ทวนา ๆ
๑	หนกเนื่อง ติงชะค้อมเผ็ดหญ่	ยายตาม	๑	ยังยั้งย้อยคอหอก	ปามฝาง
	เอนเถียงตุงตึงดะทาว	หุมช้าง		เวทาบค้มคคณ	แควนเจ้า
	แต่นั้น ถัมคามเกยวหัวชา	ก้าคว่าง		เม่งนัง ฐรพางทวายวาคา	เฮียงฮั่น
	แมนเถินช้างถันคั่น	คัมชน ๆ		เมื่อนั้นทาวฮู้ เจ้าควด้อยแวงชื้อ	พยาหลดง ๆ
๑	ค่างค่างเบองอ้ายก้า	กวนยิง	๑	ชะร่อนนวก้าตาม	ฮวยมนต์
	แองคอนปะจนเกิบกน	กวนค้อง		ในทวงเพ็งเพือทาน	หุมฐ
	สมสมเพียงดินของ	จักทว่า		กุ่มบ่อ กังวนฮั่นสมมะโน	ฉักหยาค
	เขาพันของเนื่องถู่	ช้อยถาว ๆ		เท่วว่า คิคเคียคคังฮามฐ	ชั่วโกด ๆ

๑ ชาตชาตย้ายยอเคื่อง แพนหาง
 พานคำไกวแกว่งงา เงยเข้า
 เมื่อนั้น พยาแกวให้ถ่างกัน ประดับหยู่ ๗
 เติมดั่งเหง้าฝุ่งท้าว แต่ระกัน ๗

๑ ได้ว่า หว้ายเถื่อนท้วงมวนหมู่ มามัว ก็คาย
 ษมษม นั้นเพิ่นเฮ่งเดียง ดูนก้อง
 แมนทองเท้าหัดกาง เกาผ่า
 คั้งคั้งพนาท้วง เฟื่องเฟือน ๗

๑ แต้นั้น ท้าวท้าวย้ายข้างใหญ่ คุณเมือง
 ไล่พายแยงตุ๊กจอม ถามถ้อย
 หาดานนั้น มาเจื่องดังตางคั้ง ถูขอก จิงรีอ
 ดังหาก แขงปักขู่มามัว เพือไผ ๗

๑ เมื่อนั้น พระบาทไท้ทวนบอก อาการ
 ในทวงคือคู่ไฟ ษมเข้า
 ษานี้ แหวจอมไท้เจื่องทาน ถือโลก จิงแต้ว
 รือว่าท้าวจัก มาฮาบเต้าเมืองด้าน ถ่วงผาน ๗

๑ สอยว่า อับโชคชั่วเดี่ยชัพ ถ่มถั่ง แตนอ
 ษวันฮาว ไซเพ็คติจากเฮือน ฮามห้อง
 อันจัก ท่วงผานไต้เงินยาง ยาว้าว จาเกน
 ถอนว่า ให้พิน้องคายชัว คอบถาว ๗

๑ แหนงค้อย เยือนคำวข้างคันทยุ เย็นใจ
 คำพอฮาวหย่าจา จงค้ำน
 เมื่อนั้น ชุนแกวค้อยคักใน ยินเคี้ยค
 ฌิบ่อไต้ไผ่ ช้าเฮียงถ่านกูป้า บ่อคั้น ง่ายแต้ว ๗

๑ กาก้องกาวเย็นเหยียด พรนิกไน
 ถะพิน ชาวปะกันแตงคัก ประดับพ้อม
 เมื่อนั้น บาไท้ผู้ผดควน ท้าวชูง
 ฌวถือคักก้อยแหวนง้อม เคื่องย่า ๗

๑ คักชูงฮู้ถ้วนภาค มนตีย่า
 ภูร ผายพานคำเกี้ยวโถม ไต้เข้า
 คักช้างคันทเมือง ท้าวท้าว
 พวงไฟเค้างพ้อม พาบปั่น

๑ ดังว่า ฌเบื่องบ่าวแก้วเกาก่อน ทวนแทง
 พานคำฝิ่นดังแกว กระจักค้ำน
 คุณเมืองฮ้องชะเทียนเฮง พ่างพ่าง
 แยะคำด้านเคยแตก เค็มนา ๗

๑ อ้ายคว่างไต้แตรก่า คักคอก
 หานพาย พันแมนผาแกว่งทาว ตกชว้า
 เอาหว้ายฮ้อนยอชูง เดียงไห้
 ทุกทชัวเงินเจ้า บ่อเหตียว ๗

คุณเมือง
 โยงคอง
 คิดมาก
 แต่งดี

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

ตั้งแต่งตั้งธนาคาร
คายน้ำ
ยกย่อง
ตั้งเวียง ๑

บางมื่น
เมื่อทรง
โศกฮาบ
ดัดถ่าน ๖

ดังดี
กรรมก็จ้าง
ข้อใหม่
มากมาย ๖

เมืองจวน
 จอมไท่
 คำนพิ
 ยบงาม

๑ ทุกท^๕เทยนพด^๕เพื่อน ดง^๕เห็ง
ทง^๕หลายเลยฮับ^๕แสง ฮุม^๕ร่า
คน^๕ซ่ง^๕ซัน^๕เซียง^๕เคือ มี^๕มาก
พระบาท เจ้า^๕ตุ้ม^๕ฟ้า^๕เติน^๕ตัง แด^๕ไถด ๖

๑ อัน^๕นึ่ง^๕ เดื่อ^๕ปาก^๕ซัน^๕เซียง^๕ไทย^๕ เงิน^๕ยาง
ดม^๕การ^๕ไร^๕ฮอย^๕ชู รน^๕ซ้าง
บ่อ^๕ซ้าง จัก^๕ทาง^๕พด^๕เข้า^๕เมือ^๕ง^๕หลด^๕ง พอม^๕พ
เทื่อ^๕น ปด^๕โท^๕ด^๕ม้าง^๕เมนม^๕ว้ย คุ่ม^๕ตาย ๖

๑ เมื่อน^๕น ฮว^๕ท^๕เทง^๕า^๕ซน^๕ร^๕อบ ภู^๕ร
เด็ง^๕เห็น เมนม^๕หลาย^๕ด^๕ต^๕ง^๕ดิน จัก^๕ชว^๕า
ประ^๕นม^๕มือ^๕ไห^๕ว^๕ซ^๕อ^๕ว^๕อน ฮัก^๕ฮาย
บน^๕บ^๕อก^๕ก^๕า^๕โดย^๕คุ่ม^๕ คุ่ม^๕ ๖

๑ เห็น^๕ท^๕ แถว^๕มา^๕ก^๕พ^๕น^๕ใจ^๕ชา^๕ค ทง^๕กระ^๕ดัน
เทื่อ^๕น^๕ฮว^๕ว่า^๕ คุณ^๕บา^๕ดี^๕ไผ^๕ด^๕ง^๕ ทง^๕ฮอย^๕แถ^๕ชา^๕ม
เม็ง^๕นึ่ง^๕ วัน^๕เฮียง^๕เข้า^๕หัด^๕ม^๕ค^๕อย เคื่อ^๕น^๕ด^๕อง
ท้าว^๕ฮว^๕ง^๕ เจ้า^๕ค^๕ว^๕ด^๕ฮอย^๕เพา^๕เดื่อ ดด^๕คน^๕อน ๖

๑ กาก^๕อ^๕ง^๕น^๕ว^๕เพ็ง^๕ฟ^๕ ประ^๕ชิต^๕ชม
ภู^๕ร^๕ม^๕น^๕แน^๕บ^๕นาง นง^๕หน้า
ดุน^๕ฮม^๕ก^๕ว^๕เกา^๕จัน^๕ท^๕น เจื่อ^๕ก^๕น
ผัน^๕แน^๕บ^๕ผ้า^๕แกง^๕ฮม^๕ บ่อ^๕ว^๕าง ๖

๑ เม็ง^๕นึ่ง^๕ ดม^๕ด^๕ว^๕ง^๕ก^๕ฮง^๕แถว^๕ก^๕น เซียง^๕จ^๕ว^๕
คาร^๕ว^๕า^๕ค^๕ู^๕ค^๕าง แถว^๕น^๕ค^๕ฮย

พัง^๕ย^๕น ดว^๕า^๕ว^๕า^๕ซัน^๕เซียง^๕ท^๕ด^๕ง ดด^๕ด^๕ว^๕ก
เจ้า^๕ค^๕ว^๕ด^๕ฮอย^๕ผัน^๕ผ้า ค^๕น^๕จ^๕ว^๕น ๖

๑ ดู^๕ร^๕ย^๕ด^๕อง^๕แจ^๕ง^๕เซียง^๕ป้า อุก^๕ย^๕
ผด^๕ค^๕ว^๕น^๕ค^๕ค^๕ฮง^๕หัด^๕ง เถื่อ^๕ก^๕น
น^๕ท^๕ว^๕ง^๕ฮ^๕อน^๕อา^๕ด^๕ย ดัน^๕ด^๕ว^๕ค
ดู^๕ร^๕ย^๕ด^๕อง^๕ซัน^๕เซียง^๕ด^๕าน เซื่อ^๕แถ^๕ง ๖

๑ เจ้า^๕จาก^๕ย^๕าย^๕ผัน^๕ออก เคิน^๕ว^๕าง
ทาด^๕เป^๕ง^๕เคื่อ^๕ก^๕ค^๕ อบ^๕น^๕้า
ผุง^๕น^๕าง^๕เซื่อ^๕ย^๕อ^๕ไป ปุน^๕อา^๕บ
ประ^๕ค^๕บ^๕ฮ^๕ู^๕ด^๕า^๕เดย^๕เดื่อ กาค^๕แถ^๕ง ๖

๑ โด^๕ม^๕ฮ^๕า^๕บ^๕ไท^๕ย^๕ก^๕ย^๕าง เมือ^๕ด^๕ถ^๕าน
โย^๕ชา^๕แถ^๕ง^๕น^๕อก^๕น^๕ คน^๕เผ้า
เท^๕พ^๕ฮ^๕ว^๕ค^๕น^๕ค^๕าน ดะ^๕ว^๕ง^๕แถ^๕ง
ไห^๕ค^๕ว^๕น^๕ชา^๕ค^๕ว^๕าย^๕ซ้าง ฮับ^๕ดา ๖

๑ ประ^๕ค^๕บ^๕ฮ^๕ู^๕ซัน^๕เดย^๕ง^๕แถ^๕ง ค^๕ว^๕ท^๕ด^๕ว^๕
ฮม^๕ฮม^๕ ไท^๕เซียง^๕ด^๕า^๕แจ^๕ก^๕ปุน เปน^๕ด^๕ฮย
มุน^๕ค^๕ว^๕พอม^๕ท^๕ก^๕ด^๕ว^๕ เดย^๕ก^๕ง
ดัน^๕แถ^๕ค^๕ุ่ม^๕เวิง^๕น^๕ฮย นอก^๕น^๕ ๖

๑ ดะ^๕พัง^๕พอม^๕ผุง^๕หม^๕โย^๕ชา
ไท^๕ไห^๕เซียง^๕พาด^๕ทะ^๕ไถ เดย^๕น^๕เข้า
ไถ^๕ดัน^๕แก^๕ว^๕เก็ง^๕ฉา เคิน^๕แถ^๕ง
ค^๕าย^๕ด^๕ง^๕เทง^๕า^๕ผุง^๕ท^๕าว ชุน^๕าง ๖

๑ ประ^๕ค^๕บ^๕ฮ^๕ู^๕ด^๕า^๕เดย^๕แถ^๕ง ค^๕ว^๕ท^๕ด^๕ว^๕
เมือ^๕น^๕น ก^๕อ^๕ง^๕ค^๕อน^๕ท^๕ว^๕ย^๕เคื่อ^๕ง^๕ค^๕าน ร^๕อ^๕ง^๕ฮม^๕
ผัน^๕นึ่ง^๕ มะ^๕ฮ^๕า^๕ม^๕จ^๕า^๕ม^๕แจ^๕ง^๕ด^๕ว^๕ง^๕ด^๕าย มอม^๕มา^๕ค
ท้าว^๕ฮว^๕ง^๕ผู้^๕ค^๕ง^๕ค^๕ฮม นุง^๕น^๕ ๖

๑ มั่นธิดาตกจ้าวสาวแดง
จอมไฉนางฝากมา
ถ้าดำท้าวทวยแยง
เขาก้เข่งยี่ ฝูแก่้นไถ้งามย้อย

ไหมคำ
มัดให้
ทงเพล
ยั้งเขี่ยน ๑

๑ เกเกดเก๊าทักดอก
ตั้งวานเจียนแบ่งใบ
ไต่สุดเนื่อนวณฟอง
ท้าวเน้งเออมอิงเท้า

โยชิกา
คำเหลื่อม
พันมาด
แท่นทอง ๑

๑ พุงๆ ข้างม้ามาก
เดินๆ ไกวกระดิงทองค่าควน
เติงคู แกวทางช้อยเขยคาว
ค้ายปากค่านสาวใช้

ชองแคว
คำถ้าน
เต็มช้อง
กว่าเมื่อง ๑

๑ สूरย์ด่องดำในโลก
วันเอื่องไต่ด่องพะโยม
ถ้ามพันพ้อมพารี่
วอแต่เข้าวางไ้ว

โลกา
ยั้งเข้า
ไต่ใหม่
ว่องหน ๑

๑ ภูไ้ท้าวเดินอ่อน
ยั้งดี เขาชนคำไ้หัด
ชอนชอนกัองกระดิงทอง
ทุกที่เท้าทางถัน

แองคชน
แกวคั่น
ทวนย่าง
นอกเวียง ๑

๑ ค่างๆ ข้างเยี่ยเกื่อน
ทางดำชอนถูกลาน
(หวนพวยให้เองกา
เขาก้ ไต่ท่อนท้าวทั้งค้าย

เพ็งผาย
ถีมม้าว
ช้นฮ่อม)

หย่าแควน ทานเนอ ๑

๑ มั่นนั หาดนกว่าด้างดีค่านเกยเทส นักคำ
เงินยวงยังอ่านแดง ส้มล้อย
เปนแต่กัมเวร เบื่องปวงประคม ถิ่นบาปจึงแดง
พอที่ ไต่ช่อนน้อยเคยไ้

บ่อบาน ๑

๑ ยาบยาบพ้อมพลพวก
ภูรทงพานคำหย่อนเชิง
มนต์พ้อมโยธา
ค้ายไ้พ้อมพ้อม

มุนต์
ซ้ำยัย
ทวนย่าง
พัวไป ๑

๑ บ่อฮู กัท่อนท้าวเทียนต่าง
ทุกไทรมชาบทุน
คุดาพ้อมพลแดง
เหนาช้างพ้งยัย

ภาดา
ธรรม์เหง้า
แต่ก่อน
ย่างตาม ๑

๑ ว่อนๆ กัองเอี้ยงเสฟ
บางามคัองคู้ฮันท์
ไ้หมไ้ผู้หาดนคัง
ไ้หมร้างหลายค่าง

ภูมัพันเขอ
เขาตัง
คำเคื่อง
เคียนไป ๑

๑ เฟื่องๆ ย้ายคั่นฮ่ม
ฝ่งสาว ไ้เงินยางฝ่อแเด
เมื่อนั้น สूरย์คตากล้อยเวี่ยนเดมร
พระบาทท้าวเถิงห้อง

เอ็งโง
เติงเจ้า
ไ้ด่ด่อง
แห่งดุง ๑

๑ กาก่ของท้าวพ้อมจอต
บุญตุงฮับฮาชคุน
ธรรม์ย้าไ้ทราชา
ทุกที่แดงเคยพ้อม

เกยคำ
หาดนแก้ว
โตมตุน
นั้งเนื่อง ๑

๑ บ้าออกห้องโงมจูบ
เยี่ยวบ่อ ทำเบื่องคุดูตุ่น
เทอน มหาไชยค้องเค้งเขา

เย็นหยั่วปวดพ้อม

๑ ผ่อเห็น ทุกปากขันหัวบัว
กั้นกั้นจิดแจกเซย
บุญกันแก้วเฮินเตียง
ให้หัดากไ้วหัวอ้าย

๑ ะพ้อมพ้อมเรื่องถ่าว
คุดูเอียงคับคั้งเอียง
ทักคุดวยบริพา
เจ้าคุดอัยให้ค้วง

๑ ฮาวจิง ขวงยั้นไหว่นบนาก
บุญสูงไถ่ส่งแฮง
ฮันว่า โจนโจนหัวแกว
หัดานท้านไถ่วานัน

๑ เฮก ม้างถ่าวปุ่นเขาพ่าย
คูกักวนเขา ผุงเมี่ยงแกวแต่นาง
นับท้อ เงินยางตันดองแด่น
เทียนยอม ยกไถ่ข้างท้าวถ่าว

๑ ข้ายันถอยถวยแห่ง
ราชาเง้งผ่อคุดู
ระดอนม้าฮานทอง
เจ็ดอกเค้ข้างถ่านคัน

นัคตา

เดยหม้อม

ถอยพาก คั้นแถ้ว

โยชนียัน ๗

เปนกัน

ชวาช้าย

ถอยถ่าว

ก้วาเมือง ๗

นารี

หลายอ้อย

พอหม่น

ถวยตุง ๗

เร้งโง

เดยต้น

ท้าวถ่าว

ค้ำควน ๗

ทั้งปวง

พอช้อย

ถ่านหม่น

เฮามา ๗

ภูบาด

คากวน

ทั้งทั้ง

เคื่องคำ ๗

๑ เบื่องชอกพุ่นข้างไหญ่
คั้งคำค้องแก้งทอง
เมือง ๗ เถ็ดอมางอน
พระบาทเจ้าจอมไท

๑ ใจเบ่งนั้งข้างช้อ
เดยถ่านไถ่ส่งแกว
ธรรมยานนเองกา
ผู้จิงหน้าปุ่นค่าน

๑ เจื่องผ่าไถ่ถางโสม
หัดานก กุ่มทั้งเป้นฝากเชื่อ
พวยชวานนหัวแกว
ท้าวอ้ง เจ็ดคดาบถักถอยเม้น

๑ หัวนั้งแกวไป
ผุงเขา ชาวเซียงเคื่อเกื่อนเพ้ง
ผุงน คนห่านเจ้านางงาม
แต้งหมุ่มม้าพอช้อย

๑ ชายผู้ใจค้วน
ม้นก แทงแกวผุงเผือกเท็ดอง
คนเซ้งผู้ แองคอน
ไถ่หมุ่มเจ้าข้างเผือก

๑ ผู่ฟางไถ่เชื่อพ้อ
ม้นก พันแมนเปี้ยวชากขอ
พวยคนผู้ ชุนคอน
ไถ่ที่อ้างน้องถ่าว

คูนเมือง

ค้ำเกียง

มันเบ้ง

ชชน ๗

พานค้ำ

ถอยค่าน

หัดานถ่าว

ถ่าวห่าน ๗

โสมเขา

ถุงม้า

ผู้ไหญ่

คักคอก ๗

นาชวาง

เยี่ยงช้อย

จ้อมม้วน จิงแถ้ว

ช้อยถุง ๗

ห่านพวย

คกช่า

ชายค้อ

แมนเฮี้ยว

คอนชาย

กระชั้นข้าง

ท้าวหมุ่ม

แกวเผื่อง ๗

๑ ขะพู่หน้าผู้ให้	ด้ามมะเขี้ยว	๑ เมียนหมอบถ้วนทุกที่	ถันถวาย
ชนแมนเอื้องเก็บเกว	กุมขำ	เมื่อนั้น แสงกานันแผ่นแดง	เคื่องให้
ทั้งหลายพ้อมกมเกี้ยว	ไต่กว่า	โอยอายโอยทุขตัง	เขื่อนอ่อน ?
เอาหมูข้างทั้งมา	มากมุน ฯ	เปนเพื่อหน้าออก ผู้แก่นไท้ฟ้าค้อง	หล่มหลวง ฯ
๑ ดั่งว่าดั่งข้าเมียนหมู	หัวแถว	๑ หมักหมอนหน้าดูชอบ	แซกคี้
ฝูงเขา ชาวประกันท้อตาย	ด้ามล้าน	ชาวพวง ทั้งแวงเดือนแดงเต็ม	คางเจ้า
นับแต่ คนแถวได้ทั้งเรย	พอหมื่น	ประคุดค้องเกว	ให้ให้
หลาดท่านให้เผื่อร้อย	กล่าวกอน ฯ	เลี้ยงดั้น เท้าวอนฟ้าดูชอบ	มหาพรม ฯ
๑ สั้นสั้นต้นเฮือขวง	เงินยาง	๑ ไม้ไม้ข้าพ้องคาบ	ดาเอื้อง
ไกวฮ้างแข่งเทือเคียว	ตุลัน	สมสม ชาวเงินยางแดงปุ่น	เปนค้อง
ไคจัก ทางแพนขว้างจอมหัว	ฮอยยาก จิงแดง	เขาก้ ทำเบื่องข้าชาวควาย	ช้างถ้าว
ค้อคัง คันแผ่นฟ้ามาน้อม	หมอบถวาย ฯ	๑ ทุกที่เทียนทวนหม้อ	หมิ่นเฮือ ฯ
๑ ปากนึ่ง เกยเกดเก๊าหัวกว่า	เร้งฉา	๑ ค่าวค่าวเค้าคัมคัง	บันแกง
มนัน วาดคังเพาะเคียดเค็ม	คูงฮ้าย	หัวหนัว ชาวเขียงเคือโพ่ฟาง	ถึงถ้วน
อับประวาไรข้าเดียวคน	มรเทศ	ตุงก็ เพ็งใจเลี้ยงทั้งเมือง	ดั้นโลก
ชวนเพื่อน ผ่ายแผ่นด้านมาเมียน	คุ่มคาย ฯ	ท้าวข่มผู้คนอ้าง	อ้าวหลาย ฯ
๑ นักเผดฮ้ายฝูงหมู	แวนวอน	๑ ไม้ไถกไ้ย้นขึ้น	ชมบาน
ดมคามหายเหือดไป	เนียรระเนอ	มีบายฮักคู่คน	ควนฮ้าง
ทันที พดหลายเบองฉวอ	หื้อแค	๑ แด้น ดองพยาพ้อมคอมมวน	๑ เมียนหย่า
เขาบ่อเฮือคุดฮ้าย	ฮับหนั ฯ	หามหีบด้อยตงจ้าง	บ่าวทาน ฯ
๑ เบองเง้งฮ้ายชนขอ	ทูนมัง	๑ ดั่งว่าดั่งข้ายเหยียด	ดูรา
ตูกิ ฮัมค้เต้งบาดมัว	เมาก่อน	ทันที พานคินทกหม่นไท	กำฮ้อง
๑ ขวอที่ แยกยังคาวแดนฝั	๑ ถอดอน	ฮางบักฮ้องวันทา	ถ้าย
ปะไม้อ้ายยีนฮ้อน	ฮับพตัน ฯ	คนคังห้องโงฮ้าน	ฮ่มขวาง ฯ

๑ ยึดตากดินทดบแกว่ง จำแพน
เหตียดไปมาจำนำ เขียงเขต
พดแค้นพ้อมในโอง หักอื่น
ดุงแค้นเด้อดินด้อย รุอื่น ๆ

๑	หมักหม่นหน้าตุงขึ้น ด้านด้านเคียงแดงกวน จของวงกอกขยนั้น ใจเจ็ดชั้นมโนต้อง	ขมยนิ เกาค้อง เนื่องเที่ยว เกอนต่าง ฯ	๑	หมักหม่นหน้าตอยนัง พายหานหนหม้วน ราชาคันเดินขุน มันก็ เชื้อฮอนฮอนกำกาว	นบพยา เพ็งพ้อน ท้าวหนุ่ม แกว่งแพน ฯ
๑	ฝูงนี้ ประเบียดได้ตุ้ม ดีเด็ดยอทางฮอนคน พอดี้เดี่ยวเฉยแป ประคูปาดพ้อมเพงเหล่น	ทวัระพี โตนเค้น หลบหน้ บ่อนาน ฯ	๑	ทุกชอกชำเมินมุง กะทำไปมาคังกระดิง แปโล้มเบื่องหางยุง คอยมันหน้าเหลี่ยวย้าย	เต็งแด แฉวงหลั่น ยั้วระยาต ย่างควน ฯ
๑	ตุงข้งช้อยคำแจก สาวโล้มคานดั่งไป วางมวนให้เเองผาย มันก็ เบื่องไปนวยอยฮ้อง	จุมถาย เปนเชื่อง มวนมอบ ได้หัว ฯ	๑	พังพาดพ้อมเต็งดิง สาวดงวนดักดันใจ ยินคังแค้นทองกระดิง ปากบ่อได้โดยกระด้าง	แฉงระบำ จงม้าง กันหยู่ เยื่อวอน ฯ
๑	ตุงก็ ประกอบเกอตุลาก ไสยด่มคามค่อตัว รูนเพ็งเจ้าถมนอง ตุงแต่งคังดองข้าง	คนแข็ง ฮ้อยยาน ฟ้าฮ้วน ฮ้างวัน ฯ	๑	แต่นชระพูหน้าเมียนนัง คาชันคำอึกแคง บุญดั่งแก้วคำดี ยังท้อผู้ใจเข้ม	นบตุง ผ่นเข้ม ให้หมอบ ท่เยี้ย ฯ
๑	ทระว่นนนวนนาก างอนดั้นดั่งทอง ผายผยของเบื่องแพนคำ คือคู่ด้อยด้ายเส้น	ชุดแหน ทังค้าย ฉวาท ได้เดียน ฯ	๑	ประกอบเนอคือคู่ มันก็ เลี้ยคองคักถ้าวเถิง ดะไบแคงผ่าผ่นงาม เบื่องบ่าวังฮ้อมคุนท้าว	อินท้แถดง แกมถ้อย ฮ้อยหยัน กุน ช้อยตุง ทานเดี่ยว ฯ
๑	ยั้วระยาตย้ายเกียวย่าง สาวก้งวนทว่าแเค ฝูงนางเทียนชั่งเฮา มโนพาดพึงเพ็งได้	เยี่ยงคัง คาคิน ฮวนฮ้อน ไม่ปาน ฯ	๑	เราฮีบคั่นบั่นคองคอบมี ด่มคามเฮาค่อยทง หุดาควคอยไหล เนอบ่อเจ้าผิงเกียง	ฉวานได คางเจ้า เหลี่ยวเหล็ด ดั่งได้ ฯ

๑ กุฎิถันถันแห่ง
ทงโถมถันไค่ทง
เฮาจัก ค้พดเข้าเมืองประกัน
ภูวนาท้าวคุณให้

ขระนี้
กันไค้
กวนแก่
ซ่มโกล ๖

๑ แค้นนี้ มือดอดเค้นหลบแกว่ง กอชยถ้ง
มาไท ยอเงินยวงเคื่องกิน
วัดถ้งผ้าผืนแพง
เขมจ้งแถ้วแพ้ง

กอนแก้ว
เพ็งค่า
ไถ่ถ่ม ๖

๑ ด้ระพาคพ้อมมวนมอ
มันประนมหัวรอบใจ
ขรรรมย์ผู้ผดกวน
แค้นนี้ เจ้าอว้ยหน้าเตินค้ำ

เยี้ยค่า
ตุงบ้า
ยิ่นช้น
ค้อคอง ๖

๑ ช้นช้นค้องประคุมพาค
มันก็ ยอกรนบป้อมนำ
ค้อค้ง นาคาหัดนทลายกน
กรเกือบเกอแพนค้ง

เกว
แนวเพอ
เฮียงฮอน
ค่างมวน ๖

๑ ช่าช่อนนงของอาค
ถาวถงวณคตมค้งใจ
ชมสมผ้าผายเรง
ทอมช่อนอ้างเกากอ

แถวกม
จักม้าง
เบื่องไบ
กิ่นจันทน์ ๖

๑ ถุกไฟพ้อมพวงให้
ถุงชางวันคู้เทวณ
กับทั้ง พวยถ่านแกว่งวงอน
ยิ่นโยชน้เก้ายาธา

ทุมคอง
ผืนผ้า
มวนมอ
ซู่ปี ๖

๑ แค้นนี้ พระบาทค้ำนเตินค่าง คองชาย
เคยถวก วันทาค้ค้งเตง
ท้งทลายกวชางมัว
ฝูงเดพท้าวถะคองค้อม

ดุกพ้อม
เมามี่
ก้องไถว ๖

๑ ปุนบี่แก้วแกมพาค
ไถ่ค้งค้อยย
เพ็งเทียมท้องหิมะวัน
คองค้วช้นค้งค้อม

เพงพ้น
เฮื่องนัว
แวนเจด
ค้อยคอย ๖

๑ ประเด็คช้อยเจ้าแจ่ม
ด้อยวอยจัตฐุคน
ไถ่ถ่มคดแถมย่นด
เดียงไห่ก้องเซียงถ่าน

เจื่องถุน แท้แถ้ว
ควนย้อง
เด่ด้อยมวก
ถ่วงบน ๖

๑ พอยพาคเหลื่อมถอยนั้ง
ช่มช่มหามหีบเงิน
มวนม้าม้าทงอาณ
ปะคัมค่างแถ้วเตินเหล้า

มิดการ
แกมแก้ว
เฮามอบ
ช่าก้า ๖

๑ กี้คชอมไร่ด้องบี่
ภูธร ผายพานค้ำเกิบแกว
เฮากี้ วางเมืองช้นเงินยาง
ท้อจัก ค้านช้อยท้าวคุณเจ้า

ปุนเบื่อง
ทวนค้ำน
ยูแถ้ง
แจ่มคณ ๖

๑ พาแพ่งช้อยไถ่ด้อง
เรากี้ ก้ากนถงค่างบน
อามคายน้าชาวพอง
พดถ้วาย ชู้ช่มช้อแวไร

ถ้ามถาว
บุญให้
ดิบด
ชอบถุง ๖

<p>๑ แต้น พวงพากถ้อยถนอมเกล้า มาไท ขอมือ ทุนบุญสูงตั้งถวาย ถิ่นให้ไว้ โถมโถมด้วยด้ายเมือง มนุสราษ งามยิ่งไทไทยยัง ยอดคาน ฯ</p>	<p>๑ ทัดเกิดด้อยสุนคอก ชุมพพอนแซมคำ คือคัง เหมหงส์ฝ่ายดีดา ควนคำด้านยอຍยัง</p>	<p>โยธิกา ทลาย ด้าน ยักระยาต ยอดชาย ฯ</p>
<p>๑ ภูวนาท้าวขันธิษ ทุนด้านดีป่าปวง อันว่า เจียมปางด้อยสามดี บุญขึ้นน้ำคังค้อม</p>	<p>๑ กระจาดเหล็ดอมไธต้อง สงวนใจตามพาทพิน หงส์แก้วภูบาล ให้อับพ้อมแคนท้าว</p>	<p>ถึงวาด เพงไค้ บุตเรต คังตาม ฯ</p>
<p>๑ มาโศคบ้าปางไหย่ ตุงขาวชอนเหนียวเจือง บุญกันแก้วชานพวง เฮาก็ มาม้วนพ้อมขรรค์แห่ง้า</p>	<p>๑ ขวอนเนอนนัระเพ็ด อามคานคอยเหล็ดคอง เพ็งที่ ลาวส่งวนชู เชียงเคือ นิราธยั้งชอยยู่</p>	<p>เพ็งส่งวน ใจม้าง คินคิน คอมแล้ว ชูปะถัน ฯ</p>
<p>๑ คุดัง หลานคาบเหล็ดทลายถ้าย แควนเมา มากแล้ว ต่างบ่อ กมเกี้ยวเงินชาดเคี้ย ขึ้นนางหงษ์เยียวเงิน เจ้าตัวกัอนคำด้าน</p>	<p>๑ ผู้กันแก้วไกรแก้ว กัันร ในทิมวันว่างาม คือคัง ด้รพดเกี้ยวกำกัน อังกุเลตฉนวนกมด้วย</p>	<p>แพนคำ เพ็งเพยง เกากอด ต้องแหวน ฯ</p>
<p>๑ บ่อไร่ เชือกต่างท้าวทอน คนหลานคือลูกคัง อันหนึ่ง เคนคังตัวไพชวาง ผิวบ่อเกยงโถมเจ้า</p>	<p>๑ โถมยอคย้อยทลายหลาก เดวียงแพนพามใจ แอดะอวยเขือของคัง ทุกท่วยด้อมแต่ท้าว</p>	<p>กนกระถึงท์ แวนพ้อม แอดะอวย ท้าวรือ ฯ</p>
<p>๑ ประดับเพ็ญพ้องพักเน่ง ทั้งเมืองเนินผ่องอม โกโลยผ้านัน พระบาท เทียมแนบหน้าประดังเนอ</p>	<p>๑ หมักหม่อนเนื้อเหล็ดยวเหล็ดคอด หอบแพน เดียงอ้อคับแผ่นดิน แดนแดนนวดาวพวง คือคู้ เห็นแผ่นพนพิมานฟ้า</p>	<p>คาพัน นบนาก ฟากส่งรรค์</p>

๑ แค้น ท้าวผู้เมี้ยนเมื่อเดื่อ เพคำ
ทุกคน ทุกวันทาได้หัว ประนมไหว้
จรรย้าบ้าปุนใจ ตกแต่ง
หน้าดอกไม้หอมเข้า ช่างชวาย ฯ

๑ แ่งแ่งน้ำเกาะเน้? กิดนา
จันทน์เค็ญกายกิมมี เมืองไค้
โศภาแก้วอามคาย โดมดุม
ฝูงขวางใช้ไกรแก้ว คันคำ ฯ

๑ เถึงชุมเกล้าเจ้าช้วน เชียงเยี่ยม
พอก บุกกิมกันเผ่าพงค์ พันชเชอ
แค้น นงเล้งยัมค่านอาวพวง พลด่วย
เขาวราชผู้แนวเนอ เหนียวตุง ฯ

๑ หลานท่าน เต้าก่ายน้ำเทท้าว เมื่อหนา
ยังไค้ เห็นบุญตุงตลอดแพน เพียงย่อง
ทางคัง วิชาแดงด่อนใจ จำเจคน
ฝูงตุน้องเขียนฮู้ ถัดติดปี ฯ

๑ เท้าว่า ปงเหตุฮ้อนหนบป นินทา
เขาก็ วอนวินคายนคุ่มนวน เมื่อพัว
เงินพยาหลั่นกระดังฮ้า เฮฮ้อน
ทูนแทบผู้ใจก้า กถ่าวงาม ฯ

๑ หมักหมอนหน้าตุงชิม ชมดงวน
บุญคามทองเคื่องควน เคียนเนอ
ทวนทวนทั้งเกากอง เหนให้
องค์ฮ้อนเชอตันน้ำ ม่ายคี่ ฯ

๑ โฟโพพ้อมพายดุ่ม คบมือ
ทิวแพนคำเจื่อนมึง บาท้าว
ฮือฮือด้อมนงดี ดาวถ้าว
ตุงชิมผู้ใจท้าว แห่งสถาน ฯ

๑ คังคาวหลั่นกอนเกิบ กางผาม
ผานผานยกย่างโกย กายเค้น
บางามเจ้าเจื่องตุน เเล้งชิม
ชื่อว่า กระดังออกเหล้นเทียมแท้ ไปปาน ฯ

๑ คังคัมพอนคัมคัง กางกน
กระดังฮ้อนฮาดถาน เถึงถ้วน
ด่มคานนเค็มมา รือหลัก
เปนคัง พันคำฮ้อยอมวัน ได้ไฟ ฯ

๑ เพ็คพิกหลั่นหลบหลาก หลายกน
เมื่อนน โดมไฉนางชิมเชิน เซยห้าม
เยี้ยวว่า แคนคังเจ้าใจกระหน หายเนตร
บ่อฮ้าง ช้ามโยชนเขอนคุดเ้า ถอยแสง ฯ

๑ เเล้งเกดเกยงช้ามกั่ว ดังฮาว
คังคื่อแถงเคียมคม เถึงเถ้า
พอประมาณแถ้วดัดดา เนืองนึ่ง
พระบาทเจ้ามันแก้ว เก็งเมือง ฯ

๑ เพ็ชพุงน้ำตุง ตั้งได้
พุทธเชื่องเชื่อไหล เถื่องเถอดม
มหานิดไค้ในเมือง มัชริมเทด
เฌอมบ่อแกวถักคำ คำแดง ฯ

๑ ทาเรด ^๕ เหลดอมแคงเด็ดด	โดทิด	๑ พ่างพ่างเหลดอมม่นมด	ทังแหวน
ทุกเคนดื้อไปปุ่น	ปานไค	คอกาง เหมือนขุนจอมชิมเด็ง	เคยไค
ฝูงหม ^๕ มริท ^๕ เฮืองพยาเจอง	มวนมอบ	มัน ^๕ ยังแพนเบื่องชยับไว	แวนยัง
ช้างชิม ไคแผ่นฟ้าหวนไค	ช่างฉัน ๑	นามนาคไท่คนอ้าง	ห่อนทาม เมื่อไค ๑
๑ เชื่องถ่าว ^๕ เพียงยกย่าง	ไคดถาน	๑ ทุกตั้งฮู้ คนมาก	มัวย้า
คำมะโนอันเฮียกพรหม	ชู่ไค	เจียมแค ภาจอมชะซาบถอน	คูไค
ดำด้าถวนคูไว	แวนฮาด	ดำด้าหัดหันหลายกน	การแข่ง
ฮ้ายคว่างไค่วักถวยท้าว	ชิมชม ๑	หลบหย่าแล้วทวนไค	ที่ถถาน ๑
๑ พระราชฮู้เคนตั้ง	เลี้ยงหวาน	๑ ฝูงแคว่นไค้ชิตพ่าง	ภูธร
เทพา ทังพรหมถาวงฮ้อยฮู้	แนนไค	ชมชม เทผ่นคานออกมา	คุดัน
ขุนเจืองเจ้าพานคำ	ขุนชิม ปาง ^๕	อชระซอนค่านฮาวพาย	ฟ้อออก
ยังยัง ไคบ่อน้ำในฟ้า	ไคดตั้ง ๑	มัน ^๕ นับเจองเจ้าธรรมคัน	คู่คน ๑
๑ ให้คิมช้างคว ^๕ ชอ	อินท ^๕ บัน	๑ ทุกชอกพ้อมเดียงไค	คบมือ
ตระโกนคำกของม่นผู้กรวน	เชือเก้า	ผายกาง กนถึงทองออกแเด	เด็งหน้า
ยอทวนไค่วในหัว	หุ่มมาก	ก ^๕ น คางเจองไค้ไค้อ	ยดยี้
ห่มหมิ่นเข้ากินฮ่วม	บุญหวน ๑	ม้อหตากหน้าเดียงเจ้า	แจ่มเจอง ๑
๑ แตน ^๕ น เมียนปากแล้วฮ้ายคว่าง	แควนเมา	๑ ปะดับมี ^๕ แก้วเกมพาท	เพงพัน
ผาน ^๕ ๆ ถือเคื่องงาม	ค ^๕ ูเผยน	เมื่องเมื่องแพ่งงาม	เงยเกยว
ไค่มดเดาผู้ผดควน	ท้าวฮู้	ชมชมหัดหันหลายคัน	ดแวงแวง
เคยม้ายแย้มเฮินฮ้าย	ออกพัน ๑	เนียว ^๕ ชุนเพงพ้อม	พานาน ๑
๑ พู่ ^๕ ๆ พ้อมเดียงไค	คบมือ	๑ แ่ง ^๕ แ่งนอประมนัง	นบดุง
ในโฮงนันบ่าวทวน	หุ่มท้าว	ภูบถบายมอบเมื่อง	มวนไค
ม้อถือถวนยังแพน	ก้าคว่าง	บุญตุงด้างเงินยาง	ยดมาก
ฮาวก ^๕ นบนาถแล้วแรนค้อม	ค้องกาง ๑	ดินตั้งเดือรือไค	มอบภร ^๕ ๑

๑	เมื่อนั้น เจ้าจวักหน้าเคียนอ่อน แอ้งคอน มันก์ ผายความถึงมู่พวง อวพัน ภูธรท้าวจำดาร์ เก้าแก่ ห้องจำจ้อคนคัน ออกอวน ๑	๑	นับแต่ คัวขนาดได้พ้อหมั้น ดามพัน ปุ่นเปื่องจัดแจกเขา ฝูงก้า แม้งนึ่ง จันทวังพันเขาทอง เชื่องฮาค ดาวควนช้อนควางฟ้า ฟากพรม
๑	หน้าผากด้านซักเง่ งามควย ชมสม พวนผ่นคานเคื่องคี่ เอาย้อย คี่ท้อ หุคหน้าไหยทวย แห้งเหี่ยว เตียงแซกฮ้อยเฮินฮ้าง โอคหวน ๑	๑	ตะแบ่นหน้าพระบาท ยินเหงา ชมสมเคินดั่งดอง ดุงบ้า กุ๊กกึ เดยพวยพ้อมตามเขา ฝูงพ่าย นางกว่าถ้ำขนช้าง ม้อยอม ๑
๑	เขากี่ เฮวเฮ้งค้อนแท่เทียว ทั่นกอง ผานผายไธยเชือกคาง กนทม คุดัง อุกอนห้องเพ็งพอง พาวฮ้อย มันก์พาสับ เขาตอฮ้างชนม้อย มอมมวน ๑	๑	วอนกายช้อเห็นฮ้าง เวียงหลัง เฮาจัก ทำดะกันโถมแจกฮอย ฝูงแก้ว ดเนโหเจ้าจอมหัว ดุงออก ให้ท่าน ไปผาบแผ้วฝูงแบ่ ย้อยกระจวน ๑
๑	พ้อนพ่ายพ้อมเตียงดั่ง ไปมา อกระควนดางหุโย่ง เฮียงเขยม เขากี่ ดั่งขยฮ้อยสมมะนัง คอมนฮ้อย ยังไปเขยมตุเก้า ก้อยเฮง ๑	๑	ดูดาบได้ทุกขอบ เมืองปะกัน เทเฮือนมวนมอบนาง ทวายเจ้า ฮันว่า คงเมืองด้าวบุรี แกวกว่า ผู้เห่งเหง้าเด่งหน้า เขียยนิ ๑
๑	ดะพู้พ้อมพักนัง นบเจื่อง ดุงแพง คุนฮ้างวันแดงดิน แด่นด้อย เมือง ๗ เหล็ดอมเกียนทอง เท่งแท่น กุน ข้อยแต่คั้นเหล็ดเอียง ดุงจอม ๑	๑	เยียวท้อ คัวบ้อได้นั้นเพ็ง เมืองแมน เกงท้อคุนพด พายคุนวางเด้าวัน มานัน ฮันนึ่ง แกวแคนด้าวเขาทาม แมนมิ่ง พดมากคั้นเยียวพ้อม พามา ๑
๑	ตะแบ่นหน้าเมามี่ โดรา แค่นัน ฮอมความเคินดั่งชา ดุงบ้า อวอถี้ จันทหาโหดถววยพร ภูจนาก ทธานจัก แผ่มุฮ้างวันหน้า พากเมือง ๑	๑	แด่นดั่งท้าวานอก เหล็ดอหลายเพือนพัน เห็นที กงเมืองเขาแข่งดา คัพ้อม ฮันว่า ดึงทองฮ้างพายใน นางกว่า ม้อย่างหม้อมชมกัน เกือนมะโนซามเด้า

๑ ดูว่าทำวมีอาด เกงกั้ว
 รั้งโอยยอชคคุณ เคยชู้
 เมื่อก่อน เงินยางเพียงฟองไฟ แปะเบ้ง
 ช้อนผู้ ตามเท้า ทัวเมือง ๑

๑ เปนคัง น้ำเน้งท้างไฟมอด ยาเย็น
 หายโอยเคื่องเคื่องเคื่อง แดงนัง
 เห็นที่ นัตตาเจ้าจอมบุญ รุช้อย
 ล้านรูฟองเต้งไว แดงเต้ง หันเต้ง ๑

๑ เจ้าค้อย ไปผาบแย้เราอ่อน โอยบา เทยวเถิน
 ยาแคนไตโซคม์ โดยได้
 เมื่อนั้น ราชคองเฮืองเต้ง เบ็ดบ้อง
 ช้างทให้เทียมห้าง เชือกคำ ๑

๑ ดีด้องเจ้าจอมราช เขียงคัค
 เคนขรรณยาอ่อนอาม องชัว
 ไล่ภาด้อยไล่ดี ดาออก
 ภูนาถผู้ คังคัว ขำแซน ๑

๑ ให้บอกข้างคัวชื้อ พังบัว
 คอแควนยกย่างเฮียง เอาเจ้า
 พระนัฟ้อมทังดาม ๕
 ฆู่เห่งเห่งช้องชัว ชอนอาม ๑

๑ ทุกที่แต่ข้างคัง คัมทาง
 พอยามเย็นมีดจวน เตือนแจ้ง
 ฝูงนางเต้าลงโค เก้งช้อง
 คัดเก้ เตือนเฮือแจ้งพระกายกั้ว ด้องได้ ๑

๑ เทียนหม่มม้าชาดวง นันควาน
 ไล่มงามทงจำดอง เฮียงน้อง
 มาชิงชัวทงอวน ๕
 พดพอกพ้องพอด้าน เื่อมให้ด
 เล้าตาม ๑

๑ ออระไม้นัวโถมดุน เร้งฉา
 ไล่มเลี่ยมงามอู่ใจ จงค้อย
 สมเลิงแก้วมาดา พระแม่ กุพัน
 เจ้าคัวด้อยเคินร้าง ย่างเพียง ๑

๑ แค้นนี้ ด้องนาคค้ำค้ำคิน ไล่มใจ
 เจียมปางเฮียงฮับวั้น แชนไหว
 ดีได้แก้วบุญกัน กัมเกิด กุเฮย
 คควนว่า พระบาทเจ้าจอมไท้ ที่กระเด็น ชามเต้ง ๑

๑ ประเดิดย้ายข้างเทบ เทียมเกย
 บาคานผายอ่อนอาม ทงชัว
 ฝูงเคยไตเทียมโยง ดถานมาค
 ด้องอ่อน ช้องคอกไม้หอมกั้ว กินเหื่อง ๑

๑ หนัก ๆ หนักหน้าพระราช เขียงดาม
 เคื่องก็ ผันด้องดีช้อมดถาน ในห้อง
 บุญคานเจ้าชาขาย เื่องแท่น
 แม้งนึ่ง เื่องโกผู้ชนักช้อง ม้วนเมือง ๑

๑ กระเบนหน้าชัวคำ เทียมผัว
 เื่อง ๆ เื่องยหายาคคอย คุแจ้ง
 พระนังฟ้าวไซไบ ด้อยคัว
 ชาวเฮ่งม้าควานเต้ง ชู้คัว ๑

อภินันท์ อวดบุญอ่อนทวยง

๑	นับห้า ^๕ ขั้น ^๕ พัน ^๕ ที่	คำ ^๕ เค ^๕ อง ^๕ น ^๕ แ ^๕ ด ^๕ ว
มี ^๕ วัน ^๕	วาง ^๕ เด ^๕ ง ^๕ ง ^๕ า ^๕ ย ^๕ า ^๕ บ ^๕ อ ^๕ ก ^๕ ิ ^๕ น	เก ^๕ า ^๕ ไ ^๕ ้
อ ^๕ ว ^๕ น ^๕ ก ^๕	ฝ ^๕ ึ ^๕ น ^๕ พ ^๕ ด ^๕ แพ ^๕ ้ ^๕ เ ^๕ อ ^๕ ง ^๕ ก ^๕ า	ท ^๕ ้า ^๕ ว ^๕ ก ^๕ ว ^๕ ่า
	ช ^๕ น ^๕ ระ ^๕ ชา ^๕ บ ^๕ ไ ^๕ ด้ ^๕ ท ^๕ ัง ^๕ ข ^๕ ้าง	ห ^๕ ั ^๕ ม ^๕ น ^๕ น ^๕ าง ๑
๑	จ ^๕ ัก ^๕ ฮ ^๕ ึ ^๕ บ ^๕	เข ^๕ า ^๕ ป ^๕ ระ ^๕ ก ^๕ ัน
	เข ^๕ ้า ^๕ ป ^๕ ้า ^๕ ไ ^๕ ้ ^๕ ด ^๕ ย ^๕ ด ^๕ ว ^๕ ง	เข ^๕ ื่ ^๕ ย ^๕ แ ^๕ ก ^๕ ว ^๕
	เท ^๕ ย ^๕ เ ^๕ น ^๕ บ ^๕ ั ^๕ ห ^๕ ั ^๕ ม ^๕ น ^๕ าง	จ ^๕ ั ^๕ ม ^๕ ม ^๕ อ ^๕ น ^๕ ก ^๕ ุ ^๕ พ ^๕ ัน
	ก ^๕ ด ^๕ ว ^๕ แ ^๕ ก ^๕ ่	ค ^๕ อ ^๕ ย ^๕ ค ^๕ ำ ^๕ ว ^๕ ่า ^๕ เ ^๕ น ^๕ อ ๑
	บ ^๕ ุ ^๕ ณ ^๕ ก ^๕ ัน ^๕ ด ^๕ ้อย ^๕ ไ ^๕ ศ ^๕ า	
	เ ^๕ ด ^๕ ิ ^๕ ก ^๕ ไ ^๕ ้ ^๕ แ ^๕ ด ^๕ ว ^๕ ค ^๕ ว ^๕ น ^๕ ไ ^๕ ้	
๑	อ ^๕ ก ^๕ อ ^๕ อ ^๕ น ^๕ พ ^๕ ด ^๕ ุ ^๕ ด ^๕ า ^๕ ก	ย ^๕ ั ^๕ ก ^๕ ะ ^๕ ด ^๕ ัน
	เพ ^๕ ิง ^๕ ค ^๕ ำ ^๕ ข ^๕ อง ^๕ ห ^๕ ด ^๕ า ^๕ ก ^๕ แ ^๕ ก ^๕ ว	แ ^๕ ก ^๕ ม ^๕ แ ^๕ ก ^๕ ว ^๕
	พ ^๕ ัง ^๕ จ ^๕ ัน ^๕ ข ^๕ ้าง ^๕ จ ^๕ ำ ^๕ ด ^๕ อง	ค ^๕ ัว ^๕ อ ^๕ า ^๕ ด
	ง ^๕ า ^๕ ม ^๕ เ ^๕ ด ^๕ ิ ^๕ ค ^๕ แ ^๕ ด ^๕ ว ^๕ ไ ^๕ ย ^๕ อ ^๕ ง	ย ^๕ ำ ^๕ ง ^๕ เพ ^๕ ิ ^๕ ย ^๕ ง ๑
๑	ช ^๕ ัน ^๕ แ ^๕ ก ^๕ เ ^๕ ห ^๕ ั ^๕ ม ^๕ ด ^๕ ก ^๕ า ^๕ น ^๕ มา ^๕ ด ^๕	ม ^๕ ุ ^๕ ก ^๕ ไ ^๕ จ ^๕ ม
	ว ^๕ ัน ^๕ ท ^๕ า ^๕ เ ^๕ ย ^๕ เ ^๕ ง ^๕ ห ^๕ ั ^๕ ม ^๕ น ^๕ ั ^๕ น	ด ^๕ า ^๕ ย ^๕ เ ^๕ ด ^๕ ั ^๕ ม
	น ^๕ ัก ^๕ ด ^๕ น ^๕ ม ^๕ เ ^๕ น ^๕ อ ^๕ น ^๕ าง ^๕ แ ^๕ ก ^๕ ว	ไ ^๕ ด้ ^๕ ไ ^๕ ห ^๕ ม่
	ไ ^๕ ด ^๕ ม ^๕ แ ^๕ ว ^๕ ง ^๕ เ ^๕ ห ^๕ ั ^๕ ม ^๕ พ ^๕ อ ^๕ ฮ ^๕ ย ^๕ ย	ช ^๕ อ ^๕ ค ^๕ เ ^๕ ย ^๕ เ ^๕ ม ๑
๑	ด ^๕ ั ^๕ ช ^๕ น ^๕ ช ^๕ อ ^๕ ย ^๕ ข ^๕ ้าง ^๕ ช ^๕ อ	ไ ^๕ ก ^๕ ร ^๕ ด ^๕ ร
	ง ^๕ า ^๕ ม ^๕ เ ^๕ ด ^๕ ็ ^๕ ย ^๕ ม ^๕ ฝ ^๕ ำ ^๕ ก ^๕ เ ^๕ ม ^๕ ง	เ ^๕ ป ^๕ น ^๕ บ ^๕ ้า
	ภ ^๕ า ^๕ ว ^๕ ร ^๕ ผู้ ^๕ เ ^๕ ด ^๕ ค ^๕ ว ^๕ น	ค ^๕ ิ ^๕ น ^๕ ิง ^๕ ม ^๕ าก
	ค ^๕ ิ ^๕ ด ^๕ จ ^๕ อ ^๕ ด	อ ^๕ ู่ ^๕ ง ^๕ เ ^๕ ิง ๑
	แ ^๕ ก ^๕ ว ^๕ ก ^๕ ำ ^๕ พ ^๕ ำ ^๕ เ ^๕ ด ^๕ ย ^๕ ไ ^๕ ้	
๑	เท ^๕ อ ^๕ น ^๕ บ ^๕ ุ ^๕ ณ ^๕ เ ^๕ ม ^๕ เ ^๕ ท ^๕ ำ ^๕ ท ^๕ ุก ^๕ ที่	เ ^๕ า ^๕ ชา ^๕ ม
	ก ^๕ ก ^๕ ฝ ^๕ ึ ^๕ น ^๕ ค ^๕ ง ^๕ น ^๕ อ ^๕ น ^๕ แ ^๕ ก ^๕ ด ^๕ ง	ค ^๕ อ ^๕ ม ^๕ ข ^๕ ้า
	ด ^{๕</}	

๑ ลูกจัก ไปต่างท้าวเที ปุ่นควายงามแตงคื คนนั้นพ้อมโฮงขวาง มันัก นบ่นอบข้าคค้แจ้ง	เมืองประกัน เมื่อจำ ในนอก คือจำ ฯ	๑ ขึ้น ๆ ขัวจักเพือน โฮงขวางนั้นนอกใน ปุ่นควายพ้อมพันคัว ข้ายคว่าง ผู้แห่งเหง้าบ้านแด้ว	กระทำคว คัวเก้า จูงแจก คู้เมือง ฯ
๑ เจ้าบออกช้อยพั้น เงินค่าเพิงได้สาม เจื่องกั ทวายเป็นแก้วเองกา เจ้าโลกกวางพอขาว	ยิงชาย หลังช้าง แก้วเกิด นางจอน ฯ	๑ ขอรระแนกนัวด้วยด้อง พลเมืองเต็มช่องหลวง ฝูงคัวยัยทะไลคำ ช้องหมู่เจ้าควายช้าง	แยงบัว ทุกถ้อง เฮียงพ่าง หมิ่นแถว ฯ
๑ อนัน ประเดิดเนอช้ายเจื่อง คอบคนเคยหยุกคอง ดูเยียร เอาพวยพ้อมสิบสาม บอक्तต้องกนแย	ราชาย คินนั้ง เฮียวบ เมื่อนั้น ชู้พวย ฯ	๑ ชันมาคคงดัดได้ ทะแนกคอกยถั่วถอง ดูจัก นำพลแด่แดนพวย ทุกดั่งเชือดดูคำ	พุก้า เถิงคำ เมื่อท่าน หย่าไถ ฯ
๑ แแต่น ขัถบถ้อยถนอมดั่ง เทพผายกล่าวถน มันัก แถวถนช้ายเดยหาย กุนช่อนเพียงแพงตัน	เถิงถอน กอนเกยง ดะด่าง แผ่นดิน ฯ	๑ ผู้ผ่านท้าวเจียมแต่ คุณหลานไปผาบแมน ยอกรเบื่องรางเซ้ง ยดียงถว้างดือเท้า	คุมพาง มากิน ชนช้าง ไท่ช้า ทัวแดน ฯ
๑ ทอจัก ไปต่างท้าวไทอื่น พอที กัมเวรเวียนเคื่อนท์ ช้อยที เทพากั แนนแนม ถามขาว เจ้าคัวด้อยใจแจ้ง	เมื่อแมน ก็คาย แกลดถ้อย เนืองคอบ กันแด้ว อิมคน พ้นขอ ฯ	๑ ดัดเค็ดหย่าเมียนหน้าห่อ มนครคู้ชู้เมือง ราชาท้าวทวยเดอย เดยถวดย้ายคังค้อม	วางดดา กินพ้อม แด้วหย่า เด็กขาม ฯ
๑ มันัก นบ่นอบแด้วเดยเด็ก ผดผดขอเคื่องคำ เมื่อนั้น บาไทท้าวเงินยาว ให้คาค้างคักคอง	ดงไป คดาห้อย ชมชื่น ดั่งดาว ฯ	๑ ดะพั่งเทยช้ายคว่าง ทั้งขุนเขยเกื่อนตาม ทั้งทลายเทยนปะนมมิด เขาราบเจ้าทองถ่าน	หวนพวย ขรรคมเหง้า ทูนบาท กถั่วแดง ฯ

๑ ผิดว่าข้าท้าวเทศ ธมภารเพ็งเพิ่นชาม ยมนนข้านักกระดิง ควนคาศด้อยนงห้าง	เทิงประกัน ขอช้อง คกท่า เคื่องคำ ฯ	๑ ข้างถ้าวไฉ่เทียมพ่าง เจื่องกั แพงดองขุนเพื้อชา ควนึ่งเฮียกชือ เดาะนนคานครหลวง ท้าวถ้าว ไปหย่องน้าวหินอัม	พอพัน ขุนท้าว ท้าวถ้าว ไฉ่ดอง ฯ
๑ ะพาดเทียนผานไทย ขรรษาเคินแตงบัน ผดควนไท้ทงเมื่อง เจ้าควด้อยบันให้	มามวน ฝูงเหง้า มนุตรา ทวยไท ฯ	๑ ข้ายทาดให้ชื่อว่า เจื่องบ่อ หวงคำมันฮับเฮา ชื่อว่า แมนมวนข้างหลายกือ ชานเปนนัง พันคำชือเคยช้อน	ขันชอน ไปบ่อน คังค้อ กัด ไฉ่ไฟ ฯ
๑ คัดอาคณันข้างไทย ค้อมนั้ดีเพื้อมน ไปเปื่องเบื่องคอนชาย ไฉ่เบ็งเขมค้อคู้	คูนเมื่อง งามเดิม ชินช ไฟกัลป์ ฯ	๑ ข้ายทาด ค้านชือให้ท้าวฮุ่ง ปุนรันคำไฉ่ทะไล ควนึ่งเฮียกชือ ขว้ดะพานข้าใจยัง งาก้องค้อมค้อดด้วย	เดยหัก เดียนด้อม เฮวช่อน ดิงเหลา ฯ
๑ คว้นัง งามถนมนนเฮียกชือ ของแกวเฮียวเมือมน เอามาให้ขุนฟอง ช้อยท่านเจ้าจอมไท้	ดีดา แพงถ่าน บ่อนเมียน ทเช้ง ฯ	๑ ไปเทียวเพียงเฮงช่อน มันไห่ท่นจากพะเนียง ให้เก้ ขุนเพียงผู้ไฉ่มพาด ผัดกถ้าวม้างแมนค่าน	ทางทาว ดองเบื่อง น้องเกือน พ่ายพัง ฯ
๑ คว้นัง งามทวยเค้าวช้องบ่อ ดะเบ็งมันเมาสอบคาง เฮียกชือ รังดีเหลดอมไรแดง แผ้วแผ่นฟ้าบือบ้าน	ถัดไฟ ? ป่งย้อย เฮืองฮุ่ง ท้าวทอน ฯ	๑ ชื่อว่า แฉ่นเขื่อนขันประชิดช้อง จักค้อย เต็งเฮงฮักค้อยดัง ควนึ่ง ไปพด้นเพียงพระพาย ไฉ่เบ็งไค้ผาด้าน	ทางขัน กัด คนได้ ไกวแกว่ง ถ่วงพัง ฯ
๑ แสงพุงเชือข้างเผือก เตาคังควนค้ำเมื่อง เอาไปให้มนต์ เขาว่า แก้วยอศพ่ายย้อย	เถนดี พันพ้อง อ้ายคว่าง เพื้อทอน ฯ	๑ เชือกเหล่งถ้วนไหมฮวด เฮียกชือเดิมชใจยังยั้งถ่าน เจื่องกั ถันควมให้ทอนพาย ชื่อว่า เด็กเดื่อนถันหลายถ่าน	ฮักถัน ควดถัน ขุนแรก เกี้ยวถอน ฯ

๑ เอาน้ำเข้าเจ้าเจียมแต่ ขาชาย
ยังเพิ่งส่งวนผ่อดู คี๋ฮ้าย
ตัวหนึ่ง คั้นคำต้องผาทวย ไหวงห่วงวน
งาช้อช้ายค้อคู้ เทียนถึง ๗

๑ เอียกช้อ แผ้วแผ่นฟ้าแมนพ่าย พังกระจัก
พุทุมขอแห่งเจือง จอมไท้
เขาไปให้ยานาน ละว้งแคง
จักกถ้าวไค้เทห์ เมืองประกัน ๗

๑ ตัวหนึ่ง มัณฑายค้อยทุกแห่ง อำชา
เอียกช้อ ตี่เมืองพนเพอแกว แพงถัน
คาราเหลื่อมค้อเลมร เอื่องฮาด
งามข้าพันไทยยัง ฮอดเฮา ๗

๑ ภูวนาถไฉ่ปุ่นเปียน พานคำ
แขงคอนเขาบ่อฮัน ใญ่ฮอง
กิดเมือ ขรรรมยาดังนาของ คอมนี่
ผ่ฮ้อยบ้องแนท้าว กิ่งขวาง ๗

๑ ตัวหนึ่ง ซ้าย่างย้ายเอื่องตั้ง มะโนรา
ปายหางกวัดแกว่งตุลี้ ผงฮัน
ฮาวงาเทียนโทมเดย ลงท่า
เอียกช้อ ไฟลวบพนเผาแผ่น จักวาด ๗

๑ เจ้าวาไฉ่ให้แห่ง ค่ายวง
กิดเมือ เงินยางมวกักท้อต้อ ขาเจ้า
ตัวหนึ่ง ยี่ปวงฟ้าเหิงดิน ภาด้นัน
ควนคำถ่านต้อเท้า ทั่วทวาร ๗

๑ เอียกช้อ ถมหยันเค้าอากาศ แฉ่นปวง
นายจันขอแห่งหาดาน จอมไท้
ยวงไปให้โดยใจ จงชี่
ผัดกถ้าวด้วยตัวไค้ ค้อมมีฮ ๗

๑ ตัวหนึ่ง งามกนิมภรณนเอียกช้อ นคัทนัต
ของแมนถ้อคำคำ ด้องถ่าน
นายจันเจ้าหนองคัง กอยกถ้าว
ช้อชี่บ้านตางเจ้า แจ่มเจือง ๗

๑ ช้อว่า เล็กถ้าวถันเต็มท่ง มามวน กิด
คู้ก กือหานช้นกอนเจือง ใจก้า
ตัวหนึ่ง เอียกช้อ ทินกรกำฮวนแน ท้าวซิม
ชนพาท้าเฮายังฮอง ยอดแสง ๗

๑ คี่แก๊ งวดาถเจ้าถูงซิม คนหาน
แข็งแรง ในเงินยางอ่ามนั แวนก้า
ตัวหนึ่ง งาทะวาทน่านางบาน แดงเอื่อ
เอียกช้อ พัวถั่งค้ายไซกาบ โยริกา ๗

๑ พระบาทท้าวแพงเพือ แวนงาม
ฮาวพองทาแห่งเจือง จอมไท้
เขาไปให้ตามใจ ปูกเปียน
เอ้าชอมเจ้าทูนไฉ่ ไฉ่หัว ๗

๑ ตัวหนึ่ง เตียนๆ นั้นค้อคู้ อินท์แดง
เอียกช้อ แถนคุนบัวไห่ตุง ใจก้า
เจืองแบ่งไฉ่เพิงคน พลด่วย
เพื่อว่าทันท่าน เจ้าถุ่มฟ้าเถิงไท้ ที่เมือง ๗

บุญน

มันจัก ชนชาวปะกัณฑ์ว่าเมือง ฝูงเหง้า
ควง คอกมเพยงเด่มอเดื่อ ยิงเดื่อน
แพ่งกว่าเหน้าในย้าว ชู้นาง

๑) เขียวกฐิ แผนเรือนนกกระทาคอก เปนผง

ตำมมะเขี่ยวอแห่งเจื่องวางไห้
 คอฉั่งคังเหล็ดตงเหล็ดอมหงฉับบั้นเฮยฮั่น
 ท้าวทกจาไวให้เปี่ยนคนเมือง

๑) ชักเพอ เนอออนเกยงปานตง จันดา

กันความได้เด่นเบื้อง เต็มอมา
เขี่ยกรอ พรหมตาแก้วปอมตง นครใหญ่
แย่งคำฟ้าตระเียนยั้ง ผ่าเทอ ๗

๑ เจื่องโคให้ไปมอบ

มันบ่อ ชื่นใจเฮวฮับคา ปุนบ้าน
ผัดดำ กอนแกวซ่าเทิงประกัน เดี้ยงด้วย เฮาแดง
ผบ่อ ไคตงนนทาวถ้วน เตอคอ

๑๑. คำนวณ ขอบข่ายความเสี่ยงภัย ทัดไฟ

หมอมเหวทวาชัด
เอาไปให้พมอณ
มก ชนกดาวมวนเมือฟ้า

ดูถวน
ชน
ก่อนเจอง

๑๑ คณึง จารณนิมเกวมนนไฮคิ ไผ่พาด

ดัสเมื่อ เถิงนครดวรวรคักด้าวราม รชชอง
 ภูรท้าวหมายไป ปุณรอม
 ให้แก่ ฉ้ายผ่องผู้ใจกำ กอวารง

- ๑ คิวฉิ่งเหยือกช้อ ถวงด้วฟ้าตงชอม จักวาด : ๑ พระราชดำเนินเดินอ่อน แองคอน
 หูทางคือคู้ฉั้น แดงไฉ้ ทำผานแรงข่มแถว กอนม้าง
 เฝิงใจผู้พิมมะบาน ท้าวหนุ่ม ภูธรไท้เร่งไฉ้ เมียนตั้ง
 ชื่อว่า เด็กเถื่อนตันยอไค่ มุ่นกระจอน ๑ เฮาจัก แด้ห่มุข้างชนซ้ำ ดั่งแสง ๑
- ๑ คิวฉิ่ง มั่นชุ่มแก้มย้อยออก ดองพระเนียง ๑ สะพังหน้าท้าวข่ม คัดคาม
 เห็นกาบินไถ่เงา ดิมเจ้า คำแดง มอนแปดแค้นอีกเงิน ทังผ้า
 เหยือกช้อ ไฟเผดียงไหม้มาดาน พันธนาค เมื่อฉายให้บางาม ท้าวอยู่ ภูพัน
 ให้แก่ ผู้แห่งเหง้าชุนช้อย ไร่ดื้อ ๑ ลูกแดงให้ไปถ้ำ ช่างวัน ๑
- ๑ คิวอาคนัยยังย่าง ข้าเพียง ๑ พุงพุงพ้อมนบนาก ดาดง
 เหยือกช้อ ทองกือแพงค่าเงิน แดงด้อย เทียวทางฮันฮับเฮว เถิงท้าว
 เจริญกระดิ่งก้องนครหลวง คางัน ปงของเมียนมอนฉาย กอนมถ
 ข้อยแทบท้าวบันพ้อม ชู้คน ๑ เมื่อนน เจ้าหมื่นมาวชมชื่น ยินดี ๑
- ๑ เมื่อนน ค้อนมันหน้ากของไหย่ ๑ ระดับไซย ๑ ผู้แห่งเหง้าค่างว้าง ทังหลาย
 เฮาจัก ยอพลไปปากเมื่อง วันหน้า เคนมุนคู้ชู้คน คาวพ้อม
 เมื่อนน มาไท้ท้าวเจืองดุน ตำนค่างว้าง หวนพวยให้จัดหา ทุกหมู่
 เฮาจัก ขวานไฟฟ้าปุนคัง แต่งไป ๑ เจ้าจัก แด้ชะค้อมวันหน้า เมืองาย ๑
- ๑ เท้าว่า ผุ่งค่างท้าวค่างา หุนบัง ๑ ชะพู่ผ้าคังช้อ แอียงพนม
 เถยไฉดะฮับหนี เดียเจ้า ทังหลายปะดิมันเงื่อง ในห้อง
 ตุ๊กคี้ คัพายยังพุดัง วันพุก (พุง) ฮ่มฮ่มยัยไห้แค คังพ้าง
 ผู้แห่งเหง้าค่างว้าง แองคอน ๑ ปุนเพื่อนพ้อมพายแด้ว ชู้คน ๑
- ๑ คัดถูกรช็อคคักถ้าว ทุกประการ ๑ สด้างถ้วนกำแจก แอียงไ
 มั่นถึ เถิงภูธรชอดดุง ทังบ้า ยนยนเขานั่งเฮียง แถมน้า
 ดันดุนไหว่ฉ้วนทว ๑ เจืองกั ไกวปานเมืองถองเถิง ค้าไหย่
 เจ้าดุ่มฟ้าพั้งช้อ ขอบราน ๑ พ้อห่มุข้างคู้คู้ หยาไถ ถูเนอ ๑

- คณคณกษณะคังทอง ทวนยาง**

เจอทั้ง เจอทั้ง ๒ อย่าง
 ยิงขึ้นเองก็เห็น เทียงมะโน บ่อนั้น ๆ

๑	พวยเพ็ดเพิงเปนดง	เมืองดงวรค
ดุงท่น	ปุ่นเป่งปะดักก๋อสูง	ดุ่มบ้อง
พอเมือ	คิมหันตังระดุม	บิใหม่
	เดินพวกพ้องพอยหัดน	ดั่งดงอน
๑	แต่นัน ภูไรท้าวเฮวฮอด	โฮงทอง
	บาไทยยกย่างทอน	เถิงห้อง
	กองแพ่งฮวดอามคาย	คอกกอง
	เขาพนองดงพ้อม	ฮอดดงอาน
๑	เมื่อนน ฮวดผาดออยค่านยี่	ยินกระด้น
	การไคคัมบ่อกว่าเจือง	จอมเจ้า
เฮาก	ฮันพดขำมกายแตน	เมื่องม้ง
คอนค้อย	เต้าคาวร้องกันพ้อม	ดั่งดง ขอบคาย
๑	ฮวดถั่วถั่วอวนจิง	ฮับชาน
ดุก	บุญจูงเฮาถ่วนเปน	ปางน
เฮาจัก	ผืนดาวดงดัมคาม	ยังยาก เฮวแต่จ
ไคหอน	พัตคาวข้างชนพ	เก็บเกา ไคเค
๑	แถวหาก วอนโถงฮ้ายฮอบบาท	บั้งดะหวอ
	เมามัวคายอะเนกนอง	รือไฮ
๑	เมื่องม้ง เดือนหย่อนค้ายดัมเมค	เมโค
	บาเจืองนอนแนบนาง	นงหน้า
	กุกกุกโตอ้องชานชน	ดุ่นเถื่อน
ไคเยื่อ	คัมบักท้าวชนพ้อม	ดั่งเดียง
๑	ทุกชอกห้วยไหลผ่าน	เขาเขี้ยว
	แสงดูรยเพียงผ้ายคอย	ดงกว้าง
	คนเที่ยวพนมบาตาด	คาเคือง
	ข้างด้นเท้าทังแบ	ข้ายขวง

๑	เฟื่องๆ ย้ายทุ่งยาม ทอนทอนกองบู่พวง ฝูงพวงพ้อมหัวแหลม ช้างใหญ่คำเชียวแท้	ยวงทาง ดุกเข้า ไหลก่อน เมื่อเย็น ๑	๑	เมื่อนั้น ประกอบเนื้อเจียรจาก เชียงขวัญ เพิงแพงจัดหม่นาง ชาตชาตช้างเอียงโฮม พระบาท เจ้าดุ่มฟ้าชนธิ	เมื่อนั้น ชัตเครื่อง พานคำ ๑
๑	ว่อนว่อนก้องกระดังแกว่ง เช่นๆ เลี้ยงคาเวาหย่งของ จอมไทท้าวทงเมื่อง น้ำส่วยหน้าแคงได้	นั้นเนื่อง งอยไม้ มานอก ถวคงาย ๑	๑	เฟื่องเฟื่องแดงข้างออก ถวเข้าเที่ยวท่งทาง หังหังพ้อมพดหลวง อกหางของยี่ เข้าป่าไม้ยืนหม่ม	กดาวัง เทียมไท้ หลายหมู่ หมื่นหัดมี ๑
๑	เจ้าบอกลให้เมียนหมู่ โยชยายคาบคา ทอนทอนท้วงเกว พระบาทผู้่งหน้า	ประทับที่ ยังค้าง ชันบ่าว จากสถาน ๑	๑	เหลียวผ่อเบื่องเหน้าหู่ เจื่องกั จารจาเขาไร่ดีด เป็นคัง ดันเท่งอ้มปากหลัง ว่อนว่อนถ้อยใจน้อย	เงินยาง เยียรช้อย เจียรระจาก มั่นแล้ว หอดทิด ๑
๑	ค่าวค่าวน้ำไธ่ด้อง ภูบาอบายไธ่ด้อง ธรรมยาชนเมื่อเทิง ชวบ่อแคงจกดาน้อง	ละพังคำ ดีแล้ว สถานมาด นังเฮียง ๑	๑	วันพากบ้านไถ่ดัก ถิดถิดหนวดหน่องกระดัน พอดยัยพดพาย แพนร้อสันเมื่อแย้	ชาชาย แดงขึ้น เกิงเถื่อน โยชนไถ่ด ๑
๑	ละพาดเนื้ออามอ้อม มาไท่ถนอมดังนาง คู้จัก ยวงพายคั่นคงขวาง ตุลภาได้พดพ้อม	เช็ดคอง ในท้อง ข้ามเถื่อน หมื่นเนื่อง ๑	๑	เถื่อนเถื่อนน้ำคองคาค ไธ่วบคสมซาง ผาอาชนพุดง ทางท้องเถียวเถิงห้วย	คั่นผา พันเขย เริงห้วย แดงอ่อน ช้อมขัน ๑
๑	เถื่อนเถื่อนตันช้างใหญ่ ประคิอคำเชื่องเชือนา ดีไว่ด้อยดามนาง พินจอกห้องกระดันแท้	ปุ่นไป นงแต่ คั่นคอบ ท้าวทวง ๑	๑	ว่อนว่อนก้องอวนออก สุริโยยามตันดง เมื่อนั้น วันเอียงค้อยวาคา เค้าหมู่ช้างเขาแดง	เอนเตียง ดัมไม้ แคงอ้อม ถวคนอน ๑

๑ เดือนเชื้อฟ้าไธสง	วาคา	๑ เดือนๆ ข้ามห้วยไผ่	เถิงพาย
ขอรระชนรู้พาย	พักพ้อม	ดีแก่ บงข้างเขื่อนแก้ว	ดุนเจ้า
ดีแก่ ฟานไผ่ฮ้องในดง	เดินคัน	ดิคเตียงแจ่งจอมคอย	คุยาบ
เต็มตุกไม้เดินคัน	แหว่ดง ๑	พระบาทผู้ ขรรค์เหง้า	จอนคนอน ๑
๑ เพลงๆ ก้องพระพายเบิก	จวงจวน	๑ ฮั่นฮั่นแก้งข้างอาบ	ในวัง
บาเจื่องจาจอนคอง	ทังฮอ	ดะดอนแดนคูปคอง	คานถ้วน ๑
เหมยฮวยฮวยเนอภาน	พักเกอน	๑ ผ่อเห็น จันทเรดแจ่งเจือจิม	จอนทอง
คิคเมือ กอถ่งฮอมทวยเดือ	ด่างกระถัน ๑	ขอรระชนดมด่วงเทิง	ปายไม้
๑ ด้อว่าๆ พ้อมพดพดก	เคาตา	ฮมฮมเหตอมเคือนคาว	ไธสง
ฮมฮมเคินคาคพาย	เฮียงฮ่าน	พระบาทถ้อยใจแจ่ง	จอนคพา ๑
แต่นัน พดพดวเบองเงินยาง	ย้ายก่อน	๑ กาก้องเนอทำงยัง	ทวยเสวดย
ฝูงหมู่ ขัฟุด้าน	แด่งจวง ๑	กาต้าเคียนด้อยมีอ	เซ็ดผ้า
๑ ว่อนว่อนท้วงกของบ้าว	คิเคิน	บุญโถมเจ้าก็อเมือง	นิทขเน้ง
พวยวางฮนบู่พวง	ไปเข้า	คิคคอบผู้ นงหน้า	ที่ถ่ถาน ๑
เดินเดินแด่เพนเขี้ยว	ข้ามหลัง	๑ ขามเก้งค้อยเถิงยัง	ราตรี
เค้าหมู่ ข้างเจืองยี่	คามหลัง ๑	ฮวานๆ จันด้องแด่ง	ไธฮั่น
๑ คีทอ นาทังทอนนินเถือน	ด้นพู่	ฮมฮมซ้ำเกวี่	ฮั่นบ้าว
เที้ยวทางยังฮ้องจวน	เมือหน้า	ทุกแห่งพนพดพ้อม	พ่างาย ๑
จันทผานฮนพุดัง	แจ่งด้อง	๑ ค่าวค่าวเนอตุกเด็ก	ผิ่นแคง
บ่อฮู้ กิด้าฮ้อวท้าว	ทองทาง ๑	ราชาผายฮอกมา	เกยกว้าง
๑ ดะพาดข้างด้านไผ่	กระตังนัน	๑ ฮมฮมข้างฮุนแปง	ปอจราช
เนืองแพนจัตหมู่หวน	หัวหน้า	เจ้าดุ่มฟ้าทงร้าง	ย่างไป ๑
เห่งพนพ้อมเพ่งผาย	เยี้ยเกอน		
แต่นัน กายกับกาดงหัว	หว่างพาย ๑		

๑ ชาคราคน้ำเลี้ยงเดช	คนดี	คำควนดัดดูหลาย	เหตองหัดน
ไถ่แพนร่อยง	ยวงย้าย	คิดเมื่อ ยังหุ้ยฮ้อนชมรู้	ก้อมเกี้ยว ๑
พั้งยีน ฐนฮ้องสมท	หาคู่	๑ ต่แก่ ถ้าหาไม่ได้ยระคาด	จอมผา
ฝูงนั้ ไ้บาปย้ายเขียนฮู้	หัดกั้ม ๑	เตโซเที้ยวทองดม	ในผ้า
๑ ดองจากห้องไปแม่น	ดัดดู	เมื่อนั้น โยชาท้าวทอนพล	พอยฮับ
โจรก็ พาทน้ำที่บา	ไทท้าว	ได้หม่มม้าท้าวทิง	หุนบัง ๑
กวงกงเขื่องแยงยิง	ฮะฮาบ	๑ เขาก็ ถมกับชนพู่แ่ง	ขับนำ
เฮวฮับฮ้อนพั้งฮ้าย	เพื่องหาย ๑	หนีตายดังบ่อนาน	นงฟ้าว
๑ นักบาปฮ้ายนางเกิด	เปนนัดคว	พางคำได้กฤษโร	ช้างถ้าว
บายพระจรรคไ้ยด้นโจร	จำรำ	มามอบท้าวธรรมด้น	ที่เคียว ๑
เดยดวด เดี้ยมัวแกวมนรา	นิราด	๑ พระเพือกเบองเขาขึ้น	ชมคัก
อินทโผดผู้้งหน้า	ค้อยคน ๑	ชวนเจองเขยวชวน	แฉนเข้า
๑ ทุกชาติข้าเดยเกิด	เปนนั้	เด่งเห็น อินฮัพ้อมโคจร	เจียรเรเกื่อน
หะริทัยไ้บ่มองาม	ด้มเด้ม	ค้ายม้าเบ้าบิวเปื่อง	หัดนเหตอง ๑
พิพากท้าวจรรจา	ค่อมกว้าง	๑ ตะเดื่อนไม้ฮ้องฮ้อ	ชมคอง
ม้นน มั้กบาปฮ้ายแรงเข้ม	บ่ฮอว ๑	บาก็ ยวงพายเถิงท่ายอง	ยางคำ
๑ ฝูงพ้างฮั้นพระบาท	บาไท	ดุงฮาวพ้อมพลดอง	หลายหมู่
บุญขวางจัดดวงคาบ	เมือหน้า	เถิงที่ถาผาหลอด	ดัดแกว ๑
หถึงเห็น ไ้ดวไม้จวงจันท์	ฮ้องฮ้อ	๑ พู่พั้งพั้งฮอน	ด้นพู่
ทองเทดเพียงนงหน้า	พ้างพระยอม ๑	หลายแถวไทต่างเมือง	โฮมเต้า
๑ ฮั้งฮ้อนตักจวงจ้อ	จุมงาน	แต่นั้น คับคาเท้าเถิงเตน	พู่ท่ม
งานเจือจอมจัมคอย	แดงด้น	ทุกท่วยฮู้หมุ่ท้าว	ฮั้นชม ๑

๑ แม้งั้น ดูรยคำค้อยลงดุ่ม ดับเมือง
 สมสมบงเคื่องเคา ทันท้าง
 ๕๕ ทั้น พางเป่งไฉหลายหลัง อิมท่า
 เจ้าจอตร้างลงด้าง โดดส์ ๗

๑ ดว่า ๆ ขำพุ่ม เถิงหลาน
 เขากี่ สอมทวัระพืมากมวน ทังเหล้า
 กวางฟานพ้อมหลายทวน ของฝาก
 ปุนเต่งเข้าพาพ้อม หมั้นทวน ๗

๑ ให้บัพันพวงบอก บาด
 ขากี่ ยอคำคองดู่เจื่อง จอมไท่
 ภูมิต้านทานเขา แหม่น
 ขำซาบทั่วทวนไหว่ คู้คน

๑ พางฮับช้อโดยค้วน ทักหลาน
 ผลควนมาชอคดู ฟุ่งช้อยค้ว
 ๕๕ เมื่อนั้น ภูมิฮู้ โดยเคิม คัดพากย์
 ดุงซิม เจ้าคิ้วด้อยใช้ฮับ ทวนทั้น ๗

๑ คูกี่ ม้างเผ่าท้าวพอยพาก เงินยาง
 หลานกี่ เสอพายไปผาบปะกัน กอยขำ
 ฟุ่งพางค้ำนประนมมือ ทุนยี่
 เขากี่กัวเจ้า ลุ่มฟ้าหนัฟ้าว ฟังตาย ๗

๑ ทุกที่เทียนคำบ่า หุนบั้ง
 โคนพายพอยพ่ายคั้น คางฮ้อน
 ๕๕ แดงทองเจ้าเซียงยัง นกฮับ
 บ่อฮู้ ก็หมู้ด้อมฟุ่งเหง้า ลูกแมน ๗

๑ สะพาคพ้อมท้าวแตก กวานเก
 เขากี่ หนัคตายปะใบเปเน คู้ฮ้าย
 ๕๕ รือจัก เปเนถักชันพาย ภูวนาถ ไฉน
 เยี่ยวท้อ ทุกที่ผ่ายหนัฟ้าว ฟังตาย ๗

๑ เมื่อนั้นพระบาทท้าวทวนฮับ ฮับพาง
 ๕๕ เสอจัก เยี่ยวพลพอยคังวือ โกลไคไค หนับ
 เขากี่ หนับคู้ด้วยกระบองทาง ทุนราช
 ๕๕ ผิจัก คังแต่งใช้คาวมือ ชอคปะกัน ๗

๑ ยามพุกไคเทยาค เรียงบาน หนัเดื่อ
 เขากี่ มวนพตช้นค้อคี่ คาค้อน
 ๕๕ เมื่อนั้น โฉมคานค้ำนทุกดอง ถามก
 ๕๕ เขาหนั หมู้ด้อมคนแก้ว คังโค ๗

๑ ทุกที่ขำพุ่ม ทุนเจื่อง
 ๕๕ คนยัง ในเซียงบานคังพัน คัวร้าง
 ๕๕ ฮันจัก คาคู้ด้วยทังคน มีมาก
 ๕๕ หนับแค ฟุ่งชอคค่างคาวไค คังแต่น ๗

๑ แค่นั้น ทุกปากขำท้าวฮู้ง เฮื่องทาน
 ๕๕ แจน ๆ เดียงตุงอาวถถ่าวแรง ช้นค้อง
 ๕๕ ดนด้นฮ้ายพานธดา เฮียงฮอบ
 ๕๕ เดียงดุ่มไฉหลายถ้าน ดู่พาง ๗

๑ ข้านอบนัณนพนาถ บาบูน
 ๕๕ หลิงเคินขวางคังคน เคิมห้อง
 ๕๕ แค่นั้น ปุนคาคังไท่เคา เฮียงราช
 ๕๕ ทุกที่เทียนคำฮ้อง ฐู่ให้ ๗

- ๑ แล้วยทอดกัณฑ์ถึงขอนแก่น
 มั่นก็ ไรคำควนถั่วเจือง
 เมื่อนั้น ภูธรท้าวแหงเงิง
 พ้อหยู่ฟ้าคุณคุ้ม หยาใจ ดูเนอ ๖
- ๑ ขาบขาบข้านมนี้
 เขาก็ ขานคำโดยยี่เจือง
 ชื่อว่า ชูเขยช่นเขยงบาน
 ผัดผาบเจ้าเทได้ ๖
- ๑ ดูจัก ป้าหอกก้าวันพุง
 ขอให้ ดมคามไธช่วยเฮง
 ผัดว่า ทำเบื่องม้างพดแมน
 ดูแต่งไว้ปางช้าง ๖
- ๑ หมักหมิ่นหน้าท้าวฮุ่ง
 เต็งนนั้น ไทคอยตุงเด็กมวน
 เมื่อนั้น ฝูงกัวย้ายพาแดง
 เจ้าแผ่นหล้ากินแก้ว ๖
- ๑ ฝูงเผ่าเขยช่นชาติ
 ถูกจัก คุณพวยชนดั่งแสง
 ผัดว่า อังเขาไค่นางงาม
 คนพ่องม้าชายพัน ๖
- ๑ ผนอนาม มากิน
 ชุมบั้น
 กวงหม
 ช้อยชู แคเนอ ๖
- ๑ ผอตุ ฟ้ำดว่างแจ้งเตยระคาค
 ชอนๆ ดาวเขือคอง
 พังยิ่น เบ็ดบ้องฮ้องเทิงพู
 เค้าฮ้องฮ้องปายเฮย ๖
- ๑ ชะพู่หน้าท้าวฮุ่ง
 ปุนกันกินชุ่น
 ประมาณเมยงฝูงพาง
 จักพากเจ้าเมือบ้าน ๖
- ๑ ว่างปาน
 ฝูงเหง้า
 แด้วตั้ง
 แต่งพด กอนแก้ว ๖
- ๑ สว่าดว่าก้องกรวัก
 ชะนินางโทยฮ้องผัว
 เมื่อนั้น นรินทร์ไททองโดม
 คัดแก้ว เหมฮอยหยาคย้อยเฮยวเฮย ๖
- ๑ ยั้งยั้งหน้าท้าวฮุ่ง
 กองมนต์ดมได้แหวน
 (แพงงามถ้วนหลายดั่ง
 ประดับแต่งแฉ้วคาคัน ๖
- ๑ คัดคาม
 ประดับแก้ว
 เขือคาค
 คัมพาง) ๖
- ๑ ช่นช่นชาพาแต่ง
 ผดควนดกฮาบดั่ง
 เตยงนนั้นเบื่องชาวคอย
 ประดับคางจ้าวแกมดั่ง ๖
- ๑ พายเพดผ้าผืนวนาค
 เงินวงสองหมื่นปาย
 พวงก็ ปุนความข้อยบ่าไท
 ได้ดมฟ้าถื่อเจ้า ๖
- ๑ มะสามจาม
 บงให้
 ท้าวฮุ่ง
 จิงเห็น ๖
- ๑ ทุทชอกเท้าเต็มท่ง
 ไฮไฮ นันท์เกร็ดดินดม
 เมื่อนั้น ดามมะเขี้ยวเบื่องเงินยาง
 ถือพอกพ้องเขยงถ้วน ๖
- ๑ ทุนหลาน
 ใจก้า
 กอนย
 คั่งผั้น ๖
- ๑ เติงคว
 เมือบ้าน
 เตยงพาง
 ถวคนอน ๖
- ๑ เตยงค้าย
 วอนวอน
 ดั่งเตยง ๖
- ๑ วนดง
 กักค้อย
 แด้วคั้น
 ฮุ่งจวน ๖
- ๑ เติงกัน
 ดั่งเนอ
 วนนอก
 ดั่งดั่ง ๖
- ๑ นาขวาง
 กอนก้อง
 ย้ายเคื่อง
 บ่าวดง ๖

● หนักหน่วงพันพวงด้วย ขดตาม
 ปุณเณียงสูงได้ระหาคว หุมช้าง
 ไหลหลตามแต่ถึงภู คืบคัง
 เมียนหมุ่ช้างหลายถ้าน เขื่องา ๗

● ยิงยงม้าแต่ก่อน เกมพล
 ผาอาแพนช่อเห็ดตอง หลายถ้อง
 สันตั้นเบองเชียงเคือ จัอมม้วน
 ฝูงถ้าน้องเยี่ยช้อย ไร่ตือ ๗

● ทรถ่วนพันอ้ายผ่อง แสงฉาย
 กือทานเขาเกือนเพ็ง นงหน้า
 พายพายพันชุนชน อ้ายไค้
 พดหมุ่กำเมือช้อย ช่มแขง ๗

● ไยไยพัน อ้ายคว่าง หานพาย
 มวนแพนแคงคาตคิน เถื่อตั้น
 คอนรายชนคูนเมือง ความพ้อ
 ทังจำช้อนคนกำ แก่จอม ๗

● แวนผ่อพันท้าวฮ่อน แสงคอน
 ฮ่อมพดเมือปักขวา ชนินเจ้า
 ฮ้วนฮ้วนเหลื่อมธูรย์ใต้ เฮื่องฮาด
 ผู้ที่เหง้างายแต่ัว เล็กตถา ๗

● พระบาทชนช้างถ้าว พานคำ
 พดหลวงไหลถู่ทาง ทักถ้าง
 พวงคำท้าวทนาย ถาเล็ก
 ช้างไทยต่งถ้ามฮ้อย ฮีบเฮียง ๗

๑ แค้น แกวเรือกท่วงเต็นตั้น ตักของ
 เขาก้ คาค้แขงเขือนเวียง ละวักถ้า
 บัดนเจองก้ เนืองพดเค้าเจิงนา นัมหมัน
 เฮาหย่าช้อยให้ เพือนหลอน ๗

๑ สันสนห่างร้างไย่ คาทด
 ผิดคว่า กองกันตายไย่เดียว ดางแต่ัว
 ผนผนย้อยทิวแหลม ไหลดออก
 เถียนหมุ่ช้างคักก้า คาคปะโคน ๗

๑ ทุกชอกเท้าเต็มท่ง นาชวาง
 ทอนทอน ตักของไชยตั้นตม ตักก้อง
 เมือนัน ฝูงพวงพ้อมสามมะเฮียว ฮ่มผ่า
 เถียงตั้นตักตึงคินพ้า เฟื่องเฟื่อง ๗

๑ ถั่วถั่วว่าเบองอ้ายคว่าง ไล่ทาน
 เถิ่นเถิ่นแพนทอกแหลม ไหลเข้า
 หานพายค้องเต่งชน ชนะฮาบ
 เทียนตึงเหง้าหมุ่พ้อม พาบชน ๗

๑ คำเคิบค้องเต่งพวย แมนเฮือน
 ถันตั้นแกวเคือคั่น ตู้ค่าน
 วังเอาได้แกวเผิง ท้าวแคค
 คุน ข้าทานเจ้าทองถ้าน ลูกจอม แท้แต่ัว ๗

๑ เถียงเผดฮ้องฮุ่มฮาบ ถ่มคาม
 ชนเยี่ย ฮ่อมพดแพนออกทาน ทักหน้า
 คัชน้างพวยงาม แกวเฮือก
 อ้ายคว่างผู้ไค้ก้า เกียวทาน ๗

๑๑. เยือกเยือกเบองแกวพ่าย	พ้งหนั	๑๑. ส่นสนตงเคมทง	เซียงบาน
ฮุมชนเฮา แมนหนาตายคุ่มตาย	กะรังช้าง	ฮมฮม ปงแพนทางหอกยาย	ยังค้าง
๑๑. คนค้เบองเซียงเคอ	งฮมม่วน แท้แถ้ว	เมื่อนั้น เริงไถยัยพานคำ	ยกว่าง
ค่านโฮคฮ้างคั้งอ้าว	ตั้งเตียง ๑	เจียรจากห้องโงกอ้าว	ลวดงาย ๑
๑๑. แค้น ทระถ่นเบองแกวเยือก พัดคั้น	ก้นเข้า	๑๑. ค่วงค่างแก้งช้างฮาม	มาโฮง
ฮมฮม ชาวเซียงบานเกิบกาง	ก้นเข้า	ยายพลประคัมหญ่เปน	ชวาซ้าย
ก้นก้นเบองเฮงคอน	คนขนาด	โงงโงงค้องกองเกา	คัมแผ่น
เก๋ำซ้งฮันไต้ฮ้าง	ช่วยหลาน ๑	เตียงฮันแท้ทั้งค้าย	มันนั ๑
๑๑. ขอฟาคไต้ค้หมวก	แกวเผดียง	๑๑. แค้น แกวแค้นคั้นหน้ฮอด	ทังคั้น
ทานพ่าย พันทลายของผ่ากอน	กุ่มฮัน	ปะนมเห็นฮักถั่วคำ	แควนเผียน
แกวเกาฮ้องเฮียงเตียง	ฮว่าฮว่า	๑๑. ส่มมอมา้งฮมคาม	กอนเก้
ฮ้ายคว่าง ฮนฮ้างคักก้า	ฮันทาน ๑	ฝูงเผ่านฮงจุมพ้อม	มากหลาย ๑
๑๑. แค้น ไฟพวกพ้งหน้พ่าย	พัดเวือง	๑๑. เบองเง้ฮ้ายแกวเยือก	ฮุมแทง
บือตือฮัดฮาดตน	เต็งค่าง	พลเซาหลายพาบกอน	กอยม้าง
วางเมือฮนเซียงบาน	ปะเบ้า	๑๑. แควนแควนคั้นคัมมื่อ	ทุกหมู่
แกวเยือกฮ้องโตนฮ้าง	แค้นหนั ๑	เตียงพวกพ้งทั้งฮ้าง	ท่างเท ๑
๑๑. ฝูงเผ่าท้าวแมนมาก	เหลื่อหลาย	๑๑. เขาก้ ดูเข้าไต้ยามเมือ	กอนงาย หน้แถ้ว
ป็นเวียงวางวงหน้	ทังพ้าว	๑๑. ฮนเฮเตยวงเวียง	ทังพ้าว
แกวตายถ่มเท็งคู้	คุงเขือน	คุดหลายถ่มเหลื่อคิน	เคียระคาค เฮวพุน
ไฟพ้องถั่วถาวฮอย	ยาดของ ๑	นัมเค้ฮ้างคักก้า	หมันปาย ๑
๑๑. แค้น เตือน ๆ ย้ายพลไทย	เมือเวียง	๑๑. เมื่อนั้นนางกว่าให้ฟาคค้องกองไทย สะคัมไชย	
ฮูเต เขาเงินทองเคื่องแกว	กอนไต้	นายจวง ทังนายจันท์ถ้ามเมือง	เมือถ้วน
เตียงหน้เบองพวงคำ	ฮันฮัน	นงไต้ค่างคน	ฟ้าเตือน
ฝูงบ่ฮวนฮอยคนฮั	ฮัมฮวง ๑	ทุกที่ถ้วนฝูงเหง้า	ฮอดโฮง ๑

๑ พดเพิ่นพั้นเดยดั่ง ดังกด
 รือจัก ขอตาฉัดผ่าเขา คั้นไค้
 รือว่า ภูรท้าวกอเมือง ท้าวกว้า
 ยังเดา ตะคามไผ่เมือฟ้า เพิ่นพด ๗

๑๑. เสาเข็มเป็นคั้ง แฉกเมื่อน้ำขึ้นขึ้นน้ำลง ของไฟ
แปดตนดลูกดบมือ ไปใหม่
ผู้ว่า มาไทท้าวเข้มแข
พดมากคงใบไม้ มัคมัว

๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐
๑๑ เสาต้นเป็นคอง คองทึงท้อยรือท่อน เทียมแฉ่งไต้หน
๑๒ เสรินแก้งฉ่าค้อยฟ้าง คำช้อย
๑๓ มัดน แถนคูนไท่เจองตุณ พอนเพอน
๑๔ เพ็งทชอเหนยวเจาคอฉ้อยวอนท้าว ทเซ้ง รอบคาย

๑ เมื่อตอน นางกว่ำให้ค้อย ๆ คิดเคียด กำมือ
ผัวตายเต็งไผ่นา เรียงด้าน
ดังมา ขอมมือให้ รวรวอน ดินด้วย ดัน
ยืมมือบ้านชนช้าง ท่อโย ฯ

๑. แหม่งว่า ฮามป่วยดั่งเมืองไทย ปะกันหลวง
คำตายไผ่ตักหนึ่ วิชาได้ ๆ
๒. ฮันนี่ เจ้าหย่าฮันฮมได้ก่า เคา ฟัดฮัน
นางก็ ปนคำควนค้อยโถม ทั้งให้

64 ภูมิเขินเมื่ออวดรัก เดี่ยวคาบ
ร้อจัก อดหน้ได้พอของ เพื่อนรัง ๗

๑ พัก เมื่ออาบนํ้าใจได้ เมืองแมน พันแก้ว	๑ เจ้าทอดถ้อยสอนดัง	เลี้ยงวอน
วางเขื่อนหลังเป่าเดี่ยว	เมื่อนั้น ดองคานดัดบดุดเค	คาชว้า
เป็นคนดำดังดาร์	เทือน เหว้ายเวริง	เจียนคอม
มัดแมงดังพอแก้ว	บ่อห่อน ได้หยู่ดำเมืองกว้าง	เพื่อนพล แดชาม ฯ
๑ ความโง่ทุกท่าน	๑ เจ้าอยู่แก้วเคยทอด	เทศน
ตางเพื่อ เป็นผิวเมียเจ้าโกล	เลี้ยงนั้น ในโง่หลวงชู้คน	ทิวให้
ความตายเพียงมีใจ	เจียมแต่ ทำคนดังสอนด่า	ดิบดี
จ้มกถาวไว้แวนอ้าง	หรือจัก เป็นกำพาวางไว้	แก่ไฟ ฯ
๑ เมื่อนั้น เจ้าทอดถ้อยสอนดัง	๑ ทุกที่ฮ้องเฮฮา	คำทูล
ดำด้ามือดุดทวง	เบือใจเจ็บเวทนา	นงษ์ชัย
หยู่เยอ เจียมปางด้อยด้ายใจ	เทือน หกมีเจ็ดมีหากเป็นมี	ระดูเฮา แฉนอ ฯ
บ่อฮ้างได้กินพ้อม	เพาะเพื่อ เจ้าควด้อยเมื่อฟ้า	จากตุ ฯ
๑ หยู่เยอ ชะพู่หน้านางเกิด	๑ ดุดฮ้องให้แล้วเจ้า	ดิมโถม
ทั้งนางชว้นเผ่าแหว	ชดทาไหลหลังลง	พุ่มหน้า
หยู่เยอ ดัดพาดเนอนางเวียน	แต่นั้น ฮ่มฮ่มเทียนทั้งเมือง	มวนคั้น
ฝูงหม่น้องนงหน้า	ดักเก้ ดุริยด้องชนควงฟ้า	ฮุ่งจวน ฯ
๑ กำเนิดนเฮาเกิด	๑ ฮั่นฮั่นพ้อมพลพอก	ทำคว
พอยจัก วางคนตายพากเขื่อน	มวนควายงามแต่งแกง	แกมด้า
ค้อยหยู่ดื้อเยอ โสภาด้อยด้ายใจ	เทไปถ้วนพันคว	จุงแจก
แม่จัก ค้องต่อฮ้างชนด้วย	ถ้วนด้าฮ้างฝูงเหง้า	แต่งคอม ฯ
๑ ขอบเมื่อ กุหากเมียนมรนาศ กางพล เพื่อนพุน	๑ เมื่อนั้น เจ้าเฮี้ยถ้อยถอยถั่ว	โยชา
ดูเยอะฉั่นกัน เมื่อคุมวางเพิงแมน	เฮาจัก ฮ่อมกันได้ดังแสง	ฮุ่มช้า
หยู่เยอ ผดควนท้าวทูนบัง	หรือว่า ฝูงผีฟ้าลงมา	พ้อมฮุ้ง กัด
เฮวฮับ ช้วนหมื่นร้างหนพ้อม	จักค้อย ป้าทอกถมชู้ดม	ถ่วงแทง ฯ

๑ ชั่ว ๆ เบื่องแมนม่าน เจียงจัน
 ผณผน ขอเพนบัวแบกเกิม เกมค่าง
 เฝียงนั้เบื่องแกวคอง พ้าเจอน
 เมียนหมู่ร้างเรายัง ผ่อคอง ฯ

๑ นางกั ไรเงื่อนถ้อยถานกั เถิงเจื่อง
 เขากั ปะนมกรนบบอกถวาย แถองถ้อย
 ทนทึ ประคิอเหลื่องเหลื่อมฟาย ๆ ไกวแกว่ง
 ม้ามากเค้าเขาเด่น เวียนพด ฯ

๑ มั่นนั้ผู้แห่งเหง้าท้าวหนุ่ม ด้ามมะเขี้ยวเขาแดง
 ผัดว่าเขวฮุ่ม เขาถึงทองท้าวคาย เถิงหย้า
 งาเขี้ยวร้างชาวพอง พดถ้อย
 ขานัน ไปเหนียวเจ้าดุ่มพ้าเจองท้าว ร้อยชน ฯ

๑ เบื่องปากพังววด ค่ายอง
 ขนยนถ้อยหอกปุน เปนถ้อง
 งาโง่งร้างขุนพอง กุนหมู่
 ประคัมพอกพ้องพายซุ่ม เซ่งห่าน ฯ

๑ ทนทึ พระพุ่ค่างเฮื่องเฮื่อ คางคำ
 มวนพายด้านหญู่ชวา รันนั้เจ้า
 ขรรค์ย้าผู้เปนอาว อ้ายคว่าง นน่ถั่ว
 มั่นจัก ผันผามเข้าเทฮอ ชาบเขา ฯ

๑ เบื่องฟางพันพดมาก หานพาย
 หดางทองแขงข่มเมา มั่นย้อย
 ไยไยเหลื่อมทงถาย เถียนอาด
 ทนคนท่าน เจ้าควดถ้อยเจื่องท้าว ทานถ้อย ฯ

๑ ชาติชาติพันท้าวหนุ่ม แสงคอน
 บิอถ้อยถ้อยหอกแถม หลายถ้อง
 ฝูงนั้ คนคั้ไกรฐร ท้าวฮู่ จิงถั่ว
 ใจเบื่องเริ่มชมค้อง ค่อทาน ฯ

๑ พุงพุง พันจำช้อนถ้อยพอก พายคั้ว
 มวนพดทานแบ่งเกิม คามเจ้า
 ทนทึ พระนั้เหลื่องเหลื่อมประคิอบิอ เบื่องแกว่ง
 กั้กั้เค้าเพนด้าน ถ่วงมา ฯ

๑ มั่นนั้ ผู้แห่งเหง้าคางยี่ เขี้ยคำ
 พงดาฮายดืบนาม แหว่งฮ่อม
 จำหนองพันเพ่งผาย ฮ้ายเกือน
 ถ้วนชร้างงาค้อม เคื่องคำ ฯ

๑ เถียนเถียนพันฮ้ายผ่อง รุนคาน
 กอนคอง คัฮ่างแถ่งถ่วงมา มัย
 ฝูงนั้ คนคั้ชเรียงเคื่อ จัอมม้วน
 รือว่า พ้าหยนกงชนฮื่อ ฮ้ามเฮา ฯ

๑ ชาติชาติพันท้าวหนุ่ม รุนเพ่ง
 ทั้งหลายเขาไร่ถ้อย คนกั้า
 ฮั่นจัก หถึงคั้กวนเท่งเมื่อง ม้ามาก
 พดท่านเจ้าดุ่มพ้าถ้อยถั่ว ะเนกนอง

๑ เบื่องปากพพุ่ท่ม ทั้งถ้อง
 เขากั ยินคิออมยี่เจื่อง จอมไม้
 ชาวคชยคั้วแคนกอง เปนท่าน ถ้วนถั่ว
 เขากั ขมราบไถ่นางท้าว ถั่วเมือง ฯ

๑	ฉันนี้ ได้หยู่ทองหากเกิด นางก็ คบใจเจ็บบ่อวาย ชอนชอนชอนสมทิว เดินผ่าน้องทั้งค้าย	เป็นหนอง แฉนอ แฉนอ ให้ใหญ่ คู่คน ๗	๑	ทุกปากเบื่องท้าวฮู่ แมนหนาตายเดือนตาม มือเห็น ผงชู้ชอนเมอบน คั้งคั้งพอมหลังหน้า	ประดับดี เคิมพ้อม บคมัด ชู้พาย ๗
๑	ผ่อกุ ไยไยช้างท้าวฮู่ ย่นย่นยอ ทงลายดั่งดวงม สมสมเบื่องผาดา เมื่อนั้น พ้าเถื่อนผู้ธรรมเหง้า	เขียงมา พ้นเขอ เตยเข้า ยังผ้า เกี้ยวทวน ๗	๑	เมืองๆเหตอมเซนคำ อ้ายคว่างผู้ธรรมกัน ดัดแยกช้างชิ่งเง นายจัน ทนพายคั้นผ้ายหลัง	ไกวแกว่ง แต่งกน ๗ วทหลัง เดยคั้น
๑	ดว่าดว่า เบื่องบ่าอเกวช้นชัม ชมทวน โทมพายด้านดั่งแสง เมืองๆเหตอมควาแ เขาปู้พันไธช้าง	ชุ่มบัน ช้นผือก ช้อยชน ๗	๑	ค้ำเคิบค้องคูงหมู่ ด้ามมะเขี่ยคอกวนก่อนทวน หวนพายกมชุน เบื่องชัมเจ้าดินถ้าน	ไธเบียบ เต้าเคิม ๗ นายจัน
๑	เมื่อนั้น เขาเยชักอ้อมฟ้าเถื่อน เจ้าจัน มวนพดเกาเกอนแสง เดียงนั้เบื่องด้ามมะเขี่ย บ้ำหอกช้องชู้เข้า	ชุ่มชา เชื่องฮาค ชุ่มแทง ๗	๑	ชวาคๆเบื่องอ้ายคว่าง มวนพดตามคัมแสง แองคชนชนมหานิด พ้าเถื่อนค่านหนพ้าว	โทมเข้า ภูวนาค เบื่องชน เทวื่อ ๗ คูนมา
๑	ชวาคๆช้างอ้ายผ่อง ชุนเยี่ยงแสงช้องทาง คัชนช้างพายทดวง ไฟพ้องพ้อมพุงหอก	เพ่งผาย เกาได้ พ้าเถื่อน ทดวงแถม ๗	๑	ฝูงไฟดัมตะเคอง คัคองเกาให้หัว เมื่อนั้น ผดกวนแก้วเง้งฉา เห็นไฟม้างคู้ย้าย	ชุ่มบ้าน เดยไธ พ้งมัว ๗ คายนวน
๑	อ้ายคว่างเข้าพ้อมพี หลังเห็น ชาวเมืองแสงแบกเกม แกว่งด้างเขียงทาง พดยงเท่าชิมน้ำ	พายชวา กวงเข้า กนมาก บ่อเพือน ๗	๑		เอาช้าง นางกว่า บ่อไธ ๗

๑ นางก็ ดับแยกข้างไถ่ผ้า
 หานพวย ไฉ่หวาดทองเกี้ยวกัน
 ขุนย่นพ้อมเพ็งพัน
 ขอฟาดไฉ่หัดร้าง

ฐรณ
 เกาไค้
 อ้ายผ่อง
 ร้อยขาว ๑

๑ แยกกองพ้อมพ้าเดือน
 สมสม ชาวเชียงเคือแ่งคี่
 นายจันผู้ตางคน
 แยกช่องหน้าอ้ายคว่าง

มวนมา
 คาก้า
 นางกว่า
 คนเซ้ง ๑

๑ ดว่าดว่าเบของแมนมาก
 ขุนเพ็งไฉ่เกี้ยวทวน
 หถึงคฺ แยกตายดัมเถียนกัน
 เบของม่าวังอ้อมคนก้า

มวนพวย
 โทมเช้า
 เค็งเคื่อง
 ดั่งเคียว ๑

๑ ผ่อเห็น เพื่อง ๆ ข้างอ้ายคว่าง มวนมาพุนเขอ
 สมสม พวงพุงแบกเกิม
 หถึงคฺ ฆาดาด่วนทางนา
 คุ้มมิดเพียงดมพ้า

เกมหน้า
 เคียวระดาค
 ดั่งฝน ๑

๑ เทอ็น เด็กท่มด้นเหล็ดอที่
 ฝูงแหวนพวยคั้น
 นายจันพ้อมแมนพอง
 ย้ายหมู่ข้างฐรเจ้า

ทุกเคน
 ฐราย
 พ้าเดือน
 ช่นแทง ๑

๑ อ้ายเกอนถัมถุค่อ
 ขุนเยี่ย แยกแมนไฟแคว่งตาว
 เอาหัดอ้งเฮียงแ่ง
 ฐบ่อฮู้ว่า ก้าบ่าวังอ้อมใจก้า

นายจัน
 คกรว่า
 ฐนไค้
 ร้อยชอนท่านรือ ๑

๑ ไม้ไผ่ก้านคนคุ่ม
 ทวนทวน คี่ฮ้างแ่งไฉ่ตาม
 เมื่อนั้น ดี่ควนแแก้วเก้งฉา
 จักไฟฟ้าพุนฮ้าย

เต็มนา
 เต็มข้า
 นางกว่า
 ช้อแพน ๑

๑ เชนค่าน้องฝูงหมู่
 ดึงมา ยินแควนกัวไฉ่ตาย
 ดึงทองย้อยมันเหลว
 ฝัดว่า ไค้ค่อข้างเคื่องเจ้า

เจียงจัน
 เต็งค้าง
 อ้าปาก
 ฐกจอม ๑

๑ ให้เบ็งถ้อยเถิงหมู่
 เฮาจัก ฮอมพดของไฉ่เคียว
 กุกี้ คินงคุด้ามแดนผัว
 มิกแห่งห้องนศรแก้ว

เจียงจัน
 ดางแฉ้ว
 พ้อมพ้าพวยพัน
 ทว่าหถึง ๑

๑ บอกรเพื่อน ให้คี่ค่างดาเหยียด ขยายพดเที้ยวเถิน
 ฝัดว่า แยกพานคำยี้เคื่อง
 เมื่อนั้น ยนย่นย้ายดึงทอง
 ไฟพ้องถั่วดาวเด่น

ใจก้า
 ฐนหมู่
 เกมพวย ๑

๑ พู่พู่เบของแมนมาก
 แฉงคอนฉายผ้าไฉ่ม
 ด่วนนางข้างนายจัน
 เทียนดั่งเหง้าฮุ่มพ้อม

มวนมา
 ไฉ่เข้า
 ใจนวก
 พาบเต็ง ๑

๑ อ้ายผ่องเบของขอฟาด
 ขุนเพ็งไฉ่ร้อยแ่ง
 พังยีน เถียงนักษ้องบนดิน
 เมื่อนั้น แยกเฮือกผู้จรรพ์เหง้า

นายจัน
 ฮุ่มเข้า
 คางน้น
 ออกทวน ๑

๑	ชว้า ๆ เบื่องทำอยู่	เชื่องทาน
	ขุนเพ็งทั้งไร่น้ำ	เตยเข้า
	ถนถนพ้อมขาวปาง	อ้ายหาค
	แย่งชื่อหนังกุโจง	พวยแกด

๑	ชาตชาต ช้างบุพันพวงส่วย	ขัดหา	หวังจัก เขาตายได้โดยดี	ต่งาย
	แกวแกวเลี้ยงแ่งพด	เมื่อน้ำ	เทียนยอมฮ้ายเฮฮ้าย	ชาวเติง ๑
	ฮมฮมเบองแมนหนา	หนนค่อ	๑ แม่งนึ่ง เก้าจ่าซ็อนพอยฮ่วย	พัดมา
	ฮ้ายผ่องผู้ใจกำ	กล่าวแขง ๑	ไผ่พวยเงิงหมู่หลดง	หลดงเข้า
๑	ด๊ับแยกช้างไผ่ฮ้อย	กอยหาน	ส่วนางงาช้างคนเงิง	งัวเอือก
	ขุนเขยแวงหมู่หลดง	หลดงเข้า	ไฟฟ่องเค้าฮุ่มซำ	ซุ่มชน ๑
	หานพวยเปื่องขอคำ	เง็ดแกว่ง	๑ พ้าเถื่อน ไผ่ซันช้างชนชื้อ	หานพวย
	เทียนตั้งเห่งฮ้ายช้าง	ชื้อชน ๑	เลี้ยงฮื้อแกวแ่งมวน	มาได้
๑	ทุกแห่งพ้อมฟ้าเถื่อน	มวนมา	คอนชายชนคนเมือง	คามพ้อ
	เลี้ยงฮื้อคนต่งดิน	จ้งรวา	นางกว่าให้ซุ่มค้อย	เคียดใน ๑
เมื่อนั้น	บุญกันแก้วเงิงญา	นางกว่า	๑ ค้อน ช้างแตกันพระก่อ	เป็นเฮือน ๑
	ฮ้ายหมู่ช้างเมื่อน้ำ	ซุ่มพด ๑	เบือใจเจ็บบ่ฮ่วย	แวนซ้อง
๑	เก้าจ่าซ็อนเห็นง่าย	คู้	เฮาจัก มวนพดซำหัวพวย	เมียนคาบ
	ไผ่พวยโถมค่อชน	ซู่เข้า	ผัดว่า ชนลู่ห้องพิมานพ้า	เพื่อนผัว ๑
	งาฮื้อผู้ถึงทอง	นางกว่า	๑ ยานยาบเปื่องดาวแกว่ง	ผานผาน
	ช้างเพี้ยกฮ้องระเทียนทัน	ทวนา ๑	ย่นชน ยอแพนบั่วแบกเกิม	กางเข้า
๑	เก้าจ่าซ็อนหน้าหล่า	บั้งยัง	หานพวยกมกยชน	ไผ่เป็บ
	วงค์วงค์คกคะมะใจ	หยุดยาน ๑	ไฟฟ่องเค้าฮุ่มพ้อม	พาบคี่ ๑
๑	ภูไซท้าวฮ้อยว่า	วายมิ่ง	๑ คำเต็บค้องจ้งเจือง	จมนวน
	แองคอนเคยผ่าโถม	ไผ่เข้า	ฝูงแมน ตายเป็นผีพามุน	เมือพ้า
	คั้งขอเปื่องเซมคำ	เง็ดแกว่ง	เฮาหัวฮ้อยเฮียงเลี้ยง	ฮุ้นโท
บ่ฮื้อ	ก็หมู่เค้าเคิมพ้อม	พาบเกา ๑	ฮุ้นบ่ฮื้อว่า รายเจ้าทองถัน	ถูจอม กี่ร้อย ๑
๑	แต่นั้น ผู้เห่งเห่งเจ้าเคินแ่ง	มุนคี่	๑ ไผ่ไผ่เปื่องแกวพ่าย	เหลือนา
ฮุ่ยย่า	คุดึงเบาตังโย	ของน้อย	ขุนเขย ฮ้อมแพนหางถั่งซู่	ไผ่เข้า
			ฮมฮมเปื่องผาตา	เถียนผ่า
			บ่ฮื้อ ก็หมู่เค้าเคิมพ้อม	พาบมา ๑

๑ แค้นัน แถงแตกค้ำคั้นพาก พัดผด
 ชมชมดวาด่วงแหง เทียมร้าง
 คนตายเพิงค้อซอน กางไธ่
 คึงคงพนาถว้าง ทุ่มนอง ฯ

๑ ฝูงไฟดัมเดียนคุ่ม คายเค็ง
 ทอนทอน ไทเงินยางคัมถอง เกาค้อง
 เทือนเปนคัง ปาเปนน้าโน้วจิง มกษาค
 นกนากฮ้องมินเค้า เคียนมา ฯ

๑ แม้งนึ่ง ดูรยักดาดค้อยไถ่ค้ำ ออระซอน
 คัมค้ำ เห็นเหตุดำคัมมณ มินเค้า
 ฮันนรือบ่อ ภุทธไถ่จอมหัว ท้าวคว่า กุน
 เคินคึงเค้าเฮาหน้อง เพื่อนเพา แดซาม ฯ

๑ สุนที่ซบเพื่อนม้างหตายถ้าย จมมวน
 ยังก้อ เชนคนเฮาแค้พัน ลามฮ้อย
 ด่วงจัก กอนกันฮ้าหัวพาย เมียนคาบ
 ค้อคู้ พันคั้นน้ยบายม้วน ไล่ไฟ ฯ

๑ ผ่อตู่ ทุกคามมัวคัมทั้ง ยิงกง พันเขอ
 ไหลมวนมาคังคิน จักคว่า
 ๕ หึงคั กงเตนคัวขวางกาบ กากาด
 เดือนเดือนคั่นค่อน้า ยิงมา ฯ

๑ รือจัก บ้านแม่น้ำให้ขาด เงินวัง ๕ น้ซาม
 ฮ้อยที่ แถนคนบาตูกอม ใจก้า
 ฮันนึ่ง เวงจักว้ยปางปรกม เถิงมาปคนแคว
 ผัดว่าฮันนึ่งห้องพิมานพ้า ฮอดคณาน ฯ

๑ ผ่อเห็น ทุกคามพันผดเพือน เติมมวน
 พันพันปานคังไฟ เคือนท้ำ
 กอนกันเพิงเมือปา น้าฮุน
 เดี้ยพวกพ้องฝูงก้า เบ้งบาน ฯ

๑ ข้างท้าวดัมเดียนมุ่น มุกไป
 โฮโฮ ชาวเงินยางโฮโฮ คุงพ้า
 เมื่อนั้น โฮมโหว่แก้วเก้งฉา นางคว่า
 รือฮันข้างคัวก้า เกยจวน ฯ

๑ สด่าสด่า เมื่องบ่าวแก้วท้าวฮ้อย ฮุมพัน
 หลิงคู้ ในนาแถงเดือคณ ค้อน้า
 ฮาวพวงฮันมหาจักร กอนผ่า
 ป้าหอกล้องฮูเฮ้า ฆ่มชน ฯ

๑ สด่าสด่าฮ้อมวอกแวก ฮุมเฮา
 ยนยน ไทเงินยางแยกมวน มาฮ้อม
 ฝูงเขาฮันเขียงเคือ คนรนาค
 สด่าสด่าฮ้าฮุมพ้อม พาบเค็ง ฯ

๑ ชาติชวด ข้างจำฮันฮูแวก จกหลั่ง
 ฮุนเพ็งไล่ฮันตาม เติมเข้า
 หังหังม้ามวนกง ไถอแกว่ง
 ฮ้ายคว่างฮ้อมมรวังไฉ่ ฮัวโกด ฯ

๑ ผู้แห่งเหง้าท้าวหนุ่ม แสงคอน
 ไล่พายแยงหมู่หลวง หลุยเข้า
 มุณกันเจ้าเก้งฉา นางคว่า
 ยินบ่อฮันดังแท้ ท่อโย ฯ

ดาวน์โหลดสิ่งพิมพ์จากเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ วันที่ 14/06/2564

๑ ชาตๆ ย้อยลงเล็กน้อย
หวนพวย ทั้งขุนเขียพ้าเคน
คินบิวชนเมือบน
แต่นั้น ฝูงตูกน้องนางท้าว

๑ ดว่าดว่าเบื่องเคื่องฮ่ง
ขุนชาย กอนแก่งญาตวเคย
โลมเสดาเมียนมรนา
ไฟพองง้างดูหน้า

๑ เจ้าจิง เจ็ดตาบกำแยงแม่นัน คัดคช
มนัน นางเมืองหมายมุงจอม
ทบทพ้อมนยอหัว
เวียงแตกพ้อมครวณชัย

๑ โฉไม่เข้าเมืองไทย
ฝูงแถวเขาตอบไป
เดียงนันทเวียงกัน
พ้องแมกเทียนทั้งค้าย

๑ ยิงยิงเหลื่อมตวเผือก
ย่นย่นเขาขุ่นคน
ท้อว่า คาคูด้วยพวยวง
ยาได้เข้าวังฮ้อย

๑ ดว่าดว่าม้างทุกแห่ง
คำเหลื่องยูไฟรม
ภูธรท้าวจอมทัว
เทียนหมื่น ฝูงตอคค่างเขาเว็น

พอด
ทุกพ้อง
กุมมิด
ท้าวมอน ๑

ฮุ่มเฮา
คกข้าง
ละคาบ
บ่อไร่ชาย ๑

คักคช
ใจกำ
เหินโท
ชัวแดง ๑

ประกันหลวง
ปิ่นค้าย
กิบคัง
คู้คน ๑

แพดาย
มอนเค้า
ท้าวคว่า
ท้เมือง ๑

เทคัว
ซึ่งได้
ไห้กลั่ว
หย่าซึ่ง ๑

๑ เบื่องบ่าวจ้องมทนแห่ง
ทุกคน ยอให้คำวาคี
จัวศวายนันเหลื่อหลาย
เดียงแรกฮ้อยฮ่มพ้า

๑ บ่าวแดนฮ้อมเฮาหมื่น
นางดาเอียงได้หลาย
บางามเจ้าเคื่องดุน
ให้เหยียดค่างระวงไว้

๑ ชาตชาตข้างขัตแทบ
ภูธร ลงพานคำสู่สดาน
หลังเห็น วันได้ซ้ายปางทอง
เดาก่อไม้หินเกียง

๑ ตะแบ้นหน้าหลังถึ
คอนชายคักชอบใจ
มันแดงชนเขื่อนแถว
เข้ดขอบย้าวเมือห้อง

๑ เดยดงชนเก็งท
ขรรมียาเป็นแม่เมือง
นางแก้วไฮ้อาฮม
เทียนแต่ เป็นแม่หม้ายมรเมียน

๑ เจ้าฮ้อแก้วมัวมาก
ลู่ก็ เขาตองดำนั่งเฮียง
แองคอนฮู้ปุ่นเดียง
คอนค้อยน้ำคำเกียง

เขียงเคื่อ
ธาว้าง
ทุกแห่ง
ทัวเมือง ๑

ด้าวฮาม
หลังข้าง
ภูวนาก
แหไป ๑

เทียมเกย
คนไหว
เหลื่อมหลัง
ก้อมกม ๑

ทุกถัน
เคื่องท้าว
คางยี่
แท่นคำ ๑

หอดูง
ยิ่นฮ้าย
ยิ่นยาก
ดวดเหงา ๑

ยิ่นกระดัน
พยาพัน
กอยกด้าว
กด้าวาม ๑

๑ เดือนมา ตามข่าวแก้วกัลยเดช มเหสี
ได้มงามด้นคังอินท์ เมืองฟ้า
ควนที กัดตราเจ้าเจืองทาน หุมมาก แท้แก้ว
ต้องจิ้งหน้าเกากัง ก่อมนอนแดชาม ฯ

๑ เมื่อนั้น เจ้าแก้วชัยพากย์ ดองขุน
คนนางด่อนผูกผม มุข
ให้ท้าว ไปคุขันชาวดัว ผ่องโหย
น้องท่านยังน้อย ไม่พอ ว่าเนา ฯ

๑ ขาจึงคืนคอบ ภูไร่ท้าวทั้งควน โดยพลัน
เถิงบาทานนอบทูน ถวายให้
ธรรมยาต้านพอใจ ชมชื่น
เมื่องนี้ จันมิตไม่มั่งชอน ขอบเขา ฯ

๑ เจ้าหมื่นม้าวไปอาบ มาโฮง
ชาวเขาแห่นแท้เชียง คุค่าน
เยี่ยวแถวคั่นเคินมา ปอมตอบ บ่อชัย
ได้หยู่ทั้งเต็มแก้ว ถอดเดี่ยว ฯ

๑ อ้ายคว่าง ให้บอกข้าแห่นแท้ ถัดเวียง
เมื่อยแถวนี้พ่านอง หิดให้
เมื่อนั้น ขุนเยี่ยค่านคำควน โดยชัย
เขาม่วงได้โดยชัย ที่ประกัน ฯ

๑ อืดดูหยู่บ้านแดนด่อน คาใจ พันเค
เยี่ยวควนออนเพือกคิง เถิงท้าว
หวนพวยค่านชมคัก ค่อมย
เฮาชัย หน้านอกพ้าม่านัง นครขวางแท้แก้ว ฯ

๑ ผู้แห่งเหง้าเฮอชัย คินเมื่อ
เขานางมาหยู่ค่อม คุชัย
เขียงเคื่อนนั้นหาตัง บ้านเก่า
ไว้แห่งบ้าเปนเหง้า หยุ่ทอม ฯ

๑ พายเจ้าค่านคักถั่ว ทุกประการ
ย่นย่นยอพาทพิน ทูท้าว
ดีค่านพ้อมเดอญแดง แด้วอาบ
ประดับหมั่งว่องามท้าง เทไป ฯ

๑ ยาบยาบพ้อมเพ็งเกื่อน แองคอง
ผาตาเตียนแท้เคื่อง จอมเจ้า
เถิงที หอคควนแก้วเกื่องพา นางนาค
ชะพู่เห่นอันด้อม หมื่นปาย ฯ

๑ บ่อชาดห้องเฮื่องเฮื่อ หอคำ
นางก็ บิ่ปายเลียงอ่อนถาม ทักท้าว
ธรรมยาชัยชาน แหม่นวณ
เขาก็ เข่งข้าเจ้าใจแจ้ง หากดงควน ฯ

๑ งามฮุ่งเนอในล่อน ถัดทอง
นางบ่อ เคยนอนดองดวากัน การรู้
มาไท่ท้าวก็อเมื่อง ชับชิง
ใจบ่อพังมาท้าว ค่อยโซม ฯ

๑ อักฮุบ น้องโหยหน้าจาวจิง จิงหุม
ไถมงามคฮาบคัง ชาวดัว
กะพุมแก้วเก็ด เขียวชอด
เจ้าควด้อยชมไถ่ ก่อมเฮียง ฯ

เบองบารคนเขยช้อย ไช้ดอ ๗

๑	ฝูงเพื่อนพ้องเนนัง ขอมือทูนบ่าดี บุญสูงค้ำทุกประการ กาท้องกว้างผไท	ในสถาน บาทำ แหงนถั่ว จูบมัน ๑	นางนางเชอชาวไท บุญท่น เจ้าหมื่นม้าวเขาดัง	ก่งเทด ด่งมา ๑
๑	เจ้าอุแก้วเทียมพ่าง คู่ได้ดังอินท เฮวเฮ้ง ปุ่นเปื่องไซ้เซินตัว ทั้งดำน้องหงหน้า	พยาเจื่อง พยาฟ้า ฝูงใหญ่ ขุนนาง ๑	๑ ผู้พาด้อยตกเกด ตาให้ดเหี้ยวเห็ดอดคอย แต่เทเนอดำแดง กาท้องแก้มป้างซ้อย	เบื่องแหง คือเขม คู่สอาด ชอบดู ๑
๑	โยโย่พ้อมปงฮอด หึงดู โสขขวางคัมคังค่น โลมครมหน้าเมี่ยงแกว ทุกทซ้องตาดัน	ในสถาน เต็มห้อง ดีสอาด มือดู ๑	๑ เกอ้งจก ดูกแต่พายังหยาด อะบึงงามฮาบคำ เฮียกรือ ดีพาวพันทุกนาง ดูฮาบเค้าแชนบ้อง	ชน คณย้อง ในทืบ แปกเขยน ๑
๑	คอยเคียมควกำกาด อะบู่เมื่อนั่งเื่อง เมื่อนน นรันทย์ทอนคัก หน้ากถั่วถอยแซเียน	คิงควน ประนมท้าว โดยพลกษ ขุนนาง ๑	๑ พ้อมน กินกับกานาปาก ดอเกียรตกต่างไท คอกางควกเพงโลม ค็อกุ เทพท่อนบ้องเปงไว	ชอนขวาง ยชย้อง ไต้ด้อง ไป่ปาน ๑
๑	ชะควากหน้าเมี่ยงว่า คังบางงามดำบวน ฝูงนี้ ชาวเดี้ยวควาแดนปะกัน ฮู้ว่า บุญท่นเจ้าดุ่มฟ้าพอยได้ ต่างแดน นนตายา	ล้ำพัน บานหน้า ก่งราช	๑ กาท้องเนอติบด พ้อมน กินเมืองแค้นบ้องทวาร ล้ำพันเชอถั่วถน ฮู้ปากค้ำค่นซ้อย	ด่อนดอน ทายทั ชองข้าว ชอบใจ ๑
๑	เมื่อนน เอยยเพื่อนพ้อมทนมบาท บาไท นางนาง เปนพงดัพนชีฝ่ายแมน	เมื่องท้าว	๑ ผู้นั่ง ผิวผ่าวเนอเขาว่า คู่ได้ดังคำ คอกแควนแก้วเกด เป็นดำเนอเนอน้อง	นางแมน เคียนเนอ เด็ดยวคาค กัวเมือง ๑

๑ พระบาทให้อ้ายคว่าง
ทำเบื่องยั้งปอง
ผู้ขึ้น คึงกมเพียงค้อเหลา
ดื้อทอเทวดินฟ้า

๑ ย่องย่องเหงงามเงื่อน
เฮียงกร้อ นางนงคานดังอินท
เคื่องแยงให้อาวพวง
ไหยบ่อนอยนงหน้า

๑ ผู้ขึ้น เนียดเนียดพุนนางนาค
กะโจมหัวบักบั้นคำ
เคื่องบันให้เพ็งคน
ดาวดำน้องปุนไร่

๑ ผู้ขึ้น รอกเงื่อนพุนชนธอ
ตุงคาม้น้อมเมือง
นรินทร์ให้แองคอง
คึดเมื่อ เขากมช้างไท่ถ้องม

๑ เมื่อนพระค้อย ค้านข้างถ้อยแถงชอบ ชมคุณ
พอยจิง เนืองพดมาฮอดตุง
เทื่อน เขาเทได้เส็นนาง
ตุดาก ได้ดุ่มฟ้าปางนี้

๑ ผู้ขึ้น แวนด้อดเค็ดอมไต้ด้อง ดังวาด
เกด่าดุ่มมัน

เฮียงกร้อ นางงมพันดังดาร์
คึงฮาบเค้าแซนด้วย

ควนเฮา
เปนเจ้า
ชาวผ่อง
ไปปาน ๗

อินทเขียน
เขาคัง
ผู้อาด
เก็งโถม ๗

คาไหล
ควนย่อง
อ้ายเกื่อน
ดีพูน ๗

นางอินท
ทังช้าง
คนพ่าง
ม่อนเมือง ๗

ทังบ้า
ด้อยมาด
คังมัน ๗

มวยเก้า
ด้อมฮาด

ด้องคำ ๗

๑ ดาวดำเชื้อเคียดระดาด
ผู้ขึ้น แมนเฮียงนำดังเงิง
เคื่องบันให้ขุนเพ็ง
มันนั เคยผ่านย้าวหอมเชื้อ

๑ ผู้ขึ้น ระบุหน้าไต้ด้อง
เมืองๆ ปะคัมบั้นคำ
โถมไคฮ้อยเขาใจ
เฮียงกร้อ นางดอดฟ้าดังเค้า

๑ เป็นเผ่าเชื้อฮามาตย์
มีของคานเคื่องนาง
มาก ปงใจให้แองผาย
มันกักมราบ เจ้าดุ่มฟ้าดินด้อย

๑ ผู้ขึ้น ม่างม่างหน้าชาวด้อง
ระบุคึงชาวฮาบคำ
เฮียงกร้อ นางงามแท้เทียมใจ
เชื้อพ้องนงหน้า

๑ พระบาทท้าวให้ แท่ง
มันกั ยอมมือทุนแทบเคื่อง
ผู้ขึ้น พายๆ เท็ดอมกของคำ
ไต้ด้องหน้าตุเข้ม

๑ ปะคัมเบดเก้าเฮียงด้อง
เฮียงกร้อ ดี้ดั่งยมเคียดระแจ่มนาง

เปนเค็ดมั่ววอกของทุน
ของอ้อมไคพินม้า

พอพัน
ถวายท้าว
เพ็งคู้
กว่าเมือง ๗

พระแซไข
กอมเก้า
จงดอด
ไปปาน ๗

แมนไฟ
นับฮ้อย
คนพ่าง
ชอบคุณ ๗

ดีไต้
ควนย่อง
จอมราช
หยุเยื่อ ๗

ซุนทราย
ใจก้า
มะนัเทด
แข่งเขียน ๗

แหวนคำ
นงหน้า
ขรรค์ไหย
อิกนาง ๗

๑ ภูไร่ย้าวกักรชอบ ปุ่นควมควนไร่ดื้อ	รณคค์ เฉยให้	พอยมาไค้คนเสดง นาปแบ่งด้วยปางกั	โถมก้อย ท่อนมา แดเนอ ๑
ผู้ช้น ดีเด็ยวดีชยมาตา เย้ยกร้อ นางเก็ดโกดักคนท้าว	แมนห่อ กถ้าวแพง ๑	๑ ผู้ช้น ออระม้อยเห็องถ้าว โสภาเพียงแผ่นไค	เกดงงาม คองตัน
๑ พ่อมัน กินกับฟ้าทันท คำแดงดินด่งมา เจ็องมันให้ชุ่นเย้ย	นาเน็อง มวนไ้ คนเก้ง	เย้ยกร้อ ดีคั่นน้อยงงาม ดินอ้อมไค้พอด้าน	บัวแบ่ง เจ้าปาย ๑
(มันนัช ชนสามพ้อมเจ็องไท้ ๑ ผู้ช้น หน้าเบ่งนัชนางหมุ่ม คั้งขาวแดงคั้งคำ ภูชรท้าวทอนคค์	ช่มแรง) ๑ เช็ยคาน พันกอน กอยกถ้าว	๑ ภูวนาท้าวให้แท้ง กิดเมือ คุนพายแรงเช็ยคอง ผู้หนึ่ง ดีเด็ยวพันทุกนาง เจ้าดุ่มฟ้าให้แท้ง	ด้ามมะเช็ย ทังม้า โนราช ชุนฟอง ๑
ให้เก้ เก้าจ่าช้อนคนคั่น ๑ เร็องถ้าวพ้อมไร่ช้อง เราท้ โถมลงมาเก้อชา	ก้อยโถม ๑ พอยพัน หิวตัน	๑ ผู้ช้ง ดีช้อคเห็องถ้าว ชองชองดีด้ามอน เจ็องแบ่งให้ชาอพวง ช้อยช้องไร่พันห้า	นางแพง บานหน้า ผู้เก้ ชีกคำ ๑
นางแก้วไอ้ช้งจรรย บุญคอบ ไค้ช้อมช้านคนเก้า	ไจมาก ชวคชรา ๑	๑ ผู้ช้งคักคัก ชือว่า นางจ่าใจแจ่มดี เจ็องมันให้คนเพ็ง	ด้ายยนต์ ดเมอเค้ม พลด้อย
๑ ช่น วิบากเบ็องปางก่อน เวรตันไค้เจ้ามา ตายวางด้าวดาอะคิงส์	กั้มมา แดเนอ นำด้วย ตงเก็ด	๑ ผู้ช้ง ะม่ายหน้างามเก็ง เย้ยกร้อ ดีเด็ยมเม็ยกว่าแพง เจ็องทานให้ด้ามมะเท็ง	ว่าบุญ ๑ บวิบาน คำด้าน
เปนตูก ผู้เผ้าท้าวทันท ๑ ล้อเล็ดถ้าวท้าว ปามังผัวเจ้าตาย	คำวง ๑ กมเฮา เป็นหม้าย	๑ ผู้ช้ง ะม่ายหน้างามเก็ง เย้ยกร้อ ดีเด็ยมเม็ยกว่าแพง เจ็องทานให้ด้ามมะเท็ง มันกั ชู้ด้านเค็งคัง	หุ่มมาก คัมกน ๑

๒ ๑ ๕ ๑๒ ๕ ๔ ๔
เห็นภาพ เติงเต๋นอยจวนซอ นางเทยม ๑

๐. ๑. ๕
ทาทขเนอนางเกด นางเจียง ๗

กองยเจ้าเคาเว เทบเท

เจ้าพนักงานควบคุมพาหนะ

สวนดอกของฝูงเหง้า ขั้วยอด

ทอญเจจ คาคคควนนาววง **ตานยว**

มัททย นานผายนทเทจธ

๕ ๑๒ ๗ ๒๑
๗๐๙๑๑ ๑๒๑๒๑ ๑๒๑๒๑

ทุกทอานเมืองนน

๒๒

นาคตายของบ้าน

๖๕

๖. คณะกรรมการ

๑
๑๑๑๑

11/11/11

นางสาว

ถามทนาย

03717

๑ ดินถึงได้ควนค่า	เด่นคำ	๑ บั๊ก ยินฮ่วนได้ฮ่วนเจก	หลายประการ
ทุกปีแกวด้วยมวน	มาไหว	เพาะเพื่อ ไกตเด่นหาหมู๋เซียม	ฮมเฮ้า
นาคำคั่วแดนดิน	แกวก่า	เยียวท้อ หานพายม้างพลแกว	ได้ง่าย ดั้น
นามากได้เด่นเข้า	ได้ต่าง ๗	ด้อย เจ้าคั่วด้อยเซ้งทัว	จักรวาล ๗
๑ เจื่องฟ้าพ้อมฝูงบ่าว	บานใจ	๑ นาคปากเบ้องแย่งฝ่าย	แมนไฟ
คิดพอดวงไร้อ้อ	เมื่อต่าง	ด่าดีปานคอกเดา	เดือนก้าน
ทุกไทได้เงินทอง	เด่นด้วย	ด้อยว่า หิมพานพันโพธิ์ไชย	มีมาก
มีหมู๋ช้างเทียมโกด	ก้อมโรง ๗	เงินงวดได้ปีด้าน	เด้าปาย ๗
๑ ท้อว่า ยังปอดตงฮัก	พายหลัง	๑ เจ้ากั คิดโคให้เมือฮม	เงินยาว
เจื่องจัก โยงคนไปนั่งเมือง	พยาน	มีพายพอหมื่นทัว	ทั้งมา
กตดินคั่วผาทาม	ทุมชอก	นาคเบ้องเซียงชวน	ดวนหมาก
เด่นเขื่อนชนเป็นค้าย	แวดเวียง ๗	มีป่าฟ้าวคานคัง	ทัวเมือง ๗
๑ แกวออกด้างดงโด้ค	โดยบุญ	๑ ทุกปากช้องดินด้วย	มาคั้น
นาเพียงทุกไฟไท	ทวยคำ	ขุนเจื่องมวนมอบเมือ	เถิงอ้อ
เจื่องบันให้เองผาย	เมื่อแคง	ธรรมยาท้าวเตยกอย	ไก่อตี
มันห็น นามถูหน้าแห้วฮม	ม่วนเมือง ๗	การบ่อมอผาย	พามัน ๗
๑ นาคแห่งเบ้องเซียงไห	แมนเดือน	๑ เอือนไทยกั่วจ้งมวนมี	ฝูงนาง
แกวเหนือดินด้วยมา	มีด้าน	ดมการยดียงไท	ทุกคั่ว
เอือนหลวงถันเงินคำ	ชนเซียน	นาคชววงเบ้องคังจัน	เจ็ดหมื่น
ผ่าชู้ด้านทุกปาก	เป่งงาม ๗	ยุ้ยท้าวเขาต้อ	ด้วยทอง ๗
๑ คุดิดเพียงพอเก็ง	นครอินท	๑ ฮั่นฮั่นพ้อมพดไหย	เหลือหลาย
เจื่องกั วางความควนให้เป	นาน้อย	เงินคำกของกาคดิน	เด่นด้อย
ยังจัก ยินใจเจ้าเซียงเคอ	จ้อมม่วนกุน	เจื่องกั ปุนไปให้อามคาย	น้องพี่
เจ้าคั่วด้อยจักได้	ไผมา บ่อฮู้ ๗	ฮักฮู้ปน้องธรรมฮ้าง	ฮุ่นใจ ๗

- ๑ เจ้าที มาต่างท้าวไทฆ่า บุษบง
ถูกไถดเห็นหมื่นนาง ในห้อง
นาเนืองเบองคำวง แวนยัง
เชื่องเชือกคองดาบเดิม ถวดคำ ฯ
- ๑ ทุกตั้งเทียบทนายขาด บุษบง
บุบเห็ดอวาทเกือกกอย ใจดัง
นาเพียงเบองบัวระพา แกวเอือก
เชือกไทยกว้างแดนเท้า แทบจัน ฯ
- ๑ ให้บุบผู้เผือก บุษบง
บุบคำมาอ้อมเมือง บิดาน
นาได้โพพพัน เจ้าห่อ
แฝงฝ่ายด้านทางท่า บางบิณ ฯ
- ๑ เจ้ายันถอยให้แห่ง อวาท
มันัก ยินเพิงใจจึงหัว หุมด้าน
นาหลวงเบองนาเพียง พายนอก
เงินงวดได้บิณ เจ่าปาย ฯ
- ๑ เจ้าบอก ให้จำชอนถอยไฟ ไทเชียง
มันัก ขนพายไถดังแสง ชุมคอง
แม่งนึ่ง วันเชียงค้อยคดลาด ไถดคำ
คังคังเค้าของคอง อุ่นเมือง ฯ
- ๑ บ่อฮู ก็ดำท้าวทังไฟ ยินบาน
เพาะเพื่อ เตะโรเชือกทวดิน แคนฟ้า
ดมการเจ้าก็อเมือง ด้านโลก
จอมค้อยขุนกำฟ้าปางน เมอแคน ฯ
- ๑ เทอน ดูโชคชัยเดี่ยวดวง เย็นใจ
ยูเท เอาเมืองแมนดังใจ จงช้าง
นักดนมเนอนาร เชียงพ่าง
เจ้าอู่แก้วแฝงช้าง นังเพอง ฯ
- ๑ ดังงพ้อมให้โยย มาเชียง
เมืองๆ ยอบวยคำเทียบพอ เพ็งหน้า
แม่งนึ่ง พระแะไรชั้นเพิงไฟ พระโยมยอค
เจืองยัยยคิงค้อม ออกมา ฯ
- ๑ ท้าวทอค้อยถึงบุ ฝูงพาง
ทวายนเบองกถาดทอง ถึงต้า
ขุนจอมเจ้านาขวาง ด้านย่าน มากิน
จอมค้อย ขุนกำฟ้าพายพิ หย่าไถ ฯ
- ๑ พอยจึง ผู้ก่งท้าวไทอื่น ขมกั้น
แกวกั กัดคมคาวขานทูน ทุกมอ
ฝูงผู้เล็ดเมืองประกัน กงวรา มากิน
ยันทมนคอกุณท้าว หยุ่ดเวย ฯ
- ๑ หังพ้อมโถมถัด เมืองเม้ง มากิน
น่านเขยชมช้อมเชือน ยังหน้า
หังพิชอวามคาย คอพิ มากิน
ฝูงจิงหน้างามดวน ชูนาง ฯ
- ๑ โจมบุบแก้มยั้งยั้ง คันขรด
คอกางค้อยคูนัท ดงเดิม
โสดาฝ่ายเมืองแมน เจียรจาก
ค่านแซกแซมเจียงชัย ดังหัว ฯ

๑ ทุกปากแก้วปักปิ่น ชื่อว่า นางอินทกัณฐ์มณี เนียนเนียนกนกวงไจ เพาะเพ้อ ฮามฮ่อมหน้าแดงฮ่อม	คำควน เด็นหน้า ฮั่นเฮ้ง เฮอน ฮั่นเฮียน ๗	๑ ออระม้อยหน้าฮ้อยขึ้น (โถมงามคือฮ้อยประเทียน นางนางฮ้อยเกิด ทำท่วยเนองามเดิม	เรียงคาน ชาวเข้ม) ปักปิ่น เก็งกัน ๗
๑ หมักหม่อนหน้าท้าวฮ้อย แองคอนเคินไฟไท เจื่องหานไห้วางเคียว เขาพาพ้องกินเหล้า	วางปาน กินเหล้า โดยแพ่ง จิงเฮา ๗	๑ ภูบาลท้าวเก็งยา บันแพ่งเหล้าถึงถ้วน	ยิ่นขึ้น ฮุ่นนาง ๗
๑ แพ่งแพ่งหน้าบักเคียด หัวคังเขาเก็บบดอง แต่นั ๗ คาไคเมียนมวนถอย ผู้จึ่งหน้าบันแพ่ง	แค่มไท พันห้า แต่วหย่า ดุงฮาว ๗	๑ พายดุ่มพันฝูงถู กินตราฮ้อยกอง เฮียงนินเบองนครหลวง แถวเฮียกฟ้าคังได ๑ คัดเมื่อ ท้าวกว่าได้คัเสฟ ทุกแดนคังม่วนเมือง	ฮุนเมือง เกาไค หลายถ่าย ชาวขวัน ๗ ดะบัดไซ แถวให้ ๗
๑ เขาฮ้อยแก้วเทียมพ่วง โถมพาดเพ็งแจ่มเจื่อง นักถ่มด้อยโถมพาด ระพาคพ้อมประนมไหว้	พายขวา ใจกำ เนาเน่ง บาทคำ ๗	๑ พระบาทท้าวทองที่ เงินค้ำมนมั่งเมือง คนพด้นชนโฮงทอง ฮ้างเฮ้งม้ามวนเค้า	นครประกัน นองเค้า ทูนย คังเมือง ๗
๑ บางพ่อง จิงไทยหน้าฮิบดี เมียงเมียงมาปิ่นบาง นางนางเนอชาวพอง มักเมื่อ ๗ ดนกายด้นแพ่งด้อย	ดอนดาว แคคิน พันมาด แตกสลา ๗	๑ แมนนอบนิดเองวราช เจื่องกั ผายเบ็งชรผ่อไท เมื่อนน ภูมัทาทงเมือง เฮฮับ น้าวนอกพ้าม้าไหว้	ฮุดับ ทังชา ค้วนคว่าง ฮู้พระยา ๗
๑ ดะฮาดยั้งปักปิ่น ชมบาเฮื่องดำแดง นางนางแก้วเกล้า กาท้องก้าวงามยั้ง	ดะดา หลิงท้าว หอมฮั้น แมนเวียน ๗	๑ เมืองพ่างไถลัแผ่งผ่าย แมนหลายเหล็ดฮ้อยฮาม ฝูงนครก้าผาทาย เขาดั่งม้าฮานถ้วน	ฮุดร กัเลิง ขอฮ้อย วอแต่ กัเลิง เคื่องคำ ๗

- ความสอดคล้องระบบ TUDC โดย นายสำราญ นวนชัยภูมิ หมดอายุ 14/06/2564

(1) ตรงน้ดูเหมือนจะกลัวความไม่ใกล้ชิดต่อกัน

๑ อนันต์ ขกขอดก้อยแดงแต่... เพิ่งมา
เป็นปอมดังดู... ดอนไว้
ขาดอนอาจมกเคียว... ดงเพอน
เคยงพนองผ่งได้... คัดน ๖

- ผู้คอย คณบดีกวดขันทุกประการ กอปรเกล้าฯ

ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ PDB โดย นายสำรวย บานชัยวัฒน์ รหัสยา 14/06/2564

๑ ดัฟฟดังเพียงปุ่นเก็ง	กฤษโร	พอเมื่อ ปาบังถ้วนกัมมี	มากอบ
เฮาจัก ดแวงด้มความช้อยเฮา	ฮุมซ้า	เลยเกิด เปนมแม่เนอแนวฮ้าย	ฮ้างชระนี้ ๑
คนโค โยไธ่ถันมรทา	ทวารปาก	๑ เวรคอบค้องใจด้าย	โดภา
ค้ำนค่อหน้าค้ำฮ้าย	เมื่อหลัง ๑	พินมีแขวนจ้องไฮ	เฮฮ้อง
๑ คอวนที่ปะใบไธ่เยอนยาก	ด้ามมี	ฮัน ยถาแท้ถ้อนดู	หย่าประมาท
ยังเต่า เด้ยใจหลังเมื่อตุน	จึ่งเฮาเดียง	พดไฟพ้องทงค้าย	ค้อยคง แต่เนอ ๑
ฮันนึ่ง ยามักดงเมี้ยนาง	หน้าหนุ่ม คว้างเฮย	๑ บัดนักจัก คดากแห่งห้องหอมไฟ	เมื่อเมือง
คึดคู้เพียงกิงงวน	เจ้าค้าย ๑	ก่อนแล้ว	
๑ เมื่อปากค้ำนกอยกถั่ว	คำฮัก	มาฮามทงตั้งฮุน	เฮาฮ้าง
ต้องเต่า เปนไม้ค้ำด้าย	เผื่อผืน	เม่งนง วนเฮียงพินผาทอง	เทียวก้อง)
เก็งเมื่อ กัมเวรฮ้ายแสงโพย	ผิดแผก	ค้เก่ ฝูงบ่าวตงพดข้าง	เหี้ยมค้าย ๑
ยังยั้ง แดงคาบคั้นคัมซัพ	มึงมรณ คว้างเฮย	๑ ฮันช้องโกตเทียมพ้าง	ภูธร
๑ ซักแทบท้าวผู้ผ่าน	กามะทา	วันด้ายไธ่ต้องภู	เพ่งชน
ตูกี้ เฮาถ้อนใจฮุน	จำแจ้ง	ฮวนไธ่ก้องฮอน ๑	พินพาท
เพาะเพื่อ ฮามมาฮ้ายเมี้ยนมาร	นักกระเผก	ละเม็งแด่นฮันโดนเต้น	ไค่หนึ่ง ๑
ใจฮ้องฮ้องจจจค	โจโร ๑	๑ กระถึงยาตรพ้องโกวแกว่ง	ฮ้ำแพน
๑ กัมเพดเพียงทวายนัน	ไซยดี	โยฮามวนเคื่องกัง	แกมจ้าว
พาโตเคยเกิบกุ่ม	ก้าว	นางมาคพ้อมนางแมน	แก้วฮู้
กอยแทงท้าวภูม	เมียนคาบ	ทุกทให้ถามท้าว	คิงไค ๑
อินทหยู่ดำเมืองฟ้า	ต้องฉาน ๑	๑ ตูหยู่ด้างเฮือนกัว	เหิงนาม นันแล้ว
๑ ผายเบ่งน้ำอบฮาบ	ดังดี	โนนกรรมหมื่นนาง	นงหน้า
คนคานเนานังเมือง	ดอระฮ้อน	เจื่องจัก ฮัมเพงให้ไผเมื่อ	ไผหยู่
ฮันว่า นางมารนฮ้าง	เม็กกระชาด	พระบาท เจ้าถุ่มฟ้าใจแจ้ง	จิงชาน ๑
โจรม่อฉั้น (เมางวน	ง้องค้าย) ๑	๑ จักแบ่งไธ่ค้อนหยู่	ไผเมื่อ
๑ (เคยเต่า มรนาคเมี้ยนเมื่อ		ประมาณเมื่อแต่เพ็ง	พอใช้
แดนปายกัปปหยู่ฉาน	ในหม้อ	ฮันว่า ยิ่งฮายฮ้างปุนพอ	ใช้ชวง
		ให้กถั่ว เจ้าพินฮ้องนางไทย	ทงหตาย ๑

๑. ระเบียบได้เป็นปกติ นายสำรวย บาน้อย ไร่ ๒๕/๖๔

๑๐ คุหาตากเลื้อแฉ่นฉ่า	ของแถว	ย่นย่นย้อยขดก	นองทุม
เฮื่อง ๆ วนด้องพาง	พุกฉ่าง	เพราะเพื่อกจกจาก เข้าป่าไม้ดงกวาง	ปักเมือง
แถวทางด้นพังพาย	บดมืด	๑ วิบากไฮ้เวรก่อน	มากนอง แฉ่นอ
อามก้องเท้าถึงช้าง	ฮ่อมผัว ๆ	ความอามันคังเคื่อง	ฮ่มฮ้อน
๑๑ ออระทัดเทียนฟุ้งลูก	เมืองตาม	ย่นย่นค้างทางยุง	เคื่องระดาค
หนั้ว ๆ ฟุ้งหมู่เมื่อย	แถวให้	ด้นด้าหน้านางท้าว	เฮื่อเฮื่อง ๆ
ขะดอนด้นด้าฮาม	นงถ้าว	๑ คุฮาดเนือชนไห้	โถมพาด
เข้าผาบได้ออระด้อย	ขู่เมือง แฉ่นอ ๆ	บาเจื่องจิดลูกเมือง	เมือหน้า
๑๒ ค้าวค้าวค้างอวนก่อน	หลายพาย	กางวันคัมขคดิด	หนวดหน่อง
นางดาเฮื่องช้เหลื่อ	หลังช้าง	ฮ้ายควาง ถ้างท้าวทันท	พระฮามเพ็ญ ๆ
คูนฮายชนคนเมือง	คามพ้อ	๑ ข้างขว้างใช้ชดแทม	เทียมไค
ยั้งยั้งดางถายถ้วน	ถ่วงทาง ๆ	เดียงคนนั้ดุ่มเทิง	ทังชัว
๑๓ เมือนน เจ้าอยู่แถวชน	ทองเหิน	ยอแฉ่นด้อยเอาไป	ปุ่นแจก
ทงยูกางฮ่มงาม	มังก	ฟุ้งด้าท้าวของถ้า	แทมทาง ๆ
เดินเดินฮ้ายแพนแดง	เคื่องระดาค	๑ ออระแนกเนือเจื่องย	หลังแด
ฟุ้งม้าวยงเขาช้าง	ฮ่มคาน ๆ	หลายนางเจียรจากโดย	ดอมเจ้า
๑๔ นางเกิดชนพังมาด	กลาโคด	เทะถายเนือนั้ดะดี	ด่งเดียดคาค
พายถารปุ่นด่แฉ่น	จิดยัย	ฟองเฮ่ง ชนช้างทงพ้อง	เฮ่งหัด ๆ
นางชวันเนือหงไค	พ้อมพาก	๑ เพาะเพื่อ ภูวนาท้าวจกจาก	เมืองหลวง
เทียนแม่หม้ายเฮือนกว่า	ถักมอญ ๆ	ผายเค่งบักออกมา	เกยถ้าง
๑๕ ขู่ปากถาหนแห่ง	นางเวียน	พังงามห้วงเดาตา	เฮียงแทม
ฮ้องฮ้องค้อคู้เหลา	ผิวผวน	พระบาท เจ้าตัวช้างใจแจ่ง	นังเนา ๆ
นางมนผูล้อเกียรค	เขียงแซ่	๑ ขาญแทมโกดักคห่ม	เฮ็งโญ
ทุกทเทียนยอยของ	คู้คน ๆ	ทงโถมถ่เลาว่าดอง	เดยฮ้าย
๑๖ เจียรจากบ้านโกดแม่	ดุงอาว หนแต่	แพนเชนค้างดาวคำ	ไหลหลัง
นางหลายเหลื่อฮพิง	นางช้าง	โยเซต้าวฟุ้งเหง้า	แท้แทน ๆ

- ๑ ยั้งยั้งเหล็ดอมไถวแกว่ง จำร
เตดั่งรีเพงพาดเคน เดียงห้า
กุ่มขรข้างพาคำ ยกย่าง
ฮาวดั่งทำทอของดำน ที่ทาง ฯ
- ๑ เจ้าค้อย คิ่นพ่างห้องทนแห่ง เมืองลง ก่อนเณ
เทนางคืบคินนา นองข้าง
บุญดั่งเจ้าชาขาย กอยกถ้าว
ฮาวหญ่ ข้างชอกฟ้าพั้งเบอง หมู่แมน แด่เนอ ฯ
- ๑ เยี่ยวว่า แกดคำว้างขูบ้วน พายหลัง บ่ออยู่
พดหลวงควนเต่งดี คาไฉ
หุนบั้งทำทอของเณ แม่นมิ่ง พายพุน
ให้ค้อย คิ่นบ่าไม้เขี้ยวไซ่ ช่วงเณ แด่เนอ ฯ
- ๑ แด่นัน ทูบบาทแด่เจ้ายี่ ดีดา
พดหลวงเณท่งเพียง ทุกดำน
แองคอนยัยแพนคำ กดาท
ม้ามากเค้าเฮียงฮ้าน ฮ่มแกว ฯ
- ๑ เจ้าอ่แกวแปะป็น หิดิงดู
ขดทนองถั่งแกว แกมให้
ภูธรเจ้าจอมหัว ย้ายย่าง
เดียงเล่ไฟทักมก้อง ก่อมชาน ฯ
- ๑ ฝ่อคู้ พ่างๆ ข้างนางหลัง หลยตาม
หถึงเห็น ดีไวดานหมิ่นดำ ถมค้อง
อามทวมพุนพายชวา ดอนค่าง
มีดอกไม้บานช้อง ขู่ประการ ฯ
- ๑ ยามเมื่อ ถมหว่างค้องพดขอด เกียงบือ
โฮยโฮยชดฮ้องหวาน หอมเข้า
นางขวันด้อยดีพาว นางเกิด
เซาพิน้องนางทำว ฝ่อค้อย ฯ
- ๑ เทอน บ่อฮ้างไตคิ่นคอบ เมืองปะกัน แด่นอ
คำเคื่องคิดฮ้องฝัว ผิวม้าง
บคิน ราชเจ้าจอมหัว เปนฮาด
กัเพอ บุญยกวางเปนช้อย บ่อเถียง ได้เดว ฯ
- ๑ ชะพาดข้างชู่เคื่อง หนีแฉ่น
เซากี เฮียงพายมวนแท้เจื่อง เมื่อหน้า
ฮอท้อเท้ายางกาอ ตกท่ง
เมื่อนัน แกวก้าพ่าเหลียวให้ ฮ้องเมือง ฯ
- ๑ ฝู่ก่งทำวแมนก้อง กองทูน
เฮื่องๆ วนด้องลง คดาค้อย
พดหลวงเท้าเฮียงบาน จำป้า
เฮือนดุ่มถ่านค้อยช้อย ขอดคาย ฯ
- ๑ ฝู่ เขาผาบเขี้ยวมก้อง คาวนอน หนีแฉ่น
พดหลายเหล็ดคั้งทาง ทุกค้าย
ภูธรเจ้าจอมหัว กอยกถ้าว
เปนคั้ง เขาพากงฮ่มไปดู่ เงินยาง แด่นอ ฯ
- ๑ คำวคำวค่างเฮื่องด้อง คาวคำ
ภูธร เฮียงเกยชวางด้องลง เมื่อกว้าน
ดำด้าดวนนางแกว เทียมพ่าง
แกเคื่องข้างงาฮ้อง แมบดง ฯ

๑ ผู้ก่งทำดยกย่าง
เดินๆ พายเมื่อโฮงแทบเกย
มุนตชินคนเจอง
ตั้งดำค้วนครกวาง

๑ แตนบ้องเท้าเทิงขว้าง
คุเฮื่องงามแทบเขา
ยหยนเหลื่อมดวงปาง
ก้ายชู้ค้ำยหยนช้อ

๑ คำคาดต้องเท้าทอ
คุเหลื่อหลายหลดากแถว
เซียงบานแจ่งจักงาม

พระบาท ผู้แก่นไท่เนานัง

๑ ทุกดังพ้อมฟูไฟ
เขาก็ ย่อมทวัระพี่ยนเจอง
ประมาณเท้าแทนความ
เจ้าคิ้วด้อยชานแรก

๑ ทุกคาบข้างเทียมเฮือ
แคนนา เนืองเกินทองแทบทาง
ดวดดว่าเท้าทวารทอง
เมื่อนั้นเจ้าเต่า คึดยังอยู่ถึงอาย

๑ ฝูงเผ่างอันชนชาติ
เยยคำทงเกอนคาน

๑ อิดูเขาหญ่ ดังต่างท้าวบ้านชอก ไก่ดเฮาพันเต
ห่านพายฮับอามี่

คาวนโหลดคำเขาฮ้ายทั้งหลาย บานชัยให้วักถ้าว 4/06/2564

ผิวว่าท้าวฮ้าง แด่หมู่ช้างคั่นคอบ เงินยาง ๗

ล่งดี
เฮียงฮ้าน
จอมราช
ผ่อเมือง ๗

ด้ทน
เซมหือ
ผาด้าท
ชอบตาย

เทิงทวาร
กะทำได้

แวนยั้ง
ด่างดี ๗

เซียงบาน
ทังเหล้า

เถิงด้าม
แรงาม ๗

งาขาว

ทวายที
แถวกำ
คว่างเมือง ๗

พงกระกุด
คนคั่น ๗

ใจแก่

ให้วักถ้าว

๑ ให้ฮับ ไร่บ่าวแก้วไปตุ
ขอฮ้อย เอนางจอมค้วนหน้า
พลหลายเต้าคนเจอง
เมื่อนั้น เจ้าหม่นม้าวเดินเหล้า

๑ ยั้งยงนำถนเหลื่ออก
ฮอระซอน เลี้ยงภูรกรถ้าวผู้
นุเนื้อเนื้อทวนพาย
แก้วแก่นไท่ชว่นเพื่อน

๑ แคงแคงเมียนแคเล็ก
ฮัมฮัมมวนค้วนแดง
ชะบุนือเล่ดวยทอน
วันเฮือค้อยเหมือยง

๑ ล้วดว่าช้านบนาก
ทังหลายเคยเฮียกถอย
มาไท่เมียนเมื่อนอน
เจ้าฮู้แก้วแฝงข้าง

๑ กระเบ้นหน้าขาวต้อง
ราชาชมรูนาง
เมื่องนี้ เกอนโคกค้อยคาง
คึดยังง้อมใจคำ

๑ ทุกที่ฟ้าคังเมค
แปกค้อยเฮียงฮูปเดื่อ
วาโยเปื่องไถกวนัน
หนาวหน่องผ้าถมพ้ง

ชาชาย
แรงท้าว
ตาก
ฮับเฮียง ๗

ไท่เพียง
กินเลื่อ
บันแพ่ง
เอาโตง ๗

ดาง
มาคัง
เลื่อหย่า ?
ก้องกาย ๗

ประนมกร
ถ่ถานถ้าง
เทิงแท่น
บ่อกดา ๗

แดงคาว
นอนช่อน
ด้นผ้า
ค้องแด ๗

เมโค
ด้นม้า
ไผ่ป่า
เผื่องปีด ๗

๑	ฝูงเพื่อนพ้องประคับประคอง
ปักดำถ่วงอันเลี้ยง
เหมื่อยชวายน้อยเย็น
พระบาทเจ้าใจหัว	ยายยัง
ตุนได้
ลงหยาด
ฮ่มเพิง ฯ	๑	พลพอกพ้อมพายดั่ง
ระคนแพนมาควน
ซอนซอนก้องปักดำ
ฮ้องฮ้ำฮู้ฮ่มถ้ำ	ตงคอน
เมือหน้า
หลายหลาย
ถ้ายคอน ฯ
๑	ชะพาดพ้อมเคียงเคียง
สาวด้นมประดับนัยน
ออรระซอนค้อยราตรี
ผู้แห่งเหงาหงอน	ภูมิ
แยงเผ้า
ไถ่ฮ้อย
แนบแคง ฯ	๑	กิดเมือ ท้าวพากฐ์หนแห่ง
ซอนซอนเที่ยวท่องดง
หัดเห็น จำปีพ้อมจำปา
พวยพืดไม้เป็นถ้อง	เซียงเคือ
คานช้อง
บานแบ่ง พันเยอ
ถักกัน ฯ
๑	พุงพุงห้างข้างฮ่ม
ภูธรจัดลูกแก้ว
บาไทท้าวดเวยงาย
แพนมากเค้าพอด้าน	เซียงเกย
ไปเข้า
แฉ้วหย่า
ฮอกฮวน ฯ	๑	แม่งหนึ่ง พันแห่งห้องบ้านเก่า
นางหลายค้อมชู้คน
คักกอน วนได้ช้นชวอน ฯ
เข้าป่าไม้ดัดฮ่ม	เซียงบาน
แควนหม้อม
เซียงโลก
ผ่อหลัง ฯ
๑	ดงว่าๆ แฉ้วฮ่มข้างไถ่
ทอนๆ กองมู่พวง
พวงคำฮ้ำฮู้
ม้ามากเค้าเดินกอน	เงินยาง
ดุกเข้า
ฮ้ายง่า
นันทวาน ฯ	๑	หังฮิน กุโงกฮ้องแกมหมู่
หังหังเคียงแซกแด
ดั่งคาเค้าฮ่มฮ่ม
จับจำกัซอนช้อน	มขุฮุ
ดั่งฮู้
ในเถื่อน
ฮ้อมคอน ฯ
๑	ฝูงบ่าววงฮ้อมเขาผ่อง
มวนพดเลยดั่งไป
นางหลายรณกฤษ
หว้ายหว่างกว้างถึงที่	เพ็งผาย
ป่งฮ้าย
ฮ้าย่าง
ดอยแคน ฯ	๑	แม่งหนึ่ง เถิงเรคช่นเขาม่วง
นางหลายด้อมหยู่ฮวน
ฮามันกันเททอง
เขาพินฮ้องทิวให้	เมืองประกัน
แควนช้อง
ทนต์วาด
หอดแสก ฯ
๑	พ่วงพ่วงไม้เบืองไม้
ภูฮ้อยแฉ้วดั่งแฮ
ดั่งค วาวแจ่มบดลือ
มัวมิดไม้เป็นถ้อง	ดมปีอ พันเยอ
ฮันฮ้อย
หนานทอน
ถักกัน ฯ	๑	รือว่า มาจากห้องเพนทาด
ฮอยบ่อ ทำบุญแข่งข่มไทย
อนิจจาโฮมามี
เฮน บังเกิดห้องเมืองแย	ทาด้า เพื่อนน
ไทยแพ
เบี่ยนนาป จิงแดก
ผ่ายแมน ฯ

- ๑ เหมือนจัก ไถความเลี้ยงดูชั่ว เงินยาง แฉนอ
 กอนคอกนายเขื่อนแดน คงชั้น
 ผางคัง เวรช้ายฮอมเวียน จำจาก
 ชันท่อนท้าวพวยพูน ต่างหัดม ๑
- ๑ ผ่อคู ฐะควากไม้กวางยอศ บัพพา พันเขอ
 ออระทิมบดเมคเนือง นายช้อน
 เต็งคู แกวทางเทยนมยุรา ฮิมไย
 ภูมเรตชันแฉงด้อย ซาบซอน ๑
- ๑ คักอ ดมเบ็งเบ้องปิวไ้ รุกขัง
 มาตาควงอ้อนฮอน เหลืองแท้
 พระยอมยังย้อยเจียรระปาง เป็ของยอศ
 บางหล่นบั้งบานแจ จ้อจ ๑
- ๑ ชางชอดซ้อเฮี้ยวชุ่น ฮิมผุ
 ดำชันนตุกชาง แซมพัว
 ชมพูพ้อมแพนฟาง แมนม่วง
 นกเฮ่งฮ้องชมทอว์ หมุ่คนา ๑
- ๑ มินต่วงดำเฮียงเฮ่น เขาทอง
 มยุราเฮยฮ้างเตียง ฮิมถำ
 ชุมนางหม้อมทั้งผอม ผิวทอ
 เพาะเพื่อ กายกั้มกำแดนแย้ ดวดกระดัน ๑
- ๑ เจียมแต่ท้าวกวาดัมมรนาท กางพล เพื่อนพูน
 กัย้อม ทงอาบันหญ่วอน แวนหม้อม
 มัคค มาคามไท่เทียกหน เห็นประเทส
 มัวมิดไม้บัวช้อง รือทาง ๑
- ๑ แค้น ดีเลตข้ามเขาขอบ เมืองประกัน
 ชวาม ๑ ดูรยี่ดองวาง ปงฮ้อน
 ฮมฮมม้านันควาน แด็กอน
 คักอ พายแกว่งยอนกระดิงหัวว ด่วงทาง ๑
- ๑ หมักหมอนหน้างถาว ชินกระดัน
 มาไท่เหลียวผ่อนาง หงค้ำน
 เพาะว่า อาบันหม้อมทั้งผอง ฮมชะราก
 เจ้าแผ่นดินคิงฮู้อยู่ ย่างวอน ๑
- ๑ เจยลวด พิลัดตากหล่นให้ดว้าง ไถกา
 กั้ววอนฮอนคั่งเคิน ไผกว้าง
 กัย้อม ทวนเขี้ยวข้ามอะเร้งภา ยาวโยชน์
 พัก ฮักฮูบน้องแพงช้าง เก็งกัน ๑
- ๑ เขี้ยวทอ หิวโหดกันฮามทอด งาด
 ยาเฮ้ง ทงอาบันหล่นผาย เดี้ยงบั้ง
 วอนชวอนน้องหงดี ชูฮ้อน
 เมื่อหญ่ด้างเมืองถ่าน เพื่อนกัน ๑
- ๑ หมักหมอนเนอเขาฮู ชวนเวียน
 ประมวณทาชาบกร กอยถ้อย
 กั้มอ มีไทยค้องเบี่ยนไค คานพยาธิ
 คักท่าน เจ้าคั้วด้อยทุกเมื่อ มัคดา ๑
- ๑ ฮันนัง ผู้แทนเชอชุนชาติ เขียงเคือ
 เก้งนายด้อยคณาง อามฮัว
 เขี้ยวทอ ชวนหลอนคั่นเมื่อไซ ชมพี
 กั้วกันแกว่งแพงช้าง ลูกตุง ๑

๑ พัดสดากยอนทุกที่ ก็รู้ตื้นห่มหัด คอนคอนคำผันเมื่อ แด่น้ำห้วยเขาช้าง	ทนต์มร เขาขว้าง เมืองเก่า โยธินยาว ๖	๑ สด่างนกกิ่งเหี่ยว พวงแดงปายชอกชอน อัมพาพาดตานหวาน เหล่าไทยคังเค็มที่	ปูปลา ยัมเจ้า ม่ม่วง มะขามเพียง ๖
๑ เมียนเจ้าแก้วภูวนาก พังยิน สดาง ๆ เติ่งได้ดาง เงิ่นเห็น พระนวิไม่เชี่ยงถัน บ่ออยู่ ก็ถันค่างลายถัน	ดักหัว โถมรู้ ถวายนอด ถ่วงทาง ๖	๑ ทุกช่วงเช้าชมสี พวงก็ เติ่งกันทูนบาทเจื่อง บาดผู้บุณคาม ข้าวขาวโหว่ทูนท้าว	ยินดี จอมไท้ ยลยั้ง นังเนื่อง ๖
๑ แม้งหนึ่ง เติ่งแห่งด้าว มาทอด ขุนพาง ขอนบาไท้ที่เชิง จุควายค้อนพันตัว ข้ายหาต ด้านเหนือเจ้าเงิ่นที่	พุดง เมือกวัน ดาเด็ก คางนอน หันแดง	๑ พระบาทท้าวทอนฮีบ อาวพวงพอยแจกปูน เด่น เติ่งขันคังพานสด ถันรู้พ้องขุนธา	ฮีบชาน ปงถัน ชองหมาก รู้คน ๖
๑ ะเพือก กว้นหม่นห้องยุชอด ระดอนนางด้พัน แพนคำพ้อมเซมบัว คนคิน คังหมู่ค่างดาเฮือ	ปงคัว กลาช้าง เค้าเห่ หลายแดง ๖	๑ เจ้างวักด้านพลด้วย แผแผเขาถกพาง เมือง ๆ เหลือมวันได้ ดักอ ถมดอดไม้ใบค้อม	เติ่งเบื่อง ทูนโหว่ เอียงอ่อน แค้ญ ๖
๑ เติ่งแต่ ค้าวช่วงกว้างของฝาก หลายประการ แจนแจนฝูงตูกพาง ทุกพวยพ้อมเค็มมะขาม ปะคัมหมู่เข้าชาวฮ้อม	หามเหล้า มวนมาก ได้หาม ๖	๑ ออระทักฟ้ามค้อม ระบ ฝูงนางแกอนังเนื่อง เมื่อนั้น พางบันเหล้าฮ้างทอง ค้าวช่วงกว้างบันพ้อม	คอยของ ฟันเยอ คอยท้าว คังฟาก หมิ่นไท ๖
๑ ทุกปากเทียนฝูงหมู่ กวางฟานตามหมู่หมิ่น ยงทองแปดคุด นกชอกจันทั้งไถ	ทอระพี เหมื่อยเหม้น กิกวาง ลิ้นแดง ๖	๑ น้ำเด็กถันเพียงปาก อาวพวงไถแคว่งปาน ขุนจอมเจ้าเซียงผา ดูหู่ฟ้าคูนค้ำ	ฮ้างพา แพนค้ำ แปนใหญ่ มากิน ช้อยแฉ่งตูกเนอ ๖

งามดู
บานพ้อม
ตงกอน
ตงรี

นางขวัญ
เดินเจ้า
ไซ้แม่
แพ่งแค ๆ

นางมุน
คังค้อม
แต่นียง
ซบเคียว ๗

นางเวียน
ใจแจ่ม
อายผ่อง
อ่อนพอง ร

ใต้
คือน้อง
นางเกิด
แปกเขียน ๗

แองคอน
ดาฟอม
ถวนคู้
ค้อยเดี่ยว ๆ

๑ ปานัน^{*} ทนแห่งอัมภุหุ^{*}
ยังคอย คงไม่ต้อยเจียม
อันหนึ่ง ต้นเททองเงินยาง
ใจแรงขันใจหนัก

ฉันทะ^{*} นเค
จำหนึ่^{*} ชู้บ่อ
หลายประเทศ
เจ้ากระดาน ฯ

๑๑. แต้นน นรตักวณเมือแต้น ทนดะซอน
 ถ่าถ่าณินอู่เมือง แฝงข้าง
 ทุทพายเมียนเมื่อนอน นิททแห่ง
 คัดยั้งผู้ชรรมข้าง ถูกสูง ๗

๑ พ่อเมือ ^๕ดม ^๕เบ้งเบอง ^๕เหมยหยัน ^๕หนาวรอน
 พาย ^๕สูง ^๕ไก ^๕ชัน ^๕ชาน ^๕ก้อง
 ด้ระ ^๕ตอน ^๕ด้ ^๕ฉวน ^๕นาง ^๕แกว ^๕นง ^๕ถ่าว
 นอน ^๕แทบ ^๕ท้อ ^๕งโฮ ^๕งฮ้าน ^๕หมิ่น ^๕เด้า ๑

๑๑. เมื่อนนเจาย ^๕คุมข้าว^๕บ้านเก่า ^๕เรียงเคอ^๕
 สมก้าเตา^๕เมื่อมา ^๕หิวให้^๕
 เหลือสาม^๕อย่างดัด ^๕นอนเบ้า^๕
 หว้ายน้ำ^๕ไม่คงกว้าง ^๕ฮอดตุง ๗

๑ บัดนี้ มั่งคั่งได้แจ้งแล้ว เทเพกกัน
 หอดึงมีหมื่นนาง นอนห้อง
 พดด้วงคุณคัมคอบัน เพียงไผ่
 แด่นดำร้างจางร้าง หย่อน

๑ อ้น กใช้ชนกำเนิด ของหงัง
 คุณเฮ้ยมจักฮ่ำฮอย ฮื่อได้
 ^๕_{๐๔} เทอน มาโกตแก้วกูงยัง เนาหยู่ พายัพุ่น
 หว้ายบ่าไม้คงถ่วง ถ่วงไฟ ฯ

๑ ได้หมื่นหน้าเมื่อกว่า
ก็มีอ หายอาไถ่ที่ทน
ผางจัก แทนคุณบ้ำเขาเมือง
เดือนค่อนช่อนดาวร้าง

ยุปุ่น
ทองย่อน
มาแต่ กัด
ท้องทาง ๑

๑ แ่งแ่งเหลื่อมเลื่องเฮือ
เลี้ยงนันทางพาบคุณ
ไฟเฮื่องแจ่งในคั
เมื่อนนคันทาน เจ้าหมื่นม้าวมานอก

วังดี
คังห้าว
ไถ่ต้อง
ด้พัน ๑

๑ หยงหยงเหลื่อมลือเรียด
นายหลายมวนด้พัน
ย่นย่นย้ายคดว้าง
พากแห่งห้องโง่งย้าน

เฮียงบน
เมือร้าง
เถิงที่
หมื่นเด้า ๑

๑ เจ้ายางย่ายชนช
แพนคำกับคังนา
ผนผนร้างเฮียงงา
เต้งดำฟ้าดาวช่อน

พังเพียง
หนองน้ำ
เจยแคว้ง
ย่งจวน ๑

๑ ชะพาดเทียนทองเทด
ออรควนไม้มี่เฮียง
ผ่อเห็น ผดทรงเท้าคองวน
คักอ นาวงกนกอไค

คองปาง
ฮิมถัว
ห้วยตาด
แคหิน ๑

๑ คดาดแห่งหนเถิงที่
คินคอยมีแฮดเดื่อ
นอพงพดชนภควา

ผาทอง
ถึงห้าง
เถิงเต้า

เมื่อนน งว้างดว้างย่องนางหนุ่ม

คกใจ ๑

๑ ชนแก้ห้วยทางเก่า
พดหลวง นอนในดงย้อมเขียว
หถึงเห็น ชาวเขาซื้อแกมออน
เมื่อนนท้าวฮ่ง ผู้ที่เหง้าเหลี่ยวค่าน หมุ่นาง ๑

นับคาว

ไปเข้า

เหลื่องบั้ง

๑

๑ เจียมกว่า ชนก่งท้าวเมืองใหญ่ ประกันหลวง
ยังห่อน เขาธูมาท้องทาง
เมื่อนน นางชวนชู้ ขานคำ
บ่อห่อน หว้ายเถอนไม้ม่า

ดั้น ชู้ บ่อ
ท้าวฮ่ง
พากเมือง ๑

๑ เทอน พระราชไคเมืองม่ง
บุญบาเจื่องข่มตุ
เขาก็ ปุนคำค้ำแขางม
บดิน บุญห่มเก้าฝู้งช้อย

นครหลวง
เปนช้อย
ทูนย
กัจเห็น ๑

๑ ทุกที่เทียนฝู้งหม
ไถ่โยนาแจ่มแจ่อง
กักอ เห็นแควก้องมาดา
หอมฮ้องเฮ้าคองฮอม

นางแคว
ใจแจ่ง
คองคอก
ม่วนเมือง ๑

๑ อันว่า ก้าชอกข้างดุงข่ม
คอกคู้ บุญผาเฮื่องแควก
ภูมัท้าวแพงไค
เขาพาด้านเจื่องทดน

ดองดี นนเค
แกมกำน
แวนย้ง
ม่วนลว้อย ๑

๑ พระหถึงเนอท้าวฮ่ง
ทั้งมวนไมห่อนปุ่น
ผอน ดว้างคูนคูนดำแพน
ฮักพ้าพ้องจิงเท

จานาง
ปานจ้อม
เนื่องกิง กั้นแถ้ว
เที่ยงมะโน ๑

๑ เมื่อหน้าเราจึงไหววันนบาท ภาหาน
 เราที่ โมทนาตอมทวัคิน แคนฟ้า
 ขอบคุณเจ้าพานคำ แหนฮ้าง
 พระบาทเจ้า แผ่นหลักคือคู่ นครทอง ฯ

๑ ตกต่างท้าวเพรเพื่อ ดุงขาว
 ชู้ว่า หมองโคโนนแค้นคอง คอมน้อย
 คู่ก็ นอนมาข้ามภู่ดั่ง แฉ่งนอน
 เห็นคอกไม้จาวด้อย ห่อนเหลือง ฯ

๑ บ่อหอนชู้จกรือ ด่าชู้
 ทนดะเตตาคังเคื่อง ชมฮ้อน
 เถยถวด ทอนมาข้ามเขาแดน ดินพ่าง
 เห็นคอกไม้บ้านฮ้อน ห่อนเหลือง ฯ

๑ คูย้อม คัดชู้เจ้าผู้หยู เชียงเคื่อ พันคาย
 โดมคานเนาต่างเมือง ไกลท้าว
 นูเอนเอนนางชวน โยยี่
 เจ้าหมื่นมาวเมืองแย้ม ม่ายหัว ฯ

๑ ผ่อเห็น ดวงดอกล้างจาวคี่ หอมฮอน
 พระนั่วมานแค้นผา หอมเข้า
 อันว่า นางเมืองด้างเชียงเคื่อ จอมม้วน
 เปนยอศหน้าเทียมท้าว เพื่อนนอน ฯ

๑ นางหนุ่ม คำนถักถ้อยคำม้วน เดียงหวาน
 กอนความเขาพาเคย เจื่องเจ้า
 ตีแก่ ทองบานหน้าบานเอื่อง ถ้อยก็
 นกเยยเค้ามินชน ช่ายคอง ฯ

๑ พี่ท่านเจ้าเรอด้่า นางเมือง
 ธรรมยา ก็อุทรแดงหอม คุร่า
 กับทั้ง บุญเฮื่องหน้าเชียงด่า ชิดคำ
 เจ้าตัวด้อยใจแจ้ง เก่งกัน ฯ

๑ นางชวนผู้ แวนเบียง จาม้วน
 ท้าวอยู่เจ้าทองดำน เล้าหัว ฯ

๑ ผ่อเห็น ทะถวนไม้ซ้องกึ่ง กิดนา พันเยอ
 พระนั่วมองกันเกียง หอมเข้า
 พายชวาคันพิมมะเด็น เปนคอก
 นกเฮื่องเค้ามินหัว คอกคอง ฯ

๑ เบื่องชอกช่ายเฮื่องเฮื่อ ทองหลาง
 เถยพด เก่งคองหลวงย้อมเรื่อ ทุ่ม
 เทียวทองเท้าดิบปาย วันฮอด
 แม่งนึ่ง เก่งแห่งไกลเชียงดำน ป้าคาว ฯ

๑ ทุกทเทยนมหมาก เกมพู
 พดบาคานดองเดย เมื่อน้ำ
 เด่งเห็น ชงชงเหลื่อมเรนทอง ทอนย่าง
 แค้น ถ้าววงข้าวไทย เห่งคาว ฯ

๑ ผ่อเห็น พ่างพ่างไม้ดมเบิก ไม้บือ พันเยอ
 ถาวว ๆ เดียงแขกกระเวา เวียนฮ้อง
 ถัดถัดข้ามภูกา พันงอน
 พดพอกพ้องเคินแต่ แฉ่งคัว ฯ

- ๑ ก้อนก้อนกั้งควานเมา
เห็นๆ เติงตระนัยฮ่าว
ระดอนร้างพังพาย
มยุราช้างเติงหัว
- ๑ แม้งหนึ่ง พดไหญ่เท้าเถิงที่
รอนรอนพายแวงกระดิง
นรินทร์ย้ายพดแพน
ลงจากร้างเมื่อห้อง
- ๑ หนักเห็นองค่างเขื่องเฮือ
ฝูงนางพิจาอดเกย
ขรรมีย้ายชงถานทอง
เข้าสู่ห้องเถิงกวัน
- ๑ พระบาทท้าวตันค้อ
เพ็งที่ กอนขุนฟองฮับเมื่อ
เขาก็ เขียวคาวได้เมืองขวาง
เถ่าที่เหง้าตุงบ้า
- ๑ แถ้วทอดถ้อยแถดถั่ง
ความไคโดยตั้งเมือง
ทูนทงไผ่ผดควน
เมียนตั้งแถ้วประนมเจ้า
- ๑ ผ่อเห็น พระพาดซ้ายฮอยกั้ง
หังหังถวาล่องทาง
ผัดผองไถ่เงินยาง
ห้วยท่งกว้างเถิงที่
- ๑ แ่งๆ เหล็ดอมฮ้อยไรค์
มันก็ แแยงเขียงจวงดุนาง
ขุนฟองเข้าเถิงนาง
ฮอยค้ายองงามแบ่
- ๑ ฮู้แถ้วนหดนั้ระกาทอด
วันคู้ทุนบาทถ้อง
เขาก็ เติงความฮ้อยขอม
บวงฮ้อยเจ้าเฮ้อย
- ๑ แม้งหนึ่ง ดูรยคำค้อยดัมโลก
เมื่อนั้น อามองค์เห็นฮอนฟอง
ฮอนก็ พระนครคินคางขวาง
พระบาท เจ้าแผ่นดินยังค้อย
- ๑ เมื่อนั้น ฮองจวากหน้าจางอด
ฟองก็ ประนมชู้จวบกร
ภูวไท่เว้งไพบ
ถามข่าว เจ้าคิ้วด้อยพายพิ
- ๑ เจียมจากห้องเมืองมึง
คู้พิเพดเขียด
ทานพายใต้เมืองประกัน
คู้พิผู้ขรรมีฮ้าง
- ๑ ถอนว่าไผ่ฮ้ายคว้าง
แถ่นคอยหัดมั้นคอง
ก็เพือ คำเคื่องฮอนจางเขียม
ผายแผ่นกว้างเถิงที่
- ปางทอง
ในห้อง
คังจอด ?
แบกเขี่ยน ๗
- เพเบ็ง ?
ดัมค้อง ?
เพโจก ?
เขี่ยกตาม ๗
- กันขร
เคยค่าน
มาฮอด แถ้ว
ลัวัดดี บ่อเคว
- ฮอนมะโน
กอยไหว
ยด้อย
แต่ไถด ๗
- เงินยาง
เขาว้าง
ท้าวคว่า
บ่อดัม ๗
- แขงเมือง
เคินข้าง
ฮือฮ่า
เขียงอินท์

๑ ประคับค้ำถ้อยท้าวตั้ง นางก็ ขานคำถวิลขอมใจ ก็ขอม คณิงถึงน้องนางปาง อื้อคำ ผู้ที่เหิงถามช่าง	กแดงนาง เจืองเจ้า หุยฮ่ง การเมือง ๖	๑ เมื่อนั้น ชั่วดูหน้าเหียดยงเหลือต ตักฟุ่น ทั้งหลายเตยเคียดเค ฮู้ว่า บุญเจืองกว้างทุกพาย ได้ดุ่มพ้ามวนเต้า	คณเจ้า มาฮ่อน ด้วยทอง ๖
๑ ท้าวฮ่ง ได้ดุ่มพ้ามวนทั้ง เจืองหานจัดได้นา ภูรให้ไผมา ค้ายบ่าวแก้วเจืองเจียง	นครปะกัน กอกแก้ว ฮู้ไป ไผหู้ คังวอ ๖	๑ หนแห่งเบองคุดหู้ ขอเก้ บาเจืองผายไผคั่น พองเล่า พองคำค้ำตามกอน ได้แผ่นหตุ้าเทียมเจ้า	เงินยาง เมือหน้า ฮัมพากย์ ห่อนมเมือโต ๖
๑ อันว่า เจ้าฮู้แก้วโถมดอาค ถึมา เถิงเงินยางว่าเจือง นักก็ ยูใจเจ้าราชชาย แควนบ่อเฮอฮู้เฝ้า	ปานไผ พิชาม พูนเพือ ให้เลือก คังคู แถนอ ๖	๑ ฮู้ว่า นางฟากค้ำวหนแห่ง ริอจิก เทียมดองถึถุกถง แม่นฮือ คังกมแก้วชวณเวียน เจ้าคุดฮ้อยจก้าน	นครพรหม กัด เมือถ้าน ถึอนาค กัด ฮ้อเฮา พดาย
๑ พระเพือกพ้อมนายฮัม พองก็ ประมวณทาชาบกร อันว่า ภูบาลฮู้มีใจ คุดัง กิดฮู้แก้วกอยกัน	ฮัมชาน กอยถ้วน ฮักมากจึงแต่ เกือมนะโน ๖	๑ แม่นว่า พระบาทได้ช้างเผือก ยังเล่า แพงพานคำกว่าของ ขรรยัวได้นางคาน เนอกว่าแท้นามท้าว	ถึถ้าน กัด แกวแย โถมดอาค กัด ที่เซ็ง ๖
๑ พิมพากพ้องพรหมริค ก็อมมี ไนอินโทที่เฮา จาวระจาถ้ำโถมองค เหมือนคัง น้องท้าวถ้างพะไมแม้ง	เขียนโถม แ่งฮ้าง ฮอยฮ่อน แต่ถ้าง ๖	๑ อำนาจเฮืองคกต่าง เก็งญาธิอเทบเทียม ถ้างถึฮั้นปะกันเกียวก ผู้แห่งเหง้าฮั้นคัว	บุรี จอมเจ้า ยถึง คอบวอน ๖
๑ พระช่อนเนอคู้ก้า ค้อจกอนเกิดมา เทียมเงงจ้อมค้อคณ อันว่า มาฮอดพิจจอมเจ้า	ผมหมอม โฮยเฮ้า ทางฮูป หากจิกเห็น หนแต่ ๖	๑ พองจิงค้ำนชานคอบ ภูร แพงเงินยางถ้างปะกัน เมื่อนั้น เก็งญาถึฮ้อยถึได้ หมแถมอเซ็งเฮอง	เทพ แถนค้อ ถ้งวณมาก ฮอดปี ๖

- ๑ สี่ข้าก้อยแถมปาก ปิ่นกอน
คำดีเดียวแผ่ผด เปนกว้าง
อันนั้น ถอนว่าบุญมีได้โดยใจ จงข้าว
ร้อยจัก ถอนสิบดั่งเปนแก้ว เกิงเมือง ฯ
- ๑ เรื่องถ้าวได้ประกาศัง ลำพัน
บาเจื่องจงจอดเฮา ทั้งอัน
ชะบุนเอนางวัน ชาวผ่อง
ถอนว่าท้าวสูง ได้ค้อหน้านอนพ้อม ไม่สงวน ฯ
- ๑ โฉมอยู่แก้วผาผ่อง ผิดงาม
คูผดวนดะมานลูกแมน มีเชื้อ
ท้อว่า บาไทท้าวยังหุ่ม เห็นไทย
เชิงข้าเืองเกิงพิ พ้าวอน ฯ
- ๑ ร้อยจัก เทียมบ่อน้ำใจได้ เงินยาง ได้เค
คือคัง รดที่ไหลผ่าคอง หุ่น
บาไทท้าวผางยัง ยินพิ
ถอนว่า มาฮอดพพายพน พ้างเฮา ฯ
- ๑ อันจัก เด็งถักวนงามแจ่ม ประจใจ
ท้อว่า ภาดาเขาค่างเฮา นางนั้น
หะริทัยฮอมของใน น่านดว้าง
เมื่อนั้น ผู้แห่งเหง้าอันพิ อามคาย ฯ
- ๑ คังนั้นร้อยจัก พันแห่งห้องนางนาค เรียงเคิดได้เค
ก็เพือ พงดาตายดื้อนาม แผนโกัด
ถอนว่า บุญเจื่องท้าวคังมา เมืองแก้ว
ทอแค่เปนรวงไรเทียมท้าว เทบคัน ฯ
- ๑ พองเล่าซื้อด้านม้วน สับซาน
แพ่งดี ในเงินยางยังพระจันทร์ เจียรแจ่ง
คันทว่า ตาราเหลื่อมใสแดง ช้อยโชติ
ระตูเมื่อแดงไทท้าว ทัวแดน ฯ
- ๑ อันนี้คือค้อมะโนคท้าวได้หุ่ม บรवार
นางแกวแดงด้าสาว ดึงวนพ้อม
เปนแค ดมภารท้าวมีบุญ คึงแค่ง
ฮั่วคำ ผู้ที่เหง้าด้านฮ่อน ฮวนพอง ฯ
- ๑ ลำท่อนท้าวหนแห่ง นครประกันันเค
เปนกระดานทองแผ่นเดียว ลูกกว้าง
เฮากี่ ชมนันคังบุญบา ลูกาก
ยู่ยี้ ด้างก่งท้าวสูงบ้า หยุ่กระเดิม หนแล้ว ฯ
- ๑ พองก็ สับปากซื้อทูนแทบ มั่นดี
เคิมคำควนรูฮั่น เอาไหว
เมื่อนั้น เทพไท่ปุ่นแค มานอก
พระบาทไ้ธรรม์เหง้า หยุ่คอง แดษาม ฯ
- ๑ แดวบฮกถ้อยแหนฮ่อน ฮวนพาย
บาก็ ของคำเฮวเฮียกมี้ ผุ่งเหง้า
ชมสมเบื่องพิทวาย ดงเทียน
เมียนหย่าแล้วประนมเจ้า นังเนื่อง ฯ
- ๑ ผุ่งด้าข้าเขาเปียน บันโคง
กัวเมาเมื่อฮุดพยา ธรรมคัน
ปุ่นเกาสนีย้ายมาโฮม เฮียงพ้าง
ทุกกักันเมื่อห้อง คังคน ฯ

๑	ดูจึ่ง ไค่ค่างท้าวทัวระทอง ยากังจอดค้อยกิน	มาถึง ท้าวแก่น ด้มเด้า แตนอ กล้าวกอน ๖	๑	เมื่อนั้น ภูวนาท้าวชั้นชั้น เล็งเล็งจจจอดทอน	ชมกดี ธรรม์เหง้า กะงันโลก ก็คาย โศกตง ๖
	เหมือนม้อ ชมเพ็งห้องเงินยาง ฟองเจ้าค้ำนแทนแทน			ท้อว่า คองหนห้องมาด คือคูเทเวด เจ้าแผ่นฟ้านองน้ำ	
๑	คู๋ ม้างเผ่าท้าวเทพทวน คองคองก็ค้อยหลัง	เมืองประกัน ทิดให้ กิดพิ	๑	ดูโชคชัยได้คัง เทือน หายจำนงด่างกระดัน	ปราณา เลี้ยวไร
๑	เทือน ภูธรท้าวพด้นเขว หว้ายบ้ำไม่คังกว้าง	ดั่งศวา ๖		เคยจอด ปนความให้ทางเมือง บ้ำยอศพ้อมเทียมท้าว	มาเที่ยว แทบดง ๖
๑	เมียนหย่าเข้าทุกที โสมพาวเนาแทนทอง	เทตง ถายคัง	๑	บ้ำกึ เหลือเหนียวไหวว่อนเทพ ทัวระมาน	มากแล้ว ฮุ่มไต้
	๑ ชมของเนอชาวฟอง	๑ ฮวกา		๑ เยียวว่า พายแมนดั่งเก็บแสง	๑ มาฮอด เฮาแล้ว
	๑ เมียนดั่งก้อยแถมพ้อม	๑ คิมกอน ๖		๑ เทือน บาคานท้าวเทพประกัน	๑ ฮับทดาน ๖
๑	มั่งค้อย ทุนบาทไท่แฉ่นว่า ภูธรจักฮอดดง	คำคอง วันหน้า	๑	๑ เจ้ากึ หว้ายบ้ำไม่ไปพ้อม	๑ นัตตา
	๑ ปนคนให้อวนฟอง	๑ แฉ่นฮับ		๑ คึดฮอดแจ้งจจจอด	๑ เคยฮ้อง
	๑ ซนดู่เจ้าดุ่มพัวเงิงที	๑ โสงหลดง ๖		๑ เยียวบ้อ ทานพายตุหุ่ตุ่น	๑ ฮวด้า
๑	๑ ทดานกึ ผาบกับกัวยาวย่าน	๑ โพววาง		๑ เจ้าค้อย ไปที่เก็งญาแก้วไถ่ดี	๑ ย้อยคัก ๖
	๑ เฮวทางจิดพวกพด	๑ เคินร้าง		๑ เยียวว่า ใจเบียดพ้องพายแย	๑ เพ็งมา
	๑ คองคองขำคั้ว	๑ ยาวย่าน		๑ ๑ กอยท้าวค้ำนตามแพ่ง	๑ เบนต์ัน
	๑ หว้ายบ้ำกว้างเงิงที	๑ บางบิ ๖		๑ ๑ บรี พายเงินยางว่าเฮา	๑ ฮ้ายย่าง
๑	๑ ผู้ผ่านท้าวไชฮาว	๑ แขงาม		๑ ๑ เมื่อนั้น เก่งญาชนพงทอง	๑ จากไป ๖
	๑ นรินทร์ จจจอดดง	๑ ทังบ้ำ		๑ ๑ คนเดื่อนด้มตามเจ้า	๑ เชียงด้า
๑	๑ เจียมแก้ ฮามเมืองชุนครประกัน	๑ โกดฮอด		๑ ๑ เกิงค่างกว้างโสงฮาช	๑ เมือห้อง
	๑ กายงอนร้ำเขี้ยวข้าง	๑ ไต้ประมาณ ๖		๑ ๑ โสมไวยฮับแม่เมือง	๑ ไถ่ค้ำ
				๑ ๑ พอเมือ วันคลาค้อยหล่มค้อย	๑ แม่คน ๖
				๑ ๑ เขาพ้องเนาพ้อม	

๑ บ้ำ ^๑ ขึ้น ชำ ^๑ ค้ำ ^๑ นชัย ^๑ ด้น ^๑ ดั่ง	ต้องนาง	๑ หย่า ^๑ ได้ บับ ^๑ ไพน ^๑ ชัย ^๑ ย่ำ	เฮา ^๑ ดิน
บัก ^๑ บณ ^๑ คณ ^๑ ซึ่ง ^๑ ชำ ^๑ เจื่อง	จิง ^๑ แจ้ง	ยุ ^๑ ท่าง ไท ^๑ เทียว ^๑ ดิน ^๑ บ้อง ^๑ เด่น	เดิน ^๑ ค้ำ
พอก ^๑ ด้ ^๑ วาง ^๑ ปุ่น ^๑ บ้อง ^๑ ดำ ^๑ เน่น	เนื่อง ^๑ กั้ง กั้น ^๑ คาย	คาน ^๑ ค้อย ชื่น ^๑ ใจ ^๑ เว่น ^๑ วาง ^๑ การ	ทำ ^๑ บา ^๑ ป คี ^๑ คาย
บ้ำ ^๑ ถั่ว ^๑ อแม้ง ^๑ กอน ^๑ ชัย	ชอ ^๑ บซัม ๑	คั้ง ^๑ นเท ^๑ เวด ^๑ เจ้า ^๑ แผ่น ^๑ ฟ้าย ^๑ อัย ^๑ ยง	ช้อย ^๑ ชู้ ๑
๑ ด้ ^๑ อว่า ^๑ เจ้า ^๑ อู่ ^๑ แก้ง ^๑ งาม ^๑ ย้ง	เม้ย ^๑ เจื่อง	๑ คิน ^๑ ว่า ^๑ เมียน ^๑ คา ^๑ บ ^๑ แด้ ^๑ เมือ ^๑ ตู้	โต ^๑ คา
พอก ^๑ บุน ^๑ กัม ^๑ มา ^๑ ฮ้อม ^๑ เฮือน	เฮียง ^๑ พ้อม	เนา ^๑ พ้ ^๑ มาน ^๑ ยุ ^๑ ท่าง ^๑ เฮา	ป่อง ^๑ กว้าง
คณ ^๑ ค้อย เนื่อง ^๑ ใจ ^๑ ต่าน ^๑ แะ ^๑ เตียว	เคิม ^๑ ชอ ^๑ บ	คำ ^๑ จา ^๑ แท ^๑ ทูก ^๑ อ้น	ด้น ^๑ ดั่ง
ยุ ^๑ ชอ ^๑ บเนม ^๑ เนอ	แนบ ^๑ นอ ^๑ น ๑	คาน ^๑ ไค ^๑ ถ้าง ^๑ เจียม ^๑ แต	บุ ^๑ ฮาน ๑
๑ หย่า ^๑ เม้ย ^๑ คด ^๑ อัย ^๑ ฮัด ^๑ ดอ ^๑ บ	เคียน ^๑ คณ ^๑ ท่าน ^๑ น	๑ ย้ง ^๑ ย้ง ^๑ หน่า ^๑ อว ^๑ รณ	ชม ^๑ ดี
ภู ^๑ ชรเห็น ^๑ หน่าย ^๑ โดม	เด้ย ^๑ เด้า	เยียว ^๑ ว่า ภู ^๑ บา ^๑ ด ^๑ พระ ^๑ มื่อ ^๑ แถ้ง ^๑ พอ	เพ็ญ ^๑ ชู้
หย่า ^๑ ได้ มัว ^๑ เมา ^๑ ดด้วย ^๑ อา ^๑ เด็ ^๑ ตียน	ดัม ^๑ แพ้ง	เพ็ ^๑ พ้อม ^๑ นง ^๑ จาว	หน้า ^๑ หนุ่ม
ดัม ^๑ ทู้ ^๑ ฮู้ เปน ^๑ เจ้า	หัด ^๑ า ^๑ หลง ๑	หน้า ^๑ ไหย ^๑ ฮู้ ^๑ ด้ง ^๑ วณ ^๑ ไว	แฉ่น ^๑ เมื่อง ๑
๑ ตุ ^๑ แถ้ง ^๑ ย้าว ^๑ หอม ^๑ เพือน	หิง ^๑ ชาย	๑ ไค ^๑ ลุ่ม ^๑ ฟ้า ^๑ คณ ^๑ เบียบ	ปิ่น ^๑ ยด
พัง ^๑ ภู ^๑ ชรหย่า ^๑ เด้ย	ดั้น ^๑ เก้า	คอง ^๑ เบา ^๑ พอ ^๑ ฮ้อง ^๑ เจื่อง	เจียม ^๑ แจ้ง
ฝู ^๑ งโค มี ^๑ คณ ^๑ แท้ง ^๑ ยัง ^๑ หลาย	ตาง ^๑ ราช	ผาก ^๑ ค ^๑ เท้า ^๑ เถิง ^๑ ไค	กอย ^๑ ต่าง
คณ ^๑ ปูก ^๑ ไห ^๑ เปน ^๑ เหง้า	แม้ง ^๑ บง ๑	เปน ^๑ คั้ง ไม ^๑ เมือ ^๑ แถ้ง ^๑ เคื่อน ^๑ ห้ำ	หอด ^๑ ฝ่น ๑
๑ ชนา ^๑ คณ ^๑ นน ^๑ คณ ^๑ เพ้ง	ภัก ^๑ ดี	๑ แม้ง ^๑ นึ่ง พ่าง ^๑ ๆ ^๑ ค้อย ^๑ วัน ^๑ ดั้น	ดับ ^๑ เดม ^๑ ร
คอง ^๑ กุด ^๑ อณ ^๑ จ้อ ^๑ จง	จำ ^๑ หมัน	พด ^๑ แถ่น ^๑ ตา ^๑ รู่ ^๑ พาย	มวน ^๑ พ้อม
๑ ธิ ^๑ อว่า ^๑ แฉ่น ^๑ ไค ^๑ ด ^๑ แก้ว ^๑ เทพี	เฮา ^๑ พ่าง ^๑ เพ็ง ^๑ เด	๑ เทอ ^๑ น เทพา ^๑ พ้อม ^๑ พด ^๑ อิน ^๑ ท	ชู้ ^๑ ช้อย
บ้อ ^๑ ห่อน ^๑ แค้น ^๑ คำ ^๑ ฮ้าย	ฮอด ^๑ เฮา ๑	จอม ^๑ หญู่ ^๑ ฟ้า ^๑ ปุ่น ^๑ บ้อง	ลูก ^๑ แกน ๑
๑ ฝู ^๑ งโค คัด ^๑ ต่าง ^๑ ช้อ ^๑ แะ ^๑ เผก	ผิด ^๑ คอง	๑ ย้ง ^๑ ค้อย ^๑ คำ ^๑ คณ ^๑ ยี้	รือ ^๑ ด้าย
เมา ^๑ ตุ ^๑ รา ^๑ แฉ่น ^๑ วอง	แฉ่น ^๑ เจ้า	แฉ่น ^๑ เมื่อง ^๑ จำ ^๑ จิม ^๑ ไค	ตุ ^๑ กว้าง
๑ ธิ ^๑ อว่า ^๑ แฉ่น ^๑ พ้อ ^๑ เจ้า ^๑ ลุ่ม ^๑ ฟ้า ^๑ เพ็ง ^๑ เว่น	คูก ^๑ ค้ำ	พัง ^๑ พาย ^๑ พ้อม ^๑ ฝู ^๑ งนาง	พด ^๑ ไฟ
	ว่อง ^๑ ไค ๑	น้า ^๑ มาก ^๑ ห้าง ^๑ ตาม ^๑ ไท	ที้ ^๑ แข็ง ๑

- ๑ เจ้าค่อยซื้อแว่นดำ นวยเอื้อน
 ปูนคำแดงย้ายวง ขุนว่อน
 คาเลื่อนเข้าควายหลาย เหลือเพื่อน
 เจ้าห่อค้อนคงถ้วน คู่คน ฯ
- ๑ เขาก็ หว้ายเลื่อนกว้างไฟเพด พิษสุดา
 ยามเช้าตั้งค้อน คนเก่า
 เมื่อนั้น เก้งฉาวคันเดินชา ขุนว่อน
 ฝูงพวกพ้องมรรพ์เหง้า แท้แท่น ฯ
- ๑ ถ้าท่อนฟ้าจนรไทย เงินยาง
 แจนแจนจักพวกพล พอยเคว
 ควแพนพ้อมเรนคำ เมียนหมู่
 น้ำมากเค้าเขาแท้ ผ่องพวย ฯ
- ๑ บัวจากห้องขันธ์ พังทอง
 ผันผายยกย่างเรง ชำยยัง
 ครอบงหน้าอาถ้ว หลายอ้ว
 คดาจากห้องโงงฮ้าน ห่มเส้า ฯ
- ๑ แม้งหนึ่ง ดูรยคำค้อยตงตุม ยุกันร
 โดมเดาตามแม่เมือง นางท้าว
 รอนรอนข้างพังพวย ย้ายย่าง
 แม้งหนึ่ง เก้งแท่งคาวบ้านเก่า เรียงอินท์ ฯ
- ๑ พ่างๆ เหลื่อมโงงฮาร มุงคำ
 ดองดีทวนแม่เมือง เมื้อห้อย
 ธรรม์ย้าอ้อความกาย คิงมมาก
 ค่ายถ้าน้อง นงหน้าเราอ่อน เข็คควง ฯ
- ๑ เทียมแทบบ้ำค้ำนปาด หุนหัว
 ระวังในโงงหวงรุษาย คนเก่า
 ปูนความค้ำนนายค้ว แควนคอง
 พระบาทท้าวธรรม์เหง้า ชู่ย พักาย ฯ
- ๑ พังยิน สว่นๆ พ้างดังนั้น เตียงเนื่อง พันเยอ
 พระพายพานพักยอกคาน คั้นบ้าน
 มาเคื่องเจ้าถูกประกัน โกล่ฮอด เฮาแล้ว
 ฮั่วคำเจ้าดินถ่าน ลอดควอน ฯ
- ๑ ย่อนย่อนกันจรงจอก วอนมะโน
 กอนคอนค้อยคู้หนาว จักไร
 ก็เพื่อ เขโกน้องโกลหนาน นักรื่น ?
 ฝูงพวกน้อยยวงไค์ แท่งกัว ฯ
- ๑ พระแควนเนอฮั่วคำ ประมณวาช
 โดมเสถารอนแม่เมือง ธรรม์เหง้า
 ดำดำน้ำทวายเสวย แล้วหย่า
 เมียนหมู่เจ้าเทพ้อม พ้องดง ฯ
- ๑ ถั่วถั่วแม่บ้องจัววาค ค่ายวง
 เตียงนบ่งบ้าวค้ว ควาช้าง
 เฮียงๆ เหลื่อมประกายโย แจ้งดอง
 ฮั่วคำผู้ธรรม์ฮ้าง ถั่ววกลดอน ฯ
- ๑ ไทกองเหถ้าปูนดี พันทาม
 ดอนทำคู้หมื่นฝู แควนน้อย
 อนันท์ พายแค้นย้ายฮามทาง หิวหุด
 เคนแคงฮ้อยปนไค์ หมื่นถัน ฯ

- คาวนโหลตงการะบับ** บิดา **คาวนโหลตงการะบับ** มารดา **คาวนโหลตงการะบับ** บ้านชัยมงคล หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านชัยมงคล อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ 14/06/2564

๑ คือก่องด้วยฉันตั้ง หงส์ดาเคี่ยมนม กระจอนความแค้นไก่อแด ตั้งตำแทศพัง	ภพพระราม นางตั้ง คานธวาท พาดไหลด ๑	๑ ฮอยว่า ท้าวฮ้อยฮู้ทุกตั้ง ว่าจัก วางโคตตั้งยิน เป็นตั้ง บุปผาเนอหิมวัน มีดอกไม้ดวงฮ้อย	แด่นกระเด็นแด่นอ คาค้อย ทิพฮุย ฮู้ประการ ๑
๑ ชะพาดพ้อมบ้ำข้า ฮามไห้เซาคูเคย เคยตวด ปูนคำค้ำนตั้งกัน เจียมแต่ เป็นชว้างใช้เทียมเท้า	นางเซ็ง ตางเจ้า กอยกล่าว แทบตัน ๑	๑ ภูมิเระตั้งคั้นเคินจวบ งัดดารแด่นตั้งใจ ว่าจัก ทวยชมฮ้อนดองโค หนแห่งหนบาท้าว	เจียรระชม จางดะบัน ตั้งก่อน ตั้งเคี้ยว ๑
๑ เขาข่าวห้องหนแห่ง คุดัง แพงดินโลมเปียบดวรต ภูรพูนกงดิน เจ้าฮู้แก้วนงหน้า	นครพรหม ดางฟ้า แดนทิม หม่นดนม ๑	๑ เจ้าแอคค้อมทังฮ้อน ตั้งเดี่ยวดางดุกดุง ฮมฮมก้องโฮงหลวง เรื่องจิงหน้าปงฮ้อง	เอ็ดคอง วือฮ้ำ คนคั่ง หยันแคง ๑
๑ ถ่าน หนักคู้ถ่านตบ คำอาฮมตั้งโค ฮามคายนหน้าดางดี ปะดัมเคื่องฮ้องฮวายเก้า	ชรัน แด่นอ คุด้อง ตั้งดี ก้อมมอย ๑	๑ เซ็งฮ้ำมฮ้อยตั้งตั้ง เฮาจัก ทำตนแขงแขงเขา ดางนางเทียนดาตน ทักคอกไม้แจมฮ้าย	โดกา วือฮ้าย ตั้งก่อน ฮุ่มมัน ๑
๑ ยาบยาบ ดางชวงไชยฮ้อย ระทวยโลมถ่านำ ทันตั้งเหลยมพิมพาย แคงเคื่องพ้อมดองแก้ว	วันทัง ตั้งค้อม พายเพด เก็งกัน ๑	๑ เฟื่อง ๆ เด็ดชาวฮ้อน ตั้งผิวผางบ่อทัน ดอนดายเข้าเบือโดม ดางพ้องตั้งแขงได้	ฮายโลม เทียมได้ หมองหม่น คาคเซ็ง ๑
๑ ทิพเนตรเหลดอมเหลดยงเหลดฮต คอยคน นายนางต่างโลม เฮาบ้อ อาฮมฮ้อยปะเทด ตั้งตั้งฮนคุดูเซม	ตั้งตั้ง ตั้งตั้ง ตั้งตั้ง แขงบ่าง ๑	๑ เขามันห้อมแต่มฮ้อย กอมเวงตาม่านไป ดางนางเด็ชชาวฟอง ผ่นนุ่งพ้อมทิวตั้ง	หายหมอง ป้อมคุด เมียนหมู่ ตั้งเคี้ยว ๑

- ๑ ประคับพุ่มข้างเตาโรง
งามเดี๋ยวกทำรวงนาง
ดางคนเดี๋ยวมมะนา
คาดก้องร้องเมื่อหน้า
ราวธำ
นงหน้า
ใบบ่า
แปกเขา ฯ
- ๑ ชันหัน เชื้อแม่ข้างแสงคว่ำ
พายใน มีโรคาตั้งเฮา
ดางนางเดี๋ยงใบเท็ดอง
ขามเมอ ไปคว่ำบ้านกนน้อย
เฮเมือง
แสงคัน
เท็ดอมแยม
แนบแหว ? ฯ
- ๑ แด้มแด้มดินโถมปาก
เขี้ยวว่า ชาวแถวเราชาวเห็น
ดางนางเดี๋ยงชมพู่
ทำหุ่ยเนื้อผิวเท็ด
พอหุ
หุ่ยเท
เมียนหม
จิงจาว ฯ
- ๑ ลูกนึ่งพ้อมพอก
เป็นสาวดนมหย่าเพียง
เขานัน ทอนเทียวกัดคันมีช
ชันจัก เด็งดำเท็ดฮ้าย
ทวนเท็ดยอ
พายฮ้าย
ไร่ฮ้อง
แค่เดมด ฯ
- ๑ ข้างช่วงพันหมายหม
เชือเพอเป็นดังผี
มีชทอยแยมแยงบัว
จักว่าเก็ดฮุ
ผืนแดง
ดนมอัน
ปักมีน
ไร่ฮ้องเกน ฯ
- ๑ บางพ้องพ้อมไทถิ่น
เขาก็ สอนกันไปไค่หุ
ทงกระซอนพ้อมภาด
ผืนเพดพ้อมเงินหน้า
สวนธดา
เห็นเจ้า
ผืนนง
กอนธะมื่อ ฯ
- ๑ พุงๆ พ้อมขำม่าน
ฮาวพายแด่ไถ่มา
ทำคนย้องปานนาง
เชือม่อนน้อยดิมฮ้อย
พุงหนึ่ง ผุงเพดฮ้ายชาวดุม
ชิงกันปองแปกนาง
เป็นดัง คอยหงัดแล้วคชก
คื้อคู้แซงกินฮั้น
๑ เค็มข้างฮ้องปุ่นแค
เวรใดโดยบาปเผื่อน
ผุงหม ยังในบ้านชุมดัว
วอนฮุ่ยฮ้ายเขียมเจ้า
๑ ทำเพดพ้อมตุง
ดิมฮินทักคน
เมื่อนั้น โดมพาวบ้าเค็มความ
เฮาหุ่ยแดงคองท้าว
๑ ทระว่นข้างฮักแทบ
งามเดี๋ยงมดีแม่เมือง
ผายผืนฮั้นทงไค
ฮื้อค่าผู้ ทงธัน
๑ ฮั้นฮ้างคัวฮาด
เป็นจอมไทแต่ใน
ฮามคายหน้าชาวพอง
พังปากค่านเดียงท้าว
เม็งพะโค
เป็นฮ้อย
ทงเพด
ฮ้างคั้ง ฯ
- ๑ ชุมดัว
นำเนอ
การท่าง
ชาวกระเคน ฯ
- ๑ ทุกวัน
ผางฮ้าย
แก้วเทด
แจ่มดี ฯ
- ๑ เหมือนสาว
เหยแห่ง
แควนต่อน
ที่เตียว ฯ
- ๑ เกียมเกย
เป็นคัน
ปะค้อมาค
เด้าตาม ฯ
- ๑ บุญกอง
นครถัน
น้องพิ
คู้หงัด ฯ

กวนต กัม
 เดยววา
 แต่เกว
 เบ่งบั้น ๗

หลังหาย
เป็นข้อย แฉก
แฉกนี้
เจ็บคัน ฯ

เข้าหมาง แดนค
หุ่อย่าง
ยั้งฮ่า
แต่หลัง ๖

บุคคา
ค้าย
นอนคก ค้าย
ไ้นาง ๖

ทนต์มอน
เมืองบ้าน
เห็นฮ้าง
บ่าวเดิน ๗

เงินยาง
ค้อน

อย่าขัง
ก่อนพอ ๗

๑ ค้ายเจ้าข้าพวง ผณณณลุดอกใน มีก็ โอ้มคำไหว้เทพ อามก่องเท้าเถิงช้าง	พายโชน นากว้าง ประมณาค ย้อมผิว ๗	๑ ผู้ผ่านพนนางกว่า อันพตชนันออกเมือง เต็มแสงข้าฝูงปุน เมื่อนั้น ท้าวฮุ่งม้างเขาได้	ใจแข็ง มาชว้าง ไปก่อน ตั้งหมาย ๗
๑ ชั่วคำ ให้ไต่ค้ำนแทนคอบ หนั้วๆเขาขึ้นตี เมื่อนั้น ขาพวงพั่นน้ำทาง กัมขาบผู้ธรรม์คั้น	ขุนนาง คอบเจ้า ทวนชอก แต่ไกล ๗	๑ ได้ท่อนท้าวเข้านิ่ง ชอระควนนางหมื่นปาย ชะบองหน้าดาวแกว เขาชาวเฮืองเถิงเท้า	นครหลวง เป็นหน้า เทียมพ้าง ชอดเฮา ๗
๑ ชั่วคำ ให้ทอดถ้อยทักบู่ เก็ช บุกบาวไท่หมันดู ตชนว่า เป็นนางเผ้าเฮือนหงัด ไต่ถุ่มฟ้าคามแต่	กำบัง กั้วไกล นิกแด้ว เหงาหงัดม คุณเม้ง ๗	๑ เจ้าอยู่แก้วฮูปอย่าง เวรเขาชานแต่ถั่ง โสมภารพ้อมมุกชวั้น หน้ากว่าเลี้ยงแพงไว้	งามดู เถิงเจ้า เจียนเกิด แว่นทอง ๗
๑ ได้ท่อนท้าวพุนย้อม ฝูงคอนเขาชาวมา เป็นคัง พานดอนไต่กินนรี หน้าหยู่แดงพายบ้าน	ภูธร จึงแจ้ง ยี่ฮ่า บ่อบาน ๗	๑ ประเดิดท่อนทนแห่ง ดาวแกวแข็งชวงคั้น มัพนเชอของหงัด แดนเทดเท่านั้นไ้	เมืองประกันที่พุน ตามไซ้ เฮาอ้อม ชาวขวาง ๗
๑ บดินคอกู้ ผนทยาคยอยแดนด้าอำคิน นิดแก้ว โกล้างดังคาน ดางคัวเก่านากิน หย้าใหม่เดื่อควายเจ้า	ดินหม้า เกียงฮ้อน ดิมหงัด ๗	๑ ชะพ้อมพ้อมฮ้อยประเทส มาชุม ในเงินยางกล่าวทูน เฮาหย่า ด้นเทหัดด้วยดองดวน ชวณยี้ ดังแดงย้าวแบ่งค้าย	เทเด ทั้งค้าย หินย้อย นเกน คัมเวียง นเกน
๑ เมื่อนั้น ว่อนว่อนถ้องเลี้ยงเลฟ ภูมี้ ขาพวงยังบ่อแก้ว คูกู ไปเทท้าวแดนยี่ หว้ายบ้ำไม้เมินมั่ง	กอยไห้ว ยาวย่าน เมืองประกัน ๗	๑ เผื่อนคุดอยเถาเถิงที่ บุญตามี่จิงเห็น ภูธรท้าวยั้งจำ คั้นว่า มาชอดพ้อมเจ้า	ชรามรณนิดแก้ว ปางน ตั้งเจียง หลวงจักเห็น ๗

๑ ชะพาดพ้อนอ้ายไค่ กอนชาบ
 ชุนยนเขาอ่อนคอน คนไกล่
 กั๋วหดวงไว่หลังเจื่อง จอมราช พันด้าย
 เจ้ากั๋วด้อยหุ่มไห้ มั่งมี ๑

ความหมายของเนื้อหาใน ประเด็นมาก

๑ เทือน ไค่ต่างท้าวมาอ้ม เงินยาง
เมื่อนั้น บาคานกอยกตัวถึง แล่นก้อย
ชอยที่ บุนนาคบ้ำขวางแขง ปางก่อน
ก็ค้อยตามท่าน เจ้าตัวค้อยถือนั่ง ที่เดียว ฯ

๑ หมักหม่นหน้าอ้าค่า ยินบาน
ภูธรเขี้ยวอ้มมือ ผันไถด
ความควายไหวบาคาน พ้อมพ
ท้าวอึ้งไ้ใจน้อย จอดจิง ฯ

๑ เมื่อนั้น ออควถอยถนอมถึง จอมหง
โดยคิงเฮาไ้คุม เห็นหน้า
หย่าไ้ ส้มเพิงเพิงพงด้า ดันต่าง
มึงเยาะ งามขาว แก้วกัฟ้าเขาน้อง ชูนางนั้นเนอ ฯ

๑ มันทึ่ แปงเจ้าถ้อยเห่นฮ้าง เฮียงกอน
ดีเจียมปางอ้อมเมือง มวนพ้อม
เดียวเยาะ ทอนความช้อยชอดอน พระพิ นนเนอ
ท้อว่า กางเพิงเจ้าคังค้อม ค้อยมา ฯ

๑ บังเกิดห้องหนแห่ง เมืองปะกัน
พงด้าดู้ช้อมรณ เมียฟ้า
ทนกะถันเจ้าดู้ดแด คาน ฆมอด
ท้อว่า ถักถนอมยอ้นบุญเจ้า ย่มเย็น ฯ

๑ แด้วทอค้อยถนอมถึงถ้าว กอนถวาย
ชามหงเห็นช้อ้น เขาเหว
เมื่อนั้น ภูธรไ้หยายแพน ไปก่อน
บ้ำเห่นชอเจ้าจอมไ้ เทียวเมื่อ ฯ

๑ กระดังฮว่ายพ้องไ้กวดแกว่งแกมแพน
พลหลวงเหลื่อคังทาง เปนถ้อง
แนพนอถมิอชวา ช้างย
ค้ายพวกพ้องผ่องเก้า เงินยาง ฯ

๑ เดียวระดาตเืองพ้อมดี พันถนม
เมืองชวางยู่ปุ่น เปนเจ้า
ชะตมเพียงขางกวด ตกทั้ง
บ้ำทอน ผู้ทเห่งเจ้าเด็กอน ออนหลาน ฯ

๑ ผูกท้าวเนางง อิงหมอน
โถมคานนางตูกแมน เมื่อช้าย
ชะตอนเทียนเมือชวา ช้มแกว
ค้ายหมู่เห่นนางหม่ม ไ้ประกัน ฯ

๑ ผิวแด้วเดื่อแกงนุ่ง แะไหม
นงมาเปนแปดถัน แกวก้าง
ปักถัพ้อมไนไฟ ชมธัน
วางตูกไม้งองถ้า ถ้อมบา ฯ

๑ บินดั่งคณันบหมัน ถวาลดา
คอยเก็งญูชานาง ในช้าง
ผ่องชวาบ้านตามมา เค็มทั้ง
อ้นหมู่ญทอน ดังแต่ฟ้ากัมแกว เกิดมา ฯ

๑ ก้อยคอกไมเปื่องมิ่ง ชมฝน
นางถถายยังถาว ถวรวคฟ้า
เทือน การจำเจ้าตณคาน น้องเจือง
ชมตูกบ้ำฮามแกว ถูกแกว ฯ

๑	เจ้าอุกัฏทงเคื่อง	แคงณิม	๑	ตะเบ็นหน้าขาวด่อง	เด็มอดาว
	คตคางแควอ้อนเวียน	นาวดั่ง		ผายเบ้งชรเบ้งปาง	เกยแก้ว
	พิมพ์าเพียงบัวขาว	ไวกาบ		ลาวงนมจีนโง่งทอง	เผ่ายี่
	ขามเมือ ขายดำแฉ้วพอดดั่ง	หลุดแต่ ๗		เนานังแฉ้วประนมหัว	กาบมา ๗
๑	เมื่อนั้น โฉมฮาบท้าวเถิงที่	เซียงขวาง	๑	เมื่อนั้น บำชัมเต้าเถิงที่	เทียมหลอดน
	ตณตณ ไทเงินยางจอกใน	นอนบ้าน		จัดความหาตุกแมน	หลายพ้อม
	ทวนพวยพ้อมไทประกัน	มาใหม่		โฉมคานชื้ออามคาย	ควก่อง
	เนาเนบฮ้านแผ่งผ้าย	ปักตูเวียง ๗		เนานังไถถันท้าว	ขึ้นดลา ๗
๑	โยโยเบื่องฮ้ายด่อง	ขุนพาง	๑	เมื่อนั้น เจ้าอุกัฏทวัระทอง	เถิงดถาน
	เฮียงพวยพ้อมฮ้าย	เซาซ้าง		ภาดาเซาหากยัง	คูป้อม
	แต่นั้น บอชวางเข้าเมือเมือง	ระวังเคื่อง		ลาวฮามไซ้หลายปาน	เป้นช่วง
	คนคนต่างลายถ้วน	ชื้อเซียว ๗		เนียดๆ เบื่องคังค้อม	ค้อยกระดัน ๗
๑	ผ่อเห็น เพื่องๆ พ้าไถทล็ก	วาโย พันเยอ	๑	เซาฮาดเท้เทียมคู้	ปางทอง
	นักงนมมวนหม่นเดียว	ดาตัน		ฮ่มฮ่ม ไทเงินยางชืดกัน	กวนดำน
	ปางทวารเหลื่อมมนัโซ	ฮ้อยโซติ		รือว่า มานัพ้อมเถิงด่อง	ด่มคู้ ดัน
	พระบาทท้าวธรรมตัน	จอกพวย ๗		คิซคัง เป้นหน่วยถันรือฮู้	ชังชา ? ๗
๑	มะโนคเนือแฉ้วฮาบ	ดั่งดี	๑	เนานังพ้อมประดับหยู่	เงาฉั่น
	นางหลายคลาจากพัง	เมือห้อง		ถอนถอน มีถอามคายคว่าจุง	จับนัง
	ลาวงนมเบื่องจามรี	ไถวแคว่ง		เฮานี ด่มการพ้อมกำกัน	ตงเกิดจิงแฉ้ว
	ก้ายถันฮ้องฮูไถ	ขึ้นแคง ๗		คื้อฮ้อมห้องอุทรท้อง	ที่เดียว ๗
๑	แพ่งแพ่งหวดด้วยไถ่	ณิมภรณ์	๑	กำเนคนฮ้อยฮ้อม	พงสา
	ผั้นแคงใบบ่าเดียว	คองฮ้อย		เทียวดงดาร์แผ่กัน	ไถถัก้อง
	แต่นั้น บำไทฮั้นเมือเถิง	ทงแท่น		ด่มการท้าวกำมา	มีคดาค
	นางหนุ่มด้อมคู้ระห้อย	แกว่งพระมว ๗		เฮาพ้องทงหม่น	หม่นบี ๗

<p>๑ เมื่อหนี เจ้าอยู่แก้วโถมธอภาค ออมนะโน พาที่จาอ้อนไธ่ เดี๋ยงค้อง เทือน^๕ บุญเถิงไท่เร้งไญ ไร่ชรวง เจ้าพี่น้องยาไค่ ค่วนฉาง แดเนอ ๖</p>	<p>๑ ชวคำคานเคินหมู่ ชมชมขยพาคแฉว พันเผื่อนย้ายมาเฮียง ค้ายตั้งเหงำกีนพ้อม</p>	<p>นายเขื่อน เดียนเจ้า เขื่อนแจก พามวน ๖</p>
<p>๑ ชื่อว่า ผิดโคตพันนักษิณ ขอดอนไว่ก่อน ทางตุไจชู้ฮัน คี่ฮ้าย ฟังกอนชวอามคาย ขานขอบ เฮาพี่น้องทั้งค้าย คู่คน ๖</p>	<p>๑ ออระแนกนวดทำอยู่ โถมคานถอยด้วยมือ พดตเมยนมวนเคย บ้าซิม ผู้เกินไท่ด้วย</p>	<p>ทวยเสวย เข็ดฉัว ลงดุ่ม เมื่อหอ ๖</p>
<p>๑ บุญคอบได้มาอำม เขื่อนเคียว^๕ หันแฉว (เพ็งที หายต้นเททคำ เคื่องเค้น เมื่อนั้น^๕ จามเส็ดยวแก้วนางแฉว ขานขอบ ฮักฮ้อมแน้นเหมือนเฮอ หุ่นทอง ๖</p>	<p>๑ ชะพาดพ้อมหน้าหนุ่ม พอประมาณเคยเด็กม่วน เจื่องผ่นชวอามคาย ด้องพันองตามท้าว</p>	<p>นางแมน เมื่อห้อง ชุนแท่น ที่เคียว ๖</p>
<p>๑ ประกอบผู้) เจ้ายี่ ปุ่นแควงหึงเมือง เทพ้ำขาวเจื่อง เจ้าอยู่แก้วธรรมคัน</p>	<p>๑ เจ้าแก้วน้อมเฮาพี่ โถมเจื่องมงานเก็งดอรรค เมื่อก่อน สามเฮียมฮ้อนทั้งปวง ฮักฮูปแก้วนางหน้า</p>	<p>พิงดมร ฉาวฟ้า ปันบัน หม่นกระดัน ๖</p>
<p>๑ พ้อมท่าน ผู้แห่งเจ้าธองฮ้อน อามคาย ทะแนว ถ้อมยวคำเทียนตง โยธาท้าวทั้งหลาย ทุกที่พ้อมค้อมเจ้า</p>	<p>๑ ขวนก็ ดันดินตงเก็งที หลายวันคั้นเฮ้งเจื่อง นอนน้อมฮ้อนฮาม แดนโงกฮ้อนฮมน้อง</p>	<p>ฮามหดับ แถมฮ้อน เฮียงฟ่าง เนื่องไผ ๖</p>
<p>๑ ช้วนๆ ก้องกงราช ด้นด้น ชาวเงินยางไธ่เคย หนักพันไค่ด้องไผ ท้าวฮ้องชวอามน้อย</p>	<p>๑ เจียมจากห้องหนแห่ง คองไค่คูไม้ ตอนว่า บันนาไฉ่เฮาทวน คึดพุดค้อม</p>	<p>เมืองประกัน ระบวนพ้อม หอมไผ่ ค้อยมา ๖</p>

๑ ตีแก้ม ถ่วงฟ้าฝนช่อ
มาตาหอมช่อวโย
เมื่อนั้น อามกายด้านตั้งเจือง
ก้มก่าวักอัยตามช่อ

๑ เจ้าอู่แก้วหมักหม่น
คำเคืองคืบอ้อมคา
ซิดหาด้านคำหวาน
คือคู่ ดวงดอกไม้จาวแจ้ง

๑ ช่อนช่อนช่อนชักเฮ้ง
ไม้คหวานเดิมดำ
ยามเห็นหน้าชาวเขี้ยว
ยามนั่งกันขวัญช้อย

๑ ปานน นอนเน่งห่อหรือหุ้ย
มีเพิงเพงม้อฮาดฮาม
เมื่อนั้น ได้ใจอ้อมแถมวอน
ชื่อว่า ได้คอดอกองแก้ว

๑ แหนงชว่ดู้ดัมพาก
คำเด่นดเมอแถมเบ
เยี่ยวท้อ มีในตำบรูอินท์
เทียนแต่ ได้ลุ่มฟ้าพังข้าว

๑ อันจัก ทำเสียบแท้เท้าทัว
มีที่อาไธเด่นด้าดว
กงนครค้ำชมพู
เมื่อนั้น ทำอยู่ผู้ธรรมคั่น

นายเนื่อง
สมเฮ้า
จาก่อน
มั่งเมือง ฯ

หลายผิว
คนไค้
เตียงฮ่อน
คิงบาน ฯ

สมทนาว
โถมช้อย
ฮวนฮ้อย
ชาดแสง ฯ

ดันไค้
แถมมอ
แถมมาก
นังเนา ฯ

ไม้ค
บุงเหยน
เฮาเบียบ
หลายใน ฯ

อุดร
ถิถัน
ยั่วว ไค้ไค้
กถาวนาง ฯ

๑ เปนคัง แดนด้าห้วยน้ำผ่า
ไหลดมา โสมวงษ์ชา ดู้คอง
ชาวยิ่ง ทำนาแล้วทวนเทียบ
มั่งตุกเต้าแดงพ้อม

๑ แด้วเต้า ปะโฮไ้ไ้ไปนฮ่น
พายเฮียม คือนาขวันแห่งเฮา
เฮานี้ ดมการพ้อมแถมนาม
ไผ่ท่อนฮ้างพงด้อเชอ

๑ อันหนึ่ง ตอนว่าไค้โดยราช
เป็นคองอินแต่ทดัง
ทวนพายแพ้อาเมือง
ฮวนคักข้างคินดู้

๑ สะพ้อมพ้อมเชื่องถาว
เทอน เมืองขวางยู่ทางเฮา
รือว่า เขียมหม่นฮ้องนามกร
เจียมแต่ นิราดฮ้างฮมฮ่อน

๑ คีไ้ไ้ ไค้ค้อหน้าฮอนพ้าง
ฮาการคู้คั่งชัง
คอนคอนชนเขา.เขี้ยว
ชดเนตรย้อยยมให้

๑ ทุกดั่งกันกอยทอด
เมื่อนั้น โถมคานนบอบเจือง
เจียมแต่ บาดี้เต้าไค้เมือง
ห้วยป่าไม้เทท่าน

เขาเขี้ยว
คาเตียง
ทำไ้
ถ่วงา ฯ

ฮกหนาม
แสงด้าง
เนื่องราช
ไ้คอง

ดมการ
เหลื่อด้าง
มาฮ่ม
เงินยาง ฯ

ถนิมภรณ์
ปองกวาง
การต่าง ถิ่น
ฮ้าคาน ฯ

พิงดมร
ชงถ้อย
เถิงถั่ง
ไ้ประมาณ ฯ

ด้าถี้
จอมไ้
ถะพี
ในปะกัน ฯ

เขียงดำ
ฮั่นช้าง
เหม็นมุ้ง
ออกมา ๑

ถึงทอง
 มวนกำ
 คุณหมื่น
 เกยจกาน ๑

ผาของ
 กอขควัน
 มวนไฟ
 ไถ่นา ฯ

คำเนียง
เฮวข้าง
เฮวฮับ
เฮียงอิน ๗

นาเือง
เถิงเจ้า
เฮวฮอด
เขียงขวั้น ๑

เกิงตุง
 เมืองด้าน
 ทิศ
 ขอบคด ๆ

๑	เยี่ยวบ่อ ใต้ฝ้ายฟ้ามาคิม	เงินยาง	๑	กับทั้ง นาแห่งเนองงถ้าว	สามมะเขี้ยว
ฝนคัง	ภูมิตอนเสดดาได้คัง	ลุงบ้า		บุญเอื้องเอาแพ่งโดย	ดอนเจ้า
	บุญดวงเจ้าธรรมยา	ยลไทย		คิงเงิง ถัดเดี่ยวด้างเขียงเคือ	ง่อมม้วน พายพัน
	เจ้าแผ่นหล้าเดินเต่ง	โศรา ๑		ปานนี้ เจ้าอ้อนผู้จึงหน้ามาย่อม	แองคอง ๑
๑	ไขไยต้นไผมาต	มวนแค	๑	ขันที เห่งจำอู่แก้วกินฮ่อม	ขุนยน
	เค็นนายเขื่อนฮับดา	คูน้า		ชะตอนเมยลัพัน	มัทชัย
	แห่นคำค้ำนค้ายวง	งัววาด		สระผลเจ้าจอมนาง	นงถ้าว
	ซู่แห่งดำโงฮ้าน	ถุ่มเทิง ๑		พ้อมซูปเหต้าวซุนฮ้อย	ไซลื้อ ๑
๑	ท้าวกายฮ้อแรกถ้าว	นัตดา	๑	ถ้าวถ้าวหน้านางเจ้า	โถมจัน
เร้งโง	พายฮางบัวบอกลอง	เงิงฟ้า		คอนฮายถ้อแพ่งโดย	คองน้อง
ซุนเจื่อง	ไปเทค้าวแดนผี	มาฮอด เขาแก้ว		โถมถันเจ้านางมุน	นางเกิด
	ดุงซิมซ้าควายซ้าง	ทุ่มแค ๑		ทุกที่ซ้องประมนน	นอบทูน ๑
๑	บัตหลอดเหลื่อมแสงถ้อง	ตั้งวาน	๑	แต่เดิดถันชาวดัง	นางพรหม
	ประแหกั้งฮาบคำ	ควนฮ้อง		แถนคูน เอาค้ายวงฮ่อมคอง	คุดจัน
	เมืองๆเหลื่อมปานคำ	ไกวแคว้ง		เมือง ๗ เหลื่อมมนัด	ไล่ถ้อง
	จอมหญ่ฟ้าปูนบ้อง	ซ้อยแทน ๑		หลิงถ้ำถ้วนงามเต็ม	ถันประมาน ๑
๑	คุ๊ก ได้ท่อนท้าวบ้านแพ่ง	เขียงทอง	๑	กาก้องเนองถ้าว	แองคอง
	ทุกแดนคนด้วยทอง	มาไหว		เขินบาคานชอบเอา	ไพรัชชัย
	สองฮ้องนวดเอื้องแหวน	เล็ดหย่า		ภูรท้าวบายกำ	ค้อมก้อง
	ค้อนโคดไค้เลี้ยงพาท	เกวี่ ๑		พลคิ้วฮ้อยเงิงเจ้า	ผ่อคู ๑
๑	เจ้าว่าไห้ถ้อยย	ค้ายวง	๑	ถ้องหน้าเขียงฮ้อง	ตั้งวาน
	เคาตาดีแต่งเค็น	คู้เหล้า		ชะบั้งคาคจันทน์	งามเต็ม
	เร้งโงค้ำนทั้งปวง	แถ้วแต่ง		โถมคานท้าวค้ออินท์	ตงตอค
	ผู้เท่งหัวฮวดคำ	คองมเจ้า ๑		ตะโปคอกไม้ฉั่นเร้น	เรบโถม ๑

๑	เหนือปอดแจ่มคือแว่น โยธาประมหมอมือ ดินควนท้าวธรรมยา ได้แพ่งเทเจ้าถึงหมุ่	วันจัน มวนไหว แถวหย่า ขุนแถว ๖	๑	ฮั้นฮั้นพ้อมเฮียงเฮียบ บาเจืองเมื่อแท่นคำ ถมอนเบือง, หมอยหนา คี่เก๋ ดาวดาตฟ้าบินแถว	กฤษกร คุณแก้ว หนานพ่วง ชอบเขา ๖
๑	ชะพาดเหนือท่งฮ่อน ทะแนว บายบวยคำเทียบลง บุญของเจ้ากือเมือง นางนังด้อมแฝงเผ้า	เข็ดควง เคยพ้อม มนุสโลก แท่นคำ ๖	๑	ดูรยัดวงถันตงดุ่ม ตาเวาชนฮ่มตาน บาเจืองชนเมื่อถ่าน ฮิวคำเจ้าดินถ่าน	นายเนื่อง คิ่นบ้าน ถึงแท่น ก้อมผัว ๖
๑	ดูโซคได้เมืองบัว ธรรมยา เคนชาวเฮาฮู้คน ผองคูเบองธรรมยา เจ้าดุ่มฟ้าถึงแจ้ง	กะไตทอง ฝูงข้า ถันถัก ฮู้ดวง ๖	๑	ฝูงแถวนี้ใช้ดคม่าน แกงบัวใบทั่วเดียว โฮงหลวงเหตอมมน้ำโฮ หน้าค่อหน้าฮอนเหนือ	ดาบดง ผินผ้า ไต่ดอง แนบถัน ๖
๑	ทุกที่เทียบกินเก็บ เมื่อนั้น ค่ายวงเคินฮู้พาย ทั้งเมืองพ้อมเฮามวน ผู้ที่เหง้าดองท้าว	กอนเมา ตางเจ้า เมียนหย่า ชนชม ๖	๑	กาก้องหน้อยโฮบ คี่เก๋ ถมนองพัดหว่างคอย วางคังค้อมพอยาม ดูรยัดดองฟ้าปงฮ้อน	ฮัตนาง ดงหว้า แถวฮู้ เฮือเฮือง ๖
๑	ด่าด่าพ้อมฝูงหมุ่ ฮมฮมจัตตั้งดู โดมถันแก้วฮามคาย มอฮู้ กัด้าหน้าคังค้อม	ชาวปะกัน ถงพ้อม ฮิวคำ ฮู้พัง ๖	๑	พุงพุงพ้อมฮุนไทย บวเจืองเนาแท่นคำ ทวนความไร่ฮาวพวง เชื่องจ้ง เมื่อแท่งเจ้าจอมถ่าน	เมื่อนวน คนเผ้า พลด้วย เจ้าทูน
๑	แม่งนัง ถึงป่าพ้าวถ้องถัก ทั้งดองคนถ่านน้ำ ฝูงดาวแต่ทุกถอง ถึงประเทถักกว้างทอราช	เขียงจวง คิ่นข้าง ชมฮั้น เขียงถ่า ๖	๑	หลานอ่วยข้างชนกว่า คูนเมืองพัดเพี้ยกแสง บันนาพ้อมทั้งทลาย บางพ่องไวด้อมคว่าง	เทประกัน เฮาได้ นับคู่ ในประกัน

๑	ฝูงหมู่ข้าแควนย่าน บ้านเมืองกินคู่คน พวยพังไค้โดยบุญ ด้วนดำม้าอาณน้อย	เหลือหลาย ควาถ้วน พระราช ไล่คำ ๗	๑	ประเจ็ดแท้ทดานว่า คุณโนเงื่องช้อยเฮา โนเงื่องขึ้นเงินยาง บ่อกว่า เจ้าคือด้อยขุนแต่ง	อันใด ว่อนน้อย มวนมาก โดยเดิม ๗
๑	ข้าแจกด้วยฝูงชนาค อำภุชรบอภน บ้านเมืองไว้คันทาน	เฮวแสง ดุงน้ำ นาชอก	๑	ดุงก็ ฝากคาบไว้ให้ยี้ เคิมใจบาตูกจอม บุญเฮื่องท้าวธรรมยา	บ่องเมือง ใจกำ เมียนดัง
เชื่องจ้งเมือกถ้าว เจ้าดุ่มฟ้าคความหมั้น ชู้อื่น ๗			คั่นคอบ	เจ้าดุ่มฟ้าปะนมนิ้ว	นอบถวาย ๗
๑	แต่นั้น ข้าจากห้องโสงราช ธรรมยาถึงดำคอย ชวาน ๆ ช้อยวันดั่ง	ถึงดุง คนไซ้ ได้ไซ้	๑	ชะพังพ้อมทูนราช หวนพาย เตินชู้ชุน บ่คน เมื่องเฮากว้างก็ชอน	นัคดา มวนแดง ด้านด้อย
ข้าก็	ทูนบาทไท้กอยให้ไว้	กถ้าวคอบ ๗	ยี้จัก	เจียงบ่าวแก้วฝูงยาก	ทุกขุน ๗
๑	ทดานก็ ดูโชคข้าไค้ได้ บรรพารเมืองบ่อดัน นัคดาเจ้าเจื่องดุน	แต่นหา แต่นแย้ ด้านมาด	๑	แต่นั้นชู้คำ ไค้ถ้าวท้าวทั้งท่วย เงินยาง	ยางด้าน จั่ววาด
เฮวฮับ แด้หมู่ข้า้งมาฮอด		เงินยาง ๗	เจ้าก็	มานั่งด้านทูนท้าว	ชู้ดอง ๗
๑	พระบาทเจ้าคควนว่า การเปนเพาะเพื่อเมือง เมืองในชั้นนครหลวง	อันใด ดุงน้ำ ยู่แต่ง	๑	ชาดชาดเบื่องอ้ายง่า ทั้งด้ามมะเฮียดบู่ทอง ชะดอนด้วนนายจัน	พุ่มิน มาพ้อม เจียงมาคัย
ฝูงพวกลพ้องยังไว้		แต่ประมาณ ๗	มานั่งด้อมทูนท้าว		ที่คควน ๗
๑	ควนแบ่งให้ไผหญ่ เร้งโงะชานขอบใจ	ไผกิน เจื่องเจ้า	๑	เมื่อนั้น ภูวนาไล้ทั้งแท่น ด้านด้านเจียงตูกจอม	เงินยาง ใจกำ
บ่อกว่า นรินทร์ผู้ผดควน		กั้มเกิด ภูแดง	กั้มที่	เร้งดำไฉ่หางาม	จั้มม้วน ควนแดง
ดุงหญ่ถ้าเปนเถ้า		ฮ้อมบุญ ว่าเนา ๗	ยังหญ่แดงคอบบ้ำ		ไปมา ๗

๑ ค่ายด่านเบื่องหนองอ่าง เวนเก้งณาม่วนเมือง เมื่อนั้น ชนใจวอดามกาย ไต่ห้วยผู้ขรรคมอ้าง	เซียงอิน เมื่อดัง คึดยาก กล่าวกอน ๑	๑ มั่น ข้าเก่าเจ้าใจนาค กับทั้ง นายพานคำแต่เจื่อง บันนาให้ทั้งหลาย คึดดัง น้ำพิพย์ช้อยจาแก้ว	แขงขัน ยั้งน้อย คอดนุ ไต่ดง ๑
๑ ทนนั้น นาปากน้ำดงอ้อม รอกุทธหย่าเอา เมื่อนั้น เร่งไต่ไร่ขานนาง คึดขุ้ชนคิงไว้	เพือชวน กัดาย ทูนไหว คึดม่วน ฮ่มเพ็ง ๑	๑ ทุกหมู่ข้าชู้แห่ง ดักอ ช้องช้องเฮื่องเฮือคำ แฉ่นนาให้คนตระกัน เมื่อนั้นท้าวฮ่ง ด้านกล่าวข้อความแล้ว ชูประการ ๑	หุมงัน ทุกด้าน ฮ้ายง่า
๑ นาปากเบื่องเซียงเท่น คิงเงิงเฮียมเฮ่งแถม ติดดวงเท้าคันคอย พระบาทผู้คังค้อม	ทันเพียง นนเค พายังอ้อม พุ่ม เบี่ยนนา ๑	๑ เทียนดำข้าฝูงยา คึดเมื่อ ทานพายเขาบ่อไค คนตระกันให้ทุกพาย คินคินเคาคันท้าว	ยุบัน เจื่องเจ้า มวนมาก บ่าปวง ๑
๑ ไต่หม่มน้อยฮ้อย กับทั้ง บุษขวางขาเกิดเวียน เมื่อนั้น ภรรยาให้เมืองหลวง เขาก็ คึดม่อหม่อมอินขึ้น	เช็ดคอง มวนพ้อม แถวดี ชมบาน ๑	๑ ทุกปากเทียนโยเซด เมื่อนั้น ราชาคึดขุดวง เจียมแต่ เขาเดินดินหัดมคอย เจ้าฮ้อยอ้อมทั้งแม่	เค็มเค็ม เดยหม่อม คันทบ นางจอม ๑
๑ เจ้าปิ่นหน้ากอยกล่าว คึดพอ ขางทานพายแต่งแฉ่น แฉ่งคอนให้เมืองขวา ไต่ห้วยบ้านพดค้อ	โยธา เซียงฉ่าน ชนงราช แต่งคอง ๑	๑ เทือน ทุกกับกำก่งเทด ฮ่อมพงพายดีพัน เพาะเพือ บุษเฮื่องเจ้าราชาย ฝูงหมู่เจ้าห่มไหว	นครา มวนไหว ทำชอบ ว่าคอง ๑
๑ อามาตย์เบื่องฮ้ายผ่อง ปองปุ่นเมืองแต่งเบน กับทั้ง ราชคอยเบื่องเรียงกัน ค่ายฝ่าย ให้ฮ่อมผ้าเฮื่องฮ้อย	เพ็งผาย ห้วยซ้าย เคียงง่า วัดถึง ๑	๑ คู่ก๊ ขอบท่านท้าวผู้ผ่าน นครขวาง กล่าวแล้ว ภรรยา ทอนเทพดั่งดอน เฮวฮ้อย เขียวทางเท้าเซียงเคือ ม้าท่าน เจ้าคึดฮ้อยหรือให้	ฝูงซ้าย แควนฮ้อย จึงเกิน ท่อนขึ้น ๑

๑๑ ชั่วคำไว้ให้ผ่าน

คอมมอน ชอบแล้ว

ต้องแพงดินช้อยกัน ปูนบ้อง
 เมื่อนั้น ผดควนไท่ทั้งเมือง คัดพิ
 ผ่อเห็น ดูรุษชอกต้องเฮืองฟ้า เชื้อแดง ๑

๑๒ เมื่อนั้น เจ้าบ้านฝูงหมู่

โยธา

มุนตักแดงช้อยัน เขาไถ้ว
 เฮาก็ บันนาแล้วทุกขุน ถ้วนพาก
 พระบาท ผู้แก่นไท่แดงแจ้ ชู้คอง ๑

๑๓ ตะควากข้าแห่นแห่

ทุกพาย

ระบบงบาแต่งปอง ปูนแล้ว
 เมื่อนั้น อามคายย้ายทุนสดา เนาหัง
 ชั่วอยู่แก้วแฝงช้าง บ่อคดา ๑

๑๔ แตนัน ยิงยิงเบองแกวก้อง

ทวนเถิง

ชอมพังพายฮีบมา มวนไห้ว
 มั่นก็ เถิงใจดังแองกา เปนพ้อ
 แกวก้องให้หาทั่ว ชู้วัน ๑

๑๕ ฟ้าเบิก คัดช้อยน้องเตยตวง

ตงคอง

เที่ยวทางฮันฮับดิน เคนช้าง
 เถิงที นครหลวงฮันเงินยาง เขาจอด
 บึงเคื่องกว้างฮิมท่ง ทนเพียง ๑

๑๖ แด้วทอดถ้อยเถิงด้าม

หานพาย

มั่นก็ เหยิงความทูลดูจอม ใจแจ้
 เขาก็ ยายยังพ้อมปูนแปน ของฝาก
 ฟ้าเบิกจะแข่งดาได้ ชู้วัน ๑

๑๗ มวนมากช้างพอหมื่น

ของแถว

ออรันเคิมช่วงหลวง เหลือถัน
 ทะแนวเนอเร่งไย ทงแท่น
 เขาบ่พ้นคันท้าว หังเนอง ๑

๑๘ ตะแบ่นหางามเงื่อน

กมกอง

เมือง ๆ พายพานคำฮ่มโฮง กินฮ้อย
 มั่นก็ ปองคนชนเมื่อเถิง ทูบชาบ
 พวงกต่างถ้อยแห่นเผยน ชู้ประการ ๑

๑๙ ยาบยาบเบองฟักเบิก

ยอมือ

ด้านด้านเถิงด้ามแห่น ทุกกา
 ถ้อยเซ่งเจ้าเงินยาง ยดมาก
 ทุกที่ข้าขอไห้ว ช่อนเจื่อง ๑

๒๐ ปากนังนแพมวด

ถายมอม

หัวเมืองทามแทบดิน แคนแย้
 ชอมกันเข้าปาทา ทูบบาท
 พวงกต่างแก้คำเผยน ชู้วัน ๑

๒๑ ฝูงขนาดม้าพอหมื่น

ทั้งฮาน

เขาก็ นำมาฮันเพ็งบุญ จอมเจ้า
 หลายพานพ้อมแด่นหาม คำแจก
 ฟ้าเบิก ได้หมื่นช้างมาไถ่ แองกาว่าฮัน ๑

๒๒ แกวก้องน้อยใช้แซก

ชอดอน

เถิงอาด้าด้วย มื่อ มาด้าง
 ภูรท้าวเถิงไถด ๕
 ยินชู้พ้องทั้งค้าย เขมหยิง
 หมื่นแด่น ๑

๑ แดงดังถ้อยถึงที่ ด้ามมะเขือขึง ทั้งแวงคอนหย้าแค้น คำใช้ เชื่อง เมื่อนทูนไถยกลง เจ้าชู้ชั่งคงให้	พระยาหลวง ถามชม กุพัน ถักคัต แต่เนอ ๖	๑ เจียมแต่ ได้ดุ่มฟ้าดิ้อว่า ควนที่เร้งโง เขาแวงกาตู่ตอง มันก็ คัดคังเค้นความเคื่อง เพาะเพื่อ โภยคอบค้องเต้งให้	แวงงาม ด่มให้ เด่นโสก ห้วงมเหงา ๖
๑ หลัดคิมชู้ช้อย ซากิ ทุนจอมดี่สืบตา เมือถึงไต้บุมของ พลพวกพ้องทั้งค้าย	ปุ่นปอง เคยผ้าย ท้าวชม ห้วยพัง ๖	๑ อับโชคแฉ้วเคยเจ้า ลุงก็ เคาแพงดีดั่งเมือ เร้งโงผู้ บุนนุเฮื่อง เอาไธหน้าเป็นย้าว	ตุเมื่อง คอบท้าว ประดับดั่ง ห้วยคง ๖
๑ ค้านคิมถ้อยเจื่องดัง แกวจัก เขาแวงกาหย้าชั่ง ออรณันด้วยกฤษกร คำแจกถันพอดคอ	ทุกอัน ชอพัน ม้ามาก คัวหาม ๖	๑ ยั้งยั้งหน้าท้าวท้าน หตงเมื่องพัดพากัน บากานค้านพอด ซากิ คินคอบเจ้าจอมไต้	แวงกา กวนให้ แฉ้วหย้า ที่เร้ง ๖
๑ ชูปากช้องดินด้อย นามกรแกวทอ้งยี่ ทุกเมือ วันคั่นให้หิวถึง เพ็งท้าน เจ้าคัวด้อยยาไฉ	แฉ่นอนัน ยั้งนัย ผู้พ้อ บ้อยไป ชูริช ๖	๑ ค้อมว่าแฉ้วท้าวท้าน ทั้งด้องปุ่นเต่งมวน ราชาเจ้าเจื่องตุน มึงจ้ง คินห้วยบ้านทามแย	แวงกา เมือบ้าน เมื่อยดั่ง จิมแดน ๖
๑ เมื่อนั้น พระราชไท้เจื่องผ้อ ดุมบ่อ ยินอาไธคั้งเขา อันคั้ง สัมภารเจ้าเจื่องตุน ให้ท้าน เจ้าคัวด้อยดินถ้าน	ทุกประการ ฝูงม้อย ถ้านมค ดั่งคิน ชอบคาย ๖	๑ ยั้งยั้งนวนบอบ หย้าไต้ พังความแมนเด้ามน คั้งนั้น เวลาฮ้ายฮอมเคื่อง เทเวศคั่นคำท้าว	ทุนเจื่อง มาบั้น ยั้งยาก จ้อจำ ๖
๑ กัหาท เปนชาติเชอชั่นก่อน ม็อกว่า หะวีไทบาตูกจอม กับทั้ง โสมนคานแก้วเก้งยา เอาไธหน้าเนาท้าว	บุฮาน ใจกำ ยังหนุ่ม ที่เร้ง ๖	๑ วิบากได้มาคอบ กัมเวรเวียนห้วยน่าน วิธยาฮ้ายฮอมถันของ เมื่อนั้น ฟ้าเบิกให้ว้ยนังอ	ด้องที่ หันชาม ในหม้อ ทันทึยว จิดกัฏ ๖

๖๔

๑ พอเมื่อ ดูรยั้งขึ้นเอื้องยั้ง ดำกล
ดำนางนอนค้มเจือง ใจหัว
ด้นด้นเค้าคณมา ใจหัว
พระบาท เจ้าหมื่นม้าวค้ำถั่ง ขาวพอง ๖

๑ เชื้อบุพนเมือก ยวงคักกุด่าวกอน เห่นแก่ บุญสูงไ้บุญเฮื่อง มัตันเฮัก มั่งหมุฮ้ายแด่นดัง	ทูลสูง ก่อนเถิน กอยถ้วน พระพ่อ เทียรระคา ๗	๑ บามะราชฮ่อนยังยั้ง เป็นตั้ง เคือทดาวแหตมปดยา เนิ่นเนิ่นหม้อมยินเเหงา เจ้าจั้ง พัดพากห้องหน้อม	กินเด่ดี่ยน ย้าหน้อง ดัยบทำว มีกมา ๗
๑ ยังกทอ คัดฮ้อเบองบ้านเก่า มาดาหยู่เคื่อง กับทั้ง เขียมกฐ์บุญด้าย พัดพากห้องหนัพัน	ชาชาย คาฮ้อง ฮ้ายเฮื่อง พำนาน ๗	๑ ชนฮาบแพ้เซาพ่าย คิอคู่ ย่าเย็นผายไ้คดสูง เทอนี ดววงจุ้งให้เป้นเฮื่อน คควนที่ หว้ายบ่าไม้คนไ้	ทั้งปวง ทั้งป้า เฮียงคู่กันแด้ว เทียวเถิง ๗
๑ อินนัง คัดเขื่องด้วยจักกุด่าว พายเขื่องเคือทคาน ชาที่ พด้นเมือไหว้ภูธร เถ่าตั้ง เจ้าถุ่มฟ้าใจแจ้ง	เก็งฉา เม็งบ่า ท้าวซิม กถ่าวมา ๗	๑ ผ่อเห็น พระพุท้าวบดฮ้อม ชาคักคินคำ เก็งเจื่องหนานดังสูง เฮียงคำถ้อยโดยเคิม เพ็งที่ บาหญู่แด่งน่านมอ	ฮิมเขียง พันเขือ จาถ้าน ท้าวซิม ไ้คควน ๗
๑ ต้านคิมถ้อยพวงเถ่า ราชาคิดม่อเถ่ง คควนที่ ทถานกู่ให้เชื่อยิน เฮาฮ้อม ๕ แค่ท้างดินถ้อย	ละเค็ดการ ถวงกวาง ยังฮอบ จิงแด้ว มากคาม ๗	๑ ต้านคิมให้จักพวก มถนพังพายแด่งคัต แจนแจนน้ำทังอาณ แผ้วเคื่องไ้คาคอ	พดแดน คาแด้ว ท้างท้าง คิมเมือง ๗
๑ ถุ่น คาวินฮ้ายเข้าฮอบ คอยแดน หนแด้ว พถยามมัวมิดแดง ทอว่ายังคิงเถิง แหนพนฮวดฮามคาย จอมม้วน	ถุ่นเจ้า กัพัน เฮือนเคียว ๗	๑ ทุกถึงแก้วนันถ้อง ฮมเถิง นางเขียงเคือเมือมา จักควายฮ้างปุนเมือ ยี้แด่งไ้คาคอ	ไ้คพาย ทิวให้ ดินฮ้อม คัตคำ ๗
๑ จ้องฮ้อง เจ้าถุ่มฟ้าเฮาฮ้อม เมือนั้น บ้าคควนถ้อยคำถ้าง เฮียงภูธรบ้อฮ้อมเพ็ง คิตเมิน แกวกควนบันเวียงสูง	ตามสูง ถั่น ยียาด ถั่นน	๑ หนับปอดไ้คยามเทียง ชรรมย้า บุนพังพายแด่งจาม บาสเจ้าจอมชรรม	วันจันท์ ประดับไ้ ภูวนาถ
๑ ฝูงไ้คฮ้อยหนัด	ชอกแถม ๗	๑ คิตเมือ หว้ายบ่าไม้คนถ้าง	พากนาง ๗

๑ พระบาทท้าวทวยไฉ่ ดารดี
 ขอนม้อ วางคำโดยตั้งขอน เอาช้าง
 ปางเมื่อ โทเลฮ่อนฮั่ว ทุกชัก
 ดอนว่า เจ้าต่อช้างกักรหมู่ แกวเพื่อน ๑

๑ นั้งปักบ้านไค้ขอม ดามเคื่อน น้แฉ้ว
 ทำเบ้องกินคอบดุง ทังบ้ำ
 ทื่อว่า คินงหน้องเฮื่อนเฮียม ชุ่ม
 คนหาก หว้ายย่านฟ้าวันไค้ ก้อมเฮียม ๑

๑ ใจจึงซ่อนชักพี่ รือมาย ไค้เค
 เถึงเถึง ผันผืนแคงเทบทวง ชมผ้า
 ทื่อว่า กระเทะหายห้องผะคนจอน กางเคื่อนกัคยา
 เเทื่อน ม้างกว่าข้าพดด้วน เจ้าขวาง ๑

๑ ปุ่นเพื่อนพ้อมให้หู้ แขงปะกัน
 ตุ๊ก วางความมาฮอดดุง ทังบ้ำ
 ยินกระด้น้องทอระดาร์ ถัง
 คื่อคู้ เจ้าแผ่นหล้าคังค้อม ฮอดเฮียม พ้แฉ้ว ๑

๑ ผู้ก่งพนมนุสโลก เตยจา
 เจียมแต่ ฮามเขียงเคือหมั่นคอย เขาชน
 ภุชรด้านหวนพาย พอยดัง
 แฉวแต่ ชักถั่วไว้ว้าแจ้ง เมื่อมา ๑

๑ ะพั้ง พ้อมบ่าวคันดุงซิม รมพั้ง
 เี้ยงนั้ ชาวชารายพ้อมวน เมื่อพ้อม
 ติ่นว่า เฮื่อนหงังไฉ่หางโถม ปุ่นแคง
 ท้าวหู้หม้อมไค้ดแม ยินวอน ๑

๑ กาก่องท้าวทงแทน ทองเหื่อง
 หวนพาย ทังแขงคองค้อยจง จำถ้อย
 ดูเยยะ แหนคำด้านนางเมือง โดยคำ นันเนอ
 เอา เจ้าควด้อยมาพ ดูเฮื่อน ว่าเนื่อ ๑

๑ เจ้าว่า ให้กถ่าวฮ้ายเพี้ยเจื่อง ชาชาย
 เชนเฮียมมาต่างไท ยามน้อง ว่าเนอ
 ผายความด้านนางเมือง พระแม่ กูเนอ
 คนท่าน ดังหมื่นห้องเฮื่อนฮ้าน ชั่วจอม ๑

๑ แต่ยี้ ไค้ก่งท้าวเมืองแม่ พาคูน
 คิ่นชอมเขาตุกแมน มาให้
 ขุนงามเจ้ากัถเมือง ฮักแม่
 ดูเยยะ คินบ้ำไม่ไปกถ่าว ทุกอัน ๑

๑ แต่ยี้ ฮู้ก่ายน้ำเทท่าน เมื่อนา
 ส่นด้น ชาวปะกันแต้งควาย ไถก้า
 ท่อจัก หานางเจ้าเขียงเคือ มาแต้งเขาควาย
 ค้ายดำข้าท้าวฮู้ รมงัน ๑

๑ ฮ้ายง่า ให้แต้งข้างชวณยี้ คินหงัง
 กองบันเมืองแก้วนชาย ยามจู้ คั้ง
 โส่ฆามเท้ามัดดั่งคำ อิงหู้
 ฮ้ายง่า ฮู้กถ่าวเข้าเจื่องทด ชูอัน ๑

๑ ม่อคู้ ะพู้ผ้าบดข่ม ฮาวผา พันเขอ
 ดูพด้นเมื่อ เถึงนางจอมแม่เจื่อง เจียมน้อย
 มั่นกั เอาเอาไว้ในตา เี้ยงใหญ่
 รัชยขนาดไค้คำคื่อ ไม่ทื่อ ๑

๑ เขาไ้เอาแม่ เมื่อก่งท้าวคุณคว่าง ในปะกัน
เมื่อยแถมมีหมั้นนาง เปนไฟ
ดู้ก พณเมือเถินทองดุน
ท้าวอยู่ เมียนดังถ้อยคำไซ้

๑ ผ่อคู้ น้ำดื่มอ้อมไห่ตผ่าน พูยาง พุนเอย
ชะคันเฮือเฮียงหมั้นดำ จิตหวาย
ผานผานนามางบิน กายทำ
ค้ายดำข้าเราเจ้า กว่าไป ๑

๑ ดว่าดว่าม้าชักขัน ชำเหิน
ดไ้ฟ่บ่าวดุง เอยแด้
เดินเดินข้างแวงคอน ข้ามท่ง
ทิน เฮาพาแพท้าวถว่า คายทอง ๑

๑ ผ่อเห็น ทระถวนพุนพุด ผาฮัง พุนเอย
ทองดุนคินเด้าทาง ผายผายน
พิงพายพันดงแคน ฆะ
เมียนหมู่ เข้าป่าไม้เฮือฮับ ฆะ
ฮันเขียว ๑

๑ ผ่อเห็น ฮ่าฮ่อนเบียบานแบ่ง ไบไ้
เทียวทางไ้ถดหมั้นถัน แถดถอง
หัดมเขาชนผาไ้ คุฮาม
บ่ฮ้อย ก็ถั่นห้องเหวห้อย ฮ่อมขัน ๑

๑ ทุกคามก้วยบ่บั้ง เทียมผด
มาดาเถียนหมั้นถัน แถดถอง
ระดมค้ำวคันทู ขาวฮอด
บางฮ้องบ่างบานพ้อม จอคำ ๑

๑ หมอมหม่อหน้าฟู่บ่าว
แวงคอน ทวยมาดีไ้ห้ว
ดงขวางไม้หลายหัดม
ฟู่บ่าวเค้าปงหาม

๑ ปางก่อนกท้าวอยู่
หนว ๗ เถียนคูปทอง
หามพายกุมไ้จวอน
วันเยาะด้อยดงดุ่ม

๑ ปานัน ท้าวอยู่ฮ่อนฮักฟ
ดงแพงไ้ถดเพื่อฮาม
ดอนว่า หมายคำหมั้นดิมดา
ม้างหมั้นฮ้อยพายหน้า

๑ ดองแจ่มเจ้าเขือนยาก
ฟู่พางดงดั่งชา
ฮ่มฮ่มดงหลายถัน
ดู้ก คัดฮ้อยเจ้าคังค้อม

๑ คอนปากค้ำตามบู่
ปะมานเขาเด็กถา
เมื่อนัน หามพายเข้าถนามเพียง
ค้แก่ เป้คบ้องฮ้อยปายถัน

๑ ถมเบ้งเบ้องเพื่อยฮ่า
ดะพินจันทักายคอย
ยุงวอนก้องถันพู่
ก้องฮ้อยค้องคนพ้อม

แคนทาง
ซอนเก้า
เห็ดถ้องฮ่อน
กะทำคัว ๑

เฮานอน หนแต่
คั้นห้วย
ฮักย
ดัมแดง ๑
รือถิม ไ้เค
ดินด้อย
คังยาก
จิงขวาง

ทวงกระถัน
พายพ้อม
ของฝาก
เมือมา ๑

พางคำ
เมือบ้าน
นอนเน้ง
เทียงคิน ๑

แคมพู่
ดาวฮ้อน
ไ้ถดฮ้อย
แตงคัว ๑

๑ พุงพุงย้ายยอหมุ่
หนั่วนวดฝูงทาบคัน
ดไฉไม่เดียนกัน
ค้เก้ เหมียหยันคางกอย้า
ชดไป
คามร้าง
ถวดยอด
ชุ่มเย็น ๑

๑ ขางชอดข้าวขึ้นไฉว่
เซ็นเซ็นนกอชอกกิน
วันวอนขึ้นเฮียง ๆ
ฝูงม่านน้อยคางฮ้อน
เหลื่องฮอน
แกมจ้อน
งายแก่
ฮีบขาว ๑

๑ แต่ยี่ ไปผาบท้าวไค้ผ่าน
ลุงอาวเขาชู้คน
ยีนบ่อ เคื่อแคนไค้ดินทอง
คอนคอยย้ายคังค้อม
ดามเมือง
ขวางพ้อม
มูนมั่ง
มุ่นเมิน ๑

๑ ค้เก้ ย้งย้งผ้าชายช้อ
เงินเงินพายทอ้งทาง
ติดเดียงเท้าคั่นคอย
หว้ายเหล้าไค้ดั่งกว้าง
ถมฮอน
เล็งห้วย
ตุฮาบ
ฮีบแสง ๑

๑ ผ่อเห็น เฟื่อง ๆ พ้าวช้องกาม
ทนน ราชายแพ่งเก่าเฮา
ดะหลอมเลี้ยวถวนใบ
ทองเฮือด้อยฮุ่นค้อม
ไค้ถม.พุนเยอ
เจียมน้อย
บานเบ้น
แคนา ๑

๑ แพ่งแพ่งไม้อวดยอด
ฮ่มฮ่ม ชาวราชายผ่อคอย
อันนั้น รือบ่โกเฮาเท้ทะกัน
จอมจิ้ง ให้ม่านน้อยไค้แด่น
ฮิมเขา พุนเยอ
คนไค้
มาฮอด
ทันตาม ๑

๑ เขาทอ*ถ้อยรอนเที้ยอ
ภูธรฮามดงยีน
บะไทให้น้ำไร
มันก็ คั่นค ๑ เจ้ ดินค้อ
ทันใจ
ยาวมอ
รอนแม่
บ่อนาน ๑

๑ ราชาย...ทำแพนแท้
หังหัง ราชานพายฮีบเมื่อ
เฮียงคักถ้อยถวดยอด
จอมค้อยเยอนทังให้
เลื่องเฮียง
ทูนไค้
ถามข้าว
ฮุ่งเลื่อง ๑

๑ ค่าวคาวน้ำหน้าว้าง
เลื่องเลื่องจวงคอบบา
กของแพ่งไท้ทังเมือง
พายชาบเก่ากอยไค้
ฮ้างคาง
จอม.เจ้า
กุกุ คีรือ
รอนราน ๑

๑ ชูเยอถ้อยท้าวตั้ง
เจื่องก็ กือทานไปผาบแกว
คนตายถมดั่ง
ตุจิ้ง ฮ้วนหมุ่ข้างท้าวถ่า
เอากววย
กอยค่าน
เค็งเคื่อง
กั้นเมือง ๑

๑ หนักเห็นทงช้อยเหลื่อท
บาเจื่อง มอนเมี้ยแกวคังโฮง
เขาก็ วางของไว้เงินคำ
ตุกท่าน ฮ้วนหมุ่ข้างดินด้อย
นครขวาง
หลายดั้น
ในลาด
ค่านาง ๑

๑ ฆนาตึงนุ่นชุนหมาก
เมืองขวางมีชุน
ตุ๊ก แดง.อาพ้อมเมี้ยแกว
ไค้เคื่องช้อยคำแจก
คำแดง
ริ้.ไค้
ท้าวถ่า
ทองคา ๑

๑ เจ้าว่า ให้แต่งเท้าถึงแม่ นางจอม
 ขนยาฯ อดค่อยคง ถึงทั่ว คัดแต่
 มนต์รัก หอมเบื้องไฉนก่อน ถ้าแม่ ฟันดาบ
 ยังไป มีผู้ต่างเขื่อนยาว หยุ่นปุ่น ฯ

๑ แค้นนี้ เมียนกถ้าวแล้วเหวฮีบ เขียงฟาย
 วางปานปุ่นแพ่งแค กิณ เด็ด
 คัดเมื่อ ทานพวยกถัพณแกว ทางท่ง วนัน
 แม่หยุ่นทองหอกแก้ว ฮู่บมา ฯ

๑ เมื่อนั้น พายคว่อก้อยถนอมตั้ง นางเมือง
 คุงัก เมื่อราชาขลุ่ยโอง พยาฮ้าย
 เนื่องกันถ้องทลายหาม ของฝาก
 ย้ายหมู่เข้าเมื่อท่า เขียงผา ฯ

๑ ทุกปากเทียนไทเทอด เด็งดู
 เคหังไถ่ด้องมนั เหลืองเหลื่อม
 คับนคังจุตรา เขียงฮอบ
 ท้าวหนึ่งเอ่อมในแท่น อิงหมอน ฯ

๑ เมื่อนั้น พายนอบนวดทกพิ รุนเจือง
 แองคอน เมื่อเกยขวางนังทูน พยาฮ้าย
 ดูกี้ ทอดนเขาได้ทลายเมือง มาฮอบ คีรือ
 เขาว่า ท้าวกว่าย้ายหมู่ข้างฮุมเจ้า สระเม้งวายว่ากั๊ว

๑ เมื่อนั้น คอนทอดค้อยรานนาค แนวจอม
 คัดเพือมาเจือง ผายพานคำผ่าโถม แกวคาน
 คุงัก ฮอมเอาได้ทั้งพยา ท้าวกว่า
 ฮู่ท่าง ฮว้นหมู่ข้างมาฮ่อม เงินยาง ฯ

๑ เจ้าว่าให้ฮ้ายคว่าง เมื่อปุ่น
 นางชาวฟองไฮจัน หงหน้า
 ดุงมัน เปนฮุนด้างพันกา เขาฮาว
 ดินฮ่อมได้พันม้า ฮิกเมือง ฯ

๑ ท้าวกว่า ให้หยุ่นด้างหอมไฟ เขียงทอง
 ฮุนเจือง ปุ่นเอามาฝากเขี่ยม ธรรม์เท่ง้า
 ของสานค้อยเงินคำ ผ่าผอน
 ท้าวแต่งเค้าถึงแม่ นางจอม ฯ

๑ พระฮ่อนหน้าพยาเจือง เด็งดู
 ไผดอมดั่งเก็งเมือง เข้มท้าว
 พระบุนเอนนางแกว หงถ้าว
 ฮ้ายเจืองเจ้าคว่ม้า ขอบใจ ฯ

๑ เมียนกถ้าวเทด้าปุ่นดู หานพาย
 ไฟเอื่องไถ่ด้องเคิน ทุกด้าน
 ฮาวพายแล้วทงทลาย กิณคู้
 เขาเจ็ง ค้านฮ้างฮ้อแฉ่ง ถาถง ฯ

๑ พระพู่ฮ้ายยวงฮอบ เทพี
 หงคาน ยุ่นเส่นาพากไป เล็งฮ่อม
 โถมเดดาเจ้านางเมือง เปนแม่
 เขาเจ็ง พ้อมฮุกถ้วนปงเคื่อง ประดับทอง

๑ เมียนแม่ก้อยแทนฮอบ ขามกาน
 นางทองฮุนดั่งความ กวายเจ้า
 พิมมะบานให้น้ำถึง เขียมมั่ง
 รายชนเมื่อฮ้อง ฮุ่นาง ฯ

๑ พุงพุงเรื่องใช้ดาด มาปูน
 ฝนฝน วางขี้ใหม่กาตเนื่อง ในห้อง
 เต็งคู นางงามเจ้าเซียงเคือ จัอมม้วน
 บัดแค ห้องฟากฟ้าเฝ้าเพียง ไปปาน ๑

๑ ทระว่นซ้องขันหมาก มาวาง
 พิมมะบาน ทังแองคองได้ใจ ทักเจ้า
 นางงามอยู่ฮับคำ ถนอมคอบ
 เมื่อตุพาท่าน ผู้แห่งเหง้าจอมไท หยุตต์ แควื่อ ๑

๑ เมื่อนั้น พายนอบนวดทูนแทบ นางคาน
 นงดีฮาดค้อยมา ไกลน้อง
 ชาวว่าตุ๊ก ก็อหามม้างแกวคอง วันกำ
 พี่หยุ ห้องหอแก้ว ค้อยคำ ๑

๑ กูก็ไต่ว่า เหน้าฮ่อมผ้าท้าวฮุ้ง ฮักนอน ก็ตาย
 เมื่อนั้นหานพาย ทูนขรรรมยาเจ้าแห่น คำถ้วน
 พายถ่มชนผู้ ผดคอง ค้อยหยุ
 บัดนี้ ทุกที่ถ้วนโฮมชน ด้วยดิน ๑

๑ คนท่าน เจ้าคิ้วดัดฮ้อยฮุ้ง เถิงเฮา พักาย
 มั่นก็ ฮอมสินนบฮ่านก็อ เฮายฮอง
 ฮันว่า โถมเสถาล้างเงินยาง ฮือคำ นันเด
 ยังค้อย เขาส่อมห้องมาท้าว หยุตต์ แควื่อ ๑

๑ ฮันว่า เจ้าฮู่แก้วทังฮอน ฮามคาย นันเด
 บุญมีเห็นหมิ่นนาง แฝงข้าง
 โถมพาวเจ้าทังทลาย เขาหยุ คีรือ
 ดุจขิม ถ้างก่งท้าวทังบ้ำ ค้อยคูน แท่นฮ ๑

๑ ขะพู้ซ้องขันหมาก ในถาดาน
 เพ็งทองดุนเคื่องคำ พอด้าน
 ฮันว่า ดารไทท้าวเจื่องดุน เขียนฝาก
 จัอมม้วนค้ำทังให้ ข้าวฮอง ๑

๑ ขอระนาดดั้นโนแท่น รุมคำ
 ขะบูกวนทอดคน เต็งผ้า
 ขรรรมยาฮ้อนฮอมเดา คานถั่วค
 น้ำดุนหน้าแองได้ คอยเฮา ๑

๑ เมื่อนั้น คอนผาดซ้อแซเด้า อธิบาย
 โถมคานเนาแท่นคำ พังแจ้ว
 ตุ๊ก นำพายพันคิ้ว ฮามคัก
 เข่าเถื่อนกวางฮอนแดง ไค่คิน ๑

๑ ไปปักเอนฮวดระเคบ เถิงดุง
 ขะพินแกวเกียวยพาย มาคั่น
 บุญดั่งแพพัดแมน มาฮาบ
 ซ้ำว่าไค่เฮาฮอน ฮับหนี่ ๑

๑ ตุลาภนฮองเลยถ่วง เถิงปะกัน
 แกวกัก คักคองเกาฮอกมวณ แฉ่นข้าง
 ถ้อมมันผู้ใจแรง นางก่า
 จ้างถอดเดื่อเกากว กถั่วคาย ๑

๑ ถั่วถั่วพ้อมจัวเจื่อน เจียระพด
 ยายแพนเต็งคอดู กางเข้า
 คังขอเบองคั่น ซาซาค
 พ้าเถื่อนดู้ ขรรรมเหง้า ฮวดคาน ๑

๑ พระพาค้อมทั้งหมื่น ค้ำเพื้อ พานคำแขงข่มแกว ตุ้ง นองพอเข้ามือเอียง น้องท่าน เจ้าตุ้มฟ้าชั้นดู่	ผาฟอง ทวนข้าว อัวจอด โง้งขวาง ๑	๑ คุณ เคยฮาน้ำห้วยแห่ง บางบินควนทัก บุญเอื้อทักคั้นมา ตั่งนี้ ละครให้เปนนัย	เซียงเคือ กัวย่าน เมืองเก่า ยามไค บ่อจีน ๑
๑ ท้าวทศกัณฐ์อินค่อ บันนางนั้บคุ่น พายเฮาไฉ่แสนนา ปะคัมกั่วอแล้วคำแจ้ว	โยธา ฝู้งแก้ว ทอมเพื้อน จี้คั้น ๑	๑ พายเดาศันฮับปาก ตุ้ มวนสินทองฮ่านมา นั้บวันพ้อมยามคี่ ฮ้วนหมี่ข้างทั้งฮ้อย	เทพี ชาวถ่าน ถ้ำตั้ง สี่พัน ๑
๑ เดือนเดือนข้างแฉ่ำปาก ผืนคัคคดหมี่พด ทางไกลผ่ายหลายวัน เมื่องนี้ เถิงแห่งคำวเซียงถ่าน	เมืองประกัน ตามเจ้า น่านฮอด โพมวน ๑	๑ ผิดว่าเฮาฮ่อน เมื่อนั้ท้าวทอมไผ่ เงินยางที่พัน แฉ่นด้าวถ่มนั้เงื่อง ชะบุนนางแกว น้องท่าน ผู่แห่งเหง้าดังวนค่าน	ทองเฝ้า นงหม่ม แต่ไกล ๑
๑ น้องท่าน คักจอดเจ้าคักตั้ง หม่อโทรทวอยวาคี่ เมื่อนั้น เถิงญาเขอนชานซุน เบื่องผ่ายพวอนเจ้า	ตุนา เคื่อนั้น ทั้งโลก ค้อยยอมก่อนเถิน ๑	๑ ใจชุ่มซำไฉ่เพ่ง ไผ่ท่อน วางไฟเลี้ยเป่าแดง เมื่อนั้น ฮามการฮู้ ปุนเตียง ฮอว่า เจ้าคักฮ้อยปุนเปียบ	พายเฮา คัวห้อย ค่านคอบ สุริยา ๑
๑ กั้วบว มีไซคม้างเมืองเพื้อน เฮี่ยมกั ฮอมตาตายเจียรวัน นั้บดิน ขวางใจคังฮอวงคูน ละครไฉ่เปนนัย	เทนาง คังน โน้ห้อง ตุลาภ ฮ่วมบุญก่อนเถิน ๑	๑ คุณเปนคัง คาวฮอยฟ้าเฮื่องเฮื่อ รัตม์ พอเมื่อ คาวนพวนมิดแดง รังดีแจ้วเจียรระโน คักคู้ เจ้าตุ้มฟ้าประดังเบื่อง	ดุนเจ้า มนุสราษ ลูกดุง ๑
๑ เกิดชาติหน้าขอฮ่วม กุจก ปุนเทียนทองดังดู่ กั้วโกยฮ้อนฮอ พิท ฮักฮ่อนเจ้าคินงไฉ่	ไมคี่ คินไห้ว เบี่ยนบวป บ่อขวาง ๑	๑ เทื่อน ฮ่านากไต้ข้างยัง วือว่า บุญสูงจักเผ่นถาร ธรรมยาม้างพดแมน ไต้หมี่ข้างถาวไฉ่	พานคำ คัวน้อย ท้าวคั่ว ฮ่อวงนาง ๑

๑ สระพาคพ้อมฮักค่า
เมืองขวาง (นี่) ชู้วัน
โง่กาหน้าทังหลาย
รือห่อน คั้นด้นด้างดมเบอง

๑ เซงเถิดจ้านยัง
เยียมจัก เนาเคหังแห่งเม้ง
รือจำ หิมะวันไม้คั้นชะมา
พระบาท เจ้าคือด้อยชมเข้า

๑ คุนเปนดัง นาคาคน้อยจางจิต เดียรด
รือจัก ทนพิมมะเด็นกินปะดง
ผากดเท้าทะรังดิน
บ่อฮู้ กิดำหน้านางท้าว

๑ หลายหลั่นห้องพิได้
เมือง ๆ ปะดบได้คำ
นครดงเพียงพิมาน
แล้วแต่ ได้ดุ่มฟ้าไทย้อง

๑ ไชยะโชคแก้วดูล่า
ตุ๊ก ยินฆามด้นต่างไท
เทอน บาเจื่องเจ้าเงินยาง
การที่ฮ้อนชมเข้า

๑ เจ้าหย้าด้านคำเก่า
เมืองดง พายเงินยางย้อมดาง
พระนิตเนอชาดพ้อง
มันนั เป็นกิงบ้ำแนวชน

ฮามคาย
ดือฮ้าง
พ้อมเกิด
ฝ่ายหลัง ๑

นครดงวรค
เมืองน้อย นีก่อน
ฮวายฮวด
ชู้วัน ๑

เดียรด
ดมคู้
ดาสัน
เฮือเฮือ ๑

เจ้าดง
คุนแก้ว
เทวะโลก
อ่างาม ๑

เคยขวาง
ธรรมเทง่า
ให้ว่า
ห่อนหาย ๑

ภอนมัว เถ็นรา
นงหน้า
ฮักค่า
ชาติเดียว ๑

๑ เซงซ่าเท้าทุกที่
พายเยียมคือคน เทียมไปมาดู้กัน
เมื่อนั้น แองคอนตั้นเบงความ
เทียมแต่ ได้ดุ่มฟ้าเฮฮู้

๑ เยียมว่า ดุริยพากฟ้าฮามฮูป พะบี เมื่อใด
ดั่งนั้น โง่มโหวาง (หน่อ) จอม เจียมได้ แดชาม
ภุมมะวิฮ้างฮามชม นาวะด ฮามโค
ดั่งนั้น เหน้าแก่นไทเทียมน้อง บ่อดม ๑

๑ คุระเรดฮ้างฮามบ้ำ
เพ็งเฮา จำนียายแต่พม
ดือว่า ภุทธเบื่องเปงจาด
เขาฮ่าวได้นางฟ้า

๑ แม้งนึ่ง โปยพยาริฮ้อนชมเกิด ดึงยี่
นางกัว มรณะหัตถ์คาย ดึงเว่น
ภุมมัตวอดันโดย บึงคอบ
ฮ้อนเฮาคอย เค้นเถอนไม้หนอยนึ่ง เถ็งเจื่องหนคาย ๑

๑ ท่อว่า เขาชอบชนเปนม่น นครเดียว
เมื่อนั้นนางเมือง ฮอมเลี้ยงโง่ก่าวกลอน กอชเกียง
ฮันจัก มาเกียวม้างคำพะโม มีชอบ
ท่อว่า คัดฮ้องเถ้าไธเลี้ยง ชั่วชะรา ๑

๑ พัก ชอบม่อนไทรธรรมเอก ภุทธ
ยังเพ็ง ยินมาตาแต่ความ วันหน้า
เมื่อนั้น ปุนทอนแล้วเถียนดง ปุจฉา
บ่าวยี่ เจ้าดุ่มฟ้าจิดบ่าว ปุนเบื่อง ๑

๑ แม้งหนึ่ง วันกลาดค้อยดับเหล้า ขอรระซอน		เขาก็ เขียงควมไร้วัวพาย	เมื่อตั้ง
เมืองๆ ยอสามชั้นแจกตง	เทเจ้า	หลานท่าน ยังแต่งเค้าดินด้อย	ค่านาง ๑
ดระดอนตงชั้นคำ	ซองหมาก	๑ พระพุตงชั้นแจก	หลายเหลือ
น้ำห่อเหล้าเพงแล้ว	กถาวนาย ๑	พนพนยอหมากกอง	ดามด้าน
๑ ทุกปากเบื่องปานแกว่ง	ชมชม	โดยเดิมเจ้าเขียงเคื้อ	ให้แต่ง
ทั้งหลายเขาเป็นนกัน	กินเหล้า	ฝูงบ่าวเจ้าทองด้าน	มอมมวน ๑
ค้เก้ ถมไกวพ้าวสวนเกียง	ไก่อ้า	๑ คั้นๆ ช้างคัมแห่ง	เหลือถุน
จ้อม (ที่เหล้า) เคยไป	คอบวอน ๑	หลานก็ แงบดูควนบ่อขึ้น	ใจบ้า
๑ ค้ายด้าข้าท้าวอยู่	เคยดา	บ่คั้น เขื่อนมนช้อยยิงชาย	คัมคัง
ขอรระซอนเลี้ยงตั้งนาง	ดงห้อง	ท้าวอยู่ เจ้าดุ่มพ้าให้กถาว	กอนงาม ๑
คาราแจ้งจันทเขา	ไรด้อง	๑ เขาก็ ชักท่านแท่ตุตัง	มาดา
ยุงเย๊ะฮ้องฮิมถ้า	ถ้ายคอน ๑	ทั้งว่า เสอฮามกันเพือคอง	ดินด้อย
๑ กาก่องจ้อมนอคนคัก	คังคคม	๑ เทพาคุ่มคูนแน	ช้อย
ขอนขอนเลี้ยงไก่ขัน	โนเล้า	ม้างหมื่นฮ้อยฮุมข้า	คุ่มแน ๑
ตั้งดู ดาวจอนแจ้งในหลิม	ดूरยด์วาง	๑ เบ่าถ้อยถ้อยคำเก่า	ดัจจา
ชายเจ้าทองด้าน	แต่งปุน ๑	กัวแกนฝูงเผือคอิน	ฮายหน้า
๑ เขากัก แทนเห็นยอให้ฮู้ฮ้าง	นางเม็ง	บ่คั้น เจองตาได้เงินคำ	ด้อยมาด
เขี้ยวว่า ยังฮุนความกถาวแข	ขึ้นหมื่น	ตุจิง เค้ากถาวบ้ำปุนด้อง	ดั่งดิน ๑
พวยก็ เสงควมค่านพิมมะบาน	ทุกเขื่อง	๑ พระบาทท้าวคองพี	ฮอยนาน ชามแด
พณเมื่อ ดूरยด์้องแจ้งควงพ้า	เฮือแดง ๑	บามบ่อ ขึ้นคำอินแต่เพง	ปะตมถ้ำ
๑ หมกเหนือชาข้างคง	คดาเวียง	นางเมงค่านชานชุน	ชอชอด
เตินตุงฮาวแต่งไว	แวนเจ้า	กุกี้ ฮักฮ่อนเจ้าคังค้อม	ถูตุง ๑

๑ จากทอดกัณฑ์เลี้ยงม้วน
เป็นแต่ สว่างบุญชูขันธ์เนน
คอน ๆ คำถึงเดียว
๕๕ เทือน แม่หยู่ห้องถุณน้อย
คงไค ฯ

๑ แต้นั้น เจ้าชาตช้อวางตุก
จวนใจก็คชูดวง
หายามไควันดี
ตุแต่งพ้อมตาถ้ำ
ดังดิน ฯ

๑ ผิดชอดพันพอเมือ
มาบ่อ ชินคำโดยแต่บุญ
เมือนั้น นางเมืองให้เทของ
ดินอ้อมไคหลายคอก
แก่งทาม ฯ

๑ หนักเห็นองข้าข้าง (แพ่ง
นางงามจักพากเมือง
กองแพ่งเจ้าเชียงเคือ
ริอจัก ละหม่น้องทั้งค่าย
คงไค นชาม

๑ คัดเมือพ้อมมิ่ง ถ่มแกะข้าพุ่ม
ถูกละยเห็นยิงเคียวทุ่นใจ
พอเมือ วันคลดค้อยยามแดง
จ้อมม้วน เจ้าดินด้อยเมือตุ
เขื่อนกำ ฯ

๑ เหล่าไหย่ตั้งเชียงฮอบ
ปุ่นควม เถิงชุมพางพ่าเพียง
มิ่งเยยะ คุณเคียวผู้ นางยัง
เนนพ้อมดัมเป็นคำ
ช้อยละวังตุกเนอ

๑ เทือน เฮาจักปุกมิ่งให้เป็นยอศ ดำดู่
แดนใบบั้งข่มเมือง
พวยเมือกาตุ่มมิ่ง
๕๕ ชู่เยยะ คุ่มรู้ค่านยาซ้าย
ชอดดี แต่เนอ ฯ

๑ หังโกผู้ ทอนเผือก
(คุณแพ่งดีช้อมเอือน
หังยาเจ้าเงินยาง
เชอพันของสองเจ้า
ชือคำ มากิน
ช้อมเอือน ฯ

๑ ค้อมว่าแต่พระแม่
เลยความเผือนแพ่งแค
พอเมือ กาดไชยให้ยามดี
จักพาก

๕๕ ถ้าแก่แต่หลายช้อย
๑ สองปากคังแพ่งง่า
ค่อนค่อนใจชาดมา
มอบวอน
๕๕ เลงตุ วันเอียงแจ่งทุกพวย
เทมเมือง
ยังได้
๕๕ แม่ค้อยค่านทั้งให้
เหมือยชาน
๕๕

๑ เจ้าเยยะ คัดผ่านถ้าง (ยูแต่ง พถาน)
เพียง แม่เนอ ฯ
๕๕ บดิน บุญภูรยังเถน
ในฟ้า
๕๕ เขาก ฝเลียงดาวม้างแถวเผื่อง
ไคมาก
๕๕ แต่จิง อ้วนไฟฟ้าคินสั่ง
ดินทอง ฯ

๑ ทุกปากข้างดินตั้ง
จักดาปุ่นปองคู้เคย
๕๕ เจ้าแม่ ปี่ปายด้างแดนนา
จักควาย
๕๕ เจ้าแม่ ปี่ปายด้างแดนนา
เทียมท้าวแดงตุก
๕๕ ใจอ่อน น้าวถ้างว้อแซช้อย
ห้อมไฟ นันเนอ
๕๕ ชู่ฮัน ฯ

๑ ปากนึ่งนึ่งฟูแม่
เขาเขว เปนตาขุหม่นถาม
ขยำนัดตื่นเต้งเต้ง
พอกเขาเมือทอง

ตัวอา
ครองเท้า
หมาไพนันเนอ
จิงราม ๑

๑ ชอบว่า บุญพ้อมเคยค์
มึงรายหย่าน่า
จันค้อย ฮักดำเจ้าผัวคน
การที่ฮ่อนยาแฝด

บุคดา
 เปนอ้าย
 ๕
 ๕
 ยาศัยน ๑

๑ ทำเพ่งพินยั้ง ค้อคั้ง กินอาเด็ยขึ้นแถมแด ค้อค้อ ผายใจแจ่งจจิง คุณท่านไว้เปนแก้ว	คนตาย แดงดู ค้อมได้ จำชื่อ ค้อตาย เก็งตา ๑	๑ ผ่อคู้ หระถ่วนพ้าวซ้องกาม แดงถ่วนพินยเฮอ เมื่อนั้นหานพาย ทั้งแองคองคั้งนาง เมงเมียน เผื่อจัก คั้นความไหว้อานมะโน แดงคอบ น้องท่าน เขียนไฟพ้อมวันเช้า ยอคเฮา พยาม ๑	
๑ แม็ก ถอนถ้อค้ำนเคินช่อน มีเคื่อนจวนเยียรชวย ทอนความเค้าหลายปาง เปนเหต้อถ้วนแถ้ว คู้ที่ เจ้าค้อด้อยใจแจ่ง เจื่องจอม พุนเถน ๑	คางจาม แดงดู ช้ำค้อย ทอนความเค้าหลายปาง เปนเหต้อถ้วนแถ้ว คู้ที่ เจ้าค้อด้อยใจแจ่ง เจื่องจอม พุนเถน ๑	๑ เขาก้นบนาคแด้วเคยเด็ก พั้งยีน คาวาพอนพากัน กอยแสงช้ามฉันทู ซันอู้ เจ้าค้อด้อยถวยไหว้	เคินผด เถียงถ้อย ค้อมค้ำ ชู้คอง ๑
๑ พอเมือ อดระทวยพ้ามคเง้า เวากัน แแบ่งถวนหอมแ่งชอม พอเมือ เคื่อนคนตังแถมเถิง เคิมแ่งก้ำปุนพ้อม	ไวฝน เมื่อโค โฮยถ้ำ มีใหม่ พ้องคำ ๑	๑ พายฮ้อถ้อยแถมชอบ เทอน เมงกวางคองอั้งเมือ เทพเมียนชานเฮียม เฮาจัก คดาแห่งห้องงายเข้า	ชักคัก ค้อมน้อง ฮับพาก ถดไป ๑
๑ ขวมเมือ โยโย่น้ำถันทั้ง ร้นค้อย ทำใจจงจอดการ เถิงเมือ ระบุเคียนเข้าถ้อถ่า เรินท่าน เจ้าอ้อมพ้าเคินคั้ง	นongan เมื่อโค หอมช้ำ ฮิตมาด แ่งทาน ๑	๑ ให้อ่าวพ้องทุกปาก หาพของโรยแ่งเคิน หนั้วๆ แดงดงโฮง หลายถันกั้งเพาพ้อม	คาคัว ค้อคั้ง แถ้วถ่าถ่าว พ้องนอน ๑
๑ โดยขนาดท้าวอ้างแต่ มคิน เจื่องทานแ่งช่มแถม เม็งนัง ฮารุนแจ่งถมบน แม่เยียรค้ำนทั้งให้	ปางประณม กนถัน โบายเมก ดั่งถอน ๑	๑ เมื่อนั้น พระจันค้ำวม้ารกเทม เทียมมวน คาราประดับหุ้ชระถอน เน็งนัง บิดระพ่ายผายจวน แม่ท่าน เจ้าค้อด้อยถ่งน้ำ	เทียมมวน หลายถ้อง แถ้วถ้อง ออกมา ๑
๑ ถมเพ่งพินเพาะถู วางคั้งเคี้ยงหุ้ชระถอน เมื่อนั้น เถ้งยมน้องมงามเบียว ประมหมอบไหว้ถวยถ้อย	ยั้งเคี้ยง น้แถ้ว เหมื่อนไข่ ค้ำนมวน ถ่าวถอน ๑	๑ เมื่อนั้น อ้ายเคื่องคั้นเคินคั้ง เถิงมาคาวเทมทุน เดงเหน ไถ้วคั้งทางยง เคินแจกเข้าปุนคั้ง	คองไฟ ชรร่มเหง้า ชวยช้อ แ่งเยียง ๑

๑ พ่อท่าน ดัมพาท้าวถดธวัช เมื่อเมื่อน มากิน
ผายเตียงถึงเฝ้าผี
ดูเยาะ ยวงแหนให้ที ต้อง
ข้ายเจื่อง ไค้งท้าวทองเกือ

๑ เจ้าผู้ ไปดั่งช้างสิงห์ แกวเผื่อง
เทงานับขาดเอา บันบัว
มาก วางเมืองให้นางจอม เมือผ่าน
คุณตุก เจ้าคิ้วข้างทองด้าน เก็กกันเค่นเอนา

๑ ฟุ้งดังเสียงขลุ่ยย่าน ไพธวางมากิน
ระคันคนคังโฮง หลายถ่าน
พอดเมียนวางพุ พ้อมหมาก
นำหล่อเกล้าให้ช้อย ลวดฟาย ๑

๑ ทุกปากเค้าคนคัง กินแค
หางายค่อมถึงเมือง ฟุ้งเหงัว
ประแหวเนอนงงาม ข้ายเจื่อง
แถ่วนึ่งเท้าเทียมแม่ มาดา ๑

๑ อันว่า คำเคื่องน้อยหถานนาค นางฮาม
เคียวก็ ปุนเอามาพากเมือง ค่อมเจ้า
ยังที่อ ดเนหาน้อยนางงาม คำมุง
จอมแจ่ม ผู้ที่เหงัวชมพ้อม กอดหถาน ๑

๑ ข้ายเจื่อง ให้ผู้ย้อยทั้งแม่ มาดา
เทิงนางทองบ่อบาน กุหม้อม
ไค้งอันแก้วเกงญา กุหุ่ คัดอัน
แม่จัก แถ่ชะค่อมเมือหน้า ล้อวนก่อนแล้ว ๑

๑ ชาดชาดน้ำหน้าบ่า ข้าแดง
จวนใจจักพากเชือน ชามหน้า
นางก็ ถแดงโถมให้ธรมบา ข้ายเจื่อง
ล้องกำฟ้าเชือเจ้า ฟากัน ๑

๑ นื่องท่าน ดูเยื่องด้วยค่อมคำ ยิงดำด
เคยดวด มวนพลยันหมู่แกว กอยม้าง
ลูงฮาวพ้อมคนหวน ข้ายคว่าง
ให้หุ่ ดังก่งท้าวแรงเชือน เมืองประกัน ๑

๑ แถ่วค่างช้างแทนฮ้าง ทุนตุง
เคยเล่า เวณเงินยางชู้ฮัน ถวายเจ้า
เมื่อนั้น บุกดุงเจ้าเรียงผา ข้ายเจื่อง
ฮักแม่ เจ้ามาคดวนหิวให้ หอดแสง ๑

๑ แถ่วดังถ้อยคำเคื่อง ชมชวน
นางทอง คื่อกินแสงดงหุ่มัด เมาให้
ยินกะดันเจ้าแสงดอม ทูชโศก
แม่จัก หว้ายเกือนไม้ถาเจ้า จากจึงก่อนแล้ว

๑ นื่องก็ ฮาโปกไฉนฮอยนาค นางโสม
คั้งคำดเนให้หุ่คอง กุนคำ
เมื่อนั้น ฮาฮมให้ธรรมยา ข้ายเจื่อง
คิดแม่เจ้าทั้งนื่อง ลูกตน ๑

๑ ด้ามเยื่องนฮ้อนยั้ง ไฟถัดบี
ยนย่น ชาวชายพากเมือง ยามเช้า
เขากี่ มวนไปแถ่หลายถัน ถ้องหวน
ช้างเฮ่งน้าคนเค้า คังทาง ๑

๑ ขาบยาบข้าหายหมื่น พายโชน
จอมค้อย วางคังเคยเถื่อนคาม คนท้าว
หมอโหรให้หายาม มอบอด
เขากี่ ชูงามเจ้าเมื่อช้าง ม่านจิง ฯ
๑ ท้าวทอดให้หิวชู่ มาดา
โงมโงมแม่เมือง มอหม่อม
บาไทให้ธรรมยา อ้ายเจอง
โหวแม่ผู้คังค้อม ค้อยดา ฯ
๑ ค้อนไต่คองช้างป่า คีเคิน
สมสม ยอดดาแท้จอม เมื่อหน้า
เดิน ๆ ช้างพังพาย ย้ายย่าง
หลายลำช้าอนเจ้า ท้องทาง ฯ
๑ แม้งหนึ่ง เถิงหว่างห้วยเหวดาค ดองเจียง
คี่เก้ บงชาวชกฮ่นกอก แกมก้าน
เชวเกียงแฉ้วบิเหนิน หาคู่
แม้งหนึ่ง เถิงแก่ว้านเซาข้าง มั่งเมือง ฯ
๑ จอมกั ใช้ผู้เลอวยราช เชียงเคือ
แองคอนเฮวเฮ้งเบือง ไปพ้อม
นุเนื้อเบืองแซนคม ไกวแกว่ง
ซันดู่ฮ่มท่งป่า มั่งเมือง ฯ
๑ น้อยท่าน เถิงแห่งคาวตันท่ง ธรรม์ขวาง
คำเคื่องคักคังแด่ คานฮ้อง
เมื่อนั้น นวงเม้งให้ทันหา อ้ายผ่อง
เชอเยยะ ไปกล่าวน้องเฮินแท้ เทียวทั้น ฯ

๑ แฉ้วจากห้องทอนห้อง ฯ ผายดว
เฮวฮั้น เถิงนางจอมจอดดา เดยโหว
เด่นทาค้อยทอนอน อันฮอดพคาย
พี่ท่าน ให้เหนียวเจ้าจอมไท เทียวเมื่อ ฯ
๑ เมียนจากห้องทอนแห่ง หอจวัน
จอมกั ด่าโดยคังเฮียม เฮวข้าง
คนนินเจ้าเมื่อเวียง จังจอก
เฮียงแทบฮ้านเกยกว้าง ย่างดง ฯ
๑ ซันดู่ห้องเฮียงอาต พิมานเดียว
ฮง ๆ เฮียงม่านคำ คุณห้อง
เมื่อนั้น งามเลอด้วยฮ่มปะนมมือ นบนาค
น้าออก หว้เยเถื่อนถ้องเถวไม๋ ฮอดคี่แค่วื่อ ฯ
๑ โดมเลออดพ้อมพระด่ม ฯ ทังดอง
ดามนางเฮียงแท่นคำ คนเผ้า
ฮอง ๆ นิดเฮียงแหวน เถิดมดอง
พระพี่ ผู้แห่งเหงาผ่น้อง บ่อวาง ฯ
๑ เจ้าจัก ไปท่อนท้าวทั้นที เมืองปะกัน
กายเงินยางโชนผอม เขาฮั้น
เฮียมกั เปงงายถ้าชมชวัน น้อยนาค
จักจาก ดันป่าไม้ดัดดี นานเห็น ฯ
๑ พระพาดคังถ้อยกั เผื่อนงาม
นางจอม ผันด่าดักถั่วหมาย เเทนค้ำ
เทอนั้น ไชยะโรคแพ้เขาชาม ขอฮ่อน
ดองหญ่ฟ้าคุณคัม ร้อยแสง ฯ

๑ ลูกก็ ได้ก่อนท้าวซ้ำได้ ไชโยแรงข่มมาร ไชโยโกแกวไชโยระกา ตุ๊ก มาฮอดให้จอมเจ้า	แด่นา พ้อเฮย มาไหว กำปุมากิน ที่เยื่อนั้นแล้ว	๑ นกโศกวันวางเตียง ยูท่าง เคาตองดีดู้เชื่อน ดเนหาให้แวนประดัง ก็เพื่อ ต้องกำฟ้าชาเจ้า	เทียบระคา เสียงหน้า ดังจนยัง ยากแค้น ๗
๑ ชินดู่ห้องเฮียงอาต เจียมบุษานบ่อเดียว ปุนดาไฉ่ผื่อนควาย บนบอให้สู้เจ้า	เคหัง คองเก้า พ้อมคู้ ช้อยแทน ๗	๑ แด่วังเจียนปานพาด พลแดนคินพ้ามวน นางก็ ถดงคำช้อของหลัง พัวนชาแถมถ้อย	ฮิมไฟ เมากวน เต็มเดียวบ ดังจน ๗
๑ ชะพ่ายยชคหมาก แจนแจนจักรัฐ ธรรมยาด้อยดามด นางนาคู้ กิ่งค้อม	ชินคำ กินพ้อม ดำเวด ก้อยด้อย ๗	๑ ชักขุพ้องเย็นหยู ทั้งเมืองมวนหยู่พัง อุทธะโทแท้คือควน เยี่ยมก็ ดอนหญ่บ้านแฝงเผ้า	ยินกระด้น คำดำน ถนดวาก ฝ้ายหง ๗
๑ จอระเซตพ้อมเพาโกชน พดดีดอยถ่วยมือ ปุนเค้ายัยมาเฮียง เจ้าจัก แด่ชะค้อมวันหน้า	พระอุณ เช็ดผ้า ดั่งพวง พากเฮา ๗	๑ ชำซากเมียนมรมัง โถมโถมจากกัน อันหนึ่ง จอมใจเจ้าดองชา ขอแก้ เทวราชเจ้าจอมฟ้า	ยามไต่บ่อฮู้ โกดหน้า ชามคัก ช่วยชู แต่ถ้น ๗
๑ แหนช่างให้ท้าวไหย่ เทอน หายบันเทาเพื่ออินท ขุนเม็งให้หอมแน ด้อมมิ่งท้าวทั้งอ้อม	ขุนจอม มากิน พมพ้อม ปองปุก มิ่งเมือง ๗	๑ อันหนึ่ง บ่อหัดักไคคามแพ่ง กัมมิ่งมาก่อเวียน อาสมแล้วอาทร เยี่ยมจากนังจนนัง	ประมมา ไวช้อง ไนโลก จากเยี่ยม ๗
๑ ให้ลูก หมั้นหมั้นเข้าสมไฟ เทอน ทำเบองคุดแต่งแปง เงินยางพันควาไกล ท้าวอยู่ เอาพี่เมื่อหญ่ดั่งหอมไฟ	พลขวาง ปางช้าง ช้อยโยชน นังปอง ๗	๑ ดาวเทือ ดูตาบด้นแล้วโถม เปนทำเนียมดืบมา ดาวเทือ เข้าของด้นเหลือก กัมให้แควววงไว้	พายตุน กัม มีแก้ว ดูดาบ ทำนเท ๗

๑ บุษบาปแท้เทียมคู้	เงาคน	นางเมืองท้าวทั้งสอง	พ้อมกด่าว
ด ย่นหาบ่อแก่นดาร์	มายม้าง	สองพี่น้องกระหายช้อน	หอดแสง ๑
กัณฑ์ด้วยทวนเทียม	ในโลก	๑ เทียน จักฝากน้อยนงก่าว	หอดคัง ท่านแดง
เจ้าจัก หว้ายเลื่องกว้างพายหน้า	คังเตียนแดง	มวนคำดแดงดังจอม	จำแจ้ง
๑ ดางเทือ มรโหกรแดงๆเล่า	มรเคระ กัม	ยาได้ ชิงชิงฮ้อฮ้อมคาย	ชาพนนเนอ
เทียวดงดาร์หากเวียน	ไวช้อง	คิดเมือ ภวนากท้าวอนแดง	ค่างดาง ๑
ชันจัก ได้เลาะแจ้งนระพาน	พันโลก	๑ เลื่อเพ็งถ้องแถวเถื่อน	ไพขวาง
แก้วแก่นน้องชานแท้	ที่เซง ๑	ไพขวางดุกดำราน	ใบช้อง
๑ ในโลกนเป็นดง	เฮียมถแดงนแดง	เมือก่อน เงินยางฮ้อนแถวเกา	กอนยาค
ค้อนคู้ เดือนเพ็งๆก็เล่าแยม	แยมค้าง	เจ้าพ้องขวางฮ้อน	เพือแถว ๑
คำฮักแท้คำแพง	วือเทียง	๑ ภวนากได้ท้าวกว่า	เทเปกัน
บุษบาปด้างแดงช้น	ก็เล่าช้ง ๑	แถวแถว เลี้ยงนางเม็งกด่าวกอน	กอยเกยง
๑ เปนเสียงท้าวจตุโลก	แดงกิด	พระจันท์ได้แจ้งดวงเดียด	วือช้น
เทพา ควนฮันโคดั่งวือ	ช้นโต	ดาวเฮือแดงได้แจ้ง	จ้งงาม ๑
ดงดาร์แท้ทวนเทียม	วือเทียง	๑ นางนึ่ง โดมถันตันโท้ว	มนุด่า
ข้มกด่าวไวโดยค้ำ	ด้อมมา ๑	บริวารตามเฮือเฮือง	ยดก้าง
๑ ผ่อคู้ เพื่องๆพั่วถวยยชด	ใบบางพุนเยอ	นางนึ่ง งามตายไ้วัดดา	เถิงถ้อยนักแก
คำปาดถนาชู้ ฮัน	เฮอฮ้าง	เทือน บุษบีด้างเถิงแดง	หย่าประมาท ๑
ดางที่แท้ดางเถิง	ผลตามาก	๑ ขอระม่อยหน้าฮ้อมม้วน	ยินดอม
ดางพ้องฮ้างฮามแก้ว	คดาคไกล ๑	ขุนราชาได้หัว	จำแจ้ง
๑ วิบากจ้งจำจ้อง	แปปวน	คู้ มีปายแจ้งจอมเมือง	ภวนาก
คำถไลดางเทือม	ดางดำ	แม่ฮ้อย ห้องเนาแดง	ถวดกระหาย ๑
ชันจัก ทวนเทียมหมันหมายเหมือน	วือเทียง	๑ ชาตชาตนาหน้า	วางดก
คอบคอบคำคอนคำ	คำคา ๑	นางจอมผายแผ่นแดง	ฮ้างหน้า
๑ เนียงเนียงมอ้มคระเพื่อง	นินเนอง	กัก ยินทุกด้วยฮามเฮียม	วือช้น
เวราเวรเวรหนา	โฮมค้อง	จักจาก หว้ายย่านฟ้าไกลแก้ว	มึงเมือ ๑

๑ มนุษย์ประกอบแก้วกู่ด้วย กระดาษหามากแต่
ก็มาเคยดังใด ดวงนั้น
ขอระชนชัยเตือนตง ดับฝ่าย
ไก่เฮงขันขันพอม ชูตัว

๑ นาคีต้องถึงถ้าย	ราตรี	๑ ทถานกอนน้ำนากอด	ทถานชมกัม
พระนักรัทธิยหมอกนาย	นางช้อน	เขาว่า เปนตัวมาจึ่งเห็น	ปางนี้
เม่งนัง นาคีค้อยถึงยาม	ไถ่ด้อย	จอมดม้งอ้อมชมเม้ง	นั้อยนัง
แม่ท่าน เจ้าคืดด้อยชมช้อน	คู่ควัน ๖	คองว่า นานแห่งหนนอนแล้ว	เจ้าไปนัพอ ๖
๑ ดุริยพุ่งชนเขื่องช้อง	ดังกด	๑ ดุริยพุ่งช้องช้อง	เด่นค้อม
เดียงนักรัทธิยคาคพาย	ดงต้าง	เขากี่ อ่าไถ่ดักกันใจ	จกค้อย
ผดควนแก้วทั้งด้าม	ดงอาบ	เผื่อนควายเข้ามาค้อม	เค็งช้อง
คิน ๖ พันเมืองกว้าง	เฟื่องเพือน ๖	เขาวเรด เจ้าคืดด้อยพ้อมแม่	ทั้งด้อง ๖
๑ โดมฮ้างอ้อมทั้งแม่	มาดา	๑ เม่งนัง ดุริยด้องช้องช้อง	เขื่องแดง
เคาเผื่อนควายด้อยจอม	ขรรค์แห่ง	โง้งโง้ง คืดระบักไรป่าพด	ไปหน้า
อาชมน้องกระหายวอน	แฉวนมาก	เมื่อนั้น นางจอมเปื่องเค่งบาง	ไปไถ่
โยเรดเท้าโง้งกว้าง	คังคน ๖	นั้อยจก ห้วยย่านฟ้าดาเจ้า	จกไปก่อนแล้ว
๑ ทุกปากเค้าคนคัง	ตากัว	๑ ออระไม่นวบายพี	พันมือ
ด้นด้น เขาประดับหีบคอน	แควนเข้า	นางเม้ง ชมอาไถ่เค็ดเค	ค้อมนั้อย
ถางคนให้ถางหัด	ฮ้อยฮ่า	คนฮ้อยแดงโง้ง	บ้างหญ่
ช้อยจากเจ้าจอมเจ้า	จากเขา ๖	เคียงระจากห้อยเมือช้าง	ย่างไป ๖
๑ ดำนัง พืจกนั้อยนั้อยจาก	เคียงไถ่ดักกัม	๑ จัอมม้วนฮ้อยคืดคู้	กินดแดง
บันเทาทูกท่วยไท	ทั้งช่า	ฝูงเขา ไทเขียงเค็ดค้อมวอน	แฉวนหม้อม
ฝูงนัง นายทถานฮ้อยเอากัน	ไถ่แม่ กัม	หุ่มแพงพ้อมฮอยมกาน	เฮ้อยม้ง
ทถานจากบ้ำดางหน้า	จากทถาน ๖	เม้งแดงให้ค้อมจ้อม	แดงด่า ๖
๑ ฝูงหมู่เจ้าทั้งแม่	ดักอา	๑ เขากี่ ให้ช้องเจ้าผู้หญ่	พายหตั้ง
บันดานทุกทัวเมือง	มัวหม้อม	ชมชมด่าได้ช้อง	เมือช้าง
ทาดี่ช้างทาดี่	ให้หอดก กัม	แองคองฮ้อยดะวงคู้	เคินแดง
ถางพ้อง ให้ช้องเจ้าถางให้	ช้องดะหาย ๖	ช่ายผู้ ขรรค์ช้าง	ช้างบัน

๑ ก้ายแต่เจ้าคาเคื่อง เมื่อนั้น นางจอมจักชัยเดิน บั้น นาคค้อยเคียงยาม เขินอ่อนเจ้าทรงช้าง	ประทับที่ เค็มพ้อม ไชยโรชค เมื่อนวนเคียวเกิน ๑	๑ ไล่ดว่าคหม่อมรามปาก แฉงคอนมานัง.เทียม นางจอมผู้ใจงาม แม่ก็ ชักอ่อนเจ้าทองด้าน	ยินชาย เนาต้าน โถมตุก เก็งกัน ๑
๑ ดูกทอดให้ไฉยงตั้ง ทั้งเมืองจนใหญ่ปาน เขาล้าง ชุนางแก้วไฉภา ชนช้างกษยกัน	นาตา กินง้วน พิคแม่ ทอดทิด	๑ บัดนี้ ผู้ปู่บ้องต้นมิ่ง ยารามดังค่างปุน ยาก็ เขียวเรนแก้วทองแพง เมื่อนั้น จอมนึ่งโกดประนมหัว	เผื่องแนนแดงุก เปนไฟ แดง่า รอบราชน ๑
๑ เก้าเก้าอยู่ช้องฮ้า ทิดทิดทิดปาวงฉา คอนคอนผ้ายคงคอน คี่เก้ ถมดวาคไม้ไผ่ด้วย	คำวอน โคนท้อย เคินคว่า ด้องเย็น ๑	๑ เขียวมั่งเมียนคาเจีย นางคาน ยินกระหายทอดแฉง เปนแต่ กัมกันด้างปางประถม เมื่อนั้น เท้าเทียมน้อย	โคมชวน ฮามเข้า เคยคอบ บ่อวาง ๑
๑ ดังว่าดว่าแดงถึงที่ เชนเชนกกดั่งเสียง เจ็งเห็น ทวัระไฟไม้ทลายหัดม พานน้อยแม่ เข้าม่าไม่เหลียวผ่อ มาคาแดชาม ๑	คดยงวน ออรระชัย เหลื่องคอก ผงกะจวน โฮยเฮ้า ด้านด้า ดั่งเสียง ๑	๑ ชันนี้ ประกอบได้โดยคัง คี่เพื่อดมภากรคนช้อยชู เมื่อนั้น ผู้งดาว่าอุ้มกะออมเฮา ผู้เท่งเท่งทวายหน้า	ปาดนาแดงุก เชื่อเจ้า อบอาบ หัดงัง ๑
๑ ค้ายชอบห้วยหอมระผ่า คี่เก้ บุปผาผายกันเกียง เจ็งเห็น ทวัระไฟเงินยง ฟานเฮ้งช้องฮิมถ้า	ผงกะจวน โฮยเฮ้า ด้านด้า ดั่งเสียง ๑	๑ ยาบยาบเซืองไซยั้น ชะบองคังคาคจันทน์ หังหังคังชามถาย เมื่อนั้น จอมม้วนผู้หงหน้า	วัดถึง ดะไบผ่า เดียนแจก ผู้เงื่อง ๑
๑ แม่นึงถึงที่ ห้วยกุ่มไค้ควาจอก จันทอน มวนแพนเฮียงแฉงเควเจิง เมื่อนั้น งามดั่งเมี่ยมจอมเตยดง เข้าคุบกว้างเทียมแม่	วังค่าง คี่คามา มาตา ๑	๑ ดะแควกนวด้อยได้ เฮื่องเฮื่องวันดั้นดง ออรระชอนเจียงนางจอม ด้อยะ คุนกำพากุน	ถนิมภรณ์ แผ่งผ่า จำทง ฮอดคี่แค่นอ ๑

ทางยุง
ถึงหัวข
ด้านด้า
เงินยาง ๗

งานเห็น ทนแดด
ทุกมอ
กองเกอน
ทั้งบน) ฯ

คันทา พุ่มเข
ดงก้อง
ไถ่ฮอด
วเฮ่านานแดงาม

ขามแดง
แห่นกข่อย
จักจั่น
ทุกราการ

เต๋ยแ่ง พุนเขอ
 จำหนึ
 ถองเกอน
 ซาคอน

ระวังแทน
มุงผ้า

พื้นที่
ถนน ๑

๑ แเพ่ง ๆ นิ้วเยี้ยวดู
คอน ๆ หดับขวัญ
ค้แก่ คารากแจ้งจันทรัง
เมื่อนั้น นกหานฟ้าบินหัดัน

๑ กูโงกเค้าเต็นตัน
ดำเนียงเขาเขกแซว
แม้งนึ่ง หงสาแด้วบินเหิน
ดอว่างว่าก้องเสียงดัง

๑ ค้แก่ ถมเบิกผ้าเพ็ดฟัก
ชะลอนความคาดพาย
ผัดไฟพ้อมพิมมะบาน
ง้อมย่างขึ้นเมื่อช้าง

๑ ผ่อดู ทุกกับพ้ามัวมืด
นางจอมจัดลูกเมือง
ทะวี่ขันนครหลวง
เขย่นด้าข้าวอนเจ้า

๑ แม้งนึ่งเง็กที่ เขาค้อตังเมินมุง เวินยาง
ฮาวพายแยงกถ้าวจอม
ทันที ยน ๆ เหลื่อมคองป้าง
น้ำไหย้อ้อมมาดังท้าว

๑ กากาดค้งหอราช
ฮวงน ๆ ไล่ด้องคำ
บักนี้ ดุงวางไ้แฉนนา
ระดับแผ่นช้อยค่างผ้า

โตมรวัน
ยังผ้า
เฮียงโลก
ด่งเดียง ๑

เค็มดง
ชมฮ้อง
พ้อมปัก
แฉนวอน ๑

ดูรยไ้
มาห้าง
แด้ฮับ
หญ่วอน ๑

บดดี พ้นเขอ
เมือหน้า
ดุดผ่อ
ฮับแฉง ๑

ทังฮ้อม
ผาด้าท
ที่เซ็ง ๑

เร้งณา
คุงฟ้า
ยูแด้ง
ย้อมมุง ๑

๑ แเพ่ง ๆ พ้นเยือกชื่อ
ทุงทองเนืองนาคโคม
ทันที เกหาห้องทอดึงที่
ระดับแผ่นแก้วคำด้วน

๑ ดูหลากเหลื่อมหลายหลาก
เขียงชวนแฉงฝ่ายคอย
ไ้ดวของบาคี
น้ำทังฮ้อมไหลด้อม

๑ ทินนี้ ดุงท่านให้ปูกัก้วยแฉนด้า เกมตาน
อระทิมเขียงฮ้อมไบ
ผาน ๆ เหลื่อมหลาย
ช้อยกาดไ้หาดายด้าน

๑ ทินนี้ เขาค้อตังหอมนุง
หถึงคู โยงหลวงสูงผ่านคอย
เมือง ๆ ข้างดานงาม
โยงฮาบฟ้าฮุ่นแฉง

๑ เบองพ่างพุ่นเขาเยือก
หถึงคอยไ้ดวหมื่นผอม
นาวาฝ้ายเทียวคัน
เขาบ่อฮ้างฮามค้ำ

๑ ประเด็คไ้คูปเคื่อง
คินเวียงคูแฉง
ตระกานเบองหัวเมือ
ทินนี้ ดุงแด้งถ้าวฮอยฮ้อม

เขียงสา
คำไ้
โตมดอาก
เดียมตาย ๑

พิไ้
เขียมถ้ำ
เดียนดุก
แฉงว้าง ๑

เกมก้าน
ดมแฉง
คังดาง ๑

เมินเมือ
มุงผ้า
เงยย่าง
คิมคอย ๑

เขียงดา
ผายกวาง
เดินเทด
ด่งดิน ๑

ชองคาน
เดียนด้อม
เขียงแท่น
ม่วนเมือ ๑

๑	ดินฮาบถ้วนเหมินผ่อ
ถั่วเนืองเข้าตาน
ฮววน ๆ เหลื่อมวันได้
พวยกถั่วแดงโดยซ้าย	ผายงาม
คันทัน
ปงเที่ยง
ย่างไป ๗	๑	ชะพาดพ้อมคือคู่
ถางโถมถั่นแผ่นผยอง
ถม เสงเบงบิวแปน
แดงเตาะคายเฮียงฮู้	คนแถดง
เหมินซ้าย
กะจักจาก
ฮู้บเดื่อ
๑	พ้งยีน ฮี้เฮียงฮ้องกูโงก
พาดไถวแถวถ่ม
นางเต่า แถมวอนเบองบันเทา
ก็เพอ ฮักยี้เจ้าทองถ้าน	ถุ่นเลี้ยงพุ่นเขอ
ถุ่นเก้า
ทนต์วาค
บ่อถ่ม ๗	๑	แปงวากหน้าเหลี่ยวเหลื่อต
ถางดงบานแถ่เคือ
พวยเก้าเท่งพ
ผ่องพวกน้อยวงไค	หึงทวาย
มวนไม้
พานเถื่อน
แถ่งเพา ๗
๑	พอเมื่อ วันศกาคค้อยคถาค้า
ออรทิมเขาขอบแตน
เซ้น ๆ ซ้างซ้าเจิง
ถั่น น้องท่านผู้คั้งค้อม	บคเป็น
คอยถ่ม
ควณแถ่ง
แถ่นอน ก็แดง ๗	๑	จักเพอนพ้อมท่งบู
ถักานอนจ่มจอม
ชะบเนือฮวอฟอง
เคียดเพอ นีรางท้าวอนแถ่ง	ถุงฮว
ใจแจ่ง
คั้งฮว
ถวดเพง ๗
๑	คุดแถ่งคั้งถ้วนไทย
ถมฮอนโบยเบิกมณ
ถุงฮวเมยเนแพนทอง
จาร์กไช้ยามค้อย	เถาถุง
เบยไม้
เท้าถอด
ค้ำเฮียง ๗	๑	ถ่งตามเมยเนแดงเด็ก
ท่งเมือเนาตบเพียง
ฮ่งฮ่งเหลื่อมขอคำ
ผู่เท่งกั้งค้อม	ถาถง
แถ่งเผ้า
ถคม่าน
ค้อยนอน ๗
๑	เมื่อนั้น จ้อมทอดให้ฮักแม่
เฮียงกุ่มชรูตัว
ถางพ่นังน้ำถักาน
ซ้างไทยแถ่งถ่น้ำ	พวยถั่ง
ควณเก้
ถคม่าน
ท่าเพียง ๗	๑	เหมือยผ่านถ้าย้อยยอด
คอนคอนกักจอตเจื่อง
เมื่อนั้น ถองนายพ้อมพิมมะปาน
ฮั้นฮวไท่ปะมะนถ	จวงทอง
จอมไท่
เถิงยี้
นอบถวาย ๗
๑	ผ่อถู วันผ่านเถ้าถุ่นเมก
เมโคเฮียงฮู้บถิงท
ถมไถวเบือบมัวแปน
หลายฮ้อฮ้องเฮียวจ้า	มัวโถนพุ่นเขอ
แถ่งถ่า
ถากวาค
แถ่งนิน ๗	๑	วันนั้น พักท่ายังพุ่ม
จำเผือผายฮั้นเฮว
(ถองฮุนไถ้วถว
จ้อมม่วน เจ้าหมันมัวถยังถั่ง	คาวนอน
เถิงไท่
ทวนบาท)
เผือมา ๗

เมื่อนั้น ดึกจนป่านใจ สีสอด

๑ ยาดำด้วยแซแมก
เขาเฮียก คนแควนอวกถ้าวเกา
ปุ่นโตให้ทานพาย
มันนึ่งคางยี้ เจ้าตัวน้อยเจียมแต่

๑ ไผ่หาก คัดต่างธ้อแฉแมก
ควนตายจันน้อยขอ
ยาพองพ้อมฝู่มัว
แม่ถั่วดำ จำตามไค้

๑ อันว่า ประโยชน์ให้เฮ็ดเฮ้ง
ยาเฮียนฝู่มแผดยา
คังนั้ ภูธรท้าวจกมหัว
ควนที่ เข้าสู่ทางคายนัด

๑ เปนเผดต่างจมจุ่ม
โพยบังเบี่ยนหญ่านาน
แดงที่ฮ้อนฮมคายน
ลัฟฟดังฮ้ายฮอมหัว

๑ วิบากเบ้องยีนฮ่าน
คองมนคัยาหย่าเฮียน
กัทอ กมใจแจ่งจกผัว
โพยเพ็ดฮ้ายรือฮ้าง

๑ หย่าประมาทเบ้องบั้นเมื่อ
ให้ค้อย ภาวะนาเนื่องจุกเทียน
จันค้อย จ่าใจแจ่งโดยคุด
เจ้าถั่วดำไว้ด้นน้อย

ผิดหูทำนนั้น
แถมก้อย
ฮ้อย่างคัคายน
ชาชากคัคายน ๗

ผิดคอง
ด้นไว้
มักโทด้นนั้นเนอ
ด้องยาน ๗

เฮียนด้น
ย่ำฮ้าง
เห็นเพ็ด
ด้องวัง? ๗

ฮะวัก
ในหม้อ
มรนาค
แห่งคน ๗

ฮาคม
เฮฮ้าง
ผายฮ้อย คัคายน
แห่งมัน ๗

คองจันนั้นเนอ
ตามไค้
เคิมแม่ นั้นเนอ
ฮู้คน ๗

๑ ค้ายแต่เฮ็ดฝู่มเฒ่า
พอเมื่อ มีกัถนหมั้นถาม
ยาถอนค่านเคียนผัว
ฝู่มนี้ นักโทดผู้เขาช่า

๑ จันโตคังตามแพ่ง
เทพีทุกท่วยไท
ด้อยเกียรคัท้าวประถมดาง
ใจแคว่นกกว้างมะทูลฮ้อย

๑ ปางเฒ่าท้าวผู้ฮ้อย
ท้าวก็ ทำเนียมเฮาหมู่คอง
นางก็ กอยคังฮ้างคักคัก
ใจแคว่นเกอผัวแก้ว

๑ แม่งนึ่ง บุญประกอบท้าวเตยเจ้า ลูกวาง
คองบุฮานถั่วดำด้น
เทฮั้น ดวางคุณให้เป็นเฮียน
ยาเคียดค้อยชมแซม

๑ ฮักพิน้องฝู่มเพือน
กอยจกเจียนจอกใจ
ทังหลายพ้อมพักพั้ง
ท้าวฮ้อย เจ้าดุ่มพ้ายยังแห่ง

๑ ขนาดนึ่งนั้นฝู่มหมู่
ปุ่นของคานคู้คน
หอมเขาไว้เป็นเฮง
น้อยแม่ คัดแม่กว้างเมื่อหน้า

พงดา
แถมฮ้อย
หมาไฟ นันเนอ
ไรคี่ ๗

บุฮม คังนั้
ชมฮ้าง
เจิงเจ้า
ชอบทำ ๗

จุนันทา
ฮุนเถ่า
โดยชอบ
ฮู้ประการ ๗

ด้นฮ้อย
เฮียงฮี้
แรงไฟ ๗

เคหัง
หอมฮ้าง
เยนหญ่
โฮงทอง ๗

ทาด่า
ผิ่นผัว
ท้าวฮ้อย
ฮ้อยดะวัง ๗

๑ ใจมุ่งกว้างผ่นผ่อ ผายคาม
 ยาบ้งคนเพื่อนควน เอาช้าง
 เถงท้อ ไททวนร้อยแชน ถ่มถ่อ
 ชื่อว่าท้าวฮ่ง เจ้าโลกกว้างเมื่อห้อง แห่งใด ก็ดี ฯ

๑ หย่าผ่อหน้าเปปาก ซอมซัง ท่านั้น
 เอาใจอันแม่สอน ถู้น้อย
 ห่วงเห็นห้องพิมาน แม่มึง
 เฮาบ่อไ้ดินด้อย มั่งมุน ฯ

๑ ขาด่ายดินถวงถึง เตียนผัว นินเนอ
 มุญชายหนักไ้ทวม รือน้อย
 พึงยิน ฮวาน ๆ พัวเท่งหัว ฮ้องฮ่า
 แม่กล้าวเจ้าใจฮ้อย ถุ่นาง ฯ

๑ ยาข่าน้องนางนาค กองแพง นินเนอ
 คิดเมื่อ เคืองดวงพิศพาภเคื่อน ฮ่มให้
 แคงย้อม วานชวนท้าวฮิดา คุณมึง
 ขุ้ย หว้ายป้าไม้ทวนช้าง ร้อยเฮา ฯ

๑ คุณท่านนั้นยังยั้ง ทุกประการ
 ปุนเขาผู่ผ่องเพ็ง เดิมท้าว
 อันว่า ถวานนางร้างหมนเมือง เจียมพ้อ นินคาย
 ใจเบ่งเข้มทะลายม้าง มุ่นกะจน ฯ

๑ เมื่อกี้ แด่งเผ่าเชื้อเฮาฮอน เกิงเฮา
 เถยมัวพิศพาภเคื่อน กอนให้
 ขาดอน กอนเกาด้านถ่มกัน การถ่อ นินเนอ
 พระบาทเจ้าฮอยฮ้อย ฮ้างเฮา ฯ

๑ น้อยแม่ คึกแผ่กว้างเหมือนฮ้อม ฮูทร
 ยามวิมกักเกียดใจ จงซ้าย นินเนอ
 อันแม่ก็ ถอนแทนค้ำคางจาม จำพาภ
 บ่อกว่า เห็นเพดฮ้ายฮ้อยเจ้า จิงจา ฯ

๑ แม่ก็ ถักากชั้นเขาขาว นียาย
 ฮามบาจิตทะจอกใจ ใจบ้า
 ภูธรเมียนคายน มรนาค
 คินทหุ่ยฟ้าฟ้างฮอน ฮ่าคาน ฯ

๑ ชอบว่า มีลูกเต้าตามชาติ ชุมด้าย
 ยางจวนด้าเฮา เปนฮ้าย
 คุท บิปลายเจ้าเคืองถุน เปนแพ่ง
 กอนที่ไ้ชวาช้าย ช้างเคือง ฯ

๑ หย่าแด่งตังคนว่า ยดฮ้อง
 บัดนเดนนา เนืองเกยทงบ้องป็น จามหื้อ
 ก็เพื่อ ถูงฮาดพ้อมคุณหลาน เท็ดฮายาก
 ท้อป๋อ น้ำวนอกฟ้ามาด้อย ดินทง ฯ

๑ แม่งจากค้ำนเท่งเท่น ดานดาน
 ฮามค้ายทั้งฮ้องเมือง ผู่เพง้า
 พอเมื่อ มีการท้าวเคืองถุน เดียงแซก
 ฮูก์ ยาหุ่ยเผ่าเผ่งน้อง นังเทียม ฯ

๑ เชี่ยวว่า ไทแซกถ้อยกอยกถ้าว ดินชวน
 ถงเจียมคำควนค้อยโดย คอมถ้ำ
 เมื่อนั้น แนนพันฮ้อฮอยคายน ขานชอบ
 คุณท่านถันเท่งเก้า กถ้าวถอนถูกถ้าว ฯ

๑๑. คุกกี้ ประกอบไว้แฉกได้
เฮาจัก ปุ่ทอนปะดัมเต่งดี
ยอความซันเหนเถิง
น้ำท่างเคาฉวน

๑๒. คัดยั้งน้องเถิงที่
เฮาจัก ทอนพายฮับเต่ไกล
เร้งไฉยฮ้อมเถิง
ขอทน้ำซิม ฮ้อมน้องคุด้าม

๑๓. บ้างเพื่อนพ้องวันพุง
มาคานเคยดังต้อง
ซาเถิงผู้บุญเฮียง
ให้แต่งตั้งบ้านถ้วน

๑๔. ะพุ่หน้ายั้น
กองผดกิดที่ฮวน
พอยามค้อยราด
ผู้จึ่งหน้าคดาที่

๑๕. ถคม่านชาว้างแท่น
อชรคังควนฮ้อม
ชะบองเหอผนผัว
เจ้าหมิ่นม้าวคิงฮ้อม

๑๖. ขอระมอยหนวดด้ายดูบ
ปะมาณหัดบฮ้อม
คัมคาคาเคยผ่น

ผ่นว่า เฮียงฮ้อมจั้งมนฮ้อมฮ้อม

ใจจำ
คาถา
ท้าวฮ้อง
คำจวน ๗

นางจอม
คางค้อน
ถนอถนอถนอ
ไร่ประมาณ ๗

ทุกเมือง
นายไร่
แต่ถนอถนอ
ฮ้อมคน ๗

ชมคัก
ทั้งหน้า
เหมื่อยฮ้อม
เหมื่อยฮ้อม ๗

ถนอถนอ
เทียมท้าว
เฮอเมไถ่
ฮ้อมคาน ๗

เกด่า
คางฮ้อม
แผ่งพี
ฮ้อมคาง ๗

๑๑. หน้าค่อหน้าทุกที่
ผ่นว่า ชมนางแพ่งก้อมกม
ผ่นว่า ชะบองหนวฮ้อมคอ
หน้าค่อหน้าคองฮ้อม

๑๒. หนวดคดฮ้อมฮ้อมฮ้อม
ไถ่ฮ้อมคดฮ้อม
ก็ถั่ว แกมวอนเจ้าก้าเตา
ฮ้อมค้อฮ้อมคองคาง

๑๓. หนวดคดฮ้อม
เจียมแต่ มาฮ้อมคดฮ้อม
ฮ้อมคดฮ้อมคดฮ้อม
คดฮ้อมคดฮ้อม

๑๔. ก็ไม่ มีถอยฮ้อมฮ้อม
กะถนอถนอคดฮ้อม
คดฮ้อม คดฮ้อมคดฮ้อม
คดฮ้อม คดฮ้อมคดฮ้อม

๑๕. เจ้าคดฮ้อมคดฮ้อม
คดฮ้อมคดฮ้อมคดฮ้อม
คดฮ้อม คดฮ้อมคดฮ้อม
คดฮ้อมคดฮ้อมคดฮ้อม

๑๖. คนแผ่เข้าคดฮ้อม
แพนค้ายายฮ้อมคดฮ้อม
ฮ้อมคดฮ้อมคดฮ้อม
คดฮ้อม คดฮ้อมคดฮ้อม

เทียมคอง
ผ่นคด
ก้อมคด
บ้อมคด ๗

ฮ้อมคด
คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม ๗

คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม ๗

คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม ๗

คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม ๗

คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม
คดฮ้อม ๗

๑	ค่างค่างก้องกระดังงา เกี้ยวความจัตุรง ทั้งหลายพ้อมเต็มโฮง เขาพี่น้องฮามฮอ	มวนพาย ในห้อย ชนชั้น ฮูเมือง ๗	๑	ทุกตาบพ้อมเฮียงเฮือ ลายลายบดเมกฮุน เทพเจ้าจอมนาง เต็นห์ จัอมม่อนผู้่งหน้า	ทาดี่ ยังฟ้า ไก่อ๊าค หมิ่นด้นม ๗
๑	ฮั้นฮั้น พ้อมฮู่แก้วทงฮ้อน ฮ่มฮ่มเฮียงคูนาง ฮามคายฮอคยเฮียน เจ้าฮู่แก้วหงหน้า	ชวนเวียน นครฟ้า กากอง หมิ่นด้นม ๗	๑	ไฉนึ่ง คักจฮอนฮ้องไฉนึ่ง ถอนว่า พงถัพันช้เคียวฮ้อนฮาม ยั้งจัก ถ่มด้นกทอหรือพระเว ท้าวฮู่ ใต้ก้อมก้วโถมด้น	ทงทง เขาฮอ พระวังค่าง ด้นคัก บ่อฮู่ ๗
๑	ผิวผองเผียนทวดคาค เดาคังกมก้องงาม ค้อยคู้ ทอนเทียวห้อยเวหา เทียมแทบหน้าฮาวฟ้า	คางควน คุมเค้า หิมะเวด ฮุกหม ๗	๑	แม่งนึ่ง เก้งหว้างห้วยคันทง เด่งเห็น ทาดี่เคียวระคาคตาม นางงามจัมเนาใน ผิวผองหน้าจันทะล่าง	ธรรม์ขวาง คันท้าง ค้อมาค เล็ทหว ๗
๑	บ้ำฮิม ผู่ก้งเกือทงเพด ฮ่มฮ่ม เขานางแกฮู่เมือง โถมพาวเพียงฮั้นท้เขียน ชนชร้างคังค้อม	ฮอนหลาน มวนพ้อม กากอง คาคเคง ๗	๑	วือกระชาดแก้วทอมเกด พระนัตถคคอกควง เทระทวยคคคอยค อินดะฮ้างฮ้อนด้อไค	กของมว แหลมฮ้อน คอมเนคร คังไค ๗
๑	ย่องย่องเนอท้าวฮู่ โถมงาม ค้อยฮั้นท้ แถดงนึ่งพัง ภูธรเจ้าเจองหนาน น้ำมากเค้าควานห้าง	ฮินวอน ตามบ้ำ ฮ้ายฮ้าง หังหน ๗	๑	เทเวดัดันแฉนด้น คนขายไซบาคเค ฮั้นจัก ดังฮ้อมเนอฮั้นท้ แฉบแฉบด้นมะทู้ฮ้อย	ด้อโถม ค้อนคั้น ทังโลก ชอบทอ ๗
๑	พางๆ แฉ้ไหตอฮอก ฮองฮองฮั้นด้อยคอย แม่งนึ่งเก้งท้ นาท้างก้างผัดผอม พดมากฮั้นด้อย	คดาเกียง คณฮั้น ผายฮาม คังพาย ๗	๑	เท็น ไซยะไซคฮ้างแฉ้วเด้า คคคางกมเคียมงาม ทุกไทเทียนฮ่มเพิง ค้อยคู้ ฮั้นท้แถ่งแถ่มในฟ้า	นาเกิง บ้านแต้ม พิงด้อค ถอดดง ๗

เปนนัน
เมื่อน้ำ
แจ้วช็อค
ขำมอ

เรา
หัดมาย้อย
คำตอบ
ประเทศใด ๆ

ของทวาร
ชนชั้น
กินโลก
ด่างวอน

โรค
ซึม
ก็มาด
บ้าง

เงินยาง
ต้มยำ
เคืองยาก
ขวแดง

เมียนกนตง
คองเพอ
พอมทา
อดุ แดกฮ

เป็นสาว
พายน้อย
เพียงใด
ต้องไกล ๆ

สมุทร
เมืองน้อย
ปริจาก
หย่าไต่แต่เนอว

คดีฐาน
ฉ้อโกง
จำนวนมาก
หากเขื่อน ๖

บุตร
เพนียด
ปายทวน
ค้อยเด็กยร ฯ

ทั้งต้อง
แคว้นเขย
คอง
แจ่มจอน ๗

เถียงเยี่ยมท่าหนือ
 คงตำน
 แดงมาก
 ดูกเม้ง ฯ

๑ เจียมแต่ ชู้rawn้องเจียรจาก เชียงเคือ
 เข้มกั เต็งค้ำดเนห์ซ่งเกิง ทุกมื่อ
 คัดเมือ พดแพนฮ้อมหลายเหตือ ดันท่ง
 พัก เขียวท่านฮือเหม้าง ยาคเมือง ๑

๑ แม่งนึ่ง ผู้ก่งท้าวถือหมุ่ พดอวน
 เขียงพายชนหมุ่แกว กอยม้าง
 เทอน ยูต่งวณทอนโฮงตึง พ้อมคู้กันแถ้ว
 คุฮ้อน เจ้าโลกกวางังค้อคุ คาคน ๑

๑ ชะพู่เนงฮ้อมม่วน ฮับชาน
 ทางกัณวณแห่งฮวน หลายห้อย
 ฮันนึ่ง วางตักานไวไชนคัง น้าออกเขียมพุน
 มาฮอด เจ้าพิน้องคู้ไต้ แถ่คน ๑

๑ ขอบพี ละครอนน้องไว้นอก ปายใจ
 คำกัณวณจิงจักหาย เดียฮ้อน
 โถนไธแก้วนางแกว แก้วฮู้
 คุกั คัดจอดเจ้าธรรมฮ้าง ไค่เห็น ๑

๑ ผู้ท่เหง้าพ้อมคู้ คำเตนห์
 ประดังฮันตุเพือมญู มาท้าว
 ขอบแก่ เร่งโงให้กุนา นามต่าง
 จ้อมม่วน เจ้าหมื่นน้าวชานฮ้อ ขอบกระคี่ ๑

๑ บัดัน เฮาพิน้องมาฮ้อม เคหัง
 เปนไมคี่ดืบฮัย ด่มด้าง
 ของหลังค้ำคูนมา ได้คอบ
 เขียมย้อมฮ้างเต็งเจ้า ชู้คน ๑

๑ เมื่อนัน เขาชอบเจ้าชมนมึง เชียงเคือ
 ผนผนควากังทาง เกมช้าง
 แพนเผื่อก้ามทางนา นองเคื่อง
 ท้าวฮ้องผู้ นงหน้า ฮ้องจอม ๑

๑ แม็กั ละครดูไวฮ้ายเจื่อง มาเถิงแถ้ว
 คุกั ทอมกัอนาหย่องฮอย งองถ้ำ
 หายามไค่ฮันคี่ ม้อปอด
 น้องทอนผู้ นงหน้า จิงสระเบย ๑

๑ เมื่อนัน จ้อมฮอดท้าวเตียนช่า บายมื่อ
 คี่แก่ ดมเซยพัดจันทอม โฮยเฮ้า
 บาไทเจ้ากัอนา ค้านพี
 ผู้แห่งเหง้ากัังค้อม คอบวอน ๑

๑ เจียมแต่ น้องจากเจ้าคดากี่ เชียงเคือ
 กระตันวอนคี่คี่ไทด กอยกั
 ฮันนึ่ง ใจจงป้าเชือเขียม ฮักมาก
 ขอนโศกฮ้อนหลายฮั้น ไร่ประมาณ ๑

๑ ใจนึ่ง คัดพากพินพายท่ เงินยาง
 ใจนึ่ง ฮมฮากการฝ้ายเขียม พายบ้าน
 ฮวนกั ทำขวางไค่โดยใจ จงง่าย
 เมื่อนัน จ้อมม่วนค่านชานฮ้อ ขอบคูน ๑

๑ พี้หญ่พุนคี่คัก คาคเคื่อง
 คนิงหลายปุนจอดเขียม ทังเจ้า
 ฮันนึ่ง ฮามเมือฮ้องชานพายหลัง ไค่แม่
 มาฮอด ผู้ท่เหง้าพายพี เพ็งมญู ๑

๑ เมื่อนั้น ออศวกถอยค้ำคอบ ออมนะโน
ภูธรปุ่นได้นา แกวแย้
เยี่ยมกั โรคา คั่นกำเตา คานฉวาค
เยี่ยวเล่า แด้หมุ่ข้างมือหน้า พากไทด ๑

๑ อันนึ่ง กอพยาชิไจ้หนาวเหน้อย โรคา
สมอาไลสุ่ลวง เดยรัชัง
เยี่ยมกั ระเวระวังฮั่นสมทวง หลายเยี่ยง
เมื่อนั้น พระบาทผู้เปนน้อง ม่ายหัว ๑

๑ ซาตซาตแด้คำเคื่อง กลาไป
หนั้ว ๆ ฝูงทาดี้ดำดาว แดงไร้
พลโหดเจ้าเมื่อเวียง ระวังราช
ท้าวฮุ่งไร้ใจแจ้ง จอดเยี่ยม ๑

๑ คี่แก่ พระพุ่พ้าวฮั่นทาบ แกมตาน
ตองนางเทียมจิมเคื่อง ขวาซ้าย
โยธาท้าวคนทวน แทนแท้
เมื่อนั้น เถิงแห่งค้ำวเชียงด้าน ไผ่มอน ๑

๑ พดแม่เจ้าปักตูไทย เมื่อเวียง
ถวนใดคามพาดพิน พานด้าง
โสมพอดังหลายแดน ดุ่มเคื่อง
เฮาแม่ เจ้าโอดกกวางเมื่อสุ่ เชียงทอง ๑

๑ ฝู่ง ๆ ฮั่นโสงฮาช เชียงกระโต
เทือนน เด่นาเนานึ่งเนื่อง ไนห้อง
สมสมเรื่องดาวแดง ไธหมาก
ประคัมเพือนพ้อมปุ่นน้ำ โด่ดตัง ๑

๑ แม่งวากหน้าฮั่นแท่น ขรรค์ขวาง
เต็งคู้ ยงยงไถ่ด้องคำ ทุกค้ำ
ฮั่นว่า ดวงปวงแก้วบุมกั กั้มเกิด
เขาฝู เจ้าคุดด้อยเมื่อสุ่ พินามคำ ๑

๑ กำเนดินเผือชอด ไม่ดี
พิมมะบานฮั้พากเคื่อง จอมไท้
เทพฮั่วเฮาฮวน ฮั่นแท่น
ประคัมคอกแก้วทองไว้ เดียบตาย ๑

๑ ฝูงแกว่นไชน้ำโสด ดงดี
กองแพงกุหย่าฮาย ฮั่นหม้อม
ดาวแดงเบื่องจามะรี ไกอแก้วง
งอมซาฮอดฮวน บ่อวาง ๑

๑ เยี่ยมกั กัพดแม่ไผ่บ้านแห่ง เชียงเคื่อ กัตาย
เทียวทางไทดหมั่นหมั่น เขาฮั่น
บัติน มาเห็นเจ้าทั้งด้อง พ้อมคู้
การท่ฮั่นคัฮ้าย หย่าไถ แด้เนอ ๑

๑ พระพุ่หน้าฮั่วพ หอยแทน
เขาไร้ แนวนามไทดเกียตชาม แร่ค้ำ
ทื่อว่า ยังเคื่องเบื่องเชียงเคื่อ ให้ฮุ่ง
คัคฮั่นเจ้าทองด้าน เกิงคน ๑

๑ เมื่อนั้น ฝู่ง ๆ เรืองไร้พาด เผือนควาย
ย่น ๆ ยอทะไถคั่นแจกปุ่น เปนถ้อง
นางเมื่องฮั่วบีปาย กอยกถ้าว
เขาพิน้องเมื่อแห่ง หอทอง ๑

๑ ปูนปาดผ้าเสวฮีบ ขั้วขวัน
ยาพองพืคปากเอื่อน สวมท้าวเสาเนอ
แนพพันอ้มงามเปี้ยว ขานพี
ทอนที่บ้ำทำน เจ้าคัวด้อยมาจำ แจกพลี ๗

๑ เมื่อนั้น ผู้ที่เหง่านางซิม ชมทดาน
เฮียงดำดีดาคเดียน ทะโลเข้า
พอการเมียนเทลง ถ้วนหมู่
เคินเพือนพ้อมกินแก้ว เด็กขัน ๗

๑ พระพุทังเหล้าแจก จันตาย
พระด่อนเดียนถักน ถ้วนน้ำ
ออระซอนบ้ำปุนฟาย แควนถัก
ถ้วางดีคว้าวแคนฟ้า ร้อยรู ๗

๑ เจ้าพินอ้งเฮียงฮ้อม เกหัง
วอนตุ้กุนมิ่งแนน เมื่อน้ำ
ซุนจอมเจ้าชวราช คำไหย่ มากิน
กุนกาฟ้ายนึ่ง ทุกไท ๗

๑ ภูไร่ท้าวคายแต่ เรียงเคอ มากิน
เมืองไกรนค้อยชู แนนห้อย นันแต่
นุเนอนวอวางปาน แด้วหย่า
ชอนชอน เจ้าคัวด้อยเงินน้อง ฮ้อมดำน ๗

๑ พระพุหน้าเจ้ายี่ ยินดังวน
บางามชมแพ่งแค คอมนหน้า
โถมกอนแก้วอามเผื่อ แผลงพี
ค้ายถึงเหง่านางท้าว นึ่งเฮียง ๗

๑ แพ่งๆ นัวท้าวฮุ่ง เอื่องแหว
เดียงแจนจักแจกแค แฉมน้ำ
แนพพันด้อยดีคา จ้อมม้วน
คำฮุ่งหองเมืองยี่ ชินวอน

๑ กิดควนถ้อยโกดแม่ นางเมื่อง
ฮอนฮอนใจชาคมา ยังได้
เคื่องก้ เคื่องบ้ำชรรมียา เขาแพ่ง
ไว้อู่แก้วเฮียงฮ้อม ตามคาย

๑ ชูแห่งพ้อมกินคู่ ดอยดา
ทังหลายเคียรระจากดง ตาห้อง
เม็งนัง สूरย์คัลลาค้อยดัมเขา ต่เมนมาด
เมื่อนั้น ออชานของนางท้าว ชู่ตถาน

๑ พระพาดเหลดอมขันหมาก คำแดง
ดีคานพาแท่นดัง ล่มงอ้ม
เมื่อนั้น กองแพ่งเหง้ายังชาย กันหู่
หมอมหม่อหม่อมยินฮ้าย ชูบวอน ๗

๑ พระพุเนอท้าวฮุ่ง เฮียงนาง
ภูชรกอยกถ้าวโถม แฉมถ้อย
เมือชอน วางเฮียมฮ้อมเฮสน นกขัน
จ้อมกถ้าวเกียงกอนช้อย ชอบวอน ๗

๑ พัก ทดบคันท่านให้ฮุ่ง บาไท
แก่งย้อม เมินทางของผ่อคอย คนไร่
ชอบเมือ ฮื่อฮื่อฮังฮันเดียง ชุนเถื่อน
อกพีใหม่หมื่นอนไบ คอบวอน ๗

พิภพแสง

ไปพักผ่อน

๕ ๖
เมษายน ๖๖

ค้อยกาง ๗

มาท่น

๒
คณาย

ทยามไทย

๓๒๓

ชด้นะโน

กอยนาง

MLP

ไม้ดม ๗

เงินยาง

ແກວ້ງ

ตั้ง

๑. คุณ

ปรากฏ

มณฑลไทรบุรี

๔
เคนชอม

भाग १

ทศฯ

มาไหว้

2
ДОНАТО

WOL 7

ถูก คองวายเป็นเหตุจมน้ำ
เทชนถูก ฆ่าตายโดยพลการ

มาดาม

๒
แฉกหมอน

คปะເຕິค

ก่งเมือง ๗

นคตฉวทรค

จอมไท

๒
ถนนพาท

ก่อน

ปัญหาความ

ຍາມເຮົາ

คำกล่าว

คัควน ๗

คำ เต็มแดง

๑๕๕

MEYNTEN

มอคต ๗

ຍຸດທະ

การตรวจ

บทนำ

แต่งคณ ๗

ເຂື່ອງແຕ່ງ

๒
ดงต่าง

๕
เมษายน

แท่งจอม ๗

๑ โฉมฮาบอ้งอ่มม้วน อามคาย
 เขากั ทนระแตกคมเคียดทะหาย ทิวให้
 ทั้งหลายพ้อมนางแกว นงถ้าว
 ให้อแม่ผู้คังค้อม คังถถาน ๗

๑ คำว ๆ หน้าท้าวอ้ง ฮมมระนา
 นางจอม ทงบันดานเคียดเค แคนอ้ง
 โฉภาหน้าแพงถึ ออคำ
 เมื่อน บ้าซ่มเตาเถิงอ้ง อามอ ๗

๑ คองว่า ไคหุ้ยห้องหนแห่ง เมืองเดี่ยว ถักาย
 เอยจักกือหาน เมื่อเรียงทองพากตุ ใจถหน้า
 เถิงเหน งาเฮียวท้างพันตัว ๒๕
 คั่นค่นำควานท้าง หิงนั ๗

๑ หนักเห็นองเค้าคัมคัง โฮงทอง
 แถงควายดุกหมั่นถัน แถมถ้า
 เจียงถึ บุนบองให้เมือหา ดุงซ่ม
 เมียนแต่งพ้อมพันเหล้า หมั่นทาม ๗

๑ ค้านคัมซ้อแซมม้วน ซมทัว
 ถ้าถึตามถาดเถียน ทะไถเข้า
 หนว ๆ เทียนคนนั ในชาด
 ท้าวอ้ง เจ้าคัวถ้อยเซินแม่ กิงนาย ๗

๑ ระพาดพ้อมเหน้านัง แเฮเฮียง
 คอมเฝื่อนควายหมั่นตัว กินถั่ว
 โรงโรงค้องเถียงกอง เกาพาด
 เมื่อน อวอ้อนเจ้าทงอมน ม้วนเมือง ๗

๑ เขากั ทนพาดให้อพระแม่ มาดา
 ยินเคืองทุกขุดวง ทิวให้
 เก้งพาผู้ขรรมียา พระแม่
 เมียนถั่งถ้อยถแดงไว ชู้คอง ๗

๑ เจียนแต่ มาซอดห้องหนแห่ง เงินยาง
 ฮมเพ่งพายอ้อนฮวน นงหน้า
 ฮวนถึ ขวา ใจแจ่งวิณพาน ยินขึ้น
 ค้อคู้ ไคผ่านพันพมานพ้า นังบุน ๗

๑ หล้า ดันถั่งเห็นเผ้า พงถ้า
 แวนบ่อ มีอาตุรเคียดเค คุดแจ่ง
 อั่นง เฮียมกุ่มผาโต ทาวซ่ม
 เทอนของจัก ไปหุ้ยพันพายแซ เพือนแกว ๗

๑ ค้านคัมซ้อแระขอบ ซักคัก
 เถามา เปนแถวนามคังวือ เคยกัน
 เทพอ้วทงหลาย ให้ทอด
 นันว่า เมื่อหุ้ยพันควมหลุ้ย หล้าทอง ๗

๑ ยอดมึงงอ่มอิดคำ อามคาย
 แถนปงถงซังมา คอมนัง
 อั่นง เฮียมกุ่ม บุนผาย พ้อมเกิด
 หมั่นหุ้ยห้องคองเท เทียงถถาน ๗

๑ ประเดิดเนื้อท้าวอ้ง เจื่องหาน
 โพยไฟถั่งหย้าเบี่ยน บุนเจ้า
 ปากคก้าหิมะพาน ไธยะเยด
 พอดคังเค้าทงค้าย ท่วยไท ๗

๑	เนียนเนียนเนอภูร
น้ำซึมกันกอยให้	ทนสวด
ฮูวอน ๗	๑	น้องนาตผู้ต่างยี่
ท่งขุนชายค่อนคาน	แกงคอน
เนาไฉ่
๑	พระราชเขยนกอยกต่าง
โลมควนคืดคู่เหต	นางมุน
ผิผย	๑	ดะพาพ้อมเงนา
ควนที่ ภูไซท้าวดะเด็ดฟ่ง	ฮบพาก
ยอไฉ่ ขอบแก้ว ๗
๑	พระกายกระกุกำเม็งจัน
เมียนมาบให้เนื้อพ้อม	เจ้าแม่
เพื่อนเฮา ๗	๑	แต่นั้น พระบาทไธ่ดองฮ่อน โดยทั้น
เชื่อง เมือหอลูกต่างนาง	ในท้ง
นางนาตกุเนอ
๑	พระบาทท้าวด้านแม่
บ่อกว่า เร่งโงะณาค้อยถนอม	ทุกประการ
โถมด้าน	๑	แทนแก่ โลมจันจ้อมมเหสี
ขงพ้องท้าว	ฮ่อาม ๗
	บุญผายผูนางเมือ
ให้หอดฮ้อมบาท้าว	พระแม่
ข้าวัน ๗	๑	จักไค้ ไปคาคทั้นน้ำดอก
เงินนางงามชู้คน	ในไฟ
ไปเข้า
๑	ดะบักไชยก้องถึงที่
พลแพนผอนออกเจิง	นาท
วงกว้าง	๑	ท้งปวงพ้อมด้นมทลาย
จักพากพยามเข้า	ใบม่วน
ด่องไป ว่าเนอ ๗
	พิมมะบานให้ดักของ
คินคินช้างทลายฮ้อย	ย้ายก่อน
เคื่องคำ (1) ๗	๑	ให้ควน.เต้.คตมเต้
ท้งคำตายฮับไป	ยามงาย
เดินฮ้อง
๑	ขอบเมือ เดือนด้ามค้อยเผดียงชวาย ฮ้าเทส
ทุกด้านค้ำดวงไม้	คอกเงย ๗	๑	มันน เป็นด้ายเชือกคอนชาย
ปุ่นไหย่หน้าผางท้าว	เชือแม่
ไซเท็ง ๗
๑	เป็นชอกห้วยทลายหมู่
ถมพานผะยกินดะของ	มาตา
โฮยเข้า	๑	ท้อเตได้ดืบขอบ
ฮามมาตาไหย่เอง	เมือหอ
คตมท้าว
	ราชาเจ้าเจื่องหาน
คึดไค้ น้ำดอกไม้ไปเข้า	หุ่มมาก
ม่วนไฟ ๗	๑	ฮาก หิง ๆ เข้าเมือเจิง
ทุกที่พ้อมนางเหน้า	จฮ้อม่วน
หุ่มปะกัน ๗
๑	ภูไซท้าวเดินม้าว
เฮาจัก ยอพดทดวงพากไป	ท้งทลาย
วันหน้า	๑	เจ้าฮู้แก้วเป็นฮาด
ท้งทลายเมือนั่งเนือง	ฮวนเรา
นางท้าว
	หานพายผู้เป็นแดง
คตแต่งพ้อมชวาช้าย	คางราช
ชู้ประการ ๗	๑	แต่นั้น ด้องชาเข้าปะนมกร
น้ำวรู้ถ้อยคำเจ้า	นบมาท
ดังเจิง ๗

(1) เมื่อความค่อนหน้าตไปไม่ติดต่อกัน

๑๑. เมียนกถ้าวแฉ้วเฮียงพาด ดาด
 เติมไคคำฮู้ฮั่น คากัน
 ดาวก้นำไปให้สองดี ราชฮั่น
 มวนมอมให้คนฮั่น เทบเจื่อง ๗

รวม เหยิงกาทานประหม่นถวาย กิ่งหวัด

๑ คำเคื่องน้อยทดานออก	ภุขร
ประดงคนถือเคื่องเขี้ยว	งามอัน
อายุได้สิบสาม	ด่อนใหญ่
ส่วนตั้ง คำขุ่นนัยน้อย	ไม้ม ๖
๑ ไยไยย้ายจนบาท	ถึงยาม
พานคำประดงเคื่องที่	ถนุกัย ?
ตงามต้นประโคนคำ	ลาดเชื้อ
หูได้กัยทวยเข้ม	ตากดิน ๖
๑ แตนัน คน ๆ ก้องกองง่	ดะบัดไซย
นรินทจคหม่นนาง	คงห้อย
โถมไผ่ผู้เขียงเคื่อ	ง้อมม้วน
ทงเคื่องย่องดำฟ้า	ดอคง ๖
๑ ผิดออกเห็ดขาวมุ่ม	นวนดี
เป็นคัง หงัดคำเขาเข้ามา	จึงแท้
วังมีเห็ดอมพระกายกอง	ตุเชื้อ
ผิดแต่ค่ายทะดังฟ้า	เท่าดิน ๖
๑ ยามเมื่อ ทงเคื่องย่องดมฮูบ	กินนรี
ชอยที อินคองโถมหยาดมา	เมืองกว้าง
บุตบาเนอมน้วน	หลายดัง
พมแต่งแต้มผางเจ้า	ริจนา ๖
๑ พระหัตถ์นวดด้วยก่อง	แขนแพน
เกลาเขี้ยวออกกนิล	ดะบดบัง
๑ แตนัน แจน ๆ ข้างนางบัว	เอียงฮาบ
ผาดาทห้างตันกัย	เคื่องคำ ๖

๑ ผ่องหมู่ ประเทียบข้างจัดได้ บริวาร
มาเหยียงพอพาหตาย เหลือกวาง
แต่นั้น ฌาน ๆ เบองเงินยาง ออคำ
ยั้งเคื่องเข้าทรงช้าง เชื้อคำ ๗

๑ บักง่าเก่าประดับเหยียบ ไสยม
เฮาจัก ทำตงแขงแขงเฮา ปางน
ทมทมยักงเต็มโฮง คางนัน
ถัดนัน ดีเจ้มผู้เปนน้อง เต้าตาม ๗

๑ ทงเคื่องยักงตั้งฮูป กิณนรี
ผิวงามชาวตั้งพระจันทร์ เพงพ้อม
ทงตั้งย้องบริวาร เปนประเทียบ
พั้งแด่นฮ้อมเหยียงเจ้า เทบเกย ๗

๑ ค่างค่างกำประกันเบียด นางแกว
เผยผั้นแคงคาคั่ง งามถ้วน
แพงแด่นแกวอระทวย แก้วฮู้
ผิวอ่อนฮ้วนชาวแจ้ง จังพระจันทร์ ๗

๑ ะพุ่นเอนนางเกิด นางเวียน
นักถนมพอดพัน คาท้อม
เนี่ยนเนี่ยนข้างพวงคำ ค้อมมาค
ฮ้อมพ้างฮั้นเกยกวาง กังถถาน ๗

๑ แต่มัน พระบาทย้ายลงได้ค บระบวน
ทงผั้นคานคำคำ พันกัฮน
กาถ่าเลื่อจังกอน ควนรนาค
แหวนได้ฮ้อนผู้แกว คามเือง ๗

๑ พระบาทย้องมนุสโลก ถ้อบาแดนอ
ทงตั้งวางเหยื่อเหยื่อง กิณเอย
เบนท์ กัดยารนกระดันดา ใจชาต
ออกฮู้เฮกค้อมท้าว คูนาว ๗

๑ เถิงฮูปเจ้ายักระยาด ฮินทะลัก
ผิวชาวเหยียวออกปาง ะฮ ะเหย
วรจักคอกควมดา บะแจะเจต
งามฮั้นเคื่ออระเหยอ แเปกพม ๗

๑ ทงเพดเพียงประจิตฮูป กิณรอน
พระเกศาผมตั้งนิน นางย้อม
ทงกระคองค่างเต้าคำ ปะดับคอก
ฮินท์แต่ พ้อมโถมเจ้า ถวดตงแดถื่อ ๗

๑ แต่มัน :ตั้งคอกก้องระบุดัน เหยียงหลวง
เคงเคงตั้งงเดพบา ยวงย้าย
ทงปวงพินทรน กัดคอก
ถ้อคาบงัว เกมหน้า ไรวระนุ ๗

๑ พ้าง ๆ ม้าบะดับทมวก คำใหม่
เจ้พินก้อหมู่ทวน ถะวังเจ้า
ปะคื่อไรคังถายถวง ถัพพฮูป
คุคฮู้เก้กุมเกยว นาคทุน
๑ ฮูปนาคเกยว ๆ กอด ถมพม
ราชถักุมหมู่เดื่อ ไนถ้า
ฮูปพมพ้อมนาราย ฮ้อนก่าย
ฮูปหมู่ข้างทังม้า เหมองนัน ๗

๑	ชาวซาคเข้าเริงน้ำ	อะเร้งฉา
	พดหลดวเมวณเข้าไ	เริงห้วย
	ตั้งคาเค้เปนถาง	ฮ้อยฮั้น
	ชระนีฮยไม่ซ่มด้วย	เค้ฉา
๑	ออะระแนกเเหอเหี่ยมหนุ่ม	อินกะฉั้น
	ทอยมาตาได้ผม	ชอนเก้า
	ชระคินไม้คั้นพ	ทตามดอก
	ตั้งพดั่งเต้ามพ้อม	ชู่ประการ
๑	มิกเรดฮ้อยงนกฮอก	ถึงก้ง
	ฮมฮมเต็มค่านดง	พอยเว้น
เพราะเพอ	พดหลดวงฉั้นทระถึงคิน	คานฉั้น
	ตั้งคัวตั้งเว้นฉางพัน	พ้องตาย
๑	เคี้ยระคาคโม้เป้นถัน	เถียนดอก
	บางหล่นม้วยหายแล้ว	พ้องบาน
๑	ทุกชอกห้วยนงจ้อ	จุมจ้
	ฮู่ระพพานเค้เคอ	งามดว
	คำควนพ้อมฉวนคี้	เข้าเหมีฮอก
	พะยอมผ่งกวฮยังเผื่อ	เอือกฮ
๑	ภุมมเรดเค้าปิ่นเจ้อค	ชมอะฮอง
	ฮมฮมฉาวบาวชอ	ฮฮั้น
	กวนกันค่านแสงผอง	ชั่งดอก
	ผิดช้องทนกอไม้	ยาย
๑	แผดๆ ค่านคำคอก	เดียงแขง
	ไท่เรียงเคือฟ้าฉาว	ตั้งไ้
	ชมแสงฮ้ายไท่ฮาว	ฮวค้ำ
เขาถั่งจาก	คั้นดอกไม้ชู่ไถ่	ทูปคี้

๑ สว่างว่าให้ไท่ หอหงส์
 กับอ ยินต์เก็บดอกดวง คังชา
 ตั้งคามือตู่ ดงเดกนั้เป่า
 หังเต่า เฮนคำชาคำฮาย เลียดดวย ฯ

๑ เจ้าตู เบนยากไ้มาเพ็ง เมืองสุ่นเต
 ชาติที เป็นนางควยหาย่ามา ชาชา
 ฐ คนฮักฮายฮังเอา ผัวเพอน
 แม่นว่า ดับฮ้อยฮันตายแล้ว บ่อแห่ง ฯ

๑ แตนัน เดือนๆ กาล่าอถ่าว หอหงส์
 เขากั ยังแขงความตอกฮัน ขานถอย
 เหม่เพอ องค์กรดั้ตรเจ้าจอมเมือง เทวราช
 มุญหากดั้ถนอมเก๊า คอยมา
 ๑ บ่อได้ เปนทาดั้ฮ้อยขอเพ็ง เมืองดุงนั้คาย
 ทื่อว่า ดมภารเจ็องหญ่หัว เปนจ้ง ฯ

๑ แนมหย่า ผิดอาคพ้าเจ้ายัง ชีมาคายง่ายเต
 ฮมฮมเขาถวดยัง ชมเซ้ม
 เมื่อนัน ไ้ดมกระดั้ตรเจ้าเจ็องดุน ยักระยาต
 ฮว่านหมู่ช้างดั้เค็ดดู เรียงชวัน ฯ

๑ ชาติชาตยัยกระตังมี พานไฟ
 ดชนถอนนางดั้พัน คามท้าว
 เจริงกองก้องดวนไ้ ับชัย
 เพียรคำวค้องยังฮ่า เชียงระบ่า ฯ

๑ อยู่ทู่ยเนื้อท้าวฮุง ใต้
 ทงพานคำย่างเงิง เกยกว้าง
 ภูมิยัยเมือหอ ดงไ้ดค
 หน้าคอกไม้จันทะถ้าง อาบดั้ ฯ

๑ ผิวไ้ดคยัยยังยั้ง พระแซไซ
 ภูมิ ทงไ้ดมดุดตาดคม ยักระแย้ม
 เหมื่อนคัง เทพาไ้ริจนา นำฮูป
 พระกั เปนหน้าท้าวดั้เมือพ้า เทมอินท์ ฯ

๑ แตนัน นายดุนช้างมัวฮับ เชียงเกย
 ทาดั้ฝูงหมู่เคย ถินงั้ฮอม
 เผยฮังพั้งเต็มถถาน หอมฮัน
 แด้วเจ้าเข้าเมือพ้อม ดู้ถถาน ฯ

๑ ฮันฮันเบองฮวดคำ เดยตาม
 ฝูงนางคานอะเนกนอง เมือห้อง
 ฆานๆ เท็ดอมพวงดาว เสิ้งเฮือ
 ดนมหลังเข้าเมือห้อง ที่ขวาง ฯ

๑ พอเมือ วนจิงคัยแสงฮ่อน อวซอน
 วางพล ในถถานถาดปู้ เต็มห้อง
 ดอนถอนกักระนังคำ วรรณมาค
 เจ้าหุ้มดัวแพไ้ พอกพัน ฯ

๑ แตนัน เจ้าแผ่นถ้านดั้เค็ดคอก เกยขวาง
 เล่นาเนืองนังนั้ จอมเจ้า
 ฮมฮมพ้อมไทฮาม เสิ้งถ้าว
 เขากั ทุนชาบให้อ้วนางท้าว ม้วนเมือง ฯ

๑ คำว่า ๆ หน้าเข็ญมุ้ง	อานกาน	ฉนฉนฉนฉนฉนฉน	ทงยี่
ยิ่นเคื่องคายฮั่วควม	ไผ่ถ้อย	งัฮ่มนี้เง้าทั้งฮั่ว	ฮั่วมฉกาน ๑
เขาหาก พางานแก้เต้เขา	เปน (ขนาด)	๑ ยังเด้า คัดฮอดฮ้องฮั้นที่	เขาฉิด
คำตอกถ้อยคุดัน	ไช้ประมาณ ๑	ภูบาดพระผูกแขวน	พอกะค้ำน
๑ คอวนที่ท่งแก่ พระนั่งเก้าจอมเกด ของคัต		คอวนที่ บพพิตรทำวฮ่มพิง	คัตคอง
ถว ยคคิตคังยัง	งานพัน	ป้างเมื่อหล่นคองเจ้า	ไผ่คมาย ๑
เขากั ฆคคัฮั้นเงิงชา	ฮ้องฮั้น	๑ ฮคยที่ พังด้อเบของนางนาค	เขียงเคื่อ
เห่นพาคันคัความฮ้าย	ฮู้ฮั้น ๑	พายผผางเพ็ดฮั้น	ฮายหน้า
๑ เต้นนี้ ฮ้องฮั้นฮ้อยจำฮ้อ	เขาคคั	๑ เต้นนี้ เดียดจี้แดงเดียด	คักว่า
เขากั พันเมื่อเทิงซาบทน	ประนมไหว้	ฮายฮอดฮั่วเงิงเท้า	ท่งเตน ๑
คนกระดัศรเห้งเจ้าเงิงหาม	พังถ	๑ ท่อว่า ทวนปากค้ำนฮอกฮ้อง	ในเจ็บ
เขือกั ไปได้ถ้อยฮ้องก้า	ฮั้นทวน ๑	แปงคำคองฮ่วมถ	ไผ่เกียง
๑ ซากั ฮั้นฮอดท้าวคคัฮั้น	ถาง	ฮั้นแต่ เก็บความฮ้ายไปมา	ฮี้ฮ้า ไค่นั้น
ปุ่นความทั้นหม่มฮ่ม	ถาวไช้	บ่อปากเดียงผั่งได้	ท่งใจ ๑
กัจง ถงถายเต้มกคเขา	คำปาก	๑ ฮามฮ้อแก้วหลายด้า	เอ็ดคอง
ถามฮอดถ้อยไคเง้ง	ฮู้ฮั้น ๑	ท่งฮ้อไผ่เกิดเจียน	ทวนท้าว
๑ ซากั พากเห้งฮั้นเมื่อฮั้น	ทวนถว	๑ เต้นนี้ คองกระดัศรไท้ท่งเมื่อง	ท้าวฮ้ง
พระกั ทงหรีทขัยเคียดเค้ม	พู่พัง	เคินกถาวเข้ามาพ้อม	ฮั้นเฮียง ๑
ป่งปะดิทขัยค้ำนพะยพระองค	กักรโกร	๑ พ่งพ่งฮ้ายฮอยพอบ	พาค้า
จจจจให้ถาวไช้	ให้กะทำ ๑	นางหลายเพียงพ่าพด	กั้นแดง
๑ ผุ่มมหาดท้าวจำพระโอง	โดยพลัน	ฮ่มฮ่มก้าเง้นา	นั้มหมั้น
ฮั้นแต่ ฮ่มเขาฉิดพ่าพ	ด้ามฮ้อย	๑ เดียงถุกทำวผุ่มแก้ว	คู้คน ๑
ฮ่มฮ่มพ้อมน้ามา	พันผูก	๑ ฮั้นฮั้นพ้อมผุ่มค่าง	ชาวประกั
เจ็บคอบถ้อยฮะฮางพัน	เพ็ดค	๑ แกลงถวคนฮั่วแกว	แกงฮ้าง
๑ เต้นนี้ ทักทอนท้าวนางไผ่	มามวน	นั้มบั้นถ้วนทาด้า	ผุ่มบ่าว
นั้กฉนมพอหมั้นปาย	นองเผ้า	ท่งหม่มฮั่วฮ่มฮ้าง	ชอกพู ๑

๑	คำวคำวหน้าพระบาท เดินดูราฮีบเฮา ให้จันพ้อมล้ามพัน กำบั๊กแก้วไผบั้ง	จอมไท มาตัง นาราช ชาบถวาย ๑	๑	ประเลิด ^ห เนื่อนางเล่า ล้ามมะ ฮียวทั้งผ่องเพง เนิ่นเนิ่นจนท้าวทงกำ นายเทียบน้ำประมน้อย	นางเวียน กินพ้อม ค้อมก่ง ชาบถวาย ๑
๑	พระบาทให้บั๊พพันพวงด่วย ชากี เนืองคิ เกิงรูเดเน แหนเกิงท้าวพยาจอม คุณตุกเจ้าปาง ^ห คูนตุกเจ้าปาง ^ห	ฟายแ หมายคำ คนอาจ มากิน พัวเหลื่อ ๑	๑	พระนัง ก้าจอมหม่อม ยังไม้ พกเบาบางเฮ่งถวาย สมสมค้ำบันทอน นางด้าหน้าจันมน้อย	พันถลาย โคงเหล้า แล้วหย่า เจ้าตาม ๑
๑	คุ่มทั้งพระแม่เจ้าเดวยราช อนคายดังหย่าเมื่อ อัน ^ห นึ่ง พงดพัน ^ห เชื่อนางงาม ให้หุหมั้นหลายเจ้า	โนประกัน มากิน เกิงเจ้านันแต่ ฮ้ายเจือง รวบวัดด้า ๑	๑	ดั่วดั่วพ้อมเนา ^ห ภูรทงแท่นคำ ทาดัพ้อมทาด้า เหม็ดซุบซ้อยดุษไหย	ดูรา งามย้อย นับหมื่น มาเจิง ๑
๑	ทุกเยืองถ้อยแล้วหย่า ราชา เคนแองคอนช่วงบัน ทานพายผู้เปนแสน ฮ่อมซุบผู้เปนเจ้า	สะเค็ดการ โคงเหล้า ตั้งก่อน ยอคมเมือง ๑	๑	ฮั้นฮั้นตันฮามาตย์ ดมการเกิงฮอดเทิง นับแค ดงด้าวฮี้ฮือเจือง ทอไม้ น้าวนอกพัวเฮาด่วย	เฮื่องทาน พายพัว เปนไหย ดินทอง ๑
๑	ระฮ้อน ^ห เนืองฮ่อมม้วน ทั้งบุยเฮื่องทีนาง อัน ^ห ว่า ฮามคายพ้อมคองดี คัวผู้เก้าพวงพัน	ภูมี งามฮัว แก้วอยู่ ฮ่อมหลาน ๑	๑	คี้เก้ ไยไยผ้าไท่หลัดก เดียงกองคบเมโพน ดวนไถพ้อมกาจะดับ มีห้อยก้องก้องคัม	คาราพันเขย แกมค้อง เคื่องเคิด ฮี้งระบ้า ๑
๑	ระพุ เจ้าแอคไค้ทั้งฮ้อน คอนชาย ทั้งขุนคอนค้อยกิน บุญของผู้นางพม คอนที่เหง้ายันค้อง	เข็ดคอง คองน้อย นางเก็ด ซุบเคี้ยว ๑	๑	ประดงเดบเจ้าคนประเลิด พระกั เปนชายหานชูเมือง ฮอระนันตันเงินคำ เมืองบ้องเท่าไม้ไชว	แกนคูน มาไหว มุนมั่ง รอนขวาง ๑

- ๑๑ พระพิรุณผู้หมาก ระวังแทน
จตุรงวางนอกใน คนเฝ้า
แฉกจนก้านาที่ เด็กขึ้น
เด่งเด่งพ้อมประนมเจ้า เด็กตง ๑
- ๑๒ ยืนยืนพ้อมนางนาค นักตมม
วันทาตงจากตถาน เมื้อห้อย
สมสมพ้อมนางไทน์ กระตักใหญ่
เขาพ้อมยักระย้าย ชอตหอ ๑
- ๑๓ ภูไร่ท้าวตะเค็ดตู่ ปางทอง
ชอระตงคันทางม้วนเมื้อง เข้มท้าว
ชะบองเหอชว้ายจันทน์ หอมฮั้น
กะดำพักม้าวตมคู้ ก้อมเด่ง ๑
- ๑๔ พิมมะตั้นนากของคอก มาดา
เบนคองหอมกั้นกระจวน เจือพ้ง
มาไทกัวตงเหว ชักแจบ
ชกมือพ้งประตงท้าว ปวดกระตั้น ๑
- ๑๕ เหอแนบเหอทดนทดาก หดายเจิง
ถวายนอมกั้นแดงตถา ปูนบ้อง
เดิงถายตั้นคันทวายน เกิงบาท
เกิงบาทช้อนคอช้อย ชินช้อย ๑
- ๑๖ ประตงแนบช้อนตุดตถาค ชอระตงคี้
ชงค้อชอระแจะข้างชม ถนอมช้อน
ชอนนอมช้อมะโนโค จงแม่น
คึดแม่นช้องทวงท้าว เฮ่งกระตั้น ๑

- ๑๗ ตะแบ่นหน้าเฮียงกอด กั้นนอน
พอประมาณผัดวงมือ เิงชัว
หรมชดพ้งจันตะเจือ เกมกั้น
พระบาทเกอเขาแก้ว ก่งแสง ๑
- ๑๘ อกบ้องน้อช้อยช้อย คอมนกระตั้น
เจินนงแพงค้อยเขา ชมช้อย
บริตัทธท้าวเจือตง พ้งก
เจ้าคึดช้อย พ้งแฉ้ว ถวตจน ๑
- ๑๙ คับคาค้ายนาท กอจกาค
ท้าวเก้ เมื้อแนบช้อนชามช้อน เข็ดคอง ๑
- ๒๐ ก้านเกอไม้ชัมชาก ชาติ
คองทอนชดอานองค์ กระจวนพ้ง
ภูมัท้าวประตงนาง พุ่มเดบ
คึดเก้ เคือนเทียงพ้างตมคู้ ดับแฉง ๑
- ๒๑ เทอระเทท้าวตะเค็ดค้วน หดายนาง
เจิงนงแพงอู่เมื้อง เข้มท้าว
วางจันทน์พ้งเตมพระกาย ชัก
เจ้าคึดช้อยชมหน้า กอจกั้น ๑
- ๒๒ ตุดตถาคทดนทดาก หดายประการ
นงแพงชอนกถาวโยม วานไหว
ภูมัท้าวพุ่มนาง นอนแนบ
พ้างตมค้องคองไม้ ช้องจวน ๑
- ๒๓ แด่นนี้ นายแนบก้องชมมุดัน ดงเคิน
ภูมัททวายนชอตหอ ดงหน้า
เจินเจินก้าเมืองแด่น ย้ายชอก
พุ่มค้างด้ายช้วน ถ่วงเมือ ๑

๑ ทุกท่อนท้าวประทับถึง
 ดำมะเยียวทั้งปี่พวง
 หึงหึงม้ารไทแหน
 ปะค้อกงซ้ายดมดัม

ปางหลัง
 เมื่อซ้าย
 เหาะกว่า
 ถ่วงไป ๑

๑ ถ้วนอ่อนก้องกระดิ่งหว้า
 ได้โอบคชอยู่
 เมือง ๆ ซ้ายเซ่นคำ
 ผ้ายท่งกว้างค้ำฟ้า

นั้นเนื่อง
 ยวงย้าย
 ชูเือง
 มีคัมภีร์ ๑

๑ หนักเห็นของท้าวผายผ่อง
 สมสมเมื่อมีกขวา
 ดื้อคนชั้นเก่งฉา
 หอกแห่ม้องปานหย้า

รุษย
 หัวค้อง
 จัอมม้วน แท้แก้ว
 คอกเตา ๑

๑ ทระถวนน้ำแดงก่อน
 ผงชุบคัมภีร์ควน
 ยาบ ๆ ฟ้อนปะค้อฮอน
 เขาช้างทั้งม้า

ฮวนพาย
 กุญฟ้า
 หลายหม
 แห่แหน ๑

๑ แค้น ชูชี้ข้างคชนอก
 ทัณ หลายรุษเซาหู่แวน
 ถัดนั้น พดหลวงย้ายรุษทวย
 เดียงเฉพ เจ้าถุ่มฟ้าคังก้อง

เปนปวง
 ระวงเจ้า
 เคงออก
 ทักไฟ ๑

๑ ต้องปากข้างปักหอก
 ดีโกลกับโลห์เรน
 ยังโน้นเจ็ดพัน
 ถือคามง้าวระวงเจ้า

ยังทวน
 ไปตั้ง
 จัามระหา
 แบนจำ ๑

๑ แค้น พระบาทยายเมื่อ
 ยนย่นผู้ดำเคย
 วาทะโลเจ้ายอถวย
 เจ้าแผ่นหัด้าโคแก้ว

หอบาง
 คนไร่
 เทวราช
 ถวดหน ๑

๑ พระราชให้ชาอ่อน
 เชือก เมื่อเร็นตั้งนาง
 ราช ประมกรแล้วผายถึง
 สอดที่ห้องนางท้าว

คำดา
 เกิงช้าง
 จัอมม้วน
 ยับถวย ๑

๑ น้องพระเจ้า ถ้วนย้ายดันโค
 หลายนางทงอู่เมือง
 ภูมให้มาดิน
 พระพี่น้องหาช้าง

เจ็นดี
 ยาร้า
 โดยถ้วน
 ชูนาง ๑

๑ ทระถวนช้างพังฮัม
 ราช อำตาเมื่อถู่หอ
 ประนมมือคานกอยเฉียง
 น้องพระ ให้เหนียวเจ้ายวัระชัย

มาเฉียง
 ขวางฮัว
 ดันกล้า
 เทียวเมื่อ ๑

๑ กับทั้ง นงถ้าวเนอฮามฮ้อน
 เคือเคือเฉียงฮ้อนถ้อง
 ทั้งปวงดันพังเฉียง
 ราช ชินชาบไหว้ทวนท้าว

เช็ดคอง
 แหนกฮัย
 เตยระคาด
 ค้อยเถดง ๑

๑ แค้น ท้าวคาคผ้าผืนคอก
 ของแพงมวนแม่เมือง
 ถายเคือเกยวถึงมอม
 ทงหู่เค้าคุเซม

ถายเคือ
 ประดังให้
 เมียงม้าย
 คาบเหตียว ๑

- ตามนโยบายของ TUP โดย นายอรรถ บานชัยภูมิ 14/06/2564

๑ ตกแต่งพ้อมดินยิบ ท้าวเก (ทวามนรคาค้าวกัน โถมควน.นอมาไท พอไฟพ้างหมพ้อม	บรรบวณ หาห้อง เทียมนาค เพื่อขวาง) ๑	๑ แค้นนั้น ความปั่นข้างเฮวฮีบ ทั้งปวงนั้นคั่นเคง ผงขุดฟ้างเมือบน ข้างแถมม้าไฮฮ้อง	ซ้ำเซย คองฟ้า บดมิด ไห้ตะเทือน ๑
๑ พังยิบ คั่น ๆ ก้องเสียงเตฟ กาพระยอมน ปนเค้เคือ ภุมมะวันน้ำวรม.ชย คี่เก้ ลาวหงัดซ้องนมวยเก้	ภุชร พันเยอ แถมห้วย ดะอของคอก เฮือเฮือ ๑	๑ ออระกีดันแทนแท้ ประเคียนคี่อียงพม แค้นนั้น หัวพันเข้าเชียงบาน ประดับหอกง้าวแถมซุ่ม	เป็นถัน พายฟ้า ปงหอก ก้องระนุ ๑
๑ ดองชอกข้างเสียงดำ ด้าคาเนืองผ่าดอย ดางตัว มีเมื่อยแล้ววางแรง ตัวห้อยบ้านกอนไห้	มยุรี ชมไม้ ไวกู่ ฮ่าไฮ ๑	๑ เตือน ๆ ดันคนออก ทั้งเมืองมอญห้อยคอย ชะมัดไซก้องในเวียง คี่เตฟ เจ้าลุ่มฟ้าเจืองท้าว	เมินบา คองเจ้า คางนั้น ที่เซ็ง ๑
๑ พ้องเต้า จับกั้งไม้มีคู้ ดางเต้า ยิงงอยหาผู้ไป ชอแซค่านผายคช ออระฮันฮ้อยเสียงจ้อย	เฮียงดอง กัม ชมฮ้อน เฮือมไถ่ ม้วนคง ๑	๑ ผ่อเห็น ทุกหลั่นท้าวมัวมิด เฮงเคงถือหอกตาม ลือว่า กอหวนท้าวเมืองแฉ่น ม้าพวงข้างดองเบอง	เต็มมา พันเยอ คั่นข้าง ฮ่าฮาช พุ่มพาย ๑
๑ จับแจบฮู้ คายเหยือ ผ่องนางจางจตมะโน กัณธะยากัมมัวกระดัน คี่เคือ ท้าวปั่นฮ้อมพุ่มเผือ	ปุ่นบัน เตคั่น เมินผ่อ ผากเด็นท์ ๑	๑ เป็นกั้งเชือพระราช คนเหลื่อหลายหลั่นมา แค้นนั้น พดหลวงเจ้าเต็งมา คี่คี่ข้างงาค้อง	มารดา เป็นถ้อย บดมิด ไถ้เรน ๑
๑ ทุกษาคณมทอ จำบ่ย เป็นผัวเฝือกว่าเซ ยังคัก มีป้างเก้ผัวเฝือก ฮู้จัก คายฮีบเจ้าเป็นฮ้อย	ผ่องเฮา แดณอ ทั้งค้าย เป็นคู้ นันบ่อ ทั้งหลวง ๑	๑ ออระกีดม้าปงเหยียค ผงขุดบดมิดค้วน ฮุ่มนั้น ผ่องขุนซ้ำบาไท เซาขี้ม้าฮานห้อ	เป็นถัน คองฟ้า ท้าวฮ้อง ฟ้าหลาย ๑

๑	อะเนกถันผู้หม่	มบัว
	พอพันปายด้านาง	แห่นห้อง
	แต่นั้น หนั ๆ ดันแถมทาง	เจียว ตาด
	ถือคอกไม้ทองเหลื่อม	หงัมา ฯ
๑	หถึงเหน ชาติ ๆ ช้างอินหล่อ	พานคำพันเขอ
	พานดาวนมีคณา	ปนก้อง
	ต้นต้นจ้าวแวงหลาย	คัเบต
	ปนแคงคังเพนถ้อง	หมันถัน ฯ
๑	พระบาทยายยักย่าง	ถิดา
	ทงโถมดันถึงเม่น	ไเฟ้า
	ทังเมืองพ้อมดาชุกร	ฮบบาท
	เจ้าแผ่นหล้าดเวยด้วง	ดัมนคร ฯ
๑	กับทัง ถัดขาดเอน้องอ่มม่วน	มะเหล่
	เกี่ยมภูธรหุ่ยขึ้น	ยแก้
	กับทัง บุคคิน้อยดายนาม	ฉนมหม่ม
	ฮับบาท เจ คิวร้างเมื่อห้อง	ตุ้งถาน ฯ
๑	ชาติชาติเข้าเืองแวง	จำมร
	ผู้นางโทนพ้ามวน	เมื่อห้อง
	ชะตอนด้วนกันตะยา	ผู้ถ้าว
	เขาปากช้างเมื่อห้อง	ตุ้งถาน ฯ
๑	ก่อ ๆ หน้างอ่มม่วน	หอหงัด
	ดองมาคานท้อวน	อิงเื่อม
	ผาน ๆ ย้ายตงเถิง	ผาดาท
	เดี่ยระดาดเหลื่อมคาเมียน	เคื่องคำ ฯ

๑ พอเมื่อสุริยาคาศยลงดุ่ม ขนยน ขอพานแด่ พามวน ภูธรทำวงเงวแดง ดาวเด่นเด้ายหน้า	อรชรอน เฮียงเจ้า แจ้วหย่า ว่าธาต ๗	๑ พระพุ ^{ให้} เนอนนเดื่อ นางหอหงส์กอดผัว พอเมื่อ อินแดงยังกองยาม เหมื่อยหมอกซ่อนดาวร้าง	หตบแฮ นอนซ่อน ทัดเลี้ยง เจ๊กเงย ๗
๑ พระพาด ^{ให้} นวดง่ายดุม ต้นสน ขอชามจันเจ๊กดง เมื่อน ^{ให้} จอมเพงช ^{ให้} เมื่อเทิง งั้มม่วนผู้คังค้อม	เซ็ดแดง เทถ้าง ถดม่าน ฮ่อมเฮียง ๗	๑ เพียงเพียงย้ายเกิงฮุ่ง ภูธรเลยพากนาง ราชาท้าวดีพัน หน้าด่วยหน้าแดงได้	ราตรี พันเขย ในผ้า บ้วนปาก ดวดงาย ๗
๑ ผู้ผ่าน ^{ให้} พินธุโลก ดงา ^{ให้} เตียงนนคักฮอยพิน ดอนดอนช้างนอนโสง คความหุ่ยป่องฮิงไฉ	เดยนอน ฮ้าง นับหมื่น รู้ตัว ๗	๑ เจ้างวากหน้าเต็นฮ่อน เชือก ^{ให้} นำดาระพิถวามอบดุง ซาก ^{ให้} จำคักท้าวทวนเมื่อ ดองจิมหน้าเกิงท้าว	ดองระทาย ทังป้า เกิงซิม มอมมวน ๗
๑ ฮั่นฮั่นข้าทลายดำ เพงดมภารทวดิน เกิงเมื่อ (ตั้งชานขึ้นระดุม) ทุกประเทศท้าวมาเต้า	โยธา แดนฟ้า ฟ้าใหม่ เมื่อโค รู้เมือง) ๗	๑ ป้าคัมถัยชานคอบ พยา หลวงชวนเกิงฉาได้หัว พระกั ดอนเขาให้ทุนทัน ดองเจ้าได้ทวนท้าว	ภูธร แถมเก้า เทอวราช ชอบคุณว่าเนอ ๗
๑ โยโย่ตันเต็มช่วง เมืองหลวงสุยยังสุวรรณ อรนัณพ้อมนางทลาย ทุกคำเข้ามาเผ้า	เงินยาง เมืองฟ้า พอหมื่น ป้าดีอ ๗	๑ ซาก ^{ให้} นมบาทเดื่อคันทคอบ พระกั ทงเงินยางหุ่ยปุน ขันคำด้วนเต็มสถาน ช้างและม้าพดพ้อม	เจื่องทาน แบ่งผ้า ฮ้อยคู่ อะเนกนัณ ๗
๑ ฮั่นฮั่นตันเต็มวราช ดื้อไปเกิงฮอดแดน เวียนไปเท้าคุมวราช ทอไม้ เต็นฮอกฟ้ามาด่วย	มุนเทียน คินหื้อ โดยฮ่อน ดันทอง ๗	๑ ส่วยราชกวางเป้นช้าง กับอ กัวเกงฮั่นฝ้ายโค ยุด ^{ให้} นุก ^{ให้} ถันม้วนาง ทอไม้ ใจแผ่นฟ้ามาด่วย	ยูกะเดิม ชนช้าง พอหมื่น ดันทาย ๗

๑ ใฝ่ไป ได้ดินด้อยอำนาจ
ทงบรูฝ้ายไค
พระกั ดเวียงเมืองไคสืบเจ็ดปี
ไผ่หอนอยู่ ความฮ้าย

๑ พอเม้า เถิงขวบฟ้าใหม่
ระคุเดือนดับใหม่เถิง
แต่นั้น กันตระยากาหอยนคั
คิดเคียดคงดูตัน

๑ เพาะเพื่อพระบาทท้าวถั่วฝ้าย
ของคาน ในเหล้มดังมออบเวน
กัจิง จงจิตฮ่อหะวรัทัย
คิดฮ้ายทวงไม้

๑ กัจิง คิดฮ้าย ะหัดที่
พวยฮาวพวงค่องคอก
เฮาเชือบ้าบานแหลก
ยารหยัน เจ้าคัถ้อยนางงัอม

๑ แต่นั้น พระบาทท้าวฮัอนยั้ง
คัคไค ไปเดินไฟฮู้วัน
เขาคัจิง ด้อชาท้าวเจื่องหาน
งามยั้งย้อยดเมอท้าว

๑ แต่นั้น นางเอกไคไปบ้ำ
นางกั กอยมะโนทำฮู้วัน
กัจิง (กาย) เปนเนอโตกวาง
เพาะหอบแต่นทั้งค้าย

ด้อเพ็ด
เกียรศักดิ์วาง
ท้นขวบ
ฝ้ายไค ๑

เถิงมาพุนเยอ
เดือนตัง
ฮั่วค่า
ไซ่ประมาณ ๑

หอยหงด
วางให้
กักร
บอบใจ ๑

คุแถว
จาล้อย
มนต์ได้
พากกัน ๑

ค้ายคัจ
นำเนอ
เดินประเทธ
เทพอินท์ ๑

เดินไฟ
เชิงท้าว
คัวไหย
ทัวไฟ ๑

๑ แต่นั้น ไซ่ไยย้ายฝูงบ้ำ
เขากัโคจร เห็นกวางคำไคกระฉัน
เขาคัจิง คินมาไหวหวนพวย
ฮาวกั ไปฮอดผู้ เปนเจ้า

๑ พายนอบนอประนมกถั่ว
เขากั เห็นกวางคำเฮือเฮือ
ภูมัท้าวไคเห็น
คัคจัก ไปดำนคัวน้ำเนอ

๑ เดินบ้าวเบื่องฝูงหมุ
เขาคัจิง โยงพดหลวงพากไป
เด่นาผู้ขุนหลวง
บอกกัเห็นาหลังหน้า

๑ ชาดชาดข้างม้ามั่ง
คนหลามหนาฮู้พวย
โยธาตันเฮื่องหาน
พดแปดด้านพอยตัน

๑ ฮันฮันฮายฮอนง
ตามพันพานเต่งไป
แต่นั้น ภูธรท้าวโดมนาง
ดั่งพี เจ้าคอยถ้ำในห้อง

๑ ยั้งยั้งหน้างฮ่อมม่วน
บายมอยเถียนตุนฮู้
ถอนท้อ (ทงตุนคัถุนหลัง
บ่อกว่า ผู้ที่เหง้าเห็นไซ้

นายพาน
คาไค
แห่นพาก
ฮอดเมือง ๑

เถียงไค
ไค
ฝูงหลาก
แคไฟ ๑

โยธา
วัน
คางบาท
ฮู้พวย ๑

โยธา
เบณด้อง
โดยหมื่น
ฮู้พวย ๑

ในเย็บ
เมือหน้า
งัอมม่วน
หยุ่เถียน ๑

ประเมกร
ทังเขอน
หิวหอด
ฝ้ายคู้ เนอ ๑

๑	ชั้นหนึ่ง บ่อส่งวางไข่นักหนอง ในคัง มัวเมาใจชู้ฉันท กิจยานไฉ่จอมหัก พอที่ เจ้าหมื่นม้าวไปเที่ยว	ดูเจ้า เป็นแพ่ง ฮับเจิงนั้นเนอ ๖	๑	ชาวตาพ้อมหอราช พลหลวงมวนมีน เมื่อนั้น ภูธรให้ไปเวียน ย้ายหมู่ข้างทั้งม้า	มนเพียน คองฟ้า อ้วนาง ถ่วงไป ๖
๑	ทุกแห่งหน้าฮั่วคำ ทั้งอามคายอู่อวน ภูมิต้าวทวนคดา ดูพื้นองเนาพ้อม	เมื่อมวน เฮียงพ้อม เคินตั้ง ค้อยคง แคเนอ ๖	๑	พ่วง ๆ พ้อมอามาตย์ ทั้งหลาโยไปคว่ากวน มิกคาไคทอระพี ดัดดัดฮ้ายเลื่อพ้อม	โยชา เฮาเนอ ควายเถื่อน แฮดกะทิง ๖
๑	ชะพงนวยอเนบ พระกั ทงพิมานหมื่นฉนม เฮียง ๆ เหลืออมสุริยา แต่นั้น ท้าวถ่ายผ้าผ่มเซม	ปะนมเนื่อง นองไหว ฮ้อนแตก คาดแดง ๖	๑	เดือน ๆ ขำพันผูก ตั้งดู (เลื่อจี้ ดัด) อะเนกหลาโย ฝูงพานตั้นนำกวาง ก็บ่อ เห็นหมู่ฮั่นตุน	เฮาเนอก็มี เหลื่อฉั่น คำถ่าว ที่คิง ๖
๑	ออรเนกเนอชนช ภูธรยกย่างแยง โยชาพ้อมพลหลวง เจ้ากั ฮ้วนหมู่ข้างพลถ้าน	พานคำ เมื่อหน้า มวนมาก ถ่วงไป ๖	๑	ถ่าว ๆ หน้าคั่นคอบ หิงหิงเขาเด็กดา เมื่อถาวให้ฉ้อมเมือง ท้าวฮ้อยผู้ ขรรค์ฮ้าง	ห่านพาย ไฟถ่วง เทวราช ฮั่นชม ๖
๑	ผ่อเห็น ทุกปากเบื่องประดับแท้ เป็นถัน พันเยอ ไล่ถึงฮ่มซาง มรยวี่ฮ้องในไฟ ดัดดัดฮ้อยหมู่หมื่น	ฮิมฮ้อย ฮั่นแซก หัดกพล ๖	๑	แต่นั้น ความแผ่เท้าถึงประเทส ถื่อชา เจื่องห่าน นำวิพดอะเนกของ ทุกพายพ้อมยินระอา ใช้ราบให้วเจื่องเจ้า	ถูดั้น โอยฮ้อน ฮู้เมือง ๖
๑	เดือน ๆ เข้าถึงเซต มวนพลถึงฮอดผา	บัพพา ฮิมถ้า	๑	ทุกท่อนท้าวมวนฮอด เขาก็เนื่องความ ถึงห่านพายถ่าวกอน ขรรค์เหง้า	เหลื่อหลาโย ๖
๑	เขาก็ แเปงโงกถ่วงหลาโย แผ่วรู้กาหอถ่าว	ฮุยฮวย ที่ตั่ง ๖	๑	แองคองพ้อมขุนชาย (หลาโยประเทสเค้า) มาเผ้า	ทูนบาท ฮู้พาย ๖

๑ มีเครื่องพ้อมดัพพดัง	เปนกัน	๑ ไยไยย้ายฮามาตย์	มวนมา
เขาก็ นำนากวดยดุกจอม	ใจห้าว	เด่นาเด่นนอกใน	เนื่องเผ้า
เมื่อนั้น องค์กระดัดรไ้ทธรรมยา	ท้าวฮ่ง	จตุราตย์ยังแพน	ประดับทอก
เดินบ้าวให้มาเผ้า	ซู่เมือง ๗	ซ้างแท้เท่าทั้งม้า	เนื่องนั้น ๗
๑ พุงพุงพ้อมประนมได้	(ดีระดำ)	๑ แฉนแผ่ด้อมทุกชอก	เหลื่อหลาย
ทั้งหลายมวนพาดา	ลงห้อง	สมสม ชวปะกันแบกเกิม	แกมซุ่ม ?
วันเฮียงค้อยนาที่	ดูรยคำ	ประคื้อไ้คังดาถดง	ยังเหยียด
ฝูงค้องฮู้ทูนเจ้า	มอบถวาย ๗	คนมีดกุ่มหลังหน้า	แท้แทน ๗
๑ เทวราชเจ้าเดวโยชนัน	เดยดา	๑ คินเหยียดไ้ประดับถ่ง	หลายกัน
นายคักถอยเด็กมวน	ถงถ้าง	ชระถอนเคียรระดาตแวน	งามย้อย
เดียงก้องค้องระบาชาน	เพงพาด	แต่นั้น ภาวถท้าวทั้นคอน	โดยค้วน
เขาก็ คัดเดิมผู้องค้อาง	โลกถือ ๗	ให้ค้อย ย้ายแซกเข้ามาเผ้า	หย่านาน ๗
๑ พระบาทท้าวอนเดื่อ	หลบแฮ	๑ แต่นั้น แซกค้วนเข้าถึงราช	วังถดง
ถือเซ็งคกท่วยไท	เคียรกว้าง	คอนก พาวังคนซาบถวาย	ซู้ไ้หว
พอเมื่อ อัดเฮียงแกมกา	เคื้อน	แต้วเด้า ยวงเขาซันถักานทอง	ทูนบาท
เจืองก คัดฮุ่งผู้นางท้าว	มวนเมือง ๗	ฝูงแซกไ้หวประนมพน	ฮ้อนถวน ๗
๑ ภูไซ่ท้าวคิงฮ่า	ในทอง	๑ พระราชท้าวถักถิน	เม้งชร
ถอนท้อ ได้อย่างเยื้องเฮ	ฮนถ้อย	เจ้าก เปนพยาโทนซู่เมือง	มาไ้หว
กวงมะโนท้าวอินถะถัน	จ้อมม้วน	แต่นั้น แองคอนเข้าทูนถ่าน	แกถงฮ่าน
หลบบ่อได้คักค้อย	ฮุ่งดาบ ๗	ฝูงแซกเบองยอนถ	เด็กซู้ถ ๗
๑ พอเมื่อ ดูรยค้วนฮินเฮียงเฮ	กะดานหิน	๑ ผู้ผ่านพนท้อไ้	ทอนถแต่
ภูชรผายออกมา	เกยกว้าง	มีบันนากการมาเคื่องทอย	ทั้งคู้
นรินทร์ท้าวถัพัน	บันปาก	แฮถายเกยถถันโคม	ฮ้อยแผ่น
นำถ้วยหน้าถ้างไ้	ถวดถาย ๗	ทั้งหมู่เจ้าคาแต่ม	เคื่องคำ ๗

๑	พิสดารทำม้วนตั้ง	ตะเคียน
	พอยามเฉียงแขกตา	ดงห้อง
	มะหิงดาพ้อมผูกทาน	ไปแจก
	เหล้าก่องล้นน้ำแดง	แขกเมือง

- ๑ แต้นหอระแนกเหนือเจ้า ยินกระดาน
บุญเอื้องคิดขึงเมีย คินงบ้าน
บันนากการพ้อมประเทเด มาด้วย
ท่งถ่านคู้เง่น้ำ คอกหอม ฯ
- ๑ อันหนึ่ง กองคอกไม้เสี้ยกชื่อ โยริกา
เมื่อทอมดีโลกเหงา เดียบั้ง
ต้องจวนน้อยคำอัน ฮับบาท
ขันหม่าอาหน้าง เคื่องคำ ฯ
- ๑ ะพาดพ้อมฝูบ่าว เคยตาม
ชาฮับ ทำตวาเถิงม่งเมือง เขียงถ่าน
นับแต่ มาฮามพนพายคั้น พระบาท
ฮอดท้ามอเถิงบ้าน คัด ฯ
- ๑ ซาก ยักระยาดย้ายเมื่อฮู้ หอหงส์
ถวายนองทังคอกโย ริกาแก้ว
นางกั ประดังเถิงท้าวชดถั เคยหลัง
พ้อมแผ่นผ้าเถิงแก้ว โท้มตา ฯ
- ๑ กุกั ยังหยู่เฝ้าจำที่ หอหงส์ กิตาย
พายหลังเจ็บบ่อถวายน ในห้อง
คักว่า จงคอมเจ้าคำตาง ภูระนาถ
ฮอหาก เฮ็ดขูขันตงถ้วน ชูเช็ง ฯ
- ๑ ว่าจัก นำบาทท้าวโดยด่อน ตามคั้น
เยียวท้อ กองเงินยางคู้คู้ เปนบ้า
แต่นั้น ต้องจวนน้อยถักถวายน จ้อมม้วน
พระบาท เจ้าลุ่มพ้าฮอยฮู้ ฮูบถวายน ฯ
- ๑ หอระแนกถ้วนเมืองใหญ่ มากัน ?
ย่ำราชาออกถวายน ขอด้อง
ชะตอนถ้วนบันนากการ นับหมื่น
น้องพระให้เผื่อฮ้อย ดังดี ฯ
- ๑ ลว่าดว่าพ้อมนางนาถ ทังหลาย
โยริกาทางมิ่งเมือง บันถ้วน
เมื่อจัก เมื่อเถิงฮอวามคาย เห็นฮ้าง นันก่อน
ซาก น้ำคอกไม้ทวนเช้า ฮอดประนม ฯ
- ๑ แต่ท้าวห่าง พระพี่น้องทวระคิก ในตง
ความอาฮมฮ่าแด่ คู้เจ้า
ยินประดังเจ้าจำเผื่อ ถวายนคอก
แต่นั้น ฮอค่าเจ้ายินค้อย เคียดชม ฯ
- ๑ ถอนท้อคั้นคั้นออก ในเจ็บ
ฮมเพิงพอกิตาย คนแฉ้ว
ถอนท้อ เก็บคู้ไว้ในปาง ให้เบ็ง แถนอ
ซาเด้าแก้วค้ำนั้น หย่าไถน ฯ
- ๑ น้องพระ ยังเก็งแท่โลภภาพ พระไม้ดี
หย่าได้ เคื่องหะรทัยยังนาถ ยุดัม
ต้องถวายนแฉ้วดังดา เจ็ยระจาก
คินดู้ห้องเถิงก้าย ที่เขา ฯ
- ๑ บ่อพากถ้อยด้วยเดียด ทานชวน
ซาก มีไคทาฮู้คน ? คางเจ้า
แต่นั้น ดั้นเนื่อนางเมือง ฮอคา
คักเคียดถันพอยเจ้า แฉ้วบถวายน ฯ

๑ เอ็นต่างอ้อมเลี้ยงแตก	เต็มหอ	๑ ขำชอบถ้อยเม็งโกธา	โกธา
ทั้งหลายเขาเอตคอง	พอยข้า	จำนอง เถิงแด่นเมืองฮีบมา	เดียน
นางเจ้าเมืองทองหงส์	ด้อย	เด่นาดันเต็มโง	เมงกต่าง
ก็แข่งข้าเกมฮ้อน	ยิงไฟ ๑	ทดานหญ่ฮ้างยิบ	บอบใจ ๑
๑ ชูหน้าคาหลัง	ไหลตก	๑ เพาะเพื่อ ฮัวฮัวฮ้ายผ่เผด	เงินยาง
ยีนอายทุกท่วยไท	ทั้งข้า	ผ่ไถนางแม่ไถ	กอนให้
นางจิง ยกคำใช้เชียวเมื่อ	เถิงแม่	ด้อย ไปเถิงเจ้านางงาม	ง้อมม่วนกูปุ่น
เรือฮีบ คับบ่าไม้ไปกต่าง	ทุกอัน ๑	เฮาฮ้อน คับบ่าไม้ฮ้าง	ฮีบมา ๑
๑ แตน ขำฮันมาทงเคียด	เคยไป	๑ ทระว่นข้าเคยเด็ก	เถิงพาย
เชียววันคั้นโพคคตา	แฮงม้า	ย่นย่นซุนซิดดา	เคยฮ้าย
ไนไฟกต่างแด่นผอม	ผายผ่อ	แด่นเมืองผ้ายเถิงไฟ	ข้ามเหล้า
ห้วยบ่าไม้เถิงบ้าน	คำจวน ๑	ห้วยบ่าไม้เถิงห้วย	คำจวน ๑
๑ ขากี่ ฮันดู่ห้องทองราช	มาตา	๑ คักอ เตือนค้อนเข้าฟ้าเฮือ	ได้แสงพันเยอ
มวนถ่านถวายนเนบชุด	ประนมไหว	มวนพายเชียวฮ้อน	มัย
นางเม็งฮ้อนโกธา	ไฟแปบ	กอยแฮงข้ามอริญา	เฮอฮอด
ชดเนตรย้อยไหลหน้า	ถึงแถว ๑	ยังหมู่ฮ้างทั้งม้า	ที่ควน ๑
๑ ชะแอมเนอผ่องหมู่	ดัวฮา	๑ พระยอชดแก้วดักถ้อย	ทองหงส์
แถวแถวเลี้ยงเคียดเคม	ค้อมเจ้า	เขากี่ มวนแด่นเมืองฮีบเมื่อ	ถวายนไหว
มาคาค้านถามชา	ฮันถัก	นงแพ่งง้อมคันทา	เถิงแม่
พระบาทเจ้านำเนอ	แคไฟ ๑	นางนังให้ยมย้อย	ถึงแถว
๑ ฮัวค่าน้อยแจ่งที่	ยาแถว	๑ ไถบาทท้าวดะเค็ดหญ่	ไนไฟ
บาเจื่องหน้หญ่ไฟ	คองกว้าง	เขากี่ กอยยาแถวคำด่วย	ได้ถ้อย
ยมน้เหล็ดควมไป	บ้อยคำ	เมื่อนั้น แด่นเมืองไคฟังกอน	ประนมกต่าง
ถูกหญ่บ้านฮามท้าว	เขียะหมอง ๑	พระแม่เจ้าจำฮ้อย	ฮีบเถิง ๑

๑ เชื้อเหนียวให้ตะเค็ดตัว	กินเมื่อว่าอัน	๑ บ่อต่างเชื้อเป็นราช	วงศ์เดียว
จอมนาง ทงกำเตาเก็งตน	ตายเพื่อง	วือเจ้า พางานเฮ็ดตั้งตั้ง	ฉัน
ทวาทันข้าคำด้าย	ต้องอ้อน	ชาติที่ยังเที่ยวกำดั่งดาร์	วือเที่ยงอวนเฮย
แห่นบอ ^๕ เบองทูนท้าว	ที่เซ่ง ๑	คำดูช คำทูลใช้วือเว็น	หัดกหนัได้เตา
๑ ชะชวน ^๕ เนอเขี้ยวชืด	พัทธะมาน ?	๑ บ่อเลี้ยงอกเพื่อน (พันพายที่)	อันดับ
ทงผืนแคงห่มตน	จำ ^๕ เนอ	กัถอ เคาบุญเปนม่อเหลื่อมดี	จอมเจ้า
บ่อกว่า ภูรเจ้าจอมหัว	เหนย้าง	เค่นัน ยับยักกำนางแคง	แก้วอยู่
พิจัก เมื่อแห่งบ้ำทูนเจ้า	ยอดเมือง ๑	ฝูงดำหน้าด้นมพ้อม	แปดพัน ๑
๑ อันหนึ่ง บ่อถ้อยใช้มีดว่าง	ฉัณณา	๑ ชู้ให้เด่มอแม่	ตายเดี่ยว
ชอแก่ บุญเฮื่องพระโผดผาย	คิงบ้าง	วือว่า โฉมดอรรคจกจากตุ	ฝูงช้อย
คิดบ่อ ชามคั่นเจ้าการจำ	เงิงพิ	คิดบ่อ เจียรระจากเว็นฮามหอ	ผาด่าท
จึงได้ฮ้างฮามห้อง	หมิ่นเด่า ๑	เวรแห่ง เฮาพันธ์งจำช้อย	ห่างไกล ๑
๑ พระที่จ้งเปนยอค	ชีวิต พิเดย	๑ ชาดชาคน้ำหน้าบ่า	มือพาย
อ้งเฮินพระเจ้าผาย	เงิงเฮอยบ้างแด	หะวือทัยเจ็บบ่อมาย	มันอว
ถวายนุพิตะไก่อรณาน	คักต้อง	ตายไปแล้วเปนม	บ่อหย่า
ทานโทดถ้อนเปนข้า	อคู ๑	ยังจัก กันเที่ยวกวปางนั	คอบเวร ๑
๑ หย่าว่า บ่อคองถ้อยทงพระโกช	ดินชวันม่อนแด	๑ ชะพาคเนอน้องท่าน	ชามคาย
เมื่อบ่อ เมื่อบักคั้งชวัน	การใช้	เข็นๆยังย่ำวอม	หิดให้
จึงได้ ถาคันเจ้าปาทา	พนบาท	อันว่า พายมันอวจ้งไซ	ผ่เผด
บ่อฮ้างได้เหนหน้า	บ้วยเผาหนัแล้ว ๑	อจนบ่อ ได้เข้าห้องตั้งพ้อม	ทอโย ๑
๑ ชาดชาคน้ำพิพเพนคร	หนองไหล	๑ พระนังเกล้าจอมเกด	ราชา
เฮาผืนแคงชาบเฮย	โชมหน้า	กัถอ ทงหะวือทัยชอกตุ	ด้าย
คำทูลน้องทั้งต้อง	เห็นอย่างทันแล้ว	ชอแก่ กันตะยาเนอมันเทา	เดี่ยวโถก
ชาที่ เจ็บแสบไหม้ค้อมเจ้า	ไซ่ประมาณ ๑	ยาได้ ตะผ่ายกำตุช้อย	หญ่พอย ๑

๑ ในโลกนี้เป็นที่ ทางเที่ยว
พระค้อย หายได้โกเคียดเค็ม ชมเข้ม
แต่นั่นได้ด้อยนอหองส์ คำนคอบ
บ่อว่าผู้ผาเจ้ม ข้างคอง ฯ
๑ อันนี้ เป็นคอบใช้ผู้พยาธิ โรคา
เวรถึงคองจากเขื่อน ชาม้าง
หยุคิเยอ ดเนหาเจ้าทงหตาย นานาค กุเฮย
หยาได้ย้างชามท้าว ค้อยคอง ฯ
๑ หยุคิเยอ ผาดาคด้อยพิมานที่ หอหงส์
ทอน เขางหนบ่คิน มา้าง
ปะติ ถึงผู้ขอมหัว ท้าวยัง
ว่าจัก ตายพากข้างคินเจ้า ช่อมรณ ฯ
๑ คัดผู้เบื่องนางนาค มะโนตา
พเนจรหนีเพื่อใจ กุมข่า
ด้นเนอบาพุโร ชีราช
เจ้าก นำใจขึ้นเมื่อฟ้า สอดกัน ฯ
๑ พระบาทท้าวมีโชค ไชย์ผวน
ขทาง ผนเฮาคินฮอเมือง ด้อย้าง
วันหนึ่งเนคัง ดุคขุนย้างเจียรบัพพา พัดจากวันน
เดารฝั่งนี้ เขียวค้าง แคไฟ ฯ
๑ กีบอ เห็นพากพันฮอยที่ ทนไค
ภูจรพระคอยไป นำน้อง
บวชให้ไปเกิง น้องนาค
พอยได้เมื่อบ้าน หยุคิเยอ ฯ

๑ เปนตั้ง เขียมราชเจ้าเจียรระจาก พอยหนั้นได้
เดย (ชม) ชดเนตรนอง ฟุ่มหน้า
แต่นั้น มนต์กาเขียงเคอ ย้ายออก
ขุนขี้มาคาพ้อม ฟ่าคิน ฯ
๑ ไยไยเบื่องชาวชอก เงินยาง
ฝืนใจจจอนนาง บุญกว้าง
ไทให้รำอามกาน เชื้อยมุง
ของได้ร้างคุดัน ฟ่าเหลื่อ ฯ
๑ พุงพุงย้ายให้ตออก คดาเวียง
ชะตอนเคียรระคาคดา ผุงไซ้
เพียงพันน้อยลายใจ คำยัง
เนานังโกดเทียมแม่ มาดา ฯ
๑ พุงพุงพ้อมแก้วอู๋ ชามคาย
ผุงถนมมายาตซึ่ง ชมให้
ด้ายคอต้าวกุมาร นิกพ้อ
ยาได้ไซ้สมฮ่อน หยุคิเยอ ฯ
๑ ขัมชาติแก้วเป็นหน่อ เจื่องหาน
ทรวงได้ไหย่ดั่ง ดอนหน้า
ผาน ๆ ข้างมัวคำ เขียงเขื่อน
ง้อมเบี่ยงผ้าผายชน ดู่พัง ฯ
๑ เดือนเดือนข้อยหลายดำ ทาด้
เขากิ ดนเททองอ่าวเกิง เจื่องเจ้า
แต่ว่า มาเปนข้อยภูมิ กับบาท
ไปท่อนฮู้ความได้ แกไฟ ฯ

๑ ใจขาดให้ยั้งช้า ดีได้นางมิ่งเมือง พอยเจ้า ปุนเอนน้อยกุมาร ตางแจ่มผู้เป็นเจ้า	ถึงคุณ (มัวเจ้า) คำยัง ยอคนัว ๑	๑ กระเบนนหน้าอามาคย์ มีบันนาการชู้ช้น แก่นั้น โสภมกระดัศรไทบาเคื่อง ยังหุญเค้าชมหัดน	มาโฮม ถวยเจ้า จอมราช แคไฟ ๑
๑ พุงพุงเข้าถึงบ้ำ หลายวันคั่นเฮ้งมัว ไกลตกันยัอนยักโร มันทาจน้าวคำดั้ม	เดือนไทล ถึงท้าว ฮวดคำ เลี้ยคหุ ๑	๑ ชาดชาดเบองราชอ้อน ผันตวาเลยถ่วงไป ของ (แพง) แก้วจอมพระนาง แก้วได้อันคาคุ้ม	คำด้าย ทูนไหว ผันชนาค ชาบเชิง ๑
๑ ไว้แก่ มีหุญฟ้าเชื่องโลก ยมภิบาลพระดำคุด มันก็ เปนกระดัดเท้าอรัม เวรไต้ต้องกุมด้วย	คองคัต คนฮ้าย ยิงบาบ หย่ายอม ๑	๑ เริงหยาดเหล็ดอมเทวนดัง นางก็ เริงเอามาฝากเคื่อง กระดัศคเจ้าหอหงด ฮวดคำพันควมคณ	ท้วมะโฮง จอมไท เจ็บแสบ ฮอดเมี้ย ๑
๑ แค้นนี้ ยาบยาบชุนฟูไทย ฮอมพดถึงท่งเพียง เชียววันไต้หลายคั่น ฮอดค่านบ้านถึงข้า	ผาชน เคินฮ้าง คาวเค่ง ชอบเมือง ๑	๑ บ้ำท่าน คัดแจบให้ชุนแก่ เล็งกันมาฮอดคุด บุญเอื่องเจ้าหอหงด กับทั้ง ท้าวฮุญน้อยหนัพ้อม	แฉนเมือง ทังฟ้าว ดะเค็ดควน พำกัน ๑
๑ จิตถับข้างคาวเค่ง เล็งเห็น เชื่อง ๆ หอหุญตุง แต่นั้น นางเมืองเจ้าเชียงเคื่อ หลานแก่นเหง้าชุนพ้อม	เมื่อเวียง แฉนถ้าน ฮับถู พำกัน ๑	๑ พระบาทเจ้ากอดโกช หลายเมี้ยยังกีย้อมเปน แต่นั้น เฉนาก้าเงินยาง ชุนชาบแก้ประนมไหว	โกชา ฉัน เคินฮอด บาทคำ ๑
๑ ทุกชวดช้านิงถู ผันผันแคงย่าวดง แต่นั้น ผาชนชุนหอคำ เม็งแต่งพ้อมพาเข้า	ทังหลาย โทมหน้า ถึงแก่น ลู่ชวัน ๑	๑ ดุงบ้ำ หุญฮอดให้หิวขาด พระพำ เนาในปางม่อเห็น แม็งนัง คองดีแก้วเชียงเคื่อ ดุงฮัมพำผันห้าม	ด้าดี เจ้าเอย ผุญนั ดะเค็ดยาค ม่อคณ ๑

๑ พระราชฮั่นคือผู้
ก็จึง ฝันคำมาชดทอน
ฮั่นเซ็นเจ้าคั่นเมื่อ
แต่จึ่ง แด่งเคื่องพ้อมเมื่อไหว
ฮั่นคั่นเดียน
เลิงไหว
เมื่องเก่า
ชอดเมื่องว่าฮั่น ฯ

๑ แค้นนี้ ภูไธยท้าวค้ำคอบ คำลุด
เฮาจักเต็งพด เมือราชายเพื่อประดัง ทางฮั่น
ดูล่ง คั่นเมื่อไหวบุญดูล่ง
หลานจัก แด่งระค้อมเมื่อหน้า
ท้าวซิม
ดูล่ง ว่าเนอ ฯ

๑ ค้านคัมค้อยบนบอก
ฮาว่ง เปนชาว เมื่องหยุปของ
ฮั่นฮั่น ฮามคายเนอนางแกว
ดนมหนุ่มพ้อมคาให้
ทวนพาย
ปุนถ้ำ
แกวฮั่น
ฮั่นมา ฯ

๑ ชูชู่ข้างประดับเคื่อง
ด้ามมะเหยียว ทังทวนพายเลิดดา
ฝันพายข้ามอะริบฉา
นกเฮ้งฮ้องเดียงแบ้
ดาคั่น
ดงฮ้อง
โดยค้วน
แปกตาง ฯ

๑ ข้ามป่าไม้จวนคำ
วางดาดฮั่น
รอนรอนทวงฮั่นกั
ดักอ คาวดาดฮั่นคองพ้า
เดียนฮั่น
กัณฮั่น
ทวงเกอน
ฮั่นจวน ฯ

๑ เตือนๆข้ามดงไหย่
มวนพดเลิงม่งเมิน
ทวนพายไหวภูมิ
บ้ำหญ่พ้อมคางฮั่น
ด่าชี่
เมื่องกวาง
ดูล่ง
ฮั่นคาน ฯ

๑ ชูชู่หน้าตาซิม
หรือว่า ภูรจกจากเมื่อง
ฮั่นทูลดั่งดาใจ
ทื่อว่า ทานโตฮั่นฮั่นบุงเจ้า
เซ่งตก
เซียงจัน
ฮั่นฮั่นฮั่น
จิงฮวง ฯ

๑ พายก พากแห่งฮั่นเมื่อง
ปุนคำเคินฮั่นนาง
ทังปองพ้อมนางฮาม
ปุนแปดฮั่นฮั่นดองเจ้า
เซียงจวน
ในฮ้อง
หน้าหนุ่ม
ฮั่นฮั่น ฯ

๑ ฮั่นทูลแก้มแดงฮั่น
ฮามราชาดัดเคื่อง
ทวนทูลฮั่นฮั่นฮั่น
กัจก เห็นบาทผู้เป็นเจ้า
ทงดัก
ดูล่ง
ท้าวฮั่น
ชอดเมื่อง ฯ

๑ พังพังกาดฮั่นฮั่น
ปุนแปดฮั่นฮั่นนาง
ดาดดาดฮั่นฮั่นฮั่น
ฮามฮั่นพ้อมนางท้าว
คำฮั่น
เลิงฮั่น
โหลด่า
ดูล่งไป ฯ

๑ ดูล่งว่าเจ้าดิงไหย่
ดูล่งคู้ฮั่นฮั่น
มวดพ้อมมาดา
จกฮั่นฮั่นฮั่นฮั่น
ดูล่ง
ใจฮั่น
โหลกฮั่น
ฮั่นฮั่น ฯ

๑ ภูมมะร่น้ำภูมมะรา
นกเฮ้งฮ้องฮั่นฮั่น
๑ ดองชอกฮั่นฮั่นฮั่น
ฮั่นนาง ทวยมาดัดฮั่น
คู้คู้คู้ ค้อนทวยฮั่นฮั่น
เจ้าแผ่นฮั่นไปเข้า
ชอนคอก
เคื่อ
โยฮั่น
ชอนเก๊า
ท้าวฮั่น
ม้วนไฟ ฯ

๑ อันหนึ่ง ท้าวผู้ผู้เดี่ยวราช เที่ยงเคื้อ
โถมงามจักตัวคั่น มาด้างนั้นเบา
เยี่ยวท้อ เมื่อถึงห้องนางเม้ง ช้าเคียด
บ่ออย่างพันบาท้าว ลูกจอม ฯ

๑ แต้นั้น ควนเบียดข้างจักคืบ เดยคาจ
ฮอมกันถึงฮอดบา บุกกว้าง
ดวดาวาชนเมื่อทูน ท้าย
เจ้าหมื่นน้ำดงามฮ้าง การเมือง ฯ

๑ แต้นั้น ผ่านผ่านนรธา เที่ยงไฟ
ทงทลายเนื่องหยู่ทอ ในด้อม
จิงไฮอวดความแรง เดียงแตก
จิงฮ้อมฮู่ชาจแจ้ง จ่านอง ฯ

๑ เม่งนึ่ง เห็นแจกเบองกาฝ่าย เที่ยงเคื้อ
กองแพงจักไค่หนึ่ง เปนหมื่น
ตุงท้านเจ้าวอนดี บ่อหยู่
ตุงฮ้อยฮวนไหน บ่อพัง ฯ

๑ พระบาทท้าวแดงดำ คัดคัต
พระกั ทงหรัทยหยงเห็น ตูเผยน
เมื่อนั้น องกระดัทรไท่เตนพด แควนควน
เชียวหมู่ข้างวันหน้า ชู่เมือง ฯ

๑ ฮ้วนฮ้วนค้องกองคั่น เต็มไฟ
เฮาจัก เมื่อราชายดู่เมือง จอมน้อย
พอเมื่อ วันได้ช่วยเมือพ แดงฮ้อน
ออร่ม้อยหน้านางท้าว เด็กดา ฯ

๑ ชู่ท่อนท้าวฮามาชัย ประมกร
เด่นามวนจากสถาน ดงห้อง
ภูรยัยเมื่อฮอน ตดม่าน
ดองพัน้องเทียมท้าว ที่ควน ฯ

๑ พระบาทค่านจาฮอน ดองดี
นางฮามาคายฮู่ฮอน ทูนท้าว
ภูมิเจ้าเซมเซย เฮียงแจบ
ฮังเดา คัดฮาวงฮอมกระดันคั่น บ่อดิม ฯ

๑ ชะแดบเนฮอนฮอนเน่ง นิทชา
ทงเพนคั่นเคง เคียนข้าง
ดือเซ็งก้าเดนา ท้าวฮุง
เปนคัง จ้างแผ่นฟ้าดงหีบ เห่งดิน ฯ

๑ พุงพุงพ้อมชะบุดัน ดงเคิน
นรินทร์ตูกพากนาง ไนผ้า
เดินๆข้างกะตึงนั เนื่องออก
พดมิดเท่าทงหน้า แกว่งประคื่อ ฯ

๑ ดองชอกเบ้องประดับแท้ เปนถัน
ฮือทอ ชาวประกันหลังไป เปนถ้อง
ดือเซ็งช่นทลานฮาว คำเคื่อง
คาคผ้าบ้องผ่นเดือ ได้คาว ฯ

๑ หนักเห็นองข้างคองนอก จนไป
ดวดาวๆชุมหมวกเขี้ยว หลุยพ้อม
โถมวนฮ้อมกระคานหิน นัยหมื่น
เขานัน เรือดกท้าวฝุ่งเขม ฆอไป ฯ

๑	ยื่นยื่นหัตถายดำ	เดณา	๑	แฉ่นดำเนื้อดัดตั้ง	มังดัง
	พลทอวงไทรก่อนเจือง	ใจหัว		เขากี่ นำเปณถนทตั้งตง	มาไหว
	ฝูงคดีย้ายยอพา	เยี่ยงฟ่าง		ชระอนคังพายโชน	เต็ยระดาค
	เจ้าห่มม้ามัวด้วยแดง	เช็ดแดง ๑		ข้าชามเท่าไรถ้อย	แนบชุด ๑
๑	ก่างก่างข้างขั้ตเทบ	เยี่ยงเกย	๑	พระบาทท้าวผู้ผ่าน	โตกา
พระกั	ทงพานคำย่างแยง	เมือหน้า		งมการมีฮอดตุ	ฝูงข้า คัก
	ฝูงเคยใจดำจามรี	ไก่อแก่ง		ราชาผู้ แณคน	กอยกถ้าว
	คดย่มกังบาท้าว	มิดไป ๑	ตุ๊ก	จากแห่งม้ายามฮ้าย	เจืองพยา พันคาย ๑
๑	ทุกแห่งพ้อมนางนาต	ทังทลาย	๑	เขาค้าวหน้าประนมแนบ	ทุนเจือง
	ไถวเขาหลังน้ำ	เปนก้อง		กัณตยาเนาเน่งกัน	ทุนไหว
	พายพายข้างพานคำ	ยกย่าง	บาก็	เคินเบื่องคังไทปาน	เยี่ยงฟ่าง
	ทังค่านด้าวกองไม้	มุ่นกะจวน ๑		กำบักแก้วบานไว้	พาดแคม ๑
๑	พ่างพ่างม้ามะวงแห	เปนกัณ	๑	พระบาทให้คอนข้าง	พายแค
	มวนพลเถิงจิมเซ	ฮิมห้วย		มังกั แณคำเถิงฮอดจอม	ในฟ้า
	ชระคัณน้ำคกดิน	กัชองศาต	๑	บักคน แแปปนมันนางเมื่อง	พิคมีก
คัแก่	ปาได้ดักยชมทัง	แคเห็น ๑		เหน้าหุ้ยบ้านเซยซ้ำ	ชอกกัณ ๑
๑	ทั้น ข้างเต่งกว้านขั้ชากิ	บุชาน	๑	ทังระคักท้าวเพาะเคียด	โกชา
เขากั	เรินวินทักจอนอน	ทั้น		เดยยันเถิงฮอดเม้ง	เปนน้า
	ผานผานข้างพานคำ	เยี่ยงเชือน		พยาเจืองเจ้านาพล	เฮาง่าย
	พระบาทเจ้าเมือห้อย	ทังถาน ๑		เซินเหนียวบ้ายาคัย	เกียดชม แคเนื้อ ๑
๑	เดือน ๆ ข้างพับจอก	จำเกย	๑	เมียนหย่าแก้วถวยาบาท	จอมไท
	ฝูงนางคานจากทัง	เมือห้อย		ภูชรชมแพ่งแค	ดอมซ้ำ
คันั้น	ฮมฮมซ้ำฝูงเคย	ฮ้ายง่า		เหน้าหุ้ยได้ชะเนง	เคาะชาต ?
	ของฝากท้าวโดยฮ้อย	เก็ชงพัน ๑		ฮามาตย์พั้มฝูงเหง้า	ถวดตาม ๑

๑	เลี้ยงพาค้องเค็งเค็ค ตระมนันยั้งคาง ยับยับเหลื่อมจามร บาน้งฮ้านเท็งแท่น	กาตระดับ คุงฟ้า โกวแกว่ง อิงหมอน ๑	๑	คั่นคั่นข้างม้ามัด ทองคาวไถยี้ดยาด แจนแจนม้าหลายพัน คี่แก่ พายแกว่งย่อนกระดิ่งห้า	ตะว้งแทน คนม้าย ห้างหัง ด่องไฟ ๑
๑	ทุกแห่งข้าเคยเด็ก ภูธร เดินเขาเพ็งฮิกเงิน นำไปให้ส้มควน ข้าราบเก๋ทูนท้าว	ตามวน ทังผ้า ฮ้ายง่า ฮั้นรม ๑	๑	พระหั่งเนื้อท้าวฮุ่ง พานคำยวงย่างเงย บุบผาผิงแกมใบ หอมดอกไม้ม่าเข้า	บาไท เมือหน้า เฮื่องเฮือ เฮงกระด้น ๑
๑	ฝูงร้อยข้าชั้นก่อน ยังค้อย ฝนคมไธดีแฉ่น ตอนว่า ก็ยกกำเป่นการ บ่อหลักไค้ตุ๋ร้อย	พานคำ เด็งไว พระบาท ค้อยผืน ๑	๑	นกเนื้อหัดนหอมเหล้า กายคี่ร่หมันถัน ลงพุดแกว่งเพียง ทางท่องเท้าเถิงบ้าน	เต็มตง แถวถ้อง ดินฮาบ เก๋าจอม ๑
๑	ชาดชาดข้าไค้ถน เด่นาเนื่องเด็กคั่น ฝูงนางเนื้อถนมหลาย ฮามฮู่ ขาพ่นฮ้องนงหน้า	พูพาง กดาห้อง เมือท เพือนเจอง ๑	๑	ฝูงข้าน้อยถ้อทาบ คิ้วหวดงไปย้อมเคิน นับมาได้เขี้ยวทาง ไค้แปดมอพอกะค่าง	แคนทาง จัดข้าง จัดฮับ เมือยคั่น ๑
๑	พระบาททกวดางพี เบื่องใจ (จัก) เฮ่งฮะฮอน แค่นัน ราชาท้าวเคยนอน หัดบ่อไค้ตุ๋เด้า	เซียงเคือ มอนม้าง นิทระเน่ง ฮุ่งคาย ๑	๑	จัดถัมข้างเถิงฮอด นรินทร์พระเจี๊ยมมา ถันถันเบองราชาฮาย ข้างแฉะม้าม้าเตียนฮ้อง	แคนเมือง ฮับน้อง มอนฮอด คั่นเคง ๑
๑	สุริย์เบ่งฮั้นเฮื่องโลก ภูธรดุกพากนาง เด่นาพ้อมพดแพน คำเคื่องบ้องเคยข้าง	โลกา ในห้อง น้ายฮอก กอนฮาว ๑	๑	พระยอศคั่นผายผาด ยันพานคำฮอดเกย มูญเฮื่องเข้าเมือใน นางดำน้อยอ้อท้าว	มาเมือง เฮียงข้าง เถิงแท่น แกว่งไกว ๑

๑ ตะแบ่นหน้านางนาค ทังหลาย
 ыннынไปนังนั เหืองเล่า
 พายกะบวนเบองเลนา ทุนยี่
 เจ้าตุ้มฟ้าทังฟ้า มายิน ๑

๑ ควนที่ จักถับไ้ถึงแม่ นางจอม
 ыннங ไปทั้นฝูงหมู่มกีน เมืองถ้วน
 เขี้ยคำผู้เพงผาย อ้ายเกอน
 ынว่า อาจคว่างไ้ควนเท้ หู่แขง ๑

๑ เดือนเดือนตันโยเซด พักฟ้ง
 แองคอนเลยเล็กตา ลงห้อง
 หังหังม้าอาณาคำ ын
 ฝูงบ่าวซ้องนำท้าว ถ่วงไป ๑

๑ วันวันค้อย (ดูรยมีด) เมื่อแดง
 ถไวเซาฮ่มไฮ ฮิมห้วย
 ฟานด่แวงโง้งในไฟ ก้องเถอน
 ถัดวถั่งด้วยคนาเอน ถั่งเถียง ๑

๑ เดือน ๆ ผ้าไหลหลัก คาราทันเยอ
 ทังหลายเลยฟ้าแดง นอนพ้อม
 แม่งนึ่ง ดูรยเคยนันบวระพา ไถ่ถ้อง
 คอนขี้ม้าไปพ้อม โตดคาว ๑

๑ ย่องย่องขันเขี้ยวหถึง พุรัน
 ดงหลวงยาวฮับคั่น เตินย้าย
 ผันดวาทะเขี้ยวบาน คาวเค้ง
 แด้ฟ้าดม้าผายเข้า สู้จอม ๑

๑ คอนเป้งถ้อยประนมหม่อม พัดทะมาน
 นางเมืองฮ่อมทวีไท่เคียดเค ค่อมท้าว
 โง้งโง้งค้องพานเมือง เคนคั่น
 อ้ายคว่างผู้เปนเหง้า ฮับเมื่อ ๑

๑ ฮั้นฮั้นพ้อมอามาตย์ พักฟ้ง
 ไซพัดทะมานอำนเจือง จนถ้อย
 หังหังเป้องประนมมือ ทุนเกด
 แด้หย่าเมียนด้านด้อย ขอบการ ๑

๑ ฮู่เหดแด้ทั้นที่ ฐนเขี้ย
 ทังฐนคานเกอนเพ้ง คนก้า
 ไซยถ้อยไ้คางเขี้ย แร้งเขอน
 แตนัน ถุกถับม้าคดาคุ่ม ถ่วงไป ๑

๑ เดือน ๆ ข้ามหลายกัน ถ้วนดงดา
 ถไวเปนกาถัด เมืองบ้าน
 ผายดวเข้าเถิงเวียง เขาจอด
 แด้ฐนคานทั้นท้าว ฮับมือ ๑

๑ เขาทอดถ้อยโดยพระบาท จอมเมือง
 เหนือหัวม้ายากแคน ค่อมเห็น้า
 หตายนางยอนบั้งเคื่อง คุงบาท
 เขาหากฮู่หลังพุน กว้าไถด ๑

๑ แตนัน ชาติชาติช้างคกแต่ง มาโฮม
 ถไวเขาธิพาย ยวงย้าย
 ไถ่มถันเนือเขี้ยคำ ทงเทด
 ดูรยฮั้นเจ้าเหต้อถัน ถุกเมี้ย ๑

๑	ย้ายเกอน ขันข้างทองเคอง นำขุนเย้ยออกไป ขุนเพ่งขันมหาฐาน ความขันข้างพายม้า	ขุนพยา บุญย้าย ยั้งหยัน บ่มมัน ๑	๑	เมื่อนั้น พดแผ่เท้าห้วยตาด ทั้งหลายเลยจคนอน ความได้ข้างถนิมเยียง พระแม่เจ้าเมื่อห้อง	ผ้าย ฮิมน้ำ พับจอก ฟ้าเนา ๑
๑	ว่อนว่อนก้องกระดังงัน ระคนถือหอทกทวน เมืองเมืองน้ำอาณคำ ทางโด่งเท้าขวางกว้าง	นินเนื่อง แกมด้าง ห้างหัง ชอดประกัน ๑	๑	ฝูงช้างยู่เลยทอด กาละควนเขาแก้ดิน แม่งนึ่ง ด้รย (คดาค้อยเขาตาน พดหลังพ้อมดงไม้	มวนเพา นอนพ้อม ดงคำ) มัน ๑
๑	ทุกสิ่งเท้าเลยชอด เมื่อนั้น โดมสันพระแม่เมือง คึกแก่ จมพิศต้องประค้อไชย ขุนขันข้างด้านกำ	สมสม เคินค่าน ทางหมู่ พันเยช เคื่องคาน ๑	๑	พุงพุงได้หลายคำ คืบคาเถิงถันเมือง คอนก่ ผันถวาท้าภูมิ พระแม่ เจ้าคิ้วด้อยมาพ้อม	ความนอน จอมน้อย ทูนบาท ชอดเมือง ๑
๑	ขู้อย้ายพลออก นางจอมผายขันพัง เดียงคนก้องบาดาน ย้ายหมู่ข้างพดม้า	กลาเวียง เลยย้าย คานัน ด่วงไป ๑	๑	แต่นั้น ขาดขาดข้างขัดเทบ บุญเฮียงฮับแม่เมือง บุญเคยแก้วนางจอม เขี้ยวบ่อ เห็นหน้าเจ้าสองท้าว	เฮียงเกย เมื่อห้อง โจอมจูบ ลูกลูก ๑
๑	ทุกทีพ้อมหลายคำ เนื่องพดเถิงบ้ำไฮ มะยूरีย้องมะยूर พดชอดเท้าผากา	ลำชี ฮิมน้ำ นินเกอน ขอบเมือง ๑	๑	ดุดัก ฐบฐบแต่ถนเนตร บุญหลวงหลายจิ่งเห็น โถมแพงผู้ทงเมือง ไหวแม่ผู้เปนหน้า	หนองแคง จอมเจ้า ย้ายเจือง แทบฐดี ๑
๑	เดือนเดือนขันฟูโย่ บุญเฮียงผันเคือคแด ปานนี้ โดมพาวผู้แณคน คึกขิงขันหลายขัน	เลยคา ฮมฮอน เจ้าแม่ กุพัน บ่อดำเบย ๑	๑	เฟื่องเฟื่องกาอาหมอ ทั้งด้าวดีหมู่ดนม ภูธรเจ้าเคินแ เร็นแม่เจ้าเมื่อจำ	ปนมกร ทูนไหว มาพ่าง แจกพลี ๑

๑ คุกกี้ ไปต่างทั่วถิ่นเล่า
 เทือน ด้มภารเจื่องผาบชุม
 เลื่อนควมท้าฝ่ต่าง
 เจ้าหม่นม้าวแทนแม่
 มาเชื่อน
 พุพน
 แด้วหย่า
 มาดา ๑

๑ ฮั่นฮั่นพ้อมฮั่นมาตย์
 ฮั่นเย็บ ทั้งเพงผายเกื่อนคาน
 ควนควนไหว้วาพา
 แค่นั้น เจ้าดุ่มฟ้าแดงถ้อย
 เมื่อนวน
 คนก้า
 กัมราบ
 ดี่เมือง ๑

๑ ควนแก่ เขาวราชเหนือคำเคื่อง
 ทั้งบุญเฮื่องฮู้ฮาม
 ด้องราทั่วคำฮอน
 เปนคู่ผู้หลานคั้น
 หลานฮาว
 นางคั้น
 ไร่ค้อง
 ช่างแดง ๑

๑ พระบาทเมียนคกแต่ง
 เงินค่านับฮาดเมื่อ
 จ้ามะดานผ้าจ้ำค้ง ๑
 แก้วดุ่มฟ้าเฮียกฮ้อ
 ขงคาน
 เถิงบ้ำ
 ท้าดย่ง
 ท้ามะโฮง ๑

๑ พุงพุงฮั่นเฮื่องฮู้
 กับทั้ง ด้านประดังฮับเมื่อ
 ภูมิผู้ แถนคูน
 เกื่องคูปพ้อมเถิงบ้ำ
 วัลมี
 เถิงฮ้อม
 คกแต่ง
 ชู้ประการ ๑

๑ ะพู่หน้านางหนุ่ม
 พอประมาณเคยเด็กตา
 ฝาน ๑ เถิดอมทงถาย
 ผู้จึ่งหน้านางท้าว
 ทั้งหลาย
 เถิงฮ้าง
 ฮ้ามท้ง
 ถ่วงไป ๑

๑ ทางโด่งเท้าเถิงฮอด
 ไล่อฝูงบ่าวน่า
 เนื่องพดเจ้าเมื่อเถิง
 แด้วเถ่าห้างเท่งฮ้อม
 เขื่องเคื่อ
 คั้นฮ้าง
 ด้นามจอก
 ม่วนเมือง ๑

๑ เมื่อนั้น ฮ้อมทอดถ้อยเฮื่องฮับ
 เขีมกี้ เคื่องทวิทยุฮ้อม
 มั่นกี้ คั้นควให้ดัดดา
 ผู้จึ่งหน้านางท้าว
 เขินมา ว่าค้าย
 เห็นหน้า
 ฮามฮู้
 จดคเมื่อ ๑

๑ ะฮ้อนหน้าฮ้อมม่วน
 นุเฒด้องฮ้ามฮ้อม
 แค่นั้น ดี่ดั่งยมเนือหลานฮาว
 ด้องฮ้อนน้องถวยเจ้า
 ฮับเฮียม
 เถิงห้อง
 คำเคื่อง
 ชู้ฮั่น ๑

๑ ทุกเฮื่องพ้อมของฮาด
 นางคานฮับฮอบคูน
 แค่นั้น ฮามฮู้แก้วพิพา
 นับแต่ จอมท้วมาจากคูน
 ยถถวย
 จอมเจ้า
 บนแดง
 ยินหม้อม ๑

๑ ยังย้งหน้าฮามฮู้
 ทั้งหลายเขาฮ้างดัว
 ยินทุกคั้งด้องไกด
 นับแต่ได้ฮ้ามท้าว
 เธ่งคก
 เคยให้
 เจียรระจาก
 แปดเดือน ๑

๑ ควนพากเจ้าเมื่อฮู้
 แค่นั้น เลื่อนคำเมื่อฮอดนาง
 แด้วเถ่า เถ่งคำให้เคินแบ่ง
 เม็งเฮียกฮ้องฮามฮู้
 นางเม็ง ฮอบคาย
 ไนห้อง
 ปุ่ดาค
 เมื่อถถาน ๑

๑ รัชชาติ ^๕ นอกถักรมิ่ง นางเม็งตมจุบหลาน (ตอน ^๕ ขอความฉะบันเดิมชาไป)	กระกุก ในห้อง	๑ แถ้วถั่วถั่วถั่วยเคินป่าว ทั้งหลายเข้าฮ้อมโฮม เจื่องจิ่ง เป้าคำตันเต้งชุน ยังชอบ ไ้ถั่วถั่วถั่วถั่วถั่ว	โยธา เยี่ยงพ้อม ทุหม่ม คุมวาง บ่อน ^๕ ๑
๑ เมื่อนั้น พระบาทเจ้าผู้ผ่าน ถื่อพด เกิงคุมวางเวดเจียง คัพายไ้วหัวแหลม ย้ายหม่มตั้งฮิมแม่	เมื่อประกัน ถั่วถั่วถั่วถั่ว ห้าหม่ม ชายคำ ๑	๑ ชูที่พ้อมทุนแม่น ควนที่ มีพายเกิงแห่งฮวน ยังเล่า พามักพ้อมฝูงมาร ควนที่ เข้าถั่วถั่วถั่วถั่วถั่ว	ฮับชาน ฮาวเจ้า ฮังตั้ง เจาน ^๕ ชูคอง ๑
๑ ฮันฮันพ้อมชัวด เหงพันพดคว่างพาย พังยีน เต้งกองคังถะมณัน ฮ้างเฮ้งม้ามวนเค้า	แถวทอง ฝูงเหง้า เนื่อง ^๕ หม่มหลวง ๑	๑ แตนน ฝูงพ้อมมนุสโลก แองคอง ทั้งชุนทวงฮ้อนคาน ฮูเยียร ถวนใจเจ้งเกิงพาย ถ้ามฮ่าว เจ้าแผนถั่วถั่วถั่วถั่ว	ฮิบคี่ มาหน้า พื ฮ้อน แต่ไกล แต่เนอ ๑
๑ เจ้าเฮียถั่วถั่วถั่วถั่ว เคินโยธาแต่งเวียง ถั่วถั่ว นาถองเจ้าคุมวาง ฮ้างเฮ้งม้าถั่วพ้อม	ทุกชุน แปงค้าย กาคา พ้ามวน ๑	๑ มาเพอ นัคเผดฮ้ายฮอยปด ถั่วถั่ว คณพายเขาไต้ฮอย เกิงที่ นครถั่วถั่วถั่วถั่ว ถั่วถั่ว ถั่วถั่วถั่วถั่วถั่ว	วิธยา มาพ ห้าม ^๕ ถั่วถั่ว เมืองอา หันถั่ว ๑
๑ ทุกที่ท้าวทำอาด แตนน ฮาวคุมวางคัมกอง คูนันเท้าค้อมเมือง นางนาถังคัมยีนหม้อม	แปงเวียง เกาคัง จัทถั่ว หญัตอม ๑	๑ ท่อว่า ฝูงบาบฮ้ายฮอยปด เขา ^๕ ไปกวนฝูงไฟพาง เฮียมจิ่ง โกษาแท้ถั่วถั่ว ให้ถั่วถั่ว เจ้าถั่วถั่วถั่วถั่ว	วิธยา ถั่วถั่วบ้าน คัตเคียด หันถั่ว ๑
๑ แถ้วถั่วถั่วถั่วถั่ว ไทเมืองหมองชูเซียง ถั่วถั่ว ถั่วถั่วเจ้าชุนหลวง ฮ้ายถั่วถั่วพายพ	ทุกทาง ปานไ้ ถั่วถั่ว พ่างเฮา ๑	๑ ให้ถั่วถั่ว เจ้าถั่วถั่วถั่วถั่ว เยียวเมืองมั่วท่วยไท คินว่า ชุนเขาเบองหน่ม เขาจัท หวายยานพ้ามัน	ดฮ้าย ท้าวถั่ว เงินยาง ๑

๑ เฮาว่าน้องเคื่อหมาก หลายจัน
 รือจัก วางไม้คี่แห่งอา ทั้งนัง
 ขรรมีข้าท้าวถือเมือง เมียนตั้ง
 เขาคัง พอกแห่งห้องโฮงกว้าง เม่นดว ๗

๑ ยิงย้งน้ำเทียวทอง กุดผิง พันเยอ
 เด็งเห็น ออระซอนบดป่าตาน แคมพ้าว
 เม่งนังเถิงที่บริษัณครหลวง พ้าวชน
 ข้างท่านเจ้าเมืองกว้าง ลอดดว ๗

๑ แด้วกถ่าวซ้อไซพาก ถ้ามเมือง
 นายนำเมือกถ่าวถอง เกิงเจ้า
 ยอดคำชนถองเถิง อามาตย์
 นางนังเท้าเทียมไท่ ลูกตน ๗

๑ บัดนี้ อุบบาทฮ้อนมึงเกิด ดิงยี่ แดนอ
 เจื่องหาน กือพดแพนมากมวน มาด้อม
 ราชา ถือดีใช้ตองนาย มาดู่
 นางนาค้านหมองหม้อม ทำวทอง ๗

๑ ทันทั้ง เถ้าได้ฟ้าทั้งท่าน อารถ้า
 เมืองหลวงเขาคี่มนัน เนืองให้
 ซากี่ ข้าวดวฝ่ายเฮวถอง เกิงราช
 ะหว้างไ่ว้นถ้า แจกเมือง ๗

๑ ปุ่ดาดแด้วเถียนดวาค พานเพียง
 ตองนายเมื่อนังเทิง ทันกว้าง
 ยนย่นขันโฮงหลวง คนคัง
 ข้างรามเจ้าปนะมนว นอบถวาย ๗

๑ คอนจ๊ะ ค้านช่างไหว่ถ้ามขว่ว ภูบาด
 บิ่บายความฮอดดา ทั้งนัง
 เมื่อนั้น ถัดจนแก้วเพงเมือง คำหยาด
 ถัดอบ ข่าในห้อง หยพั้ง ๗

๑ บัดนี้ พระบาทใช้มาฮอด บาไท
 แองคนถวายซัดคอง เดยดั้น
 คัดเมื่อ เชื้อวทางคั่นเดินไถด เกิงราช พายพิ
 เจ้าก็ ปุ่ดอ่านข้างดินถ้าน ข่านหม ๗

๑ เม่งนัง อุบบาทตองมึงเกิด ดิงยี่
 หนบั้ง นองพดางนงเวดปะกัน กอนบุน
 เดยเจ้า ฮามแพงแก้วกินใจ แดงแดบ
 เห็นที่ พด.พ่ม้างเดียบ้าน แบ่งคว ๗

๑ เจ้าถับข้างมาฮอด เมืองปะกัน
 มัวไปเขาคว้างเยย ยนค้อย
 ว่าบ่อ บั้นพายพ้อมมาตอม โดยราช เชนัน
 เยียวไพน้อยนาฮัน แดกหนี่ ๗

๑ เเพงที่ ได้โตดเทให้หลาม หลายที่
 เดยพายมาฮอดดง ขรรมีเหง้า
 เยียวว่า ยังกองถ้าฟั้งคาว ตั้งค้อ กิดาย
 พอยเจ้า ห้วยป่าไม้มาเพิง เมืองหลวง ๗

๑ เขาท่อนน้ำปวน เปนเวร
 ออระซอน เดียงขุนทองเจ้าแทน ไผถ้อย ๗
 บัดนี้ ผดจนเจ้าเงินยาง มาฮอด
 ดุงท่านใช้คำฮ้อย ดั่งดี

● อันว่า เจ้ายอทัพแม่มนึง ดั่งดี
 เขาก็ ยินดุงอาวคู้คน กอนให้
 เพ็งใจเพ็งเงมอตา คนพอ
 ปรระดับชู้เชือดาวไร่ มอจนวน ๗

● พอดี คัดยั้งท้าวผู้ผ่าน คุมวาง ก็ตาย
 กอนเข้าจีนดั่งเขา ยาได้
 ชูให้ บาเจืองเจ้าเงินยาง ดอนดังเขาตาย
 ดู้ค่อย ไหว้ออนเจ้า (จอมไท้) ดั่งเขา ๗

● เขียวว่า เปนหยาบหยังหนาดเพื่อ เมื่องมัวบ่ออยู่
 รุนทองเลยเจ้าแหน แดมถ้อย
 มาเจ้า มัวคำด้านขึ้นเขา ให้กว้าง ดั้น
 เมื่อนั้น พัวฮ่วนคิดชู้ขึ้นคิงแล้ว จิงจา ๗

● เขาก็ ตั้งเคืองไว้นั้นที่ คุมวาง ก็ตาย
 เขาก็ หนีตายมาเพ็งเขา เมืองกว้าง
 เพราะ ว่า กัดเจืองเจ้าเงินยาง ยินยาก
 เขาจึง ข้ามป่าไม้มาพิ เพ็งเขา ๗

● เขาก็ ถือนาทท้าวทุกที่ ไกราม
 หนีตายมาเพ็งเขา ทังฟ้าว
 กอนที่ ปุนคำห้ามเด็งกัน ยอมโทษปางน
 บ่อกว่าเจ้าดินด้าน ผ่อไกล หั้นแล้ว ๗

● สัตว์ดังท้าวยังโผด ปานี้
 อันจัก ไถเขาเดียดอนวาย แวนฮ้าย
 ดึงยั้งหุนบัง คำหึง
 ห้วยย่านพ้าม้าพิ เพ็งเขา ๗

● เจ้าหยาค้านตรงแห่ง พาดำ
 อันจัก ไถเขาเดียดอนคน คายร้า
 แม่นว่า เจืองหนาดเข้าพลทอง ตกทั้งกั๊ด
 เขาก็ ไร่เดนม้าทันที้ คายัน ๗

● ทะดองเข้าออกบ่อง แม่นหวดงก็ยั้ง
 เขาก็ ฝันใจงฮ้อยตุ รือยาน
 แด้นั้น แวงคองพ้อมรูนหวดง คอยคอบ ๗
 ข้างหน้าท้าวทองด้าน เด็กดง ๗

● ข้างวงม้ามาฮอด เวียงหลวง
 กอຍคำคั้นคอบเจือง ใจกำ
 เขาก็ เชนเสียงด้านเถิงผี ม้ามาก
 เมื่อนั้น พระบาทเจ้าด้อมพ้ามชน มิชาม ๗

● เขียวว่า นั้งบ่ออยู่ ยินยาก ทางมา ก็ตาย
 เขาก็ ลงพลมาเพื่อถิน หาย้าย
 แม่นึง วันคลาค้อยด้นเขา ถ้าโหย
 คาวนเยี่ยะคายคุด้า ร้องนม ๗

● ผ่อเห็น ยาบยาบม้าเค้าเด้น ตะว้งพล
 ราวเสียงหวดงด้นระบู่ คังก้อง
 คุก คาวดตังกุมชร ถัดข้อ
 ชื่อว่า แด่นด้าข้างชนต้อง ค้อมมือ ๗

● คัดยั้งท้าวทอนหมู่ หุนบัง
 ผู่พางดอนว่าดี เอาฮ้าง
 ทวนทันฮ้างคายน มารวย เขานัน
 เขามบ่อ มีหย่อนง้อผีฟ้า ผ่าคั้น ๗

๑ บ่อข้างบ้านตาทอก	เจ็ดไท	แม่นว่า พงหลวงกำแดนผู้	เต้าช้อย กัด
จักค้อย ฝั่งมือพันผ้าผู้	เขางอ	พอหยู่ฟ้าคุณคุ้ม	หย่าไถ่ ลูกเนอ ๑
เฮาจัก ไกวแมนแย้ดาวหลวง	เอ็กบ้อง เขานัน	๑ ออระมอยเนอทำวอยู่	ฮว้ายเลี้ยง
กุจักผายแผ้ว ได้ลุ่มฟ้าผั่งอ	จิมมือ ๑	บาคนถอยล่อว่ายมือ	เช็ดผ้า
๑ แต้น กาก้องเนอหงถ้าว	โองทาน	พอดได้วดีตา	เข้ม่าน
แถวทอง ทวนเลี้ยงดั่งกถ้าวทาน	หุมก้า	นางจิงหน้าเทียมท้าว	ลุ่มถาน ๑
แม่นว่าเฮาจัก เมื่อวานท้าวแถวถอย	ดงช้อยกัก	๑ ผู้ผ่านพนทชะเนง	เนานอน
แม่นว่า ไร่แผ่นฟ้ามา	ชิตช้อยถาง ๑	ถ่านถ่านถมเบิกบน	ดาวซ้าย
๑ บ่อหย่อนย่านฟ้าฮ้วน	ฮาวดำ	คอนคอนคำหลายยาม	दैฮ้อย
ยีนบ่อ กวเคงไฟท่อย	ยอนน้อย	ดูรยล่องชนคงฟ้า	เอือบน ๑
ดั่งจัก วอนคำขึ้นแถมคัก	ค้ำเคิบ ดั้น	๑ ชื่นชื่นพ้อมพดพวก	กะทำคัว
ฝูงบาปฮ้ายเฮาห้าย	แห่งใจ ๑	บาคนผายออกมา	เกยกวาง
๑ ตุ๊ก กวนเก็บได้ฟ้าฮ้วน	เขียงดาว	หลังเห็น แพนบักก้ามหลายแถว	ด้นทั้ง พันเยอ
ยินชมในหมากกะดอม	แถมฮ้อย	ความเกียดข้างลงน้ำ	ทำเพียง ๑
ค้อมกถ้าวदैเหมือนอน	ทุกแห่ง	๑ บอกเพื่อนพ้อมเดินหมู่	ปะดับดี
ซาพิน้องนางท้าว	จิมเจือง ๑	พั้งยีนเลี้ยงกอง พายคุมวางคงถม	พานฟ้า
๑ เจ้าป็นหน้าเมื่อผู้	ถักถวนเพียง	ดาพลก้ามถางนา	คัมแผ่น
กอยคำเดินดื้อเมือง	ทุกพ้อง	ค่ายพวกพ้องแมนเจื่อน	ลงมา ๑
เฮียงเพาदैฮ้อยถววย	ปะดับพาด	๑ เมื่อนั้น ฮ้ายแมนเข้าเขี้ยวฮอยค	เถิงเจือง
ไฟล่องห้อยโฮงฮ้าน	ลุ่มเทิง ๑	ยอคำมาฮอยดบา	ขรรคมเหง้า
๑ พระพ้องบนบอก	พระดำ	เฮาก์ ฮอมกันคงหลายกัน	ถ้าค้อ
ตุ๊ก กือทานฮบต่อพาย	วันหน้า	พดคงเคาคือนา	ยังมา ๑

ยืนยันนายทงทอง ดบ.แผ่น

๑ เบื้องชอกพันธุ์วาค	แถวทอง	๑ ทงหมู่ช้างพ้อนคาบ	คาเชื่อง
ผาดาเจียนหอกดาว	เต็มตั้ง	พานคำเฮียงแทบเกย	ความห้าง
เขากัก ผองพลได้แดงก็อ	พ้อมช้วน กัด	จอมเมืองด้อยดงนาง	นงถ้าว
แม่นำ ไร่แผ่นฟ้าตงกั	ชื้อค้อยถาง ๑	ใจเมื่อยม้างยินหม่อม	บ่อบาน ๑
๑ ยามยามเหลื่อมคับท่ง	นา. พียง	๑ ยนย่นย้ายพานคำ	มาพ่าง
เขากัก วางดาวดำผ่าเขา	คองค้ำ	พระบาทเจ้าแห่นถ้อย	กถ้าวพลี ๑
เลี้ยงชื้อเบื่องฉั่วอ	จักแตก	๑ คินว้ายชื้อดาวชื้อค้าย	ให้อ่อน
เหยียคหมู่คังดำมถ้าน	ฝ่ายขวา ๑	เจ้าหมื่นม้าวชนแพ	หมู่แมน ๑
๑ ม้าเผื่อคัมวัดเวด	เวียนพล	๑ ชนฮาบแพพดเพือน	เทนาง เมื่อได้
พายางอนชื้อตัว	เอาห้าง	เผื่อจัก ถวายเทียนคำม่อนาน	คามได้
ไทไทเหลื่อมทงทอง	ท้าวหัง	ฉิ่นเฮียงแจ่งเห็นพู	ไฉด้อง
ย้ายหมู่ช้างขุนไฟ	เฮียงเฮย ๑	ก้อนโคดค้องเดินแดง	บ้าวพล ๑
๑ ลูกมิ่งค้ำค้ำแก่	ปานขาว	๑ ม้างม้างนอเจ้าย	ยชดาว
ฉิ่นจัก เต่งพายชนผ่าเขา	คองม้วน	ชื้อว่า แมนมึนบนเลือนมา	มีย่าน
ดวงทางไว้กวานแก	ผู้เผือก	ดื้อพาวชนพานคำ	ดุกย่าง
ผัดว่า ชนใส่ฟ้าพันมื่น	คิงเวียง ๑	พดแปดด้านเคยเล็ก	นำบา ๑
๑ ตะเล็อกม้าฝูงหมู่	พางคำ	๑ ดั่งว่าดั่งว่าม้าเค้าแดง	นันทวาน
ผัดผายไปก่อนเจือง	ใจกำ	เตดั่งเดียงพาดพิน	พานด้าง
ด้านด้านช้างชำเริง	เคยแดง	ทอนทอนก้องเกรว	ฮันบ้าว
๑ ชื้อชื้อท้าวท้าวทองถ้าน	ดุกจอม ๑	เจ้ายั้งเขาช้าง	ผ่อแมน ๑
๑ เขากัก ฮบฮาบแพฝูงหมู่	เชยดาว	๑ ค้าวค้าวหน้าท้าวฮ่ง	หถึงดู
บ่อฮ้าง ยอมมือค้ายฝ่ายแมน	คางอ	ยนย่น ชาวแมนหลวงแบกกง	กำด้า
๑ เบื้องชอกพันธุ์วาค	เจยออก	คนตายถันทางนา	นองเล็ค
ผาดาเจียนหอกดาว	มีคมัก ๑	เขาบ่อฟ้ามีย่าน	หย่อนกัว ๑

๑	เลือกหมูข้างด้านใหญ่ หัวขวา.เขาควางคอน บาไททักจนควาน หรือว่า พ้าหยันกั้งละวงไว้	หลบทาน คนกำ เดินยี่ คอยถาง ๗	๑	เยี่ยวบ้วยดังเมืองใหญ่ บุญเฮื่องจวนรอบใจ เฮากี่ ชันชนข้างติดวาง เค้าหมูข้างไปมุ่น	ปะกัน บ่อฮู้ จึงแจ้ง พ้าฮ้วน คุก่อน บักขวา ๗
๑	ทุกที่เทียนเหง้าใหญ่ ทั้งต้องเพ็งเกือ่นชาย ผ่นผ่นคงเต็มมา เทียนด้าฮ้ายก้า	หวนพาย เยี่ยวฮ้อย ตาเด็ก ยิงกง ๗	๑	ทะล่อนม้าหกหมื่น ชาวดาชาวยี่ดิดา คั้น.หัดต้องได้ด้ามคง รู้แห่งพ้อมขันก้า	ยิงกง เดยฮ้อม เค้าฮอด ถล่าวคาย ๗
๑	ระเพือกพ้อม บ่าวแก้วท้าวฮ้อย ย่นย่น ไทเมืองทวายหลังเถิง แพนหางพ้อมพานคำ เฮาบ๋อย้านดังแท้	เฮื่องเตียง ด้ามถ่าน เก้าหมื่น ท้อโย ๗	๑	กันจ๋า ตะคาบแฉ้วเมื่อฮู้ เฮากี่ คัพายนองเกี้ยวโลม ชันชนข้างแมนเขา ผู้เหง้าคอนควาง	ถาลอจวรรค ไล่เข้า พอยพ่าย ชมเบื่อง ๗
๑	ชาดชาด ข้างพวงนอย.เทียมพ่วง หกพัน ไหไหไก่อแฉ้วงปะค้อ แฉ้วทองพ้อมกวนแก ชันค้อข้างปางน	คูนเข้า ผู้ใหญ่ ม่อนเมือง ๗	๑	ทุกคาบดังปะค้อแฉ้ว หวนเยื่อ ไล่กุกชรผ่าหวน างฮอนจิมแมนไฟ ผู่หมูเข้าท้าวฮ้อย	ไก่อวมา อ้อเข้า ฝ่เพื่องท้าว ฮุ่มเกา ๗
๑	ภูใช้ท้าวถ่านโตก (คี้แก่ ด้องนางเนืองนอยเจื่อง คูอนเจ้าเจื่องหาน เห็นที่ พดฮ้วนดั่งปานพ้า	พลกือ ใจก้า) ให้หย่า เกิบแมน ๗	๑	ได้บ่าวนอยเฮยดาบ เกากองเตียงไหโฮ แฉ้วกุ่มได้หัวแมน ได้หมูม้าทังเคื่อง	หกพัน คูกพ้า ทองหมู ถ่านคำ ๗
๑	แมนเช็กเข้าพ้อมฮ้วน งาพายต้นแค้แพน กือคักคานควาเนื่อง ชาพนองวอแค้	นับกือ เฮื่องค้าง เอาด้วย.คิริอ ทักเจื่อง ๗	๑	ฮั้นฮั้นม้าแมนปัก ฮ้อท้อกับท่งนา ผ่งทุดชนเมือบน ข้างค้อข้างชนคี้	บิณบน ฮู้ถัน นคัมค โฮยงวง ๗

๑ ประดับหยวกเข้าขันค้อ ?	เต็งขน	ดาวงามเบ้องว้าว	วอแต่
เฮาจัก ขนไยระราต่อมือ	มันเจ้า	ย้ายหมู่ ข้ามแม่น้ำไปแดง	ไล่แทง ๑
ถิ่นถิ่นเข้าตำชน	ทุกแห่ง	๑ ม้าเผ็ดต้มแก้ทั้ง	ยิงกง
ม้ามากถันถัด้าว	ฟุ้งแหลม ๑	ดินแดงนองเลือดไหล	จานน้ำ ๑
๑ บ่าวยี่ใต้แมนปัก	คัตตอ	๑ คั้งคั้งข้างฟ้าฮ้วน	ฮาวดำ
ชาวหนองแดงปักทั้น	วางค่าง	แมนหลายหลายหลังมา	ป่านน้ำ ๑
หวนพวยเบ้องขอตี	คำหมวก	๑ ถอนเด็กได้ฝูงขนาด	หกเส้น
อ้ายคว่างคว่างไล่ช้าง	ผ่าชน ๑	ฮาวดำตองก่อนพล	หอยเข้า
๑ ผีท้าวถ่มถันคัง	เต็มนา	เฮาก็ ยันพลเข้าชนเดี่ยว	ให้สว่าง
แมนแดงพอหมื่นปาย	คุงค้ำ	แก้ไ่ฟ้าโถมช้าง	ผ่าชน ๑
แอ่งคอนได้ถวพอน	ทั้งเคื่อง	๑ สว่าดว่าเบ้องท้าวฮ้วน	เฮื่องเดี่ยว
อ้ายคว่าง ได้หมู่ช้างทั้งม้า	เคื่องคำ ๑	หวนพวยคำต่อแมน	กวนไ่
๑ คั้งคั้งเค้าปะคับให้	คักอง	ชนเพ็งพ้อมเพ็งพอน	อ้ายผ่อง
กอยเดี่ยวเมื่อสู้เคื่อง	โฮฮ้อง	ขอฟาดไค้คัหมวก	ฮาวดำ ๑
แมนพ้องอ้างชันกวน	กักก่อน	๑ แมนไทยเจ้าเอ็กบ้อง	คาเขี้ยว
เดือนเดือนอ้อมขวาซ้าย	ชู้พวย ๑	พานคำ คือโฮยระราเมือมัน	เมาบัว
๑ ทุกท่อนฟ้าแมนหลัง	ไ้เตมา	ไล่พวยเข้าชน	วางเบ็บ
เฮาก็ ยายกันมาพ้องชน	เจื่องท้าว	เลี้ยงถันนักร้องคุงฟ้า	ฟากพม ๑
หวนเหยียย้ายจาเหยียว	ฮันผ่า	๑ แมนท้าวถ่มเตี้ยระดาค	เต็มนา
แดงหนุ่ท้าวฮ้วนช้าง	ชู้เมือง ๑	คนตายนองคังซอน	เขาป้า
๑ งาแดงช้างเมามัน	ม้าเลือด	ชาคอนย้ายบนกอง	เกาผ่า
แมนคุ่มถ่มเต็งค่าง	ไขว่ขัน ๑	แก้ไ่ฟ้าโตนช้าง	บ่อหนา ๑
๑ ชู้ช้างไล่คว่าย	พัคมา	๑ สว่าดว่าเข้าท้าวฮ้วน	คบแพน
ของพลมาดังดิน	คู้ฮ้าย	เกากองนันให้โฮ	คุงฟ้า ๑

๑	เบื่องบัวควั่นวี่เจื่อง	พังมา	พญาเมืองเจ้าแตนมี่	ฟ้าย่วน
	พวยเจื่องแขวงไถ่ชู่	คี่เข้า	เห็นไฟถ่มคู้ย่าย	ถวดไถ่ ๑
๑	ขาบขาบข้างแมนรั้น	พังมา	๑ ใจคว่นจ้อทำคว่อ	เมืองทวายน
	แองคอนผายผ่ากอน	กุ่มต่อง	ยิงปืนไฟถักแมน	มวนดัม
	ฝูงเม่นดัมทงยั้น	วางเคื่อง	ซุนทวงจัมพายงาม	เคยได้
๑	ราชได้ห่มม้าทงข้าง	หมื่นคัว ๑	แมนพ่ายค้ำนเดียนดัม	มากมุน ๑
๑	เจ้าจำซ้นถ้อไฟ	พวยชวา	๑ เจ้าได้ฟ้าฟ้าพั้ง	โตนพาย
(หวังว่า) ค่อดตายเมื่อส่งจอม	ในฟ้า	ในฟ้า	โถจอมเมืองคว่นเมือ	ทักฟ้าด
	แมนผาพ้อมเมืองว้ง	ท้าวแฮด	จอมเมืงเจ้าก้อเมือง	ฟ้าย่วน
	ซนซ้องหน้าเขาคว้าง	โฮมเฮา ๑	เล็กท่มถ่มคู้ย่าย	ซึบถอย ๑
๑	ท้าวแตกเจ้าพ้อมพี	โฮมแทง	๑ ทระถวนเจ้าเมืองไทย	เมือเวียง
	กือทานเขาม่องเพง	เกาไค้	เก็บเขาฝูงบ่้วยฮ่า	เมือบ้าน
	แมนแดงฮ้อยอดชย	กัมเหยียค	ดวดดวให้ในเวียง	จักแตก
	เหยียคห่มเบื่องเขาม่อง	ไถ่คั้น ๑	แมนย่างฮ้อยเขาฟ้าด	ซึบมา ๑
๑	เบื่องบู้พันท้าวหนุ่ม	ด้ามมะเหยียว	๑ คัดย้งเบื่องฮามาคัย	แนวจอม
๑	ฮือทือฮือเงินยางยาคกุ่ม	เขาข้าง	พงดาด้ายดึบนาม	แนวเจ้า
	กิ่นถนเบื่องว้อช	วางเบือ	เขากี่ ปุนคี่ให้แมนดัม	เต้ ด้วย
	เง็ดหอกก้าบายไค้	ไถ่แทง ๑	๑ ขอแก่เจ้าธรรมเห่ง้า	ดูจอม ๑
๑	กอนเก็บค้องชวาค	แถวทอง	๑ บู้จ้ง ห้วยน้ำไผ่มาฮอด	ยินกระหาย ว่าเนอ
	ไฮไฮรายี่ซึง	เขาข้าง	๑ เชื้อเยยะ ยวงคำแทนเห็นยอเจื่อง	ใจแจ้ง
	ซู่เจิงท้าวเมืองทวา	วอแต่	๑ ดอเนายชนดวผัน	ผายด่วง
๑	ซู้ท้าวท้าวทองถ่าน	ดูจอม ๑	๑ ซ้ามท่งแดงเคยฮอด	พลกือ ๑
๑	แมนท้าวถ่มตายไรว่	เด็มนาย	๑ แดเห็น ค้ายท่งถว้างหมื่นเน่า	นงคน
	คิ่นเท็ดตงหน่วงคู้	บันต้าย	๑ บอดือแมนชาคคช	ค้ายชว้า
			๑ ซ้าง ดงดวาแก้วเฮวถอง	เกิงราช
			๑ นายถัดดาประนมทว	นอบทวายน ๑

● ปูนคำค้ำนทอยเสียง	เดยกล้าว	ชมเพ็งหังฮินโท	เทวโลก
ยดโยคเท้าคู้ฟ้า	ฟากสงคราม ฯ	เพราะว่า เปนกำฟ้าเนาแสง	พ่อตาย ฯ
● เชิงท่าน หอนบ่าวแก้วด้านดึก ตกเมือง		● อันหนึ่งเปนตั้ง น้ำไค้แห้งเงินชาด ปาเมา	
แคนคูนางหยู่หมอง	เหมือนไข่	ยูเซากอนเก็บกุม	กินบ้าง
เจียนแต่ บาไทท้าวเงินยาง	ตกท่ง	อันหนึ่งเปนตั้ง พานแห่ห้อมกอนมัว	เมาใหญ่
น้องท่าน ให้ร่มอแดมถ้อย	คุบตา ฯ	พระบาท เจ้าอุ้มฟ้าคือคู่	กระเสถา ฯ
● อันหนึ่ง บามะราชฮ้างฮามแห่ง อาหาร		● แม่นก่ายข้อค้ำนปาก	พอหุ
วางผมเจียนบอหวิ	ลิมเก้	ฮ้อมคำ เกิงฮาวอนแม่เมือง	นางท้าว
โยชาพ้อมทุกคน	ยินยาก	ถวายเยี่ยฮ้อยทองแดง	มุนมาก
พระบาท เจ้าอุ้มฟ้านานไผด	วีธเปน ฯ	ทุกที่เทียนขอไหว้	ชุบี่ ฯ
● วิบากเบื่องท้าวหึง	หุนบัง	● แม่นว่า ชะบู่เนือขาวฟอง	คำหยาด
เขาก็ เรนมัวมาเพ็งเฮา	พายัพ	อาท่านน้ำท่งน้อง	มอมมวน ฯ
เด็งเค็งเท้าคายัน	ชนช้อย	● แต้น พระบาทให้เด็งดั่ง	โยชา
โศกเคิบค้องฮมฮัชน	ชู้ดวณ ฯ	ฮังคอน เปนประการไค้สร้างตุ้	ฝูงเก้
● ว่าจัก เค้าเยี่ยงข้อจีนหมู	พาดอน	เร้งโยค้ำฮะเค็ดพัง	ฟ้าวก
แมนหลวงเขาชมพด	พายน้อง	ฝูงเพื่อนพ้อมหลายเก้	กล้าวเจื่อง ฯ
ถอนว่า พามัวดั่งหุนบัง	กะท่าโถ	● อ้ายค่างด้านฮ้อมปาก	คำแขง
ขอเห็นยอเจ้าปุนป้อง	ค้อยพัง ฯ	ฮมฮมรานชู้เมือง	คาพัน ฯ
● ดัดว้ดั่งท้าวยังไผด	ปานี้	● เขาทอ ถอนดุด้างมากถ้าว	ค่างาม
หวังจัก เห็นพินานคำฮ้อมนาง	ในฟ้า	ในเวียงเขาโศกเริง	ชนช้าง
ฮ้อมจัก ก็พดม้างเมืองออน	เฮ่าง่ายนั้กแก้ว	แหงตุ้ พันคอฮ้าเซยดาว	ยังมีดณ
อันหนึ่งเปนตั้ง ท้าวปุกไม้ถ้ำดัก	หากถอนหันแก้ว	ให้ช้างแก้วแทงฮ้า	ซากกา ฯ
● นายก่ายฮ้อมบรา	เร้งโย	● เขาวอนค้ำวแคนผี	เค้าช้อย เฮวพัน
ฮอระซอน เดียงดองแมนค้อยเกม	ไฟถ้อย	ฟ้าฮ้อนขว้างฝูงฮ้าย	บ่อไค ฯ

๑ ออระม้อยหน้าท้าวสูง
เชื้อเยยะ ถอยคำคั่นคอบชา
ฉันใดได้หันบัง
เฮาหย่าได้ชื่นช้อง

คิดคาม
ทงนึ่ง
ท้าวทัง
ผีกกัน ๑

๑ ขวันแวนไ้วแพงเมือง
พิจัก ห้วยย่านฟ้าคั่นตั้ง

คำหยาด
เงินยาง ก็แล้ว ๑

๑ เมียนตั้งแควคดาก
ผันดวามือฮอดวง
ถอยคำขึ้นแพนเงิง
เดยกถ้าวเจ้าแพงถ้าน

ทวัระทาง
เวิงกว้าง
ฟ้าฮ้วน
แม่เมือง ๑

๑ ยินเกอนกนกนเกอน
เคื่องแกนคักชู้ดง
ทางเวียงฮั่นเฮฮัน
เด็กไหย่ด้อมพลถ้าน

ด้นดะวน
เดยกหม้อม
จักแตก
ด้องเวียง ๑

๑ เดยกถ้าวถ้อยถึงถ้าน
คำเมืองเขาชาคั่น

แมนหลวง ร้อยร้อย
เหมือนฮ้าย

๑ ษัณจัก ขอปลวงฟ้าพายเฮา
นางนาถหม้อมเหมือนไ้

ร้อยฮาบ
บ่อดำบาย ๑

๑ คำหยาดกนกนโดก
ไนทวงคือก้งปาน

แค้นแถว
กินเดียน ๑

๑ วอนเทพพะค้ายทุกปาก
บันนาการ เิงแถมถฮู้คง

เคิมพล
ควาฟ้า

๑ บอกลี พดถ้านเจ้าใจก้า
บอกลี พดถ้านเจ้าใจก้า

มีนาก
ด้องเมือง ๑

๑ ให้ออกท้าวผู้อาด
มันก็ ถอยคำถึงด้อมเมือง
ท้อจัก คองคำถ้าวแถมถ
เงินถ้าน ผู้แห่งเหง้าลงร้อย

แมนบิน
ฝูงเหง้า
ผู้เผือก
คุมวาง ๑

๑ ประดับเคื่องพ้อมคำแจก
เทพาเป็นมุงขุนโผค
คู้ดง พายเขียงขันคุมวาง
ท้าวฮู้เจ้าทองถ้าน

คุมถาย
ฝูงร้อย
มีวนาก ว่าเนอ
หนับเหง ๑

๑ ชูปากคังแพนมาก
เต่งพลหลวงแควเวียง
เฮากี เมื่อทันท้าวแถมถ
พลพอกพ้อมเฮือนฮ้าน

หลายเหลื่อ
วังด้อม
ดงเทียน
มอบมวน ๑

๑ ขอเหนียวเจ้าลงร้อย
ทงเมืองทางเพ็งบุญ
ฝูงแมนพ้อมคาเขียว
ประดับได้ด้อยถ้านไ้

ชนพาย
จอมเจ้า
ทุกปาก
เด็กไป ๑

๑ ของฝากถ้านคำแจก
ระดอนประดับออกเวียง
ถึงที่ ดงเตยขันพูเขียว
กายเซตห้วยถึงที่

ยอเคิม
คดาคุ่ม
ข้ามด้อง
นครขวาง ๑

๑ ฟ้าคำพันเขาว่า
เราที่ แปงกะไตทองก่ายเมื่อ
ผันดวามือฮอบน
ห้วยแม่หน้าใจไ้

เจ็ดแถว
เมืองฟ้า
คองเทพ
เิงแถม ๑

๑ ฐันธุ์กวันพิเณต	เตา.คัยว	๑ ค่างค่างข้างตางถ้าว	นับแด่น
เมณกคหาล้ามมิ่ง	ชวาซ้าย	ดวางงามเขาเวดเวียง	วังด้อม
พังคำกันอันแทน	การไทย	ตุ๊ก ควพถกจะถากัน	คูนาก
คัยลุ่มฟ้า.มิ่งฮ้วน	เปนมัว ๑	ทดานทำนหม้อมยินฮ้าย	หญู่ฮวน ๑
๑ ด้องไค่ถ้อยเถิงทำน	เทวดา	๑ คัดเมื่อ ท้าวค้อนถ้มถดชั่ว	เมื่อพม
ผณณคัมคังโฮง	แล่นคอ	ยั้งท้อ ยั้งเคี้ยวหอมด้อมด้าย	ยั้งน้อย
แปคำค้ำนทุกอัน	ถามที่	เขากี้ คูนแควนหม้อมทุกอัน	มีนาก
มาฮอดฟ้าอินเจ้า	ขู่ประการ ๑	ขอแก้เจ้าตงพ้อม	ช้อยพด ๑
๑ เฮาเฮียถ้อยเถิงทำน	เทวดา	๑ พระบาทเจ้าด้านโลก	แล่นดอ
เฮินชาเมื่อฮู้เวียง	เกยกว้าง ๑	ขรรมีย่า กินกาตงหญู่กระเดิม	ยู่ด้าง
๑ ย้ายย่างฮันเมื่อฮอด	เถิงถถาน	ทุกไทพ้อมขุนแทน	เตยถถ้าว
ยบนนปูลาดดา	เถียนถ้า	วอนพระน้าวใจแจ้ง	ช้อยพด ๑
ด้องนายฮันเมื่อเกย	ถ้วนง	๑ ค้าวค้าวหน้าแมนเถา	คำกระคี่
ถวายพาก เจ้าแผ่นฟ้าฮมฮู้	ข้างแมน ๑	เคื่องหน กือพถนากถ้าวเขา	เป้นช้อย
๑ ไรเงื่อนถ้อยปะดับได้	ถ่านมา	ขรรมีย่าไท่เฮินแทน	ดงช้อย
ถามข้าว พมพืมานหญู่คี่	วือเจ้า	เวนหมู่ข้างดินด้าน	ชีกนาง ๑
เถิงญาเหง้าแพงเมือง	จ้อมมวด	๑ ออระม้อยหน้าถ้าว	ถ่านวี่
ฟ้าฮ้วนผู้ขรรมีเหง้า	ถถ้าวมา ๑	มันัก ขานคำตงหมู่แทน	ขรรมีเหง้า
๑ ของฝากถันคำแจก	คูนตาย	มันัก ยินคี่ฮันพาย	พ้อมฮ้วน
ถนถถถถถถถถ	มาเต้า	เจ้าหมิ่นม้าวขานช้อ	ชอยใจ ๑
ขากั้ง ถวายคคี่ให้ถนถถ	ฮู้ฮ้าง	๑ เฮาจัก ดงช้อยข้างฟ้าฮ้วน	ทางไถถ
ท้าวฮู้ง ผู้เหงเหง้ามาถว	คูนวาง ๑	ถามแทน ปงอาหารถั่วเขา	ชาวฟ้า
		ชระตอถั่งโกนคำ	คูนาค
		เฮียงช่ตงหน้าถั่วท้าว	ถุกแทน ๑

๑ คุบพาคค้องกระถึงเดบ ส่วนใด
 ษนยณ ยอเทียนคำชู้อัน เอาได้
 ชุนนายม้วนเคยใด แด้วหย่า
 จันท์ล้องแจ้งกลด้าย คำจวน ๗

๑ ทุกปากพ้อมเนาเน่ง นิทรา
 คี่แก่ ษวาน ๆ วันเฮือเฮือ ในฟ้า
 เขากี่ คาวายพ้อมเถนตอ ด้านเคื่อง
 เปนคั้ง ฟ้า. พ้องพันถึงถ้วน ชู้พาย ๗

๑ ชู้ปากพ้อมขันฮ่อ ชบเจื่อง
 ทังหลายไหลหลังเมื่อ โฮมเจ้า
 คุเฮื่อง. หน้าในเฮือน หลายหม
 แถนย่างขันไปอาบ มาสถาน ๗

๑ ษาดษานานวถั่วว้าย วางตง
 ดีคานถอยถั่วว้ายมื่อ เซ็ดหน้า ๗

๑ แถนเจ้า ไห้บอกเหตเจ้าให้ไทย บักก้า
 พันให้เฮื่องฮอดดี ทุกกา
 ธรรมย้าดังกาหลง ฟัดอ
 ษอกแก่ เจ้าโลกกวางฟายแถว่ง ษางเพียง ๗

๑ เดือปากขันเมื่องงม กาทอง มากิน
 คุจัก ยอพายชบชามเจื่อง คงค่าน
 แถนวางแด้วนายกำ เนียวคุ
 แถนชู้ค่านกนถ้วน พ้องเมา ๗

๑ คั้งคั้งก้องของเดบ คัดับไซ
 เดียงนัมคัมแผ่นคอง คาวฟ้า ๗

๑ เดียงนัมกัวเมามี่ เนืองนัม
 พอคเคยพากดา ดงห้อง
 คนพักพ้อมนอนมั้น แด้วคั้น
 ค้อนไคค้องพดตอ แต่งงาย ๗

๑ ค่างค่างห้างช้างใหญ่ เดยไป
 แถนตอผายช้เกวียน เดยย้าย
 ไถวไม้เกิงพ เขื่องคอกพันเยอ
 นกเฮ้งฮ้องเดียงแบ่ เปกตาง ๗

๑ แม่งนึ่ง เกิงยอคฟ้าฮอดค่าน คาเขี้ยว
 ษวานษวานวันเฮือทาง เทียวขาม
 คาวไถลพันคาวคิงดำ คองเทพ ๗
 ค้อนพาคค้องพดตอ ชับคาว ๗

๑ หว้ายท่งกวางฮอดที คาวนอน
 เดียงนัมเขาเด้พดอ ดังก้อง
 ทุกไทพ้อมมามวน พ้อมแท้
 เดียงเด้พตอองค้อง คั้นเคง ๗

๑ พระบาทเจ้าด้านโลก แถนตอ
 ภูธรผายจากเกวียน เมือห้อง
 แมนพ้องเจ้าคาเขี้ยว ษานอบ
 พระบาท เจ้าแผ่นฟ้ามาฟ ฮอดตดีเดือ ๗

๑ ทุกปากคั้งของฝาก จักควาย
 มีไคเคหมันหาม มาคั้ง
 กำคำช้องปานเมียว ษือองแถว่ง
 เนียวพาคพ้อมฝ่งท้าว ลูกเถน ๗

๑ ษมแซบช้ย่นาบว เอาทาย
 ไนเวียงพันชู้พาย กินเหต้า
 ทังหลายพ้อมเคินกัน ไหว้ดัง
 คนท่านเจ้าเมือแท่น จักนอน ๗

๑	ยังยั้งฟ้าสุริยหลัง ขอระรอนถึงขวัญยาม เคียงนันท้อมฝูงคว ช้างใหญ่แก่ไปเข้า	สวายเป็นยัง พันเยอ เคินคัง ย้ายย่าง รู้ตัว ๑
๑	ขึ้นขึ้นข้ามเมื่อตุ้ม เนื่องพลึงงูพวย	ละเตียง (เพียงพ้อม) ๑
๑	ประเทณันเขาเอียง ผาดายแมนหตากโถม	นครหลวง พักพ้อย
ทันที	ยวงกาวนันตวนตาน พดมากยังเขาช้าง	การากา ผ่อเมือง ๑
๑	เฮาจัก กวดาบแพะเจ้าย แคนน แมนถึงผายเด่ายอ	ยุปน แยงข
๑	ขรรรมย์เจ้าแกนนอ บอชู้ กศิดเต้านากว้าง	หลังก ผ่อผาย ๑
๑	แกนก พากทพนเมอชอ แมนหลายนบหมนก ทันทางเหลอหมหอกำ	คูนววง มาคือน คองเทต
๑	กะดังออกพ้อนอนเจ้า ทันที ผาดาคกว้างเอียงเออ	ดู่เมือง ๑
๑	เกวียนทองเอียงแทมเกย ดู่ควนชนเมอห	มุงคำ เมือห้อง
๑	เลอวมนหน้าเมือแทน	ดู่ควน คำเหลอ ๑
๑	ผ่อเห็น ยามยามเม็งฟ้าช้วน แกนนอผายออกโง	มำงันพันเยอ แมนไหว
๑	พันคองตวนแพค่า บั้งรู้ค้ำคุดเหลอ	ผ้าหตาก หลังแดง ๑
๑	เมียนปากแฉ่ผู่ด้าม นงคานแฉ่คุด	เดยแทน ทุกค้ำ
๑	พลแพนอันดามการ น้ำเยะย้อยดองแกม	คองโงก คุดดา ๑
๑	๕๕ เทอน เด็กใหญ่เค้าหตายรวบ ทั้งเมืองฮามไสนา	ยินแคน กินเข้า
๑	๕๕ แตนน แถนนค้ำคานแกม ๕๕ มินจิง เค้าดองช้างมาพ	ท้าวฮ้อง เมือใด ๑
๑	๕๕ ๕๕ เมอนน เก้าไผ่ค้ำคุดชอบ ๕๕ เคื่องทาน กอพดมาชอคเมือง	เดยชาน บั้งฮ้อง
๑	๕๕ ทั้งหลายชนชานหลวง ๕๕ แถนจิงทวงเมือง	เมือผ่อ ว้างาม ๑
๑	๕๕ ๕๕ ดู่ก ชหมเจ้าท้าวฮ้อง ๕๕ ชาวดำ แถนค้ำควนช้างชอ	ทันใด แยงข
๑	๕๕ ๕๕ ทันที ไผ่พุนปะค้อค้ำ ๕๕ ม้ามากแต่ด้ามถ้าน	ท้าวฮ้อง ดู่เคื่อง ๑
๑	๕๕ ๕๕ ชู่ค้ำ เค้าหมุ่ช้างดงท่า ๕๕ ๕๕ ยนยน ยอชนใดทองกายเงียง	ทุกวัน บั้งชน
๑	๕๕ ๕๕ ทันทางนันเมืองทวายน ๕๕ ๕๕ ม้ามากชนชนแถน	วอเค้ เขาแดง ละวังพล ๑

- ๑ เบื้องแกว้ซ้ายขวาค แกว่ทอง เขาแก้ว
 ขนขน ขอบเพนเฮื่องเฮื่อนา แกมค่าง
 หนัก ยืนหนองพุนขุนทอง ท้าวกิ่ง เขาแก้ว
 ผักถั่วม่วงมั่งตุ้ย บ่อยอม ฯ
- ๑ ขานัน ลูกมั่งเชอชนชาติ นามเฮา พคาย
 เขากั ผืนคนไปช้อยเคื่อง ใจก้า
 หนัก ปะค้อเขี้ยวขว้างเขียงอิน ฉ้ายคว่าง เขาแก้ว
 มั่นนั หอมดำรำพลด้าน บ่อขาม ฯ
- ๑ หนัก พ่างพ่างพุนจำช่อน เมืองพา เขาแก้ว
 หนัก มัพายงามหมื่นด้าน ตัวก้า
 เขากั หลาววงาไว้นันคั้น ถักค้อ
 เด็กกุ่มถันเขินเจ้า ช้อยพด ฯ
- ๑ ขึงขึงเท้าข้างฮ่อ ฮิมคู
 ขนขน ขอบป็นไฟคอกเวียง เมาค้าย
 หนัก ยืนพุนเขี้ยค้ำ ผู้เผือก เขาแก้ว
 โยโย่เหลื่อมท่งซ้าย ช้อยถน ฯ
- ๑ มั่นนั หอมดำรำพลงนาค ดิบแค้น
 ฮมฮมเขากถั่วคาย คางเจ้า
 หนัก เวียงแปนเบื่องประค้อค้ำ คุอาค
 เจ้าหมื่นม้าวใจก้า เกอนเพง ฯ
- ๑ เขานัน คนขนาดเข้มแรงยิ่ง ใจไฟ
 เดีงหนานกินชู่เมื่อง พันพ้อง
 ไสวคั้งหอกถน ตันท้าว
 นื่องทำนหม้อมยินซ้าย หยุ่มทอง ฯ
- ๑ หนัก สะพาดพุนพดมาก หานพาย เขาแก้ว
 หนัก นองพดประค้อไฟพาง ถ้อยหน้า
 เดีงเดิ่นข้างพายงาม เวยย่าง
 ผักถั่ว ผ้วนอกพ้าเทได้ ทั้งใจ ฯ
- ๑ หนัก สะพาดนัช้อยผ่อง แองคอน เจ้าแก้ว
 ใจให้ เฮื่องท่งทองเดิ่นมา ดามด้าน
 ผู่นัน คาวพอนก้าคมขาว แะเผือก
 บ้านหมุ่ไค้นข้าง คาบของ ฯ
- ๑ หนัก ตะเลกพุนค้ำเคื่อง หลานอาว เขาแก้ว
 เบ็งมันผายออกโฮง เมาม้า
 คุมวางฮ่อนเปนมัว หยุ่งใหญ่
 กางเพ็งเจ้าจอมพ้า ช้อยพด ฯ
- ๑ หนัก หนักเห็นองพุนฮ้ายไค้ ชุนคาน
 หนักท่งตุ่นไค้ค้อ คนก้า
 หนัก ผ่าน ๆ เหลื่อมทอดาย คุอาค
 หนักเวียงทำน เจ้าถุ่มพ้าด้านโลก เจื่องหนาน ฯ
- ๑ ซาดซาดข้างข้าแค้น เวยงา
 พานค่านอนฮ่มโฮง พัดนากัง
 หนัก ถอนแทนให้ภูซ ฮ้อย่าง
 หนักจักนัพดทำน เจ้าถุ่มพ้าด้านโลก อะเนกนอง ฯ
- ๑ แค่นัน ม่างม่างหน้าแณไทย หลิงคู
 เขากั ขายแคเฮียงฮอดกัณ แณมน้า
 หนัก ะบุเนอไค้มถ์เดา ถักค้อ
 นายถักค้อปุนเหล้า ถักถั่วแณ ฯ

๑ เทียนดำขาวท้าวฮุ่ง	ยายแพน
ชาจ๊ก กือหอนฮบฮาบรณ	ยาจ๋า
ขี้ยวว่า แณณอฮู่ถามกะคี่	โอยแพ่ง
บั้น นั๊กพอกพ้อมฝุ่งฮ้าย	บ๊วยพด

แมนเผื่อกำนัถนพอง	เถิกเื่อง
คั้งคั้งก้องเดียงฟ้า	ดั่งดม ๑
๑ พ่าง ๆ เหล็ดอมค้อนพอก	เหล็ดกุ่น
ชมสม ราวคาเรียวรีดว่า	รำย้อง
ผนผนง้าวเทียมพาย	เงือกแกว่ง
ยั้งยั้งร้างงาค้อม	ดีเส้น ๑
๑ เมื่อนั้นท้าวฮุ่ง ให้แต่งพ้อมเพ็งเกวณ ปะคับคั	
หวนพาย ขอแพนคำชวดรู	รู่ได้ ๑
๑ คำเคิบ ค้องหมุ่แย้เดียงถัน	โฮโฮ
เมือง ๆ พายเกี้ยวทวน	ทันท้า
หัวรดาพันเย็บคำ	อ้ายผ่อง
ร่นรือ เถ่าได้ฟ้าพันเข้า	รุ่มเค่ง ๑
๑ ไฟทองค้ำนคองหมุ่	พยาถน
ยบนย ราวเงินยางยาครุ	รั้งร้าง
เจ้ากั กุดระอาดำคนทวน	อ้ายไร
เจ้านั้น อู้กต่างอ้างคำเข้ม	รุ่มแรง ๑
๑ เมื่อนั้น โยโยร้างฟ้าฮ้วน	มวนมา
แถวทอง ทั้งร่นเย็บเบ้มแสง	ขอพ้อม
ร่นงาไค้อินทอง	งาโฮบ
เจ้าแทบไค้หวนพ้อม	รุ่มือ ๑
๑ คนเก่าเจ้าท้าวฮุ่ง	ฮุ่มพัน
เจ้ากั ขอพลเดินรู่เมือง	ฮู้ฮู้
ผัดตายดัมกอกกัน	คาไรว่
อ้ายคว่าง ขอฟาดร้างคัวคั่น	ร่นร่น ๑

๑ ลูกไฟพ้อมเพ็งเกื่อน	เกาแพง	๑ ยาบยาบม้าพ้อมหมื่น	ยั้งกง
ทั้งรุษะไรดิ้อ	ระพ้อม	พายเจื่องหนามข่มเดิม	เจยค้ำ
เพื่องพ้อมผู้ใจแรง	ชาญ	แถน ถ่มถ่มทั้งปิ่น	วางเคื่อง
แยงหมุ่ร้างเดินคว้าง	คัตถัง ๑	เมือกั้งบ้านคงทำน	แถนฉี ๑
๑ เจ้าลี้ถ้ำ (แถน) ด้วย ?	มาเมือว่าคั้งแล้ว	๑ หนักเห็นของข้าอ้ายง่า	เฮาหัด
ชนพายยังม่วนเมือ	ขรรคมคิน	แมนหนาดายชาคมา	โดยฮ้อย
เดินเดินร้างชนเพื่อง	วางผ่า	ผงทุลชนเมือบน	คุมมิด
พ้ำยว่น บ้านบ่อไค้โดยพ่าย	เลิงแถน ๑	แถนบ่อยั้งคั้ง	เบิกมา ๑
๑ ดว่าดว่า บ้องท้าวฮ้อย	เฮาหัด	๑ ขอระก๊อข้างเทียมพ่วง	(พายพอน)
คนคั้งแถนชาคมา	พินท้าว	ด้างาเราหัดขอทอง	กวนม้อง
แถนนี เคื่องใจเจ้าแถนลอ	คุมเคียด	ถอนดาว. ข้างบนดิน	พ้ำดั้น
น้าวเจื่องห้างชายแก้ว	หม่นคน ๑	ฮู้ฮู้พ้างทั้งม้า	มากหลาย ๑
๑ จัดหมุ่หน้ายกก่อน	โหดทาน	๑ หลายหลัดคั้งจ้าวง่า	แถนเรน
ผายชะดิ้อออระนึ่งเกียวกุรุ ?	ไฉ่เข้า	พายชวามันตุกฉี	วางเจ้า
แมนหนเจ้าคุม ๆ	ฮ้อยให้	เดินเดินร้างพายวัน	วางผ่า
เจ้าญี เขียนหมุ่เจ้าฝู่งก้า	กาคชน ๑	บ่าวญี. จ้ายันพ้อม	ฮู้มื่อ ๑
๑ ข้ายคว่างรวางขวางแถว่ง	คาวเมือข	๑ แถนเกือกฮู้ ข้ายคว่าง	พัตมา
ทั้งแถนเดิมตุกเจิง	เจยเข้า	แถงคชน ยังคั้งเพนหยุ่ค่น	ฮู้ฮ้อย
เฮาจัก กอขบะพ้อมทั้งเมือง	มวนผ่า	เขากี้ กวนเกาพ้อมแถนฉี	วางเบือ
เก้าไค้พ้ำพันคั้ง	ก้องเดิม ๑	(พลไฟ) ค้านพ้าวพ้าง	เลิงเจื่อง ๑
๑ ค้อมว่าแล้วฮ้ายเกื่อน	ชัตเลิง	๑ คำเคิบค้องขอแต่	กะจัดหนี
พ้างพายคับแผ่นนา	นงเฮา	ฮ่มฮ่มเขาขาดซึ่ง	เฮาข้าง
เจียงฮ้อก้าเจื่องหน	พันคาว	เมือง ๆ เทลอมคาวเขา	โฮมคว่าง
คาคแม่ข้างเทียมหอก	ฮุ่มแพง ๑	มันบ่อฮ้ำพัน (จ้าง)	โก้วขอ ๑

● ฟ่าง ๆ เหลื่อมคั่นพอก พอแสง
 ดำจางอนเกี้ยวหวาน (มา) หน้า
 นันท์ ไกวดาวต้องแฉนพอง พันชาด
 ดูป่อฮู้ว่า ชายเจ้าทองด้าน ลูกจอมเค็ดรีด ฯ

● เลือดหยาดขยับข้างเขี้ยว ขำคิน
 แรงว่า ขอมมีอยู่ทางสูง กุมขำ
 เปนแค่ ใจฉวนห้องหนนาง พนมระโลก
 กันว่า ป้าเทือนเมื่อฟ้า เด่ากอน ฯ

● เฮาบ่อ ได้โง่งฮู้ฮู้ร้อย แมนหนา
 เฮาจัก กองกันตายไยเดียว ดางแด้ว
 ด้วานางข้างแมนเต็ม อัมท่าว
 ประดาบจ้าววางไย ป่อหนา ฯ

● ด้ว่าด้ว่าเบื่องแฉนเกือก ฮุมพัน
 เทือนัน เลี้ยคนฮาวจากเจือง ใจกั ฯ

● ท้าวฮู้ฮู้ฮู้วางเกี้ยว พานคำ
 ผัดว่า ขนโหยะราดขอมมี มั่นเจ้า
 ขุนยาเจ้าเชียงทูน พดมาก
 ไยไยย้ายพดค้อ ฮาบมา ฯ

● ด้ว่าด้ว่าเบื่องฟ้าฮ้วน พังมา
 ทังแฉนเจิงดุกเต็ม เดยเข้า
 ไยยะรายฮ้อยมันเหลด ฮ่าปาก
 กัน ๆ เค้าหลายด้าน เลื่อกมา ฯ

● ผัดว่า ม้างหมู่เจ้าท้าวฮู้ พานคำ
 ผาดาหลายแบกเกิม กางเข้า
 ดวงกางไยแฉนถอ ผู้โหย
 ปะค้อฮ้อมกัฮ้อมข้าย ออกเดียง ฯ

● สะพู่ข้างเทียมพ่าง พิศหดอ ฯ
 เก๋ยันทองเทียมดองรู ไล่เข้า
 ทองงามเหลื่อมจำปี้ว ดูอาด
 คนท่าน เจ้าแผ่นฟ้าคุณท้าว ลูกแฉน ฯ

● ซาดซาดคั่นแฉนคาบ เจนคำ
 ผั้นของมาคังผ่น เคือนเก้า ฯ

● ท้าวฮู้ฮู้ ผ่านพื้นเมืองโหย ทงประกัน
 ไล่พานคำเกี้ยวมา ปาเข้า ฯ

● เจ้า ถอดตามกำกมเงือก คึงมือ
 เฮาจัก แฉงทันทางหมู่ถอ ดางแด้ว
 แฉนเต็มไยแฉงคอน ฮ้ายหาด
 ผัดผายม้างผัดฟ้า ฮ่วยคิน ฯ

● ไยไย ข้างจำฮ้อนขนฮ้อง แฉนเจิง
 ทังแฉงคอนไยลื้อ เดยเข้า
 ผงทุจันเมอบน มดมิด
 แมนคำด้านถอยพัง ฮมฮม ฯ

● ออระทิดเทียนแมนคิ้ว เค็มนา
 พายเจืองหานไยฮู้ เอาข้าง
 แค่นั้น มัวใจเจ้าแฉนถอ คุมเคียด
 ผัดกถาวม้างพดด้าน ลูกจอม ฯ

๑ ให้เหยียดถอยถึงท่าน แมนหลวง
ชื่อว่า คุมวางวายห่อนยอม เขาไว้ ๑

๑ ตอนว่า บ้านบ่อได้ช้อยบ้วน เป็นนั่วมากแล้ว
ไฮไฮ ชาวเชียงเชยถึงทอง ได้เข้า
ตีพายแก้วเกาชน แดนเลือก
ทำ บั้วผู้ จรรมน.หง้า หมั้นแกว ๑

๑ ขอฟาดไค้คัหมวก แดนเจิง
ทะแนว นือถวานเกแถว่งดาว พันกิง
แมนผู้ กทางนา นองเลือก
บ่ออยู่ กัดนคังเชื่องค้อน พอกขาว ๑

๑ เจ้ามาดฟ้าคุมหมื่น เติงเต็ม
แถวทอง ยอชอคำเกียวกู ชึงเจ้า ๑

๑ แดนเลือกถันถุกถัก แถวทอง
เติงเต็มผายผ่าหาน ทานช้าง
ชะบนหน้าโลมควน ทำกิง
เจียดหอจางแกงถัก แดนเจิง ๑

๑ กูญ ลูกมิงด้างด้านท่ง เชียงเชยแท้แล้ว
เมืองๆ ยอชอคำเกียวกู เชยฮอง
เลยคำต้องแดนเต็ม ดัมทำว
ฟ้าช้วนบ้องพลด้าน ถ่วงมา ๑

๑ แดนถอ เลยอว้ายช้างคุมหมื่น คายัน
ชมชม ชาวเชียงเชยบ่าวเขน? ยอได้
ชะพันพ้อมถ่วงมะเหิง ข้ายหวด
จิมคัจางชนชื้อ แดนจัว ๑

๑ ชาดชาดช้างท้าวฮุ่ง ตัพาย
ผู้มวนมาคังคิน จักจัว
คนตายถันคองกัน คาไขว่
เลือกทุ่มถันนาคว้าง ฟาแดง ๑

๑ ชาวพายมคายัน เลยได้
เถาไล่ฟ้าไล่ช้าง ช้อยชน ๑

๑ แดนผู้บ่าวเบื่องเจ้า ยินแคน
ผู้มวนพดเยิมวอน มาช้อม
แมนกั กุมเอาได้ชุนทอง ทำกิง
ชาพันชองจุมพ้อม เผ่าเคียว ๑

๑ ลูกมิงดัมถวัก ในนา
คังงานถ.เคียวมาคดาว เติงหย้า
มาไททำวเงินยาง พอยเคียด
เจ้าดุ่มฟ้าพันช้าง ผ่าผาย ๑

๑ เหยียดคุมหมื่นเมืองฮอน ดัดถัง
แมนหนาถาย.เดือนกง กางเจ้า ๑

๑ เติงแซกฮ้องฮุ่มฮาบ แถนัว
ผู้กั กอนกันตายถันคอง นากว้าง
แถวทองเบื่องชอคำ เจียดแกว่ง
ทั้งแผ่นพนาถัม เล็ดคหนอง ๑

๑ ผู้แห่งเหง้าคำเคื่อง หถานฮาว
ตัพายดุ่มเชื่อนอง ไล่เจ้า
บั้งยังช้างแองคอง บัวเลือก
แมนมากเค้าฮุ่มได้ เกือนเกา ๑

๑ ท้าวนอกฟ้าพันย้อย	กวางแก	นับแต่บุรีพ้อมพดแมน	เกาคัว
เบิ่งขุนชนหมั่งตอ	เคยค้ำ	กิดคัง น้างขันคางัน	คังฝาย ๑
ชรบองหน้าโถมงาม	คำเคื่อง	๑ แต้นัน คอนถอดจ้าวคมก่อง	กอยแส
ค้ำนโอดอ้างคังจ้าว	เงือกกาง ๑	หิวเคยชวนโพคมือ	แมนได้
๑ หนักเห็นองช้างชัวด	มวนมัน	แองคชนดัมเมื่อพม	พ้อมพ้อ
มันดอยเดินลักแณ	ถองช้าง	ท้าวฮ่ง ให้หาน้องยินย้อย	เกียคไน ๑
เยี้ยคำถมแณเดิม	เคยได้	๑ คังคังเทำร้างฮ้อย	ชบฉี
คนท้าน เจ้ากัวด้อยท้าวฮ่ง	เฮื่องหาน ๑	คนโคยหาหย่อนกัว	คำข่าน
๑ ออระม้อยเนืองนถ้าว	แณฉี	แมนฮุ่มช้างฮ้องชวน	แควนฮ้อง
มันกั เฮียงพายตดเคื่องเคา	คางฮ้อง	เขาฮายได้ฮ้องท้าว	เกือนเพง ๑
ฮายำค้องหิวใจ	จักขาด	๑ น้องมิงง้อมเดี้ยฮัว	โนนา
เจ็บแสบหน้องคังข้า	ชากบั้น ๑	เดี้ยคังแพงเมื่อศ	ฉันค้อย
๑ แต้นัน เจ้ามาดฟ้าลงเย็น ๑	ฮายำ	แมนเฮื่องฮ้อมโฮเดียง	ทุกปาก
เรากั ฝั้นกันเมื่อฮุ่มเวียง	ทังฟ้าว	เด็กโหยฮ้อมหลังหน้า	ฮูปาย ๑
ฮาวถ้ำค้ำนคำตาย	เค็งจ่า	๑ ท้าวฮวยหน้าเดินบ้าว	ทุกพาย
ได้ว่า น้าวแผ่นฟ้าลงลุ่ม	เปนมัว ๑	เฮาลัก กองกันคายไฮ่เดี้ยว	ดางแดง
๑ ให้บ้าวเขียนฝุ่งเคื่อง	ปะคับคั	ด้ามมะเฮี่ยงไค้พายแพง	เกาฉ่า
ฮ่มฮ่ม แมนหิวเขี้ยวชอดกัณ	กางเข้	แณบ่อฮัวโฮมร้าง	พาบชน ๑
ดองชวนันคังควน	ท้าวแตก	๑ เซชวนช้างหิวแส	หนักเห็นฮ้อย
คนมากเก้าคองค้าย	คังนา ๑	จ้าวบ้ายข้าแณดัม	ด่ม่ายเดี้ย ๑
๑ เมือง ๑ เหลดอมทาวแ	คำคาค	๑ คูฮ้องพันแมนฮีบ	กุมเฮา
ได้ว่า ดงจากฟ้าขุนฮ้อง	เมื่อแณ ๑	เดี้ยด้ามมะเฮี่ยงเพื่อใจ	จงก้า
๑ ปะคับหอกกัคัคัค	ชวยหลัง ๑	๑ แต้นัน ขุนเยี้ยไค้พายมา	มีหย่อน
แณแณจันจันมี	ฮ้อง	กุกัก เมียนชวชนเมื่อฟ้า	ไฮ่เดี้ยว ๑

๑ ชาติชาติข้างกายย่าน	นครขวาง	เขาก็ ยวงไฟตั้งฟ้ายเค	โดยฮับ
ฮ่มฮ่ม ชาวคอยกองดังดา	เมือบ้าน	ฮับท่าน เจ้าหมื่นม้าวเพาแล้ว	ดวคนชน ๑
เขาก็ จงใจเจ้าเงินยาง	ให้ฮู่	๑ คักแก ถมถัมพ้าหม้อยหยาด	คองประกาย
ข้าเกอนถันตงดุ่ม	เดียนทาง ๑	ฮอระซอน เดียงนางมนค้อยตาม	ดองน้อง
๑ พุงพุงเถียนไม้ทอด	ท้าวแหลม	เมือว่า จอมหัวดำเมืองแมน	มาด่อน ถันนั
ยอหินเต็งฮ่อมทาง	ทันฮ้าย	หนแห่งห้องตุงบ้า	คังโค ๑
คอนคอนหว้ายคองแซม	ฮันตัง	๑ ฮู้ว่า พ้าฮ้วนฮ้อฮบฮาม	นครขวาง แดลือ
กายท่งกวางฮันร้าง	ฮับแสง ๑	แคนคองใจฮู้ดว	ฮบเข้า
๑ ตุงมิงพ้าวหน้จาก	พิตเวียง	เทพแก้วนางแมน	ชานชอบ
ดองแพงพอยฮู่เมือง	ใจม้าง	ตุงท่าน ข้ามบ้าไม้หน้ไฟ	พิตเวียง ๑
ฝืนคัวเขียนวางเวียง	ไ้วเป้า	๑ จักหยักท้าวฮอด	เยี่ยวเหิง
เมือเพ็ง ข้างนอกพ้าฮันฮ้อ	จอมจิง ๑	กัจจ วางเซียงเซยเป้าเดย	ฮามด้าง
๑ เดยเหล้าหล้างเมืองมิง	ฮกหนาม	ปาน ๑ ฮบเพ็งเพยงปานถ่าน	๑ เดยหนัก
แถวทองดะวังหม่หนุ	แทนเจ้า	เพาะว่า เดยบ่าดแก้วทงน้อง	พากพด ๑
คอนคอนเท้าทางเทียว	เถิงราช	๑ ฮนึ่ง เดยพัฒมคายแต่	คุมวาง
ฝูงไฟพ้ามัวให้	คังเวียง ๑	ดองชาแปนพิคัง	เผื่อฮ้อย
๑ กวาดไฟเข้าเมืองไทย	โนปะกัน	นางนูนโออาฮม	ฮ้อนดวาค
แมนก็ กือพายโดยกถาวเฮา	เจื่องเจ้า	เมือเพื่อนได้คักด้อย	เผื่อฮ้อย หยุไถด ๑
คัก ถอยแสงพ้าวดัมพตัน	ทังพัง	๑ เวรพากท้าวยามฮาด	กางพด เพื่อนหุ้น
เจ้าหมื่นม้าวเมือแทน	นางเพือ ๑	เขาก็ ไชคองโดยคังดอ	ดงช้า
๑ เขาจิง แก่เคื่องร้างไปอาบ	มาโฮง	ฮือจัก คนแนนเก้าตุงดง	ฮบฮาม
นุเนอคังยเจอง	ปุนคาน	เขาฮับ ไร่ดัดฮอดดอง	ด้อยทอง ๑

๑ แร่งว่าเฮาตามแล้ว ทลายซุนเขาพำมวน กับทั้ง ดีไธ้อยไธมงาม เวนมอม เจ้าหมื่นม้าวปุนห้าม	กินหุเย็นใจก็เ ดุนท้าว คำหยาด บ่อพัง ๑	๑ ผ่อคฺ ใโย้งข้างฟ้าช้วน เดินเดินพายแวกเวียง เมื่อนั้น พระบาทเจ้าพอยเคียด เอนเลี้ยงตุงกล่าวแรง	เหลือนาหุ่นเยอ วังด้อม กิดใน คำก้า ๑
๑ แร่งจัก ขี้ยาควาเขาคุม ทั้งเมืองมัวหุค้อม เขากั ทวนคำซนเถิงเถน ไธ้อยค้ำพุดค้อ	ตายมวน เค็งไม้ ควนออก แ่งมา ๑	๑ ขอยว่า มาดั่งเนื้อทานทอด หวังจัก แทนเชียงทองยาตรู ควนที่ ตาคนไธเถิงตุง เคยเจ้าให้กัถ่วงอ้อมทงอัว	เกือกา ซึ่งบัน ได้ซาม นางซิม อ้อม ๑
๑ ประคัมไฟฟ้าทุกชอก ชาวคาเขี้ยวชวดง ดงแต่ คันชอยคาวคุมวาง เผื่อน้องมัวหม้อม	ชันตง ซ้ายชง ทากาด หุเหงา ๑	๑ เฮากัมาผาบ ม้างลุ่มฟ้าผัวชวย แมนหลายเหลือนทงนา เฮากั ผันพลค้อเคิมแสง น้องท่าน เจ้าค้อข้างปางน	คุมวาง ว่าเนอ นงเต้า ชอยยาก จึงแล้ว เค็งจมน ๑
๑ แค้นนี้ เจ้าผาดร้างไธ้อย แพนทองเอื้องเผ่นา เลี้ยงอ้อเพิงตมดิน เปนคัง ไฟมากแพแสงน้า	ฮบผี ทุกค่าน ฟ้าแตก ทอดหาย ๑	๑ เมียนพากท้าวทั้งแ่ง ฮมฮมเขาดวงคชย พิมมะบานฮู้ฮันแสง เม็งหนึ่ง เถิงป่าฟ้าวเชียงถ่าน	โฮยแสง คงถ่าน เฮวฮับ คำจวน ๑
๑ เจ้าแยกร้างยังชื้อ เฮียงพายพับจอตเขา นางมุนฮ้อนฮมทวง ชดเนตรบ้อยผืนผ้า	โฮงขวาง เผื่อน้อย ชอระนาค หุวอน ๑	๑ ผ่อคฺ ชอระทับฟ้าบดฮ่ม มันกั ทวนคำเมืออาถั่วตุง ผูนางพ้อมพักพัง แมนหมื่นฮ้อยฮุมฮาบ	นครขวาง ทังน้ำ เย็นหุ หาดนเจือ ๑
๑ ดีแก่ ตมถวาดไม้ค้อช้า คังแพงนอนเลื้อเพียง พอนเมื่อ กระจกเงาแดงไธ เจ้าหมื่นม้าวคดาแทน	แกมคาน เทียมท้าว แล้วตุง มาเคิน ๑	๑ เบองพอกพ้องพายเพือน แพนทองเหลือนทงนา อฮมฮ้อนในทวง แก้วแก่นงอ้อมทงอัว	หุนมัง เนื่องฮ้อม จักแตก ทอดแสง ๑

● เขาก็ให้ยู่ทั่วซดนคร คนนั้น เต็มเขื่อนทองหมัน พอที่ บุปผาแก้วทนต์ เลยดวด ให้ถั่วถั่วถั่วถึงท่าน	นองโหด ท่งไม้ อ้ายเจื่อง นาง มิ่ง ๑	● ทันทิ พระพาคพันด้านมาด ดาวงามประดับยานทอง	เมืองทวาย มั่งจ้าง ๑
● เบื้องปากชั้นข้างแดง พอที่ เจื่องววยเฉียงดุกเมย งูก็ อาสนธ-นในใจ ง้อมมวนเจ้าหิวให้	แนวจอม เปนร้อย จกแตก หอดแสง ๑	● ชาติราชวังเชียงเชือน เหน็บกันตัว เพิงใจเพียงช่อน ไก่อของหน้าฝูงก้า	เบ็งมัน เคยแจ้ว ห้างเคื่อง เก้งไฟ ๑
● กำแจกคังป่าไผ่ ปุ่นคำเบงกล่าวถอง วางผีเสื้อเมืองหลวง มีมั่งท้าวเดยชั่ว	พลัดกำ ถึงดำ เยี่ยวท่าน ฮามเอียน ม่อฮู้ ๑	● เขา จักโถมพายเมี้ยนมัวเมื่อ ผิดว่า เนื่อห้อยนครฟ้า	เปนไฟ เพี้ยนพม ๑
● ให้ยู่แพ้ชาดอด ดูเยียร ขวงบุญบาให้ชู แม่มิ่ง ราชเมียนคนนง น้ำหากให้หาท้าว	ถอยคั้น มาบ้าน นิทรเน้ง ข้าแคง ๑	● ออระม่อนหัวกำดาบ ชื่อว่า พดเม่นเหล็กช็อคอยถาง เจื่องแดงชาคนทวน เตียมฟางชั้นเขาร้อย	ฮางเซ่ง เมือฟ้า แทนแท้ ไช่ดื้อ ๑
● ให้ยู่แพ้ชาดอด ดูเยียร ขวงบุญบาให้ชู แม่มิ่ง ราชเมียนคนนง น้ำหากให้หาท้าว	ถอยคั้น มาบ้าน นิทรเน้ง ข้าแคง ๑	● ให้แผ่นผ้าผืนหลาก ออระชนจกแจกไป ฮมฮมพ้อมทั้งมวน แพงมาดเจ้ายายให้	ขวยยัง ดาถ้วน ทุกเคื่อง คู่คน ๑
● คีแก่ ถมเบ็งเบองเหม้อยหยาด ขอยเป็นพันเยอ หิวแสงหลัวชัวยาม ฟั้งยีน เซนๆเค้าฮันเดียง คีแก่ ข้างหยากหย้าควานบ่อน	ในผ้า กั๊วฮัน ชู้ตัว ๑	● บัดนี้จกถั่วถั่ว ถึงอ้ายเจื่องเจ้าข้างเผือก ง่าฮี้ พายนันหมื่นตัว มันก็ ยินเคนคังชายดียว เยี่ยวว่า ได้ผาดองผีฟ้า	เอาเต้า แมนยาด เกือกจม ๑
● ผ่อดู ถักถักผ้าเชื่องช่อ คีคาน เนาะเซียงทองหยกคอง คีคคุดคานหลวนคัง ให้เจือกข้างคัวก้า	เซียวนิน พันเยอ คนไช้ คำเคื่อง กล่าวมัน ๑	● หนักเนืองข้างมวนหมู่ ฝูงนัง งามนเจียมแต่จอม เขาก็ คาพท้าว จ้องทาน ผิดว่า ไค้แผนฟ้าเมือฮัน	สามพัน มันไฉ้ คางนัน ดู่ดวรรค์ ๑

● เสวฮีบไ้ทั้นชื่อ ลำมะเยียว
พวยมัน มึงวามหมื่นตัว เอาเข้า
ตุงก็ อาสนคั้งขุนเคียว แม่นยา
ค้ายัดแห่งคองท้าว รชคณา ฯ

● จั้ววา พักมั้งชื่อ ยาเข้าน ก็ถึง
คาพลกือไฟพาง เติมเจ้า
แองเลือนจ้านางจอม กัแม่ ก็ถึง
ฮักตูกให้ฮามเจ้า ชูวัน ฯ

● เจ๋มแต่ ฮู้ว วฮียมาฮอด เงินยาง
เหลื่อใจคุชุน นอนให้
หามเค็ก็นางเม้ง กัแม่ ก็ถึง
เขียนไฟฟ้าหนผ้าย เรียงเคื่อ ฯ

● บัดนี้ บาเจ้าเง้าเจ้านึงใจ จักแตก
เฮาจัก คาพลหาดังคั้น เขาคัน
พอยที่ การกุดคองเวรา ฮ้อนฮอด
แทงว่า เขาค้อฮางพ้อมคว้าง จอมวนก็เค ฯ

● เร่งไ้ญผู้ผดคอง คี้อย่ง
ดังแม่เจ้าฮันถัน หยู่เย็น กอนเถน ฯ

● กำเนิดนี้เนแผน โดกแม่เฮย
เวียนไ้ ในสงสารหลักกัม รือไ้ ฯ

● คันหา ละคาบเล ด้วยาหลัก หลงบุญ แม่เฮย
ชกให้ กากันลงคั้งเวียว ปางน
ขามเมือ แดงดกเจ้าพลตง พ้อมฮ้วน วันนั้น
ฮึงเล้า ละคาบไ้คู้ชา พำมุน ฯ

● อันหนึ่ง แม่หย่าฮ้อนสมค้วน โดยกัม ลูกแต้ว
สมสม เดียนางจอมค้อยวอน เจื่องเจ้า
ตุงคั้ง แม่นหลายก้ามเหลื่อนา ด้านคิ้ว
วอนท้านพาด ข้ามปากกว้างคั้นลู่ เงินยาง กอนเถน ฯ

● ดังนั้นเบนคั้ง เจ้าฮอดเดียนเลตงยัง ขมใน
แม่แต้ว
เซมเซม รดทาชุนไหล เหลื่อผ้า
นางมุนถ้อยใจจง แฉนมาก
รชเหนียวเจ้าเมือพ้อม พำคู ฯ

● เจื่องวากหน้าชานขอบ ดามนาง
ฮันจัก ไ้ดลคความ เหม่งคาย ดางเล็ด
หลึงเห็น แม่นกานข้างหลายคื่อ คับทง
หันหันเค้านากว้าง คั้งเพน ฯ

● แค่นั้น ผู้ก่งท้าวพอยเคียด คี้อยู่
มีฮ้างว่าบาจอม ไ้ดลคแนบฮ้อน ชนข้าง นันถื่อ
สมสมกันไ้ใจ จักแตก
เจ้าโลกก้ามเมือเลื่อ หลอบแคง ฯ

● พระพุเื้อเออมไ้ อิงมุน
ดองแพงเมือองดูแมน เทียนท้าว
บุญสูงด้อยดองนาง นอนพ่าง
ผ่านแนบน้ำวปุ่นเกอ สงคั่นอง ฯ

● อันว่า ฮ้อาแพงแก๊วกัมมา แมนหลื่อ กุน
ชอบที่ เฮาถองข้างเขียวเค้า ดังคั้น ฯ

๑ เทือนบ่ออย่างได้คำวหน คั้นคอบด้านนางง่ายแล้ว
 คุ้งจัก แม่นมาชบชาบเฮา ชนร้าง
 ดอนจัก กววยแฉงคองตามใจ ชันเคียด จึงแล้ว
 ชันจัก ม้างเพือนแพ้ฮอยฮู้ บ่อดอนแฉรานา

● แคนั้นเจ้าเหยียดค้อยกอยดัง ด้านนาง
 สมสมรดเนตรนอง ในผ้า
 รือจัก งามดูให้เจินคิง คุ้งยาก
 ขอแก่พระพ่อ เจ้าดุ่มฟ้าพันเมียน เมื่อเห็น ๑

● เจ้าปากคั่นโถมดุม ทุกนาง
 ดมยอยเย็นดวงบน กักไค้
 เคื่อนจอนแจ้งรังดิ เชื่องโลก
 นางหากให้เทียมท้าว เขี้ยวฉวน ๑

● สุดโลดด้านอนนึ่ง นิทรา
 คอนคองหัดบร้อยาม ในผ้า
 แม่งนึ่งผั้นว่า รดท้านาบางบิน บกขาด
 คัวหย่นาเนาบ้า แก่คม ๑

● ผั้นว่า นากราชันเท็งแท่น สถานทอง
 ชะสา เชื่องหอนคำห่มตัว เต็มห้อง
 ผั้นว่า กองหลวงเทียนคนคี่ เคนป่าว
 เดียงงันนั้เท้าทั้งคอง หากดัง ๑

● ผั้นว่า ผาค้าวค้ำทับแผ่น นครขวาง
 เค็งเค็งหักแม่เปน ทูกด้าน
 ผั้นว่า สมสมฮ้อยเวียงทอง คึงใหม่
 ปุนแ่งไม้เปนเดือก ปานผาง ๑

● ผั้นว่า รวงเร้งจ้าวคัมราว แฉเผือก
 หลุดจากค้ำคัมร่อน ราวดะเค้น ๑

● ผั้นว่า นางมุนยั้งรอนมา ไก่แชน
 ควนคำด้านลงวทั้น แคไฟ ๑

● ผั้นว่า เดือใหญ่ เจ้าคาบร้างแก้เก็ด พานคำ
 คัวหลวงคางคั้นเคง คักฟ้า

ผั้นว่า กาแพงด้อมเวียงหลวง ขอนท้าว
 ค้ายไฟฟ้า ทูชอบ พักหนี ๑

● ผั้นว่า นงกาจันเท็งแท่น เราชง
 บงพิตานม่านลาย ดะไค้

ผั้นว่า ดำเนนเกี้ยวฉวนนาง เทวโลก
 ลาวถ้องด้อมแฝงเผ้า แทนทอง ๑

● ผั้นว่า พระบาทย้องเมื่อน่าย เมื่แถน
 ระเบอบนั้งแด เด็งรู้

ผั้นว่า เมื่ชมนร่อนนางฉวรศักดิ์ เทวโลก
 ทูกทวยฮู้หุมเจ้า ชื่นชม ๑

● ผั้นว่า มีโชคซ้ำได้ผ่าน เมืองดวง
 สมสมเราฮ้อยเยย ยิงพ้อม

ผั้นว่า นาคอินคี่เต้าทองเฮา เมื่อแท่น
 ปะคับนั้งด้อมผั้นกว้าง ม่านคำ ๑

● ผั้นว่า ชื่นแอนม้าเบบั้น บินบน
 ทยานเมือแฝงฝ้ายเมือง นครไท้

ผั้นว่า ไปเดินด้าวดาวะคิง ดะคองทืบ
 ผดผ่อแผ้วคองฟ้า ชู่แดน ๑

● แคนั้น เจ้ายี้ค้ำคัมคั้น กะรังผั้น
 นางแมนไออะฮ้อย ในห้อง

● ผั้นว่า ดักคองท้าวทองเมือง มานอก
 ค้อนฟาคค้องพลค้อ แต่งาย ๑

● แค้นนี้ เจ้าบอกให้พลพวก จักคว
 สอนควายหกหมื่นตัว ปุณชา
 เทไปวันทุกตัว ปุณแจก
 เสาจัก เดย ไฟฟ้าคงถ้วน คู่คน ฯ

● เจ้าเขี่ยกถ้อยกอยกถั่ว พิมมะบาน
 มึงไป ฝูงคำดาได้ด้อม ? แกมด้า
 พระพานพ้อมเงินยวง ชาวปาก
 ประดับแต่งแล้วดมด้า ได้แกง ฯ

● เจ้าจวางหน้าค้ำหน้ นาย ฮ้อน
 ฝูงจ้งรากัน แปะฮาฮามหม่นถัน แดงไต้
 ยนย่นยัยยอสุรา ปุณแจก
 จักบ่าวให้กินพ้อม พ้อมวน ฯ

● ชาดชาดเค้าเดินข่วง เอือนหลวง
 ผลควนเมินผ่อตุ ทุกค้าย ฯ

● เจ้าว่า ให้ เถ่งพ้อมคำแจก ชาวแดน
 ราชายยันทาน คนก้า
 ชาวเขี้ยวเนอเหวนแพง ควนคำ
 ผ้าหตากเหลื่อมถายถ้วน เทถ่มัน ฯ

● ประดับเคื่องยั้งเมี้ยนหม้ โยชา
 ดนกรมเขากถั่วตาย คางเจ้า
 โฮโฮก้องโฮงทอง ทุกปาก
 ค้ายแค่ตัวถักถักแล้ว รุ่คน ฯ

● ให้แจกตั้งพาหมาก ไคคำ
 จันปุนลมได้ด้อม แฉ่นแก้ว
 มุญเขื่องเจ้าทั้งหลาย แฉ้วจ้ง
 พระพ้อมพ้อมถากถ้าว เดืองจ ฯ

● พระพ้อมพ้อมควนคาคด เคียนปะโคน
 แกวแกวเดยแดงปุน ไปดั่ง
 มวนนาพ้อมเกิงกู ดั่งเค้าง
 คั่งคั่งมาท้าวบือ ชัดตาม ฯ

● เดือนๆ พุด้านมาด เมืองทวาย
 ตางงามประดับหอกกง ทางด้าง
 แม่นว่า แม่นลงเค้าหลายกือ พ้อมช้วนกิด
 เสาจ้ง ชาดบชาจ้งอ จ้งมื่อ ฯ

● ชาดชาดพ้อมพายขึ้น ถ้ามะเขี้ยว
 โฮโฮเลียงฮั่นทอง ดังก้อง
 เลิน ถิ่น บองถ้ามะเหง อ้ายหาด
 เชาบ่อหม้อมชมช้อง รุ่คน ฯ

● ผัดค้อข้างชนก่อน พานคำ
 คุจัก เมื่อเมื่องบนก่อนเจือง ใจก้า
 พางคำค้าวพุง ยินเคียด
 หมายช้วนห้องนางฟ้า ก่อนเจือง

● ภูไซ่ท้าวคำเคื่อง หลานอาว
 เลินๆ พายแกว่งกะดิง ดังก้อง
 โฉนคานท้าวถนคณ อ้ายชู้
 ถอนเด็กข้างงาค้อม เคื่องคำ ฯ

● เพื่อๆ แด้พ้อมพ้อ ไหลมวน
 ถ้าถ้ามือเงือกดาว กำคำ ฯ

● ผ่อกุ เด็กกุ่มตันคับแผ่น นครประกัน
 ดาวพวย แทนคำควนค้อยจา จอมเจ้า

มีข่างว่าเขาจัก วางพงด้เืองวงดำ ประเ้าเี้ยวรีอ
 ควนแบ่งไว้ด้องเจ้า ดับเมือง บ่อนัน ฯ

● เมื่อนัน พระราชผู้กัศรอม ฐานคัก
 คุกัง แมนมวนสขสขบเฮา ชุมฮัย
 เรือเยยะ ขวงหลาดนคั้นเคินเฮา ข้ามเคอน คั้นเคิน
 เฮาแม่ ข้ามป่าไม้เมือพ้อม พ้ามวน ฯ

● พดเพือนด้อมด้านคัว เต็มแสง น้แดง
 ด้กั เขาคำเมือกถั่วถุง ทังบ้ำ กูแด้
 งามข้าว แพงแสงน้อยด้ดา จ้อมม่วน กูพัน
 กถั่วพู้นงหน้า ชูนาง ฯ

● บัดัน อับปะโรกฮัฮันสมคัวน เปนเวร หนแดง
 กูจัก เมือเมืองบนบอกลง เ็งเง้น
 ด้เกียรตเท่าดาวะดิงด้ ควงเทพ
 น้องจกชนด้ฟ้าปางน บ่อยอม ฯ

● ท่อว่า คักพู้พ้อมเกิต บุญกัม
 ว่าจัก กอยใจเจ็บแต่ไกล กอยด้ง
 ด้ฮับ เขียวเมือไหว้จ้อมใจ ฮู้ข่าง เฮาเคิน
 แด้เจ้า เมียนเคื่องซ้องคนท้าว ฝากนาง ฯ

● ย่าวๆ หน้ให้ด้กั
 ทังฮาวพวงค้อยคั้น ทังหมัฮน

ทะแนวเอนนายมือ ช้ายฮ่ง
 เขาวราชผู้คังค้อม ค้อยคั้น ฯ

● ผัดมื่อฮันทังตอง คำเคื่อง
 งามข้าวช้ายนงหน้า เื่องเมืองแต่เนอ ฯ

● เต็มว่าหาก พังทอกก้าด้านคัว เต็มแสงน้แดง
 เขายัง ผันกันมาคังชาย ไหลแดง
 ดอนจัก ไกวดาวค้องแมนมวน เมียนขาว
 การท้อฮันเชื้อเจ้า หากเห็น ฯ

● พอจัก เมือฮานาใจไค่ กระเดิดดา
 เรือเยยะ ขวงพวยเมือหุ่ยฮัน ค้อมเกล้า
 ด้นัน บุคตาให้ทิวคอม เื่องหอก
 กอดพระ เจ้าแผ่นหล้ายมย้อย ย่าวไหล ฯ

● พระบาท เมียนด้องฮัยกอยกอด กุมาร
 มือทวยทวงทอดคั้น เื่องกน
 ฮวนๆ ฮันเต็งใจ จักแตก
 เขอนปันหน้าเหตียวดัง ฮาวพวง ฯ

● เื่องแจกเมียนเมือตัง ด้องดี กอนเนอ
 บุญขวงยังค้อยคั้น เห็นหน้า
 ซดทีย้อยยมดา ให้ฮ่ง
 ด้ค้อย กุนก้าพากุให้ ฮอดเฮ็ดน แต่เนอ ฯ

● ด้นัน เื่องนๆ ข้างแด้พาก ภูบาด
 แสงเื่องนเดยทอดคน เื่องข้าง
 ขอนขอนแก่นเื่องเวียง ว่างจอด
 เฮาแม่ เจ้าโลกกว้างกอยกั้น ค้อยคั้น ฯ

● แค้นนี้ เพลงมากให้ฉันเด็ด คาไหล	บาคานเจ้าเงินยาง	ชนชั้น
หรือจัก ฝนตกจากเงื้อม	เจ้าจัก พันที่ย้ายชอมขึ้น	ผู้ดรรค์ ๑
นางมุนฮ้อนปานไฟ	● ขึ้นฮันร้างฟ้าฮ้วน	มวนมา พันเขล
เมียนหมู่ เข้าป่าไม้เขียดให้	ตามมะเขียวยางผ่าโหม	ไต่ รั้ว
● แค้นนี้ ไยไยร้างฟ้าฮ้วน	เม่นเดือนฉันทยอขาว	คำเคิบ
แพนบวบชื้อเหลือง	เจ้าเขยเขอนดินด้าน	ดมัยแสง ๑
เมื่อนั้น เร่งโหมเจ้าพานคำ	● กวนแยกข้างรัชชื้อ	ฮุนเฮา
ยังทอ เห็นบ่าวน้อยค้อมหมื่น	เดียดังแพงเก็งเมือง	พันพ้อง
● ผ่องๆ เดือนๆ ฟันเก่าคิ้ว	แค้นนี้ ตูเบาเบองบาเงื่อง	จอมราช
ขายกันมาแต่เต็ม	แมนเฮ้งฮ้องเดียงท้าว	ไห่หา ๑
ชะบองนวยยอขาว	● ไฟทองดัมตะเคื่อง	เค็มหา
เจ้าเขยย้ายขวงจ้าว	เดินๆ พายฮ้อนดอง	ไต่ค้อง
● ดว่าๆ เบองฟ้าฮ้วน	เมืองๆ เหลดอมางอน	คำคาด
หยชน ยอคันคำดวดแทง	เหง้า แก่นไต้ทวนค้อง	ด่งหวน ๑
แถวทองเจ้าเรียงคง	● ดว่าๆ เก้าฮ้ายหาก	เกาพัน
รอร่มร้างคักไค	แมนคายกองดั่งรอน	เราบ้ำ
● ให้เหยียดหน้ายังรื้อ	ด้อมนั้นผู้บาททอง	ท้าวหนุ่ม
มันดเวงพิลฟุ้งดอง	จ้าวเจียดข้าแดนเถ้า	ถิกเถิด ๑
ทั้งหลายคานคองพยา	● กะจัตจากข้างดงดุ่ม	เคยเฟือ
บ่าวขี้เงอขาวดั่ง	กุน คนเซ่งเจื่องแก่นชาย	จิงแจ้ง
● ถูกมือเจ้าฟ้าต่อ	แค้นนี้ เขาผ่นพัน (เหล็ดม้อ)	มัยฮ้อน
ไหลพวยตามหมู่หลดง	ด้นจุ้คำค่อน้ำ	ยังผ่าบ ๑
จอมไท้ ไต้ชาม		
ดงควม		
ฮุ้งผัด ๑		
พังมา		
หลดยถ้อง		
กุนหมู่		
ทกพัน ๑		
คายน		
ขางขว้า ๑		
เค็งฮอ		
แกว่งไกว		
เฮื่องเดียง		
กะรันร้าง		
พอยเคียด		
เบียบแสง ๑		
ทุนบั้ง		
เก็งเนอ		
ฟ้าฮ้วน		
แต่งงาม ๑		
กงพาน		
หลดยเข้า		

● ฝูงหนึ่ง ชู้ซ่อนน้ำเป็นปึก บินบน
 กุมอาวพายเก็บแฮง เดยได้
 คนแข่ง.มียนจมนวน ละคาบ
 เปนคัง ฟันคำว้อเดยซ้ำ จ่มวัง ฯ

● ฝูงเผาท้าวทวนค้อ คายัน
 คนแข่งยังแปลพัน พายค้าง
 เฮาจัก ผืนมือให้เรา (จาม เช็ดหลอด)
 ฮานี้ ยังแค่ซ้ำถามช่วย เคื่องคำ ฯ

● ผ่อกุ อาระทักกันทางท่ง ดินผง
 แม่นละหน้เจ้ากัน มาฮ้อม ฯ

● คินว่า เมียนคาบแล้วเฮาเกิด เปนดี
 คำกัณทอโย ยะฮ้อง
 ปานนี้ เทพิดาวคงล่อรรค ฝายผ้อ เฮาแล้ว
 นางนาต ้องเมืองฟ้า หยุ่คอง ฯ

● เฮเฮ็บ เข้าค้อข้างซ้ำซ้ำ หัวพาย
 แถวทอง ค้าดาวแซแซกทาน เดียงก้า
 ทังหลายหลั่นยินดี ชมชื่น
 ประดับแต่งแล้วดีค้อง คาคยาม ฯ

● ฮันฮันซ้ำท้าวฮ่ง เฮื่องทาน
 ไทพุดบ่ฮักกั ฮันฮ้อง
 ฝิมมะบานถันแมนโถม โดผ่า
 ซ้ายหาได้พายเจ้า ช่มชน ฯ

● เบองพวกันฮ้อยฝูงหมู่ นายเขื่อน
 ขุนดวงเง็ก่อนเจือง ใจก้า
 คัชนข้างแมนเฮื่อง คาทอก
 งาเงือกโขกโขกเบื่อง ดังแสง ฯ

● ถองถักเก่าคาทอก เจ็ดไท
 มั่นก็ แวงดาวถอยหมู่หลวง หลุยกัน ฯ

● ฝูงเพือนพ้อมคาทอก เจ็ดไท
 ยายยังพลแควดฮุ่ม เขาเจ้า
 เขาก็ ก่อเจ้างเจ้าเงินยาง มนุดโลก
 แมนเจอนฮ้อมวังเจ้า ทยุ่โก๊ะ ฯ

● ฮื้อฮื้อเค้าแมนเล้ง ฮุนแสง
 พานคำกวนย่าแสง แมนม้วน
 ฝูงหมู่ คายันถัมกอกกัน คาไขว่
 เลือคทุมถันปานน้ำ ทำดิน ฯ

● พระบาทเจ้าพันฮ้อย พานคำ
 ฝูงแมนกุดชาคคน คายจวี่
 เขาก็ ฮุ่มบึงเจ้าเจืองทาน เปนหา
 เปนคัง ฝนท่มถันเดือนเก้า เมื่อดิน ฯ

● ไร่ถักเจ้าคนผ่าน เมืองประกัน
 แมนเฮ่ง นอถันคับแผ่นดิน วังไคว่
 พานคำบ้าเกาแสง บ้าเถือด
 เขาก็ กุมโอบข้างเจืองท้าว เฮ่งแคน ฯ

ดาวน์โหลดจากระบบ TUDC โดย นายสารวย บานชัยภูมิ หมายเลข 14/96/2564

๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘

มีคน เข้าจาก คุณหลานเจ้ากอเมือง คำว่า

๑ คึงเขกให้เป้นเรือน	ยุปุ่น	แสดแสดให้ในคง	เต็มบ่า
ยาได้ กอนเกาผิดแผกกัน	เมื่อหน้า	ต้องแจ่มเจ้าพม่น้ำ	หย่าคน ๗
คั้นว่า เกิงตองเจ้าเร็นคั้น	แวนเทีย	๑ บักฮาดก้อยกอยกดำ	นายเวียน
พระพ่อ ผู้แหงเหง้านรเมียน	บ่อกันว่าเนอ ๗	คำตองเผื่อ (ง่ง) เกิง	จรรพ์เหง้า
๑ แค้น นายเวียนรอนานทอง		ที่หานเข้ามาเมียน	ทางวาทันแต่
ชอดท่านเจ้าทันท	ทางทาง ๗	ให้ออก เจ้าหมื่นม้าวเคินเพื่อน	ยินดีแค่นอ ๗
๑ กากองม้านายฮับ	ลงดว	๑ อินดวนเบองคำบ่า	หมบ้ง
เวียนก้อยคัก ทูตตองดีเต้าวอน	โพถ้อย	หมาแะฟาน เปนไมคิงจิชอม	คำฮ้าย
อันว่า ภูรท้าวเหนือหัว	ฟ้าฮ้วน	ลือว่าพงดาเชอพมมา	แวงฮูป
ใช้แค้นม้าถวยถ้อย	ชาวคำ ๗	บ่อไร่ชำฝงไบ	รวัทาน ๗
๑ (เทือน คำควนเร็นไรโศก ท้องคัก)		๑ รัชชาติเชอกระดอมแพ่ง	เป้นพม
คนคานกลาพากเมือง	แมนไค	เขาชอไผบอห่อนเหมือน	ฉินฮ้อย
ภูรดังแค้น	ฟ้าฮ้วน	แต่นั้น ทังทกยพ้อมพักฟั้ง	เย็นหยู่
ให้ดูบด้างคอยเจ้า	ห่มแคง ๗	เวียนดังถ้อยเลิงน้ำ	ฮับคั้น ๗
๑ แด้วจิง ไรควนถ้อยเมือกถ้าว นางดาว		๑ เจ้าที่เหง้าฟ้าฮ้วน	ทุกประการ
เขากี่ มวนแพคำพอกพัน	พอย้อย	จากำฮั้นเคียดเค็ม	นานแต่
ปานนี้ ผลควนค่างในเคน	กองจามพันแต่	จอมเมืองเจ้าผดกอน	ชินยาก
(เร็นแม่ เจ้าคิ้วด้อยเมือกตังแคง ละคร)		ยังรอดไ้ไ้เรฮ้าย	บ่อดมาย ๗
๑ เมียนคานท้าวชราช	อินตายก่อนถ้อน	๑ เจ้าบอให้เคินบ่า	กองพัน
เร็นนางจอมมาคมน	คินพ้อม	ด้างามแพพอกพัน	บาท้าว
เขาพังแค้นนายเวียน	ฟ้าพาก	ด้นด้นตงกองตง	ดุดเมก
พระแม่ดัมววงเนอ	แคไฟ ๗	คักท่านเจ้าปุ่นเมียน	แตงคัก ๗
๑ ฮาวพวงให้ทงฮ้อย	เต็มแคง	๑ แต่มัน ถ้าวคักห้างเกวียนคำ	ฮับราช
ตองนางเทท้าวมัว	ยินแต่น ๗	เทเวธ แด้หม่มม้างเค้า	จุคไฟ ๗
๑ เทือน ฟ้าท่อมชวาคินชาก	แค้นปองแค้น	๑ ผ่อดู ระดาบตันไฟตอง	เท่งพันพันเยอ
๑ คูกิ่ง จักวาดหลวงห่อมเพ	เลียงท้าว	เถราถอยเทธรม	ถวาท้าว
		ควนผาฮั้นเกิงพม	เมกก่า
		กิดฮ้อยยังผันเขียน ๗	ทัวเมือง ๗

ចារឹក ១

บ่อโค แกรงหินเทินพวย คนชอน

๑ ผู้เฒ่าท้าวตายแต่ คุมวาง ก็ยัง
 เขาก็ มวนกันเมื่อเมืองมณ ถ้าเจือง จอมเจ้า
 แหม่มมวนดั้นนาขวาง พ้อมยี่ ก็ยัง
 เขาก็ขามอ่อน เจ้าดุ่มฟ้าขอไหว เพ็งบุณ ๗

๑ แผ้วก็กว้างพูด ละเอียด
 ด้นด้น ขาวพวยงฮับปุน เปนถ้อง
 ท่อว่า เขายังถ้าผู้บิน เมียนคาม

ปะคับพวกพ้อมมวนเฒ่า แท้แท่น ๗

๑ เมื่อนั้น คั่นกันทั่วค้องใหญ่ ฮางไร
 ยามคายเฮาจอมกัน มวนพ้อม
 มาเฮา ปุนแบ่งให้เป็นพล ด้นเก่า
 แค่นั้น ข้างเด็กได้ด้ามด้าม ย่อมพาย ๗

๑ เคียวระดาดด้นเห็ดทอง นาคี
 พานคำเบงแบกงา เงชยาย
 พดกือไต่อกโธ ลำคัก
 เดียงด้นนักร้องแคนฟ้า ฟากพม ๗

๑ เมื่อนั้นท้าวฮ่ง ขันขีมาดมปัก จักพด พ้นเขอ
 พดทอดงหลายคั้งแพว นองน้ำ ๗

๑ ผ่อเห็น ดิว ๆ มาเดียงหัง นันเนื่อง พ้นเขอ
 แพนหาง ฮอนพานคำฮวยเมือ เมืองฟ้า ๗

๑ เมื่อนั้น ฮิดคำเจ้าคักจอก จงฮอน
 ขวันมา ขมบาเจืองฮ้อมโฮง เฮียงห้อง
 นางก็ ยามวิคังค้อมตุ ด้นเก่า จึงเ็น
 ขวันแม่เจ้าเมือย้าว ใหญ่โฮง ๗

๑ กับทั้ง ผู้เฒ่าเชื่อน้องพี่ อามคาย
 ฮอนจัก ดาดองดัดวอนเมือ เมืองฟ้า
 หถึงเห็น ฮงฮองเหลื่อมกระโคทของ ผักาย พ้นเขอ
 พดคั้งเท้าแคนฟ้า คั่นเคง ๗

๑ เคืองจิง เห็นผู้พ้องทานพาย ฮ้ายคว่าง
 กับทั้งดุงท่าน เก้าจ่าฮ้อนเนาพ้อม พักกัน ๗

๑ เขานั้น ดุงฮาวเบองพายเฮา ขันเก่า จึงเดื่อ
 เด็ดคหยาดบ้อยฮำหน้า หม่นหมอง ๗

๑ แค่นั้น แองคอนตันภรร ยับพาก
 เขาไป ไต่ฮานน้ำยังถ้ำ ใหญ่คอง ว่าฮัน ๗

๑ แค่นั้น กระจว่นพ้อมเขากว้าง ทานพาย
 กุนรูถึนบชาบมา นุยกกว้าง
 ทุก็ นอนเนาหนึงเทิงนาน ยาวยิ่งจึงเดื่อ
 กอนทพระบาท ไปฮานน้ำเดื่อเดื่อค คางคกชอบคาย

๑ แค่นั้น ฮัว ๆ ข้างฮ้องฮ่าง แกมดว พ้นเขอ
 พดกือไต่คดถึงไป ปุนยัย
 หนทางเทียนพังพาย คับคั้ง
 คัสมฮวยหน้าคั่นเดื่อ ดุดเห็น ๗

๑ แม้งนึ่ง จัฮมขางพังมาค น้ำฮอน
 คัวเคียวเคินคั้งนำ ทันท้าว
 ด้มควนผู้ฮาวด้ม หนีงนึ่ง
 นบบาทเจ้าปะนมงฮ้อม ม่วนเมือง ๗

- ๑ เมื่อนั้น ม่างม่างหัวท้าวสูง บายนาง
มื่อณีนบายจูบชม ทงให้
(ชดท้าวให้ชวาย อำหยาด)
ท้าวก็ ถามช่างเบื่องตุงบ้า หยุตไ้เดรีอ ๑
- ๑ เมื่อนั้น ออระม้อยเนื้อแจ้งต้อง โดมงาม
ชานราชาแจ่มเจื่อง ประนมไหว้
เราก้ หน้ตายค่นเดินเรา ช้ามเถื่อน
เมือชอดบ้านพอเมือ ยามแดง ก้เดื่อ ๑
- ๑ เขียมก้ กระดังค้อมมอณ ม่มากจิงเดื่อ
ก้จิง บายไ้จ้าวแทงช้าง มิงมรณ ๑
- ๑ แฉ่ฉ่า นำบาทเจ้าจอมหม่อม เหนือหัว
(โคจรเกิงเทพดาว คิงส์ฟ้า)
แต่นั้น ทงหายให้เนืองน้น ช้องฮ่า
ให้ยั้งค้อมเจ้า แจ่มเจื่อง ๑
- ๑ เมื่อนั้น ดว่าดว่าก้องคืบแผ่ กั้มาพุนเยอ
(เงาเนืองหญ้าง ยายเผ้า)
ชะบองเนอแฉงคอน ทุนเกด
นบพเจ้าผัวผอยน ถูกเม็ง ๑
- ๑ คึดเมือ ยังก่งท้าวเมืองดุ่ม เงินยางกั้มา
เรงโฎปองปุกปุน เปนคั้น
คณการพ้อมพอน เหนเห่
มัพ้องทงฮ้าย หมั้นกน ๑
- ๑ เมื่อนั้น ด้องแจ่มเจ้าทงฮาด หดค้ำ
เซ็น ๆ สมบั้นปัว ไปเบื่อง
- ตุงถานตันโลกา
คึดคั้ง อินหล่อแค้นแบ่งไว้
- ๑ เศร้เท้าทุกที่
โงง ๆ คีช่างแฉงด่วงเมือง
แต่นั้น ไ้ให้ยัยพดหลวง
ม้าปักแฉ่ด้ามฉาน
- ๑ แม้งนึ่งเกิงเชคเบื่องยัดยาน
พดหลวง เกิงพู่จ้อคณอน
ภูธรให้ทั้นนาย
เขาหยุบ้านแคนฟ้า
- ๑ ผี้ก้ เซ้งข้าเท้าทุกที่
เมื่อนั้น แฉงงู ลงพู่จ้อคณอน
เคาตาไ้บ้นพำการ
เหตไ้ไทยไ้พ้อเก้
- ๑ ทุกเขื่องพ้อมของฝัก
ทงเฟื่องไฟหมากยม
เมื่อนั้น แฉงคณคั่นถอยเดียง
ถามช่างจนเมือฟ้า
- ๑ ผู้หน่อน้อยนามมะนาค
ยอหม่อนนชาบถวาย
เมื่อนั้น ภูธรไท้เจื่องหาน
เขาก้ ประนมนอบนวดทงท้าว
- ๑ แต่นั้น ออระม้อยหน้าแมนโจก ชมคคั้
ยอหมื่อ ทุนเหนือหัวถาดำทาง
- ทุกแห่ง
ดินเขื่อน ๑
คองแฉน
ดั่งก้อง
ให้หลดั่ง
ก่อนพด ๑
คาเขื่องพุนเยอ
ในกว้าน
น้ำฮับ
ชอกทาง ๑
เขาชาม
มาค้ำ
มีมาก
หมั้นไท ๑
เมืองเกิง คัม
นาวเกียง
เลตงถาดำ
รู้ทาง ๑
ไทแฉง
ประนมไหว้
ชานขอบ
รู้คณ ๑
ทุกค่าย ๑

๑	ทุกที่เกษนพดง พังพายเต็มท้องเพียง ทันที หนทางเท้าคาง บ่อขุ กัหมันห้วยผาด้าน	เมืองพัง พดงกว้าง แวนยากระเซย ช่อมช้น ๗	เมื่อนั้น แสงคอนค่านเคินชุน เฮาจัก คั้นแผ่นพินเมื่อด ๑ ผ่อเห็น วนคำค้อยดับผ่าย พดกือพักบ่อนัน	ทุกแห่ง เดือนพานก่อนแดง พู่ พุ่มเยอ นอณพ้อม
๑	ทางนึ่งนั้นอายมุง ของคานมป้แคน บัวนางเหน้าในโฮง หน้าต้องแจ่งฮิมค	เมืองพา ชมทด ทลายหมัน เคียมงาม ๗	เมื่อนั้น แสงคอนโอโอยกระหาย (หมอมหม่อหม่อมคิงโอ ๑ คัดเมือ ยิงนั่งท้าวเมือของดุ่ม พินปายเมื่อย้อมด้าว	ดุ่นแดบ อ่าวหง ๗ เงินยาง กีน หงหน้า
๑	เนื้อค ๗ เนื้อทลายดำ คั้งแควนงามฮาบค้ำ เขาทูนซำคแสงค้ำ (คอนคอบก้อยจำแจ้ง	ภาดา ผิวดอน บนบอ ไถไจ ๗	บดิน ฮามเฮียงชอนมเหดี ชว้นชอนเจ้าเมือดัง ๑ คอนคอนคาวค เมื่องนึ่ง พำคเคาเดียงก้อง	พระพิ กุพุน ดืบเฮือนเทียวเก็น ๗ นิทชเน้ง ด่วงดม ๗
๑	ทางนึ่งนั้น เมืองบู่เก้าหัวหงอก ไหไหเขาแอนดว คุดูเก้าชราการ ยังเด้า ดงแอนม้าผ่นผ่าย	ผมชา ดงทด โกชวเฮวแดง ชว้น ๗	๑ เมื่อนั้น พระบาทท้าวเจืองคั้น กระชังผ่น ทังจอมด้อมวนเมือง บาเจืองฮุ่มเฮาเฮียม งอมมวนผ่นน้อง	ยังพ้อม ฮักพิ บ่อวาง ๗ เมืองหง เมื่อดัง
๑	ทางนึ่งนั้น ผาฮางน้ำทลายดง เงือก หยุไคแม่หน้าชว้าง	เวียนฮอบ ไชว่นอง ๗	๑ เจ้าก คัดฮุ้งฮบ้านเก้า ชือจ่า คายเป่นผ่นบ่อเจ้าคั้น เมื่อนั้น จันโทชินไคแดง แคดต้องค้องปายก้วย	เมื่อดัง ไคฮุ้ง ฮุ้งเฮือง ๗ ดะบักไชย
๑	ทางฮอมนนั้นอะเวจ เหล็ดมไชว้างคุดัน	หม้อไห ถันชอน ๗	๑ เมื่อนั้น ท่วน ๗ ท่วงกองไหย โงงโงง คีฮางแดงด่วงเมือง	ดะบักไชย คังก้อง
๑	ชะด่างดวนเหล็ดมเหลด เมื่อนั้น ภูวนาท้าวยนิษาน	คุดาก เยือกกัว ๗	พดทดวงแดงด้ามทาง คั้งคังก้องเดียงฟ้า	คั้งคัง ด่วงดม ๗
๑	คุดาแห่งหินเมือฮอด นางพอแดงห้วยคอง	กะคัง บาท้าว	๑ คุดันถ้างไหย ทวนทวน คังกองไชบ้าวพด	หกแดง เดยย้าย ๗

๑ มื่อเห็น ภากากัด้ามพดมาก ทานพาย พันเยอ
พานคำไกวแกว่งหาง เหนีย้ย
คัมค้ำมคยดง ผาเผือก
ท้าวอยู่ คังหมุ่ข้างปงเคื่อง กินงาย ๑

๑ มื่อคุดู ประเบ้งด้านคัมแผ่น เถียนพาน พันเยอ
ยายพดถึงท่งชุม ? โดยด้าน
พอประมาณแล้วเดยงาย สะเค็ดควนไปแล้ว
น้ำมึกแล้วด้ามด้าน กอนพด ๑

๑ เมื่อนั้น ผู้ก่งท้าวถึงที่ ดินคำ
แสนวังเวินย่านยาว ไหลท่ง
มึง จำป้อมจำปา เติยระคาค
ชดดอกไม้โฮยเข้า ทัวไฟ ๑

๑ เมื่อนั้น ผู้ก่งท้าวลงอาบ ดงดี
ภูธร ทงโลมงามดั่งอินทึ่ แปรังไว ๑

๑ แด้นั้น ทุกท่อนท้าวลงอาบ ดงดี
คังขาวงามคุ่มคน ดงดี
เปนถันถ้องวงเพียง คนฮาค
ยังหญ่ยังทันนั้น ก่อว่ดำน ๑

๑ เขาก็ เช่งข้าเท่าทุกเทศ คองแกน
เมามัวทหุ่หุ่เหงา เด่มอไร
เมื่อนั้น ภูธรด้านเอวงคอน กอยกถ่าว
มึงเยะ เมื่อเจ้าท้าวแกนซัง เถียนพาน นั้นเขอ ๑

๑ บัดนี้ เจอแจ่มเจ้าสะเค็ดชอด ดินคำ ว่าเขอ
ยังจัก นำนันนาการชวบถวาย ทุนหมื่น นันบ่อ ๑

๑ ชันแต่ นันชำนได้ช้างไทย หกกือ
พดเหลือหลายยังชวาย ในน้ำ
ยายยังถ้องกระเดิดา แค้นคัง
เหลือเมื่อนั้นครกจ้าง จิมเด่มนว่าเขอ ๑

๑ แด้นั้นคอนกั นบ่นบ่นนวกัมชวบ เถยดา
เกิงเถียนพานช่าวแกน ประมณ้อม
บัติน ภูธรท้าวเจื่องทาน ถามช่าว
มาชอคยงแดนไก จิมเมือง ๑

๑ ผิดว่า เชนางท้าวเสวยราช เถียนพานว่าอัน
ชวาชวา เถียงเอวงคอนกถ่าวแกน ในห้อง
ภูมเจ้าเจื่องทาน ยสไทย
หลดทาน เจ้าคัวด้อยมาชอด ดินคำ ๑

๑ คอนกถ่าวแล้วสะเค็ดควน ดิดา
ทุนบาดีถูกจอม ใจกำ
บัติน ราชเจ้าเถียนพาน แถนซัง
ชันกถ่าวม้างชนซ้าง ลูกจอม ๑

๑ เมื่อนั้น ภูมเจ้าเจื่องทาน มนุ่ดโลก
คักบ่ชยานชนซ้าง ท่อไย ๑

๑ ชื่อว่า เปนเหตุย้ายตายเด้า ด้องที่ กิด
กจัก เถิงเถียนพานยาคฐ ชิงม้าง
เมื่อนั้น ราชเจ้าเถียนพาน แถนซัง
คักเคียดค้อยชมเร่ม บ่อมาย ๑

๑ เมื่อนั้น คน ๆ ท่วงกองไทย ชางอัน พันเยอ
แมนินบนเถียนมา ค้อยยัง
ทุกพายได้ไถดมา พ้อมซัง
เส็งโศคอ้างคังจ้าว เจ็ดดาง

๑ แค้น คึงคึงเคี้ยวข้างออก ระวังแพน
มวนพดหลวงแต่งแปง มุนถ้ำ
มัดว่า ทานพายแพ้นคำ ท้าวฮัง
เขาน เขยดาบขว้างปานั้น ม่วนมื่อก็แล้ว ๑

๑ รือจัก เขานั่งท้าวเดยวราช เดียนพาน ไค
กุน แดงชายหานดิมเมือง แทนเรือ
เมื่อนั้น สมสมท้าวฮารไน เนืองหัง
แผ้วช่องไคปุนถ้ำ แดงชน ๑

๑ ฮีนฮีนพ้อมทุกหมู่ หุมชน ๑
มวนพดหลวงแต่งแปง คาไค
ด้อมมันเจ้าเดียนพาน แดงฮัง
ฮีนบ๋อย่านเจืองท้าว ท๋อโย ๑

๑ เบืองปากซ้ายท้าวหัง แมนทง
ไห้ให้กับแก่นนา นองฮ้าง
ท้าวขวานพันบางมิน ท้าวบั้ง
ดิมแยกฮ้างเงยดำ แดงเติม ๑

๑ กนท คินคินพันแมนเคือ ฉาฮอง
มวนพดไคตหง้องเนืองน้ำ
ท้าวเหนือพันแมนเพื่อง ท้าวนอก
ฮอวนหมู่ฮ้างพดพ้อม โกลกก็ ๑

๑ ทุกท่อนท้าวพ้อมฮัง เดียนพาน
กิมบ๋อ เคื่องขามเขาฮากเซย เฮานัน
ด้อมมันเจ้าเดียนพาน แดงฮัง
คิมบ๋อย่านเจืองท้าว ท๋อโย ๑

๑ ไยไยย้ายข้างไห้ คุงถึง
ปะคื่อไชยไคตหง้องเต็ม ตามคึง
คาท พดแพนไคฮักโฮปาย แดงคัว
เคินหมู่พ้องคาถ้ำ แดงชน ๑

๑ แค้น พระบาทเบืองท้าวฮัง เจืองหาน
เคินขุนนายฮู้คน มวนพ้อม
เฮาจัก นองพดเจ้าเดียนพาน ฮนฮัง ปางน
กิมบ๋อ ฮนฮานแพ้กุมบ้า น้อยอมง่ายแล้ว ๑

๑ เมื่อนั้น ท่อนๆเท็งกองไห้ ฮางเซง
พดกือไคตหง้อง(คาน คินฮ้าง)
เมื่อนั้น บาไทท้าวเจืองหาน ภูวนาก
ฮนฮ้างฮ้ายฮ้าง ย่างเซ็ง ๑

๑ แค้น พระบาทท้าวฮะเค็ดจากดินคำ
ฮะพันแพนฮ้อยเคิม ตามเค้า
พดหนาคึงเมืองเพื่อง พายด้อม เฮาแล้ว
คณท เจ้าค้อฮ้างชนพ้อม ฮุมบ๋อ ๑

๑ ฮือว่า เปนเหตุฮ้ายตายแล้ว ด้องท กิด
เฮาจัก มวนกนคายเท่งเคียว คอมนเจ้า
เมื่อนั้น แองคอนพ้อมทานพาย ฮ้ายค่าง
เพงเกือนพ้อมเขยฮ้อย ไร่ดื้อ ๑

๑ ฮาน ฮ้าเก๋าท้าวเจียมเค้ ราชาย แพ้แล้ว
มัดว่า ฮูเทแณคู้คอง คาวฟ้า
เฮากี้ หงำความเท้าคองแณ ทุกปาก
เคียดเพื่อแณถอ เค้าหมู่ฮ้างดงพ้อม ฮ้วนเมือง ๑

๑	กัมทั้ง ผู้เฒ่าทำงด้านโลก	แกนต กี้	๑	ดัมแยกข้างไต้ไต้	เงงา	
	ดงพลเค้งยาตฐ	ซึ่งม้าง		เมื่อนัน เเด็นเด็นพายแจ่มเค้ง	ถามถ้อย	
	แคนใจคั้งเขาดง	พ้อมช้วน ปางนั		เมื่อนันแนวหนามเนอเองคอน	ชานก่อน	
	เจ้มชวดเทคเคี้ยง	เดียมทอง ๑		กุน ข้อยแจ่มเจ้าจอมเค้ง	แทบคั้นแท้แด้	
๑	เมื่อนันทำยัง ให้บัวค้องเค็งเค้ง	กางพล	๑	ขอแยกทั้นข้างแกว่ง	เงงา	
	หวัชวาเขาเค็งเพง	เยี่ยช้อย		ไต้พายแยงช่มฐ	ชนข้าง	
	ยพชนเหลอชค้อค้ำ	ไควแกว่ง		พายฉนก็คุดึงที้	กอนแก่	
ค้อคั้ง	ฟ้าแตกค้องลมฉ้าน	ด้องฝน ๑		ช้ายคว้างอ้อมดะวงไต้	แควดง ๑	
๑	แต่นัน ค้างค่างแก้งข้างออก	ยายพล	๑	เมื่อนัน เบาใจเจ้าเคี้ยงพาน	แกนช้ง	
	หานพาย ฉนหลาวทองผ่าไต้	ไต้เข้า		เช้นเยี่ยกช้องพงด้เชอ	ช้อยเคิม ๑	
แต่นัน	ชุมคณาพ้อมหัวแหลม	หุดุก่อน		๑	เบอชมิกช้ายท้าวหัง	แมนทง กี้ทั้น
	เค้งฉนค้องนากว้าง	ทุ่มนง ๑		ไต้ภูชรบ่อเหลียว	หลังไต้	
๑	โทคโทคข้างทุกหมู่	ไต้ชมน		แมนด้มด้างเรียงเชื้อง	ฉ้านแกว่น กี้ทั้น	
	ค้ายันคาย (มาก) หลวง	หลายถ้าน		ดกเค้งไต้โดนน้ำ	ด้องถอย ๑	
ค้อคั้ง	ชอนเขาป่ากางพู	ช้นไซว่		๑	พงด้ชากเชอแมนเค้อ	ผาชอง กี้ทั้น
	ข้างเฮ้งม้าเคี้ยงดัม	มุ่นกระจวน ๑		ไต้ภูชรบ่อแป	คอยหน้า	
๑	เค้องใจเจ้าเคี้ยงพาน	แกนช้ง		แมนเพ้งเจ้าคาเชียว	ท้าวนอก กี้ทั้น	
	จัตพลกพ้องพลค้อ	เค้งเคิม		ปะไปท้าวทั้นคั้น	หญ่พอย ๑	
๑	ทระถ้วนย้ายข้างไต้	คุดึง		๑	ผู้ก่งท้าวคางช้ง	เคี้ยงพาน กี้ทั้น
	แพนบิวประดับแกว่ง	ไต้เข้า		วางราชาหญ่เคียว	คุดม้อม	
	เคี้ยงฉนเท้าคาวะคั้ง	คางฉน		ท้าวก็ กำมือเท้งหัวพาย	ช้อยว่า	
	ข้างไต้พ้อมพอดฉ้าน	ด็กอ ๑		๑	มาคัก เมียนชวดค้องจอมเจ้า	แจ่มเค้องเทียวเค็ง ๑
เขากี้	เชงช่าเจ้าเคี้ยงพาน	แกนช้ง				
	อะหว้างไต้เค้องท้าว	ทั้นดือ ว่าเนอ ๑				

๑ ดับแยกช้างเงือกแก้ว ไก่ขอ
เมื่อนั้นเองคอน ดับพายวันผ่าโลม ไล่ตัง
งาแทงจุมคุงถึงหัว กอนเก็บ
เขากว้างพ้อมฮุ่มซ้า ดั่งแทง ฯ

๑ เมื่อนั้นเขาก้ ฮุ่มเอาได้เตียนพาน แถนซัง
เดียดหยากยอยกอซ้าง เฮียฮวย ฯ

๑ เมื่อนั้น เลี้ยงงันเฮินเฮาหัว ฮุ่มบ่อ
พระบาทไท่เจื่องท้าว จ้ายา ฯ

๑ แถนท้าว ก้ มรนาคดัมถซัว เทิงพาย
เปินแต่ เวรพายหลังคอบกั้ง คายซ้า
พลเจื่องตันเหลื่อทวง ทุกแห่ง
เขาดูบ้านซึงฮื่อ ยาดเท

๑ เมื่อนั้น ฮินฮินชาฮายชอก ดำตาย ?
เขาก้ บินบนมายาซ้าง นางฟ้า
ถันถันเบื่องกางหวาด พ้องนอก
คูน ซ้าเกาเจ้ากาฝ่าย พูเมิน แท้แล้ว ฯ

๑ ผิดว่า บินฮอดคางทุกที่ เมืองแกน
ฮินบ่อ กัดเกงฟุ้งหมู่แกน เมืองฟ้า
เมื่อนั้น ภูม้ท้าวเจื่องทาน แหนกถ้าว
สูงจ้ง เมื่อดำห้องโฮงกว้าง ห่มนเดว ฯ

๑ ค้อมว่า เจ้าถ้าวแล้วก้มีฆาบ ถาดง
ทงฮาระไนซึ้งผาย ผันผาย
คูน ยามผู้ตางคน กัดจ้อย
มันก้ ฆนฮอดห้องโฮงฮ้าน ฮุ่มขวาง ฯ

๑ หถึงคู ผาดาทกวางเฮื่องเฮื่อ คุยคำพันเขอ
นางผมทอมนึ่งเนือง ในห้อง
บารก ยอมฮอกัมชู้ดกร นบนอบ
พระพิ ผู้ผ่านพนเจื่องท้าว ดั่งมาว่าฮัน ฯ

๑ ทามช้วน้องดเวยราช เตียนพานว่าเนอ
เฮาก้ มควนพลทวงฮอดเมือง พายพิ
เมื่อนั้น นางงามแก้วผมทอม ยดไหย่
ไหว้บาทเจ้าเจื่องท้าว เตไถด เตไถเนอ ฯ

๑ ยนก้ นบนอบนวกัมฆาบ ดัถา
เจิงบาเจื่องชาบถวย ประนมไหว้
แถน ภูม้เจ้าเจื่องทาน ชมช้น
พระบาทเจ้าเลยแย้ม ม่ายหัว ฯ

๑ เมื่อนั้น ภูม้ช้นเมื่อโฮง แถนซัง
บ่อฮู้ ก้ห่มนทอมนางฟ้า เฮื่อเฮื่อง ฯ

๑ ก้เพื่อ บุญมากแพ้ทุกที่ เขาชาม
หนองมา เต็มเตียนพานชาบทุบ ชู้ถันฮ้อม
ก้เพื่อ บุญได้หลายแถน โฮมด้วยจิงแล้ว
ยังถันถันแถนทื่อ เมืองถ้างมากแล้ว ฯ

๑ แม่นว่า แก่แก่แล้วเปนม้าว งามเจิง ชวคิน
ก้เพื่อ บุญบาดีห่มหัว ฟุ้งฮ้อย ฯ

๑ นับแต่ ประเทธท้าวฮ้อยเฮ็ด ภาด้า
หนองมา เต็มเตียนพานชาบบา บุญกว้าง
เฮาก้ เทเมืองแพ้เตียนพาน แถนซังจิงแล้ว
เฮาบ่อไฮ้แถนคอ คิวทอง ฯ

๑ เมื่อนั้น ภูละนาถให้ท้าวสูง เจียงหาน
 ปุ่นคำควนถ้าวจา แถงถ้อย
 มั่งเยยะ เมื่อทวนท้าวจินดา เทวราชจึงเณ
 ลกพระ เจ้าควด้อยมาฮอด เถียนพานว่าเนอ ๑

๑ ท้าวก็ คิดจอดเจ้าคนผ่าน คงส่งวรรค์
 นำพดมาทักเพื่อห่ม เหนเจ้า
 บาย้อม ปาณาให้เห็นคน พระราช
 กังง ไซ้รำนายมาเฝ้า มาทคำ ๑

๑ เขาก็ นบขอบนอแก้วมหาราช เถยตา
 ทงดวาคำวิผาย ผยของชน
 เมื่อนั้น แองคอนผ้ายเวหา ก้อนๆ
 แม้งนึ่งถึงเขตไถดัดเคนฟ้า ผ้ายส่งวรรค์ ๑

๑ ผ่องดู กากาดกำผาสาธา มุงมนี้ พุ่นเยอ
 คุงามตุ้ดชั่วดา เต็มเยยม
 เมืองๆ เหลดอมจุณนี้ แก้วเกด
 เขาก็ กัมราบให้อ้วประนมพน้อม นอบคุณ ๑

๑ เมื่อนั้น อินทราชไท่กัมราบ ดาเมื่อ
 ถวายนบัวบานยอชดดา ะดิงฟ้า
 เมื่อนั้น อินโทท้าวพันดา คัดต้อง
 เขาผ้าแก้วผืนกว้าง หมั้นฮ่า ๑

๑ คอนก็ กัมราบท้าวทูนบาท บังคม
 ดำด้ามี่ยิ่นเทียน ประนมไหว้
 เมื่อนั้น แองคอนค้ำทูนอินท กัมราบ
 ลกพระ เจ้าควด้อยมาฮอด เถียนพานนี้แล้ว ๑

๑ คอนถ้าวแล้วส่งจัดหุ้ พั้งน
 ขวาๆ เถียงอินคาถ้าวคอน ในห้อง ๑

๑ กูก็ ชู่ขาวท้าวแถงตั้ง เถียนพาน ก็แล้ว
 ฝูงแถนมาเพ็งเฮา ทั้งฟ้า
 เมื่อนั้น อินโทท้าวพันดา กอยถ้าว
 บอกแก่ลลภพระ เจ้าควด้อยสระเถียนหัน หากควน ๑

๑ กับทั้ง ฝูงไฟพ้อมคนรเทพ ชาวแถน
 มอนมาขึ้นชาวเจื่อง จอมไท่ ว่าเนอ
 เมื่อนั้น อินโทท้าวบุญมี คัดต้อง
 เขาผ้าแก้วผืนกว้าง ทอดทาน ๑

๑ อินทราชท้าวผ่นผาก นำมา
 เขาเมือทานแห่งเจื่อง จอมเจ้า
 เมื่อนั้นคอนก็ กัมราบท้าวเทวราช ดาอง
 ฝูงนาง เคมชานขวางผ่องคอน ยักระย้าย ๑

๑ หลิงดู ฝูงดำร้างนอนฮ่ม โสงขวาง พุ่นเยอ
 ทูนรุดนบชาวกร กอยไหว้
 หลิงดู ชองๆ เหลดอมจุณนี้ แก้วเกด
 นบบาทเจ้าเถยแล้ว เด็กดา ๑

๑ เมื่อนั้น แองคอนผ้ายเวหา ผยของฮอด
 ชันดู เจ้าตุ้มฟ้าเจื่องท้าว ท่านเซง ๑

๑ ทูนบาทแล้วกัมราบ ถวายน
 อินโท พายดาอะดิงดำข้าวถอง เถิงเจ้า
 มีทั้ง วัดถึงผ้าผืนดัด หลายหลาด
 ผ่นผากเจ้าพอยุ่ ชาวชวนว่าอิน

๑ เมื่อนั้น พระบาทเจ้าชมพูขึ้น ยินบาน
จระจก คอมนแองคอรชู้ขึ้น ถามแจ้ง
เยี่ยมแต่ มิ่งดาไถอินคา เทวราช
พระกั ยังหยู่ห้องเมืองฟ้า ชื่นบานบ่อน้ำ

๑ เมื่อนั้น คอนชาวกัมพูบาท ปาภา
ยังคอย เทียรศาตฐ์ดำราน รือไฮ้ ๑

๑ มัคคอินทราษท้าวคนผ่าน คาวคิงส์
วางเมืองด้างแก่เจือง ปุนด้าง
เจนทั้ง บรรพานพ้อมขุนแทน ทุกแห่ง
ไว้แก่ ภูวนาถเจ้าเจืองท้าว แต่งปุน ๑

๑ เมื่อนั้น พระบาทเจ้าชมพูปาก หุมหัว
ยอมมือ ทุนเหิงหัวแต่ไกล ประพนไหว้
บัดนี้เฮาก็ ปาณาไต้โดยใจ จงไฉ่แต่แล้ว
ก็เพื่อ อินทราษให้ทั้งเกอ เมื่อเมา ๑

๑ เมื่อนั้น เจ้าตั้งอันทั้งกว้าง กระจังเมือง
พลต้องก้อยู่แหน นางง้อม
แต่นั้น จอมเจืองท้าวทองริม แดงกล้าว
ตั้งกว้างผู้คนขึ้น ชูประกรว ๑

๑ ตู๋คอย แบ่งเมืองให้แปด ดั้นเก่าเฮาเถิน
ยาเยี่ยะ ได้เสบเหล้านอนพัน คินดวายนันเนอ ๑

๑ อันนี้ ใจหุหมันคือดั่ง หินผั่ง
ยาซึ่งขังไฟไท ชื่นซ้ำ
ให้คอย พังคำเจ้าจอมหัว ดอนดั่งมาน้ำ
ริมเหล่นเจ้ายอไว้ ไฉ่หัว ๑

๑ เจ้าจัก ฉาทอนท้าวนครไทย เตียนพานันแล้ว
โง้งโง้ง คี่ช่างแต่งดั่งเมือง ดังก้อง
เขากั ชมนันชนคาวคิงส์ด้า พ้อมยี่
แม่นว่า ได้หมันมือหายเจ้า สว่างกระเด็น ๑

๑ เมื่อนั้น ท่อนท่อนท่วงทองไทย ระเบิดไซ
แองคอรเดินบ่าวพล ยวงย้าย
พดหนาดันเหลื่อคา เตียรศาต
ยังดินดั้นแดนท้อ เมืองหงั ๑

๑ แม่นว่า ถ้าแก่ฮ้ายพิศเกิด งามเจิงชวคนอ
ก็เพื่อ บุษบาเจืองห่มหัว ผุ่งชัย ๑

๑ เมื่อนั้น เพลง ๆ กังกรฮาด พานคำพุนเยอ
ไทไทยอย่างเจย ยวงย้าย
หลิงเห็น พดหลวงแต่ด้ามทาง แค้นกั
เตียงดั้นนังคองค้ำฟ้า ฟากพรหม ๑

๑ เมื่อนั้น พระบาทท้าวเถิงแม่ กองทูน ?
พดหลายเหลื่อคังนา นองก้าง ๑

๑ ภูวนาถท้าวเราชอต มวนพล
พังพายเหลื่อท่งเพียง ชินนา
แทนตมเจ้ากองทูน ดงชาบ
พระบาท ชื่นดูพินบาถึงฟ้า ชอดดักแต่ดื้อ ๑

๑ ทุกดั่งพ้อมของสาก บันนาการ
มีผ่นแคงหมันฮ่า แเฮดัว
เมื่อนั้น ภูธรท้าวเจืองทาน ค้านคอบ
(ซึ่งให้บาท้าว พากพอย) ๑

๑ เขาก็ ขึ้นก่งท้าวสวเวยราช เลี่ยนพานหันแดง
พยาอินท์ วางเมืองสวามอบเวย วางให้
กับทั้ง บรรพพานพ้อมคองแกน มอมนอบ เฮาแดง
คุณท่านไท่ลือถ้วน ท้าวเคน ๑

๑ เขาก็ ย้ายหมู่ช้างมาฮอด กองทุน เพื่อนัน
คุดเคนหิวจอดเฮา ทินน
เมื่อนัน แถงวงเจ้ากองทุน นบบาท
ให้พระ เจ้าตัวด้อยเจื่องท้าว กำนเซ่ง ๑

๑ เด่มัน พงชาดเชอท้าวไทย ชุนแกวแท้แดง
คายนปณัฒมวณ มาพ ๑

๑ เมื่อนัน พระบาทท้าวสระเต็ดจาก กองทุน
ยอพลโตถลงนอง เนื่องนา
เดียงสระเทือนช้างเกานัน เนื่องทัง
คือนัง ฟาตั้นนคองเดียงเท้า ท้าวพน ๑

๑ แม่งนัง ชามย่านกวางเงิงเซต กัมมาพันเยอ
ภูธร เขาตาจาดอนอน ทินน
เมื่อนัน แถงวงเจ้ากามา ชดไทย
กิดฮอดฮุดคิงเง้ง รูลอง ๑

๑ คองที่ ลงขาบท้าวพระบาท เจื่องหานชอบแดง
ชาติ คนจ้งโฮมาปเวร นาด้อย
คาคูไต้บันนาการ หลายหุดาก
ผ้าทิพไต้โดยฮ้อย มอมนวณ ๑

๑ กับทั้ง แก้วด้านดุกหน่วยประเดิด ม่นวัน
ถวายนังคัมแก่เจื่อง ปะนมไค้ว
คैनัน แถงวงเจ้ากามา กัมชาบ
พระบาท ชนัฒพนบาตังฟ้า ฮอดคิ์เครื่อ ๑

๑ ทุกตั้งพ้อมรองฝาก บันนาการ
มีฉนแฮหมันฮ้า กองแก้ว
กับทั้ง ชาวด่านช้างทั้งนาง ฮ้อยคู้
ถวายนบาทเจ้าเจื่องท้าว ที่เซ่ง ๑

๑ เมื่อนัน พระบาทท้าวค้ำนปาก หุมหัว
ชอบที แถงวงมาด้อยเฮา ตี้แดง
พอประมาณท้าวกามา ตาเด็ก
ชนมมาฉนฉาย ฮอดเมือง ๑

๑ เมื่อนัน มาเจื่องท้าวเลี่ยนพาน มนุโถก
ฮันสนฮ้ายพลคิอ พากไป
เดียงสระบักชองเทากัน เคงคิน
เดียงฉนนคองคองฟ้า ฟากสวรรค ๑

๑ เมื่อนัน อินพังฟ้าฉายหอยอน เยี่ยงหอยุด
กัเพอ บุนบาเจื่องฉาบมาร พอยแพ
เมื่อนัน พยาอินท์ใช้จุตรา เซอฮับ
ล้งจ้ง ไปฮับเจ้าเจื่องท้าว ดูกูเทียงเกน ๑

๑ เมื่อนัน จตุโลกท้าวสระเต็ดค้วน มาเบื่อง
เงิงบาเจื่องชาบกร คอยให้
อินว่า พงกระดั๊วเชอพยาอินท์ เทอราษ
ยังตั้งฮ้อยคำเง้ง เมื่อมาพระเอย

๑ เซินพระบาทให้ด้อยเวราช เมืองสวาม ว่าอิน
เมื่อนัน ชาวชาวเดียงกล่าววอน ถแดงถ้อย
เขากั ชมนันด้อยอินตา เทอราษ
ฮันหญ่หมันยาฮ้าย ไค่นคอน ๑

๑ พงศ์ชาติเรือน้องพี่ กินเมืองหลวงแต่หลัง กับทั้ง ทองดุนข้าวคนดี ควนที่ แด่หมู่ช้างเมืองนี้	เยียดือ เหล็ดด้าง ท้าวฮุ่ง แถมวง ชอบแฉ้ว	คี่แก่ แดงอรุณขึ้นเทิงคอย ท้าวคี่ ชนธมาเดยดำ คอนกั ย่องย่องผ้ายันผา แม้งนึ่ง เถิงเขตไถ่กองทุนแฉ้ว	แจ้งด่อง ด่องไป ฯ หิมมะเวด จอดเขา ฯ
๑ อันว่า ผู้ก่อทำนามนา เป็นแถบแท่งเมือง แต่นั่น เซ็นเซินเต็งแยกแมน เจืองกั กระฉับเจืองอ้อมเมียววัน ละพีไฉ่ดำเจ้า	ขุนคาน พระดานกว้าง เมือบ้าน ขุ่มง พายพูน ชวบปาย หน้แฉ้ว ฯ	๑ ปางก่อนท้าวฮุ่ง พังพายเหล็ดท่งเพียง เมือนน เอกราชเท่าเจ้าอาบ พอประมาณเดยด่องกาย วอยวอยข้ามหลายหลัด แม้งนึ่ง ถังเขตไถ่พิมานแก้ว	เขานอน หน้แฉ้ว แควนน้ำ เฮาแยง ไปหน้า หิมมะเวด พัดน ฯ
๑ อันนี้ ดุคงอุบาทเบื่องปวงหญ่ จวนใจกุหลุมัก แต่นั่นเจ้าปาก คำนจาชอนทงหมื่น มึงจ่ง เมือทูนไห้วจอมดี เจินพี เจ้าตุ้มฟ้ามาพี	แม้งวัน ค่นเซียง ฮู่ฮ่าง เฮวเถิน เพือนเฮา ฯ	๑ ผ่อเห็น ชะพูพ้าวช้องกาบ เดียนพานดุดชัวดา เหลิงเห็น ชอง ๆ เหล็ดอ้อมปาระมี แด่นิดข้างพูนน้ำ	แกมคาน พูนเยอ เค็มเยยม โหดหงั โกตถ่าน ฯ
๑ เมือนั้น บากกัฆมาบไหว้แฉ้วเด็ก ทงถวาคำธิษของ แม้งนึ่ง คับคาข้ามเขาคอย ถังเขตไถ่กำมาแฉ้ว	ผั้นผ้าย เดินประเทศ จอดเขา	๑ ผาดาดแก้วช้องยอค ทั้น จอมเมืองดีแจ่มเมือง ทั้นที่ ถ้ายถายพูนแมนทง เขานนี้ เค้าด้วยท้าวมีคอง	เดียนถัน นอนทั้น ท้าวนอก คู่เงิน ฯ
๑ ผ่อเห็น วันคำค้อยคุมมิด บากเจ้าถาถาจอดนอน แองคองท้าวคิ่นเซียง ปานนี้ หนองนาคแก้วนางฟ้า	มัวทวงพูนเยอ ทั้นกว้าง คินิงมาก ฟ้าคอง พูนแฉ้ว	๑ เบื่องแ่งซ้ายแมนเคือ ถวายมังคัมคว่างพาย บุรุษเมืองพา เขานนี้ เค้าด้วยท้าวมีผ้า	ผ้าช้องกัมา ปะนหม้อม ท้าวทัง กัมา แผ่นคำ ฯ
๑ แม้งนึ่ง ถมป็นเบื่องหนาวท่นอง หังยิน ถานถานเตียงไถ่ชั้น โอบ้าน	ออระซอน โอบ้าน	๑ ผู่กัน เจืองเวณไฉ่ชุนฮาว ยังถันถันแฉ้วท้อ	อ้ายคว่าง ปูนแฉ้ว เมืองปะกัน ฯ

๑ เมื่อนั้น แอ้งคอนฝ่ายเวหา มาสอด
 ฐันดั่งอ้อมประนมหม้อม ราบถวาย ๑

๑ เมื่อนั้น จ้อมกถาดำด้านขมขึ้น หุมงัน
 ก็เพื่อ คณิงจอมเมืองหุ้ยอื่น ยาวมอ

ดุกี้ เนืองพลขึ้นเมื่อเท่ง หลายขอบจิงแด้ว
 ทนแห่งค่ายพายัพัน คังรือหันขาม ๑

๑ เมื่อนั้น แอ้งคอนท้าวคันเชียง ประนมหม้อม ๑
 นบพิเจ้าผอผเอน ดูกเม่ง ๑

หนองพลขึ้นท้าวจะดังดา หลายขอบจิงแด้ว
 บุญมากแพ้เถนดั่งอง ด้อยพาย ๑

๑ ทุกเท่งท้าวเต้าด้อย เนืองนอง ๑
 บันนาการมามากหลาย เหลือถัน

มีทั้ง บริวารน้อมนางสาวรรค เก้าหมื่น
 ถวายบาทเจ้าพอยู้ ช่างชวน ๑

๑ ชันหนึ่ง อินทราชท้าวเวนมอม เมืองดวาง
 จอมเจืองปุ่นหุ้ยกระเดิม ดมด้าง

ชันหนึ่ง จตุโลกท้าวทันทอน ทั้งสี่
 ช้ามอมบ้วนวางไว้ ช่างเจือง ๑

๑ ก็เพื่อบุญมากเท่าทุกแห่ง หุมงัน
 บาเจืองปุ่นได้นำ นานแล้ว ๑

๑ เพื่อว่า กิดจอตเจ้าทุกคำ วันคืน
 เชน่ๆ ชดเนตโหด เหลือถัน

ก็เพื่อ คณิงเจิงเจ้าจอมดี เก้าแสน พายัพ
 ก็จึง จำร้อยทวยาย่านพามาพ เพื่อบุญเจ้า ๑

๑ เมื่อนั้นคอนกั นมหม้อมบ้วนแล้วเจ็ก ถาดง
 นำบันนาการถึงคว่างพาย ประนมหม้อม

บุญเฮืองเจ้าเมืองดวาง ยดไหย่
 มอมดั่งถ้อยคำแจ้ง ชู่ประการ ๑

๑ เจืองกั ดวางเมืองให้หุมพาย อ้ายคว่าง
 เวนทั้ง บริวารพ้อมนางสาว หกหมื่น

มอมหม้อมให้อ้ายคว่าง ชู่ปุ่น ๑

๑ ชันหนึ่ง ผาแผ่นท้าวเทวราช อินทา
 เอามาปงคัมนาง นางหน้า ๑

๑ เมื่อนั้น ชะพู่หน้าอ้ายคว่าง หุมงัน
 ยอบันนาการถวายใส่หั่ว หุมเก้า

มีคั ปาตถนาได้โดยใจ จงไผ่ จิงแด้ว
 เมื่อนว่า เก้าแก้อ้ายชราธา ถ่วงเถิง กิดี ๑

๑ ยังเจ้า พัดท้าวคังถอกคาม เปนคัมภานอ
 ก็เพื่อ บุญบารดีห่มตัว ฝูงร้อย ๑

๑ ชันหนึ่ง พระบาทท้าวยังตั้ง คุมมา
 คันั้นว่า เถิงเคื่อนด้ามคอบเวน เวียนชน

(ราด้าย้ายของเถิง ปี่ใหม่)
 ปี่เก้าตั้งระดูถ้วน ถ่ายแถม ๑

๑ ดูจัก ฝันฉายเงินฉายคำขังแนบ เมืองฟ้า
 ความเดิมคัมภานาคอง ดันเก้า

ยัดแต่เก้าถนอมไว้ หย่าวาง ๑

๑ ให้บอกเจ้าผู้ผ่าน
เมื่อนั้น เจ้าปากแตรฉาบพาท
นางก็ เดินพลกัศรุษพ่าย
หถึงเห็น วันได้แจ้งอุทัย
แม้งหนึ่ง วันดังค้อยคลาชัน
๑ แต่นั้น ทุกท่วยท้าวเนาเน่ง
คอนคอนหลับชัวยาม
คี่เก้ ถมไกรพ้าวเกมตาน
นางถ่วงอ้อมใจชิง
๑ พังยิม คั้น ๆ ก้องดังด้น
ในเมื่อง พ้นเขย
ในเดียนพานคั่นน
สมสมห้างถวานัน
(ทุกที่ย้ายพลถ่า
๑ เขวจากข้ามย่านฟ้าเมื่อ
เมืองสว่างก่อนแล้ว
(ดูจัง ดาวแพนหางหอก
เมื่อนั้น เถึงเต็มพ้อมชุนส้ม
กัมชาบเจ้าประมนน้อม
๑ บัดนี้ ดีแจ่มเจ้าสระเด็ดจาก
ทงสว่างเมืองหยัน
เมื่อนั้น นางกษยานตนชนเวหา
ม้าเผ่นย้ายอนันตอ
๑ คั่นคั่นก้องกองไหย่
ทังนคี่พาดพิน
เดียงนันเท้าดวระดังดา
คี่ดั่ง ฟ้าแตกค้องถมแดง
เดียนพาน ว่าดาบ
พิมานคำ
มวนพ้อม
เท้าเทียง
ขอบเดเมน ๑
นิทรา
นอนพ้อม
ก้านด้น พ้นเขย
ชวดกระด้น ๑
ในเมื่อง พ้นเขย
ทุกค้าย
เนื่องทัง
แห่แห่น) ๑
ยายยังคั้ง)
อ้ายคว่าง
นังถวาย ๑
เดียนพาน
ยาส่อน
ป้อมเมก
คี่ดวาม ๑
ทอชดังข
โพนโหด ?
เก้งกั้น
ถ่วงฝน ๑

๑ ทุกที่ท้าวคุมมิด
โหดพลแพนทังหตาม
แม้งหนึ่ง เถึงทั้นที่นากองทุน
ฝูงพอกพ้องดาเข้า
๑ ผ่อเห็น วันดังค้ายมวมิด
พลกัศรุษพ่าย
๑ เมื่อนั้น นางถ่วงอ้อมใจชิง
ออรระชอนหลับชัวยาม
คี่เก้ แดงดูรยชุนเท้งคอย
อินช่นย้ายพลค้อ
๑ ดีแจ่มเจ้าสระเด็ดจาก
พลกัศรุษพ่าย
คัมคาข้ามหลายหัดม
แม้งหนึ่ง เถึงเซดไ้ก้ามาแล้ว
๑ นางถ่วงอ้อมเนา
ถ่าถ่ามื่อตบทอง
กัเพื่อ คั่นถึงไท้เจื่องทาน
นังจิงเมือชอดท้าวในห้อง
๑ แต่นั้น ชนช่นก้องเดียงเตพ
ควนควนท้าวระเหยดา
แองคอนข้าคนเซง
(พอเมื่อ วันเอือก้าเขยวชน
๑ ย้ายย่างพ้าวเฮวชอด
ทุนจอมดีแจ่มเจื่อง
เมื่อนั้น บุนเขื่องเจ้าเมืองสว่าง
เดินหนุ่มเหน้านางฟ้า
มัวทาง
เหต้อด้น
เซาจอด
แตงพา ๑
เดียงแดง พ้นเขย
นอนพ้อม ๑
บันทม
ในผ้า
แจ้งด้อง
พากไป ๑
กองทุน
ปุนย้าย
หิมะเวด
จอดเซา ๑
ถ่าดา
โทมกั้น
มัวมึง กุพุน
แห่งเดียง ๑
หนคี่
จะดังฟ้า
ใช้เม้น
ชวบถวาย) ๑
จอมเมือง
บาท้าว
ยดไหย่
คู่คน ๑

๑ ดูจ๋ง ไปฮัมเจ้าดีแจ่ม จอมเมือง
 เชนจอมนางเที่ยวมา ยาช้า
 กับทั้ง ฟังคนพ้อมรูนแดน ทุกหมู่
 ให้คำด้างด้านแก้ว เคื่องคำ ฯ
 ๒ ฮันฮันพ้อมชาวเทพ เมืองดวาง
 เคาตพดออกมวน แทนเจ้า
 ฝูงช้า เชนดีแก่งทองเมือง เดอวยราช จึงเณ
 ผู้ผ่านพนจอมเจ้า พำของ หนแต่ ๑
 ๓ ทุก กิดไคเจ้าจจจค ทุกวัน มากแต่
 เยี่ยวบ่อ เหนจอมด่พระแม่เมือง ปาง
 อันหนึ่ง จตุโลกท้าวคันทอน ทั้งด
 ยังเล่า ถามข่าวค่านพระเมืองเจ้า ด่าฮานแต่เรือ ๑
 ๔ เมื่อนั้น คนฮ่มก้งดองรอก ฮิมทาง
 ทางพิคานม่านถาย ระวังไว้
 (เค่ง ๆ ก้องกองเกา แคมแดง
 เดียงด้นนักรู้คู้ฟ้า ฟากดววรรค ๑
 ๕ เมื่อนั้น พรหมเทพท้าวดะเด็ดค้อน ถัดดา
 เดียงนัพพายจอดเกย เฮียงฮ้าน
 หิดังคู แพนมัวก้ามกางเขียง เจ็ดโกด
 ม้าเดะร้างฮะนันค้อ คัดดง ๑
 ๖ แทนแห่งฮ่มนงถ้าว นางพรหม
 (มาเนา ในนครดวางพ่างบา บุญกว้าง)
 หิดังเห็น นักรดนมท้าวเค็มโฮง กากาด
 นมคุ่มดั่งผิวเหลื่อม ด้องได้ ๑

๑ ทุกหมู่พ้อมหน้าหนุ่ม เด่มอกัน
 ก้งชาวดะดั่งคำ ในไม้
 เมื่อนั้น จอมเมืองยอเยี่ยวบ่อ ฮัมพิ
 ฝั้นแนบนวผายฮัน ดู่โฮง ๑
 ๒ ด้องแจ่มเจ้าประชิดฮ้อม เฮียงกัน
 ถ่าถ่าบายจุบชม เฮียงฮ้อน
 กิดเมือ ฮาเฮียงห้องพายหลัง เมืองดุ่มยามน
 ก็หาก ฮักชวดพันเหลื่อแท้ แพ่งประมาณ ๑
 ๓ บัดนั้น บุญมากได้มาเกิด ค้อมกันนเดื่อ
 คัดค้ง ฮินดงฮ้อมฮม เฮียงฮ้อน ๑
 ๔ ฮู้แต่น้อยเจ้าแจ่ม แวดวนชวน พิเอย
 บุญบ่อ เกยไกลกันก็จิงมา เหนหน้า
 เขียมจัก เชนชวนแกวจอมนาง พระพิ
 มาฮู้ยั่วดะเถียนหมัน หมันปี ๑
 ๕ บัดนั้น บุญมากด้นแดงท้อ เมืองหลังมากแต่
 ยู่ทาง (เนาพามานหมันนาง นอนด้อม)
 เฮากี่ ปาถนาฮิมมาเทิง เทวราชจึงเดื่อ
 บัดนั้น บุญดุดได้โดยค้ำ เทียวพลัน ๑
 ๖ ทุกท่วยท้าวแดงด้า เนืองนอง
 มวนมา เต็มนครดวางขาบเจื่อง ทั้งฮ้อม
 แด่นั้น ภูมผู้พยาทดวง ท้าวถั่ว
 กิดหย่อนฮ้านเจื่องท้าว ทานเข็ง ๑
 ๗ ยามเมือ ชนฮาบม้างเทที่ เงินยาง ที่พุน
 กวนเฮา ในเงินยางคุ่มนอง ค้อมท้าว
 บัดนั้น บุญมได้กินเมือง ทางเทด
 แฝ่งพ่างไคก้องทูนแท้ เทมชด ๑

๑ เมื่อนั้น พระบาทคานจาหมัน คั้นเขียง
 เขามือ กัดเกงดังหมู่เวย เวียนค้อง
 เขากัก ขวนเทม้างป้าง หมคบาปปางน^๕
 (มิให้ร้องคาไว้) ว่างไต) ๑

๑ ควนที่ชวนกว่า ดังก่งท้าวเดวยราช กองทูน
 แนวภูธรหุ่เมือง พายพัน
 เดวยดู่ดังเมืองเพียง พายดุ่ม
 ยามเมื่อ มาชอดพนพิมานแก้ว แผ่นเคียว ๑

๑ เขากัก ปุนเมืองให้เกณดม แมนด้อง
 ไว้แก้อยู่ดุก้า ด้องปุน ขอบแล้ว
 เขากัก เวยเมืองให้จอมดั่ง เดวยราช
 คินว่า ถดชวเมยนาพา พ้างเฮา ๑

๑ ไว้แกท้าวณชื้อ เมืองถึงที่
 เปนเกณถึงดืบแนว นานเจ้า
 อันว่า ฝูงเขาชนมาเทิง พ้อมย
 เขากัก ได้ชู่พ้องกินถ้วน รุ่คนหนแล้ว ๑

๑ อันที่ พงศ์กระดัดเจ้าจอมนาง อัดคำ กูณ^๕
 ยังหุ่ยยาวในห้อง แห่งเมือง
 อวนกระเด็นถึงน้องนางดี โด่มมังกุพัน
 พัก มาชอดพ้าด้ามเข้า ขอบมี^๕ หนแล้ว ๑

๑ กีบ่อ เหนแจ่มเจ้าทันที้ ทางไต
 ขวันหย่าอชนหุ่ยโสง เชื้อนย้าว
 อวนกั ปุนแบ่งไว้คินดี เขาจอด
 เชื่องเฮือเหตอมมะนัยย ยอดคำ ๑

๑ ไว้ถ้าน้องดีแจ่ม จอมเมือง
 (หอหงด้นคียาบทอง ทอมถ้ำ)
 กีบทั้ง บรवारพ้อมนางพม ดามหมัน
 ไว้แก่น้องนางอัด คำปุน ๑

๑ อันที่ เจ้าชู่แก้วน้อยขนาด นางชาม
 พงดาดายแห่งปะกัน พายพัน
 ยังเล่า คัดเกิงฮ้ายโตเค นันบ่อจวนอ
 ชู่ว่า มีผู้ชนพายพัน เด้าดิมแล้ววื้อ ๑

๑ กีบ่อ เหนแจ่มเจ้าพ้อมพ้า เนืองนง
 พัก จวนใจคิตฮ้ายทอง คินน้อง
 เขียมกั ยังคาดไว้คินโท ผาสาท
 เชื่องเฮือเหตอมมะนัยย ยอดคำ ๑

๑ มั่งทั้ง ดาวดวงไข่ได้แปด พันพาย
 คินว่า มรนาตายชอดเฮา พายพ^๕
 เขากัก เวยวางไว้คินโท ผาสาท
 ไว้แก่น้องนางแก้ว หุ่ยปุน ๑

๑ อันว่า แพงมาคน้อยเจ้าแจ่ม มะเหล่^๕ พันน^๕
 ยามเมื่อ มรนาตายจากปะกัน แกวพัน
 กีบ่อ ดวงเคียวแก้วเทียมองค์ กุพิ้งแล้ว
 ละคร้องไว้เปนม้าย ซากดาว ๑

๑ ชู่ว่า มรนาคดัมถดชัว นากู บ่อนอ
 ชู่ว่า มีเงนหาชัวมดอง ดมชู่
 ชู่ว่า ยังแฉวงคินคอมอวน อันฮ้าว
 ชู่ว่า หลงกิมก้าเคนพ้า ค้างหัดม บ่อฮู้ ๑

๑ พัก ปุณณเจ้ามาดาศ
ชื่อว่า มรณันไธส้องงาม
ชวนที่ เหวงองถ้ำผ่องนาง
ยังจัก มาฮอดห้องนครฟ้า

๑ อินว่า ผ่องเผ่าเชอเขยมุง
ทั้งนางเซ่งซ่าเขา
เฮาก ปุณแบ่งไฉเมืองหุม
บดินเฮาก ฆนลู่ท้าวเมคไคมาง

๑ กิดเมื่อ ม้างตางท้าวเลี่ยมมั่ง
อินว่า ผัวเมียตายจากกัน
เขี้ยวท้อ เวราฮ้ายฮะเว
บวปอกอ๊กหนาแท้

๑ ควนที่ การระฉะน้อมแก้วเกด พระจุดา
เขาบุญมาได้หัว
เมื่อนั้น พมเมืองล่างกองพุม
เฮาก เต่งดอกไม้เทียนพ้อม

๑ ถวายเกดน้อมพุทธบาท
ถ้ำถ้ำมียื่นเทียน
บูชาแก้วจุดา
เดินเต่งพ้อมวัน

๑ นับแต่ เทียนคำไคส้องอ๊กไซปาย แฉนู่
ประคัมดอกไม้มวนพ้อม

๑ เมื่อนั้นภวนาด้านดินหมื่น ดินเขียง
(ขวากุเลียงสังการ กอยถ้อย)

ฉายยุน
เงาแก้ว
ทุกคำจึงแก้
ฮ่อมเฮาบ่อน

ชามกาน
ขุนเฮียง
ไถ่ฟาง
บาปเวร

หงดพนชเพอนน
คุฮ้าย
จุมจุ่ม
ที่คน

ปะนมน้อม
ยลใหญ่
พ้ามวน

บังคม
ตามไค
เกดชาตุ
คู่คน

พ่าหลาย

กอยถ้อย

มั่งจ้ง เขาเทียนคำพ้อมมุนผา ทลายทลาย
ไปบูชาพระเจ้าในห้อง

๑ เมื่อนั้น คอนชาบแก้วดะเค็ดควน ถัด
ทงฮะระไนซี่ผาย
เกิงที่ นครหลวงชั้นเมืองอินท
เฮียงเฮือเทอดมุดูแจ้ง

๑ แม่งนึ่ง เกิงค่วงกวางแก้วเกด จุดา
ถ้ำถ้ำมียื่นเทียน
บูชาแก้วจุดา
เฮียงเฮือชุนเกิงเท้า

๑ เซ่งซ่าเท้าทุกแห่ง
ฮอยที่ บุญบาศ์แต่หลัง
ขอแก่ จุดาแก้วอินคา
แม่นฮือ เวรเก่าเกียดกัมให้

๑ เมื่อนั้น คอนกั้นบนอบนวดของค้ พุทธฮือบ
กัมชาบแก้วทยานชุน

๑ ย่องย่องผ้ายคองเทพ
ลงมาถึงแจ่มเจือง
เทียนคำเจ้าทั้งฮ้อง
อินทศันท้วงทักาย

๑ เมื่อนั้น พระบาทท้าวทั้งแจ่ม จอมนาง
ยอมมือทูนไฉหัว
เฮาก ตามเหิงไฉให้ตายบิ
ภวนาด้านถามถ้อย

- © พมคทกรทุกแห่ง ไมทนา

● เมื่อนั้น เฮอร์ราชักผู้ผ่าน เมืองสว่าง
 ประนมมือถวายบาทบง ประนมหม้อม
 เมื่อนั้น พุทโรเจ้าเมตไตรทอง คนประเลิด
 ตระบัดขึ้นฮ้านบาดังแก้ว เทสนัชม ๑

● กับทั้ง เกราเจ้าแสนคน นบนำ
 หังพระผู้เมตไตรเจ้า ก่อวรัม ๑

● ทุกเทศทำให้เรื่อ กองบุญ
 ยักดาดีโยคขึ้น ยาวฟ้า
 พระกั เทสนาถวันหลายกัณฑ์ แด้วหย่า
 เทียนไทย คังค่อหน้าเทียนไว้ หมิ่นกัน ๑

● เมื่อนั้น เขาถนคองระคังคิน เองนั้น
 ควนๆ เตียงดาธุการดังน้ำ เดยแด้ว ๑

● พุงๆ พ้อมไต้บาต เต็มอาฮาม
 หนัๆ มาแจกทาน ปูนแด้ว
 เขาก็ ยอเคนเจ้าเกรา ดันคั

แผ้วฐัด้านคุดจัน ฮาบงาม ๑

● บัดนั้นเฮาจัก ถมมาเจ้าเมตไตร ดวงยอด
 แด่งเคื่องพ้อมเทียนไว้ หมิ่นกัน ๑

● ทุกเยื่องพ้อมหมากแฉบ พูจวง
 หังเทียนคำหมิ่นดวง เตียนไว้

ถมมาเจ้าเมตไตร คนประเลิดจึงเกิน
 ขั้อยกั แด่งคอกไม้เทียนพ้อม โทถถวาย ๑

● ขอแก่ พุทโรเจ้าคัคป้อย วางเวร เทียงเกิน
 ขอหย่า เป็นเวราแก่คน ทั่วรัชย
 เมื่อนั้น เมตไตรเจ้าแสนคา หถึงด้า
 ค้านไค้อค้ำแม้ง แม่นัชม ๑

● บัดนั้น มหาราชท้าวผู้ผ่าน เมืองสว่าง
 ควนทัก ยักดาดีธวัจน จิงเท้
 เมื่อนั้น มาเจื่องกัมบายต้น ไคเทส
 ให้วพระแก้วเมตไตรเจ้า เด็กดา ๑

● สดว่าๆ พ้อมเขาเกื่อน เพงผาย
 หั้วๆ หนัคู้คน มวนพ้อม
 เมื่อนั้น ภูษท้าวบาบุญ ย้ายย่าง
 เตียงด้นนัคังคองฟ้า คินเคง ๑

● เฟื่องๆ กังคตทะฮ้อม พานคำ
 มาเจื่องตระบัดขเทิง พิมานแก้ว
 กับทั้ง มะเหล่แก้วโถมงาม จัฮมมาค
 ขันข้างค้อมเจ้า ฮ้อมเฮียง ๑

● ผู้กัท้าวทงเทส เมืองสว่าง
 พลกัฮหลายหลังตง เดยย้าย
 เกิงแคนค้ำวบุญเฮื่อง แม่นดอง
 ถดเคื่องข้างทั้งม้า จอดเฮา ๑

● ผ่อเห็น วันคังค้อยเวียนรอบ เขาเดมรพุนเขอ
 เตียงนัคควานคาดเฮว ฮึงข้าง
 หนัๆ เท้าเพดา คังหอก
 พลพอกพ้องทั้งค้าย ถรดนอน ๑

๑ พึงยิน ชว่นๆ พ้าฮ้องฮ่ำ ฮวยเฉียง พุนเยอ
 พายหินเชียงไกรอัน ชานก้อง
 แม้งนึ่ง ดายฮายฮั้นฮองๆ แจ้งด้อง
 ภูวนาทเจ้าทองล้าน ป้าวพล ๑
 ๑ บัดัน ดัมบัตแก้วเนืองนอง นับโกตจิงแด้ว
 ก็เพอ ด้วยบาปฮ้ายบุญชน ช่มเต้ง ๑
 ๑ ว่อนๆ ก้องเฉียงเป้า หอยดังข้พุนเยอ
 ฮมฮมพายแปดก๊อ กอยย้าย
 หถึงเทน แพนหางเหลดอมชอควา เจ็ดโกติ
 อวนทำนเจ้าทองล้าน กอนพาย ๑
 ๑ ผ่อเห็น ชะพู้พ้าวฮ้องกาบ ไบคำ พุนเยอ
 นักดนมคอยหญ่โฮง คองเจ้า
 เมินเมียงฮ้องคาแด หถึงหล่า
 ๑ เมื่อนน พระบาทเจ้าทงช้าง แทบเกย ๑
 ๑ เจื่องแจ่มเจ้าดะเต็ดดู พิมานคำ
 ทังจอมด้พระมิ่งเมือง เฮียงฮ้อน
 ๑ เมื่อนน บุญเฮื่องผู้พยาหดวง ท้าวถว้า
 ไหว้บาทเจ้าเจื่องท้าว เด็กดา ๑
 ๑ ฮั่นฮั่นฮ้างฮ้องย่าง เกมดวา
 พดหลวงไหลหลั่งลง เดยฮ้าย
 ๑ แม้งนึ่ง เถึงแดนคาวกของทูน ทายเกด
 ฮั่นฮ้องโฮงฮ้าน ฮ่มชวาง ๑
 ๑ เมื่อนน ด้แจ่มเจ้านางถว้า พอยถาม
 เปนดินไคจิงนาน เฮวน
 ๑ เมื่อนน บุญเฮื่องเจ้าพยาหดวง ท้าวถว้า
 เดยกถ้าวถ้อยแกดงถ้าน ค่อนาง ๑

๑ ดูก็ เมื่อทราบท้าวถว้าฮ้อง ด้อชา
 เจื่องก็ ชวนทำบุญมากหลาย เหล็ดอัน
 ดูก็ มวนกันชนเมื่อเทิง เถึงยอด
 กัมขาบไหว้เมตไตเจ้า แจ่มหัว ๑
 ๑ กัจจ นานฮอดบ้านเมืองเทด พายเฮาเพื่อฮั้น
 ดูก็ พากันเมื่อฮอดเมตไต เปนเจ้า
 ๑ เมื่อนน บุญเฮื่องเจ้าเมืองดวาง ยดใหญ่
 คัดฮ้าย คิงแจ้ง ชู้ดอง ๑
 ๑ เฮวฮับ ทนจำฮ้อนทงหมั้น คั้นเชียง
 มาเทิงทูนบาทคำ ประนมหม้อม
 บัดันเฮาจัก เวินหางฟ้าแดงปาย มวนมอม
 ถวายเก้ ด้แจ่มเจ้าทงฮ้อม ม่วนเมือง ๑
 ๑ เพื่อว่า ถดฮัวเมียน (วางคาบ ของเฮา
 เมื่อนน พมพากพอย พงเชอ)
 กับทัง หังเฮียงไคจอมนาง เฮาแต่ง
 ทังไฟพ้อมพดคอ มอมมวน ๑
 ๑ ก็เพอ บุญมากแพ้ทุกที่ เขาชาม
 นองมาเต็มนครดวางชาบบา บุญกว้าง
 ทงฮั้นหมั้นแด่นบี เปนเขต
 (1) ดูกเถิดดาเหล็ดอัน อะเนกนอง ๑
 ๑ เมื่อนน พระบู่ค่านปุนปาก จาระจา
 ดูก็ ผายทางมาฮับเฮว เถึงเจ้า
 บัดันเฮาจัก คาพดเข้าฮ้องเมือง พ้าฮ้อง
 ผันผัวฮ้าแมนม้วย ตุ่มคาย ๑

● แค้น ถ้าวทศกัณฐกแดงคอบ กอนงาม

เฮาถ้ำ ปุนพายด้านแต่งดี คาไว้
ควนัง ไปแดงเพียงบนพาน ยิงดาบ
ทุกท่วยท่วยยอชิง ว่างาม ๑

● ควนังพะพ้อ ไปชนได้ช้างถ้าว หุนมัง
สามตัวฮุ่มเพี้ยกหน คั้นค้ำ
มันแวนก้าแรงขอ ดุจดนาท
พระกัณฐกยังแท้ปุนบ่อน เบียนเฮา ๑

● ควนัง ถึงทองช้างพายงาม คูฮาด
ถวายนาทให้ลุงเจ้า เจื่องเมือง ๑

● ภูวนาทท้าวชานเทียว ทนใจ
หุดานบุญเฮื่องขึ้นหัว หุมค้ำ
ควนัง ไฟผานแผ้วดาชา งามยิ่ง

ถวายนาท คำเคื่องเจ้าชายทั้ง เชนงาม ๑

● พระหลังท้าวชานชอบ ออระซอน
นงแพงกิดไคคาม เมื่อน้ำ

เมื่อนั้น ภูษณผู้ผดควน คำฮุง
จัดหมู้อาตพ้อม แต่งคัว ๑

● พุงๆยายเขาฮีบ คาเฮียง
สอากุ๊แกว่งบัก เดียนด้อม
ทอนๆก้องเดียงกอง เคงคั้น
พระบาทท้าวกีนพ้อม พ่างาย ๑

● ยืนยืนข้าเขาแดง เพงระบ่า

ภูษณ ทวายนาดัดถวดเคย ดาวแดง

เมื่อนั้น ขรรษาย้ายเมื่อนอน

(ผู้แก่นแก้วคณิงฮ้อน

● กระเบ็นหน้าหัดคั้น จนวนาม
บาไทเลยเด็กมื่อ มวนซี

ทนท คำเหลื่องเหลื่องพายๆ แก้วกั

ทนท ทวายนผู้แพงด้าน พ้อฮ่าหันแดง ๑

● ชดชคณาตาดัง แถมนอง
เกงญาเลยกถ้าวโดม บาท้าว

เป็นแต่ กัมถองท้าวทอนทน รือเหล็กไคไค
ฮาน เป็นก้าพ้าพอยเค้า คังเดียว ๑

● ละคาบไว้ทูลชาก พายหลัง
แทงคอ นาดัดเดียวพ้อเคื่อง จอมเจ้า

ฮอยท เวรตองท้าวทั้งนาง ประกอบกันแดง
ผู้ทเหง้ากระหายฮ้อน ฮ้าคาน ๑

● เมื่อนั้น พระซอนเนอพญาเคื่อง ทงพาย
นาดองหุดานเด็กไป เป็นถ้อง

บุญผายเจ้าจอมเฮียง เขาวราช
ถูจากห้องโงงกวาง ผ่นพาย ๑

● ชาคราค้างดุงซิม ไปน้า
บาคานผายเด็กปุน ไปหน้า

ขรรษายผู้ผดควน ท้าวฮุง
ดองก้าพ้าเนาแดง พ้อตาย ๑

(๑) ความตอนนีคู้เหมือนชาดไปบทหนึ่ง

[illegible]

๑	ชาวชว้ายเหตไหญ่ ชาวพวงเคยแก่งปาน ยักไชเด้อเชียงคาน คำพ้อเรอชุมท้าว	มาเชียง ฟายน้ำ เมืองไหญ่ หย่าไคแต่เนอ	๑	ยังยังยัยเหม้อยหมอก ฝูงนางดม่านตง บาคานชนเมื่อนอน ท้าวฮุ่งผู้หงหน้า	ชวายฮ่ำ วังด้อม เทิงแท่น ก้อมนาง ๑
๑	ฉันทาบแพฟ้าฮ้วน ยอแมนฮบข่มไค (เมือง ๆ เหนือมบอคำ นายเด่งน้ำเลยฮ้อย	เทเมือง ชนช้าง เพงแพ่ง) เด่งแกม ๑	๑	ดมดวาคไม้พ้อเที่ยง บุญชวงหลับฮ้อยาม เกวักกองกอนไซ เดียงเดฟ เจ้าแผ่นหัด้าท้าว	ราศี ยังผ้า เคงคั้น ฮ้อยาม ๑
๑	ชะร่อนหน้าท้าวเจื่อง สมสมไทเชียงคานเฮ่งแกม ปะแหวนหน้าดองด เฮฮ้วนผู้เพงด้าน	ฟายแค เชียงด้าน เขาวะรา ตุกจอม ๑	๑	ฮั่นฮั่นข้าฝูงหมู่ ด้ามมะเทงเลยเด็กปุน บาคานผู้ผดควน ฝูงฮ่อนน้อยหงหน้า	ชาวพาง ไปหน้า ท้าวฮุ่ง ยัยเย ๑
๑	ชะพาดพ้อมกอนเก็บ ภุทธเคินเทียนยาม เรากั ปะนมมือไหวเชียงคาน พระบาทให้กินข้าว	กินเมา ยังน้ำ ยังหย่อน คัมทอน ๑	๑	บคิน ฟังหอกก้าชนค้อ บุญเฮื่องคุดหยูฮั่น ค้อยไปค้อยเขอ บุญกันผู้ผดควน น้องจัก เมื่อยูบ้านคาค้า	ฝูงแมน ยาหม้อม คำเกิด กุเฮย เจียรวัน
๑	หมักหม่อนหน้าท้าวท่ง ออระรอนเคียนก่ายคอย คาเวฮ้องชานจัน ทุกที่ค้ายกินพ้อม	มัวเมา คาวช้าย เดียงม้วน ฟ้านัน ๑	๑	ค้อยคินค้อยเขอ กำเนิดเนอนน้อยนาค นางปางพิเฮย เมืองประกันเฮาฮาบเพียง บุญกันแก้วมายม้อ คินว่า คัดผู้ธรรมฮ้าง	ยุด้าง เมื่อยัง ค้อยคด้า แต่เนอ ๑
๑	ทะด่อนหน้าพระบาท จำเรา พันกันกินพ้อมเมา เรากั ปะนมมือไหวบุญชวง กัมชวบผู้ธรรมฮ้าง	เคินพาง เซดัม เด่วดั่ง ดวคด้า ๑	๑	ยังยังน้ำคาลดั่ง ธรรมยานางขพิง นางไวฮ้อยผิดเม็ง นางนาคผู้คังค้อม	ไหลดก เลยหม้อม มาจาก กันเค คาวคิน ๑

๑ ข้ามทั้งกว้างเมืองไทย เชียงคานพุนเขย
อดคนพวยเด็กปุ่น ไปหน้า
จน ๆ ก้องกระดังงา ย่น ๆ
ข้างเฮ้งม้าคนเค้า กังทาง ฯ

๑๑. ^๖ดะ^๖พง^๖พอม^๖ม^๖ชุน^๖ค่าน^๖ ^๖ทุน^๖คค^๖
 ผายคำคณก่าวกอน กอยไหว^๖
 ขรรณ^๖ย้า^๖เจ้า^๖เงิน^๖ยาง มาชอด
 จำ^๖เผื่อ^๖ช้อย^๖ทอน^๖ท้าว กถ่า^๖ถหมาย^๖ ฯ

๑	เขารอดข้าเฮวฮับ	พลมา	เมื่อนั้น	บาคานเจ้าต้องดี	คำเคื่อง
	ภูบาลจักฮอดคเมือง	วันหน้า		ผู้ท่เหง้าเมือฮัน	ฮ่มเพีย ๗
เมื่อนั้น	ราชาเจ้าขานคำ	แควนค่อน	๑	ดุงเบ็งถ้อยดองฮ่อน	มาค้เกวฮ
	เขินซิมเจ้าเขียงด้าน	ดู่เวียง ๗		เจียมปางนบขอบเจือง	ขรรหมเหง้า
๑	เฮาจัก เขาค้อเจ้าฟ้าฮ่อน	เคิมตาม หันแฉ้ว		ดองดีด้านขานคำ	แควนม้วน
	มาเจืองตายคอบเมือง	มันท้าว		ไหว้แจ่มเจ้าจอมไท้	ที่เข็ง ๗
ราชัก	ประนมมือไหว้ผดกวน	ดุงมิ่ง	๑	ดุงค่อนถ้อยแถงค้อ	การเมือง
	ฮอดแห่งห้องเขียงด้าน	กล่าวหมาย ๗		ตูกักมุกกัน ฮบหันมึงถวดตาย	เนียรระเนือ
๑	ผู้ตั้งหน้าท้าวไทย	เขินฮวน ว่าฮัน		บุญก้าน้อยหาดนคัง	ท้าวฮุ่ง
พระกั	ขันตายตางช้อยชู	ชนช้าง		เจ้าเผ่าเชื้อแทนด้าง	ดืบประคัน ๗
	ผดกวนเจ้าทงพาย	ช้างย่าง	๑	ถ้อย ฟังหอกแพค้ำหว่า	เดยหัน
	เทนแห่งห้องเมืองกว้าง	ว่างาม ๗		หวงจัก มาทัน (เงิง) ที่จอม	ไท้เจ้า
๑	ฟ่างๆ เข้าเมืองไทย	เขียงเขย	เมื่อนั้น	ภูมิด้านขานคำ	ท้าวซิม
	บางามคิดวาคือ	เขียงด้าน		มัทัก ถักตอบเข้ากายที่	แควนเมือง ๗
	ภูธรท้าวผะแวง	ทงเพด	๑	บัตนเฮาจัก ขาตมเข้าเมือฮอด	คูนวาง
	ไถ่ขันช้าง ฮ้อยฮัน	แทบเกย ๗		ทำเบ้องฮบเทียงมวน	มีแฉ้ว
๑	ผู้แห่งเหง้าเมือฮอด	โฮงขวาง		บุญขวางไท้หาพา	มาพาด
	เขียงคานทักว่ามา	เงิงช้อย คัดคัง		วันต้องแควคตาค้อย	คำจวน ๗
	ภูธรเจ้าเงินยาง	ขานม้วน	๑	ดว่าดว่าพ้อมเขาฮับ	พาแดง
ถามข่าว	เจ้าคัวด้อยทั้งน้อง	มึงเมือง ๗		ผดกวนจักหย่านาน	มาพ้อม
๑	เมื่อนั้น ทระถวนข้างด้านไทย	บาซาง		บุญขวางเจ้าเขียงเขย	เขินราช
	บุญเฮืองเมือฮอดดุง	ขรรหมเหง้า		ทุกทไท้ มัยยัง	ฮ่วมพา ๗
	บุญขวางไท้ชาชาย	ฮ้ายเจือง	๑	พระบาทด้านเดินว่า	ยาฮาย
ถามข่าว	ดุงท่าน เจ้าคัวด้อยทั้งมี	มึงแดน ๗		เมืองเขียงเคือหากเมือง	พยาเจ้า
๑	เจ้าเบ็งถ้อยตามฮ่อน	ดองดี		บุญผายค้ำผายคำ	แควนม้วน
	บุญเฮืองกุก้อยมา	เงิงเก้า คัดคัง		เมืองแห่งไท้เขียงด้าน	คังเคียว ๗

๑	ทะด้อมพ้อมเพงบี
จอมเดี้ยวเดยฮ้อมกัน
แนพนให้เคิมเค
ไฟเฮือฮ้องโฮงกว้าง	เดียงแคน
กินแก้ว
มาเพ่ง
ด้องแดง ๑	๑	พระหลังหน้าอแต่
บายเฮาตอมเจื่องเมือง
แฉแฉพ้อมภุร
พระบาทค่านเคินพ้อม	กวนแก
ธรรม์เหงา
กอยกถาว
ฟ้าวาง ๑
๑	ตะคอกหน้าท้าวไหย่
แหนคำถึงชูเมือง
บาคานผู้ผดควน
เชือพันฮ้องด้องท้าว	บายปาน
แคนคาว
ท้าวถึง มากิน
ค้อยคง แต่เนอ ๑	๑	คาวคาวหน้าฮ้ายหา
ภุร เคินชุมพางพ้อม
เรึงโหวท้าวคุด
อแต่ผู้คั้งค้อม	ด้ามมะเหง
มาพ้อม
ทุกหมู่
บ่อพอ ๑
๑	ทุกดั่งเดือดำไหย่
แคนเมืองเฮาบ้องจัน
บุญเคยเจ้าเจื่องตุน
ค้ำ
แต่หมู่ช้างชนฟ้า	เซียงเซียมากิน
จามแย
ท้าวฮ้อง มากิน
ฮ้องเมือง ๑	๑	แพ่งๆ หน้าพระบาท
ทังมวนเซากถาวขอ
คอนคอนโกดรวัด
พระบาท เจ้าหม่นม้าวเคินค่าน	จำทอน
ค้อมท้าว
เกิงเทียง
หย้ายอม ๑
๑	พุงพุงพ้อมผ่องหมู่
ทำเบื่องบุนฮ้อยตุ
ผายคำเดี้ยวผดควน
เขี้ยวได้ผู้ธรรม์ฮ้าง	คายมวนมากิน
แมนม้าง
เดี้ยวฮัว
ที่เซ็ง ๑	๑	เมื่อนั้น จันเคียนค้ายดัดขอบ
มุนค้เขาเด็กถา
บุญเฮื่องเจ้าเมื่อใน
เดียงโกก้องฮันท้าว	เขาทอง
ดงฮ้อง
เทิงแท่น
ทิวเมือง ๑
๑	ตะพาคพ้อมผ่องหมู่
ถือบวยคำก่งกิน
บาคานผู้ผดควน
ท้าวทเหงากินพ้อม	โยธา
คำค้อม
เมื่องม้ง
ฟ้าดุง ๑	๑	ตะเบ้นหน้าท้าวฮ้อง
นงแพ่งภุหุยัง
ภุรเจ้าเงินยาง
พระบาทผู้คั้งค้อม	คิงนาง
ยินหม้อม แดชาม
เมื่อเดือ
ถวคนอน ๑
๑	พระหลังหน้าพระบาท
บุนตุงเฮาฮ้อมด้อง
ราชาไทเซียงควน
ผู้ทเหงากินพ้อม	บาซา
หลานแก้ว
ท้าวหึง
เจื่องเมือง ๑	๑	พระกั คัดเพือกกว้างคูงขอบ
คอนคอนหัดบับฮวยาม
บาคานท้าวทังมวน
คาวเฮือแจ้คงฟ้า	จักกวาด
ยังผ้า
เดยพาก
ฟากเดมร ๑

● เหมือนหยาดหย้อยไ้ยู่
เช่น ๆ เฝ้ายไ้กรั้น
อระซอนผู้ ผดควน
กิดชอคน้องเนาแดง	อระซอน
คังก้อง
ท้าวยู่
ถวดฝั้น ๑	๑ พระหลังหน้าพระบาท
ธรรมยาทงเผือกถ่าน
ราชาผู้ ผดควน
งามยั้งถันทงช้าง	บาซาง
คัวคั้น
ท้าวเจือง
เผือกถ่าน ๑
● ฝั้นว่า คำมึงน้อยเจ้าชอน
ม็อบายแซนคังเจิง
ในทวงเพียกคือไฟ
กิดชอคน้องนงหน้า	เทียมทวง
โถมค้ำ
ถนถวบ
คั้นจวน ๑	๑ เฟื่อง ๆ ย้ายไปก่อน
พยาตุง ฝั้นพายงามถวดตาม
สไคแฉ้อวนควน
ข้ามเถื่อนไม้คังกว้าง	ทุงไซ
เติมไ้
ซ้ำย้าง
ฮีบแซง ๑
● ชะพาดพ้อมเดียงดำก
ฝุ่นนายควนคาคพาย
ภูมิท้าวตงตง
คำเคื่องผู้ ธรรมฮ้าง	ดำถี้
เฮียงฮ้าน
ดำฮาบ
ฮีบไป ๑	๑ ผ่อเห็น ถมถ้องค้องคี่พาด
เฮียง ๆ ถนถ้องแดง
พั้งยั้น ธรรมฮ้องถุนใจ
ถัดถัดถ้องฮ้องชมฐู	พูพาน พันเยอ
ฮ้องฮ้อง
ท้าวระคัก
ฐูคัว ๑
● ยามยามย้ายช้างใหญ่
สไคฝุ่นบ่าวชาย
ไห้ไห้แฉ้ทงยู่
หลายถันคังเดียนพ้อม	เฮียงเกย
โยงย้าย
ย้ายย้าง
พ้างาม ๑	๑ เจียมแต่ มาปีกบ้านไ้คัง
หนว ๆ เขาจ่มแคน
ภูธรค้ำนแฉดถวบ
เฮาก ฝ้ายแต่คัวถนค้ำ	เดียนปายนไ้แล้ว
คางฮ้าย
ชานม้วน
ย้อมไ้เกด ๑
● ผ่อคู้ พ้างพ้างม้าไ้คัก่อน
พลไ้ถดถวบคังชาย
ธรรมยาเจ้าถวบแฉ
แฉนดำฮ้างแฉย	น้นเืองพันเยอ
ไ้หน้า
วอแต่
แยกไป ๑	๑ ยังจัก ฮอดเชตรเจ้าพ้างฮ้อง
เฮาก ฆานคัวควนถ้วถวบ
ทันท ไห้ไห้พันจนเมื่อง
พระบาทไ้ย้ายยั้ง	ปานไค นเค
ถอยไ้ถ้ว
พ้างฮ้อง หนไ้ถ้ว
ฮีบไป ๑
● พลแฉไ้คักคัง
ทนระฮ้องออกยู่เมื่อง
บมเคยถ้างเฮียงคาน
แยกหมู่ช้างไปหน้า	เฮียงเซย
เดยย้าย
ท้าวทัง
ก้องพล ๑	๑ แฉนถะถวบเข้าเมื่อฮอด
สไคคาคเคื่องเค
บมคูนผู้ ผดควน
พระบาทผู้ ธรรมฮ้าง	แคนเมื่อง
ทันทถ้าง
ท้าวซิม
ชี่ถ่าน ๑

๑	คานคัมถ้อยฝูงหมู่ ภูมัจฉัทหมู่เซา ภูชรท้าวผ่นพาย เจ้าคัวถ้อยเมื่อห้อย	มนต์ ทันท่วง เฮียงเขื่อน ฮ่มเพียง ๖	๑	ฮั้นฮั้นข้าวป้อนเปี่ยน จายพักกิ่งจวง สวดสวดก้องกุดโค นกฮ้ายฮ้องเฮียงแบ	พายด้าน คังก้อง คอบัก แบกถาง ๖
๑	พูเบตคังทัมชว่ง บาซางเมื่อฮ้อย เฮาก มาแคนด้าวกายตง เคินแตงคังเวียงค้าย	เซาเฮง ชรรมเหง้า โกตท้าวเฮวแต้ว แหวดละว้งเทียวเก็น	๑	ฝูงด้าข้าวทูกที่ เจียมแค มาฮามเฮียนหมอกนาย จอมหัวไท้ผดกวน ว่อน ๆ ก้องกะดิงหัว	กะทำคัว นงฮ้อน เคยคั้น ทัวเมื่อง ๖
๑	ฝูผ่านท้าวเจ้าฮ้อน หังหังเมื่อจอดเซา บุรูกาทูกเมื่อง จันทผ่านฟ้าเฮียงแจ้ง	ดองดี โนกวัน เซาจอด ดองแตง ๖	๑	ฮั้นฮั้นข้าวเซาแตง พายโซนฮึงเฮ่งกวน บาไท้ผดกวน เฮวฮั้นค้อนฮั้นค้อง	ปุ่นไป กุ่มก้อง ดงโดด บ้าวไป ๖
๑	ทอดทอดหน้าฝูงบ้าว นงแพงเคยฮามดี ฮวน ๆ แจ้งจันโท	แคนทาง ดงน้ำ เฮียงฮ้อง	๑	มโนคเณฮ้าวฮ้อง มาไท้เคยเล็กปุ่น ทักกับ บาคานผู้ผดกวน ดองจิงหน้าซาเจ้า	ทงด้าน ไปหน้า ค้ำเคื่อง บักชวา ๖
๑	ฟานฮ้ายฮ้องฮิมถ้า ฟุงฟุงข้าแปงตูป ยมนนเซาฮับเฮว ผดกวนไท้เมือหอ ยังท้อฮ้าวฮ้าว	คันทม ๖ คองงวน เซาฮึง เท็งแท่น ชว่งปัว ๖	๑	เฟื่อง ๆ เบองทั้งหมู่ ฝูงผาดาฮอกเกิม แผ ๆ ช้างบาซาง เป่นบักฮ้ายแซงช้าง	กวนเก กางค้าง ฮ้ายเจื่อง เชือนชนัน ๖
๑	พระบาทไท้ท้าวฮ้อง พอยามหัดบชวยาม เกวักก้องดะบันไร เฮียงด้นนค้องผดถ้าน	ดองดี โนผ้า เกงคั้น ทัวแต่น ๖	๑	เฟื่อง ๆ เบองท้าวหึง กับทัง ภูบดบามิงเมื่อง เป่นหัวค้องกางผด ผัดผ้าม้างแมนม้วย	เซียงคาน เซียงถ้าน กวนก่อน มุ่นกะจวน ๖

๑	บ่ฮู้ กัหมันท้าวฟุ้งหมู่ ผาดาดเย็นมิดเต็ม ฟุ้งผดด้วยเกวี่ ดุงซิมผู้ ธรรม์ฮ้าง	อาดำ ไฟท้วง นับโกศ แผ่นพาย ๑	๑	ฟุ้งฟุ้งเท้าเมื่อฮอด ภูษรจัดแต่งเต็ม หลังเห่น ฮวน ๆ เหลื่อมปาคาร ยังข้อยยอคำเหลื่อม	คุมวาง คางคัง เฉียงเมก ด้องแดง ๑
๑	มะโนคเนื้อคังฮู้ รุมหาดนหลายหลังตาม เซ่น ๆ เปื่องเงินยาง แตกแ่งฮ้อนปมใหม่	กางพล เคิมไ้ ย้ายก่อน บ่าผง ๑	๑	กาคาก้ามทอไห่ บาคานเคยฮีบเฉียง เมื่อนั้น ดุริโยค้อยวันใด พระบาทย้ายเมื่อห้อง	เคยคอย คิ่นค้าย แดงฮ้อน ดู่ถ่าน ๑
๑	ทุกกับก้าพลแดง ภูษร ฮ่มก้าเตาเค็ดคแตก พลหลายก้ามเหล็ดไฟ พระบาทเจ้าเคินคัง	ฮ่มฮ่ม คานม้าง ทุกที่ แดงดี ๑	๑	ชะร่อนหน้าเคินแดง บาคานเคยจากพาย เมื่อนั้น เคง ๆ ก้องเร้งโย อันดิมค้อยลงเจ้า	พลเซา เมือฮ้าน ปุ่นบ้าว ชอบเซา ๑
๑	พลคิ้วเท้าเมื่อฮอด คัพลแพนหลังนของ ธรรม์ฮ้างไ้กุ่ม เขวกถ้าวเจ้าเซ่งเท้	ฮ้ายคำ เนืองฮ้าง เห่นหลวง อ่าม แหม่น ๑	๑	ฟุ้งฟุ้งท้าวฮุนไห่ ฮ่มฮ่มเซาฮ้องเมื่อง บัก บงไทท้าวเงินยาง เจ้าไร่ฟ้าใจท้าว	เมือฮ่ม ฟ้างฟ้า มาฮอดเฮาแล้ว กล่างทาน ๑
๑	ดะเลจากหน้าทุกหมู่ บุญคามี่จิงเห่น โยธาฮ้างมยขน แตกแ่งเซ่มฮายฮ้อน	เคยลา โหดแดง เคยแดง ดั่งไฟ ๑	๑	เราทอดถ้อยเคยถื่น เรา ๆ จัดหอกดา มิดเคเพนธรรม์ เราถื่นก้องเคินย้าย	ชะบุหลวง แถมค้าง ไหวหวั่น บ้าวพล ๑
๑	เมื่อนั้น ฮ้างเถื่อนกวางเมื่อฮอด วัทิน บาไทเคยจื่อจิง แพ่งผู้ยุดคอง กิดเท่งค้องเนาแดง	จำแจ้ง ท้าวฮ้อง ค่างถ่าน ๑	๑	เซาจัก ไ้ฮั้นฮ้างฮ่ม ยขนเซาแดงเคิน เมื่อนั้น นรินทิมพายหลวง พระบาทไทเคินคัง	เร้งโย ฟั่นแล้ว กั้นพ้อม ท้าวฮิม แดงพล ๑

๑ คำนคัมถ้อยฝูงหมู่ ผู้ต่าง ในคุมวางแต่งปุ่น คาให้เหล่าแถมา พระบาทผู้ธรรม์เหง้า	โยธา ไปพร้อม พลัดพา แต่งดา ๑	๑ ทระว่นพร้อมท้าวถึง ใจ.ชงทานเก็งด้าน ทั้งปวงพร้อมมาได ทุกยานฟ้าปุ่นบ้อง	ขุนทอง มากิน คัวกัว เสียจาก ปางน ^๕ ชู้ครองแต่เนอ ๑
๑ ทนฮอดท้าวทุกที่ บาคานจำแกว่งปาย ฮาวพวงผู้ผดควน มันแต่งจำพล้เข้า	มามวน เดียน้ำ บบนาก ดวดฟาย ๑	๑ พระพร้อมท้าวใหญ่ ย่นย่นจักแต่งกัน บาคานท้าวทั้งมวน ผู้ท่ง เชียงด้าน	วางปาน กินเหล่า พันเพ่ง ดวดวาง ๑
๑ วันหน้า พระบาทเจ้าจกอกก ยอพด ผายคำถึงเลื่อเมือง ฝูงหมู่ คายแคนคาวทางนา มาช้อย พระบาทผู้เป็นเจ้า	มวนพร้อม ดชัว มากิน ชู้คน แต่เนอ ๑	๑ แ่ง ๆ หน้าท้าวใหญ่ บุญกองกินชู้คน บายก้าให้ด้ามมะเหง พระบาทผู้คังค้อม	ทั้งหลาย เคยแล้ว อ้ายหาค ดวดดา ๑
๑ ทุกที่เบองเวียงใหญ่ ทั้งมวนแมนฮ้วนเมือง เทพาค้าวรทงเมือง มาห้อยค้ายาซ้าย	คุมวาง มากิน ผู้ มีเชอ ฟ้าฮ้วน มากิน โค่นคอนแต่เนอ ๑	๑ พระพาคย้ายนบนาก กวางแกเขาเด็กมวน ราชาเจ้าเมื่อหอ ท้าวชั้นผู้คังค้อม	เคยดา เมื่อพร้อม เทิงแท่น ดวดคนอน ๑
๑ กับทั้ง ภูมิเจ้าจอมเมือง มาช้อยค้ายาซ้าย คู่จัก ทำเมืองบั้นดมคาม วันพักเข้ายาแม้ง	พระราชา มากิน หย่าได ลูกเนอ กวางแก เมืองาย ๑	๑ พระพาคพร้อมท้าวใหญ่ ฮาวอนจิตรดว่างกระด้น เคื่อนทงายเท้าทั้งบน ชางราชาเจ้าเมื่อฮ้าน	ทั้งหลาย เสียเจ้า เฮืองโลก อ้าคิง ๑
๑ ฮันหนึ่ง นงยวงเจ้ามาตา ทั้งคว่างเจ้าคอนฮ้อย หวนพายพร้อมขุนเขย ทั้งจำฮ้อนเปนแก้ว	จ้อมม้วนมากิน เกื่อนเพง ผู้เผือกมากิน ชวดตรา ๑	๑ ก้มอ มีโล่ฮ้านยังแท่ง กลาเมืองมาเพื่อดื้อ	ฝูงมาร ชนช้าง ๑

๑ ดาวเคียนคายเหมือยหยาด	ย*ยน้ำ	๑ พระบาทหน้าท้าวไทย	มามวน
ขอรระซอนเตียงเคียงกัน	รักไว้	ภูมิ ผายเบงชรผ่อเมิน	เมืองบ้าน
ดีแก่ ดมพานไม้โพธวาง	หน วหน่วง	หลังเห็น ขอนควนย้ายพดแพน	ฟ้าฮ้วน หุ่นเยอ
ซางราชเจ้านอนค้ำ	เด ผัน ๑	พระบาทเจ้าคั่นึงแท้	แต่งเติน ๑
๑ ผันว่า คีชนช้างไอยรา	ฟ้าฮ้วน	๑ ทระถวนย้ายยอฮีบ	พดมา
เมืองไทยก่ด้างควนเท้า	ทั้งบน ๑	เดินเดินพายแกว่งกระดิง	คังก้อง
๑ ผัดผาบไค้ช้างถ้าว	แดงพาย	เต็มมากจ้างไท่ดหลาม	เดัยระดาค
ทั้งมวนฉักถ้าวขอ	ทูนไคว	ฟ้าฮ้วนเจ้าพดถ้าน	ข่มมา ๑
บุญผายเจ้าเงินยาง	เคยคน	๑ ชาดชาด ช้างใช้ฟ้าทั้งหมู่	ชาวด้า
พระบาทไท้ คั่นึงฮู้	ฮู้ เฟิง ๑	ทั้งทั้งเขาเหี้ยยคยาย	ยังด้อม
๑ ฮั่นฮั่นข้าคกแต่ง	กะท่าคัก	เมื่อนั้น ขรรมย์ผู้ผดควน	ท้าวข่ม
ถึงยามพอฮู้ดัง	ดาวซ้าย	พระบาทท้าวเมินแจ้	ผ่อคอย ๑
บุญเอื้องไท้ ผดควน	ลงอาบ	๑ ค้านคัมถ้อยถามหมู่	มุนต์
พระบาทเจ้ามานัง	เกยขวาง ๑	เรียงเรียงชานถ้าวคำ	ถวินไคว
๑ ถ้องถ้าวข้าเขาฮีบ	มาทัน	ทันที่ ผงทุดกัถพดมา	หวัก่อน
ภูธร ในเงินยางถ้าวคำ	ปุ่นค่าน	อนันัน เก้าใช้ฟ้าพดถ้าน	ดีแต่งแท้แต่ง
ฮัดจรรยแท้ คำผัน	การหลาก คั่น	๑ ทันท เบองปากซ้ายคำบ่า	หน้คาย
ผันว่า ขนฮ้วนผู้แพ่งช้าง	ที่แข่ง ๑	มันัก ขยายแพนหางออกปุ่น	เป้นถ้อง
๑ ถดามแพ้เขาพ่าย	พั้งหน้	ผาน ๆ เหลออมเซนเดียน	ดูขาด
มาขอเด็งถ้าวโยม	ทูนไคว	ช้างเบ็งฮ้องทั้งม้า	อะเนกนอง ๑
ฮาวพวงค่านปะนมมือ	กอยกถ้าว	๑ ที่นั้น ชาด ๆ ช้างขวาไทย	ชาวด้า เขาถ้าว
เจ้าจัก ไค้ท่อนท้าวเมืองไทย	ยุปุ่น ขามถ้าว ๑	ถ้องพันพายถั่งนง	มาคัง
๑ ถ้าว ๆ หน้าพระบาท	ยินถ่วง	ขรรมย์ผู้ผดควน	ฟ้าฮ้วน
บุญกันจักแผ่ผาย	เมืองถ้าง	พระบาทยังเขาช้าง	ห้วยถาง ๑
๑ เจ้าจัก ไค้พรไควผดควน	เคยพากกันถ้าว		
เขากั ทูนบาทผู้ ขรรม์เหง้า	ถ้าวพร ๑		

๑ ทุกด้านมองได้คือ	สมสม	ไหลหลามดังเค้มนา	ชบช่อ
มาคาน ยังพวยชวาชันพวย	ไธเจ้า	เถาไร่ฟ้าค้ำช้าง	ช่มชน ๗
พลไหลกุ่มคอบมา	ไหลหลัง	๑ ไธรันช้างคำต่อ	กวนแก
ผู้แห่งเหง้ามัยัน	หย่อนกัว ๗	ย่นย่นแถวเพี้ยกหน	คั่นคั่น
๑ ยัง ๗ เถาไร่ฟ้าทั้งหมู่	ชาวลำ	ปะแหงหน้าไธมควน	วอแต่
หนว ๗ แยกช่องกาง	เกาถัม	ไธรันช้างชูเจ้า	ช่มชน ๗
เมื่อนั้น มาไธผู้ผลควน	ราชราช	๑ พลแผ่อ้อมฟ้าอพุ่ง	สมสม
ดับแยกข้างเงยไธ	บ่อถัว ๗	ตนราชาชวนเมือง	ค้ำเจ้า
๑ ชาตชาตช้างท้าวอูง	เค็มมา	แถวขันช้างเชียงอินท	ค้ำบ่า
กุน วงดาอวนตูกเจือง	ใจกำ	ไธช้อย เถาไร่ฟ้าคำคอง	เกิบกวน ๗
เมื่อนว่าอู้งัก ชนคำคองแฉ่นพวย	ชบชาม มาเถน	๑ วอแต่คำคตกระมะ	มัวใจ
พระบาทไธไธช้าง	ช่มชน ๗	อวนควนเขาไธแ่ง	ชุ่มมุ่น
๑ ชาต ๗ ข้างคำเคื่อง	ชุ่มชน	ไหไหเท้าคองพวย	ท้าวชม
ฝูงอาวดำเพี้ยกหน	คั่นคั่น	พระบาทคุ่มพลไธ	บ่อเพือน ๗
เมือคองเจ้าจอมเมือ	ฟ้าอวน	๑ คำนคั่นถ้อยเฮินว่า	ววยมึง
พระบาทคุ่มพลไธ	คั้งเซา ๗	ย่นย่นบาหังควน	คำคอง
๑ ทะล่อน ข้างไร่ฟ้าไธคอง	กวนแก	คั้งชอเมือเง็กไธ	คำหมวก
ทั้งเมืองเขาถวดลือ	มันเจ้า	ตุงมึงเข้าชนซ้ำ	ช้อยแ่ง ๗
แผแผด้นถามคำ	กอยกถ้าว	๑ เถาไร่ฟ้าอับคาว	เคยถอย
มึงน ๗ เรือตงเหง้าแถวแท้	ช้อยถ้อย ๗	บาซาอฉายไธคั	คำคอง
๑ กุน เรือแก่นไธท้าวอว่า พยาทดวง แท้ถั่ว		มันกั กอยแ่งคองคำชน	ชนะชาม
อู้งัก กองกันตายคอบมือ	กูแท้	อ้ายทาดซ้ำยงหน้า	ถักถอง ๗
ทั้งปวงพันรณ	โอยอ้อนกูดาย	๑ คำวๆเบือท้าวอูง	ถ้องดี
เมืองด้าค้ายแถวแย	แยกหา	บุญกอนชุ่มเพี้ยกหน	คั่นคั่น
๑ ชะร่อนหน้าไธเป็น	พวยงาม	คองจอมไธภูจร	ฟ้าอวน
พลนของมามังคิน	คักชว้า	พระบาทบ้านพลไธ	บ่อหน ๗

๑	แต่นั้น เพื่อๆ ช้างฟ้าซ้อน ย่นย่นเราแต่งดี บารางคังหัวพวย พระบาทไท่คิงค้ำ	มอณาพันเยอ คาไ้ว คัวฮาด อ่าคาน ๑	๑	ชาตชาตช้างวงแก่ง เร้งโแปดี้แก่งขอ บาคานผู้ แก่งทอง เชือท้าวไท่ไธช้าง	ไท่อง ค้ำคัง ค้ำบ่า ข่มชน ๑
๑	คักจัก ผันช้อยช้อยไค้คัง เื้อว่า นำแคนคังท่างดัง ชมเพิงเท้าหนหอย คาวแก่งชชิ่งคัง	กะทำเด็งกัตาย ฉั้น ชนเคียด แคไก่อ ๑	๑	ผัดผาบคังท้าวหัง ย่นย่นยอหอกแหลม บาคานพนชน เก้าไธพะคังง้าว	เรี้ยงคาน โหดเร้า โหวงทังฉวน เงือคาง ๑
๑	เฮาจัก เหยียดหมผู้ไธชนชัม ย่นย่นเดยแก่งกระคัง เมื่อนั้น เร้งโแปเจ้าตุมวง ไธชนช้างค้ำเจ้า	เงินยางน้นเนอ โกวเจ้า ฟ้าซ้อน บ่อหน ๑	๑	ท้าวชัมเป็องขอแก่ง บารางไธชัมชน เขากั หน้ทังฟ้าชมชัม เมือฮอดโกดัทนท้	โกดคั เดยค้าน เดยแฉ่น คุดเงียง ๑
๑	แต่นั้น ทระถ้วนช้างชัตช้อย บารางเดยชนชน คินเง็งเท้าพยาเมือง ลงชัมเจ้าคัช้าง	ยั้งกง ค้ำคัง ฟ้าซ้อน ชัมพล ๑	๑	ฮั้นฮั้นม้าเดยไธ คนตายปานคังชอน จรมียาให้เอาหัว เมื่อนั้น ฟ้าช้วนผู้ จรมีช้าง	นำแทง เขาบ่า มาบ่าว พ่ายพัง ๑
๑	ทระถ้วนหน้าท้าวฮ้อย ล้านล้านไธเผือกพวย ภูม้เจ้าเขียงเรย ไธชนเจ้าบาท้าว	ล่องดี งามฉ้วน ท้าวหัง บ่อหน ๑	๑	เมื่อนั้น ผู้ผ่านท้าวเดยเด็ก นาเพียงแดงเดือคคน นับแค หั้วมารไธดำมพัน ฝูงดำเชอพอฮ้อย	พดมา ค้อน่า แควนมาก มากคาน ๑
๑	ลงมิงย้ายไธค้อ พลโหดหลาหมดังนำ จรมียาเจ้าบาราง ชนช้วนผู้ จรมีช้าง	ชาวดำ คินช้าง จอมราช ท้เซ็ง ๑	๑	ค้ำค้วค้ำหน้าพระบาท ภูชร ผายฮ่างฉวนคู้คน ผดควนย้ายเมือเกย พระบาทผู้ จรมีช้าง	ยินคั แควนฉ้วน ดคเคื่อง เด็กแคง ๑

● เพลง ๆ ช้างไปแข่ง
นางแพงเคียนฮับแค
ฮั่น ๆ เบื้องเงินยาง
เราม่อฮ้อนฮั่นโฮ	พุ่มวง
มาดง
ฮั่นฮั่น
โฮโฮ ๑	● มัด ^๕ พระบาทเจ้ามาง่าย
ฮั่นว่า แถนดอหนีจากเมือง
ฮากี ผายทางเจิ่นเจิ่นไกล
ฮั่นพระผู้ ^๕ นั่งหน้า	เขาตาย ได้แล้ว
พายหน้า
กอยหลัก
แจ่มเจื่อง ๑
● ฮั่น ๆ พ้อมท้าวไหย่
เร้งโหวโกวแกว่งฟาย
จรรรมย์เจ้าขุนเจื่อง
ทงหม่อ ^๕ เชอชุมท้าว	มาโฮม
ดว้างเดื่อ
ชู้ช้อย ปาง ^๕
ชู้คน ๑	● เคยฮับฝ้ายกายเซต
เอื่อง ๆ วันด่องแดง
เมื่อถึงกำพลดอ
เวียงไหย่ก้างหินก้อน	ดงแคน
ได้ฮั่น
เซวฮอด
ท้อคอย ๑
● ฮอระม่อฮั่นหน้าพระบาท
ยมนนจัดเฮียกกัน
บาตันท้าวบวยกำ
พระบาทเจ้ากินพ้อม	วงปาน
กินเหล้า
ค้อมก่อง
กุ่มคน ๑	● ข้ามดก้อยค้อมหมู่
กอยคำควนกด้าวหนาย
ฮั่น ^๕ บรูไทเมืองดอ
เห็นฮั่น ^๕ ฮั่นนายฮั่น	มุนตรี
แห่นถ้อย
พระราช แกร็ด
ค้วนถาม ๑
● ย่อง ๆ น้อยฮั่น
ฮ่มฮ่มเราชู้คน
เมาเซฮ้ายพอดดี
ท้าวฮั่นผู้ ^๕ แพงถ่าน	ดู่รา
กินพ้อม
แล้วหย่า
บ่อแก้ว ๑	● เจื่อน ^๕ ถุกชาติเชอหนแห่ง
เคยเติมตามไต่หา
ฮากี เคยยายถ้อยถวยคำ
พัวฮั่นผู้ ^๕ จรรรมแห่ง	โตมา
จอมเจ้า
เคยเล่า
เทียวกั๊ก ๑
● เมื่อนั้น คำว ๆ หน้าพัวฮั่น
นักคำถึงหมู่แกน	เคยจา
เมืองพัว ๑	● มัด ^๕ พระราชท้าวพยายฮ่ม
ภุชระ จำเผื่อเดินคั่งมา
เผือก ^๕ เซวฮั่นแทเห็นเจื่อง
เผื่อเล่า เจิ่นค่านค้าวไฟก้อง	มาชนง แท้แล้ว
หาเจ้า
จอมราช
ด่องมา แท้แล้ว ๑
● เคยเล่าด้านฝูงหมู่
ฮั่นว่า เมืองบวยผายแจ่มดอ
มีฮ่างว่า ภุชระเจ้าเงินยาง
เราถ้าวถ้อยนายไ้	เทียวกทาง
จรรรมแห่ง
มาผาบ ไค ^๕ รือ
ชู้ฮั่น ๑	● แค่นั้นผู้ ^๕ ผายผาดถ้อยแถงกถ้าว กอนงาม
มีฮ่างว่า ไทคุมวางให้มา
เผือก ^๕ ตามคำไหว้ผดควน
ฮากถ้าวแจ่งคำแท้	ทั้นแท ^๕ นั้นดื้อ
พระราช
ท้อมมี ๑

๑ เมื่อนั้น นายผดธรมเมือง ขอมือ ทนจอมดีเจ้าหมาย	โสมพลดวง แห่นกขย	๑ ท่อว่า ถามข่าวเจ้าจอมเมือง แคนมาทนนันต์ เชือก มากด่าถ้อยแทนแจ้ง	ฐอน นันต์แก้ว ทั้งเมือง
ภูธรท้าวแดนหนอง พระบาทเจ้าบุญกวาง	กอยกถ่าว ว่ามา ๑	๑ พ้าดุ่มไค้พ้าชวน คุมวางยังคั้งเมือง	ภูเท
๑ ค่าวคาวหนานายดำ ทูลาเดยเจ้าเมื่อ	คินมา คามไท้	ท่อว่า บาเจียงเจ้าเงินยาง มาผาบฮือเมืองบ้าน	ยุดราช แห่งภู ๑
เมื่อถึงท้าวฉันทา กอยกถ่าว พระบาทใช้เผื่อขอย	ทูนบาท ฮือมา ๑	๑ ทันที เมืองเก่ากเขาหาก ตเคื่องแคนบ่อกว่าเรือ	ยูนุช แก้วแก้ว เห็นแจ้ง
๑ บัดนี้ พระบาทไท้ท้าวชม ขอลด เค็งราชาชวนเมือง	เงินยาง เดยหม้อม	อันว่า เมืองฟากพ้ากระเดิมด้าง	เมื่อปากกล่อนเกิน บ่อใด ว่าเนอ ๑
เงินจอมเจ้าป่านี ทุกทีให้วคองเจ้า	ตงโศก ฐุคน ๑	๑ อันว่า จ้าวกาบแก้วแสงส่อง ไฉวัน ถวายนบาไท้แต่เบา	พชย
๑ มะโนคเนื้อแกนไทย เขาก็ ขอลดเค่งท้อใด	เดยจา คิงแพ	เมื่อนั้น โยโย้ข้าตองนาย ให้วท้านเจ้าแกนพัว	นบบาท ดวดดา ๑
ราชัก ประนมมือให้วผดกอน ท้อแต่ ท้าวชมเจ้าเมืองถ่าน	เดยเจ้า แปดแค้น ๑	๑ ผันผาดย้ายกายเขตร กายลงมาตวดเห็น	คาวคิงส์ นครไค้
๑ ผู้เฒ่าท้าวถูกท้าน พลแพนมนัข้อมยัง	จอมขวาง กิมา พอด้าน	บุรกาเมืองหนอง งามละได้เถียนค้าย	พายคำ พันเขอ หยุระดอน ๑
บุญของผุ้ผดกอน วันร่อยบ้านเปนถ้อง	ดงมิง กิมา กัถัน ๑	๑ ทุกด้าไม้มีดอก ยมนนชาดองลง	คองพระกาย พายไค้
๑ กับทั้ง ราชเจ้าผดกอน คำเคื่องผู้ เปนฮ้าย	ท้าวฮ่ง ดวดตาม ๑	ผันผายเท้านาหนอง เมื่อฮอดท้าวประนมไหว้	จ้ามย่าน ชาบถวาย ๑
๑ ฮ้ายเคื่องท้าวทงแห่ง ยอพลมาคังราช	ราชาย ไหลแดง	๑ บัดนี้ ผุ้ผ่านพนแกนไทย ผายคำคองดั่งเผอ	เมืองหนอง คำแจ้ง
๑ เมื่อนั้น พระหลังหนอท้าวถองถ่านชัยภูม	ถองงาม	ยังมีผาตายวัน ถวายนฮอนผู้เนาแดง	ผนทดาก แต่ไท่ถ่อว่าอัน ๑
๑ เชือกจ้ง เอาคำกุกเทียวเมื่อ	ยาร้า ๑		

๑	ซึ้งหนึ่ง จ้าวตามแก้วในบ่อ	เมืองแกน	๑	ดระพดพ้อมบ้าน่า	จัวอา
	ถายมาไทขาวดอน	พอยุ		ดอนดอนเราหยุ่งอน	แฉนหม้อม
ซึ้ง	เมืองแกนเจ้ามาเจื่อง	ยียาค เสวพัน		ถายาค้อยแดงดูรย์	มัวมิด
	คึดยั้งผู้จรรมีฮ้าง	เมืองความหนแต่ัว		พระบาทย่ายเมื่อห้อง	เดื่อเพียง ๗
๑	อุบบาทฮ้องดระด่าง	หายโพยเมื่อใด	๑	อระกิดเตยนเหมื่อยหมอก	ยินวอน
กัก	ผองพลตั่งฮ้อยชู	ซึ้งม้าง		กุนระโรเราเปียนยาม	กันน้อ
เมื่อน	กองแพ่งท่างผดควน	ฟ้าฮ้วน		คอนคอนค้อยราดี	ฮ้องฮ้อง
	พระบาทผู้จรรมีฮ้าง	บ่อดระมาย ๗		พระบาทไท้โดยคำ	ยั้งฝั้น ๗
๑	ท้าวทอถักฮ้อยถาม	เมืองบน	๑	ผั้นว่า เคนคั่งคั้นเป็นปัก	เวี่ยนเมือง
มีฮ้างว่ามาเจื่อง	ผายพายคำเบ่งเอา	รือได้ หนีถื่อ		โสงทตรงทักแบ่เพ	เป็นบน
มันก็	ขอมือไหวผดควน	กอยกถ่าว		ผั้นว่า บุญเฮื่องจันเมื่อแกน	เทิงโลก
	เจื่องฮ้องเจ้าเมืองถ่าน	ฮาบเทแต่้ถ่าว		ไก่อ่งฮ้องจันท้าว	ฮ้องจวน ๗
๑	คำว ๆ หน้าพระบาท	เตยจา	๑	กูโงกฮ้องโนบ่า	ถ่าน ๆ พุ่มเยอ
	ถามผู่ชุนถ้ามเขียง	แหนถ้อย		ผดควนเตยคั้นจวน	ใจฮ้อง
มีฮ้างว่า	ผู้สร้างก้าเงินยาง	ถุ้งซึม		ชาวเมืองพ้อมคาคัว	เฮวฮ้อง
	ฮ้องฟ้าเต่งฮ้อง	ฮาบเอาเทถื่อ		ฟ้าฮ้วนให้คักฮ้อง	บ่าวพล ๗
๑	กุกัก ผั้นไถ่ร้างไอยรา	ฮนค้อ จิงถ่าว	๑	ทุกกับก้าเตนเต่ง	ฮมฮม
ซึ้ง	ก้มแต่งคั่งรือเงน	หลักเวรได้ฮาม		ยอนยอนจิดแจกปุ่น	เปนถ้อง
	ผดฮ้องพุนพอเมื่อ	ยามงาย		พลกุ่มก้ามเค็มนา	เคียวระคาด
	ดาวนเดยคำจวน	คค้อย		ท้าวพากฮ้องเถิงฮ้าง	แผ่นพาย ๗
	บุญผายไท้พดัก้า	คำใหญ่	๑	ชาดชาดฮ้างไถลออก	ปุ่นไป
พระบาท	เจ้าคุดฮ้อยเมื่อห้อง	เท่งทอง ๗		ผายไอยราเกียจเงย	ยวงย่าย
๑	กูไร่ท้าวค่านฮ้อง	บุญวัง	๑	ดะไวย้ายฮาวถ้ำ	ไปก่อน
บดิน	หลาณเจียมปางฮ้องเมือง	จรรมีเหง้า	๑	แจกหมุดั่งชวาฮ้าง	ปักชวา ๗
กับทั้ง	นงเขาน้อยดีใจ	คำหยาก			
	เขือพ้องด้องเจ้า	หย่าไถกันเนา			

๑ ราก ๆ แก้วไรฟ้าแดง ทั้งเมืองไหลหลั่ง มาคนไต่หาด ดอนหมู่เจ้ามณฑล	เนือรา ยอ้าย คำบ่า เคื่องคำ ๑	๑ กับทั้ง ตุงมิ่งเจ้าผู้เฒ่า ธรรมยาธิบดีแยกมา ชาวพวงผู้ผดกอน เดยจวดยัยตามเจ้า	เชียงเชย หัวซ้าย คางราษ บาทเชียง ๑
๑ ถั่ว ๆ แก้วเต็มท่ง ภูมียะอ่วยอ่วย เฮียงคำไรฝนดอ เรือเยาะ ผัดผัดมาขาย	กันเพียง เขาคัง ไปกล้าว เทยพด้น ๑	๑ ชาติ ๆ ช้างผู้หมู่ ชาวเงินยางบูพวง บุญผายเจ้าตามหลัง ทั้งหมู่แย้แกวช	ทานพาย ทั้งพัน ไหลช่ม เดือนตาม ๑
๑ บอกชาวเมืองท้าวซิม เป็นคนขายให้มัน แต่นั้นราก ผัดผัดมาขาย บอกแก่ท้าวธรรมเหง้า	เงินยาง นนเนอ มาเกิน เฮนกล้าว ซิมเซง ๑	๑ พดหลังพ้อมมัวมิด คนตายของคังซอน ยังได้ มวนมาพ้อมดาม ยัยหมู่ช้องมวนพ้อม	เป็นควน เขาป่า ดงต่อ ม่อหน ๑
๑ พระบาทท้าวยายหมู่ เป็นคนขายอ้อมมา เมื่อนั้น ราชผู้ผดกอน ให้แต่งคังพดล้อม	พดมาหันแล้ว ยาย ท้าวซิม อ้อมพด้น ๑	๑ หม่อมหม่อหน้าพายช่อน ย่นย่นเขาเยือกมา แพนลายดวนเขนคำ ท้าวบอกให้เดินดง	เดยแคะ มัยง ตุอาค แต่งดี ๑
๑ ค้านคัมถ้อยผู้หมู่ มาชาว ผัดผายอ้อมออกปุ่น นักคันท้าวตองหลาน วอแค่ท้าวมัย	โยธา ไปคัง ไหลหลั่ง แตกกาง ๑	๑ พุง ๆ เบองคำบ่า ผดกอนคัมถ้อย นักคาน้อยตองหลาน มหาคณ้อยนงหน้า	มวนมอ พ้นเขย คองฟ้า เจ้าหมู่ เกยวทาน ๑
๑ ยังได้พ้อมทั้งหมู่ บางาม เป็นหัวขวาแต่งดี ประแหงหน้าโถมกอน หลานอ้อมเรือเม้งไท	กวางแก คาไ้ว ท้าวทัง ถวดตาม ๑	๑ พุงพุงพ้อมหมู่ มาคนคำเคื่องเคิน ธรรมยาธิบดีผดกอน ให้ป่าวคังกองเจ้า	ไหลน้ำ คาน้อง ท้าวซิม ซ่มพด ๑

- ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ UDC โดย นายสำร่าย บานชัยภูมิ วันที่ 14/06/2564

๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

เชียงใหม่
ไทรโยค
ดงควน จังฉ้วน
แก่งวอ ๖

ฮ่อมแท่ง
ขรรค์เท่ง
เดยเพ็ก
พ่ายพัง ๖

ยาใด
 กุญแจ
 เขาวราษ
 คังเซา ฯ

เบงเคียง ๆ
มาตง
ซันท่ง เฮวทู้
บันเถิง ๆ

วางชน
ตงบ้าน
ฟ้าฮ่อน
ถอยพด้น ๖

๑ สอนสอนทั้งพาสจาม	สามไหย่	๑ ขามๆ ย้ายคำเคื่อง	ไต่ถึง
ฉบับแยกสร้างดากั	ค่อชน	แยงอาวดำร่ของถาง	คำต้ง
คาวนค้อยเลยดูรย์	แดงอ่อน	ตะเกิงหน้าอาวดำ	ไต่ค่อ
ทำอย่างผู้่งหน้า	เกียจชน ๑	ฝูงหน้าไม้แกมก้อง	ก่งยิง ๑
๑ พระชนนือกัดเคี้ยค	ในใจ	๑ วอแต่ เค้าหมูร้างเชวฮิม	ดัดหัง
พยาเจ้างตายเพ็ชมัน	แวนฮ้าย	เร้งโงกอนคาอ พันอาวดำลวดเคย	กะรังร้าง
ไห้ไทเบองผดควน	ฟ้าฮ้วน	เรากั ยอหัวฮ้องเฮินตุง	เดียงไห้
พระบาทฮ้ายพลเข้า	ฮ่มชน ๑	ด้อว่า ๑ เมืองเชียงถ่าน	ยาตรอง ๑
๑ พระถ่วงร้างพลมิด	ของมา	๑ เดียงไห้ฮ้องก้มท่ง	คูงบน
เร้งโงกอนท่งเมือง	ขรรหมเห้ง	แมนคายกของก้งนา	นองน้ำ
อาวดำผู้ตางคา	พระวาช	ฮ่มฮ่มฮ้ายถอยไร	หยุดหยุด
ไต่ค่อเจ้าทำอย่าง	บางาม ๑	ฟ้าฮ้วนผู้ขรรหมเห้ง	เคี้ยคตุน ๑
๑ ชาติๆ ข้างคำเคื่อง	ฮุ่มเซา	๑ ชาติๆ น้ำคางถ้ง	แถมแถม
พลคายเต้งชู่เมือง	วือฮั	ปุ่นพายถ่านเต้งมวน	มาคั้ง
ท่งเราเบองทานพาย	พลถ้วาย	ทลวาทของฮ้อยม้นเหลดว	คูงปาก
ฮ่ม ๑ ข้านรชา	ฮุ่มฮ	พระบาทเจ้าม้งยั้ง	ผ่าทา ๑
๑ ท้าวเจื่องเจ้าท่งวาช	มาชาง	๑ วะท่วงไว้ว้าฮ้วน	คูนวางน้นเพอ
พลกือไห้ถลหังนอง	คาเข้า	กุกัก แยกบาคนให้มรน์	มระเมียน
ท้งๆ เมืองเงินยาง	เคยแถ่ม	บางามเจ้าเคินถล	ด้อว่า ๑
เก้าไต้ฟ้าพันร้าง	ผ่าชน ๑	ฮ้ามหัวน้ยเมือหน้า	บ่อหน ๑
๑ ตะแบ่มหน้าท้าวฮ้อย	คาคั	๑ ฝูงดำหน้าพางฮิ่น	ยอฮิง
ผดควนฉบับแยกเจย	งาฉ้า	ยพนชนเราเต้งมวน	มาฮ้อม
คิ่นชนเจ้าฮุ่มแกง	ฮุ่มฮวน	ขรรหมฮ้ายไต้ผดควน	ท้าวฮ่ม
ฮ่มๆ ฮ้อยคอกออก	ปานฝาง ๑	ฮ้ายพอกท้อผดถ่าน	เดียนเค็ม ๑

๑ คำนัคมถ้อยจัตหมุ่ ผดควนพายฮ้อนมา ผันเกิงเท้าตารน ไฟ่แตกค่านคงท้าว	พายฮ่าน มัย ท้าวเจื่อง ที่แข็ง ๑	๑ มันทึ่ ไหโหมน้ำเตยเด่น ผันตวาเตยฮอดเจื่อง ผดควนไห่มาตาม ตูกั้ง เตยไฟ่น้อยมวนพ้อม	ตามความ แทนถ้อย ทันรา ฟ้าจม ๑
๑ เฟื่องๆ แด้เขาได้ เรงไธลงข่มผัน สระแม่ง เตยหลานไท่บางาม ซางราชเจ้าเตยบ้อง	ฮุ่มแทง คำค้อง ท้าวเจื่อง ๕ ม้นวาง ๑	๑ พระบาทไท่ท้าวไหย่ เขากั กอนกุ่มเขาอะเนกหนอง ขรรมียาเจ้าบากาน ท้าวฮ้อนเจ้ายินหม้อม	ฮาวดำ ก็เตย มวนพ้อม คำบ่า ก็เตย เกี้ยวเกา ๑
๑ เฟื่องๆ เก้าได้ฟ้าเตยแกว่ง แยงบาซางเงือตคี่ เตยงแผฮ้องหาทดาน ผู่ธ่าเจ้าเตยซ้า	ดาวเฟื่อง คำเบอง ลงฮ้อย ก่งยง ๑	๑ เมื่อนัน ด่าๆ ฮ้องกับคั้ง เฮาจัก กอนกันตายทอดทิว เคินเรียงซันหัวเมือง แผวรู้ค่านมวนพ้อม	เต็มเจื่อง ดางแด้ว มาฮอด ฮอกขน ๑
๑ ฮอระม้อยหน้าท้าวเจื่อง คั้งชคี่หมวกฮะเคิน หนนพ้าวฟางตาย ฟ้าฮ้อนเข้าขนบ้าน	พันพาย คั่นค่าน เตยเด่น ทุ่นใจ ๑	๑ กตหมุ่ร้างดาร์ไหย่ ยมนนไธลฮอดเจื่อง ขรรมียาธ่างเมืองเจื่อง ทังฮ้อนผู้ ผาฮัง	สามพัน มัย ฟ้าคั่น ถวดคาม ๑
๑ ยั้งยั้งร้างโธมถ้าว ไธไธเตยฮ้อยคาว มัตนเฮาก้า ยังพายไธฮ้อน ฟ้าฮ้อน จัตหมุ่ร้างโฮมไธ	บุณว้ง คำค้อง คั้งค้อ ๕ หว่างควน ๑	๑ ฮื่นๆ เท้าคองฮ้อน พลมาทมคามากคาม บุณฆวางผู้ ผดควน พระบาทผู้ ๕ นงหน้า	คุมวาง คือน้ำ ฟ้าฮ้อน ถวดแขง ๑
๑ ถ้าวๆ หน้าฟ้าฮ้อน โธมพาวกอยถ้าวคำ มิงคั้ง แยกไปไธขรรมียา ให้ท้าว รอกหมุ่ร้างมาพ้อม	เตยจา เตยไธ แวนเทีย ฮัมพถันว่าเนอ ๑	๑ ท้าวคองถ้อยปุ่นค้อ นงแพงเตยถ้าวคำ บุณคุนผู้ ผดควน ไธได้ฟ้าจาเจ้า	พายฮ่าน ปุ่นค่าน ท้าวเจื่อง ค้อกัน ๑

๑ คำเคืองเจ้าท้าวหนุ่ม บุญวงศ์พระค่อนัน ภูมู่ไท ชียงเรย ฟ้าคนให้สนตั้ง	ดองดี คำค้อง ท้าวหัง ค่อกัน ๑	๑ ไล่ค้อเจ้าฟ้าคน ขนย่นไถ่มรณ บุญผายไท้ชียงเรย ด้มค้อค้องชนซ้ำ	ทางพล ผาย ดุงมิ่ง ช้อยนำ ๑
๑ พระหลังหน้าท้าวไทย เอาหลานอันคอบคั้น อันที่ พายด้านข้างเดนา ให้หมูร้างสนตั้ง	หานพาย นกรกวาง ฝูงคำ ค่อกัน ๑	๑ ตะแบ่นหน้าพยาเคือง ขรรษาไถ่ชนเถิง ผงทุตชนเมือบน เถ้าไถ่ฟ้าพันช้าง	ชาชา มัย บคัมค ผ่าผาย ๑
๑ ทุกด้าเหง้าเรยราช ภูจิก ผันเถิงคำค้อมือ ภูรไท้เคินมา เคินผู้เถ้าเคยแล้ว	บาซาง คูก้อน ทุกหมู หย่าไถ่เค้นเอว	๑ ออระม้อยหน้าไล่ค้อ บาซางชนช้วนเมือง พลกุ่มกำมณาจน ฟ้าช้วนบ้องโถมเข้า	ชมสม คำค้อง ไถ่ค้อง ผ่าผาย ๑
๑ เปนคู่สร้างเคินกัน หย่าไถ่ โดยอดให้หลานน้อย เจ้าก็ ผันเถิงแท้มสม ท้าวซ่มเจ้าเคินตั้ง	แห่นแท เค้ไกล ไล่ค้อ ซ่มพล ๑	๑ ยิงๆ หน้าท้าวผู้ พลกวางหักคอดทน เขาคุมไต้บุญวงศ์ มินัน หลานอ่อนท้าวขรรษาคัน	ค้เคง คั้นค่าน ท้าวหนม ช้วนเมือง ๑
๑ ผัดมอคเมียนพอเมือ บาคานฮาวช้วนเมือง เห็นที่ไต้บุญวงศ์ ท้าวทเหง้ามัย่าน	ขามเข่น นแล้ว ไถ่เข้า วางค้อ ซ่มรณ ๑	๑ ท้าวซ่ม ให้บาวค้องเฮ็นว่า เร้งไฉเคินช้วนเมือง เมื่อนน ขรรษายาผู้ ผดคอง พระบาทผู้ไฉเริ่ม	พอม ยาร้า ฟ้าช้วน ซ่มเต็ง ๑
๑ วอเค้เข้าช้อย ขนย่นไล่ค้อกัน บั้งยังผู้ ผดคอง พลมากชอหลังหน้า	วงหลัง งายฮอ ท้าวหัง แท้แทน ๑	๑ ทะด้วนร้างเดยเด้า เคงๆ เดียงชุ่มคอง ราชาผู้ ผดคอง ยังช้วนานองหน้า	มวนมา เกาค้อง ฟ้าช้วน เดือคไถด ๑

๑	ก้านควนถ้อยเข็นคำ รือว่า มาโตะไม้ห่อถ่าน พุงๆ ย้อนในทอง ฟ้าซ้อนเจ้าพันช้าง	มุนต์ กุน้อย ทนต์วาค มุนทะจวน ๑	๑	แต่นั้น ฟ้าซ้อนคงอัมคำ ภูรคึกเคี้ยคั่น เมื่อนั้น นามกรผู้ผดควน ได้ค้อหัวผายังเจ้า	พายกั้น มียัง ท้าวหัง ที่เขง ๑
๑	กุกัก เมียนคาบแดงเมื่อฮับ หลังคูก งาดวานงาโฮบวง คัสนร้างกวานเก ท้าวเจื่องผู้่งหน้า	ฮับบา คัสเบอง วอแต่ รันหา ๑	๑	พรหลังหน้าฟ้าคั่น เร้งโอบดับแยงกา ราชาผู้บุญสูง ได้ค้อเจ้าจอมไท	คำชม เงยได้ รางวัล ฮ้วนเมือง ๑
๑	ม้าเผื่อฮ้อมเต็มท่ง ชาวเมืองทวายถวคหน ภูรเจ้าเงินยาง เจ้าได้ฟ้าใจห้าว	คุดววง คั่นคั่น ฮ้อนหมู่ มันชน ๑	๑	ชาติๆ ร้างพระบาท บุญเฮื่อง ไกวชอด้แกว่งเซ บาตาคณผู้ผดควน ได้ฮั้นร้างชนฟ้า	คูงา ชายฮ้อม ท้าวหัง คั่นเขง ๑
๑	ชาติชาติเท้าคูงเคื่อง ย่นย่นคำเคื่องหลาน บุญเฮื่องผู้ผดควน เจ้าได้ฟ้าเซฮ้าย	จอมเมือง ไหลเจ้า ววงผ่า เพี้ยกหนั ๑	๑	พุงๆ พ้อมฮ้ามะหาด เค่งๆ เคี้ยงฮั้นนเก็ง ทงเมืองไท่นามกร เง็ดคคาบง้าวพันฮ้อน	ยึงกง บนก้อง ท้าวสูง ฮวนฮัง ๑
๑	ดงว่าๆ ฮ้องฮ้อมไท่ ภูร ขอตาวคำแกว่งคอก เขาก็ ผายเก็งท้าวพยาเมือง ท้าวหังเจ้าชนช้า	ฮุ่มเอา เคยกั้ง ฟ้าฮ้วน ชมแทง ๑	๑	เคยคกั้งท้าวชอก พายถ่านคัตบ้อยคั่น ทงเมืองผู้ผดควน หน้าค้อหน้าฮั้นฮ้าย	บั้งยัง มันบ้ำ พยาฮ้วน ถวดเหลื่อง ๑
๑	ท้าวถ้วนถ้อยคัตคั้ง รือว่า นงแพ่งแปงแต่งทาง หังหังฮ้อมคองเวียง ทุกทักายเซียงถ้าน	ชตังใจ กุก้วน ฟ้าฮ้วน ได้แทง	๑	ทระถ้วนเจ้าฟ้าคั่น บาตาคณคันทิงเมือง ราชาผู้บุญสูง เจ้าค้อฮ้อยบ้านพดไฉ	ไถวกั เคยคั่น ท้าวชม รุ่มชน ๑

๑ พ้าคั้นยัยดืบตำว	พายดอย	๑ พระบาทเบ่องทังเทด	พารา ก็หนึ
ย่นย่น ชาวเงินยางได้แวง	ฮุ่มบัน	ไถผดควนบ่อเหต็ยว	หลังได้
มันที ถอยแสงคังคาคี	ถักต่อ	จำปาพ้อมแวงนาม	นังนาค ก็หนึ
หนึบ่อพันพลท้าว	แวงด้าง ๑	ปะไปท้าวจอมเจ้า	หญ่เตี่ยว ๑
๑ หมอมหม่อหน้าคักคัง	คาทวง	๑ ชาติ ๑ ข้างนอยไหย	เสนา ก็หนึ
บั้งยังเดยตำพาย	คินถ่า	คนราชาหญ่เตี่ยว	ยินหม้อม
ทังปวงพันเงินยาง	ท้าวซิม	ถามคายกัชนคนเตี่ยว	หมดขัว จิงเก็น
พระบาทหญ่ใจก้า	ชันชน ๑	ฝู่งเพื่อนพ้อมถะวงใจ	บ่อหนึ ๑
๑ ค้านคัมถ้อยไกวแวง	ซอก้า	๑ เมื่อนน ยาบ ๑ ข้างขวางราช	มอณา
กุจัก ชนชู่เกิงช้วนเมือง	มารยัย	คัพายขวางบันชน	เดยบ้าน
ขรรมีย่าเจ้าเจียงเซย	ชนชอย	บาคานผู้ผดควน	ท้าวชู่
ท้าวทีเห้งาชนบ้อง	แม่นคอ ๑	พระบาทกัมพันซัก	แม่นคอ ๑
๑ ขอระม้อยหน้าพระบาท	ยินดังวน	๑ ฟู่ง ๑ พ้อมชิ่งยาด	มะฮามคำ
ยอหั่วเหินเม้าโยง	ยั้งคอง	ยอหั่วเหินโทโฮ	คุงฟ้า
ผดควนเจ้าพยาเมือง	พ้าช้วน	ขรรมีย่าไท่ชันคำ	มาได้
พระยาทไท่ทันทวง	เกี้ยวเกา ๑	พระบาทไหโยงคอง	บ้าวพล ๑
๑ ค้านค้วนเอนฝู่งหมุ่	มุนคั	๑ เฮากั ทำเบื่องม้างคุมวาง	ดะด่าง จิงแล้ว
ตุหย่า ไถกเดยผู้เตี่ยว	ดางแล้ว	ให้ดู	ด้างคาบท้าวทองล้าน
เมื่อนนเซากั หนัจากเจ้าจอมเมือง	พ้าช้วนเขาแล้ว	๑ บัดนเฮากั ไซ่ค้วนเข้าเมือที่	ห่มแคง ๑
ปะไมถัมทังพ้าว	พ้ายพัง ๑	เดินคาเขาหย่าฮม	พั้งพ้าว
๑ ท้าวบั่วไท่ เบื่องฝ้าย	โกดถ กัหนึ	ภูชรให้พิมมะบาน	ท้าวหนุม
ย่นย่นปดเตี่ยวดอย	ดงนา	ทังอ้อนผู้ใจท้าว	มิงเมือง ๑
ทังคนเจ้านครอิน	คางราช ก็หนึ		
เขาม่อพ้อมพลไฉ	ชอยชวน ๑		

● ไต่ดุ่มเท้าเมืองฮ้วน
เฮาก็ ทำเบื่องไรเบื่องวาง
หลังค ู นรูกว้างกงนคร
ผู้แห่งเหง้าเราร้าง

● ชาติ ู ข้างรักแทบ
โสงคำแบ่งท้อคอย
ภูธรเจ้าเงินยาง
ผู้หมุ่ใช้คนช้วน

● ค้านค้มถ้อยค้อมบู่
มึงจ้ง แยมมือเดินช้วนาง
ทั้งผู้แห่งหง้าพงพา
พระบาทไต่คั้ง

● ให้หุ่ยหุ่นแทนแท้
ซาเคยเห็นหยอกไค
มาคานไหยวงไฟ
พระบาทไต่คั้ง

● ใผผู้ ยังดอบด้หนแห่ง
กูจัก พันคนคายชาคค
เคง ู ก้องเคียงกอง
ทุกที่เทียนยีนพ้อม

● ชื่น ู พ้อมเคียงเคง
ชมชม เคนด้าดู้กัน
อันว่า เนนพันผู้โงมงาม
จักให้ผู้คั้งค้อม

ของเฮา
แฉนกว้าง
โสงราช
ผ่อก
เทียมเกย
คำด้วน
ชมชื่น
คั้นมือ ๑
ฮาวพวง
ไนห้อง
พ้อมฮอด
บ้าวพล ๑
คูทวาร
มักไค
ทุกที่
ชชกนาง ๑
ทางโค
มรเมย
เคงคั้น
ชื่นบาน ๑
เพงระบำ
กินพ้อม
คำหยาด
ชับมา ๑

● ชาติ ู ย้ายเหล้าฮับ
บุญเฮื่องจำแกลงไค
จอมเมืองผู้คนเซง
ทั้งหมู่เชื่อพงพ้อม

● คูก็ พุ่งทอกแพท้าวฮ้วน
ก็ย้ง ปนความงามแต่งแปง
คั้นว่า ผันถึงห้องเงินยาง
จักให้ผู้ธรรมฮ้าง

● ค้อมว่าแฉฉนบนา
เขาก็ โสมกันกินชู้คน
มาคานท้าวบายคำ
ดุงชิมเจ้าพลพ้อม

● ย้อง ู นานายเล้ง
บงไทเซ็นชู้คน
ชรรมยาไคพางฮวน
แทนแท้เจ้าเพงตาน

● เขาก็ ปนคำไควัธรา
พระบาทผู้คั้งค้อม

● ผู้เผ่าท้าวเคยดอด
มาไทเคยกอดชม
เคียมปางเข้าเมื่อไน
ดางหน่มน้อยประนมไหว

● เมื่อนั้น เดือนแซงซ้ายพอเทียง ราชวี
ย่นย่นจิดชู้คน
หนว ู ก้องผู้พาง
ไหว้บาทผู้คั้งค้อม

มาเฮียง
แฉฉน
ท้าวฮ้วน มากิน
คู่คน ๑
ยูย่น น้แฉฉ
ปางร้าง
ยุคราชยามไค
ฮอนกิน ๑
วางปาน
มวนพ้อม
ค้อมค้อม
แฉฉเคิม ๑
นาที่
กินพ้อม
ทุกแห่ง
ชู้พาย ๑
ท้าวเคื่อง
ค้วนไป ๑
เคิงนาง
นางน้อย
เคิงม่อน
ชู้คน ๑
กินพ้อม
เมามี่
ดวดดา ๑

๑ ละครฉากหน้านางถ้าว	มาชาว	๑ ขออ่อนท้าวขอมโศค	ปางเคียด
นอนค่อมดาวหม่นนาง	ในท้อง	ฮู้ว่า เปนทาดับ่อขึ้น	ขอให้อ
พระก็ ยินดีด้วยในใจ	มีมาก	เขาก้ ชื่นคำไหว้ราชา	ท้าวเจือง
ฝูงหมู่ ดาวพันช่องหัวเข้มน	ชู้คน ๑	พระบาทผู้คั่งค่อม	ค่อนไป ๑
๑ เมื่อนั้น ราชาไท้ผดคณ	ลงซึ่ง	๑ ผู้เฒ่าท้าวเคยลวด	ถึงนาง
ให้บัวค้องเดินเข้า	คู่เวียง ๑	มาไท้เคยกอดโสม	เฮนอ้ง
๑ ช้ายเคื่องท้าวประดังแห่ง	นางสาว	เจียมปางน้อยยาม	เจ้าพี่ แพงเฮย
จำเราไปเที่ยวทกัน	ยาช้า ๑	พี่จัก เขาอ่อนเจ้าเมือด้าง	แต่งเขื่อน ชามแก้ว ๑
๑ อันว่า ละครฉากหน้านางหม่น	นางชาม	๑ นางคอบถ้อยแกล้งค่อ	กอนงาม
เขามาเวียงเคื่องเมือง	เคื่อง	พระท้อ เงินใจดวงกล้าวคำ	พางนั้ง ๑
นางก็ ยินชามย่านขอโยม	ค่อมก่อน		
ทดานกำพ้ายยังน้อย	ไปเคย ๑		

(จบตามฉบับเดิมแต่เท่านั้น)

ลิตา วีรวงศ์ ป.

บัญชีแสดงรายการรับ-จ่าย เงินช่วยในการพระราชทานเพลิงศพ พระสาสน์คติก
พระครูวิโรจน์รัตโนบล และชาปนะภิกษุสงฆ์ พระมหารัตน์ พระอาจารย์เสาร์
นระจังหวัดอุบลราชธานี

รายรับ	จำนวนเงิน	รายรับ	จำนวนเงิน
คณะสงฆ์ ข้าราชการ พ่อค้าและประชาชน ในจังหวัดต่าง ๆ บริจาครวมเรียกว่า คณะจังหวัด คือ :-		ยอดยกมา	3621.03
คณะจังหวัดอุบลราชธานี	1579.64	คณะย่อยในจังหวัดต่าง ๆ คือ-	
คณะจังหวัดนครจำปาศักดิ์	340.43	คณะวัดนิเวศธรรมประวัติ	
คณะจังหวัดศีขระเกษ	131.59	พระนครคีรีอยุธยา	46.50
คณะจังหวัดสุรินทร์	52.67	คณะวัดมณีชลขันธ์ จังหวัดลพบุรี	19.00
คณะจังหวัดบุรีรัมย์	62.30	คณะวัดดัดคนากปรินิวัตน์	
คณะจังหวัดนครราชสีมา	67.72	จังหวัดราชบุรี	52.50
คณะจังหวัดมหาสารคาม	449.78	คณะวัดป่าโยธาราษฎร์	
คณะจังหวัดร้อยเอ็ด	120.00	จังหวัดปราจีนบุรี	23.75
คณะจังหวัดชัยภูมิ	92.50	คณะวัดป่าซางคน จังหวัดปราจีนบุรี	18.00
คณะจังหวัดอุดรธานี	219.61	คณะวัดปากกะพอก „	37.80
คณะจังหวัดหนองคาย	145.93	คณะวัดใหม่บางพระ สุพรรณบุรี	
คณะจังหวัดนครพนม	91.13	จังหวัดชลบุรี	41.50
คณะจังหวัดเลย	41.52	คณะวัดด้ามคู้ฉันทนา	
คณะจังหวัดสกลนคร	180.47	อำเภอห่มถ่มศักดิ์ จังหวัดเพชรบูรณ์	177.30
คณะจังหวัดขอนแก่น	49.71	คณะวัดเวตุวัน อำเภอเมือง	
		จังหวัดจันทบุรี	80.00
		คณะวัดเจติยหลวง วัดธรรม์เมือง	
		นครเชียงใหม่	45.07
รวมยอดยกไป	3621.03	รวมยอดยกไป	4162.45

<u>รายรับ</u>	<u>จำนวนเงิน</u>	
ยอดยกมา	4162.45	
คณะวัดชาขจาม บ้านหนองบัว		
และบ้านวันยาว จังหวัดจันทบุรี	43.50	
คณะวัดบวรนิเวศวิหาร พระนคร	39.00	
คณะวัดสัมพันธวงศ์ พระนคร	50.00	
คณะวัดอัมวัน พระนคร	33.00	
คณะวัดเทพศิรินทราวาส พระนคร	20.00	
คณะอุปถัมภ์วัดบรมนิวาส "	16.00	
คณะนางสาวพยนต์ กาญจนาวรณ		
พระนคร	35.00	
คณะพระอาจารย์นาค		
วัดบรมนิวาส พระนคร	26.00	
ท่านผู้ซึ่งบริจาคและบริจาคย่อย		
แต่ 5 บาทขึ้นไป คือ :-		
นายเอกเทศ นายอุบล สิริพูน		
บริษัทสหไทยอิสาน จ.ว. ขอนแก่น	500.00	
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ		
พระองค์เจ้าประทีปธำรี	10.00	
หม่อมเจ้าหญิงวิมลเช ประโมช	6.00	
หม่อมเจ้าอุบลดิฉัน ชุมพล	25.00	
หม่อมเจ้ากมลดิฉัน ชุมพล	10.00	
หม่อมเจ้าธานีเด็กสงัด ชุมพล	10.00	
รวมยอดยกไป	4985.95	

<u>รายรับ</u>	<u>จำนวนเงิน</u>	
ยอดยกมา	4985.95	
หม่อมเจ้าหญิงบุณจิราพร	5.00	
หม่อมบุญยืน ชุมพล	6.00	
ท้าวชงกันดาล	10.00	
หม่อมราชวงศ์หญิงจรัด	5.00	
นางดนอม กาญจนาวรณ	10.00	
นายทอง สุก ขำนามอนุดาสน์	10.00	
พ.ด. ติ่มมัย อุทยานานนท์	10.00	
นางเจนางคกิจารณ	10.00	
คุณจิบ เดวิกุล	5.00	
คุณหญิงทิมทิม	40.00	
นายฉิมเสนา สุรศักดิ์	10.00	
นายตรุพันธ์พิทักษ์และคุณหญิง	10.00	
เจ้าจอมถนอม	5.70	
คุณนายเชื้อ	6.00	
นายสุระ เจือ ชูโต	5.00	
พระอมราภิรักษ์จิต วัดบรมนิวาส	10.00	
คุณหญิงผะอับ ภักดีพิพัฒน์ผล	5.00	
นายพล ราตรีบำรุง นครราชสีมา	10.00	
นายปัญญา นิกระเดม นายอำเภอ		
กาดสินธุ์ มหาสารคาม	10.00	
นายปลั่ง จินตกาพนนท์ อุบลราชธานี	61.00	
นายด้วง พงจันทร์ก นครราชสีมา	8.00	
รวมยอดยกไป	5237.65	

ค

รายรับ	จำนวนเงิน	รายการจ่าย	จำนวนเงิน
ยอดยกมา	5237.65	ค่าเครื่องเขียนใช้ในการติดข้อ	52.50
นายไฉรงค์ ปริญญา และ นางอัมพร		ค่าพิมพ์ใบแจ้งความใบกำหนดงาน	
มีดจรรคเจ้าของโรงพิมพ์มิตรไทย	10.00	และการ์ดทูล	112.75
หม่อมราชวงศ์ หึงวงศ์	10.00	ค่าทำปลอกรูป 4 รูป พิมพ์ใน	
นายบุญ แสงฉาย ปริญญา	20.00	หนังสือ	18.00
คุณนายเนื่อง อิมลัมบัติ	5.00	ค่าพาหนะไปมาเนื่องในการพิมพ์หนังสือ	
นางทรัพย์ บุญนิตย	10.00	และ ค่าพาหนะของไวยาวจักร	21.40
คุณหญิงเหลียน พิกัดภูมิบาล	5.00	ค่าส่งใบแจ้งความใบกำหนดงาน และ	
คุณหญิงเนื่อง	10.00	หนังสือติดข้อ คอบรม	25.05
คุณหญิงเจือ	5.00	ค่าพิมพ์หนังสือรวมเบ็ดเตล็ด	2030.50
คุณหญิงคุ้ม	5.00	ค่าเครื่องไทยรับ	301.00
ผู้บริจาคต่ำกว่า 5 บาท มี 52 ราย		ค่าระวางขนส่งจากกรุงเทพ ฯ	
เงิน 76.35		ถึง อบต	50.00
รวมเงินรับทั้งสิ้น 5394.00		รวมจ่ายไปแล้ว เงิน	2611.20
		หักแล้วคงเหลือ เงิน	2782.80
		(ลงชื่อ) นายสุร เจือ ชูโต ไวยาวจักร	

หมายเหตุ เงินที่เหลือทั้งนี้จะได้แบ่งใช้จ่ายในการดำเนินการปฏิบัติงาน และเมื่อเหลือจากนั้น
นี้จำนวนเท่าไร จะได้ตั้งเป็นมูลนิธิสำหรับบำรุงการดำเนินกิจการสำหรับจังหวัดอุดรราชธานี
ต่อไป.

พระณานิลก ประธานกัมการ

นายทองอินทร์ ภูริพันธ์

นายฟอง สิริธรรม

ดาวนโหลตตกระบวน TUDC โดย นายสำรวย บานชัยภักหมคฉาย 14/06/2564

นายเลียง ไชยภัก

นายเหมื่อน บุรีสการ กัมการ

ฯลฯ